

**Kansliheten**  
Helena Edenborg  
Kanslichef  
0156-520 06  
helena.edenborg@trosa.se

Kallelse  
Datum  
2023-11-15



Tid: Onsdagen den 22 november 2023  
Kl. 18:00

Plats: Skärborgarnas hus

Gruppmöten: Alliansen: Kl. 17:30 B-salen  
(S), (MP) och (V): Kl. 17:30 Grupprum 1  
(SD): Kl. 17:30 Grupprum 2

## Kallelse till kommunstyrelsen

### Till kommunstyrelsen

### Dnr

1. Reviderad budget för kommunstyrelsen 2024 och hållbarhetsutskott 2024  
**KS 2023/121**  
**Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott:** Enligt förvaltningens förslag.  
**Deltar inte i beslutet:** Magnus Johansson (S).
2. Åtgärdsplan för en ekonomi i balans  
**KS 2023/122**  
**Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott:** Enligt förvaltningens förslag.  
**Förslag till beslut på sammanträdet:**  
Daniel Portnoff (M): Bifall till förvaltningens förslag.  
Magnus Johansson (S): Bifall till Socialdemokraternas förslag.  
**Beslutsgång:** Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar enligt Daniel Portnoffs förslag.
3. Yttrande – granskning av kommunens delårsrapport 2023  
**KS 2023/119**  
**Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott:** Enligt förvaltningens förslag.  
**Deltar inte i beslutet:** Magnus Johansson (S).

### Till kommunfullmäktige

4. Reviderad budget 2024 för Trosa kommun  
**KS 2023/123**
5. Revidering av Energi- och klimatplan för Trosa kommun  
**KS 2023/37**  
**Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott:** Enligt kommunstyrelsens hållbarhetsutskotts förslag.  
**Deltar inte i beslutet:** Magnus Johansson (S).
6. Hållbar Medarbetar Engagemang (HME) medarbetarenkät 2023  
**KS 2023/120**  
**Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott:** Enligt förvaltningens förslag.
7. Ändring av verksamhetsområdet för kommunalt VA  
**KS 2023/124**  
**Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott:** Enligt teknik- och servicenämndens förslag.

Forts.

- |               |   |             |
|---------------|---|-------------|
| 8.            | Regler för föreningsbidrag 2024-2027<br><b>Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott:</b> Enligt kultur- och fritidsnämndens förslag.   | KS 2023/125 |
| 9.            | Handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst från 2022 enligt Lagen (2003:778) om skydd mot olyckor<br><b>Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott:</b> Enligt samhällsbyggnadsnämndens förslag. | KS 2023/126 |
| 10.           | Uppföljning av beslut/uppdrag från kommunfullmäktige och kommunstyrelsen<br><b>Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott:</b> Enligt förvaltningens förslag.  | KS 2023/64  |
| <b>Övrigt</b> |   |             |
| 11.           | Anmälan av delegationsbeslut  | KS 2023/1   |
| 12.           | Övriga anmälningsärenden  | KS 2023/2   |

Daniel Portnoff (M)  
Ordförande

Helena Edenberg  
Sekreterare

1

**Kommunkontoret**  
Björn Alm  
Ekonomichef  
0156-533 36  
bjorn.alm@trosa.se

Tjänsteskrivelse  
Datum  
2023-11-07  
Diarienummer  
KS 2023/121



## Reviderad budget för kommunstyrelsen samt hållbarhetsutskott 2024

### Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen godkänner förslag till budget för 2024 med planer 2025-2026 för kommunstyrelsen.
2. Kommunstyrelsen godkänner förslag till budget för 2024 med planer 2025-2026 för Hållbarhetsutskottet.
3. Kommunchefen har rätt att, tillsammans med enhetscheferna inom kommunkontoret, förändra budgetfördelningen mellan kommunkontorets ansvar.
4. Kommunstyrelsen fastställer förslag på attesträtter enligt bilaga.

### Ärendet

Kommunkontoret har tagit fram ett budgetförslag enligt beslutade planeringsförutsättningar för kommunstyrelsen. Kommunekologen har tagit fram budgetförslag för Hållbarhetsutskottet.

Johan Sandlund  
Kommunchef

Björn Alm  
Ekonomichef

### Bilagor

Kommunstyrelsens budget  
Hållbarhetsutskottets budget  
Mål kommunstyrelsen  
Mål hållbarhetsutskottet  
Attesträtter för:

- Förtroendevalda
- Kommunstyrelsens förvaltning
- Balanskonton

# Kommunstyrelsen

**Ordförande:** Daniel Portnoff (M)

**Kommunchef:** Johan Sandlund

## Politisk ledning

Totalt (tkr)	2024	2025	2026
Budget föreg. år,			
netto	15 776	15 774	16 089
Uppräkning	489	315	322
Ramförändring	-491	0	0
<b>Budget, netto</b>	<b>15 774</b>	<b>16 089</b>	<b>16 411</b>
Central buffert	17 000	17 400	17 800
<b>Inkl. central buffert</b>	<b>32 774</b>	<b>33 489</b>	<b>34 211</b>

## Kommunkontor

Totalt (tkr)	2024	2025	2026
Budget föreg. år,			
netto	62 367	69 636	70 218
Uppräkning	1 954	1 449	1 459
Ramförändring	5 315	-867	1 328
<b>Budget, netto</b>	<b>69 636</b>	<b>70 218</b>	<b>73 005</b>

## Finans och kommungemensamt

Totalt (tkr)	2024	2025	2026
Skattenetto	-1 028 506	-1 069 366	-1 114 745
Finansnetto	21 500	30 500	39 500
Kommungem.	-2 868	306	8 983
<b>Budget, netto</b>	<b>-1 009 874</b>	<b>-1 038 560</b>	<b>-1 066 262</b>

## VERKSAMHETSOMRÅDE

- Politisk verksamhet (Nämnd- och styrelseverksamhet, nämndsekreterare, överförmyndarverksamhet)
- Totalförsvaret och samhällsskydd
- Turistverksamhet
- Näringslivsfrämjande åtgärder
- Kollektivtrafik
- Kommungemensamma verksamheter (Kommunledning, kansli, personal, ekonomi, it, växel o service, kommunikation)

## VERKSAMHETSUTVECKLING 2024

### Ekonomiska förutsättningar

Budgeten är beräknad enligt gemensamma planeringsförutsättningar med uppräkningslönerna på 3,5 % och priser på 2,5 %, totalt 2,4 mkr.

2023 års ettårssatsning på totalt 2,5 mkr har minskat budgeten 2024 med samma belopp. Ny ettårssatsning 600 tkr till ledningsgruppens förfogande för att stödja effektiviseringsprocesser.

I budget 2024 har kommunstyrelsen tilldelats ramökningar för programvarulicenser på IT-enheten 1,6 mkr, kontrollertjänst ekonomienheten 1,0 mkr, kommunledning 0,5 mkr, utökning bemanning personalenhet 0,4 mkr (även 0,4 mkr 2025) och kommunikationsenheten 0,3 mkr (även 0,3 mkr 2025-26).

Kollektivtrafiken är fortsatt kommunkontorets största verksamhetsområde sett till ekonomisk volym. En fortsatt ökning av antalet resande i Trosa kommun kan uppnås genom att trafiken anpassas till stråk där resandet är mer frekvent. I nuläget är den höga inflationen en osäkerhetsfaktor. För den regionala trafiken svarar Region Sörmland som har det finansiella huvudansvaret.

Arbete med ökad koncernsamordning fortsätter och omfattar flera av kommunkontorets delar och syftar till effektiviseringar och kvalitetsförbättringar och på sikt en bättre styrning av bolagen och kommunkoncernen.

I takt med att kommunen och dess verksamheter växer, ökar också behovet av administrativt stöd. Utvecklingsarbete med digitalisering och nya system kommer fortsätta att ta tillfälliga resurser i anspråk. Ökat fokus måste ägnas informationssäkerhetsfrågor.

Serviceenheten fortsätter att utveckla vårt gemensamma kundtjänstsystem, Artvise, som delas av de tre kommuner (Gnesta, Oxelösund, Trosa) som samverkar inom den i Trosa kommun förlagda gemensamma växelrådet. Systemet och ett nytt arbetssätt understödjer kommunkoncernens alla verksamheter på ett bättre sätt än tidigare, dvs. fler ärenden kan lösas av serviceenheten.

Kommunen arbetar med turistverksamheten i nära samarbete med de lokala besöksnäringföretagarna. Som besöksmål har Trosa kommun stått stark i pandemin. Inför 2024 är förhoppningen att läget för besöksnäringen ska vara fortsatt bra trots ekonomiskt utmanande tider. Dialogen med de lokala företagen om hur vi ska fortsätta utveckla kommunens turistverksamhet.

Under 2023-24 genomförs flera digitaliseringsprojekt med systembyten (Operativ- och säkerhetssystem, beslutsstöds- och ärendehanteringssystem). Under 2024 kommer fokus fortsatt ligga på utveckling i beslutsstödsfunktioner och ett nytt ärendehanteringssystem anpassat till kommunens deltagande i Sydarkivera.

Fler av de satsningar som görs inom ramen för digitalisering syftar till att möjliggöra effektiviseringar och långsiktiga kostnadsminskningar. Kommunstyrelsens andel effektiviseringsbetinget innefattar en översyn av de administrativa processerna under 2023-24 som ska ge 1,0 mkr 2025 och ytterligare 1,0 mkr 2026. För att understödja detta arbete inrättas en kontrollertjänst på ekonomienheten.

Kommunens engagemang i bredband som samhällsviktig infrastruktur fortsätter inom ramen för den antagna bredbandsstrategin. De närmaste åren kommer fokus ligga i att öka anslutningsgraden i det nu väl utbyggda nätet. Kommunen stödjer Trofi organisatoriskt och administrativt i och med beslut om koncernsamordning. Den ekonomiska utvecklingen i Trofi är nu stabil och bolaget kan ge utdelning till ägaren.

I nuläget framstår utmaningen att bemanna den offentliga sektorn i allmänhet, liksom i Trosa kommun som en av de största utmaningarna. Fram till idag har dock Trosa kommun haft god nytta av ett starkt arbetsgivarvarumärke som gör att vi har full bemanning inom de allra flesta tjänstekategorierna.

Arbetet med Sunt Liv fortsätter och är prioriterat även de kommande åren. Ambitionen att öka motivationen och frisknärvaron är viktig för såväl den anställde som för kommunen.

Ett gott samarbete med befintliga och tillkommande företagare i Trosa kommun är viktig för att understödja tillväxten av lokala arbetsplatser och ett bredare varu- och tjänsteutbud för våra medborgare. Ambitionen är

att Trosa kommun ska behålla positionen som en kommun med ett företagsklimat i toppklass.

Trygghet är en central fråga för medborgarna. Kommunens brottsförebyggande arbete ska fortsätta och utvecklas i nära samarbete med föreningsliv, företagare och rättsvärdande myndigheter.

Kommunstyrelsens brottsförebyggande råd (BRÅ) leder arbetet i nära samarbete med polisen.

Trosa kommun fortsätter att utvecklas som totalförsvarsaktör genom att bygga ut den organisation som ska kunna fortsätta verka i tider av stora samhällsstörningar. I samband med bokslut för 2022 avsattes ytterligare 6 mkr för fortsatt utvecklingsarbete, som kommer att användas under 2023-26. Säkerhetsskyddet utvecklas parallellt.

## **VERKSAMHETEN 2025-2026**

Stabila och långsiktiga planeringsförutsättningar samt väl fungerande styrsystem för kärnverksamheten är förutsättningar för att säkerställa kommunens långsiktiga ekonomiska balans. De ekonomiska utmaningarna är stora i nuläget på grund av ökande behov samtidigt som kommunsektorns skatteintäkter ökar svagt i lågkonjunkturen och de generella statsbidragen minskar i reala termer. I föreliggande budget förutsätts att staten de kommande åren tar ett större ansvar för den långsiktiga finansieringen av kommunsektorn.

Den allt annat överskuggande utmaningen de närmaste åren bedöms vara att bemanna kommunerna i Sverige med medarbetare med hög kompetens och relevant utbildning. Ett stabilt och uthålligt ledarskap kommer att vara en viktig komponent i att möta framtidens utmaningar och osäkra tider.

Trosa kommun ska fortsätta det strategiska arbetet med att vara en bra arbetsgivare med stabil organisation, närvarande ledare och engagerade medarbetare. Grunden för detta arbete är som alltid i Trosa kommun vårt grundläggande styrdokument Fastlagd kurs. En ny medborgarundersökning genomförs under hösten 2025.

Trosa kommun fortsätter att arbeta med att utveckla kvaliteten i kommunens verksamhet inom ramen för de av kommunfullmäktige uppsatta målen och projektet Kommunens Kvalitet i Korthet.

Statens beslut om byggnation och finansiering av det omfattande järnvägsprojektet Ostlänken många år framåt kommer att innebära gradvis ökande behov av kommunala planerings- och förberedelsearbeten. Det innebär att kommunen framöver behöver avsätta mer resurser för ändamålet under kommande år för att öka insatserna inom flera områden, t ex miljöområdet och kommunal teknik. Planeringen av nya områden i anslutning till det nya stationsläget i Vagnhärad kan under perioden 2025-30 komma att påbörjas.

Tillväxt och ökade regionala resmöjligheter kommer i framtiden kräva fortsatt utbyggnad av den lokala kollektivtrafiken och en infrastruktur som gör resan enkel och trygg för resenären.

Sverige har genom beslut på nationell nivå nu bestämt att ett totalförsvaret ska återuppbyggas. Den doktrin som kommer att tillämpas innebär att alla samhällets resurser ska kunna inanspråkats i ett läge där landet är i krig eller krigsfara. Vår bedömning är att kommunerna kommer vara grunden i ett återuppbyggt Civildförsvaret. Trosa kommun har sedan åtta år förberett sig på detta scenario, men en återuppbyggnad av ett trovärdigt och uthålligt totalförsvaret kommer ta lång tid och avsevärda resurser i anspråk. Störst effekt uppnås om totalförsvarets planeringen ingår i ordinarie samhälls- och verksamhetsplanering.

Kommunstyrelsens investeringsanslag 2024-26 uppgår till 5,7 mkr årligen. IT-investeringarna är merparten av dessa 5,5 mkr varav 1,5 mkr till gemensam infrastruktur, 2,0 mkr till det administrativa nätet och 2,0 mkr till utbildningsområdet. Därutöver finns ett anslag för utbyte av inventarier på 0,2 mkr. Kommunstyrelsen förfogar också över kommunens investeringsreserv på 5,0 mkr per år 2024-26.

För 2024-26 ska arbetet med att årligen effektivisera kommunens verksamhet i en takt om 4 Mkr per år fortsätta.

## **NÄMNDENS MÅL**

Kommunkontoret arbetar i vardagen med flertalet av de mål kommunstyrelsen ställt upp. Kommunstyrelsens mål svarar väl mot de av kommunfullmäktige uppsatta målen. De nya målen fastställs i anslutning till budgetsammanträdet och återfinns i separat dokument.

# Kommunstyrelsen- Hållbarhetsutskottet

**Ordförande:** Thomas Jansson (C)

**Kommunekolog:** Elin van Dooren

<b>Totalt (tkr)</b>	<b>2024</b>	<b>2025</b>	<b>2026</b>
Budget föreg. år, netto	2 119	2 195	2 245
Uppräkning	76	50	50
Ramförändring	0	0	0
<b>Budget, netto</b>	<b>2 195</b>	<b>2 245</b>	<b>2 295</b>

## VERKSAMHETSOMRÅDE

- Konsument- och energirådgivning
- Miljö, hälsa och hållbar utveckling

Verksamheten leds av kommunekologen under kommunstyrelsens hållbarhetsutskott. Utskottet verkar strategiskt för en hållbar utveckling av Ekokommunen Trosa. Hållbarhetsutskottet ska samordna och följa upp arbetet med kommunens övergripande hållbarhetsarbete inom ramen för Agenda 2030, vad avser ekologisk hållbarhet och folkhälsa.

## VERKSAMHETSUTVECKLING 2024

År 2023 är det sista året på den nuvarande perioden för statsbidrag för energi- och klimatrådgivningen som bedrivs i kommunerna Trosa, Nyköping, Oxelösund och Gnesta. Inför 2024 kommer en ny ansökan att göras, men det är fortfarande oklart om Energimyndigheten kommer att genomföra förändringar i stödet och vad det i så fall innebär för verksamheten.

### Ekonomiska förutsättningar

Budgeten är beräknad enligt gemensamma planeringsförutsättningar med uppräkningslöner på 3,5 % och priser på 2,5 % vilket resulterar i 76 tkr.

Budgeten för energi- och klimatrådgivningen baseras på tidigare bidrag.

## VERKSAMHETEN 2025-2026

Hållbarhetsutskottet ska bedriva verksamhet och projekt som främjar hållbar utveckling inom ramen för Agenda 2030 med fokus på ekologisk hållbarhet och folkhälsa. Ekologienheten förvaltar de kommunala naturreservaten, tillhandahåller energi- och klimatrådgivning samt arbetar övergripande med energi- och klimat, folkhälsa, natur- och vattenvårdsfrågor, kommunens miljöledningssystem samt verkar stödjande inom miljö- och folkhälsofrågor i stort.

Inga särskilda förändringar av verksamheten är planerade, förutsatt att statsbidraget för energi- och klimatrådgivning inte väsentligt ändras framöver.

## UTSKOTTETS MÅL

Utskottet antar nya mål för 2024. Målen ska bidra till att uppfylla kommunfullmäktiges mål om hållbar utveckling.

Hållbarhetsutskottets mål är samtliga kommunövergripande och kräver samverkan såväl inom kommunen som med andra myndigheter, föreningar och företag för att uppnås.



## Kommunstyrelsens mål

Trosa ska vara bra på att vara kommun, det uppnås genom att:

Mål	Mått/Nyckeltal	Målprecisering	Mätmetod
<b>Medborgarnas behov och önskemål</b>			
1. medborgarnas livsförutsättningar är goda	- låg arbetslöshet i kommunen (18-64år) - du kan vara den du är och leva ditt liv som du vill i din kommun (t.ex. utifrån ålder, kön eller könstillhörighet, sexualitet, religion, etnicitet eller funktionsnedsättning).	Målet uppfylls och redovisas grönt om Trosa kommun tillhör de 25% bästa i landet på båda frågorna. Visar ett mått lägre nöjdhet än de 25% (lägst gul) blir måluppfyllelsen gul. Sämre resultat redovisas som ej uppfyllt, dvs rött.	Kolada, Medborgarundersökningen
2. medborgarna inte känner oro för att drabbas/utsättas av brott	- oro för att drabbas av inbrott i hemmet - oro för att utsättas för sexuella trakasserier eller liknande - oro för att bli utsatt för våldsbrott eller hot om våld	Målet uppfylls och redovisas grönt om Trosa kommun tillhör de 25% bästa i landet på alla frågorna. Visar en till två frågor lägre nöjdhet än de 25% (lägst gul) blir måluppfyllelsen gul. Sämre resultat redovisas som ej uppfyllt, dvs rött.	Kolada, Medborgarundersökningen
3. medborgarna har ett högt förtroende för politiker och anställda	- Trosa kommuns politiker arbetar för kommunens bästa - Trosa kommuns anställda arbetar för kommunens bästa	Målet uppfylls och redovisas grönt om Trosa kommun tillhör de 25% bästa i landet på båda frågorna. Visar ett mått lägre nöjdhet än de 25% (lägst gul) blir måluppfyllelsen gul. Sämre resultat redovisas som ej uppfyllt, dvs rött.	Kolada, Medborgarundersökningen
4. medborgarna är nöjda med kommunens information och möjlighet till inflytande	- det fungerar att få svar på frågor om verksamheten - det finns möjlighet att påverka inom de kommunala verksamheterna	Målet uppfylls och redovisas grönt om Trosa kommun tillhör de 25% bästa i landet på båda frågorna. Visar ett mått lägre nöjdhet än de 25% (lägst gul) blir måluppfyllelsen gul. Sämre resultat redovisas som ej uppfyllt, dvs rött.	Kolada, Medborgarundersökningen
<b>Engagemang</b>			
5. kommunkontoret har engagerade medarbetare	- högt medarbetarengagemang (HME)	Kommunkontoret ska utifrån index tillhöra de 10% bästa kommunerna för att målet ska uppfyllas. 11-20% bästa kommunerna redovisas som delvis uppfyllt och markeras med gult, medan sämre resultat är underkänt och markeras rött.	SKR:s HME-enkät
<b>Tillväxt och företagsklimat</b>			
6. företagare som haft minst ett ärende hos kommunen är nöjda		Målet uppfylls och redovisas grönt om Trosa kommun tillhör de 20 bästa kommunerna i totalbedömningen. Plats 21-40 visar gult och sämre än det rött.	SKR:s Insikt Företagsklimat, totalindex
<b>Finansiella mål</b>			
7. kommunkoncernens resultat ska motsvara 2 procent av skattenettet		Målet uppfylls och redovisas grönt om kommunkoncernens resultat är 2 % och högre, 1-2 % redovisas gult och under 1 % av skattenettet redovisas rött.	Sammanställd redovisning

## HÅLLBARHETSUTSKOTTETS MÅL

Trosa ska vara bra på att vara kommun. Det uppnås genom att:

Mål	Målprecisering	Mätmetod
1. Medborgarna är nöjda med kommunens arbete för att minska sin egen miljö- och klimatpåverkan i de egna verksamheterna	Målet uppfylls och redovisas grönt om Trosa kommun tillhör de 25 % bästa kommunerna i landet. Tillhör Trosa de 26-50 % bästa kommunerna redovisas målet som delvis uppfyllt och markeras gult. Vid sämre resultat uppfylls inte målet alls och redovisas rött.	Kolada, Medborgarundersökningen
2. Medborgarna är nöjda med kommunens information om hur de ska göra för att minska sin egna miljö- och klimatpåverkan	Målet uppfylls och redovisas grönt om Trosa kommun tillhör de 25 % bästa kommunerna i landet. Tillhör Trosa de 26-50 % bästa kommunerna redovisas målet som delvis uppfyllt och markeras gult. Vid sämre resultat uppfylls inte målet alls och redovisas rött.	Kolada, Medborgarundersökningen
3. Kommunens omställning till ett hållbart samhälle ska tillhöra landets mest framgångsrika	<p>Agenda 2030 har 15 övergripande mål som mäts på kommunnivå. Hållbarhetsutskottet mäter de 5 mål som är mest relevanta. 1-2 nyckeltal/mål har valts för att mäta måluppfyllnad, totalt 6 st.</p> <p><i>Mål 3 Hälsa och välbefinnande</i></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- Invånare med bra självskattat hälsotillstånd (%)</li></ul> <p><i>Mål 6 Rent vatten och sanitet</i></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- Grundvattenförekomster med god kemisk och kvantitativ status (%)</li><li>- Sjöar med god ekologisk status (%)</li></ul> <p><i>Mål 7 Hållbar energi för alla</i></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- Slutanvändning av energi totalt inom det geografiska området (MWh/inv.)</li></ul> <p><i>Mål 13 Bekämpa klimatförändringarna</i></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- Utsläpp till luft av växthusgaser totalt (ton CO<sub>2</sub>-ekv/inv.)</li></ul> <p><i>Mål 15 Ekosystem och biologisk mångfald</i></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- Skyddad natur totalt (%)</li></ul> <p>Målet uppfylls och redovisas grönt om Trosa kommun tillhör de 25 % bästa kommunerna i 4-6 av de valda Agenda 2030-nyckeltalen. Målet redovisas som delvis uppfyllt och markeras gult om Trosa tillhör de 25 % bästa i 2-3 av nyckeltalen. Vid sämre resultat uppfylls inte målet alls och redovisas rött.</p>	Kolada, Agenda 2030

## Attestanter och ersättare förtroendevalda 2024


**För ansvar 10000-10060:**

 Konto 5000-5999 Arvoden mm  
 Konto 6000-8998 Övriga kostnader

 Attest av förtroendevald  
 Attest av tjänsteperson

					Beslutsattest			
Ansvar	Ansvarsområde	Konto	Aktivitet	Namn aktivitet	Attestant funktion	Ersättare funktion	Attestant funktion	Ersättare funktion
10000	Revision	5000-5999 3000-4999; 6000-8998	-	-	Revisions ordf Kanslichef	vice ordförande Redovisningsansvarig	Kanslichef Registrator	Nämndsekreterare Samordnare
10010	Överförmyndare	5000-5999 3000-4999; 6000-8998	-	-	Överförmyndare Kanslichef	Ersättare överförmyndare Redovisningsansvarig	Överförmyndarhandläggare Registrator	Kanslichef Samordnare
10020	Valnämnd	5000-5999 3000-4999; 6000-8998	-	-	Valnämndens ordf Kanslichef	v ordförande Redovisningsansvarig	Kanslichef Registrator	Nämndsekreterare Samordnare
10030	Kommunfullmäktige	5000-5999 3000-4999; 6000-8998	-	-	KF:s ordf Kanslichef	2:e v ordförande Redovisningsansvarig	Kanslichef Registrator	Nämndsekreterare Samordnare
10040	Kommunstyrelsen	5000-5999 3000-4999; 6000-8998	-	-	Kommunst ordf Kanslichef	2:e v ordförande Redovisningsansvarig	Kanslichef Registrator	Nämndsekreterare Samordnare
10050	Nämnder	5000-5999 3000-4999; 6000-8998	1103	SBN	Ordf SBN Kanslichef	2:e v ordförande Redovisningsansvarig	Kanslichef Registrator	Nämndsekreterare Samordnare
10050	Nämnder	5000-5999 3000-4999; 6000-8998	1104	MN	Ordf MN Kanslichef	vice ordförande Redovisningsansvarig	Kanslichef Registrator	Nämndsekreterare Samordnare
10050	Nämnder	5000-5999 3000-4999; 6000-8998	1105	BOU	Ordf HUM Kanslichef	2:e v ordförande Redovisningsansvarig	Kanslichef Registrator	Nämndsekreterare Samordnare
10050	Nämnder	5000-5999 3000-4999; 6000-8998	1106	IFO	Ordf IFO-utskott Kanslichef	vice ordförande Redovisningsansvarig	Kanslichef Registrator	Nämndsekreterare Samordnare
10050	Nämnder	5000-5999 3000-4999; 6000-8998	1107	VON	Ordf VON Kanslichef	2:e v ordförande Redovisningsansvarig	Kanslichef Registrator	Nämndsekreterare Samordnare
10050	Nämnder	5000-5999 3000-4999; 6000-8998	1108	KFN	Ordf KFN Kanslichef	2:e v ordförande Redovisningsansvarig	Kanslichef Registrator	Nämndsekreterare Samordnare
10050	Nämnder	5000-5999 3000-4999; 6000-8998	1109	TSN	Ordf TSN Kanslichef	2:e v ordförande Redovisningsansvarig	Kanslichef Registrator	Nämndsekreterare Samordnare
10060	Utskott och Råd	5000-5999 3000-4999; 6000-8998	1160	Planutskott	Ordförande planutskott Kanslichef	Kommunst ordf Redovisningsansvarig	Kanslichef Registrator	Nämndsekreterare Samordnare
10060	Utskott och Råd	5000-5999 3000-4999; 6000-8998	1161	Hållbarhetsutskott	Ordf hållbarhetsutskott Kanslichef	Vice ordf hållbarhetsutskott Redovisningsansvarig	Kanslichef Registrator	Nämndsekreterare Samordnare
10060	Utskott och Råd	5000-5999 3000-4999; 6000-8998	1170	Äldre- och omsorgsråd	Ordf Kanslichef	Vice ordf. Redovisningsansvarig	Kanslichef Registrator	Nämndsekreterare Samordnare
10060	Utskott och Råd	5000-5999 3000-4999; 6000-8998	1171	Trafikråd	Ordf Kanslichef	Ledamot Redovisningsansvarig	Kanslichef Registrator	Nämndsekreterare Samordnare
10060	Utskott och Råd	5000-5999 3000-4999; 6000-8998	1172	Brottsförebyggande rådet	Ordf Kanslichef	Kommunst ordf Redovisningsansvarig	Kanslichef Registrator	Nämndsekreterare Samordnare
<b>10070</b>	<b>Central buffert</b>		-	-	<b>Beslut KS</b>			
10071	Växelnämnd		-	-	IT-chef	Ekonomichef	IT-tekniker	IT-tekniker

## Attestanter och ersättare kommungemensamma poster och KS förvaltning 2024

Kommunchef har generell attesträtt för samtliga ansvar inom KS förvaltning.

12020-12110

Aktivitet 1000, utlägg kostnad chef, attesteras av överordnad chef



Beslutsattest				Granskningsattest	
Ansvar	Ansvarsområde	Attestant funktion	Ersättare funktion	Attestant funktion	Ersättare funktion
11011	Pensioner	Ekonomichef	Redovisningsansvarig	Redovisningsekonom	Redovisningsekonom
11012	PO	Ekonomichef	Redovisningsansvarig	Redovisningsekonom	Redovisningsekonom
11013	Skatter och statsbidrag	Ekonomichef	Redovisningsansvarig	Redovisningsekonom	Redovisningsekonom
11014	Räntenetto	Ekonomichef	Redovisningsansvarig	Redovisningsekonom	Redovisningsekonom
11015	Finans, övrigt	Ekonomichef	Redovisningsansvarig	Redovisningsekonom	Redovisningsekonom
11051	Kommungemensamt, övrigt	Ekonomichef	Redovisningsansvarig	Redovisningsekonom	Redovisningsekonom
12000	Nämndens buffert KS	Beslut KS			
12010	Kommunledning	Kommunchef	Personalchef	Registrator	Samordnare
12010	Aktivitet 1000, utlägg kostn chef	Personalchef	Ekonomichef	Registrator	Samordnare
12020	Ekonomi	Ekonomichef	Redovisningsansvarig	Redovisningsekonom	Redovisningsekonom
12030	Personal	Personalchef	HR-konsult	HR-administratör	HR-administratör
12031	Fackliga kostnader	Personalchef	HR-konsult	HR-administratör	HR-administratör
12032	Personalgemensamt	Personalchef	HR-konsult	HR-administratör	HR-administratör
12033	Rättning lön	Personalchef	HR-konsult	HR-administratör	HR-administratör
12040	Kansli	Kanslichef	Ekonomichef	Registrator	Samordnare
12041	Finskt förvaltningsområde	Kanslichef	Ekonomichef	Registrator	Samordnare
12050	IT	IT-chef	Näringslivschef	IT-tekniker	IT-tekniker
12060	Kontaktcenter	Chef Kontaktcenter	Ekonomichef	Samordnare	Registrator
12070	Kommunikation	Kommunikationschef	Näringslivschef	Kommunikatör	Kommunikatör

12071	Totalförsvär	Kommunikationschef	Ekolog	Kommunikatör	Kommunikatör
12072	Krisberedskap	Kommunikationschef	Ekolog	Kommunikatör	Kommunikatör
12080	Näringsliv	Näringslivschef	Kommunikationschef	Samordnare	Registrator
12090	Kollektivtrafik	Ekonomichef	Samhällsbyggnadschef	Infrastruktur- och kollektivtrafiksamordnare	Redovisningsekonom
12100	Ekologi	Ekolog	Kommunchef	Energi- och klimatrådgivare	Energi- och klimatrådgivare
12110	Turism	Turistchef	Kommunchef	Turistinformatör	Samordnare

**Trosa kommun****ATTESTLISTA 2024 Balanskonton**

*Ekonomichef och redovisningsansvarig har generell attesträtt för samtliga balanskonton.*

**TILLGÅNGAR**

<b>Konto</b>	<b>Kontonamn</b>	<b>Beslutsattestant- funktion</b>	<b>Ersättare- funktion</b>
	<u>11 Mark, byggnader och tekniska anläggningar</u>		
1100-1199		Ekonom	Redovisningsansvarig
	<u>12 Maskiner och inventarier</u>		
1200-1299		Ekonom	Redovisningsansvarig
	<u>13 Finansiella anläggningstillgångar</u>		
1300-1399		Redovisningsansvarig	Redovisningsekonom
	<u>14 Förråd, lager och exploateringsfastigheter</u>		
1400-1499		Redovisningsansvarig	Ekonom
	<u>15 Kundfordringar</u>		
1500-1599		Redovisningsekonom	Ekonomiassistent
	<u>16 Div kortfristiga fordringar</u>		
1610	Personalfordringar netto/ brutto	HR-administratör	Personalchef
1611	Återbetalning löner	HR-administratör	Personalchef
1612	Förskott personal	HR-administratör	Personalchef
1613	Förutbet. Semester	Redovisningsekonom	Redovisningsansvarig
1617	Fel G Bas	HR-administratör	Personalchef
1618	Obs konto lön	HR-administratör	Personalchef
1619	Genomgångskonto konvert lön	HR-administratör	Personalchef
1630	Fordringar hos leverantörer	Ekonomiassistent	Redovisningsekonom
1635	Avräkning socialinbetalningar	Soc assistent	Ekonomiassistent
1637	Avräkning reskontra Future	Redovisningsekonom	Ekonomiassistent
1638	Återbetalning Future	Redovisningsekonom	Ekonomiassistent
1639	Kvittn Future, ska bli 0	Redovisningsekonom	Ekonomiassistent
1640	Kortfristig del långfristig fo	Redovisningsansvarig	Redovisningsekonom
1650	Fordringar hos staten	Ekonomiassistent	Redovisningsansvarig
1651	Avräkning för skatter och avg	Ekonomiassistent	Redovisningsansvarig
1652	Avräkning prel.skatt	Ekonomiassistent	Redovisningsansvarig
1653	Statsbidragsfordringar	Ekonomiassistent	Redovisningsansvarig
1655	Särskild momsersättning 5%	Ekonomiassistent	Redovisningsekonom
1656	Särskild momsersättning 6%	Ekonomiassistent	Redovisningsekonom
1657	Särskild momsersättning 18%	Ekonomiassistent	Redovisningsekonom
1658	Särskild moms boende 18%	Ekonomiassistent	Redovisningsekonom
1660	Andra kortfristiga fordringar	Ekonomiassistent	Redovisningsekonom
1661	Kortfr fordringar koncernftg	Redovisningsansvarig	Redovisningsekonom
1667	Försäljningsbelopp anläggning	Redovisningsansvarig	Redovisningsekonom
1668	Fördelningskonto Trotabavtal	Ekonomiassistent	Redovisningsekonom
1669	Vidarefakturering	Ekonomiassistent	Redovisningsekonom
1671	Ing moms, affärsdriven vsh	Ekonomiassistent	Redovisningsekonom

<b>Konto</b>	<b>Kontonamn</b>	<b>Beslutsattestant- funktion</b>	<b>Ersättare- funktion</b>
	1677 Ing moms, ej affärsdriven vsh	Ekonomiassistent	Redovisningsekonom
	1678 Ing moms på förvärv fr utland	Ekonomiassistent	Redovisningsekonom
	1681 Redov.konto affärsdriven vsh	Ekonomiassistent	Redovisningsekonom
	1685 Redov.konto återsök moms	Ekonomiassistent	Redovisningsekonom
	1687 Redov.konto ej affärsdriven vs	Ekonomiassistent	Redovisningsekonom
	<u>17 Förutbetalda kostnader, upplupna intäkter</u>		
	1710 Förutbetalda kostnader	Ekonomiassistent	Redovisningsekonom
	1718 Periodiseringskonto LRP	Ekonomiassistent	Redovisningsekonom
	1719 Periodiseringskonto IFP	Redovisningsekonom	Ekonomiassistent
	1740 Förutbetalda räntekostnader	Ekonomiassistent	Redovisningsekonom
	1750 Upplupna intäkter	Ekonomiassistent	Redovisningsekonom
	1760 Upplupna ränteintäkter	Ekonomiassistent	Redovisningsekonom
	1780 Upplupna skatteintäkter	Redovisningsansvarig	Redovisningsekonom
	1781 Fordr SKV Fastighetsavgift	Redovisningsansvarig	Redovisningsekonom
	1790 Övriga interimfordringar	Ekonomiassistent	Redovisningsansvarig
	1796 Balanserat resultat. Gem växel	Redovisningsansvarig	Redovisningsekonom
	<u>18 Kortfristiga placeringar</u>		
1800-1899		Redovisningsansvarig	Redovisningsekonom
	<u>19 Kassa och bank</u>		
	1911 Redovisning ÅV-butik	Ekonomiassistent	Redovisningsekonom
	1912 Redovisning ÅVC Korslöt	Ekonomiassistent	Redovisningsekonom
	1913 Redovisning köken o kiosk	Ekonomiassistent	Redovisningsekonom
	1914 Redovisning Trosa Turism	Ekonomiassistent	Redovisningsekonom
	1915 Redovisning bibliotek	Ekonomiassistent	Redovisningsekonom
	1916 Redovisning fritidsgårdarna	Ekonomiassistent	Redovisningsekonom
	1920 Nordea kommunen	Ekonomiassistent	Redovisningsekonom
	1924 Nordea VA o renh	Redovisningsekonom	Ekonomiassistent
	1926 Nordea Socialkontor	Soc assistent	Ekonomiassistent
	1929 Nordea Räntekonto	Ekonomiassistent	Redovisningsekonom
	1950 Agentakonto	Redovisningsansvarig	Redovisningsekonom
	1951 Fasträntekonto Nordea	Redovisningsansvarig	Redovisningsekonom
	1960 Bank, koncernkonto	Redovisningsekonom	Ekonomiassistent

## SKULDER

<b>Konto</b>	<b>Kontonamn</b>	<b>Beslutsattestant- funktion</b>	<b>Ersättare- funktion</b>
	<u>20 Eget kapital</u>		
2010-2099		Redovisningsansvarig	Redovisningsekonom
	<u>22 Avsättningar</u>		
	2210 Avs pensioner o likn förplikt	Redovisningsansvarig	Redovisningsekonom
	2211 Avs pension förtroendevald	Redovisningsansvarig	Redovisningsekonom
	2220 Avs garanti-, visstidspensione	Redovisningsansvarig	Redovisningsekonom
	2230 Avs pensioner intj före 98	Redovisningsansvarig	Redovisningsekonom
	2231 Övr. avs. för pension	Redovisningsansvarig	Redovisningsekonom

<b>Konto</b>	<b>Kontonamn</b>	<b>Beslutsattestant- funktion</b>	<b>Ersättare- funktion</b>
2250	Avsättning löneskatt	Redovisningsansvarig	Redovisningsekonom
2251	Avs löneskatt visstidsförordn	Redovisningsansvarig	Redovisningsekonom
2260	Löneskatt intj före 98	Redovisningsansvarig	Redovisningsekonom
2280	Andra avsättningar	Ekonom	Redovisningsansvarig
2281	Avsättning återställ. deponi	Ekonom	Redovisningsansvarig
2282	Avsättning statl infrastr.ätg	Redovisningsansvarig	Redovisningsekonom
	<u>23 Långfristiga skulder</u>		
2320	Checkkredit	Ekonomiassistent	Redovisningsekonom
2344	Lån Kommuninvest	Ekonomiassistent	Redovisningsekonom
2370	Långfristig leasingkuld	Ekonomiassistent	Redovisningsekonom
2380	Ej aktiverade ersättningar	Ekonom	Redovisningsansvarig
2381	Skuld för gatuk.ersättn	Ekonom	Redovisningsansvarig
2382	Ack uppl av gatuk.ers	Ekonom	Redovisningsansvarig
2383	Skuld anlägg/anslutsnavg	Ekonom	Redovisningsansvarig
2384	Ack upplös anlägg/anslutsnavg	Ekonom	Redovisningsansvarig
2388	Skuld för offentlig investeringsbidrag	Ekonom	Redovisningsansvarig
2389	Ack upplös investeringsbidrag	Ekonom	Redovisningsansvarig
2390	Övr.långfristiga skulder	Redovisningsansvarig	Ekonom
2391	Förutbetalda gatukostnadsers.	Redovisningsansvarig	Redovisningsekonom
	<u>24 Kortfristiga skulder till kreditinstitut, kunder</u>		
2402	Avräkning Sunt Liv aktiviteter	HR-administratör	Personalchef
2408	Avräkning socialutbetalningar	Soc assistent	Ekonomiassistent
2420	Kortfr del av långfristig skul	Redovisningsansvarig	Redovisningsekonom
2440	Kortfr. del leasingkuld	Redovisningsansvarig	Redovisningsekonom
2460	Kortfr. skuld t koncernftg	Redovisningsansvarig	Redovisningsekonom
2470	Löner	HR-administratör	Personalchef
2490	Övriga kortfristiga skulder	Redovisningsekonom	Ekonomiassistent
	<u>25 Leverantörsskulder</u>		
2500-2599		Ekonomiassistent	Redovisningsekonom
	<u>26 Moms och särskilda punktskatter</u>		
2600-2699		Ekonomiassistent	Redovisningsekonom
	<u>27 Personalens skatter, avgifter och löneavdrag</u>		
2700-2799		HR-administratör	Personalchef
	<u>28 Övriga kortfristiga skulder</u>		
2810	Skulder till staten	Redovisningsansvarig	Redovisningsekonom
2890	Övriga kortfristiga skulder	Redovisningsansvarig	Redovisningsekonom



<b>Konto</b>	<b>Kontonamn</b>	<b>Beslutsattestant- funktion</b>	<b>Ersättare- funktion</b>
	<u>29</u> <u>Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter</u>		
2910	Upplupna löner	Redovisningsekonom	Redovisningsansvarig
2911	Okompenserad övertid	Redovisningsekonom	Redovisningsansvarig
2920	Upplupna semesterlöner	Redovisningsekonom	Redovisningsansvarig
2931	Upplupna AMF-avgifter	Redovisningsansvarig	Redovisningsekonom
2933	Uppl löneskatt individuell del	Redovisningsansvarig	Redovisningsekonom
2935	Uppl särs lönesk försäkr.avg	Redovisningsansvarig	Redovisningsekonom
2940	Upplupna räntekostnader	Ekonomiassistent	Redovisningsansvarig
2950	Förutbetalda hyresintäkter	Ekonomiassistent	Redovisningsansvarig
2960	Uppl pensionskostn individuell	Redovisningsansvarig	Redovisningsekonom
2961	Uppl pensionskostn förtroendevald	Redovisningsansvarig	Redovisningsekonom
2980	Förutbetalda skatteintäkter	Redovisningsansvarig	Redovisningsekonom
2990	Övriga förutbetalda intäkter	Ekonomiassistent	Redovisningsekonom
2991	Övriga upplupna kostnader	Ekonomiassistent	Redovisningsekonom
2992	Övriga upplupna kostnader LRP	Ekonomiassistent	Redovisningsekonom
2996	Balanserat result. gem växel nämnd	Redovisningsansvarig	Redovisningsekonom
2997	Per.kto plus/minus	Ekonomiassistent	Redovisningsekonom
2998	Periodiseringskonto Raindance	Ekonomiassistent	Redovisningsekonom
2999	Periodiseringskonto IFP	Redovisningsekonom	Ekonomiassistent

2



## Åtgärdsplaner för en ekonomi i balans

### Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen godkänner återrapporteringen av åtgärdsplanerna från humanistiska nämnden avseende barn och utbildning, miljönämnden, samhällsbyggnadsnämnden, vård- och omsorgsnämnden samt teknik- och servicenämnden för fastighet och VA.
2. Kommunstyrelsen uppmanar samtliga nämnder att fortsätta med planerade och vidtagna åtgärder för att nå en ekonomi i balans 2024.

### Sammanfattning

I kommunens delårsprognos redovisar flera nämnder en negativ prognos för helåret 2023. Nämnderna som går fram med ett underskott i delårsprognosen är Humanistiska nämnden avseende Barn och utbildning, Miljönämnden, Samhällsbyggnadsnämnden, Vård- och omsorgsnämnden samt Teknik- och servicenämnden för Fastighet och VA.

### Åtgärdsplan för en ekonomi i balans

Så snart en avvikelse befaras eller har konstaterats ska nämnden vidta åtgärder inom ramen för sina befogenheter så att budget kan hållas. Detta innebär att förvaltningen samtidigt som det befarande underskottet redovisas för nämnden ska ge förslag till hantering av underskottet. Undantag kan gälla om avvikelsen är av relativt stor omfattning och fordrar förankring innan redovisning till nämnden. Då kan redovisningen göras vid nästkommande nämndsammanträde. Återkoppling ska även ske till det kommunstyrelsesammanträde som ligger närmast efter i tid.

Humanistiska nämnden redogör för exempel på vidtagna åtgärder för barn- och utbildning för en ekonomi i balans inför kommande år.

Vård- och omsorgsnämnden redogör för orsakerna bakom underskottet som avser ökade volymer utöver budget samt ökade kostnader för externa placeringar. Nämnden ger exempel på vidtagna åtgärder för en ekonomi i balans för funktionshinderområdet.

Teknik- och servicenämnden redogör för orsakerna bakom underskottet för fastighetsverksamheten som avser ökade kostnader för underhåll, energi samt larm

och bevakning. Nämnden ger exempel på föreslagna och vidtagna åtgärder för fastighetsverksamheten för en ekonomi i balans inför kommande år.

Teknik- och servicenämnden redogör för orsakerna bakom underskottet för VA-verksamheten som avser ökade kostnader för underhåll, energi samt avskrivningar. Nämnden ger exempel på föreslagna och vidtagna åtgärder för VA-verksamheten för en ekonomi i balans inför kommande år. Underskott inom VA-verksamheten ska hämtas in under en tre års period.

Samhällsbyggnadsnämnden redogör för orsakerna bakom underskotten som främst avser bostadsanpassning och exempel på åtgärder för att nå en budget i balans inför 2024.

Miljönämnden redogör för orsakerna bakom underskotten och exempel på åtgärder för att nå en budget i balans inför 2024.

Kommunstyrelsen har tagit del av nämndernas åtgärdsplaner och uppmanar samtliga nämnder att fortsätta med arbetet med planerade och vidtagna åtgärder för att nå en ekonomi i balans 2024.

Johan Sandlund  
Kommunchef

Björn Alm  
Ekonomichef

## Bilagor

*Åtgärdsplan TSN Fastighet 2023-10-12*

*Åtgärdsplan TSN VA 2023-10-12*

*Åtgärdsplan HN BOU 2023-10-10*

*Åtgärdsplan MN 2023-10-09*

*Åtgärdsplan SBN 2023-10-10*

*Åtgärdsplan VON 2023-10-11*

**§ 64**

**TSN 2023/69**

## Åtgärdsplan för en ekonomi i balans - Fastighet

### Beslut

Teknik- och servicenämndens förslag till kommunstyrelsen:

Kommunstyrelsen medger att teknik- och servicenämnden tillämpar föreslagna åtgärder i Åtgärdsplan för en ekonomi i balans avseende Fastighet för att kunna bibehålla nuvarande kvalitet. Beslutet innebär att Fastighet prognostiserar ett underskott på 5,4 mkr för 2023.

---

### Ärendet

En avvikelse prognosticeras på Fastighet med ca 5,4 Mkr för 2023. Detta beror på ökade underhållskostnader och energipriser samt larm och bevakningskostnader. Bakgrunden till de ökade kostnaderna redovisas i delårsbokslut och åtgärder i bifogad bilaga.

Det föreslagna beslutet skapar förutsättningar för Fastighet att fortsätta bedriva sitt uppdrag enligt de lagkrav, mål och riktlinjer verksamheten har. Åtgärderna kommer långsiktigt bidra till att skapa en budget i balans.

### Ärendets beredning

- Tjänsteskrivelse från produktionschef Kerstin Tibbling och teknisk chef Ulf Hagstedt, 2023-10-05
- Åtgärdsplan för en ekonomi i balans - Fastighet

### Kopia till:

Kommunstyrelsen

**Tekniska enheten**  
Ulf Hagstedt  
Teknisk chef  
0156-523 31  
ulf.hagstedt@trosa.se

Tjänsteskrivelse  
Datum  
2023-10-05  
Diarienummer  
TSN 2023/69



## Åtgärdsplan för en ekonomi i balans - Fastighet

### Förslag till beslut

Teknik- och servicenämndens förslag till kommunstyrelsen:

Kommunstyrelsen medger att teknik- och servicenämnden tillämpar föreslagna åtgärder i Åtgärdsplan för en ekonomi i balans avseende Fastighet för att kunna bibehålla nuvarande kvalitet. Beslutet innebär att Fastighet prognostiserar ett underskott på 5,4 mkr för 2023.

### Ärendet

En avvikelse prognosticeras på Fastighet med ca 5,4 Mkr för 2023. Detta beror på ökade underhållskostnader och energipriser samt larm och bevakningskostnader. Bakgrunden till de ökade kostnaderna redovisas i delårsbokslut och åtgärder i bifogad bilaga.

Det föreslagna beslutet skapar förutsättningar för Fastighet att fortsätta bedriva sitt uppdrag enligt de lagkrav, mål och riktlinjer verksamheten har. Åtgärderna kommer långsiktigt bidra till att skapa en budget i balans.

Kerstin Tibbling  
Produktionschef

Ulf Hagstedt  
Teknisk chef

Bilagor  
Åtgärdsplan för en ekonomi i balans

Beslut till  
Kommunstyrelsen

Bilaga 1

## Åtgärdsplan för en ekonomi i balans<sup>1</sup>

Så snart en avvikelse befaras eller har konstaterats ska nämnden vidta åtgärder inom ramen för sina befogenheter så att budget kan hållas. Detta innebär att förvaltningen samtidigt som det befarade underskottet redovisas för nämnden ska ge förslag till hantering av underskottet. Undantag kan gälla om avvikelsen är av relativt stor omfattning och fordrar förankring innan redovisning till nämnden. Då kan redovisningen göras vid nästkommande nämndsammanträde. Återkoppling ska även ske till det kommunstyrelsesammanträde som ligger närmast efter i tid.

### Prognos

På helåret är det prognostiserade resultatet ett underskott om 5 400 tkr. Verksamheten har systematiskt arbetat med att effektivisera via genomförda rationaliseringar. En utveckling och översyn av internhyresmodell för att exempelvis hantera energi och avgiftsökningar löpande över år är nödvändig, då dessa områden överstiger budgetram kopplat till årlig uppräknings. Tekniska enheten arbetar för att minska kostnader och se över intäkter men har svårt att nå en ekonomi i balans utan väsentligt striktare prioriteringar avseende åtgärder, vilket i sin tur kan leda till högre kostnader eller andra effekter framöver.

### Förslag till hantering av underskott

Beskrivning av vilka ytterliga åtgärder förvaltningen kan genomföra, vilka konsekvenser det innebär samt vilka besparingar de förväntas ge.

#### Energi

Energibesparande åtgärder genomförs med en planerad effekt på ca 800 tkr på årsbasis.

Ett nära samarbete med Schneider är påbörjat under året där vi ser långsiktiga effekter kopplat till minskad energiförbrukning.

Besked om preliminär höjning av fjärrväme från jan -24 om ca 25 % har kommit från Statkraft.

Ramökning på 1 000 tkr inför budget 2024 för energikostnader är beslutad.

#### **Konsekvenser**

De föreslagna åtgärderna kan komma att påverka komforten i våra fastigheter. Ex att det kan var någon grad svalare när man kommer till en lektionssal på morgonen, när alla anländer så ökar temperaturen snabbt.

---

<sup>1</sup> Styrmodell för Trosa Kommun, KF 2019-1126m § 96. Dnr KS 2019/129

### **Förslag**

Verksamhetens bedömning är att detta ska genomföras

### **Larm och bevakning**

För att klara underskottet inom området finns det möjligheter att minska ner bevakningsuppdraget från dagens rondering på sju dagar i veckan till totalt två dagar i veckan. Uppdraget skulle vara möjligt att implementera tidigast under Q1 2024 och skulle innebära en besparing på ca 800 tkr på helår.

### **Konsekvenser**

Att minska ner bevakningsuppdraget från dagens sju nätter till två nätter kan innebära ökad skadegörelse. Risk för fler utryckningar när vi inte har samma förebyggande åtgärder som tidigare. Kostnaden kan dock öka då utryckningarna idag ingår i uppdraget och med nya förutsättningar debiteras separat. En annan effekt är att det blir svårare för verksamheterna att erhålla hjälp. Bevakning har ett uppdrag att i dialog med verksamheterna delta i det brottsförebyggande arbetet som då också skulle påverkas.

### **Förslag**

Verksamhetens bedömning är att detta inte bör genomföras.

### **Avhjälpande Underhåll**

Den upparbetade underhållsskuld som finns inom fastighet genererar fler avhjälpande underhållsåtgärder och påverkar vår driftbudget långsiktigt. Omställning av AU i det korta perspektivet och med hårdare prioritering inom de åtgärderna som utförs för att hålla kostnaderna nere.

Besparing ca 500 tkr på årsbasis

I budget 2024 tilldelas verksamheten en 1 års satsning på 3 000 tkr. Denna satsning är planerad att användas för att minska det avhjälpande underhållet i fastigheterna.

### **Konsekvenser**

Längre ledtider på åtgärder vid felanmälningar om de inte är akuta.

Visst underhåll åtgärdas ej utan skjuts på framtiden.

Vissa reinvesteringar som är planerade skjuts fram för att ge utrymme för åtgärder som är kopplade till avhjälpande underhåll överstigande två PBB. Exempelvis äldre elanläggningar som behöver uppgraderas, byte av fönster, målning av fastigheter etc.. 2024 års 1 års satsning på 3 000 tkr kommer att ha en positiv effekt på föreslagna åtgärder.

### **Förslag**

Verksamhetens bedömning är att föreslagna åtgärder ska genomföras.



**§ 63**

**TSN 2023/68**

## Åtgärdsplan för en ekonomi i balans - VA

### Beslut

Teknik- och servicenämndens förslag till kommunstyrelsen:

Kommunstyrelsen medger att teknik- och servicenämnden tillämpar föreslagna åtgärder i Åtgärdsplan för en ekonomi i balans avseende VA. Beslutet innebär att VA prognostiserar ett underskott på 1,6 mkr för 2023.

---

### Ärendet

En avvikelse prognosticeras på VA med ca 1,6 Mkr för 2023. Detta beror på ökade underhållskostnader och energipriser samt ökade avskrivningskostnader. Bakgrunden till de ökade kostnaderna är beskrivet i delårsbokslut och åtgärder beskrivs i bilaga.

Det föreslagna beslutet skapar förutsättningar för VA att fortsätta bedriva sitt uppdrag enligt de lagkrav, mål och riktlinjer verksamheten har. Åtgärderna ska långsiktigt bidra till att skapa en budget i balans.

### Förslag till beslut på sammanträdet

Anders Lindblad (S): Återremiss med anledning av Socialdemokraternas skrivelse Vårt förslag till 4 – Åtgärdsplan för en ekonomi i balans – VA, 2023-10-11.

John Carlsson (C): Ärendet ska avgöras idag samt bifall till kontorets förslag till beslut.

Anna Wirmark (V): bifall till Anders Lindblads (S) förslag till beslut.

### Beslutsgång

Ordförande frågar först om ärendet ska återremitteras eller avgöras idag.

Ordförande finner att ärendet ska avgöras idag.

Därefter frågar ordförande om nämnden kan besluta enligt kontorets förslag till beslut. Ordförande finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag till beslut.

### Ärendets beredning

– Tjänsteskrivelse från produktionschef Kerstin Tibbling och teknisk chef Ulf Hagstedt, 2023-10-05

– Åtgärdsplan för en ekonomi i balans

- Socialdemokraterna: Vårt förslag till 4 - Åtgärdsplan för en ekonomi i balans – VA, 2023-10-11

### Kopia till:

Kommunstyrelsen

**Tekniska enheten**

Ulf Hagstedt

Teknisk chef

## Tjänsteskrivelse

Datum

2023-10-05

Diarienummer

TSN 2023/68



## Åtgärdsplan för en ekonomi i balans - VA

### Förslag till beslut

Teknik- och servicenämndens förslag till kommunstyrelsen:

Kommunstyrelsen medger att teknik- och servicenämnden tillämpar föreslagna åtgärder i Åtgärdsplan för en ekonomi i balans avseende VA. Beslutet innebär att VA prognostiserar ett underskott på 1,6 mkr för 2023.

### Ärendet

En avvikelse prognosticeras på VA med ca 1,6 Mkr för 2023. Detta beror på ökade underhållskostnader och energipriser samt ökade avskrivningskostnader.

Bakgrunden till de ökade kostnaderna är beskrivet i delårsbokslut och åtgärder beskrivs i bilaga.

Det föreslagna beslutet skapar förutsättningar för VA att fortsätta bedriva sitt uppdrag enligt de lagkrav, mål och riktlinjer verksamheten har. Åtgärderna ska långsiktigt bidra till att skapa en budget i balans.

Kerstin Tibbling  
Produktionschef

Ulf Hagstedt  
Teknisk chef

Bilagor  
Åtgärdsplan för en ekonomi i balans

Beslut till  
Kommunstyrelsen



Bilaga 1

## Åtgärdsplan för en ekonomi i balans<sup>1</sup>

Så snart en avvikelse befaras eller har konstaterats ska nämnden vidta åtgärder inom ramen för sina befogenheter så att budget kan hållas. Detta innebär att förvaltningen samtidigt som det befarande underskottet redovisas för nämnden ska ge förslag till hantering av underskottet. Undantag kan gälla om avvikelsen är av relativt stor omfattning och fordrar förankring innan redovisning till nämnden. Då kan redovisningen göras vid nästkommande nämnsammanträde. Återkoppling ska även ske till det kommunstyrelsesammanträde som ligger närmast efter i tid.

### Prognos

Vid prognosen per sista augusti har VA ett underskott om 2 785 tkr. Verksamheten räknar med ett underskott på helår om 1 641 tkr. Underskottet kan härledas till mer omfattande och kostsammare underhåll, energipriser som fortfarande ligger på en hög nivå samt ökade avskrivningskostnader. Då vi har stora investeringar inom VA de närmsta åren så påverkar även ränteutvecklingen VA avgifter över tid.

Verksamheten redovisade ett underskott om 5 944 tkr bokslut 2022. Enligt självkostnadsprincipen ska underskottet hämtas igen under kommande tre års period. Verksamheten bedömer att regleringen inte kan påbörjas under 2023.

### Förslag på kommande åtgärder

- En höjning med 15% inför 1 jan 2024 skrivs fram till nämnden och kommunfullmäktige. Detta genererar en ytterligare intäkt på ca 7 500 tkr under 2024 och framledes.
- Att under 2024 färdigställa ny taxemodell för att långsiktigt säkerställa en stabil taxeutveckling.
- Att arbeta aktivt för att funktionerna i det nya driftavtalet ska implementeras för en långsiktig stabilitet.
- Reglering av underskott i verksamheten påbörjas 2024

Ulf Hagstedt  
Teknisk Chef

Åsa Westlund  
Gruppchef Va & Renhållning

---

<sup>1</sup> Styrmödel för Trosa Kommun, KF 2019-1126m § 96. Dnr KS 2019/129

§ 81

HN 2023/47

## Åtgärdsplan för en ekonomi i balans

### Beslut

Humanistiska nämnden överlämnar nämndens åtgärdsplan för en ekonomi i balans till kommunstyrelsen.

---

### Ärendet

Så snart en avvikelse befaras eller har konstaterats ska nämnden vidta åtgärder inom ramen för sina befogenheter så att budget kan hållas. Detta innebär att förvaltningen samtidigt som det befarande underskottet redovisas för nämnden ska ge förslag till hantering av underskottet. Undantag kan gälla om avvikelsen är av relativt stor omfattning och fordrar förankring innan redovisning till nämnden. Då kan redovisningen göras vid nästkommande nämnsammanträde. Återkoppling ska även ske till det kommunstyrelsesammanträde som ligger närmast efter i tid.

### Prognos

Helårsprognos för barn- och utbildning är ett underskott på ca 5,4 Mkr.

### Pågående åtgärder 2023

Exempel på åtgärder 2023:

- En strikt och väl avvägd tjänstefördelning med en bemanning som skall kunna säkra verksamhetens krav så kostnadseffektivt som möjligt inom det ansvar skollagen lägger på huvudmannen.
- Strikt bedömning av skolskjuts enligt gällande skollag och skolskjutsregler
  - Översyn av skolskjutshanteringen, i syfte att kostandseffektivisera, pågår.
- Mottagande av elever till skola där det är organisatoriskt och ekonomiskt försvarbart, pågår.
- Översyn av Språkcentrums verksamhet/organisation, pågår.
- Grundsärskolans (anpassad grundskola) verksamhet behöver genomlysas så att eleverna får god och kontinuerlig utbildning samt att verksamheten bedrivs kostnadseffektivt, arbetet har startat.

### Förslag till hantering av underskott

Underskottet behövs för att säkra verksamheten inom lagkrav.

### Förslag till beslut på sammanträdet

Conny Velén (S): Skolan ska inte behöva göra besparingar inom sin redan finansiellt ansträngda verksamhet.

Michael Swedberg (M): Bifall till förvaltningens förslag om åtgärdsplan för en ekonomi i balans.

Forts.

*Forts. § 81*

## Beslutsgång

Ordförande ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag om åtgärdsplan för en ekonomi i balans.

## Omröstning

Omröstning begärs och ska genomföras. Humanistiska nämnden godkänner följande beslutsgång:

Ja-röst för bifall till förvaltningens förslag om åtgärdsplan för en ekonomi i balans.

Nej-röst för bifall till följande förslag: Skolan ska inte behöva göra besparingar inom sin redan finansiellt ansträngda verksamhet.

## Omröstningsresultat

Med 7 Ja-röster mot 3 Nej-röster och 1 som avstår beslutar humanistiska nämnden enligt förvaltningens förslag om åtgärdsplan för en ekonomi i balans.

Se bilaga 1 för omröstningslista.

## Ärendets beredning

Tjänsteskrivelse från skolchef Inger Fransson 2023-08-26.

## Kopia till

Kommunstyrelsen

Humanistiska nämnden 2023-10-10 § 81

.....

	Närvarande		Tjänstgörande ers.	Ärende nr 7		
	JA	NEJ		JA	NEJ	AVSTÅR
Swedberg Michael, ordförande (M)	X			X		
Isoz Lena, 1:e vice ordförande (M)	X			X		
Velén Conny, 2:e vice ordförande (S)	X				X	
Eliasson Wilma, ledamot (M)	X			X		
Ekstrand Torolf, ledamot (M)	X			X		
Aldén Czechowski Sophie, ledamot (C)	X			X		
Svensson-Nyqvist Ricken, ledamot (L)	X			X		
Tinglöv Miriam, ledamot (KD)	X			X		
Eriksson Pia, ledamot (S)	X				X	
Grahn Madelen, ledamot (S)	X				X	
Petersson Kent, ledamot (SD)	X					X

## Åtgärdsplan för en ekonomi i balans

### Förslag till beslut

Humanistiska nämnden överlämnar nämndens åtgärdsplan för en ekonomi i balans till kommunstyrelsen.

### Ärendet

Så snart en avvikelse befaras eller har konstaterats ska nämnden vidta åtgärder inom ramen för sina befogenheter så att budget kan hållas. Detta innebär att förvaltningen samtidigt som det befarande underskottet redovisas för nämnden ska ge förslag till hantering av underskottet. Undantag kan gälla om avvikelsen är av relativt stor omfattning och fordrar förankring innan redovisning till nämnden. Då kan redovisningen göras vid nästkommande nämndsammanträde. Återkoppling ska även ske till det kommunstyrelsesammanträde som ligger närmast efter i tid.

### Prognos

Helårsprognos för barn- och utbildning är ett underskott på ca 5,4 Mkr.

### Pågående åtgärder 2023

Exempel på åtgärder 2023:

- En strikt och väl avvägd tjänstefördelning med en bemanning som skall kunna säkra verksamhetens krav så kostnadseffektivt som möjligt inom det ansvar skollagen lägger på huvudmannen.
- Strikt bedömning av skolskjuts enligt gällande skollag och skolskjutsregler
  - Översyn av skolskjutshanteringen, i syfte att kostnadseffektivisera, pågår.
- Mottagande av elever till skola där det är organisatoriskt och ekonomiskt försvarbart, pågår.
- Översyn av Språkcentrums verksamhet/organisation pågår.
- Grundsärskolans verksamhet behöver genomlysas så att eleverna får god. och kontinuerlig utbildning samt att verksamheten bedrivs kostnadseffektivt, arbetet har startat.

### Förslag till hantering av underskott

Underskottet behövs för att säkra verksamheten inom lagkrav.

**§ 52**

**MN 2023/28**

## Åtgärdsplan för en ekonomi i balans

### Beslut

Miljönämnden överlämnar nämndens åtgärdsplan för en ekonomi i balans till kommunstyrelsen.

---

### Ärendet

Så snart en avvikelse befaras eller har konstaterats ska nämnden vidta åtgärder inom ramen för sina befogenheter så att budget kan hållas. Detta innebär att förvaltningen samtidigt som det befarande underskottet redovisas för nämnden ska ge förslag till hantering av underskottet. Återkoppling ska även ske till det kommunstyrelsesammanträde som ligger närmast efter i tid.

### Budget 2023 Miljönämnden

Verksamheter med fast årlig tillsynsavgift har per augusti redan fakturerats, vilket innebär att merparten av förväntade intäkter under 2023 har inkommit.

Under hösten 2023 har miljökontoret en längre personell frånvaro vilket negativt påverkar möjligheten att utföra all planerad tillsyn, gällande främst verksamheter med timavgift. Det innebär att intäkter mellan september och december förväntas bli lägre än budgeterat.

Helårsresultatet bedöms avvika negativt mot budget med 148 tkr.

### Förslag på åtgärder

Miljökontoret har haft och fortsätter ha en generell återhållsamhet vad gäller köp av externa tjänster. Det finns ett behov av digitalisering och effektivisering av arbetssätt och ärendehanteringssystem. Den planerade investeringen i detta under 2023 kommer skjutas fram till tidigast 2024. För att kompensera för ökade löne- och övriga kostnader, avser Miljönämnden att höja timtaxan för livsmedelstillsyn respektive miljö och hälsoskyddstillsyn från och med år 2024. Timtaxorna har inte justerats sedan år 2017.

### Ärendets beredning

Tjänsteskrivelse från Susanne Rosqvist 2023-10-06.

### Kopia till

Kommunstyrelsen



**Miljönämnden**  
Susanne Rosqvist  
Miljöchef  
0156-520 97  
susanne.rosqvist@trosa.se

Tjänsteskrivelse  
Datum  
2023-10-06  
Diarienummer  
MN 2023/28



## Åtgärdsplan för en ekonomi i balans<sup>1</sup>

### Förslag till beslut

Miljönämnden överlämnar nämndens åtgärdsplan för en ekonomi i balans till kommunstyrelsen.

### Ärendet

Så snart en avvikelse befaras eller har konstaterats ska nämnden vidta åtgärder inom ramen för sina befogenheter så att budget kan hållas. Detta innebär att förvaltningen samtidigt som det befarande underskottet redovisas för nämnden ska ge förslag till hantering av underskottet. Återkoppling ska även ske till det kommunstyrelsesammanträde som ligger närmast efter i tid.

### Budget 2023 Miljönämnden

Verksamheter med fast årlig tillsynsavgift har per augusti redan fakturerats, vilket innebär att merparten av förväntade intäkter under 2023 har inkommit.

Under hösten 2023 har miljökontoret en längre personell frånvaro vilket negativt påverkar möjligheten att utföra all planerad tillsyn, gällande främst verksamheter med timavgift. Det innebär att intäkter mellan september och december förväntas bli lägre än budgeterat.

Helårsresultatet bedöms avvika negativt mot budget med 148 tkr.

### Förslag på åtgärder

Miljökontoret har haft och fortsätter ha en generell återhållsamhet vad gäller köp av externa tjänster. Det finns ett behov av digitalisering och effektivisering av arbetssätt och ärendehanteringssystem. Den planerade investeringen i detta under 2023 kommer skjutas fram till tidigast 2024.

För att kompensera för ökade löne- och övriga kostnader, avser Miljönämnden att höja timtaxan för livsmedelstillsyn respektive miljö och hälsoskyddstillsyn från och med år 2024. Timtaxorna har inte justerats sedan år 2017.

---

<sup>1</sup> Styrmödel för Trosa Kommun, KF 2019-1126 § 96, dnr KS 2019/129

### Konsekvenser

Ökad digitalisering och effektivisering ses som ett måste på sikt. Det innebär en initial kostnad och en viss underhållskostnad, men förväntas kunna ge ökade intäkter då miljökontoret kommer kunna hantera fler ärenden på kortare tid.

Höjda timavgifter förväntas ge en bättre kostnadstäckning för miljönämndens utgifter.

Susanne Rosqvist  
Miljöchef

§ 75

SBN 2023/37

## Åtgärdsplan för en ekonomi i balans

### Beslut

Samhällsbyggnadsnämnden överlämnar nämndens åtgärdsplan för en ekonomi i balans till kommunstyrelsen.

---

### Ärendet

Så snart en avvikelse befaras eller har konstaterats ska nämnden vidta åtgärder inom ramen för sina befogenheter så att budget kan hållas. Detta innebär att förvaltningen samtidigt som det befarande underskottet redovisas för nämnden ska ge förslag till hantering av underskottet. Undantag kan gälla om avvikelsen är av relativt stor omfattning och fordrar förankring innan redovisning till nämnden. Då kan redovisningen göras vid nästkommande nämnsammanträde. Återkoppling ska även ske till det kommunstyrelsesammanträde som ligger närmast efter i tid.

### Prognos

Samhällsbyggnadsnämnden redovisar ett negativt resultat på - 1 202 tkr efter augusti. Det negativa resultatet förklaras bland annat av att intäkterna för konjunktürkänsliga verksamheter såsom bygglov och planverksamhet avviker från budget med -479 tkr per sista augusti. Merparten av det negativa utfallet härleds dock till höga kostnader för bostadsanpassning. Kostnaderna överstiger budget med - 1 421 tkr.

Utifrån konjunkturläget är det troligt att den lägre intäktsnivån kommer att bestå året ut. Bedömningen just nu är att intäkterna kommer att bli så pass mycket lägre än tidigare år att de inte kan kompensera för de höga kostnaderna för bostadsanpassning. Trots att övriga delar av verksamheten är i balans eller levererar plusresultat prognostiserar nämnden ett minusresultat för 2023 på - 737 tkr.

### Förslag till åtgärder

Samtliga verksamhetsdelar som bedöms kunna påverkas ekonomiskt är i balans. Bostadsanpassning är en rättighetslagstiftning och det faktum att utfallet så här långt under 2023 är tre gånger budget är i princip omöjligt att påverka alls. Detsamma gäller intäktssidan för bygglov. De kostnader som kan påverkas är personalkostnader och där är bedömningen att den bemanning som finns på kontoret är nödvändig för att säkerställa kvalitet samt inte minst att vara rimligt bemannade när konjunkturen vänder. Inför kommande budgetarbete bör den ekonomiska ramen för bostadsanpassning tas upp till diskussion.

Forts.

*forts. § 75*

Detta till trots behöver naturligtvis en mer detaljerad genomgång av påverkningsbara kostnader och intäkter göras. Följdenligt kommer taxejusteringar för exempelvis bygglov och mät- och kartverksamhet genomföras med start i januari 2024. En annan tänkbar åtgärd kan vara att inte tillsätta vikarie vid kommande planerad föräldraledighet.

### Konsekvenser

De åtgärder som redan är vidtagna eller som bedöms kunna vidtas kommer inte ge resultat till helårsbokslutet utan lär ge effekt först under 2024.

En konsekvens av de beslutade taxejusteringarna är att bygglovavgifterna höjs för de som söker bygglov. En konsekvens av att inte tillsätta vikarie under föräldraledighet är att vissa utvecklingsprojekt kan komma att ta länge tid att genomföra än vad som annars skulle ha varit fallet. Bedömningen är att det inte kommer att påverka handläggning eller myndighetsutövning i enskilda ärenden.

### Ärendets beredning

Tjänsteskrivelse från samhällsbyggnadschef Mats Gustafsson 2023-10-06.

**Kopia till**  
Kommunstyrelsen

## Samhällsbyggnadskontoret

Mats Gustafsson  
Samhällsbyggnadschef  
0156-520 27  
mats.gustafsson@trosa.se

## Tjänsteskrivelse

Datum  
2023-10-06  
Diarienummer  
SBN 2023/37



# Åtgärdsplan för en ekonomi i balans<sup>1</sup>

## Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden överlämnar nämndens åtgärdsplan för en ekonomi i balans till kommunstyrelsen.

## Ärendet

Så snart en avvikelse befaras eller har konstaterats ska nämnden vidta åtgärder inom ramen för sina befogenheter så att budget kan hållas. Detta innebär att förvaltningen samtidigt som det befarande underskottet redovisas för nämnden ska ge förslag till hantering av underskottet. Undantag kan gälla om avvikelsen är av relativt stor omfattning och fordrar förankring innan redovisning till nämnden. Då kan redovisningen göras vid nästkommande nämndsammanträde. Återkoppling ska även ske till det kommunstyrelsesammanträde som ligger närmast efter i tid.

## Prognos

Samhällsbyggnadsnämnden redovisar ett negativt resultat på - 1 202 tkr efter augusti. Det negativa resultatet förklaras bland annat av att intäkterna för konjunkturlämpliga verksamheter såsom bygglov och planverksamhet avviker från budget med -479 tkr per sista augusti. Merparten av det negativa utfallet härleds dock till höga kostnader för bostadsanpassning. Kostnaderna överstiger budget med - 1 421 tkr.

Utifrån konjunkturläget är det troligt att den lägre intäktsnivån kommer att bestå året ut. Bedömningen just nu är att intäkterna kommer att bli så pass mycket lägre än tidigare år att de inte kan kompensera för de höga kostnaderna för bostadsanpassning. Trots att övriga delar av verksamheten är i balans eller levererar plusresultat prognostiserar nämnden ett minusresultat för 2023 på - 737 tkr.

## Förslag till åtgärder

Samtliga verksamhetsdelar som bedöms kunna påverkas ekonomiskt är i balans. Bostadsanpassning är en rättighetslagstiftning och det faktum att utfallet så här långt under 2023 är tre gånger budget är i princip omöjligt att påverka alls.

---

<sup>1</sup> Styrmödel för Trosa Kommun, KF 2019-1126 § 96, dnr KS 2019/129

Detsamma gäller intäktssidan för bygglov. De kostnader som kan påverkas är personalkostnader och där är bedömningen att den bemanning som finns på kontoret är nödvändig för att säkerställa kvalitet samt inte minst att vara rimligt bemannade när konjunkturen vänder. Inför kommande budgetarbete bör den ekonomiska ramen för bostadsanpassning tas upp till diskussion.

Detta till trots behöver naturligtvis en mer detaljerad genomgång av påverkningsbara kostnader och intäkter göras. Följdenligt kommer taxejusteringar för exempelvis bygglov och mät- och kartverksamhet genomföras med start i januari 2024. En annan tänkbar åtgärd kan vara att inte tillsätta vikarie vid kommande planerad föräldraledighet.

### Konsekvenser

De åtgärder som redan är vidtagna eller som bedöms kunna vidtas kommer inte ge resultat till helårsbokslutet utan lär ge effekt först under 2024.

En konsekvens av de beslutade taxejusteringarna är att bygglovavgifterna höjs för de som söker bygglov. En konsekvens av att inte tillsätta vikarie under föräldraledighet är att vissa utvecklingsprojekt kan komma att ta länge tid att genomföra än vad som annars skulle ha varit fallet. Bedömningen är att det inte kommer att påverka handläggning eller myndighetsutövning i enskilda ärenden.

Mats Gustafsson  
Samhällsbyggnadschef

**§ 50**

**VON 2023/53**

## Åtgärdsplan för en ekonomi i balans, funktionshinderområdet

### Beslut

Vård- och omsorgsnämnden överlämnar nämndens åtgärdsplan för en ekonomi i balans inom funktionshinderområdet till kommunstyrelsen.

---

### Ärendet

Så snart en avvikelse befaras eller har konstaterats ska nämnden vidta åtgärder inom ramen för sina befogenheter så att budget kan hållas. Detta innebär att förvaltningen samtidigt som det befarande underskottet redovisas för nämnden ska ge förslag till hantering av underskottet.

För 2023 riskerar funktionshinderområdet att göra ett underskott på ca 12,6 Mkr. Detta beror framför allt på stora kostnader för externa placeringar samt volymökningar i verksamheten med fler brukare som får insatser enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) samt även via Socialtjänstlagen (SoL). Vissa av dessa externa placeringar genererar höga kostnader som ger märkbar resultatpåverkan. Det är även stora volymökningar inom den egna verksamheten som ger ökade kostnader för lokaler och personal.

### Föreslagna åtgärder:

- Mer insatser utförs i egen regi
- Upphandling av bostad med särskild service och daglig verksamhet

### Förslag till beslut på sammanträdet

Ordförande Helena Koch (M): Bifall till förvaltningens förslag.

### Beslutsgång

Vård- och omsorgsnämnden bifaller ordförandens förslag.

### Ärendets beredning

- Tjänsteskrivelse från vård- och omsorgschef Fredrik Yllman, 2023-10-06
- Åtgärdsplan för ekonom i balans

### Kopia till:

Kommunstyrelsen

## Vård- och omsorgskontoret

Fredrik Yllman  
Produktionschef  
0156-521 15  
fredrik.yllman@trosa.se

## Tjänsteskrivelse

Datum  
2023-10-06  
Diarienummer  
VON 2023/53



# Åtgärdsplan för en ekonomi i balans, funktionshinderområdet

## Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden överlämnar nämndens åtgärdsplan för en ekonomi i balans inom funktionshinderområdet till kommunstyrelsen.

## Ärende

Så snart en avvikelse befaras eller har konstaterats ska nämnden vidta åtgärder inom ramen för sina befogenheter så att budget kan hållas. Detta innebär att förvaltningen samtidigt som det befarande underskottet redovisas för nämnden ska ge förslag till hantering av underskottet. Undantag kan gälla om avvikelsen är av relativt stor omfattning och fordrar förankring innan redovisning till nämnden. Då kan redovisningen göras vid nästkommande nämndsammanträde. Återkoppling ska även ske till det kommunstyrelsesammanträde som ligger närmast efter i tid.

## Prognos

För 2023 riskerar funktionshinderområdet att göra ett underskott på ca 12,6 Mkr. Detta beror framför allt på stora kostnader för externa placeringar samt volymökningar i verksamheten med fler brukare som får insatser enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) samt även via Socialtjänstlagen (SoL). Vissa av dessa externa placeringar genererar höga kostnader som ger märkbar resultatpåverkan. Det är även stora volymökningar inom den egna verksamheten som ger ökade kostnader för lokaler och personal.

## Åtgärder

- Mer insatser utförs i egen regi
- Upphandling av bostad med särskild service och daglig verksamhet

Fredrik Yllman  
Produktionschef

## Bilagor

Åtgärdsplan för en ekonomi i balans





## Åtgärdsplan för en ekonomi i balans<sup>1</sup>

Så snart en avvikelse befaras eller har konstaterats ska nämnden vidta åtgärder inom ramen för sina befogenheter så att budget kan hållas. Detta innebär att förvaltningen samtidigt som det befarande underskottet redovisas för nämnden ska ge förslag till hantering av underskottet. Återkoppling ska även ske till det kommunstyrelsenssammanträde som ligger närmast efter i tid.

### Budget 2023 Funktionshinderområdet

För 2023 riskerar funktionshinderområdet att göra ett underskott på ca 12,6 Mkr. Detta beror framför allt på stora kostnader för externa placeringar samt volymökningar i verksamheten med fler brukare som får insatser enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) samt även via Socialtjänstlagen (SoL). Vissa av dessa externa placeringar genererar höga kostnader som ger märkbar resultatpåverkan. Det är även stora volymökningar inom den egna verksamheten som ger ökade kostnader för lokaler och personal.

Verksamheten har kostnader på 16 166 tkr som utgör standardkostnad och kan återsökas från central buffert enligt styrmodell för Trosa kommun. För 2023 har 8 000 tkr av dessa beviljats och tillförts verksamheten.

Då Trosa kommun växt kraftigt under de senaste åren har också antalet personer som lever med funktionsnedsättning ökat i samma omfattning medan uppräknigen i budget varit betydligt lägre. Det finns heller ingen kompensation för volymökningar som härrör till insatser som beviljas enligt Socialtjänstlagen för personer under 65 år.

LSS är en rättighetslag som ska garantera personer med omfattande och varaktiga funktionshinder goda levnadsvillkor, att de får den hjälp de behöver i det dagliga livet och att de kan påverka vilket stöd och vilken service de får. Målet är att den enskilde får möjlighet att leva som andra. För att beviljas hjälp enligt LSS behöver personen ingå i personkretsen, ha behov av sådan hjälp som insatserna ger och inte få den hjälpen på annat sätt. Insatserna enligt LSS ska ge goda levnadsvillkor till skillnad mot insatser inom SoL där kravet är skäliga levnadsvillkor.

---

<sup>1</sup> Styrmodell för Trosa Kommun, KF 2019-1126 § 96, dnr KS 2019/129

## Förslag på åtgärder

### Mer insatser i egen regi.

Då placeringar i extern verksamhet ofta är kostsam kan en utökning av verksamhet i egen regi dämpa kostnadsökningen då dessa insatser ofta kan ges till en lägre kostnad. Denna åtgärd kommer att kunna medföra dämpade kostnader på lång sikt och kommer inte att lösa underskottet för år 2023.

### Upphandling av bostad med särskild service och daglig verksamhet

Verksamheten köper många platser inom bostad med särskild service (LSS 9 § 9) och då särskilt den kostnadsdrivande insatsen gruppboende. Verksamheten har ingen gruppboende i egen regi och gör nu direktupphandling i varje enskilt fall. Myndighetsenheten har gjort en jämförelse med Södertörns kommunernas placeringar och ser att Trosa kommuns kostnad generellt sett är högre vid varje placering. En upphandling ger fasta priser och en förhandling vid varje enskild placering kan undvikas. Det finns olika vägar att gå, dels genom upphandling, exempelvis ramavtalsupphandling enskilt eller tillsammans med andra kommuner. Det går även att införa lagen om valfrihet (LOV) inom denna insats. Då upphandling görs bör också andra insatser, såsom främst, daglig verksamhet ingå. Även denna åtgärd kommer att kunna medföra dämpade kostnader på lång sikt och kommer inte att lösa underskottet för år 2023.

Det är svårt att bedöma vilka besparingar dessa åtgärder kan ge utan det bör snarare göras så att kostnadsökningen dämpas då volymökningar beräknas för de kommande åren framåt.

### Konsekvenser

Att ha fler insatser i egen regi kan ge utmaningar med att rekrytera personal samt att finna lämpliga lokaler att bedriva verksamhet i. Det kan också innebära att brukare som har insatser i extern verksamhet kan erbjudas plats i egen regi vilket, i värsta fall, kan medföra oro och missnöje.

Att upphandla verksamhet kan enbart ses som positivt men en risk finns att Trosa kommun anses vara en för liten aktör och kan då medföra få intressenter som svarar på upphandlingen.

Fredrik Yllman  
Produktionschef

## Åtgärdsplan för en ekonomi i balans KS 2023/122

### Socialdemokraternas förslag

#### **Humanistiska nämnden**

Skolan ska inte behöva göra besparingar inom sin redan finansiellt ansträngda verksamhet. Vi vill att kommunstyrelsen skjuter till medel för att täcka detta underskott.

#### **Teknik och service nämnden**

Förslag från Socialdemokraterna för att spara pengar och göra verksamheten med VA arbeten mer lönsam och planer bar i Trosa Kommun.

Skenande kostnader för våra VA arbeten gör att vi får drastiskt ökade kostnader på arbeten med ledningar, ventilbyten, schaktning med mera.

Förslaget att höja taxorna med ytterligare 15% kommer inte räcka då entreprenörskostnaden skenar.

**Vårt förslag** är att köpa in en egen hjullastare och bemanna den med chaufför och en grovarbetare/rörkunnig personal för att spara kostnaderna och kunna planera arbeten på ett mer effektivt sätt och veta kostnaden mer precis per månad och år.

Det kostare ca: 370 000:- / månad exklusive moms på att hyra in en hjullastare och en grovarbetare. Ställtider ej inräknade då det blir svårt att se hur strukturerna på arbetet är.

Om vi istället skulle köpa in en 18 tons hjulgrävare med all utrustning och släpvagn så landar det på ca 3 000 000:- vilket skulle ge en månadskostnad på ca 180 500:- inklusive en chaufför och en grovarbetare. Då ingår löner, arbetsgivaravgifter, försäkring och semesterersättning och kläder. Maskinens serviceavtal i fyra år, drivmedel, försäkring, oljor och fett. Avskrivning på sju år. Räntor och avbetalning. Garanti på fyra år. Kommunen kan planera bättre och slippa ekonomiska överraskningar.

**Vårt förslag ger en besparing på ca 2.2 miljoner per år.**

#### **Vård och omsorgsnämnden**

Socialdemokraterna föreslår att vi gör en utredning av all extern köpt verksamhet. Speciellt gäller detta på LSS området. Socialdemokraterna vill att förvaltningen undersöker om det är billigare att driva de köpta verksamheterna i egen regi. Socialdemokraterna är med denna utgångspunkt inte ute efter att driva all verksamhet i egen regi men där emot vill vi att det ska göras om det är billigare med samma kvalitet.

3

**Kommunstyrelsen**  
Kommunkontoret  
Björn Alm  
0156-533 36  
bjorn.alm@trosa.se

Tjänsteskrivelse  
Datum  
2023-11-13  
Diarienummer  
KS 2023/119



## Yttrande – Revisionens granskning av kommunens delårsrapport 2023

### Förslag till beslut

Kommunstyrelsen godkänner kommunkontorets yttrande över revisionens granskning av kommunens delårsrapport 2023.

### Ärendet

De förtroendevalda revisorerna vill ha kommunstyrelsens synpunkter till granskningens och missivets bedömningar och rekommendationer senast den 29 februari 2024.

### Tidplan och resurser

Ekonomikontoret har under en längre tid haft utmaningar som startade med införandet av ett nytt ekonomisystem och enheten har nu vakansproblematik vilket gjort att tidplan inte har kunnat hållas. Ekonomienheten arbetar med rekrytering och kommer utöka med en tjänst 2024, vilket tillsammans med fortsatt arbete med att utveckla processer och arbetssätt kommer göra att ekonomienheten kan möta det ökade behovet från kommunens verksamheter samt ökade krav inom redovisning. Nuvarande konsultlösning kommer vara en brygga in i nästa år för att säkerställa att tidplan kan hållas samt att överlämning sker. Ekonomienheten ska underlätta granskningen av årsbokslutet och se till att tidplanen hålls. Det finns en god dialog med KPMG och en gemensam syn i att vi vill utveckla delårsrapporter och årsredovisning.

### Balanskravsutredning

I balanskravsredovisningen i årsredovisningen kommer det redogöras för hur det befarade underskottet ska hanteras/återställas. VA-kollektivet ska återställa sin del av befarat underskott. Synnerliga skäl kommer att åberopas för de kraftigt ökade pensionskostnaderna och för att inte behöva återställa den delen av det negativa balanskravsresultatet. Trosa kommun använder fortsatt sin modell med öronmärkta medel för att reglera balanskravsresultatet.

Från 2024 finns regler kring en ny resultatreserv (RER) som kommer att utvärderas och kan vara ett sätt att framåt utjämna resultat över konjunkturcykler.

I kommunens delårsprognos redovisar flera nämnder en negativ prognos för 2023: Humanistiska nämnden för barn och utbildning, miljönämnden, samhällsbyggnadsnämnden, vård- och omsorgsnämnden samt teknik- och servicenämnden för Fastighet och VA. Nämnderna tagit fram åtgärdsplaner för en ekonomi i balans enligt kommunens styrmodell. Kommunstyrelsen uppmanar samtliga nämnder att fortsätta med planerade och vidtagna åtgärder för att nå en ekonomi i balans 2024.

### **Måluppfyllelse**

Kommunfullmäktige har beslutat om åtta verksamhetsmål och ett finansiellt mål. Kommunstyrelsens prognos är att det finansiella målet inte uppfylls. Prognos för året att fyra verksamhetsmål bedöms att uppfyllas, tre verksamhetsmål bedöms att delvis uppfyllas och ett verksamhetsmål bedöms inte att uppfyllas.

Kommunstyrelsens sammantagna bedömning är att kommunen inte fullt ut kommer att uppnå god ekonomisk hushållning i förhållande till kommunfullmäktiges mål.

År 2023 är första året med nya och högt uppsatta mål för verksamheterna och även ett finansiellt mål som inte är utan utmaningar i rådande konjunkturläge. Verksamhetsmålen är och ska vara ambitiösa och det finns förutsättningar att nå målen under målperioden.

Johan Sandlund  
Kommunchef

Björn Alm  
Ekonomichef

### **Bilagor**

*Missiv granskning delårsrapport 2023 – 2023-10-30*

## **Granskning av kommunens delårsrapport 2023**

Vi förtroendevalda revisorer har gett KPMG i uppdrag att översiktligt granska delårsrapporten. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2023.

Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunens delårsrapport och har upprättats i enlighet med kommunallag, lag om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed. Vårt uppdrag som förtroendevalda revisorer är att bedöma om resultatet i delårsrapport för perioden januari – augusti 2023 är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om. Bedömningen avser mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning, såväl finansiella som för verksamheten.

Vår bedömning är baserad på en översiktlig granskning av delårsrapporten, inriktad på övergripande analys och inte på detaljer i redovisningen. Från och med den 1 januari 2023 ska delårsrapporten granskas enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Standarden ska tillämpas av de sakkunniga som utför räkenskapsrevision på uppdrag av förtroendevalda revisorer i kommuner, regioner, kommunalförbund och samordningsförbund.

I delårsrapporten är prognostiserat helårsresultat -24,2 mnkr, en negativ avvikelse mot budget med 4,9 mnkr. Det är kostnadsökningar inom många områden men ökade pensionskostnader utmärker sig med en avvikelse på -18,0 mnkr. Skattenettet har en positiv avvikelse på 16,8 mnkr. Energi, livsmedel och transporter är kostnader som ökat kraftigt. De största avvikelserna mot budget visar vård- och omsorgsnämnden - 3,7 mnkr, humanistiska nämnden - 5,4 mnkr samt teknik- och servicenämnden (skattekollektivet) - 4,9 mnkr.

Vi kan konstatera utifrån kommunstyrelsens prognostiserade balanskravsutredning att kommunen inte kommer klara balanskravet för år 2023 och att det saknas information om hur det ska återställas. Utifrån granskningen bedöms att det finns behov av åtgärder för att säkerställa att verksamheten kan bedrivas inom tilldelade ekonomiska ramar och en plan för hur reglering av det negativa balanskravsresultatet ska genomföras.

Kommunfullmäktige har i Mål och budget 2023-2025 beslutat om åtta verksamhetsmål och ett finansiellt mål. I delårsrapporten är kommunstyrelsens prognos för helåret att *av de åtta verksamhetsmålen bedöms fyra verksamhetsmål att uppfyllas*; Kommunens medborgare tillhör de nöjdaste med sin kommun i landet, Kommunens medborgare tillhör de tryggaste i landet, Kommunen har engagerade medarbetare och Kommunen har ett företagsklimat i toppklass, *tre verksamhetsmål att delvis uppfyllas*; Kommunen är en av landets bästa utbildningskommuner, Kommunens omställning till ett hållbart samhälle ska tillhöra landets mest framgångsrika och Kommunen fortsätter att växa med 1-2 % i snitt under en femårsperiod och *ett verksamhetsmål inte att uppfyllas*; Kommunens äldreomsorgskunder är nöjda.

Kommunstyrelsen prognos är att *det finansiella målet*; Kommunen är kostnadseffektiv genom att kärnverksamheterna totalt inte överstiger standardkostnaden *inte uppfylls* vid årsskiftet. Kommunstyrelsens sammantagna bedömning är att Trosa kommun inte fullt ut kommer att uppnå god ekonomisk hushållning i förhållande till kommunfullmäktiges mål.

Sid 2 (2) 2023-11-07

Vår bedömning är att det prognostiserade resultatet i delårsrapporten delvis är förenligt med de verksamhetsmässiga målen och ej förenligt med det finansiella målet som kommunfullmäktige beslutat om för att kommunen ska uppnå god ekonomisk hushållning.

#### Våra väsentliga iakttagelser och rekommendation

Vår granskning av delårsrapporten utförts av våra sakkunniga som biträder oss revisorer. De ska på vårt uppdrag genomföra en översiktlig granskning som ska utföras enligt god revisionssed. I uppdraget måste överenskommen tidsplan med ekonomiavdelningen hållas och material enligt KPMG:s förberedelselista levereras. Vi kan konstatera att kommunstyrelsens delårsrapport från ekonomikontoret levererades fredag em 20/10. Kallelse till vårt planerade revisionssammanträde 30/10 där granskningen av delårsrapporten, utlåtande till kommunfullmäktige m.m. ska behandlas och skickas ut en vecka innan, d.v.s. måndag 23/10. Då väsentligt granskningsmaterial inte levererats enligt överenskommen tidsplan har våra sakkunniga inte haft tillräcklig tid eller möjlighet att utföra vårt uppdrag på ett tillfredställande sätt.

Konsekvenser av detta har inneburit att vissa delar av granskningen inte kunnat genomföras enligt god revisionssed och den nya Standarden för kommunal räkenskapsrevision och att auktoriserad revisor inte kunnat dra någon slutsats i sitt yttrande över granskning som ska bifogats kallelsen till kommunfullmäktiges sammanträde.

Vi rekommenderar att kommunstyrelsen följer upp att den interna kontrollen för hantering av delårsrapport och årsredovisning är tillräckligt tillfredsställande och säkerställer att tidsplaner hålls för att granskningen ska kunna utföras enligt god redovisningssed.

Vi förtroendevalda revisorer vill ha kommunstyrelsen synpunkter till granskningens och missivets bedömningar och rekommendationer senast den 29 februari 2024. Yttrandet ska skickas till ordförande Ann-Sofie Soleby-Eriksson <AnnSofie.Soleby-Eriksson@trosa.se> och Micaela Hedin [micaela.hedin@kpmg.se](mailto:micaela.hedin@kpmg.se).

Trosa 2023-10-30

På uppdrag från Trosa kommuns revisorer

Ann-sofie Soleby-Eriksson

*Ordförande*

Bilaga: Rapport KPMG granskning av delårsrapporten

Revisorerna godkände missivet digitalt på sitt sammanträde 30 oktober 2023





## Yttrande om delårsrapport

Till revisorerna i Trosa kommun

Org. nr 212000-2957

### Inledning

Vi har haft i uppdrag att utföra en översiktlig granskning av utfall och ställning i delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, den översiktliga beskrivningen av kommunens drift- och investeringsverksamhet samt noter för Trosa kommun för perioden 2023-01-01—2023-08-31. Det är styrelsen som har ansvaret för att upprätta och presentera denna delårsrapport i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning. Vårt ansvar är att uttala en slutsats om denna delårsrapport grundad på vår översiktliga granskning.

### Den översiktliga granskningens inriktning och omfattning

Vi har haft i uppdrag att utföra en översiktlig granskning i enlighet med *Standard för kommunal räkenskapsrevision, Översiktlig granskning av delårsrapport*. På grund av de förhållanden som beskrivs nedan i avsnittet *Grund för att avstå från att uttala en slutsats* kunde vi inte genomföra tillräckliga och ändamålsenliga granskningsåtgärder som grund för en slutsats avseende denna delårsrapport.

### Det sakkunniga bitrådets granskning av den förenklade förvaltningsberättelsen inklusive sammanställda räkenskaper

Vår granskning skulle ha skett enligt "Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse". Vi har inte kunnat utföra granskningen av den förenklade förvaltningsberättelsen och kan därmed inte uttala en slutsats.

### Grund för att avstå från att uttala en slutsats

Som en konsekvens av att kommunstyrelsen inte har levererat underlag enligt överenskommen tidsplan har vi inte kunnat genomföra vår översiktliga granskning i enlighet med Standarden för kommunal räkenskapsrevision. Vi har inte haft tillräcklig tid eller möjlighet att utföra vårt uppdrag på ett tillfredställande sätt och har därmed inte kunnat genomföra tillräckliga och ändamålsenliga granskningsåtgärder som grund för en slutsats avseende denna delårsrapport.

### Ingen slutsats uttals

På grund av att vi inte har kunnat genomföra vår översiktliga granskning, vilket beskrivs i stycket ovan, kan vi inte dra någon slutsats om huruvida den bifogade delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, den översiktliga beskrivningen av kommunens drift- och investeringsverksamhet samt noter är upprättad i enlighet med Lag om kommunal bokföring och redovisning.

Västerås den 30 oktober 2023

KPMG AB

Cecilia Kvist

Auktoriserad revisor / Sakkunnigt biträde

# Översiktlig granskning

## Delårsrapport per 2023-0831

Granskningsrapport

Trosa kommun

—

KPMG AB

2023-10-30

# Snabb överblick

## Delårsrapporten är upprättad enligt lagens krav och god redovisningssed

Vi inte har kunnat genomföra vår översiktliga granskning och därmed kan vi inte dra någon slutsats om huruvida den bifogade delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, den översiktliga beskrivningen av kommunens drift- och investeringsverksamhet samt noter är upprättad i enlighet med Lag om kommunal bokföring och redovisning.

## Balanskravsresultat

Vi konstaterar att kommunstyrelsen bedömer att balanskravet inte kommer att uppfyllas. Upplýsningar lämnas inte om när och på vilket sätt en reglering av det negativa resultat avses genomföras.

## God ekonomisk hushållning

### *Finansiella mål*

Vår sammanfattande bedömning är att resultatet enligt delårsrapporten är ej är förenligt med det av fullmäktige fastställda i budget finansiella målet.

### *Verksamhetsmål*

Vår sammanfattande bedömning är att resultatet enligt delårsrapporten är delvis förenligt med de av fullmäktige fastställda i budget verksamhetsmålen.



# Innehåll



## Inledning

- Inledning
- Syfte och revisionsfrågor
- Avgränsning
- Ansvarig nämnd
- Revisionskriterier
- Metod



## Granskningsresultat

- Lagens krav och god redovisningssed
- God ekonomisk hushållning
  - Bedömning
  - Rekommendation
- Balanskrav



## Slutsats

- Lagens krav och god redovisningssed
- God ekonomisk hushållning
- Balanskrav

**01**

# **Inledning**

# Inledning

Av 13 kap. 1§ lag om kommunal bokföring och redovisning (2018:597), hädanefter LKBR, framgår att kommuner ska upprätta minst en delårsrapport som ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret, det vill säga minst sex månader och högst åtta månader.

Det är även den rapport som faller inom ramen för denna period som ska behandlas av kommunfullmäktige och som revisorerna ska göra en bedömning av.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap. 2§ kommunallagen (2017:275), hädanefter KL bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorernas uttalanden avges i revisorernas bedömning av delårsrapporten.

## Syfte och revisionsfrågor

Den översiktliga granskningen av delårsrapporten ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?
- Är resultatet i delårsrapporten förenligt med de av kommunfullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning, det vill säga finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?
- Kommer kommunen att efterleva balanskravet och har åtgärder presenterats vid ett eventuellt prognostiserat negativt balanskravsresultat?

Resultatet av vår granskning utgör underlag för revisorernas utformning av utlåtandet till kommunfullmäktige.

# Avgränsning

Vår granskning omfattar delårsrapporten per 2023-08-31.

Vår granskning av räkenskaperna har utförts i den omfattning som krävs enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Granskningen av måluppfyllelse och bedömning av balanskravet har utförts enligt SKRs God revisionsred i kommunal verksamhet 2022. Den översiktliga granskningen har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning än den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standard on Audit, ISA, har.

En översiktlig granskning är begränsad i omfattning och riktar i huvudsakligen in sig på intervjuer och analyser. De granskningsåtgärder som vidtas gör det inte möjligt att sammantaget skaffa en sådan säkerhet kring alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en fullständig revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

Vår granskning av redovisningen utgår från en bedömning av väsentlighet och risk. Granskningen har inte som syfte att identifiera brottsliga handlingar, till exempel förskingring.

I delårsrapporten skulle vi ha översiktligt granskat förvaltningsberättelse, resultat- och balansräkning samt tillhörande noter. Övriga delar skulle enbart granskats med utgångspunkt från att informationen är förenlig med informationen i de finansiella delarna.

Vi har haft i uppdrag att översiktligt granska delårsrapporten per 2023-08-31 men då delårsrapporten inte levererats enligt överenskommen tidsplan har vi inte kunna slutföra vårt uppdrag, se ytterligare kommentarer längre fram i rapporten.

Denna rapport sammanfattar i avvikelseform våra väsentligaste iakttagelser från granskningen.

# Ansvarig nämnd

Granskningen avser kommunens delårsrapport som enligt 11 kap. 16§ KL ska behandlas av fullmäktige.

Granskningsrapporten är faktakontrollerad av ekonomiavdelningen.

## Revisionskriterier

Vi har bedömt om delårsrapporten i allt väsentligt följer KL, LKBR samt Rådet för kommunal redovisnings (hädanefter RKR) rekommendationer.

Vidare granskas om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för ekonomi och verksamhet som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

## Metod

Granskningen har genomförts genom:

- Beaktande av relevanta dokument
- Intervjuer med berörda tjänstepersoner
- Översiktlig analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av direktionen beslutade målen
- Översiktlig analys och granskning av balans- och resultaträkningen samt resultatprognos



**02**

# **Gransknings- resultat**

# Granskningsresultat

Nedan redogörs för resultatet av den översiktliga granskningen och de noteringar som gjorts i samband med denna.

## Lagens krav och god redovisningssed

Enligt 13 kap. 2§ LKBR ska en delårsrapport innehålla en resultaträkning, en balansräkning och en förenklad förvaltningsberättelse. RKR preciserar i rekommendation RKR R17 Delårsrapport\_2121 vad förvaltningsberättelsen ska innehålla minimum för att motsvara kraven på en förenklad förvaltningsberättelse.

Utöver vad som preciseras gällande den förenklade förvaltningsberättelsen ska en delårsrapport även innehålla resultaträkning, balansräkning, översiktlig beskrivning av kommunens drift- och investeringsverksamhet samt noter.

Vi kan konstatera att delårsrapporten från ekonomikontoret levererades fredag den 20 oktober. Kallelse till vårt planerade revisionsammansträde måndag den 30 oktober där granskningen av delårsrapporten, utlåtande till kommunfullmäktige med mera ska behandlas skickas ut en vecka innan, det vill säga måndag den 23 oktober. Då väsentligt granskningsmaterial inte levererats enligt överenskommen tidsplan har vi inte haft tillräcklig tid eller möjlighet att utföra vårt uppdrag på ett tillfredställande sätt och inte kunnat slutföra vårt granskningsuppdrag.

Konsekvenser av detta har inneburit att vissa delar av granskningen inte kunnat genomföras enligt den nya Standarden för kommunal räkenskapsrevision och har inte kunnat slutföra vårt uppdrag avseende översiktlig granskning av delårsrapporten per 2023-08-31.

# God ekonomisk hushållning

Enligt 11 kap. KL ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

Kommunfullmäktige har i Mål och budget för Trosa kommun 2023-2025 beslutat om verksamhetsmål och finansiellt mål. Kommunstyrelsens sammantagna bedömning är att Trosa kommun inte fullt ut kommer att uppnå god ekonomisk hushållning i förhållande till kommunfullmäktiges mål.

Prognostiserat helårsresultat är -24,2 mnkr, en negativ avvikelse mot budget med 4,9 mnkr. Det är kostnadsökningar inom många områden men ökade pensionskostnader utmärker sig med en avvikelse på -18,0 mnkr. Skattenettet har en positiv avvikelse på 16,8 mnkr. Energi, livsmedel och transporter är kostnader som ökat kraftigt.

Vad gäller god ekonomisk hushållning så hänvisar RKR till förarbeten till kommunallagen där det betonas vikten av att mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning utvärderas för hela kommunala koncernen, d v s kommunen och dess kommunala koncernföretag gemensamt.

Vi bedömer att målen för god ekonomisk hushållning inte omfattar eller har utvärderas för kommunkoncernen som helhet.

# God ekonomisk hushållning – Finansiellt mål

Kommunfullmäktige har beslutat om ett finansiellt mål; Kommunen är kostnadseffektiv genom att kärnverksamheterna totalt inte överstiger standardkostnaden.

Målet mäts genom att verksamheternas kostnad ska vara i nivå med standardkostnad och att nettokostnadsavvikelsen totalt sett inte får överstiga 5 mnkr. Enligt delårsrapporten framgår att kostnaderna inom förskola, grundskola, äldreomsorgen och LSS var högre än standardkostnad. För gymnasieverksamhet, fritidshem och individ-och familjeomsorg är det lägre kostnader än standardkostnad. Totalt sett är nettokostnadsavvikelsen 22 mnkr och prognosen bedöms vara samma som utfallet. Kommunstyrelsens bedömning är att det finansiella målet inte prognostiseras att uppnås för helåret.

# God ekonomisk hushållning – Verksamhetsmål

Kommunfullmäktige har beslutat om åtta verksamhetsmål för 2023.

Mål	Kommunstyrelsens bedömning för helåret
Kommunens medborgare tillhör de nöjdaste med sin kommun i landet.	Bedöms uppfyllas
Kommunens medborgare tillhör de tryggaste i landet.	Bedöms uppfyllas
Kommunen har engagerade medarbetare.	Bedöms uppfyllas
Kommunen är en av landets bästa utbildningskommuner.	Bedöms delvis uppfyllas
Kommunens äldreomsorgskunder är nöjda.	Bedöms inte uppfyllas
Kommunen fortsätter att växa med 1-2 % i snitt under en femårsperiod.	Bedöms delvis uppfyllas
Kommunen har ett företagsklimat i toppklass.	Bedöms uppfyllas
Kommunens omställning till ett hållbart samhälle (ekonomiskt, socialt och miljömässigt) ska tillhöra landets mest framgångsrika.	Bedöms delvis uppfyllas

Kommunstyrelsens bedömning av de åtta verksamhetsmålen är att fyra verksamhetsmål prognostiseras att uppfyllas, tre verksamhetsmål bedöms delvis uppfyllas och ett verksamhetsmål bedöms inte uppfyllas.

# God ekonomisk hushållning – Bedömning och rekommendation

## **Finansiellt mål**

Utifrån genomförd granskning är det vår sammanfattande bedömning att resultatet enligt delårsrapporten är ej är förenligt med det av fullmäktige fastställda i budget finansiella målet.

## **Verksamhetsmål**

Utifrån genomförd granskning är det vår sammanfattande bedömning att resultatet enligt delårsrapporten är delvis förenligt med de av fullmäktige fastställda i budget verksamhetsmålen.

## **Rekommendationer**

Vi rekommenderar att kommunfullmäktige beslutar om mål för hela kommunkoncernen.

# Balanskrav

En kommun ska enligt KL göra en avstämning av balanskravet och redovisa denna i förvaltningsberättelsen.

Från och med 2013 har kommuner och kommunalförbund möjlighet att använda sig av de nya reglerna om resultatutjämningsreserv, RUR. Denna reserv kan sedan användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel, under förutsättning att årets resultat efter balanskravsjusteringar är negativt. RUR är frivillig att tillämpa, de kommuner och landsting som tänker göra det måste besluta om hur reserven ska hanteras. Detta ska framgå av de riktlinjer för god ekonomisk hushållning som fullmäktige ska besluta om.

Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat enligt KL 8 kap 5§. RKR har lämnat information om beräkning och redovisning av balanskravet utifrån tolkning av förarbeten till reglerna om balanskrav i LKBR och kommunallagen.

I kommunallagen stadgas även att kommunerna ska ha en god ekonomisk hushållning, vilket får ses som ett överordnat krav och innebär i de allra flesta fall att det inte räcker med att intäkterna enbart täcker kostnaderna, eftersom det på längre sikt urholkar kommunernas ekonomi.

Kommunstyrelsen redovisar en bedömning av balanskravsresultatet i förvaltningsberättelsen. Av delårsrapporten framgår det att kommunens prognostiserade balanskravsresultat uppgår till -23,9 mnkr.

Balanskravet efterlevs inte, det vill säga att balanskravsresultat är negativt efter erforderliga justeringar eller förväntas bli negativ utifrån den prognos som lämnas.

Upplysningar lämnas inte om när och på vilket sätt en reglering av det negativa resultat avses genomföras. I balanskravsutredningen framgår det att kommunen använder sig av "öronmärkta medel", se mer nästa sida.

# Balanskrav

Kommunstyrelsen tillämpar inte regelverket för resultatutjämningsreserv (RUR) utan har en egen modell där kommunen öronmärkt medel för framtida bruk utifrån att kommunen har en stark finansiell ställning. Öronmärkning har skett de år som kommunen har redovisat större överskott och vid överskott kan kommunfullmäktige i samband med årsredovisningen besluta om öronmärkning av resultat för olika ändamål.

Begreppet öronmärkning finns varken i lagstiftning eller i förarbeten men behandlas bland annat i SKRs skrift "RUR i praktiken – resultatutjämningsreserv, balanskravsutredning" från år 2013. Denna skrift uppdaterades år 2020, "RUR och God ekonomisk hushållning – Resultatutjämningsreserv, balanskravsutredning" och begreppet öronmärkta medel finns inte längre med.

I SKRs skrift "RUR och god ekonomisk hushållning" framgår bland annat följande:

"Enligt Finansutskottet var ett av motiven bakom införandet av RUR att minska motiven för "bokslutspolitik", det vill säga att genom redovisningsmässigt tveksamma avsättningar reservera medel för framtida kostnader. Tveksam tillämpning av redovisningsprinciper äventyrade enligt utskottet redovisningens trovärdighet. När reglerna om RUR infördes år 2013 fanns det en möjlighet att reservera överskott upparbetade från och med räkenskapsåret 2010. Sedan dess är det inte möjligt att retroaktivt reservera medel. Det innebär att om RUR införs idag så finns det inte stöd i lagen för att reservera medel retroaktivt."

Vår bedömning är att kommunstyrelsen inte följer gällande lagar och rekommendationer.

Vi rekommenderar att kommunstyrelsen vidtar åtgärder för att säkerställa att gällande lagstiftning och god redovisningssed efterlevs.



**03**

# **Slutsats**

# Slutsats - Delårsrapportens räkenskaper

## Grund för att avstå från att uttala en slutsats

Som en konsekvens av att kommunstyrelsen inte har levererat underlag enligt överenskommen tidsplan har vi inte kunnat genomföra vår översiktliga granskning i enlighet med Standarden för kommunal räkenskapsrevision. Vi har inte haft tillräcklig tid eller möjlighet att utföra vårt uppdrag på ett tillfredställande sätt och har därmed inte kunnat genomföra tillräckliga och ändamålsenliga granskningsåtgärder som grund för en slutsats avseende denna delårsrapport.

## Ingen slutsats uttalas

På grund av att vi inte har kunnat genomföra vår översiktliga granskning, vilket beskrivs i stycket ovan, kan vi inte dra någon slutsats om huruvida den bifogade delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, den översiktliga beskrivningen av kommunens drift- och investeringsverksamhet samt noter är upprättad i enlighet med Lag om kommunal bokföring och redovisning.

# Slutsats – God ekonomisk hushållning

Grundat på vår översiktliga granskning av delårsrapporten har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att ifrågasätta det återrapporterade resultatet. Det innebär att det prognostiserade resultatet inte är förenligt med det finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2023.

Grundat på vår översiktliga granskning av delårsrapporten har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att det prognostiserade resultatet inte skulle vara delvis förenligt med de verksamhetsmål som fullmäktige fastställt i budget 2023.

*Notera att KPMG inte uttalar sig om själva prognosen utan endast huruvida den intagna prognosens resultat är förenliga med de av fullmäktige beslutade målen.*

# Slutsats – Balanskrav

Vi konstaterar, utifrån den helårsprognos som lämnas i delårsrapporten, att styrelsen bedömer att det lagstadgade balanskravet inte kommer att uppfyllas.

Upplysningar lämnas inte om när och på vilket sätt en reglering av det negativa resultat avses genomföras.

Vi kan konstatera att delårsrapporten inte har levererats i tid och vi har därmed inte kunnat utföra vår granskning enligt god redovisningssed och kan därmed inte göra ett fullständigt yttrande. Vi kan dock konstatera utifrån den återrapporterade prognostiserade balanskravsutredningen att kommunen inte kommer klara balanskravet för år 2023 och att det saknas information om hur det ska återställas. Vi bedömer att det finns behov av åtgärder för att säkerställa att verksamheten kan bedrivas inom tilldelade ekonomiska ramar och en plan för hur reglering av det negativa balanskravsresultatet ska genomföras.

**Västerås 2023-10-30**

**Cecilia Kvist**

Auktoriserad revisor

**Micaela Hedin**

Certifierad kommunal revisor



[kpmg.se](https://www.kpmg.se)

The information contained herein is of a general nature and is not intended to address the circumstances of any particular individual or entity. Although we endeavor to provide accurate and timely information, there can be no guarantee that such information is accurate as of the date it is received or that it will continue to be accurate in the future. No one should act on such information without appropriate professional advice after a thorough examination of the particular situation.

© 2023 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.

The KPMG name and logo are trademarks used under license by the independent member firms of the KPMG global organization.

**Document Classification: KPMG Public**

4

## Reviderad budget 2024 med flerårsplan 2025-26 för Trosa kommun

### Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

1. Reviderat förslag till budget 2024 och flerårsplan 2025-26 antas.
2. Allians för Trosa kommuns styrdokument ska vara styrande för arbetet i nämnder och styrelser.
3. Utdebiteringen för år 2024 fastställs till 21:40 kr.
4. Nämnder och styrelse uppdras att senast första mötet efter årsskiftet 2024 upprätta internbudgetar för år 2024 inom beviljade anslag samt genomföra verksamhetsförändringar för att hålla ram 2024.
5. Kommunstyrelsen bemyndigas att ur anslag för central buffert anvisa medel enligt fastställda kriterier.
6. Investeringsbudget för 2024-2026 fastställs och ersätter investeringsbudget från kommunfullmäktiges beslut i juni.
7. Kommunstyrelsen bemyndigas att fördela investeringsmedel ur kommunstyrelsens investeringsreserv till annan nämnd.
8. Kommunfullmäktige bemyndigar nämnder och styrelse att besluta om investeringar för den egna verksamheten inom beslutad investeringsram.
9. Kommunstyrelsen bemyndigas att fördela/omfördela årets medel för ettårs-satsningar.
10. Kommunstyrelsen har under 2024 rätt att nyupplåna, dvs. öka kommunens skulder med 230 Mkr.
11. Kommunstyrelsen har under år 2024 rätt att omsätta lån, dvs. låna upp belopp motsvarande de lån som förfaller till betalning under år 2024.
12. Pengbelopp fastställs för förskola och grundskola.
13. Pengbelopp fastställs för hemtjänst och särskilt boende.

14. Kommunalt partistöd utbetalas med tillämpning av reglerna för kommunalt partistöd för perioden 2024-01-01 – 2024-12-31 enligt följande:

Parti	Antal mandat	Grundstöd	Mandatstöd inkl. utb.stöd	Totalt partistöd
Moderaterna	16	20 000	320 000	340 000
Centerpartiet	2	20 000	40 000	60 000
Liberalerna	1	20 000	20 000	40 000
Kristdemokraterna	1	20 000	20 000	40 000
Socialdemokraterna	8	20 000	160 000	180 000
Vänsterpartiet	2	20 000	40 000	60 000
Miljöpartiet	1	20 000	20 000	40 000
Sverigedemokraterna	4	20 000	80 000	100 000
	<b>35</b>	<b>160 000</b>	<b>700 000</b>	<b>860 000</b>

15. Revidering av *Vatten- och avloppstaxa* antas och gäller från och med 2024-01-01.
16. Revidering av *Taxor för uthyrning av kommunala lokaler* antas och gäller från och med 2024-01-01.
17. *Taxa för uthyrning av kommunal båtplats* antas och gäller från och med 2024-01-01.
18. *Taxor för kommunala båtplatser* upphävs från och med 2024-01-01.
19. Revidering av *Taxa för provning och tillsyn utifrån miljöbalken och strålskyddslagen* antas och gäller från och med 2024-01-01.
20. Revidering av *Taxa för offentlig kontroll inom livsmedelslagstiftningen* antas och gäller från och med 2024-01-01.

## Ärendet

Kommunfullmäktige fastställde 2024 års budget i juni 2023. Skattenettet för 2024-2026 har reviderats enligt SKR:s skatteprognos från oktober.

Ramarna för samtliga nämnder har justerats i enlighet med internhyresmodell, lönejusteringar och beslutade rationaliseringar och ramökningar. Genomförda och beslutade investeringar ligger som underlag för beräkning av kapitaltjänstkostnader.

Nämnderna har tilldelats ramjusteringar enligt bifogat budgetdokument.

## Negativt budgeterat resultat

Kommuner och regioner måste enligt kommunallagen varje enskilt budgetår – budgetera så att intäkterna överstiger kostnaderna. I budget 2024-2026 är resultatet ca -1,5% årligen, motsvarande ca 10- 20 mkr. För 2023 återförs 15 mkr av tidigare avsatta medel för vikande konjunktur. Resultatet efter återföring blir 2,6 mkr, motsvarande 0,3%. Det budgeterade underskottet motiveras av att Trosa kommun dels har femton år av ackumulerade överskott genom en effektiv organisation och dels av viljan att agera kontracykliskt. I tider av brist på rätt kompetens är det extra viktigt att behålla och värna om kommunens viktigaste resurs, personalen och inte göra förhastade besparingar.

I Trosas styrmodell är central buffert en viktig parameter och i budgeten är



avsättning till central buffert 17,0 mkr (2024), 17,4 mkr (2025) och 17,8 mkr (2026).

### **Investeringar**

Investeringsbudgeten (Inkl. överfört från 2022 t o m plan 2026) har reviderats och uppgår till totalt 813,6 mkr, varav avgiftskollektivet står för 390,9 mkr.

VA-investeringar blir en större del av kommunens totala investeringar med överföringsledningen till SYVAB som den enskilt största investeringen.

### **Partistöd**

Regler för kommunalt partistöd beslutades av Kommunfullmäktige 2015-03-11, § 8. Där reglerades att fullmäktige varje år ska fatta beslut om partistöd. De partier som får stöd ska redovisa att stödet använts för sitt ändamål. Redovisning ska ske per kalenderår och vara inlämnad till kommunen senast 30 juni året efter det att stödet lämnats.

### **Taxor och avgifter**

Kommunens taxor och avgifter beslutas av fullmäktige i anslutning till budgetbeslut varje år.

Johan Sandlund  
Kommunchef

Björn Alm  
Ekonomichef

### **Bilagor**

1. Reviderad Budget 2024 med flerårsplan 2025-26 för Trosa kommun.
2. Revidering av Vatten- och avloppstaxa.
3. Revidering av Taxor för uthyrning av kommunala lokaler.
4. *Taxa för uthyrning av kommunal båtplats.*
5. Revidering av *Taxa för prövning och tillsyn utifrån miljöbalken och strålskyddslagen.*
6. Revidering av *Taxa för offentlig kontroll inom livsmedelslagstiftningen.*



Trosa  
KOMMUN

# Budget 2024

med flerårsplan 2025–2026







## INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Fastlagd kurs för Trosa kommun	3
Styrdokument för nämnder och styrelser mandatperioden 2023-2026	4
Omvärldsanalys och ekonomisk översikt	8
Kommunfullmäktiges övergripande mål	16

## BUDGETRAMAR

Resultatbudget	19
Nettoramar	20
Investeringsbudget	21

## NÄMNDERNA

Kommunstyrelsen	
Politisk ledning och kommunkontor	27
Hållbarhetsutskott	31
Samhällsbyggnadsnämnden	33
Miljönämnden	36
Humanistiska nämnden	
Skola och barnomsorg	39
Individ- och familjeutskott	46
Vård- och omsorgsnämnden	50
Kultur- och fritidsnämnden	55
Teknik- och servicenämnden	
Skattefinansierad verksamhet	59
Avgiftsfinansierad verksamhet	61
Revisionen	64
Grundbelopp barnomsorg och grundskola	65
Hemtjänstpeng och peng särskilt boende	66
Organisationsskiss	67

# Fastlagd kurs för Trosa kommun

(Antaget av indelningsdelegerade Trosa 1991 08 21, § 71, dnr 1991-00085)

- Kommunens verksamheter och utbud skall styras av:
  - Medborgarnas behov och önskemål
  - Valfrihet
  - Flexibilitet
  - Kvalitet och god service
  - Enkelhet och kostnadseffektivitet
  - Samarbete mellan servicegivare och nyttjare
- Kommunens verksamhet skall präglas av ett helhetsperspektiv och bygga på samordning / samverkan mellan resurser inom och utom kommunen. Kommunen ska uppmuntra samarbete, okonventionella och alternativa lösningar.
- Kommunens medborgares intressen och behov skall alltid sättas i centrum av såväl förtroendevalda som anställda. Arbets sättet skall präglas av god tillgänglighet och hög kompetens.
- Rollfördelningen mellan förtroendevalda och anställda skall vara tydlig. Ansvar och beslut skall vara på rätt nivå – långt driven delegation skall tillämpas.
- Verksamheten ska bedrivas inom befintlig ekonomisk ram. Resurserna ska tillvaratas på bästa sätt.
- Kommunen skall växa i sådan takt att dess speciella karaktär och idyll bibehålles. Varje Orts särprägel skall tillvaratas.
- Kommunen skall arbeta för att fler bostäder och fler arbetstillfällen skapas.
- Miljöhänsyn skall genomsyra den kommunala verksamheten vid planering och beslutsfattande.
- Kommunen skall verka för utökad kollektivtrafik såväl lokalt som regionalt.
- Kommunen skall verka för ett ökat samarbete med föreningslivet och andra idéella organisationer.
- För att skapa en levande kommun och god utveckling skall initiativ från enskilda och organisationer uppmuntras.
- Kommunens fastigheter och anläggningar skall underhållas så att minst nuvarande standard bibehålles.

# Styrdokument för nämnder och styrelser mandatperioden 2023–2026

## En trygg skola med goda studieresultat

Alla barn och unga ska ha en trygg skola att gå till där elever och lärare har goda förutsättningar att lyckas väl. Vi vill se en skola som uppmuntrar ansträngning och flit. Som ger rätt stöd till alla elever och som tar tillvara på förmåga och talang.

I våra skolor ska alla ges chansen att bygga en ljus framtid. Vi vill se ett tydligt fokus på lärande, goda studieresultat, ordning och reda och ett gott bemötande.

Vi vill också värna om småskaligheten. Våra skolor ska inte bli för stora.

- Fokus på lärande, goda studieresultat och ordning och reda.
- Ökat stöd till barn med särskilda behov.
- En trygg skola med aktivt arbete mot mobbing och droger.
- Småskalighet där våra skolor inte får bli för stora.
- Läxhjälp till alla elever.
- Mer fysisk aktivitet i skolan.
- God arbetsmiljö för både lärare och elever.
- Valfrihet och rätten att välja skola.
- Skolmat där vi prioriterar inköp av närproducerade och svenska livsmedel.

## Vård och omsorg med självbestämmande och valfrihet

Vi ser till den enskilde individens behov av vård och omsorg. Vi vill att alla människor, oavsett om vi är friska, äldre eller har en funktionsnedsättning, ska få det stöd som vi har behov av. Ett gott bemötande där den enskilde alltid har rätt till självbestämmande och valfrihet ska prägla verksamheten.

Våra årsrika medborgare blir fler och behovet av hemtjänst och fler boendeplatser ökar. Vi vill

därför fortsätta stärka hemtjänsten och tillskapa fler boendeplatser kommande år.

- Självbestämmande och valfrihet för den enskilde.
- Mer resurser till hemtjänsten och fler äldreomsorgsplatser.
- Fler bostäder anpassade för äldre.
- Plats på särskilt boende inom tre månader från beslut.
- Fixartjänst för äldre.
- Samtalsstöd till anhöriga.
- Väntjänst för att motverka ofrivillig ensamhet.

## En trygg och robust kommun

Trosa kommun ska vara en trygg kommun att bo, leva och verka i.

Vi vill se ökad polisnärvaro och vi slår vakt om det framgångsrika förebyggande samarbetet som finns mellan polisen, skolan, socialtjänsten, fritidsgårdar, näringsliv och fastighetsägare.

Vi vill också fortsätta arbeta med trygghets- och skapande insatser i våra offentliga miljöer. Det handlar tex om förbättrad belysning och på några platser också om kameraövervakning.

Din kommun ska fungera väl även i kris. Därför förstärker vi vårt arbete och våra insatser för att göra oss mer robusta.

- Brottsförebyggande samarbete med polisen, skolan, fritidsgårdar, socialtjänsten, näringsliv och fastighetsbolag.
- Krav på ökad polisnärvaro.
- Trygga offentliga miljöer.
- Kameror på prioriterade platser.
- Samarbetet med civilsamhället och föräldrar.
- En robust kommun och satsningar på beredskap och civilförsvaret.

## Ordning och reda på ekonomin

Trosa kommuns ekonomi är i god ordning och vi har i såväl lågkonjunktur som högkonjunktur visat positiva resultat. Vi har lyckats förena kostnads-effektivitet med hög kvalitet och vi har byggt upp reserver för att klara av en period av tuffare ekonomiska tider.

En kommuns ekonomi behöver tillväxt för att kunna klara av ökande utmaningar i välfärden. Vi har låg arbetslöshet och ett av Sveriges bästa näringslivsklimat. Rätt hanterat så har vi goda förutsättningar även den kommande mandatperioden.

- Ordning och reda i ekonomin.
- En aktiv politik för en balanserad lokal tillväxt som skapar ekonomiskt utrymme för satsningar på vår kommunala service.
- En erfaren kommunledning.
- Sänkt kommunalskatt med 40 öre.

## Kultur och fritid

Ett brett utbud av såväl kulturliv som fritidsaktiviteter är en viktig faktor för människors livskvalitet. Det är viktigt att kommunen har ett gott samarbete med alla de föreningar, enskilda personer och andra ideella krafter som bedriver kultur- och fritidsverksamhet.

Vi vill tillsammans med ridskola och markägare genomföra en satsning på ridsporten vid Tureholms slott. Genom denna möjliggörs byggnation av nytt ridhus och stall.

Våra idrottsanläggningar och sammankomstlokaler kommer fortsätta att förbättras och vi vill fortsätta utöka föreningsstödet.

- Att fortsätta satsningarna på kulturskolan.
- En ökning av det ekonomiska stödet till vårt föreningsliv.
- Fortsatta satsningar på bibliotek och fritidsgårdar.
- Att möjliggöra för fler konstnärliga upplevelser i våra offentliga miljöer.
- Ett genomförande av en satsning på ridsporten där vi möjliggör byggnation av nytt ridhus och nytt stall vid Tureholms slott.
- Upprustning av Lånestahallen i Vagnhärad.
- Fortsatt satsning på att rusta upp och förnya våra lekplatser.

- Säkra och välskötta badplatser.
- Fortsatt upprustning och komplettera våra idrottsanläggningar.
- En ny sjösättningsramp.
- Att behålla det extra anläggningsstödet till Västerljungs IF.

## En trygg och småskalig förskola

I våra förskolor ska alla barn ges goda förutsättningar till en bra start i livet. Barnen ska känna trygghet och föräldrarna ska känna förtroende för personalen.

Förskolan har en viktig roll som pedagogisk verksamhet och ger barnen goda förutsättningar inför den kommande skolgången. Alla barn ska därför erbjudas förskola.

Vi vill också värna om småskaligheten. Våra förskolor ska inte bli för stora.

- En trygg förskola som ger alla barn en bra start i livet.
- Småskalighet där våra förskolor inte får bli för stora.
- Trygga och stimulerande ute- och inomhusmiljöer.
- Ökat stöd till barn med särskilda behov.
- En god arbetsmiljö.
- Valfrihet och mångfald.
- Mat där vi prioriterar inköp av närproducerade och svenska livsmedel.

## Varsam befolkningstillväxt och trivsamt näringsliv

Vi vill se en varsam tillväxt där vi framöver prioriterar småskalig bebyggelse och slår vakt om grönområden. Trivsamma och trygga offentliga miljöer med god tillgänglighet till rekreation och friluftsliv ska prioriteras.

Tillväxten skapar goda förutsättningar för såväl kommunens ekonomi som verksamhet och den är också viktigt för vårt lokala näringsliv. Vi har låg arbetslöshet, stabil ekonomi och ett rikt utbud av handel, restauranger och kaféer. Det vi vill slå vakt om.

De senaste åren har vi haft en tillväxt på mellan 3 till 4 %. Den vill vi dämpa till ca 2 %. Det motsvarar ungefär 300 invånare per år, i hela kommunen.

- Varsam tillväxt där vi prioriterar småskalig bebyggelse och slår vakt om grönområden.

- Fortsatt utveckling av Vagnhärads centrum med fler bostäder och utökad samhällsservice.
- Trivsamma och trygga parker och grönområden.
- Upprustning av Edanö gård samt tillgängliggöra området för rekreation.
- Vassröjning i stadsfjärdarna längs med strand promenaden och förstärk möjligheterna även för funktionsnedsatta att nå vattnet genom bryggor och gångstråk.
- Iordningställande av scenparken i Vagnhärad med bl.a. belyst åpromenad och en ny gångbro över ån.
- Utveckling av Hamnängen i Trosa med gångstråk, aktivitetsyta och planteringar.
- Årliga årensningar samt muddring av farleder och hamnområden.
- Underlätta möjligheten till friluftsliv genom att förbättra skyltning, cykelvägar och utmärkning av grönstrukturer, badplatser, båttilläggningsplatser och kulturminnen.
- Värna vår livsmedelsproduktion genom att beakta brukningsvärd jordbruksmark i plan- och exploateringsprocesser.
- Minskad energiförbrukning i våra fastigheter och fortsatta satsningar på solceller.
- Att skapa fler parkeringsplatser i våra tätorter.
- Fortsatt arbete med att förbättra belysningen i offentliga miljöer och andra trygghetsskapande åtgärder.
- Årliga medel för tillgänglighetsanpassningar.

## Företagsklimat i Sverigetopp

Ett bra lokalt företagsklimat är en grundförutsättning för att trygga resurser till skola, vård och omsorg. Det är företagares förmåga att skapa värde, betala löner och skatt som ger pengar till den välfärd vi vill förbättra.

I Trosa kommun har vi ett av Sveriges bästa företagsklimat, låg arbetslöshet och många framgångsrika företag och företagare.

Det bidrar starkt till att vi är en av Sveriges bästa kommuner att leva och verka i. Vi vill, tillsammans med företagen, fortsätta vårt framgångsrika arbete.

- Ett företagsklimat i Sverigetopp.
- Effektiv, rättssäker och snabb handläggning och myndighetsutövning.
- Positiv attityd till företagande bland politiker och tjänstemän.
- Hög tillgänglighet när det gäller information och möjlighet till möten med företrädare för kommunen.
- Mer mark för verksamhetsetableringar.
- Fortsatt samarbete med besöks- och upplevelseföretagen i hela kommunen för att ytterligare stärka näringen.

## Kollektivtrafik och infrastruktur

Trosa kommun är en liten kommun, med ett perfekt läge till en långt mycket större arbetsmarknad. Det är för oss avgörande att det är enkelt, prisvärt och miljömässigt effektivt att pendla till arbete på annan ort.

Ostlänken är beslutad och kommer att genomföras med en ny station i Vagnhärad. Fram tills dess slår vi vakt om antalet tågavgångar på befintlig järnväg och vidareutvecklar det gemensamma biljettsystemet Movingo.

Vi har en fantastisk skärgård i Sörmland. Den vill vi att människor ska få uppleva lättare än idag.

## Vårda det vi äger tillsammans

Trosa kommun ska vara en välskött kommun där vi tar hand om det vi äger. Det kräver resurser för underhåll av fastigheter, gator, parker och offentliga miljöer.

En fungerande och miljömässigt bra rening av avloppsvatten är av stor vikt i en kommun. Vi kommer därför att fullfölja anslutningen av vårt avloppsnät till Himmerfjärdsverket.

Det är det mest effektiva för en liten kommun som vår, både ur ett kostnads- och miljöperspektiv.

Dricksvatten är vårt viktigaste livsmedel, men säker tillgång till dricksvatten av god kvalitet är inte en självklarhet. Vi vill därför helt säkerställa att alla nuvarande och framtida invånare i Trosa kommun ska vara trygga med att det kommer rent vatten ur kranen även i framtiden.

- En ny reningsverklösning genom anslutning till Himmerfjärdsverket.
- Att säkra tillgången på dricksvatten.
- Att vårda det vi äger genom underhåll av fastigheter, kommunens gator, parker och offentliga miljöer.



Vi kommer därför verka för att tillsammans med Nyköping, Oxelösund och Region Sörmland utveckla skärgårdstrafiken ytterligare.

- En väl utbyggd kollektivtrafik där vi bland annat slår vakt om antalet tågavgångar, tågbusen och Trosabussen.
- Vidareutvecklande av det gemensamma biljett systemet Movingo.
- Ytterligare utveckling av skärgårdstrafiken tillsammans med Nyköping, Oxelösund och Region Sörmland.
- Möjliggörande av bredbandsutbyggnad som ger 99 % av hushåll och företag möjlighet att tillgå bredband om minst 1 Gbit/s år 2026.

## Miljö och folkhälsa

Trosa kommun är en ekokommun och ska även fortsättningsvis vara det. Att vara ekokommun kräver att kommunen prioriterar de långsiktiga hållbarhetsfrågorna. Det gäller inte bara i den kommunala verksamheten, utan även i utvecklingen av hela kommunen.

Som kommun tycker vi det är självklart att vi bidrar med förnybar energi genom att fortsätta förse våra byggnader med solceller. De närmaste åren är smartare och snålare energianvändning av största vikt för att minska utsläppen av växthusgaser.

Den mat vi äter belastar miljön på olika sätt. Att äta mer lokalt producerad mat är en stor vinst. Det kan i förlängningen också öka landets självförsörjningsgrad, vilket också är positivt för vårt totala försvar och vår beredskap.

- Fortsatt satsning på maten i skolor, förskolor och äldreomsorgen där vi prioriterar inköp av närproducerade och svenska livsmedel.
- Fler solceller på kommunens och Trobos byggnader.
- Ytterligare utveckling av gång- och cykelvägarna för att stärka folkhälsan och öka trafiksäkerheten.

- Fler blomsterängar kombinerade med insekts hotell.
- Att slå vakt om de tätortsnära park- och grönområdena.
- Utveckling av förutsättningarna för en mångfald av rörelse.
- Tillhandahållande av en solkarta där man kan se solenergipotentialen till sin fastighet.
- Möjliggörande av fler odlingslotter.

## Hjälp till självhjälp och fungerande integration

I Trosa kommun är arbetslösheten låg och de hushåll som behöver ekonomiskt bistånd är förhållandevis få. Men det finns människor som har behov av hjälp på olika sätt. Då har vi höga ambitioner med fokus på tidiga insatser. Ledorden är "hjälp till självhjälp" och ambitionen är att individen efter hjälpinsatsen ska kunna stå på egna ben och söka egen försörjning.

Att lära sig det svenska språket och att snabbt komma in på arbetsmarknaden är nyckeln till en framgångsrik integration. Vi ställer tydliga krav bland annat på aktivitet från den enskilde på heltid och vi tror på människors vilja och potential att försörja sig själv och sin familj. Fokus på en bra skola och förskola för barnen är avgörande för en väl fungerande integration.

- "Hjälp till självhjälp" är ledorden som styr våra insatser.
- Att varje människas kraft och förmåga ska tillvaratas och uppmuntras.
- Tidiga insatser och förebyggande arbete.
- Förstärkt samverkan mellan polis, skola, socialtjänst och fritidsgårdar.
- Tydliga krav med fokus på att nyanlända svenskar lär sig svenska språket, får arbete och kan försörja sig själva.



# Omvärldsanalys och ekonomisk översikt

## KOMMUNERNAS EKONOMI

Källa: Ekonomirapporten SKR maj 2023

De ekonomiska utmaningarna för kommuner blir nu alltmer påtagliga. Hög inflation, ökade pensionskostnader och stigande räntekostnader bidrar till ett historiskt lågt resultat. Många kommuner förväntas redovisa underskott både i år och nästa år. Resultaten i kommuner faller i år för att sedan falla ytterligare till 2024, om inga åtgärder skulle vidtas. Åtgärder kommer dock att vidtas. Men på flera håll är underskotten så stora att de inte är möjliga att hantera på kort sikt, vilket innebär att resultatnivån trots åtgärder i många kommuner förväntas bli negativ både i år och nästa år. SKR räknar därför med stora underskott även 2024, trots kommunernas arbete med effektiviseringar, besparingar och eventuella skattehöjningar. När och hur mycket inflationen dämpas är avgörande för den ekonomiska utvecklingen. SKR bedömer att resultaten återhämtas under 2025 och 2026. Samtidigt ökar de långsiktiga behoven av välfärd och bristen på arbetskraft växer när invånare över 80 år blir allt fler. Kompetensförsörjningen fortsätter att vara en stor utmaning. Den långsiktiga situationen, och därmed utmaningarna, ser olika ut beroende på kommunens ekonomiska ställning, struktur, investeringsbehov och framtida befolkningsförändring.

Förändringen av kommunsektorns ekonomi har gått snabbt från de starkaste resultaten till de förväntat svagaste åren framåt. Flera år med starka resultat har stärkt soliditeten och den långsiktiga beredskapen har förbättrats i kommunerna vilket ger ett bättre utgångsläge inför de stora ekonomiska utmaningar som nu väntar sektorn.

För att hantera situationen vidtar kommuner olika åtgärder som anpassas utifrån de lokala utmaningarna, behoven och förutsättningarna. Det handlar bland annat om att effektivisera och bromsa de ökade behoven av välfärd med hjälp av förebyggande arbete. Det krävs också nya arbetssätt, bland annat genom att nyttja digital teknik, stärka arbetsmiljön och skapa förutsättningar för fler att arbeta längre och heltid.

Staten behöver ge sektorn så långsiktiga och effektiva planeringsförutsättningar som möjligt, bland annat genom att värdesäkra och prioritera de generella statsbidragen framför riktade bidrag för att få ut så mycket välfärd som möjligt för pengarna. Antalet riktade statsbidrag är fortfarande år 2022 nästan 200 stycken som kommuner och/eller regioner kan söka. Intäkterna från statsbidrag motsvarar 20-30 procent av kommuners och regioners intäkter. En kommun kan ha många olika detaljstyrande statsbidrag att söka, administrera och återrapportera. Staten behöver också riva hinder, minska detaljstyrning och se över vissa regelverk för att underlätta för samverkan över organisationsgränser. Sammanfattningsvis är det för 2024 ytterligare försämrade ekonomiska förutsättningar trots en relativt sett god utveckling av skatteunderlaget. Det är en följd av inflationens påverkan på pensionskostnaderna, ökad kostnadsnivå och demografiska utmaningar. Inför 2025-2026 ser prognosläget bättre ut för kommunal sektor även om prognosen för de kommande åren präglas av osäkerheter.

## KOMMUNEN

### Styrmodell för Trosa kommun <sup>1</sup>

Styrmodellen utgår från Fastlagd kurs och omfattar Trosa kommun. Kommunens helägda bolag styrs via ägardirektiv. Ekonomistyrning innebär en medveten och konsekvent process för att påverka organisationens handlande så att verksamheten genomförs efter invånarnas faktiska behov med rätt kvalitet och till rimlig kostnad, inom ramen för tilldelade resurser och fastställda mål.

Budgetprocessen är en bärande del i styrmodellen med grund i de gemensamma planeringsförutsättningarna. En hörnsten i de gemensamma planeringsförutsättningarna är bland annat resursfördelning till resultatenheterna inom verksamheterna barnomsorg, skola och äldreomsorg. Kommunstyrelsen har en central buffert för att möta ökande eller minskade volymer inom resultatenheterna. En annan hörnsten är årliga rationaliseringar och ettårssatsningar som dels kan kopplas till att genomföra en rationalisering och dels för enskilda beslutade projekt.

### God ekonomisk hushållning

I budgeten ska mål och riktlinjer som är väsentliga för god ekonomisk hushållning anges. Målen ska omfatta finansiella mål och verksamhetsmål. Vad som är god ekonomisk hushållning ska definieras av varje kommun och region för sig. För Trosa kommun innebär god ekonomisk hushållning att dagens kommuninvånare betalar för den verksamhet som de nyttjar och som anpassats efter den enskildes behov samt att värdet på kommunens och dess företags tillgångar, såväl materiella, finansiella som personella, underhålls och utvecklas. God ekonomisk hushållning anses vara uppfyllt när det finansiella målet är uppfyllt och 75 procent av övriga mål är uppfyllt.

### Mål för verksamheten

Beslut om mål tas i början av varje ny mandatperiod. Kommunfullmäktiges nio mål omfattar sex områden, medborgarnas behov och önskemål, tillväxt och företagsklimat,

kärnverksamheter, hållbarhet och folkhälsa, engagemang och finansiella mål.

Trosa kommun medverkar tillsammans med andra kommuner i Sveriges kommuners och landstings projekt, "Kommunens kvalitet i korthet" (Kkik). Här följs kommunens kvalitet upp ur ett medborgarperspektiv. I Kkik ges Trosa möjlighet att jämföra sig med andra kommuner och med egna resultat över tid. Det ger också möjligheter att hitta goda exempel och lära av andra.

Trosa genomför också medborgarundersökning vartannat år sedan 2007. Medborgarperspektivet är centralt när kommunfullmäktige fastställer mål och medborgarperspektivet ska genomsyra alla kommunens verksamheter.

Kommunfullmäktige, kommunstyrelse och nämnder ska i första hand använda de kvalitetsnyckeltal som finns i Kkik samt sätta mål med utgångspunkt i de frågeställningar som finns i medborgarundersökningen. För att kunna vara uthållig i målarbetet är det viktigt att eftersträva enkelhet och tydlighet. Målen ska därför vara mätbara och relativt få till antalet.

### Finansiella mål

Syftet med att budgetera med ett resultatmål/vinst är att säkerställa att kommunens verksamhet kan bedrivas även på lång sikt och att det egna kapitalet inte urholkas. De finansiella målen behöver samtidigt ta hänsyn till kommunens förutsättningar. Är kommunen i en expansiv fas med befolkningstillväxt kan till exempel resultatmålet tillåtas vara lägre en period för att därefter höjas för att återigen stärka ekonomin.

### Budgetprocess

Budgetprocessen syftar till att ge kommunstyrelse och kommunfullmäktige tillräcklig information och bra beslutsunderlag inför beslut om budget med flerårsplan och de politiska prioriteringar som varje budgetbeslut innebär. Processen ska också se till att ge goda förutsättningar för nämnder/utskott och kontor att planera och styra sin verksamhet mot fastställda mål inom ramen för tillgängliga

<sup>1</sup> Styrmodell för Trosa kommun KF 2019-11-26

resurser.

## Rationaliseringar och ettårssatsningar

Kommunens ledningsgrupp har ansvar att löpande arbeta med rationaliseringar, även medarbetarna ska involveras i processen. Rationaliseringarna kan till exempel grupperas utifrån administrativa processer, organisatoriska åtgärder, lokaler, andra åtgärder och rena besparingar.

Varje budgetår tillförs ettårssatsningar. Dessa satsningar kan nyttjas för att en rationalisering ska kunna genomföras.

### Rationaliseringar

Inför innevarande mandatperiod har ledningsgruppen tagit fram förslag på rationaliseringar om totalt 16,3 Mkr. I förslagen ingår bland annat en kartläggning av de administrativa processerna.

	2023	2024	2025	2026	Totalt
BOU	1 800	1 800	1 800	1 800	7 200
VON	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
IFO	200	200	200	200	800
SBN		100			100
KFN	1 200	1 000			2 200
Admin. processer			1 000	1 000	2 000
<b>Totalt</b>	<b>4 200</b>	<b>4 100</b>	<b>4 000</b>	<b>4 000</b>	<b>16 300</b>

### Ettårssatsningar

Ettårssatsningarna för 2024 om totalt 6 Mkr fördelas enligt nedan.

	2024	
Skola resultatfokus	1 000	BOU
Underhållsåtgärder fastighet	3 000	Internhyra/TSN
Digitalisering VON, IFO, BOU	300	VON
Parkplan	600	TSN
ESF projekt skola	500	BOU
Prio ledningsgrupp	600	KS

## Gemensamma planeringsförutsättningar (GPF)<sup>2</sup>

De gemensamma planeringsförutsättningarna utgör grunden för budgeten de kommande tre åren och omfattar befolkningsprognos, ekonomiska förutsättningar, lokalförsörjningsplan och resursfördelning.

<sup>2</sup> KS 2023-03-01, § 4

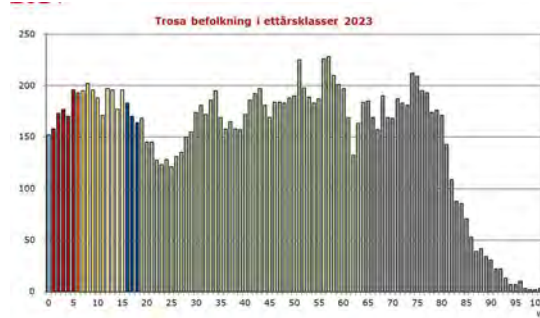
## Befolkningsprognos

Kommunens ledningsgrupp tar fram ett förslag till befolkningsprognos de närmast kommande fem åren, därutöver har en långtidsprognos för perioden 2023-2032 tagits fram. Bakgrunden till det är att tydligare kunna göra långsiktiga bedömningar av kommande lokalbehov inom såväl förskola och skola som äldreomsorg, samt övriga lokaler.

Befolkningsprognosen innebär att Trosa kommun fortsätter att vara en attraktiv tillväxtkommun med kontinuerlig tillväxt under hela den aktuella perioden. Prognosen innebär en fortsatt befolkningstillväxten men som varierar under prognosperioden med lite lägre tillväxttakt 2024-2026. Under 2023 och 2027 beräknas befolkningen öka med knappt 300 personer per år medan det 2024-2026 beräknas öka med knappt 200 personer. Befolkningen bedöms passera 15 000 invånare 2023, 16 000 invånare 2027 och 17 000 invånare 2030. Under senare år har Vagnhärad stått för en allt större del av tillväxten och det är en trend som bedöms förstärkas under kommande år.

Befolkningsprognosen baseras på invånare i kommunen 30 september 2022 och prognos för åren fram till och med 2027.

### Trosas befolkning, i ettårs-klasser, enligt budget 2024

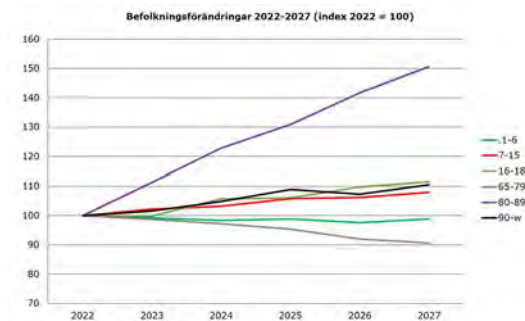


Grafen visar Trosas åldersstruktur 2024 enligt vår befolkningsprognos. Unga invånare har behov av förskola och skola medan den äldre befolkningen har behov av bland annat hemtjänst. Samtliga medborgare nyttjar gator, parker, bibliotek, mm.

Befolkningsprognoser ligger till grund för behovet av förskola för barn 1-5 år, grundskola för barn 6-

15 år och gymnasieskola för ungdomar 16-18 år. När det gäller äldreomsorg ligger samtliga invånare 65 år och äldre som grund för resurstilldelning.

Antalet elever i grundskolan och gymnasiet fortsätter att öka 2024. Den största ökningen av antalet äldre de kommande åren syns framförallt i åldersgruppen 80-89 år.



## Resursfördelning, demografiska förändringar, jämfört med budget 2023.

I styrmodell för Trosa kommun är central buffert en av hörnstenarna vilket säkerställer att verksamheterna får tilldelning av resurser utifrån volym. Fler barn och elever ökar skolans budgetram med 3,8 Mkr.

Resurstilldelning till äldreomsorgen, med kostnads-utjämningsystemet som grund, omfattar samtliga invånare 65 år och äldre ökar Vård och omsorgs-nämndens ram med 9,0 Mkr.

## EKONOMISKA FÖRUTSÄTTNINGAR

De ekonomiska förutsättningarna omfattar prognos för skatteintäkter, uppräknings av löner och priser samt kapitaltjänstkostnader.

Kommunen baserar sina beräkningar över skatteintäkter på Sveriges kommuner och Regioners antaganden och prognoser. Skatteprognosen beräknas med befolkningsutvecklingen i de gemensamma planeringsförutsättningarna som underlag.

Inga tilläggsanslag beviljas under budgetåret. Däremot kompenseras nämnderna för särskilda satsningar utifrån lönekartläggning.

## Skatter

Skatteintäkter och statsbidrag har beräknats efter Sveriges Kommuner och Regioners prognos från april 2023. Skatteprognosen bygger på följande befolkningsantagande:

- 2024: 15 090 invånare 1/11 2023
- 2025: 15 269 invånare 1/11 2024
- 2026: 15 427 invånare 1/11 2025

Skatteprognosen beräkna utifrån en återställning av skattesatsen 2023-2026 med 40 öre enligt nedan:

- 2024: 21,40 kr
- 2025: 21,30 kr
- 2026: 21,20 kr

Avsättningar för kommande medfinansiering av statlig infrastruktur påbörjades 2016 och det aviserade åtagandet uppnåddes i bokslut 2019. Skatten höjdes med 40 öre 2017 för att finansiera dessa avsättningar i syfte att inte belasta kommande generationer med kostnader.

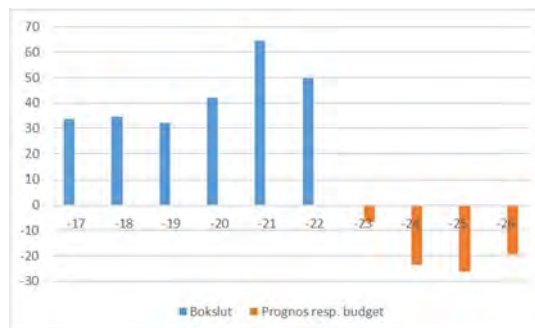
## Uppräkning av löner och priser mm

Löner och priser (inklusive interna priser) har räknats upp med 2,5 procent 2024 i nämndernas budgetar och verksamhetsberättelser enligt GPF. Vid budgetberedningen justerades antagande och inarbetat i resultatbudgeten är följande antagande:

- Löner 3,5%
- Priser 2,5%

Dessa justeringar kommer att inarbetas i nämndernas ramar inför reviderad budget i höst.

*Årets resultat 2017-2022 samt budget de kommande åren.*



Resultatnivåerna förväntas sjunka kommande år efter en rad av år med starka resultat, både i Trosa kommun och i kommunsektorn i stort. Genom att kommunens organisation arbetar med rationaliseringar löpande skapas dock ett handlingsutrymme som gör att kommunen står bättre rustad, än vilket annars hade varit fallet.

I budgeten ligger ett ränteantagande på 2,5 procent vilket är högre än den genomsnittliga räntan på kommunens lån, (1,21 procent i bokslut 2022). Lånevolymer i budgeten uppgår till 905 Mkr jmf med faktiskt lånevolymer på 710 Mkr per 2022-12-31. Åren 2025-26 har räntan budgeterats till 2,5 procent och med oförändrad lånevolymer på 970 Mkr. Under 2023 har räntan snabbt rört sig uppåt vilket påverkar snitträntan på kommunens lån negativt när tidigare lån ska omsättas och lånevolymer beräknas öka med öka investeringstakt och lägre resultat.

Kommunens bolag har också krav på att ge avkastning till ägaren, sammantaget stärker det kommunens budget med 1 mkr.

## Ramökningar

Ramökningarna för 2024 om totalt 10 Mkr enligt de gemensamma planeringsförutsättningarna fördelas enligt nedan.

IT	1 600	KS
Skolskjutsar	1 900	BOU
Skola - peng	1 000	BOU
Energi	1 000	TSN/Internhyra
Livsmedel	1 000	VON/BOU
Kulturskola	600	KFN
Bibliotek	400	KFN
Fällare - extrainsatser	300	IFO
Personal	400	KS
Kommunikation/information	300	KS
Controller	1 000	KS
Kommunledning	500	KS
<b>Totalt</b>	<b>10 000</b>	

### Ramökning 2025

Personal 400 tkr

Kommunikation/information 300 tkr

### Ramökning 2026

Kommunikation/information 300 tkr

## Negativt budgeterat resultat

Kommuner och regioner måste enligt kommunallagen varje enskilt budgetår – budgetera så att intäkterna överstiger kostnaderna. I budget 2024-2026 är resultatet ca -2% årligen, motsvarande ca 20-30 mkr. För 2024 återförs 25 mkr av tidigare avsatta medel för vikande konjunktur. Resultatet efter återföring blir 1,6 mkr, motsvarande 0,2%. Det budgeterade underskottet motiveras av att Trosa kommun dels har femton år av ackumulerade överskott genom en effektiv organisation och dels av viljan att agera kontracykliskt. I tider av brist på rätt kompetens är det extra viktigt att behålla och värna om kommunens viktigaste resurs, personalen och inte

göra förhastade besparingar.

## INVESTERINGAR

Kommunens investeringsverksamhet bör präglas av god planering och framförhållning. I takt med att befolkningen ökar behöver Trosa fortsätta att investera i verksamheterna för att möta invånarnas behov av service. Dessa investeringar kommer till stor del att behöva finansieras med lån.

Perioden 2005-2022 investerade Trosa kommun för 1,8 mkr och för åren 2023-2026 finns pågående och planerade investeringar för 759 mkr. Avskrivningskostnader och räntekostnader för lån kommer att ta en större andel av kommunens budget i anspråk kommande år.

Kommunens långsiktiga finansiella styrka brukar mätas i soliditet, som visar hur stor del av våra tillgångar som finansieras av egna medel. Från 2009 minskade soliditeten till följd av de (då) höga investeringsutgifterna. Soliditeten urholkas om investeringar finansieras via lån. Detta har varit aktuellt under 2009-2014, då investeringarna var mycket höga. 2013 var soliditeten 14 % inklusive ansvarsförbindelsen. Minskade investeringar åren därefter har bidragit till en högre soliditet.

De senaste årens resultatnivå har gjort att soliditeten inklusive ansvarsförbindelsen förbättrats, trots en hög investeringsnivå. 2022 var soliditeten inklusive ansvarsförbindelsen 26 %. De kommande årens stora investeringsvolym kommer åter att sänka soliditeten.

## Miljösatsningar i budget

I enlighet med Trosa kommuns miljöledningssystem så redovisas de kommande investeringar som görs inom miljöområdet. Vissa av investeringarna är rena miljösatsningar medan andra har ett annat huvudsyfte men som ändå bidrar till bättre miljö.

- Laddstolpar
- GC-åtgärder
- GC-väg Öbolandet
- Väderskydd väg 218
- Överordnat styrsystem VA/Fastighet
- Köks- och matsalskapacitet fas 1-2
- Reinvestering fastigheter, VA och fritids- fritids- föreningslokaler
- Renovering och förebyggande underhåll fastigheter
- Ängsgården demensboende inkl. konvertering värme
- Vårdcentralen vattenburen värme
- OVK-åtgärder



- Utbyte av armaturer
- Belysning byte Häradsvallen
- Kråmö
- Utveckling parker grönmiljö
- Dagvattenåtgärder
- Kartläggning dagvatten
- Flödesmätning vatten
- Elkapacitet vattenverk
- Åtgärder mot ovidkommande vatten
- Tofsö
- Projektering och byggnation överföringsledning
- Nya ÅVS/fastighetsnära insamling

Pågående och kommande investeringar 2023-2026 framgår under avsnittet investeringsbudget där nu den avgiftsfinansierade delen utgör en större del av totalt belopp än tidigare pga byggnation av överföringsledning. Övriga större investeringsprojekt är exempelvis:

- Utökning av toaletter och kapprum på Kyrkskolan
- Anpassning och ombyggnation av Ängsgården
- Ventilbytesprogram VA

## FRAMTID

Ekonomirapporten, maj 2023 beskriver de ekonomiska utmaningarna som kommuner och regioner så inför framåt. Hög inflation, ökade pensionskostnader och stigande räntekostnader bidrar till ett historiskt lågt resultat. Trosa kommun och många andra kommuner förväntas redovisa underskott både i år och nästa år. Den långsiktiga situationen, och därmed utmaningarna, ser olika ut beroende på kommunens ekonomiska ställning, struktur, investeringsbehov och framtida befolkningsförändring. Trosa kommun och många andra kommuner har stora utmaningar trots arbete med effektiviseringar och kostnadskontroll. Det är viktigt att respektive nämnd håller sin budget då detta är en förutsättning för att underskottet inte ska bli större än budgeterat.

Trosas befolkning fortsätter att öka om än inte samma höga takt som de sista åren, hösten 2022 minskade även invånarantalet. Januari till mars 2023 har invånarantalet ökat med 26 personer till 14 786 invånare. Med en ökande befolkning följer, förutom mer skatteintäkter, även ett ökat behov av investeringar. Skatteintäkterna för budget 2024 är beräknade med antagandet om 15 090 invånare per 1/11-2023, dvs. 304 invånare ytterligare april-oktober.

Investeringsstakten är historiskt hög, delvis som en följd av den befolkningsökning Trosa haft de senaste åren men också på grund av reinvesteringsbehov. De demografiskt betingade behoven är också påtagliga med volymökningar inom i stort sett alla åldersgrupper.

Upptagna lån innebär att kommunen exponeras för risker. Det innebär även att kommunens likviditet kan komma att bli ansträngd. Räntorna rör sig snabbt uppåt vilket kommer minska driftsutrymmet framåt. Kommunen har fortsatt budgeterat för ett högre ränteläge än vad som råder idag men marginalerna krymper.

I enlighet med kommunens styrmodell har medel anslagits i central buffert, precis som tidigare år, vilket också bidrar till stabila ekonomiska förutsättningar.

Stabila och långsiktiga planeringsförutsättningar samt väl fungerande styrsystem för kärnverksamheten är förutsättningar för att säkerställa kommunens långsiktiga ekonomiska balans. De ekonomiska utmaningarna blir större de kommande åren på grund av ökande behov av demografiska skäl. Den allt annat överskuggande utmaningen de närmaste åren bedöms vara att bemanna kommunerna i Sverige med medarbetare med hög kompetens och relevant utbildning. Ett stabilt och uthålligt ledarskap kommer att vara en viktig komponent i att möta framtidens utmaningar och osäkra tider.

## REVIDERING HÖSTBUDGET

### KF 2023-12-06

Kommunfullmäktige fastställde 2024 års budget i juni 2023. Skattenettet för 2024-2026 har reviderats enligt SKR:s skatteprognos från oktober.

Ramarna för samtliga nämnder har justerats i enlighet med internhyresmodell, lönejusteringar och beslutade rationaliseringar och ramökningar. Genomförda och beslutade investeringar ligger som underlag för beräkning av kapitaltjänstkostnader. Internräntan har justerats till 3,25% för 2024.

#### Negativt budgeterat resultat

Kommuner och regioner måste enligt kommunallagen varje enskilt budgetår – budgetera så att intäkterna överstiger kostnaderna. I budget 2024-2026 är resultatet ca -1,5% årligen, motsvarande ca 10-20 mkr. För 2023 återförs 15 mkr av tidigare avsatta medel för vikande konjunktur. Resultatet efter återföring blir 2,6 mkr, motsvarande 0,3%. Det budgeterade underskottet motiveras av att Trosa kommun dels har femton år av ackumulerade överskott genom en effektiv organisation och dels av viljan att agera kontracykliskt. I tider av brist på rätt kompetens är det extra viktigt att behålla och värna om kommunens viktigaste resurs, personalen och inte göra förhastade besparingar.

I Trosas styrmodell är central buffert en viktig parameter och i budgeten är avsättning till central buffert 17,0 mkr (2024), 17,4 mkr (2025) och 17,8 mkr (2026).

#### Skatter

Skatteintäkter och statsbidrag har beräknats efter Sveriges Kommuner och regioners prognos från oktober 2023 men bygger på samma antagande om befolkning som i vårbudgeten.

I budget har skatten sänkts med 10 öre årligen. 10 öre motsvarar ca 4 mkr. Skattesänkningarna avser ett återtag från skattehöjningen 2017 med 40 öre som gjordes i avsikt att avsätta medel för Ostlänken.

Skattesats 2024-2026

2024: 21,40 kr

2025: 21,30 kr

2026: 21,20 kr

#### Demografi

Gata och park kompenseras med 552 tkr för förändringar i demografin. Se junibudget ovan för kompensation övriga nämnder.

#### Ramökningar, ettårssatsningar och rationaliseringar

De i vårbudget beslutade ramökningar, ettårssatsningar och rationaliseringar ligger oförändrade i höstbudgeten.

#### Uppräkning av löner och priser

De i vårbudget beslutade uppräkningarna för löner (3,5%) och priser (2,5%) är oförändrade i höstbudgeten. Löneökningen har i höstbudgeten inarbetats i nämndernas rammar.

#### Finansiella kostnader

Räntekostnaderna ökar med ökade räntor och ökad lånevolym. I reviderad höstbudget har prognos för lånevolym 2024-2026 inarbetats samtidigt som en mer specificerad prognos gjorts för räntekostnaden för nya lån samt de lån som omsätts under perioden. Detta påverkar framförallt år 2025 och 2026, för 2024 innebär detta en öka räntekostnader med 2,4 mkr.

#### Investeringar

Investeringsbudgeten (Inkl. överfört från 2022 t o m plan 2026) har reviderats och uppgår till totalt 813,6 mkr, varav avgiftskollektivet står för 390,9 mkr.

VA-investeringar blir en större del av kommunens totala investeringar med överföringsledningen till SYVAB som den enskilt största investeringen.

Investeringsbudgeten har reviderats och vissa projekt har prioriterats om och skjutits framåt med andra tidigarelagts. Det behöver ske prioriteringar löpande utifrån vilken prisbild som kommer in i upphandlingar. Viktigt med kostnadsmedvetenhet även inom investeringar samtidigt som det i lågkonjunktur kan gå att få vissa investeringar till bra priser.

## MAKRONYTT AUGUSTI - SKR

Global ekonomi präglas fortsatt av hög inflation och penningpolitisk åtstramning. Utgången väntas ge två år av svagare global tillväxt. Den ekonomiska politiken, och penningpolitiken i synnerhet, har lagts om för att få kontroll över inflationen.

I drygt ett år har det prognostiserats att svensk ekonomi går in i lågkonjunktur under 2023. Trots att BNP-utfallet för första kvartalet i år var betydligt mer positivt än vi förutspådde i vårens prognos, framstår med allt större tydlighet att 2023 kommer att bli ett svagt år för svensk BNP-utveckling. Indikatorer för hushållens konsumtion pekar på en oförändrad utveckling på en relativt svag nivå. Dessutom, verkar konjunkturen i vår nära omvärld, särskilt Tyskland, bli allt svagare vilket kommer att ha en inbromsande effekt på exporten. Sammantaget minskar svensk BNP-utveckling med -0,6 procent i år, något högre än prognosen i våras beaktat det starka utfallet för första kvartalet i år.

I takt med att inflationen tydligt faller tillbaka mot inflationsmålet prognostiserar vi en mindre åtstramande penningpolitik där Riksbanken påbörjar ett antal räntesänkningar under en längre period. Fördelen med en räntekänslig ekonomi är att genomslaget kommer relativt fort och bidrar till en återhämtning i hushållens konsumtion redan nästa år. Men det är en återhämtning som behöver anpassa sig till permanent högre prisnivåer i ekonomin och varaktigt lägre real disponibel inkomst. Sammantaget ökar BNP svagt med 1,2 procent nästa år och ekonomin befinner sig fortsatt i en lågkonjunktur. Vår medelfristiga kalkyl, givet att inga nya störningar inträffar, visar att långsamt förbättrade förutsättningar ger en större konjunkturuppgång 2025 innan ekonomin når balans i slutet av 2026.

Skatteunderlaget växer snabbt i nominella termer under perioden 2023-2026, i genomsnitt med 4,6 procent per år. Den genomsnittliga ökningen under de senaste tio åren (perioden 2013-2022) var 4,1 procent. Arbetsmarknaden har utvecklats starkt under det första halvåret 2023 och likaså lönesumman. En sämre utveckling på arbetsmarknaden främst under 2024 kommer dock leda till en inbromsning av skatteunderlagets ökningstakt. Därefter ökar skatteunderlaget i snabbare takt när konjunkturen återhämtar sig. Att vi ser en högre inflationsutveckling framöver jämfört med tidigare prognoser leder även till högre garantipensioner och därmed ökat skatteunderlag.

Trots den goda nominella utvecklingen så faller köpkraften, dvs det reala skatteunderlaget, med 2 procent i år och beräknas vara oförändrat nästa år för att därefter öka igen. I reala termer växer skatteunderlaget med 1,3 procent per år 2023-2026, att jämföra med de senaste tio årens genomsnitt på 1,6 procent. Trots den nominella uppväxlingen urholkas alltså kommunsektorns köpkraft drastiskt. Förutom att priser och löner stiger och därigenom påverkar kommuner och regioners kostnader för verksamheten så ökar pensionskostnaderna. Det är främst prisbasbeloppets förändring och hur det slår på värderingen av sektorns pensionsskuld som påverkar resultaten negativt, men även det nya pensionsavtalet för sektorn påverkar. Kostnaderna ökar avsevärt 2023 och 2024.

Sammantaget beräknas skatteunderlaget inte räcka till att finansiera en växande kommunal verksamhetsvolym i linje med den senaste tioårsperioden. Samtidigt är den demografiska utmaningen framöver större än tidigare: de i arbetsför ålder ska försörja allt fler (yngre och äldre). Särskilt de ökade behoven av omsorg och vård av äldre förutsätter allt större resurser.



# Kommunfullmäktiges övergripande mål 2023–26

– Trosa ska vara bra på att vara kommun

Mål	Mått/Nyckeltal	Målprecisering	Källa	Mätmetod
-----	----------------	----------------	-------	----------

## Medborgarnas behov och önskemål

1. Kommunens medborgare tillhör de nöjdaste med sin kommun i landet.	<ul style="list-style-type: none"><li>• Som plats att leva och bo på.</li><li>• Hur kommunen sköter sina verksamheter.</li><li>• Möjlighet till insyn och inflytande över kommunens beslut och verksamheter.</li><li>• Vilja att rekommendera andra som inte bor i kommunen att flytta hit.</li></ul>	Trosa ska tillhöra de 25 % med nöjdast invånare på samtliga fyra frågor om kommunen som helhet.	SCB:s Medborgarundersökning	Visar en fråga lägre nöjdhet än de översta 25 % (lägst gul) blir måluppfyllelsen gul. Visar två frågor eller fler ett sämre resultat uppfylls inte målet alls och redovisas rött.
2. Kommunens medborgare tillhör de tryggaste i landet.	Känner sig trygga när det är mörkt ute.	Trosa ska tillhöra de 25 % med tryggast invånare.	SCB:s Medborgarundersökning	För att uppfylla målet ska Trosa tillhöra de 25 % med tryggast invånare, annars uppfylls inte målet och redovisas rött.

## Engagemang

3. Kommunen har engagerade medarbetare.	Hållbart medarbetarengagemang (HME)	Trosa ska utifrån index tillhöra de 10 % bästa kommunerna.	Enkät SKR	Trosa ska utifrån index tillhöra de 10 % bästa kommunerna för att målet ska uppfyllas. 11-20 % bästa kommunerna redovisas som delvis uppfyllt och markeras gult, medan sämre resultat är underkänt och markeras rött.
---	-------------------------------------	--	-----------	---

## Kärnverksamheter

4. Kommunen är en av landets bästa utbildningskommuner.	<ul style="list-style-type: none"><li>• Elever årskurs 9: som uppnått kunskapsmålen i alla ämnen.</li><li>• Elever årskurs 9: meritvärde.</li><li>• Elever årskurs 9: behöriga till yrkesprogram.</li><li>• Elever årskurs 6: med lägst betyget E i svenska.</li><li>• Elever årskurs 6: med lägst betyget E i matematik.</li><li>• Elever årskurs 6: med lägst betyget E i engelska.</li></ul>	För att uppnå målet ska Trosa tillhöra de 25 % bästa kommunerna på samtliga 6 parametrar samt de 10 % bästa på 2 av dem.	Skolverket	Målet markeras gult om minst 5 av 6 tillhör de 25% bästa. Sämre resultat markeras rött.
5. Kommunens äldreomsorgskunder är nöjda.	Öppna jämförelser särskilt boende och hemtjänst (brukarundersökning).	Trosa ska tillhöra de 25 % bästa kommunerna för såväl särskilt boende som hemtjänst.	Socialstyrelsen	Om ett av verksamhetsområdena inte uppnår topp 25 % redovisas helheten som delvis uppfyllt och markeras gult. Sämre resultat markeras rött.

Mål	Mått/Nyckeltal	Målprecisering	Källa	Mätmetod
<b>Tillväxt och företagsklimat</b>				
6. Kommunen fortsätter att växa med 1-2 % i snitt under en femårsperiod.	Antal invånare.	Befolkningsökningen ska vara 1-2 % i snitt under en femårsperiod.	SCB	Målet mäts genom att ökningen av antalet invånare de senaste 5 åren jämförs med invånare för 6 år sedan. Ökningen i procent delas med 5 = snitt/år. Ökar befolkningen 0,9 – 0,99 % eller 2,1-2,9 % redovisas målet som delvis uppfyllt och markeras gult, annars rött.
7. Kommunen har ett företagsklimat i toppklass.	Ranking Svenskt Näringsliv.	Trosa ska placera sig bland de 20 bästa kommunerna.	Svenskt Näringsliv	Plats 21-30 redovisas delvis uppfyllt och markeras gult, medan plats 31-290 visar att målet inte uppfylls och markeras rött.

## Hållbarhet och folkhälsa

8. Kommunens omställning till ett hållbart samhälle (ekonomiskt, socialt och miljömässigt) ska tillhöra landets mest framgångsrika.	Agenda 2030	<p><b>Mål 1 Avskaffa fattigdom</b> Vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%) av befolkningen.</p> <p><b>Mål 2 Hälsa och välbefinnande</b> Invånare med bra självskattat hälsotillstånd, andel (%). Fallskador bland personer 65+, 3-årsrm, antal/100 100/inv.</p> <p><b>Mål 4 God utbildning till alla</b> Barn 1-5 år inskrivna i förskola, andel %. Elever i årskurs 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun andel (%).</p> <p><b>Mål 5 Jämställdhet</b> Heltidsarbetande månadsanställda, hemkommun, andel (%)</p> <p><b>Mål 6 Rent vatten och sanitet</b> Grundvattenförekomster med god kemisk och kvantitativ status, andel (%). Sjöar med god ekologisk status.</p> <p><b>Mål 7 Hållbar energi för alla</b> Slutanvändning av energi totalt inom det geografiska området, Mwh/inv.</p> <p><b>Mål 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt</b> Förvärvsarbetande invånare 20-64 år, andel (%).</p> <p><b>Mål 9 Hållbar industri, innovationer och infrastruktur</b> Företagsklimat enligt OJ (In-sikt) totalt NKI.</p> <p><b>Mål 11 Hållbara städer och samhällen</b> Demografisk försörjningskvot.</p> <p><b>Mål 12 Hållbar konsumtion och produktion</b> Utsläpp av luft till växthusgaser, totalt ton CO2-ekv/invånare. Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, andel (%).</p> <p><b>Mål 13 Bekämpa klimatförändringarna</b> Fossiloberoende fordon i kommunorganisationen, andel (%).</p> <p><b>Mål 15 Ekosystem och biologisk mångfald</b> Skyddad natur totalt, andel (%).</p> <p><b>Mål 16 Fredliga och inkluderande samhällen</b> Invånare 16-64 år som avstår att gå ut ensam, andel (%). Verksamhets resultat kommun, andel (%) av skatter och statsbidrag.</p>	Kolada	Målet uppfylls om kommunen tillhör de 25 % bästa kommunerna i landet i minst 11 av de valda målen. Målet ska markeras gult om Trosa tillhör de 25% bästa i 5-10 av målen. Sämre resultat markeras rött.
---	-------------	---	--------	---

## Finansiella mål

9. Kommunen är kostnadseffektiv genom att kärnverksamheterna inte överstiger standardkostnaden.	Nettokostnadsavvikelse Mkr: Kärnverksamheterna är förskola, fritidshem, grundskola, gymnasieskola, Individ- och familjeomsorg, äldreomsorg och LSS.	Nettokostnadsavvikelsen (mkr) får inte överstiga 5 Mkr.	SCB	Nettokostnadsavvikelsen totalt i miljoner kronor ska inte överstiga 5 Mkr för kärnverksamheterna totalt för att målet ska vara uppfyllt och visa grönt. 5-10 Mkr redovisas som delvis uppfyllt och markeras gult, sämre som rött.
---	---	---	-----	---

# Förteckning av nyckeltal

som hämtas i Kolada för  
kommunfullmäktiges måluppföljning 2023-2026

Mål 1: N00667, N00668, N00669, N00670

Mål 2: N00610

Mål 3: U00207

Mål 4: N15508, N15507, N15428, N15546, N15545 och N15544

Mål 5: U23471 och U21468

Mål 6: N01951

Mål 7: U40402

Mål 8: Avskaffa fattigdom N31816

Hälsa och välbefinnande U01405 och U20462

God utbildning till alla N11800 och N15428

Jämställdhet N00209

Rent vatten och sanitet K85053 och N85051

Hållbar energi för alla N45905

Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt N00914

Hållbar industri, innovationer och infrastruktur U07445

Hållbara städer och samhällen N00927

Hållbar konsumtion och produktion N00401 och U07514

Bekämpa klimatförändringar N00401 och U00502

Ekosystem och biologisk mångfald N85054

Fredliga och inkluderande samhällen U01420 och N03127

Mål 9: N11038+N13032+N15045+N17030+N300226+N20029+N28021

# Resultatbudget

(tkr)

Invånare 1 november (skatt)	14 810	15 090	15 269	15 427
Utdebitering kronor/skattekrona	21:50	21:40	21:30	21:20
	<b>Budget</b>	<b>Budget</b>	<b>Plan</b>	<b>Plan</b>
	<b>2023</b>	<b>2024</b>	<b>2025</b>	<b>2026</b>
Verksamhetens nettokostnad	-867 040	-916 292	-939 079	-975 022
Nya ettårssatsningar	0	0	-5 500	-5 700
Avskrivningar	-74 410	-86 109	-92 973	-98 224
Central buffert	-16 600	-17 000	-17 400	-17 800
<b>Verksamhetens nettokostnad</b>	<b>-958 050</b>	<b>-1 019 401</b>	<b>-1 054 952</b>	<b>-1 096 746</b>
Skatteintäkter	847 418	888 018	928 225	968 303
Slutavräkning skatt	-2 266	453	0	0
Inkomstutjämningsbidrag	100 930	105 781	117 342	127 736
Kostnadsutjämningsavgift	-30 436	-20 764	-21 010	-21 228
Regleringspost	22 596	46 183	36 310	31 731
Utjämnning LSS	-27 913	-28 271	-28 607	-28 903
Eftersläpningseffekter ökad befolkn	2 985	0	0	0
Fastighetsavgift	36 519	37 106	37 106	37 106
<b>Skattenetto</b>	<b>949 833</b>	<b>1 028 506</b>	<b>1 069 366</b>	<b>1 114 745</b>
Finansiella intäkter	3 500	3 500	3 500	3 500
Finansiella kostnader	-14 600	-25 000	-34 000	-43 000
<b>Årets resultat</b>	<b>-19 317</b>	<b>-12 395</b>	<b>-16 086</b>	<b>-21 501</b>
Återföring öronmärkning vikande konjunkt.	24 002	15 000	0	0
Öronmärkning vikande konjunktur	-2 985	0	0	0
Öronmärkning beredskap och civilförsvär	0	0	0	0
<b>Balanskravsresultat</b>	<b>1 700</b>	<b>2 605</b>	<b>-16 086</b>	<b>-21 501</b>
<b>Resultatmål 2 % skattenetto</b>	<b>-2,0%</b>	<b>-1,2%</b>	<b>-1,5%</b>	<b>-1,9%</b>

# Nettoramar 2023-2026

Ramar (tkr)	2023	2024	2025	2026
<b>Revision</b>	<b>918</b>	<b>947</b>	<b>966</b>	<b>985</b>
<b>Kommunstyrelse</b>	<b>95 613</b>	<b>101 737</b>	<b>106 257</b>	<b>118 494</b>
Förtroendevalda	15 776	15 774	16 089	16 411
Central buffert	16 600	17 000	17 400	17 800
Kommungemensamt	-1 249	-2 868	306	8 983
Kommunkontor	62 368	69 637	70 217	73 005
Hållbarhetsutskottet	2 119	2 195	2 245	2 295
<b>Humanistisk nämnd</b>	<b>486 248</b>	<b>515 101</b>	<b>527 511</b>	<b>540 029</b>
Barnomsorg o utbildning	451 935	480 033	491 924	503 912
Individ och familjeomsorg	34 313	35 069	35 588	36 117
<b>Kultur &amp; fritid</b>	<b>55 064</b>	<b>58 902</b>	<b>60 194</b>	<b>61 494</b>
<b>Vård- &amp; omsorgsnämnd</b>	<b>256 332</b>	<b>266 163</b>	<b>278 105</b>	<b>289 923</b>
<b>Teknik &amp; service skatt</b>	<b>45 391</b>	<b>57 410</b>	<b>62 302</b>	<b>65 718</b>
<b>Samhällsbyggnadsnämnd</b>	<b>16 464</b>	<b>16 997</b>	<b>17 411</b>	<b>17 834</b>
<b>Miljönämnd</b>	<b>2 020</b>	<b>2 144</b>	<b>2 206</b>	<b>2 269</b>
<b>Finansnetto</b>	<b>11 100</b>	<b>21 500</b>	<b>30 500</b>	<b>39 500</b>
<b>Tot skattefin verks</b>	<b>969 150</b>	<b>1 040 901</b>	<b>1 085 452</b>	<b>1 136 246</b>
<b>Skattenetto</b>	<b>949 833</b>	<b>1 028 506</b>	<b>1 069 366</b>	<b>1 114 745</b>

# Investeringsbudget anläggningar (tkr)

Tillägg och förändringar är fetmarkerade

Projekt	Överfört från 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
<b>skattefinansierade</b>					
Stabilisering skredriskområden		X	X	X	X
Statsbidrag					
<i>Fastigheter</i>					
Reinvestering fastigheter		X	<b>X</b>	<b>X</b>	<b>X</b>
Investeringsreserv Fastigheter		X	X	X	X
Reinvestering fritids- frilufts- föreningslokaler		X	<b>X</b>	<b>X</b>	<b>X</b>
Reservkraft	X		<b>X</b>	<b>X</b>	
Överordnat styrsystem VA/Fastighet	X	X			
OVK-åtgärder	X	X	X		
<i>Administrativa lokaler</i>					
Utveckling Industrigatan	X	X			
Industrigatan - Parkering		X			
Industrigatan - Ventilation		X			
Industrigatan - Brandlarm		X			
Industrigatan 8 Modernisering 2st hissar					<b>X</b>
<i>Grundskolelokaler</i>					
Upprustning utemiljö förskolor/skolor		X	X	X	X
Ny skola i Vagnhärad - förstudie*		X			
Köks- och matsalskapacitet fas 1	X	X			
Fornby ny skolbyggnad	X				
Fornbyskolan ytrenover etapp 2					
Hedebyskolan ytskikt och entré	X				
Utemiljö åtgärder Tomtaklintområdet*	X				
Köks- och matsalskapacitet fas 2 behovsanalys		X			
Lilla Hedebyhallen, omklädningsrum renovering	X				
Kyrkskolan-utökning toaletter och kapprum *		X			

Forts. nästa sida

## Investeringsbudget anläggningar (tkr)

Tillägg och förändringar är fetmarkerade

	Överfört från 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
<i>Forts. fastigheter och fritidsanläggningar</i>					
<i>Vårdlokaler</i>					
Ängsgården demensboende ombyggnation ny avd. inkl konvertering värme*	X	X			
Ängsgården demensboende renovering bef. avdelning		X	X		
Vårdcentralen vattenburen värme		X			
<i>Fritids- och kulturlokaler</i>					
Renovering Gästhamnen	X				
Trosa Gästhamn, Tankponton	X				
Kråmö		X			
Ny idrottshall	X				
Konstverk nya hallen	X				
Garvaregården	X				
Konstgräsplan inkl belysning	X				
MTB-spår	X				
Sjösättningsramp Trosa			X		
Renovering Länestahallen förstudie		X			
Edanö Gård upprustning mark och byggnader		X	<b>X</b>	<b>X</b>	<b>X</b>
Belysning byte Häradsvallen		X			
Renovering Brygga Kråmö		X			
Upprustning av befintliga hus Kråmö Prio 2		X			
Upprustning av befintliga hus Kråmö Prio 3				X	
<b>Toaletter / vatten Kråmö Prio 2</b>			<b>X</b>		
<b>Tömningsstation husbilar</b>				<b>X</b>	
<b>Bevattningsledning från Ån till Skärlagsvallen</b>			<b>X</b>		
<i>Övriga lokaler</i>					
Kroka gård lager, stängsel	X				
<b>Summa fastigheter och fritidsanläggningar</b>	<b>35 616</b>	<b>80 700</b>	<b>42 000</b>	<b>25 050</b>	<b>21 100</b>

## Investeringsbudget anläggningar (tkr)

Tillägg och förändringar är fetmarkerade

Gator och parker	Överfört från 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
<i>Gata</i>					
Reinvestering gator		X	X	X	X
Investeringsreserv		X	X	X	X
Trafiksäkerhetsåtgärder		X	X	X	X
Utbyte av armaturer	X	X	X	X	X
<b>BRÅ åtgärder</b>		X	X	X	X
Tillgänglighet - enkelt avhjälpna hinder		X	X	X	X
Belysning offentliga miljöer, inkl. julbelysning		X	X	X	X
Fler parkeringsplatser	X				
Väderskydd cyklar resecentrum	X				
GC-väg Öbolandet		X			
Cykelgarage Ica Trossen*	X				
Högbergsgatan etapp 4					
Busshållplats Trosalund	X				
GC-åtgärder	X	X	X	<b>X</b>	<b>X</b>
GC väg Trosa - Västerljung renovering	X				
Laddstolpar		X			
Suckarnas bro	X				
Fiskebryggan renovering 260 meter		X			
Dagvattenåtgärder Västra fän	X				
Östermalmsvägen, mellan Östra hamnplan och Högbergsgatan.			X		
Bråtagatan, mellan Industrigatan och bostadsområdet.			X		
Ljungvägen, Västerljung asfaltering		X			
Kajen uppströms Torgbron, östra sidan			X		
Smäckbron, underhållsåtgärder tätskikt				<b>X</b>	
Torgbron, underhållsåtgärder			X		
Kustvägens 2st broar, totalrenovering				<b>X</b>	
Brovägens bro				X	
Bro scenparken/Mölnaområdet förstudie		X			
Kajen villabron hamnbassängen förstudie		X			
Piren, åtgärda stenskoning		X			
Väg 218, väderskydd Åda			X		
Väg 218, väderskydd Augustendal			X		
Dagvattenåtgärder			X		
Träspont Västra sidan vid Trosa kvarn				X	
<i>Fontän Vagnhärad</i>		<b>X</b>			
<i>Skolvägen Vagnhärad gatubelysning</i>			<b>X</b>		
<i>Stensundsvägen/Industrigatan</i>			<b>X</b>		
<i>Forts. nästa sida</i>					



## Investeringsbudget anläggningar (tkr)

Tillägg och förändringar är fetmarkerade

	Överfört från 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
<i>Forts. gator och parker</i>					
<i>Park</i>					
Lekplatser	X	X	X	X	X
Utveckling parker grönmiljö		X	X	X	X
Kajen utmed Trosaån	X				
Vandringshinder Trosaån	X				
Utveckling av Hamnängen *	X	X			
Gravkullar vid Häradsgården	X				
Scenparken i VHD	X	X		X	
Belysning vid ån och vid nya parken VHD	X				
Lekplats Ägogången		X			
Skolparken, Pricken		X			
Renovera lekplats Dalbyvägen		X			
Renovera lekpark Lokes Hage			X		
Renovera lekpark Kungsstrand		X			
<i>Montera parkbänkar utmed gc vägarna</i>					
<i>Belysningsåtgärder</i>					
Östra åpromenaden, mellan Torget och Smäckbron.			X		
Hamnängen, vid torghandelsplatser och lekparken			X		
Trosa kvarn				X	
Gc-Branders väg till Sörgårdsvägen, VLjung				X	
Nya Industrivägen Vgh					X
Friluftsvägen, tills skidbacken, utbyggnad belysning		X			
Utbyte av gamla armaturer				X	
<i>Summa</i>	<i>24 748</i>	<i>48 950</i>	<i>34 450</i>	<i>27 350</i>	<i>17 500</i>
<b>TOTALSUMMA</b>	<b>60 364</b>	<b>129 650</b>	<b>76 450</b>	<b>52 400</b>	<b>38 600</b>

## Investeringsbudget anläggningar (tkr)

Tillägg och förändringar är fetmarkerade

Projekt avgiftsfinansierade	Överfört från 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
VA					
Reinvestering VA		X	X	X	X
Investeringsreserv VA		X	X	X	X
Tofsö	X	X	<b>X</b>		
Utredning Vattenskyddsområde	X				
Digitala vattenmätare	X				
Ventilbytesprogram		X			
Överordnat styrsystem VA/fastighet	X	X	X		
Åtgärder mot ovidkommande vatten	X	X	X	X	
Åtgärder Trosa vattentorn	X				
Projektering överföringsledning	X	X			
Byggnation överföringsledning			X	<b>X</b>	<b>X</b>
Stensundsvägen	X	X		X	
Dagvatten åtgärder Industrigatan	X				
Kartläggning dagvatten	X	X		X	
Flödesmätning vatten	X	X			
Elkapacitet vattenverk		X			
Pumpstation mölna		X			
Pumpstation Axta bro			X		
Anslutning Kroka med ny pumpstation (anslutningsavgifter tillkommer)		X			
Flytt/byte pumpstation Rådmansbackarna				X	
Ny dricksvattenledning Lånesta			X		
Byte av ventiler i Vagnhärad			<b>X</b>	<b>X</b>	
Utökad budget digitala vattenmätare			<b>X</b>		
Uppkoppling digitala vattenmätare			<b>X</b>	<b>X</b>	
Utbyggnad VA upp till vattentornet			<b>X</b>	<b>X</b>	
Renhållning					
Nya ÅVS/fastighetsnära insamling		X	X	X	X
Belysning befintliga ÅVS		X	X	X	X
Övertagande FTI-containers			<b>X</b>		
Edanö återvinningscentral			<b>X</b>		
<b>Summa avgiftsfinansierat</b>	<b>30 930</b>	<b>65 000</b>	<b>148 700</b>	<b>100 250</b>	<b>46 000</b>

## Investeringsbudget nämnderna (tkr)

Tillägg och förändringar är fetmarkerade

Projekt	Överfört från 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
<b>skattefinansierade</b>					
<b>Humanistisk nämnd</b>					
Inventarier skolkontoret		300	300	300	300
Inventarier förskolor/skolor		1200	1200	1200	1200
Inventarier socialkontoret		100	100	100	100
<b>Kultur och Fritid</b>					
Inventarier		350	350	350	350
<b>Vård och omsorg</b>					
Larm, sängar, hjälpmedel, inventarier mm		700	700	700	700
Inventarier Ängsgården/Trosagården		1300	<b>1000</b>	0	0
<b>Samhällsbyggnadsnämnd</b>					
Inventarier kontoret		75	75	75	75
<b>Teknik och servicenämnd</b>					
Städutrustning		500	500	500	500
Köksutrustning		1000	1000	1000	1000
Inventarier fastighetservice		500	500	500	500
Inventarier tekniska kontoret		100	100	100	100
<b>Kommunstyrelse</b>					
IT-investeringar infrastruktur	851	1500	1500	1500	1500
IT-investeringar admin		2000	2000	2000	2000
IT-investeringar skola		2000	2000	2000	2000
Inventarier kommunkontoret		200	200	200	200
Investeringsreserv		5000	5000	5000	5000
<i>Delsumma nämnder</i>	<i>851</i>	<i>16 825</i>	<i>16 525</i>	<i>15 525</i>	<i>15 525</i>
<i>Summa skattefinansierade</i>	<i>61 215</i>	<i>146 475</i>	<i>92 975</i>	<i>67 925</i>	<i>54 125</i>
<i>Totalt</i>	<i>92 145</i>	<i>211 475</i>	<i>241 675</i>	<i>168 175</i>	<i>100 125</i>

## Investeringsbudget konstnärlig gestaltning (tkr)

Tillägg och förändringar är fetmarkerade

Spec av projekt enligt enprocentsregeln**	Projektbudget	Avsätts till konstnärlig gestaltning
<b>Skol- och barnomsorgslokaler</b>		
Ny skola i Vagnhärad - förstudie*	X	X
Utemiljö åtgärder Tomtaklintområdet*	X	X
Kyrkskolan-utökning toaletter och kapprum *	X	X
<b>Äldreomsorgslokaler</b>		
Ängsgården demensboende ombyggnation ny avd. inkl konvertering värme*	X	X
<b>Park- och stadsmiljö</b>		
Cykelgarage Ica Trossen*	X	X
Utveckling av Hamnängen *	X	X
<i>Totalt</i>	<i>57 000</i>	<i>570</i>

\*\* Policy och riktlinjer för offentlig konst i Trosa kommun, antagen i KF 2020-04-29 § 31

# Kommunstyrelsen

**Ordförande:** Daniel Portnoff (M)

**Kommunchef:** Johan Sandlund

## Politisk ledning

Totalt (tkr)	2024	2025	2026
Budget föreg. år,			
netto	15 776	15 774	16 089
Uppräkning	489	315	322
Ramförändring	-491	0	0
<b>Budget, netto</b>	<b>15 774</b>	<b>16 089</b>	<b>16 411</b>
Central buffert	17 000	17 400	17 800
<b>Inkl. central buffert</b>	<b>32 774</b>	<b>33 489</b>	<b>34 211</b>

## Kommunkontor

Totalt (tkr)	2024	2025	2026
Budget föreg. år,			
netto	62 367	69 636	70 218
Uppräkning	1 954	1 449	1 459
Ramförändring	5 315	-867	1 328
<b>Budget, netto</b>	<b>69 636</b>	<b>70 218</b>	<b>73 005</b>

## Finans och kommungemensamt

Totalt (tkr)	2024	2025	2026
Skattenetto	-1 028 506	-1 069 366	-1 114 745
Finansnetto	21 500	30 500	39 500
Kommungem.	-2 868	306	8 983
<b>Budget, netto</b>	<b>-1 009 874</b>	<b>-1 038 560</b>	<b>-1 066 262</b>

## VERKSAMHETSOMRÅDE

- Politisk verksamhet (Nämnd- och styrelseverksamhet, nämndsekreterare, överförmyndarverksamhet)
- Totalförsvaret och samhällsskydd
- Turistverksamhet
- Näringslivsfrämjande åtgärder
- Kollektivtrafik
- Kommungemensamma verksamheter (Kommunledning, kansli, personal, ekonomi, it, växel o service, kommunikation)

## VERKSAMHETSUTVECKLING 2024

### Ekonomiska förutsättningar

Budgeten är beräknad enligt gemensamma planeringsförutsättningar med uppräkningslönerna på 3,5 % och priser på 2,5 %, totalt 2,4 mkr.

2023 års ettårssatsning på totalt 2,5 mkr har minskat budgeten 2024 med samma belopp. Ny ettårssatsning 600 tkr till ledningsgruppens förfogande för att stödja effektiviseringsprocesser.

I budget 2024 har kommunstyrelsen tilldelats ramökningar för programvarulicenser på IT-enheten 1,6 mkr, kontrollertjänst ekonomienheten 1,0 mkr, kommunledning 0,5 mkr, utökning bemanning personalenhet 0,4 mkr (även 0,4 mkr 2025) och kommunikationsenheten 0,3 mkr (även 0,3 mkr 2025-26).

Kollektivtrafiken är fortsatt kommunkontorets största verksamhetsområde sett till ekonomisk volym. En fortsatt ökning av antalet resande i Trosa kommun kan uppnås genom att trafiken anpassas till stråk där resandet är mer frekvent. I nuläget är den höga inflationen en osäkerhetsfaktor. För den regionala trafiken svarar Region Sörmland som har det finansiella huvudansvaret.

Arbete med ökad koncernsamordning fortsätter och omfattar flera av kommunkontorets delar och syftar till effektiviseringar och kvalitetsförbättringar och på sikt en bättre styrning av bolagen och kommunkoncernen.

I takt med att kommunen och dess verksamheter växer, ökar också behovet av administrativt stöd. Utvecklingsarbete med digitalisering och nya system kommer fortsätta att ta tillfälliga resurser i anspråk. Ökat fokus måste ägnas informationssäkerhetsfrågor.

Serviceenheten fortsätter att utveckla vårt gemensamma kundtjänstsystem, Artvise, som delas av de tre kommuner (Gnesta, Oxelösund, Trosa) som samverkar inom den i Trosa kommun förlagda gemensamma växelrådet. Systemet och ett nytt arbetssätt understödjer kommunkoncernens alla verksamheter på ett bättre sätt än tidigare, dvs. fler ärenden kan lösas av serviceenheten.

Kommunen arbetar med turistverksamheten i nära samarbete med de lokala besöksnäringföretagarna. Som besöksmål har Trosa kommun stått stark i pandemin. Inför 2024 är förhoppningen att läget för besöksnäringen ska vara fortsatt bra trots ekonomiskt utmanande tider. Dialogen med de lokala företagen om hur vi ska fortsätta utveckla kommunens turistverksamhet.

Under 2023-24 genomförs flera digitaliseringsprojekt med systembyten (Operativ- och säkerhetssystem, beslutsstöds- och ärendehanteringssystem). Under 2024 kommer fokus fortsatt ligga på utveckling i beslutsstödsfunktioner och ett nytt ärendehanteringssystem anpassat till kommunens deltagande i Sydarkivera.

Fler av de satsningar som görs inom ramen för digitalisering syftar till att möjliggöra effektiviseringar och långsiktiga kostnadsminskningar. Kommunstyrelsens andel effektiviseringsbetinget innefattar en översyn av de administrativa processerna under 2023-24 som ska ge 1,0 mkr 2025 och ytterligare 1,0 mkr 2026. För att understödja detta arbete inrättas en kontrollertjänst på ekonomienheten.

Kommunens engagemang i bredband som samhällsviktig infrastruktur fortsätter inom ramen för den antagna bredbandsstrategin. De närmaste åren kommer fokus ligga i att öka anslutningsgraden i det nu väl utbyggda nätet. Kommunen stödjer Trofi organisatoriskt och administrativt i och med beslut om koncernsamordning. Den ekonomiska utvecklingen i Trofi är nu stabil och bolaget kan ge utdelning till ägaren.

I nuläget framstår utmaningen att bemanna den offentliga sektorn i allmänhet, liksom i Trosa kommun som en av de största utmaningarna. Fram till idag har dock Trosa kommun haft god nytta av ett starkt arbetsgivarvarumärke som gör att vi har full bemanning inom de allra flesta tjänstekategorierna.

Arbetet med Sunt Liv fortsätter och är prioriterat även de kommande åren. Ambitionen att öka motivationen och frisknärvaron är viktig för såväl den anställde som för kommunen.

Ett gott samarbete med befintliga och tillkommande företagare i Trosa kommun är viktig för att understödja tillväxten av lokala arbetsplatser och ett bredare varu- och tjänsteutbud för våra medborgare. Ambitionen är

att Trosa kommun ska behålla positionen som en kommun med ett företagsklimat i toppklass.

Trygghet är en central fråga för medborgarna. Kommunens brottsförebyggande arbete ska fortsätta och utvecklas i nära samarbete med föreningsliv, företagare och rättsvärdande myndigheter.

Kommunstyrelsens brottsförebyggande råd (BRÅ) leder arbetet i nära samarbete med polisen.

Trosa kommun fortsätter att utvecklas som totalförsvarsaktör genom att bygga ut den organisation som ska kunna fortsätta verka i tider av stora samhällsstörningar. I samband med bokslut för 2022 avsattes ytterligare 6 mkr för fortsatt utvecklingsarbete, som kommer att användas under 2023-26. Säkerhetsskyddet utvecklas parallellt.

## **VERKSAMHETEN 2025-2026**

Stabila och långsiktiga planeringsförutsättningar samt väl fungerande styrsystem för kärnverksamheten är förutsättningar för att säkerställa kommunens långsiktiga ekonomiska balans. De ekonomiska utmaningarna är stora i nuläget på grund av ökande behov samtidigt som kommunsektorns skatteintäkter ökar svagt i lågkonjunkturen och de generella statsbidragen minskar i reala termer. I föreliggande budget förutsätts att staten de kommande åren tar ett större ansvar för den långsiktiga finansieringen av kommunsektorn.

Den allt annat överskuggande utmaningen de närmaste åren bedöms vara att bemanna kommunerna i Sverige med medarbetare med hög kompetens och relevant utbildning. Ett stabilt och uthålligt ledarskap kommer att vara en viktig komponent i att möta framtidens utmaningar och osäkra tider.

Trosa kommun ska fortsätta det strategiska arbetet med att vara en bra arbetsgivare med stabil organisation, närvarande ledare och engagerade medarbetare. Grunden för detta arbete är som alltid i Trosa kommun vårt grundläggande styrdokument Fastlagd kurs. En ny medborgarundersökning genomförs under hösten 2025.

Trosa kommun fortsätter att arbeta med att utveckla kvaliteten i kommunens verksamhet inom ramen för de av kommunfullmäktige uppsatta målen och projektet Kommunens Kvalitet i Korthet.

Statens beslut om byggnation och finansiering av det omfattande järnvägsprojektet Ostlänken många år framåt kommer att innebära gradvis ökande behov av kommunala planerings- och förberedelsearbeten. Det innebär att kommunen framöver behöver avsätta mer resurser för ändamålet under kommande år för att öka insatserna inom flera områden, t ex miljöområdet och kommunal teknik. Planeringen av nya områden i anslutning till det nya stationsläget i Vagnhärad kan under perioden 2025-30 komma att påbörjas.

Tillväxt och ökade regionala resmöjligheter kommer i framtiden kräva fortsatt utbyggnad av den lokala kollektivtrafiken och en infrastruktur som gör resan enkel och trygg för resenären.

Sverige har genom beslut på nationell nivå nu bestämt att ett totalförsvaret ska återuppbyggas. Den doktrin som kommer att tillämpas innebär att alla samhällets resurser ska kunna inanspråkats i ett läge där landet är i krig eller krigsfara. Vår bedömning är att kommunerna kommer vara grunden i ett återuppbyggt Civilförsvaret. Trosa kommun har sedan åtta år förberett sig på detta scenario, men en återuppbyggnad av ett trovärdigt och uthålligt totalförsvaret kommer ta lång tid och avsevärda resurser i anspråk. Störst effekt uppnås om totalförsvarets planering ingår i ordinarie samhälls- och verksamhetsplanering.

Kommunstyrelsens investeringsanslag 2024-26 uppgår till 5,7 mkr årligen. IT-investeringarna är merparten av dessa 5,5 mkr varav 1,5 mkr till gemensam infrastruktur, 2,0 mkr till det administrativa nätet och 2,0 mkr till utbildningsområdet. Därutöver finns ett anslag för utbyte av inventarier på 0,2 mkr. Kommunstyrelsen förfogar också över kommunens investeringsreserv på 5,0 mkr per år 2024-26.

För 2024-26 ska arbetet med att årligen effektivisera kommunens verksamhet i en takt om 4 Mkr per år fortsätta.

## **NÄMNDENS MÅL**

Kommunkontoret arbetar i vardagen med flertalet av de mål kommunstyrelsen ställt upp. Kommunstyrelsens mål svarar väl mot de av kommunfullmäktige uppsatta målen. De nya målen fastställs i anslutning till budgetsammanträdet och återfinns i separat dokument.

## Kommunstyrelsens mål

Trosa ska vara bra på att vara kommun, det uppnås genom att:

Mål	Mått/Nyckeltal	Målprecisering	Mätmetod
<b>Medborgarnas behov och önskemål</b>			
1. medborgarnas livsförutsättningar är goda	- låg arbetslöshet i kommunen (18-64år) - du kan vara den du är och leva ditt liv som du vill i din kommun (t.ex. utifrån ålder, kön eller könstillhörighet, sexualitet, religion, etnicitet eller funktionsnedsättning).	Målet uppfylls och redovisas grönt om Trosa kommun tillhör de 25% bästa i landet på båda frågorna. Visar ett mått lägre nöjdhet än de 25% (lägst gul) blir måluppfyllelsen gul. Sämre resultat redovisas som ej uppfyllt, dvs rött.	Kolada, Medborgarundersökningen
2. medborgarna inte känner oro för att drabbas/utsättas av brott	- oro för att drabbas av inbrott i hemmet - oro för att utsättas för sexuella trakasserier eller liknande - oro för att bli utsatt för våldsbrott eller hot om våld	Målet uppfylls och redovisas grönt om Trosa kommun tillhör de 25% bästa i landet på alla frågorna. Visar en till två frågor lägre nöjdhet än de 25% (lägst gul) blir måluppfyllelsen gul. Sämre resultat redovisas som ej uppfyllt, dvs rött.	Kolada, Medborgarundersökningen
3. medborgarna har ett högt förtroende för politiker och anställda	- Trosa kommuns politiker arbetar för kommunens bästa - Trosa kommuns anställda arbetar för kommunens bästa	Målet uppfylls och redovisas grönt om Trosa kommun tillhör de 25% bästa i landet på båda frågorna. Visar ett mått lägre nöjdhet än de 25% (lägst gul) blir måluppfyllelsen gul. Sämre resultat redovisas som ej uppfyllt, dvs rött.	Kolada, Medborgarundersökningen
4. medborgarna är nöjda med kommunens information och möjlighet till inflytande	- det fungerar att få svar på frågor om verksamheten - det finns möjlighet att påverka inom de kommunala verksamheterna	Målet uppfylls och redovisas grönt om Trosa kommun tillhör de 25% bästa i landet på båda frågorna. Visar ett mått lägre nöjdhet än de 25% (lägst gul) blir måluppfyllelsen gul. Sämre resultat redovisas som ej uppfyllt, dvs rött.	Kolada, Medborgarundersökningen
<b>Engagemang</b>			
5. kommunkontoret har engagerade medarbetare	- högt medarbetarengagemang (HME)	Kommunkontoret ska utifrån index tillhöra de 10% bästa kommunerna för att målet ska uppfyllas. 11-20% bästa kommunerna redovisas som delvis uppfyllt och markeras med gult, medan sämre resultat är underkänt och markeras rött.	SKR:s HME-enkät
<b>Tillväxt och företagsklimat</b>			
6. företagare som haft minst ett ärende hos kommunen är nöjda		Målet uppfylls och redovisas grönt om Trosa kommun tillhör de 20 bästa kommunerna i totalbedömningen. Plats 21-40 visar gult och sämre än det rött.	SKR:s Insikt Företagsklimat, totalindex
<b>Finansiella mål</b>			
7. kommunkoncernens resultat ska motsvara 2 procent av skattenettet		Målet uppfylls och redovisas grönt om kommunkoncernens resultat är 2 % och högre, 1-2 % redovisas gult och under 1 % av skattenettet redovisas rött.	Sammanställd redovisning

# Kommunstyrelsen- Hållbarhetsutskottet

**Ordförande:** Thomas Jansson (C)

**Kommunekolog:** Elin van Dooren

<b>Totalt (tkr)</b>	<b>2024</b>	<b>2025</b>	<b>2026</b>
Budget föreg. år, netto	2 119	2 195	2 245
Uppräkning	76	50	50
Ramförändring	0	0	0
<b>Budget, netto</b>	<b>2 195</b>	<b>2 245</b>	<b>2 295</b>

## VERKSAMHETSOMRÅDE

- Konsument- och energirådgivning
- Miljö, hälsa och hållbar utveckling

Verksamheten leds av kommunekologen under kommunstyrelsens hållbarhetsutskott. Utskottet verkar strategiskt för en hållbar utveckling av Ekokommunen Trosa. Hållbarhetsutskottet ska samordna och följa upp arbetet med kommunens övergripande hållbarhetsarbete inom ramen för Agenda 2030, vad avser ekologisk hållbarhet och folkhälsa.

## VERKSAMHETSUTVECKLING 2024

År 2023 är det sista året på den nuvarande perioden för statsbidrag för energi- och klimatrådgivningen som bedrivs i kommunerna Trosa, Nyköping, Oxelösund och Gnesta. Inför 2024 kommer en ny ansökan att göras, men det är fortfarande oklart om Energimyndigheten kommer att genomföra förändringar i stödet och vad det i så fall innebär för verksamheten.

### Ekonomiska förutsättningar

Budgeten är beräknad enligt gemensamma planeringsförutsättningar med uppräkning av löner på 3,5 % och priser på 2,5 % vilket resulterar i 76 tkr.

Budgeten för energi- och klimatrådgivningen baseras på tidigare bidrag.

## VERKSAMHETEN 2025-2026

Hållbarhetsutskottet ska bedriva verksamhet och projekt som främjar hållbar utveckling inom ramen för Agenda 2030 med fokus på ekologisk hållbarhet och folkhälsa. Ekologienheten förvaltar de kommunala naturreservaten, tillhandahåller energi- och klimatrådgivning samt arbetar övergripande med energi- och klimat, folkhälsa, natur- och vattenvårdsfrågor, kommunens miljöledningssystem samt verkar stödjande inom miljö- och folkhälsofrågor i stort.

Inga särskilda förändringar av verksamheten är planerade, förutsatt att statsbidraget för energi- och klimatrådgivning inte väsentligt ändras framöver.

## UTSKOTTETS MÅL

Utskottet antar nya mål för 2024. Målen ska bidra till att uppfylla kommunfullmäktiges mål om hållbar utveckling.

Hållbarhetsutskottets mål är samtliga kommunövergripande och kräver samverkan såväl inom kommunen som med andra myndigheter, föreningar och företag för att uppnås.



## HÅLLBARHETSUTSKOTTETS MÅL

Trosa ska vara bra på att vara kommun. Det uppnås genom att:

Mål	Målprecisering	Mätmetod
1. Medborgarna är nöjda med kommunens arbete för att minska sin egen miljö- och klimatpåverkan i de egna verksamheterna	Målet uppfylls och redovisas grönt om Trosa kommun tillhör de 25 % bästa kommunerna i landet. Tillhör Trosa de 26-50 % bästa kommunerna redovisas målet som delvis uppfyllt och markeras gult. Vid sämre resultat uppfylls inte målet alls och redovisas rött.	Kolada, Medborgarundersökningen
2. Medborgarna är nöjda med kommunens information om hur de ska göra för att minska sin egna miljö- och klimatpåverkan	Målet uppfylls och redovisas grönt om Trosa kommun tillhör de 25 % bästa kommunerna i landet. Tillhör Trosa de 26-50 % bästa kommunerna redovisas målet som delvis uppfyllt och markeras gult. Vid sämre resultat uppfylls inte målet alls och redovisas rött.	Kolada, Medborgarundersökningen
3. Kommunens omställning till ett hållbart samhälle ska tillhöra landets mest framgångsrika	<p>Agenda 2030 har 15 övergripande mål som mäts på kommunnivå. Hållbarhetsutskottet mäter de 5 mål som är mest relevanta. 1-2 nyckeltal/mål har valts för att mäta måluppfyllnad, totalt 6 st.</p> <p><i>Mål 3 Hälsa och välbefinnande</i></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- Invånare med bra självskattat hälsotillstånd (%)</li></ul> <p><i>Mål 6 Rent vatten och sanitet</i></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- Grundvattenförekomster med god kemisk och kvantitativ status (%)</li><li>- Sjöar med god ekologisk status (%)</li></ul> <p><i>Mål 7 Hållbar energi för alla</i></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- Slutanvändning av energi totalt inom det geografiska området (MWh/inv.)</li></ul> <p><i>Mål 13 Bekämpa klimatförändringarna</i></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- Utsläpp till luft av växthusgaser totalt (ton CO<sub>2</sub>-ekv/inv.)</li></ul> <p><i>Mål 15 Ekosystem och biologisk mångfald</i></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- Skyddad natur totalt (%)</li></ul> <p>Målet uppfylls och redovisas grönt om Trosa kommun tillhör de 25 % bästa kommunerna i 4-6 av de valda Agenda 2030-nyckeltalen. Målet redovisas som delvis uppfyllt och markeras gult om Trosa tillhör de 25 % bästa i 2-3 av nyckeltalen. Vid sämre resultat uppfylls inte målet alls och redovisas rött.</p>	Kolada, Agenda 2030

# Samhällsbyggnadsnämnden

**Ordförande:** Dan Larson (M)

**Produktionschef:** Mats Gustafsson

<b>Totalt (tkr)</b>	<b>2024</b>	<b>2025</b>	<b>2026</b>
Budget föreg. år, netto	16 464	16 997	17 411
Uppräkning	586	414	423
Ramförändring	-53	0	0
<b>Budget, netto</b>	<b>16 997</b>	<b>17 411</b>	<b>17 834</b>
<b>Investering, netto</b>	<b>75</b>	<b>75</b>	<b>75</b>

## VERKSAMHETSOMRÅDE

- Plan och bygglov
- Räddningstjänst
- Bostadsanpassning
- Strandskydd
- Mark och exploatering
- Kartverk, gatunamn, adressättning
- GIS, befolkningsprognos
- Infrastrukturplanering, Ostlänken

## VERKSAMHETSUTVECKLING

### Ekonomiska förutsättningar

Budgeten följer den av kommunstyrelsen angivna ramen vilket innebär en uppräkning 3,5 % för att hantera ökade personalkostnader och 2,5 % för övriga kostnadsökningar. Rationaliseringar på 100 tkr ska genomföras under 2024 och en justering av internhyran ger ett tillskott på 47 tkr.

Taxan inom bygglov och mät- och kartverksamheten höjs i linje med kostnadsutvecklingen inom respektive område. Detta innebär att B-beloppet inom PBL-taxan höjs till 55 och mät- och karttaxan höjs med 3 %.

## VERKSAMHETEN 2025-2026

Mycket tyder på att exploateringstrycket på längre sikt trots konjunktur- och omvärldsförändringar kommer att vara fortsatt högt. Detta innebär sammantaget troligen ett dämpat men ändå högt tryck på såväl bygglovs- som planverksamhet. Arbetet under de kommande åren kommer således att handla om att fortsätta hantera och planera för en fortsatt

tillväxt i samtliga tätorter.

Omfattande planerings- och genomförandeuppgifter avseende större infrastrukturprojekt pågår. Detta gäller bland annat Resväg västra Trosa, Ostlänken och väg 218.

Arbetet med att förfinas och fortsätta utveckla den digitala bygglovsprocess som sjösattes under februari 2023 förväntas fortgå kommande år.

## NÄMNDENS MÅL

Ambitionen är att genom fortsatt god framförhållning och expansiv planering kunna nå målet med en befolkningstillväxt på 1-2 % per år sett över en femårsperiod.

Fortsatt fokus på bemötande, effektivitet och service förväntas ge goda resultat gällande handläggningstider och service till företagen.

Målen har förtydligats i enlighet med Kommunstyrelsens riktlinjer men är i stort desamma som tidigare bortsett från att målet kring hållbarhet har vidgats och kopplas nu tydligt till Agenda 2030.

## Samhällsbyggnadsnämndens mål 2023-26 – Trosa ska vara bra på att vara kommun

Det uppnås genom att:

### Medborgarnas behov och önskemål

#### 1. Den genomsnittliga handläggningstiden (medianvärde) för bygglov ska vara högst 4 veckor

För att uppfylla målet ska medianvärdet av samtliga hanterade bygglovsärenden under året vara högst fyra veckor. Om resultatet är högre än 4 veckor nås inte målet och redovisas rött.

Källa: Egen mätning som utförs halv- och helårsvis.

#### 2. Responstiden för Räddningstjänstens högst prioriterade larm ska minska

För att uppfylla målet ska den genomsnittliga responstiden för Prio 1-larm vara oförändrad eller minska relativt föregående år. Om responstiden ökar nås inte målet och redovisas rött.

Källa: Kolada

### Engagemang

#### 3. Samhällsbyggnadskontoret har engagerade medarbetare

Mäts genom SKR:s undersökning Hållbart Medarbetarengagemang (HME).

Samhällsbyggnadskontoret ska utifrån index vara på en nivå som matchar de 10 % bästa kommunerna för att målet ska uppfyllas.

11-20 % bästa kommunerna redovisas som delvis uppfyllt och markeras gult, medan sämre resultat är underkänt och markeras rött.

Källa: Kolada

## Tillväxt och företagsklimat

### 4. Kommunen fortsätter att växa med 1-2 % i snitt under en femårsperiod

Målet mäts genom att ökningen av antalet invånare de senaste 5 åren jämförs med invånare för 6 år sedan. Ökningen i procent delas med 5 = snitt/år. Ökar befolkningen 0,9 – 0,99 % eller 2,1-2,9 % redovisas målet som delvis uppfyllt och markeras gult, annars rött.

### 5. Handläggningen ska vara effektiv, rättssäker och kvalitativ

För att uppfylla målet ska Trosa kommun tillhöra de 25 % bästa kommunerna i SKR:s Insiktsmätning gällande sammantagen servicefaktor för de sex myndighetsområden som mäts. Om resultatet är sämre än 25 % nås inte målet och redovisas rött.

Källa: SKR:s Insiktsmätning

## Hållbarhet och folkhälsa

### 6. Kommunens omställning till ett hållbart samhälle (ekonomiskt, socialt och miljömässigt) ska tillhöra landets mest framgångsrika

*Agenda 2030* har 15 övergripande mål som mäts på kommunnivå. Trosa mäter 13 mål, varav 5 bedöms som särskilt relevanta för SBN.

*Mål 6 Rent vatten och sanitet*  
*Grundvattenförekomster med god kemisk och kvantitativ status, andel (%)*  
*Sjöar med god ekologisk status*

*Mål 7 Hållbar energi för alla*  
*Slutanvändning av energi totalt inom det geografiska området, Mwh/inv*

*Mål 9 Hållbar industri, innovationer och infrastruktur*  
*Företagsklimat enligt ÖJ (Insikt) totalt NKI*  
*Befolkning i kollektivtrafikhärläge, andel (%)*

*Mål 11 Hållbara städer och samhällen*  
*Demografisk försörjningskvot.*

*Mål 15 Ekosystem och biologisk mångfald*  
*Skyddad natur totalt, andel (%).*

Senast mätta år används.

Målet uppfylls om Trosa kommun tillhör de 25 % bästa kommunerna i landet i minst 4 av de valda målen. Målet ska markeras gult om Trosa tillhör de 25% bästa i 2-3 av målen. Sämre resultat markeras rött.

Källa: Kolada

# Miljönämnden

**Ordförande:** Anders Tholerud (KD)

**Produktionschef:** Mats Gustafsson

**Enhetschef:** Susanne Rosqvist

<b>Totalt (tkr)</b>	<b>2024</b>	<b>2025</b>	<b>2026</b>
Budget föreg. år, netto	2 020	2 144	2 206
Uppräkning	97	62	63
Ramförändring	27	0	0
<b>Budget, netto</b>	<b>2 144</b>	<b>2 206</b>	<b>2 269</b>

## VERKSAMHETSOMRÅDE

- Miljö- och hälsoskydd
- Livsmedelskontroll
- Serveringstillstånd
- Tobakstillstånd
- Folköl och receptfria läkemedel

## VERKSAMHETSUTVECKLING

Fortsatt fokus på att effektivisera arbetssätt och processer på miljökontoret. Framöver är avsikten att ta ytterligare steg mot en automatiserad digital process.

## Ekonomiska förutsättningar

Budget för perioden är enligt anvisningar uppräknad med 3,5 % för ökade personalkostnader och 2,5 % för övriga kostnadsökningar. En justering av interhyran ger en ramökning på 27 tkr.

## VERKSAMHETEN 2024-2026

Verksamheten under kommande år kommer i hög utsträckning att fortsatt handla om att prioritera den ordinarie tillsynen och leverera hög kvalitet i det givna grunduppdraget.

Från och med år 2024 kommer miljönämnden efterhandsdebitera all livsmedelskontroll och genomföra kontroll enligt ny riskklassning.

Ett annat fokusområde blir att färdigställa register för och riskklassificera samtliga enskilda avloppsanläggningar i kommunen, i syftet att kunna genomföra en riskbaserad tillsyn.

## NÄMNDENS MÅL

Miljönämndens mål de kommande åren är bland annat att minimera olägenheter för människors

hälsa och miljön, att minska ungdomars tillgång till tobak och folköl, att miljön i skolor och förskolor ska vara hälsosam samt att kommunens medborgare erbjuds säkra livsmedel på restauranger, skolor etc.

Nytt mål för perioden rör kommunens omställning till ett hållbart samhälle, genom förbättrad vattenkvalitet respektive minskade utsläpp av växthusgaser.

Målen uppnås genom att genomföra den av nämnden fastställda tillsynsplanen.

Fortsatt fokus på bemötande, effektivitet och service förväntas ge goda resultat gällande handläggningstider och service till företagen.

## Miljönämndens mål 2023-26 – Trosa ska vara bra på att vara kommun

Det uppnås genom att:

### Medborgarnas behov och önskemål

**1. Livsmedel som produceras, släpps ut på marknaden eller serveras i Trosa kommun ska vara säkra och tillförlitliga.**

För att uppfylla målet ska alla anläggningar få livsmedelskontroll enligt verksamhetens riskklass och eventuella avvikelser ska följas upp.

Källa: Egen uppföljning helårsvis.

### Engagemang

**2. Samhällsbyggnadskontoret/miljökontoret har engagerade medarbetare**

Samhällsbyggnadskontoret/miljökontoret ska utifrån index vara på en nivå som matchar de 10 % bästa kommunerna för att målet ska uppfyllas. 11-20 % bästa kommunerna redovisas som delvis uppfyllt och markeras gult, medan sämre resultat är underkänt och markeras rött. Mäts genom SKR:s undersökning Hållbart Medarbetarengagemang (HME).

Källa: Kolada

### Tillväxt och företagsklimat

**3. Handläggningen ska vara effektiv, rättssäker och kvalitativ**

För att uppfylla målet ska Trosa kommun tillhöra de 25 % bästa kommunerna i SKR:s Insiktsmätning gällande sammantagen servicefaktor för de sex myndighetsområden som mäts. Om resultatet är sämre än 25 % nås inte målet och redovisas rött.

Källa: SKR:s Insiktsmätning

## Hållbarhet och folkhälsa

### 4. **Olägenheter för människors hälsa och miljön ska minimeras.**

Den av Miljönämnden fastställda tillsynsplanen avseende miljö- och hälsoskydd ska följas. Målet uppnås om 90 % av den planerade tillsynen är genomförd. Om resultatet är sämre uppnås inte målet och markeras rött.

Källa: Egen uppföljning helårsvis.

### 5. **Skolor och förskolor ska vara hälsosamma för såväl elever som personal**

Den av Miljönämnden fastställda tillsynsplanen avseende skolor och förskola ska följas. Målet uppnås om 90 % av den planerade tillsynen är genomförd. Om resultatet är sämre uppnås inte målet och markeras rött.

Källa: Egen uppföljning helårsvis.

### 6. **Ungdomars tillgång till tobak, e-cigarettor och folköl i detaljhandeln ska minimeras**

Årliga kontrollköp ska genomföras och antalet avvikelser ska vara lika många eller färre än föregående år för att målet ska anses vara uppnått. Om kontrollköp inte genomförts och/eller att antalet avvikelser är fler än föregående år uppnås inte målet och markeras rött.

Källa: Egen uppföljning helårsvis.

### 7. **Kommunens omställning till ett hållbart samhälle (ekonomiskt, socialt och miljömässigt) ska tillhöra landets mest framgångsrika**

*Agenda 2030* har 15 övergripande mål som mäts på kommunal nivå. Trosa mäter 13 mål, varav 2 (med 3 underliggande mål) bedöms som särskilt relevanta för Miljönämnden.

#### *Mål 6 Rent vatten och sanitet*

Vattentäkter med vattenskyddsområde, andel (%)

Vattendrag med god ekologisk status, andel (%)

#### *Mål 13 Bekämpa klimatförändringarna*

Utsläpp till luft av växthusgaser totalt, ton CO<sub>2</sub>-ekv/inv.

För att uppfylla målet ska resultatet på samtliga tre mål vara oförändrat eller förbättrat relativt föregående år. Om 2 av 3 mål förbättras eller är oförändrat redovisas målet gult och om endast ett mål förbättras eller är oförändrat redovisas målet rött.

Källa: Kolada

# Humanistiska nämnden

## Barn- och utbildning

**Ordförande:** Michael Swedberg (M)

**Produktionschef:** Inger Fransson

<b>Totalt (tkr)</b>	<b>2024</b>	<b>2025</b>	<b>2026</b>
Budget föreg. år,			
netto	451 935	480 033	491 924
Uppräkning	15 720	10 084	10 304
Demografi	4 343	4 649	3 707
Ramförändring	8 005	-2 842	-2 023
<b>Budget, netto</b>	<b>480 033</b>	<b>491 924</b>	<b>503 912</b>
<b>Investering, netto</b>	<b>1 500</b>	<b>1 500</b>	<b>1 500</b>

### VERKSAMHETSOMRÅDE

- Förskola
- Fritids
- Förskoleklass
- Grundskola
- Anpassad grundskola
- Gymnasieverksamhet
- Anpassad gymnasieskola
- Vuxenutbildning
- Svenska för invandrare (SFI)
- Kommunens aktivitetsansvar

### VERKSAMHETSUTVECKLING

#### Förskola

Gemensamma

verksamhetsutvecklingsområden för förskolan:

- Utveckla förutsättningarna för att planera och utvärdera undervisningen med gemensamma verktyg för reflektion och analys. Reflektion som utgår från lärande, likvärdighet, barns delaktighet och inflytande i lärandeprocesser.
- Ökad och fördjupad digitalisering av kvalitetsprocesserna och resultatuppföljning för att stärka analysen av verksamheten och val av handlingar.

- Lärandeprogrammet Grön Flagg som stödjer verksamheten i arbetet och ger barn förutsättningar att arbeta aktivt med barnkonventionen och hållbar utveckling på ett roligt och engagerande sätt samtidigt som man arbetar med läroplanen.
- Utveckla arbetet med Hälsosam förskola – gemensam handlingsplan för förskolan som siktar på hållbar livsstil. Genomtänkta hälsosamma val av material inom verksamheten.
- Fortsatt arbete med språkutvecklande kompetens för att befästa ett främjande och förebyggande arbete kopplat till det pedagogiska arbetet i förskolan.
- Fortsatt satsning på att rekrytera behöriga förskollärare.

#### Grundskola, anpassad grundskola inklusive förskoleklass och fritids

Gemensamma

verksamhetsutvecklingsområden för verksamheterna inom grundskola och anpassad grundskola.

- Ökad och fördjupad digitalisering av kvalitetsprocesserna och resultatuppföljning för att stärka analysen av verksamheten och val av handlingar.
- Liv och Hälsa Ung - Öka elevers välmående och närvaro genom ökat fokus på frågan i utbildningen utifrån en helhetsförståelse för hur välmående, inlärning och utveckling påverkar elevers möjlighet till lärande. Arbetet sker i nära samverkan med socialtjänst och fritidsgårdsverksamheten.
- Säkra och utveckla våra processer inom utbildningen och elevhälsa för



att tidigt och effektivt möta alla elevers behov.

- Kvalitetssäkra studiehandledning och modersmålsundervisning.
- Stärka arbetet kring skolnärvaro.
- Förskoleklassens förändrade ställning i skolan föranleder en rad olika ställningstaganden framöver. Verksamheten kommer ha behov av kompetens som idag saknas.

### Vuxenutbildning och SFI

Gemensamma utvecklingsområden under perioden är att fortsatt utveckla processer som stödjer:

- lärarnas lärande,
- utvärdering av undervisningen,
- erbjuda en varierad undervisning med bra kvalitet,
- erbjuda undervisning utifrån elevernas behov och förutsättningar

Vuxenutbildningens volymer är tydligt kopplad till aktuell arbetsmarknad och styrs av den enskildes rätt att delta i utbildning. Behovet av ökad vuxenutbildning under perioden är att vänta när flera elever är klara med SFI och behöver ta nästa steg för anställningsbarhet samt ett ökat behov och möjlighet till omställning. Utifrån omvärld och konjunktur samt att rätten till vuxenutbildningen har stärkts på individnivå, kan en ökad efterfrågan bli aktuell.

### Gymnasieverksamhet och kommunens aktivitetsansvar

Vi ser fortsatt ett ökat behov av uppföljning, vägledningsinsatser och insatser inom det kommunala aktivitetsansvaret och samverkan med arbetsmarknadsenheten när avhopp från gymnasiet har ökat.

### Ekonomiska förutsättningar

Budgeten är beräknad enligt budgetanvisningar med uppräknade löner 3,5 % och priser på 2,5 %, totalt 15 720 tkr.

Enligt befolkningsprognos ökar antalet barn inom samtliga verksamheter. Totalt ger detta i resursfördelning en ökning av budget med 4 373 tkr.

Minskning av ram avseende rationaliseringar på totalt 1 800 tkr samt föregående års ettårssatsning på 500 tkr.

Ramökning avseende skolskjutsar 1 900 tkr, ökad elevpeng 1 000 tkr, ökade kostnader kost/livsmedel 769 tkr, internhyreskorrigering på 4 985 tkr korrigering internränta 65 tkr samt helårseffekt ökade löner 23 med 85 tkr. Ettårssatsningar; resultatfokus 1 000 tkr, ESF-projekt KAA 500 tkr.

## VERKSAMHETEN 2025-2026

Volymerna i förskolans verksamhet ser ut att plana ut de närmast kommande åren medan verksamheterna inom grundskolan fortsatt ökar. Rekryteringsbehovet av legitimerad personal kommer alltså vara centralt. Detta inte minst då kompetenskraven förändras i verksamheten.

## VERKSAMHETSMÅTT

Antal barn, GPF	Redov 2022	Budget 2023	Budget 2024
<b>Förskola</b>			
Förskola 1-3 år	437	454	437
Förskola 4-5 år	353	354	359
<b>Summa</b>	<b>790</b>	<b>808</b>	<b>796</b>
<b>Skolbarnomsorg</b>	<b>746</b>	<b>775</b>	<b>784</b>
<b>Grundskola</b>			
Förskoleklass	193	191	196
År 1-5	938	944	968
År 6	183	196	188
År 7-9	551	2 562	570
<b>Summa</b>	<b>1 865</b>	<b>1 893</b>	<b>1 922</b>
<b>Gymnasieskola</b>	<b>516</b>	<b>512</b>	<b>524</b>

## NÄMNDENS MÅL

Det viktigaste för att nå nämndens mål är:

Tydligt fokus barn och elever. Utveckla metoder för att säkra kunskapsuppdraget. Höga förväntningar på barn och elever likväl som på alla verksamheter i organisationen. Utveckla processer kring att säkerställa kvalitativa metoder och arbeta med förebyggande och tidig insatser. Främja likvärdigheten inom Trosas skolverksamhet.

Fortsatt och fördjupad samverkan kring Trosas barn och elever, med socialtjänst andra viktiga samarbetspartners.

Erbjuda funktionella och pedagogiskt stimulerande skolmiljöer, såväl lokaler som

skolgårdar.

Kompetenta medarbetare och ledare som känner ett stort engagemang i utbildningen och upplever hälsosamma processer med tydlig ledning och styrning. Samverkade processer gällande kompetensutveckling, arbetstid, arbetsmiljö, arbetsorganisation och lönebildning. Vi ser att detta arbete ger goda möjligheter att säkra kompetensen i organisationen under perioden.



## Humanistiska nämnden mål

### Barn och utbildning

#### Mål:

**Eleverna skall ha inflytande på sitt lärande.**

Ref till KF mål 4

#### Mätmetod:

Skolenkäten (åk 5 & 8)

7.1 Hur mycket tycker du att ni elever får vara med och påverka hur ni ska arbeta på lektionerna?

7.2 Hur mycket tycker du att de vuxna lyssnar på förslag från eleverna till exempel från klassråd eller elevråd

#### Resultat:

80-100% av eleverna svarar - Våldigt mycket eller ganska mycket – grönt

60-79% svarar - Våldigt mycket eller ganska mycket - gult

Färre än 59% svarar - Våldigt mycket eller ganska mycket - rött

#### Mål:

**Eleverna i skolan skall känna sig trygga**

Ref till KF mål 4

#### Mätmetod:

Skolenkäten (åk 5 & 8)

9.3 Känner du dig trygg i skolan?

#### Resultat:

95-100% av eleverna svarar – Helt och hållet eller till stor del– grönt

80-94% svarar - Helt och hållet eller till stor del– gult

Färre än 79% svarar - Helt och hållet eller till stor del– rött

**Mål:**

**Lärarna har höga förväntningar på elevernas skolarbete.**

Ref till KF mål 4

**Mätmetod:**

Skolenkäten (åk 5 & 8)

2.4 Tycker du att du får tillräckliga utmaningar i skolarbetet?

**Resultat:**

80-100% av eleverna svarar –Alltid eller ofta– grönt

60-79-% svarar –alltid eller ofta– gult

Färre än 59% svarar –alltid eller ofta– rött

**Mål:**

**Vårdnadshavare i förskolan upplever att barnen är trygga och utvecklas.**

Ref till KF mål 1 och 4

**Mätmetod:**

Förskoleenkät

Fråga 4 Jag är nöjd med mitt barns utveckling i förskolan

Fråga 14 Jag upplever att mitt barn är tryggt i förskolan

**Resultat:**

**Index 0-10**

Index 8-10 – grönt

Index 5-7 - gult

lägre än 0-4- rött

**Mål:****Alla barn kan läsa i årskurs 1**

Ref till KF mål 4

**Mätmetod:**

Skolverkets bedömningsstöd – avstämning A

**Resultat:**

95-100% av eleverna klarar samtliga 6 mål - grönt

90-94% av eleverna klarar samtliga 6 mål - gult

Färre än 89% av eleverna klarar samtlig 6 mål- rött

**Mål: Vi strävar efter goda skolresultat med fokus på kärnämnen.**

Ref till KF mål 1 och 4

**Mätmetod:**

Kolada

(N15508) Elever i åk 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, hemkommun, andel (%)

– N15 419

(N15507) Elever i åk 9, meritvärde, hemkommun, genomsnitt (17 ämnen) – N15505

(N15428) Elever i åk 9 som är behöriga till ett yrkesprogram, hemkommun, andel (%) N15436

(N15544) Elever i åk 6 med lägst betyget E i engelska, hemkommun, andel (%) – finns ej

(N15545) Elever i åk 6 med lägst betyget E i matematik, hemkommun, andel (%) – N15485

(N15546) Elever i åk 6 med lägst betyget E i svenska inkl. svenska som andraspråk, hemkommun, andel (%) – N 15488 & N15516

**Resultat:**

För att uppnå målet ska Trosa tillhöra de 25 % bästa kommunerna på samtliga 6 parametrar samt de 10 % bästa på 2 av dem.- grönt

Minst 5 av 6 tillhör de 25% bästa.- gult

Sämre resultat - rött

**Mål:**

**Skolnärvaron skall öka för elever på nivå 4 & 5**

Ref till KF mål 4

Nivå 4. Om fortsatt upprepad frånvaro större än 15 %

Nivå 5. Vid ytterligare upprepad frånvaro större än 20 %

**Mätmetod:**

Antalet elever på nivåerna 4 och 5 skall minska

**Resultat:**

Färre än 45 elever nivå 4 och färre än 12 elever nivå 5- grönt

Mellan 45-52 elever nivå 4 och 12-15 elever nivå 5- gult

Fler än 52 elever nivå 4 och fler än 15 elever nivå 5- rött

**Mål:**

**Arbetsplatsens mål skall följas upp och utvärderas i högre grad**

Ref till KF mål 3

**Mätmetod:**

Hållbart Medarbetar-Engagemang, Index för Styrning

**Resultat:**

Index 90-100 - grönt

Index 83-89 - gult

Index lägre än 82- rött

# Humanistiska nämnden

## Individ- och familjeomsorg

**Ordförande:** Michael Swedberg (M)

**Ordförande Individ- och Familjeutskott:** Ricken Svensson-Nyqvist (L)

**Produktionschef:** Lisbeth Lampinen

<b>Totalt (tkr)</b>	<b>2024</b>	<b>2025</b>	<b>2026</b>
Budget föreg. år, netto	34 313	35 069	35 588
Uppräkning	1 094	719	729
Ramförändring	-338	-200	-200
<b>Budget, netto</b>	<b>35 069</b>	<b>35 588</b>	<b>36 117</b>
<b>Investering, netto</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>100</b>

### VERKSAMHETSOMRÅDE

- Vård för vuxna med missbruksproblem
- Barn- och ungdomsvård
- Övriga insatser vuxna
- Ekonomiskt bistånd
- Familjerätt
- Familjerådgivning
- Flyktingmottagande
- Arbetsmarknadsåtgärder

### VERKSAMHETSUTVECKLING 2024

Inom flera verksamhetsområden ser vi ett behov av att fortsätta utveckla arbetet i linje med kunskap och beprövad erfarenhet. Vi följer noga stöd och vägledning som ges nationellt inom områdena evidensbaserad praktik, psykisk ohälsa, missbruk och beroende, barn och unga, ekonomiskt bistånd samt våld i nära relationer. Det är främst socialstyrelsens kunskapsguide och FoU i Sörmland som vi använder som utgångspunkt i omvärldsbevakningen.

Inom flera områden pågår implementering av metoder som är kunskapsbaserade. I utredningar rörande barn/unga behöver vi kontinuerligt utbildning/metodstöd i BBIC. Under året 2022 har personalen som arbetar med barn och unga samt vuxna utbildat sig i metoden Sign of Safety. Implementeringen fortsätter under kommande år.

En integrering av verksamheten har under

2021 påbörjats. En gemensam mottagningsgrupp för barn och familj samt vuxna har skapats. Vidare har en behandlingsgrupp "Stöd och behandling" skapats som tar emot barn och familjer samt vuxna. Integrering av socialtjänsten fortsätter för att öka kvaliteten i verksamheten.

Ett viktigt uppdrag hos individ- och familjeomsorgen är att öka tryggheten för barn och ungdomar samt invånarna i Trosa kommun. Samverkan ska utvecklas genom fortsatt fältverksamhet, ANDTS-arbetet (alkohol, narkotika, doping, tobak och spel), samt utveckling av samarbete med skolan, polisen, och fritidsgården (SSPF). Föräldracaféer är en del av samverkan i syfte att stötta föräldrarna i deras föräldraroll.

En ny lagstiftning träder i kraft from 1 juli 2023 vilket innebär att kommunen har en särskilt viktig roll i det brottsförebyggande arbetet. Enligt lagen ska kommunerna ta fram en lägesbild över brottsligheten i kommunen och utifrån denna ta ställning till behovet av åtgärder samt besluta om en åtgärdsplan. I kommunens breda uppdrag innebär det att kommunen tillsammans med polisen utgör kärnan i det lokala brottsförebyggande arbetet.

Ett prioriterat område är utbildning i det brottsförebyggande arbetet till samtliga aktörer i de befintliga samverkansgrupperna. Arbetet med POSOM fortsätter att utvecklas under kommande år.

Arbetsmarknads/Integrationsenheten fortsätter att arbeta för att säkerställa att unga och vuxna får förutsättningar för att bli självförsörjande. Enheten har en viktig roll i förberedelserna av nyanlända och även andra målgrupper som står utanför den reguljära arbetsmarknaden.

Ett mål är att nyanlända efter avslutat

etableringsprogram har studier eller ett arbete att gå till. Samverkan med interna och externa aktörer är en viktig del i arbetet. Antal ensamkommande barn/ungdomar har minskat successivt genom åren. Trosa kommun har under 2022 haft ansvar för ett barn.

### **Ekonomiska förutsättningar**

I verksamhetens ram ingår uppräknade med 3,5 % för löner och 2,5 % för övriga kostnader. Ramförändringen för 2024 består av en rationalisering på -200 tkr, en minskning på 600 tkr för ettårssatsning 2023, justering av internhyran på +120 tkr, kompensation helårseffekt lönesatsning 2023 på 42 tkr samt ramökning avseende fältare på +300 tkr.

Verksamheten bedöms kunna bedrivas inom befintliga ramar och med statsbidrag från socialstyrelsen inom området psykisk hälsa och familjehemsvården.

En utmaning kommande år är att hitta ekonomiskt utrymme för satsningar på digitala lösningar inom dokumentation och handläggning. Hypergene är ett ledningssystem för chefer som under 2021 har påbörjats implementeras verksamheten. Fortsatt implementering under kommande år. Det oroliga världsläget i omvärlden kan medföra en ökning gällande anvisningar till kommunen, vilket i sin tur kan medföra ökade kostnader och ett ökat tryck på boendeplatser.

### **VERKSAMHETEN 2025-2026**

Med anledning av den pågående översynen av socialtjänstlagen kan vissa förändringar och anpassningar av verksamheten bli aktuellt för att möta medborgarnas behov på ett annat sätt än tidigare.

Utvecklingen inom verksamheten sker på olika områden. Dessa utgår från diskussioner inom socialkontorets ledningsgrupp för att öka kvalitén och är följande:

Utveckling av handläggning och dokumentation inom myndighetsutövningen.

- Systematisk uppföljning av missbruksvården för unga och vuxna.

- Utveckling av vår egen missbruksvård för unga och vuxna med särskilt fokus på unga vuxna.
- Målgruppsanalys ekonomiskt bistånd med påföljande åtgärder.

### **Egenkontroll av:**

1. Att utredningar och förhandsbedömningar genomförs inom lagstadgad tid.
2. Att samtal med barn görs och dokumenteras i förhandsbedömningar.
3. Att det finns vårdplaner och genomförandeplaner vid placeringar av barn, unga och vuxna.
4. Tid från aktualisering till insats inom vår egen öppenvård.

Under 2025-2026 ser vi fortsatt behov av utveckling av verksamheter utifrån metoder och insatser som finns inom socialstyrelsens kunskapsguide, som är evidensbaserade. Fortsatt digitalisering och utveckling av e-tjänster.

### **NÄMNDENS MÅL**

Humanistiska nämnden fastställde sex mål för individ- och familjeomsorg. Dessa mål täcker områdena: medborgarnas behov och önskemål, engagemang, hållbarhet och folkhälsa, hjälp till självhjälp och lämna etableringen.

Varje mål mäts genom uppföljning i form av brukarundersökningar, statistik från Kolada, statistik från Treserva samt egen mätning. Genom regelbundna uppföljningar av nämndens mål finns möjlighet till utveckling av alla delar i verksamheten.



Humanistiska nämndens mål 2023-2026 – Trosa kommun ska vara bra på att vara kommun.

Det uppnås genom att:

## Medborgarnas behov och önskemål

### 1. Brukarna ska känna sig nöjda med behandlings stöd från socialtjänsten.

Brukarna ska vara nöjda/mycket nöjda med det behandlings stöd de har fått från socialtjänsten.

För att målet ska vara uppnått:

80-100% = grönt

60-79 % = gult

0-59 % = rött

Källa: Egen mätning

### 2. Antalet brukare som själva söker behandlingsstöd från socialtjänsten ska öka.

Fler medborgare vänder sig till socialtjänsten för att få behandlings stöd.

För att målet ska vara uppnått:

80 eller fler = grönt

61-79 = gult

0-60 = rött

Källa: Egen mätning

## Engagemang

### 3. Socialkontoret ska ha engagerade medarbetare.

Mäts genom SKR:s undersökning Hållbart Medarbetarengagemang (HME)

Om socialkontoret utifrån index tillhör:

10 % bästa kommunerna = grönt.

11-20 % = gult

Över 21 % = rött.

Källa: Kolada

## Hållbarhet och folkhälsa

### 4. Kommunens omställning till ett hållbart samhälle (ekonomiskt, socialt och miljömässigt) ska tillhöra landets mest framgångsrika.

*Agenda 2030 har 15 övergripande mål som mäts på kommunnivå. Trosa Kommun mäter 13 mål, varav mål 1 bedöms som särskilt relevant för HUM, Individ och familj.*

*Mål 1 Avskaffa fattigdom*

Mått:

Vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%) av befolkningen.

För att målet ska vara uppnått ska Trosa kommun:

0-0,23% = grönt

0,24-0,8 % = gult

0,69 % eller flera = rött

Källa: Kolada

### 5. Hjälptill självhjälpt

Bistånd i form av försörjningsstöd ska vara kortvarigt och bidragstagare ska bli självförsörjande så snart som möjligt.

Måluppfyllnad mäts genom medelvärdet av erhållet försörjningsstöd i antalet månader per individ:

kortare än 5 månader = grönt

5-6 månader = gult

Över 6 månader = rött

Källa: Egen mätning via Treserva.

### 6. Lämnat etableringen

Målet är att kvotflyktingar lämnar etableringsfasen och börjar arbeta eller studera inom 90 dagar.

30-100 % = grönt

11-29 % = gult

10 % eller färre = rött

Källa: Kolada och egen mätning

# Vård- och omsorgsnämnden

**Ordförande:** Helena Koch (M)

**Produktionschef:** Fredrik Yllman

<b>Totalt (tkr)</b>	<b>2024</b>	<b>2025</b>	<b>2026</b>
Budget föreg. år, netto	254 506	266 163	278 105
Uppräkning	3 702	2 647	3 985
Demografi	8 955	11 295	10 833
Ramförändring	-1 000	-2 000	-3 000
<b>Budget, netto</b>	<b>266 163</b>	<b>278 105</b>	<b>289 923</b>
<b>Investering, netto</b>	<b>1 000</b>	<b>1 000</b>	<b>1 000</b>

## VERKSAMHETSOMRÅDE

- Äldreomsorg
- Funktionshinderområdet
- Hälso- & sjukvård

## VERKSAMHETSUTVECKLING 2024

Befolkningsökningen i Trosa kommun fortsätter och andelen äldre i befolkningen ökar i snabb takt vilket kommer att medföra en utökning av äldreomsorgen. För att förutse det kommande behovet av platser på särskilt boende har en strategisk boendeplan tagits fram. Ett nytt mönster har setts där personer bosatta i andra kommuner ansöker om plats på särskilt boende för äldre i Trosa kommun. För att möta behovet av fler boendeplatser startar en ny avdelning med 11 platser på Ängsgården i september 2023. Under 2024 kommer det att behövas ytterligare platser och verksamheten arbetar nu för att tillgängliga ytterligare 10 stycken platser på Trosagården med planerad öppning under 2024. Även behovet av dagverksamhetsplatser för personer med demenssjukdom kommer att öka. Under 2023 öppnas det en ny dagverksamhet som kommer att vara belägen på Häradsgården i Vagnhärad. Fullt genomslag i budgeten för dessa verksamheter kommer först 2024.

Befolkningsökningen innebär också ett ökat behov av hemtjänst och hemsjukvård under de närmsta åren. För att möta behovet har verksamheten också infört trygg hemgång och intensiv hemrehabilitering (IHR) för att än mer öka det rehabiliterande och förebyggande ar-

betet. Införandet startar under 2023 och beräknas ge effekt under 2024 och framåt. Arbetssättet förutsätter ett nära och tätt samarbete mellan hälso- och sjukvårdspersonal, biståndshandläggare och hemtjänstpersonal. Tanken med trygg hemgång och IHR är att genom att sätta in stora insatser tidigt så ökar självständigheten för individen på lång sikt vilket medför minskat framtida behov av hemtjänst samt förskjutning av inflytt på särskilt boende för äldre. Förutom förhöjd kvalitet för individen är målsättningen med arbetssättet också att omsorgsbehovet hos invånarna i Trosa Kommun kan hanteras inom tillgängliga ekonomiska ramar.

Det finns också en tendens att allt fler patienter väljer att bo kvar hemma med mycket komplexa sjukdomstillstånd och det sker en förflyttning av vård från sjukhus till det egna hemmet vilket ställer stora krav på organisation och framtida kompetensutveckling. Detta, i kombination med befolkningsökning och demografiska faktorer, gör att både hälso- och sjukvårdsenheten samt hemtjänsten beräknas öka i volym under 2024.

Inom verksamheten för personer med funktionsnedsättning kommer det också att ske en volymökning inom alla delar av verksamheten. Mer daglig verksamhet kommer att ske i egen regi och det kommer även att öppnas fler boendeplatser på Björkhamragatans serviceboende. Boendestödsinsatser samt korttidsvistelse för barn och ungdomar kommer också att behöva utökas. Platser på gruppbostad kommer även framöver att köpas av externa utförare.

Då alla utförarverksamheter växer blir det även ett större tryck på myndighetsenheten att följa upp befintliga beslut och att utreda nya behov. Antalet biståndshandläggare har ökat och genomslag i budgeten för det kommer under 2024.

För att bättre möta behovet av digitala lösningar inom vård- och omsorgskontoret har det tagits fram en handlingsplan för välfärdsteknik och e-hälsa. Under hösten 2023 anställs en projektledare för att stödja verksamheten med implementering av tekniska lösningar.

Under 2017 togs det fram en partsgemensam handlingsplan för hur heltid ska bli norm inom vård- och omsorg i Trosa kommun, den så kallade heltidsresan. Den har nu slutförts och all personal har erbjudits heltidsanställningar. I dagsläget arbetar ca 86 % av personalen heltid. Heltidsresan medför att arbetsätt och schema-planering behöver förändras för att inte det ska bli alltför höga kostnader. Det arbetet har inte fått fullt genomslag i verksamheten och det kommer att vara ett kontinuerligt och prioriterat arbete framöver.

Till 2024 är det i dagsläget inte klart vilka statsbidrag som kommer att finnas för verksamheten. Klart är att äldreomsorgslyftet inte kommer att fortsätta i nuvarande utformning. Om det inte tillkommer ett nytt statsbidrag för att understödja utbildning av baspersonal kommer verksamheten att få prioritera någon form av utbildnings-satsning för att öka andelen behörig personal. Det gäller inom både äldreomsorg och inom verksamheter för personer med funktionsnedsättning.

Utredningen om en ny socialtjänstlag (SoL) har, i augusti 2020, lämnat sitt slutbetänkande. För vård- och omsorgskontoret innebär förslaget bland annat att socialtjänstlagen öppnas upp för en förenklad handläggning och beslutsfattande av vissa ärenden såsom hemtjänst och korttidsboende. Förslaget innebär också att verksamheten ska drivas utifrån vetenskap och beprövad erfarenhet samt ett ökat fokus på förbyggande arbete. Hur lagen kommer att utformas är ännu inte klart men ett lagförslag väntas komma under 2024.

SKR och staten har träffat en överenskommelse om att vidareutveckla den nära vården. Målet med omställningen av hälso- och sjukvården är att patienten får en god, nära och samordnad vård som stärker hälsan. Den bygger på samverkan mellan den regiondrivna primärvården och den kommunala hälso- och sjukvården och hur omsorgen kan underlättas och hur gränsnittet mellan dessa verksamheter bör se ut. Arbetet utgör ett viktigt steg i en strukturförändring av det svenska hälso- och sjukvårdssystemet, som innebär att primärvården blir den verkliga basen och första linjen i hälso- och sjukvården. I region Sörmland finns det projektledare som arbetar med frågan tillsammans med de nio kommunerna och regionen. I Trosa kommun finns det

två stycken processledare som arbetar med införandet. Projekt i nära vård kommer att finnas under perioden och vissa bekostas med statsbidrag och vissa bekostas med egna resurser. Exempel på projekt är hemmonitorering för personer med hjärtsvikt.

Den 1 januari 2023 kom det lagändringar för att stärka rätten till personlig assistans för personer med psykisk funktionsnedsättning och för att öka rättssäkerheten för barn som är i behov av assistans. Förändringen innebär ökad rätt till förebyggande stöd för att inte skada sig själv, andra eller egendom. Kvalificerade aktiverings- och motivationsinsatser ska räknas som ett grundläggande behov. Föräldraansvaret vid assistans för barn schabloniseras och det innebär att fler barn kan beviljas assistans och att barn som redan har assistans kan beviljas fler timmar. Lagändringen kommer troligtvis innebära att fler personer får kommunal personlig assistans och kostnaderna för det kommer således att öka.

Det kommer även att tas fram en kompetensutvecklingsplan där aktiviteter för att få personal till välfärdsyrkena kommer att finnas, exempel på det är attraktiv arbetsgivare, attrahera och behålla personal, utbildning, nya arbetsätt och fördelning av arbetsuppgifter etc.

Verksamheten kommer också från 2024 att bekosta den tidigare ökningen av habiliterings-sättning som skett då statsbidragen för det upphör.

Fortsatta satsningar för att utveckla välfärdsteknik och e-hälsa kommer att behövas för att möjliggöra större självständighet för individer och för att effektivisera arbetet.

Verksamheten kommer att starta upp ett arbete med att minska ofrivillig ensamhet bland äldre under 2023 och kostnader för det kommer att fortsätta under flera år framöver.

### **Ekonomiska förutsättningar**

Budgeten för 2024 uppgår till 266 163 tkr.

### **Ramförändringar**

Utifrån den demografiska utvecklingen inom äldreomsorgen har en ramjustering gjorts med 9 mkr för 2024. En rationalisering för 2024 minskar ramen med 1 mkr.

## VERKSAMHETEN 2025-2026

Antalet invånare i Trosa kommun fortsätter att öka även dessa år. Utvecklingen innebär ett ökat behov av framförallt hemtjänst och hemsjukvård samt insatser för personer med funktionsnedsättning. Under 2025-26 kommer det att behövas ytterligare utökning av antalet platser inom särskilt boende för äldre.

Det har kommit en utredning om en äldreomsorgslag som ska komplettera Socialtjänstlagen. Utredningen innehåller en struktur för en nationell kvalitetsordning som bland annat innefattar en meningsfull tillvaro, individanpassning och tillgänglighet. De föreslår åtgärder för att stärka hälso- och sjukvården i kommunerna. Det ska till exempel vara möjligt att få en medicinsk bedömning av läkare dygnet runt och möjligt att vid behov få en medicinsk bedömning av sjuksköterska dygnet runt i kommunens primärvård. Det föreslås också att det ska finnas en ledningsansvarig för kommunens primärvård, och att det i regionen ska finnas en ledningsansvarig för planering och samordning av hälso- och sjukvårdsinsatser i kommunens primärvård. Äldreomsorgslagen är inte beslutad i riksdag. Förslaget kommer troligtvis att medföra en hel del förändringar för äldreomsorgen även om det, i dagsläget, är oklart på vilket sätt och exakt när den kan införas.

Regeringen har gett i uppdrag till en särskild utredare att analysera och lämna förslag på hur personlig assistans enligt LSS och assistansersättning enligt socialförsäkringsbalken ska organiseras. Utredaren har lämnat förslag på att Försäkringskassan ska ansvara för utredning, beslut och finansiering, även för tillfälliga utökningar och sjukersättning. De kommunala besluten som finns kommer att föras över till Försäkringskassan. Kommunerna kommer fortsatt att ha det yttersta ansvaret för att utföra personlig assistans. Förslaget innebär att någon form av skatteväxling mellan stat och kommun kommer att behöva göras. Förslaget är att staten ska ta över ansvaret den 1 januari 2026.

Kontoret planerar även att införa flera digitala lösningar för att underlätta och effektivisera arbetet för personalen samt öka kvaliteten för våra brukare.

## VERKSAMHETSMÅTT

	Re-dov. 2022	Budget 2023	Budget 2024
Demografi äldre / antal per åldersgrupp			
65-79 år	2 826	2 748	2 746
80-89 år	756	836	900
90 -	129	122	130

## NÄMNDENS MÅL

Se bilaga.

## Vård- och omsorgskontoret

Fredrik Yllman  
Produktionschef  
0156-521 15  
fredrik.yllman@trosa.se

Bilaga till budget

Datum  
2023-03-27  
Diarie nr  
VON 2023/33



## Vård- och omsorgsnämndens mål 2023-26

Trosa ska vara bra på att vara kommun -

Det uppnås genom att

### **1. Brukare inom äldreomsorgen är sammantaget nöjda**

För att uppnå målet (grönt) ska Trosa kommun tillhöra de 25 % bästa i riket inom områdena särskilt boende och hemtjänst. För delvis uppfyllt (gult) så ska målet uppnås inom ett av områdena. Uppnås inte målet (rött) inom något av områdena är målnivån inte uppfylld.

Källa: Kolada

Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg- helhetssyn ID:U21468

Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg – helhetssyn ID:23471

### **2. Brukare inom äldreomsorgen ska känna sig trygga i sitt hem med stöd**

För att uppnå målet (grönt) ska Trosa kommun ha ett index på minst 90 inom områdena särskilt boende och hemtjänst. För delvis uppfyllt (gult) så ska målet uppnås inom ett av områdena. Uppnås inte målet (rött) inom något av områdena är målnivån inte uppfylld.

Källa: Kolada

Brukarbedömning hemtjänst – Trygghet, andel ID:U21505

Brukarbedömning särskilt boende – Trygghet, andel ID:U23251

### **3. Kommunens verksamheter för personer med funktionsnedsättning fungerar bra**

För att uppnå målet (grönt) ska Trosa kommun tillhöra de 25 % bästa i riket. Om resultatet är sämre än de 25 % bästa uppnås inte målet (rött).

Källa: Kolada

Medborgarundersökningen – Kommunens verksamheter för personer med funktionsnedsättning fungerar bra i kommunen, andel % ID:N00535

#### **4. Vård- och omsorgskontoret har engagerade medarbetare**

För att uppnå målet (grönt) ska Trosa kommun tillhöra de 10 % bästa i riket inom områdena särskilt boende, hemtjänst och funktionsnedsättning. För delvis uppfyllt (gult) så ska målet uppnås inom två av områdena. Uppnås inte målet (rött) inom minst två av områdena är målnivån inte uppfyllt.

Källa: Kolada

Medarbetarengagemang (HME) – hemtjänst äldreomsorg – Totalindex ID:U21200

Medarbetarengagemang (HME) - särskilt boende äldreomsorg – Totalindex  
ID:U23200

Medarbetarengagemang (HME) - omsorg om personer med funktionsnedsättning,  
andel (%) ID:U25200

#### **5. Vård- och omsorgskontoret är kostnadseffektivt**

För att uppnå målet (grönt) ska vård- och omsorgskontoret inte överstiga nettokostnadsavvikelsen inom områdena äldreomsorg och LSS. För delvis uppfyllt (gult) så ska nettokostnadsavvikelsen inte överstigas inom ett av områdena. Överstigs nettokostnadsavvikelsen inom bägge områdena uppfylls inte målet (rött).

Källa: Kolada

Nettokostnadsavvikelse äldreomsorg, (%) ID:N20900

Nettokostnadsavvikelse LSS (%) ID:N28018

#### **6. Vård- och omsorgskontorets transporter sker fossilfritt**

För att uppnå målet (grönt) ska 90 % av vård- och omsorgskontorets bilar drivas av fossilfria drivmedel. För delvis uppfyllt (gult) så ska 80-89 % av bilarna drivas av fossilfria drivmedel. Om resultatet är sämre än 80 % uppnås inte målet (rött).

Källa: Egen mätning som utförs årsvis vid årsskiftet.

#### **7. Vård- och omsorgskontorets personal har rätt kompetens**

För att uppnå målet (grönt) ska 85 % av medarbetarna inom äldreomsorg ha skyddad yrkestitel undersköterska år 2026 (2023 80 %, 2024-25 83 %), 85 % av medarbetarna inom verksamhet för personer med funktionsnedsättning ska ha relevant utbildning för uppdraget år 2026 (2023 80 %, 2024-25 83 %), 90 % av medarbetarna inom myndighetsenheten ska relevant utbildning för uppdraget. . För delvis uppfyllt (gult) så ska två av områdena uppfyllas. Uppnås inte målet (rött) inom något av områdena är målnivån inte uppfyllt.

Källa: Egen mätning som utförs årsvis vid årsskiftet.

# Kultur- och fritidsnämnden

**Ordförande:** Lena Isoz (M)

**Produktionschef:** Kerstin Tibbling

<b>Totalt (tkr)</b>	<b>2024</b>	<b>2025</b>	<b>2026</b>
Budget föreg. år, netto	55 064	58 902	60 194
Uppräkning	1 638	1 302	1 327
Ramförändring	2 200	-10	-27
<b>Budget, netto</b>	<b>58 902</b>	<b>60 194</b>	<b>61 494</b>
<b>Investering, netto</b>	<b>350</b>	<b>350</b>	<b>350</b>

## VERKSAMHETSOMRÅDE

- Stöd till studieorganisationer
- Föreningsstöd
- Allmän kulturverksamhet
- Bibliotek
- Kulturskola
- Allmän fritidsverksamhet
- Idrotts- och fritidsanläggningar
- Fritidsgårdar
- Turistanläggningar

## VERKSAMHETSUTVECKLING 2024

Trosa kommuns kulturliv, idrotts- och fritidsaktiviteter bärs upp i samverkan mellan kommun, civilsamhälle och näringsliv. I en liten kommun är de privata och ideella aktörerna minst lika viktiga som de kommunala, och kommunen strävar därför efter att skapa balans mellan dessa.

De senaste årens händelser i omvärld och närområde påverkar verksamheterna på olika sätt. Vi kan som exempel se att det finns en något större rörlighet inom personalgrupper. Vikten av aktivt arbete för en god arbetsmiljö och attraktiva arbetsplatser är stor för att behålla kompetens och fortsätta vara attraktiva arbetsgivare. Vi kan i nuläget även se att återhämtningen i föreningslivet inte kommit ifatt sen före pandemin.

De senaste årens tillskott i form av isrink och Multum idrottshall ger nya möjligheter för såväl skolor som föreningsliv att skapa nya aktiviteter, samverka sinsemellan och över lag bredda utbudet av kultur- och fritidsverksamhet.

Kartläggning av status och behov inför renovering av Länestahallen sker under 2023 i samarbete med tekniska enheten och föreningar för att planera för vidare åtgärder de närmaste åren.

Upphandling av konstnärlig utsmyckning för Scenparken i Vagnhärad kommer att påbörjas 2023 och arbetet med genomförande kommer ske synkat med parkens utveckling.

Efter flera år med intensivt arbete för att avsluta och upphandla tjänstekoncessionerna inom Trosa kommun har vi nu en god grund att stå på inför kommande år. Verksamheten kan i samverkan med entreprenörerna fortsätta utveckla anläggningarna på ett sätt som gynnar Trosa kommuns medborgare och besökare.

Fritidsgården arbetar för samarbeten med olika aktörer inom kommunen och för att utöka aktiviteter/mötesplatser för ungdomarna. Fritidsgården fortsätter att vara ett viktigt nav för kommunens unga och bidrar till inkludering och minskad risk för utanförskap. Fritidsgården är också fortsatt aktiv i samverkan med skola, socialkontor och polis (SSPF) och Trosa kommun kan på det sättet fånga upp vad som händer kring kommunens unga och agera förebyggande.

Fokusområden för Trosa kommuns folkbibliotek är digital delaktighet, minsta barnens språkutveckling, ungdomar, hälsa och hållbarhet. Biblioteksplanen följs upp under 2023, ny plan arbetas fram under 2024. Fortsatt arbete sker kring digital utveckling i form av nytt bibliotekssystem och webblösning implementeras årsskiftet 2023/2024.

Biblioteken har även en viktig roll som informationsplatser vid kris och i händelse av större samhällsstörningar.

Kulturskolan ser effekter av tillväxt och intresset för att delta i kulturskolans frivilliga kurser är stort. Utvecklar verksamheten genom nya samverkansmöjligheter och arenor för kulturövande aktiviteter och elevuppvisningar. Kulturskolan arbetar vidare med att nå fler ungdomar genom öppen verksamhet och samverkan med bibliotek och fritidsgårdar. Arbeta med friskvårdplatser för psykisk ohälsa planeras att fortsätta.

Stöd till Trosa ridsällskap för utredning/ förstudie av stall på Tureholm ges under 2023



och arbete kring det kommer att fortgå framöver.

### **Ekonomiska förutsättningar**

Budgeten för 2024 är enligt anvisningar uppräknad med 3,5 % för löner och 2,5 % för övriga kostnader.

Årets rationaliseringar motsvarar totalt 1 000 tkr och kan hänföras till ökade hyresintäkter för Safiren.

Nämndens budget har justerats för ökade/minskade kostnader avseende avskrivning, internränta och internhyra med 3 188 tkr.

Kulturskolan tilldelas en utökad ram om 600 tkr för att fortsätta arbetet med att nå fler ungdomar.

Biblioteken tilldelas 400 tkr i utökad ram för att fortsätta utveckla arbetet kring fokusområdena samt rollen som informationsplats vid samhällsstörningar och kriser.

## **VERKSAMHETEN 2025–2026**

Fortsatt stort fokus på att genom kultur och fritids verksamheter erbjuda attraktiva aktiviteter som gynnar hälsa, rörelse, nyfikenhet och glädje. Genom de nya arenor som tillkommit ser verksamheten många nya möjligheter för att bredda utbudet framöver.

Fortsatt satsning på prioriterade grupper: barn och ungdomar, personer med funktionsnedsättning, nationella minoriteter och personer med annat modersmål än svenska.

Stötta kulturföreningar och aktiviteter så att det lokala kulturlivet kan fortsätta växa och utvecklas.

Fortsatt följa upp och utvärdera arbetet som görs genom tjänstekoncessioner (Trosa havsbad och camping, Trosa gästhamn och Safiren) för att säkerställa kvalitet och utveckling enligt avtal. Avtalen för Trosa gästhamn och Safiren går ut 25 resp. 26 med möjlighet till två års förlängning.

## **NÄMNDENS MÅL**

Vid varje ny mandatperiod ses kommunens mål över. Kommunfullmäktige fastställde 2022-11-29 mål för perioden 2023–2026. Och kommunstyrelsen beslutade om anvisningar för hur nämndernas målarbete ska bedrivas.

Kontoret har i samarbete med presidiet tagit fram förslag till nya mål för perioden 2023–2026 som presenteras för beslut i nämnden 2023-04-27. Målen utgår från kommunfullmäktiges mål och kommunstyrelsens anvisningar för hur Fastlagd kurs för Trosa kommun ligger till grund för nämndens mål. Målen sorteras in under kommunfullmäktiges övergripande målområden. Det har tydliggjorts när målen kan anses vare helt, delvis eller inte uppfyllda.

Enligt Trosa kommuns styrmodell ska nämndernas mål följas upp i delårs- och årsboksluten, vissa av målen kan endast följas upp vid årsboksluten och vissa enbart vartannat år i samband med Medborgarundersökningen.

# Kultur- och fritidsnämndens mål 2023 -2026

Trosa ska vara bra på att vara kommun.

Det uppnås genom att :

## Medborgarnas behov och önskemål

Kopplar till Kommunfullmäktiges mål:

1-Kommunens medborgare tillhör de nöjdaste med sin kommun i landet

### 1. Trosa kommuns medborgare tycker bra om Bibliotek, kulturliv och mötesplatser för unga

- Bibliotekens utbud av böcker och tidskrifter
- Utbudet av ställen för unga att träffas på i kommunen tex fritidsgårdar
- Kommunens arbete för att främja det lokala kulturlivet

Tillhöra de 25% av kommunerna med mest nöjda invånare.

Målet är uppfyllt om resultatet på minst 2 av 3 frågor tillhör dessa 25%. (grönt)

Om resultatet på 1 av 3 frågor tillhör de 25% bästa är målet delvis uppfyllt (gult).

Annars är målet ej uppfyllt (rött)

Källa : Medborgarundersökningen vartannat år ( ojäma år)/ Kolada .

Jämförs med mätningar som är genomförda samma år som Trosa kommun

### 2. Trosa kommuns medborgare tycker bra om möjligheterna till Idrott, motion och friluftsliv samt skötseln av anläggningarna

- Öppettider idrotts- motionsanläggningar etc
- Möjlighet att utnyttja anläggningar
- Skötsel idrottsanläggningar
- Skötsel badplatser

Tillhöra de 25% av kommunerna med mest nöjda invånare.

Målet är uppfyllt om resultatet på 4 av 4 frågor tillhör dessa 25%. (grönt)

Om resultatet på 2 eller 3 av 4 frågor tillhör de 25% är målet delvis uppfyllt (gult).

Om 1 eller färre frågor tillhör de 25% är målet inte uppfyllt (rött).

Källa : Medborgarundersökningen (MU) vartannat år ojäma år / Kolada

Jämförs med mätningar som är genomförda samma år som Trosa kommun .

### 3. Barn och unga tar del av kommunens kulturutbud

Antalet barnbokslån/barn (0-17 år) ska öka jämfört med föregående år

Andel unika elever inom kulturskolan (6-19 år) ska öka jämfört med föregående år

Målet är uppfyllt om antalet/andel ökar för båda områdena (grönt) .

Målet är delvis uppfyllt om en av dem ökar eller båda är oförändrade (gult) .

Annars är målet inte uppfyllt (rött)

Källa : egna nyckeltal som även redovisas i Kolada

## Engagemang

Kopplar till Kommunfullmäktiges mål:  
3-Kommunen har engagerade medarbetare

### 4. Hållbart Medarbetar Engagemang HME

Kultur och fritids verksamheter ska utifrån index vara på en nivå som matchar de 10 % bästa för att målet ska uppfyllas ( grönt )

Resultat motsvarande 11-20 % bästa kommunerna är delvis uppfyllt ( gult)

Sämre resultat är underkänt ( rött)

Källa : HR tar fram resultat årligen / Kolada per sista jan året efter.

## Hållbarhet och folkhälsa

Kopplar till Kommunfullmäktiges mål:

8-Kommunens omställning till ett hållbart samhälle( ekonomiskt, socialt och miljömässigt ) ska tillhöra landets mest framgångsrika

Agenda 2030 Mål 2 Hälsa och välbefinnande

### 5. Antal deltagartillfällen per invånare i åldern 7-25 år i LOK-stödsberättigade idrottsföreningar ska öka jämfört med föregående år

Målet är uppfyllt om antalet deltagartillfällen ökar (grönt)

Målet är delvis uppfyllt om antalet är oförändrat ( gult)

Annars är målet ej uppfyllt (rött)

Källa: Nyckeltal som även redovisas i Kolada

Agenda 2030 Mål 5 Jämställdhet

### 6. Det råder en jämn könsfördelning i kulturskolans och fritidsgårdarnas verksamhet samt i genomförda idrottsaktiviteter

Målet uppnås genom en könsfördelning av andelen pojkar och flickor ligger mellan 40% och 60% för alla områden . (grönt)

Om 2 av 3 verksamheten ligger i spannet 40-60 är målet delvis uppfyllt ( gult)

Om 1 eller färre ligger i spannet 40-60 % är målet inte uppnått ( rött)

Källa :

Nyckeltal som även redovisas i Kolada (ej fritidsgårdar)

För fritidsgården anges även andel som ej definierar sig som pojke eller flicka. För idrottsaktiviteter eller kulturskolan finns ej någon sådan uppgift i Kolada (juridisk könstillhörighet)

Kulturskolan avser unika elever

Fritidsgården avser könsfördelning hos de ungdomar som använder Ungdomsappen.

Idrottsaktiviteter avser könsfördelning i deltagartillfällen i åldern 7-25 år i LOK-stödsberättigade idrottsföreningar ( se även mål 5)

# Teknik- och servicenämnden

## Skattefinansierad verksamhet

**Ordförande:** John Carlsson (C)

**Produktionschef:** Kerstin Tibbling

<b>Totalt (tkr)</b>	<b>2024</b>	<b>2025</b>	<b>2026</b>
Budget föreg. år, netto	45 391	57 210	62 302
Uppräkning	1 250	1 549	1 447
Ramförändring	10 569	3 543	1 969
<b>Budget, netto</b>	<b>57 210</b>	<b>62 302</b>	<b>65 718</b>
<b>Investering, netto</b>	<b>76 450</b>	<b>52 400</b>	<b>38 600</b>

### VERKSAMHETSOMRÅDE

- Teknisk verksamhet
- Gator och vägar
- Park
- Fastighetsförvaltning
- Inköp/upphandling
- Kommungemensam verksamhet
  - Fastighetsservice
  - Fordonsservice
  - Måltid
  - Lokalvård
  - Drift av Korslöt ÅVC

### VERKSAMHETSUTVECKLING 2024

Verksamheterna inom Teknik och service har genomgått och genomgår stora förändringar kopplat till koncernsamordningsuppdrag fastigheter och avtal, digitalisering, ombyggnationer av kök, tillväxt och organisationsförändringar internt.

Kompetensutveckling, en god och trygg arbetsmiljö samt gott ledarskap är viktiga faktorer för att utveckla och säkerställa en hållbar organisation som fungerar i en föränderlig värld. Det är av stor vikt att vi kan fortsätta vara attraktiva som arbetsgivare för att kunna konkurrera kring kompetent arbetskraft.

Den omfattande digitala utvecklingen och ökade krav kring informationshantering kräver mycket resurser vid implementering samt att underhålla och administrera. Ambitionen är att det även kan ge goda möjligheter till effektiviseringar framledes.

De senaste åren har präglats av hög produktionstakt med avseende på bland annat flera större investeringsprojekt som går över i driftsfas

vilket påverkar verksamheterna inom tekniska och driftenheten.

Klimatförändringar och variation i väder påverkar verksamheterna inom teknik och service på flera sätt. Verksamheterna arbetar för att anpassa infrastruktur och för att minska klimatpåverkan. Verksamheten arbetar på flera sätt för att minska negativ miljöpåverkan och arbeta för en positiv miljöpåverkan, vilket redovisas årligen i kommunens miljöledningssystem.

Arbete kopplat till åtgärder Resväg Västra Trosa kommer att pågå i nära samverkan med SBK och Trafikverket. Verksamheten håller sig uppdaterad kring utveckling OST-länken.

Arbetet med standardhöjning samt underhållsbeläggning av gatu-, gång- och cykelnätet fortsätter samt trygghetsskapande åtgärder genom exempelvis belysning.

Projektet kring köksutveckling fas 1 kommer att vara genomfört inför 2024 och fas 2 med kartläggning av återstående kök påbörjas 2023 för att senare besluta kring åtgärder. Ett uppdrag finns att kartlägga förskolans kök och eventuellt införliva dem i driftenhetens organisation vilken kan bli aktuellt 2024.

Inom måltid finns höga ambitioner kring inköp av närproducerade, svenska och ekologiska livsmedel.

Hamnängen fortsätter att utvecklas med gångstråk, aktivitetsyta och plantering.

Scenparken i Vagnhärad kommer att utvecklas och gestaltas utifrån den unika miljö det är med gravkullar och åmiljön i närheten, arbete har påbörjats och kommer att fortsätta 2024 och framåt.

Arbete med utveckling av Edanö gård kommer att fortsätta utifrån den kartläggning som pågår.

Arbetet kring beredskap och kontinuitet vid kriser och oväntade händelser kommer att fortsätta utvecklas.

Arbeta för minskad energiförbrukning i kommunens fastigheter samt fortsätta satsningar på solceller där så är möjligt.

### **Ekonomiska förutsättningar**

Budgeten för 2024 är enligt anvisning uppräknad med 3,5 % för löner och övriga kostnader 2,5%.

Nämnden har kompenserats för ökade kostnader avseende avskrivningar, internränta samt internhyra med 7 033 tkr. Internhyresförändringar motsvarande 1 000 tkr avser ramökning för ökade energipriser och kommer till höstbudgeten att fördelas ut på respektive förvaltning i form av ökad internhyra.

Gata och park kompenseras med 552 tkr för förändringar i demografin.

Verksamheten inom park tilldelas även en ettårs satsning om 600 tkr för att ta fram en parkplan.

Prisutvecklingen har varit mycket stor de senaste åren som en konsekvens av pandemi och kriget i Ukraina. Teknik och service verksamheter känner av stora indexhöjningar i avtal, höga livsmedelskostnader, el/energikostnader och materialkostnader över lag. Framtida kostnadsutveckling är i dagsläget svår att förutse.

Dessutom tillkommer en ettårs satsning på 3 000 tkr avseende underhållsåtgärder i fastigheter. Dessa tillskott i budget 2024 hjälper till viss del att kompensera för ovan beskrivna kostnadsökningar inom tekniska enheten/fastighet.

Måltid har tilldelats en utökad ram om 1000 tkr i budget 2024 som är inlagd i prismodellen för kost till höstbudgeten. Detta tillskott kompenserar till viss del de ökade livsmedelskostnaderna som för prognos 2023 beräknas till 2 100 tkr.

### **VERKSAMHETEN 2025–2026**

Kompetensförsörjning och kompetensutveckling är områden som vi behöver ha fortsatt stor uppmärksamhet kring. Vi ser att det finns utmaningar i att rekrytera inom vissa yrken

framför allt kockar och teknisk specialkompetens.

Fortsatt digital utveckling och att säkerställa tillräckliga resurser för dokumentation och systemhantering.

När fler anläggningar byggs ökar även driftbehovet samt städ och övrig service kring anläggningar, därför behövs kontinuerlig utvärdering och utveckling av driftentreprenader, både externa och interna.

Verksamheten bygger ut infrastrukturer, verksamhetslokaler i takt med tillväxt och satsningar. Förvaltningen kommer att fortsätta arbeta med flera investeringsobjekt.

Infrastrukturen utvecklas i linje med besluten kring nytt stationsläge OST länken.

Fortsatt utveckling av kökens standard och organisation.

### **NÄMNDENS MÅL**

Vid varje ny mandatperiod ses kommunens mål över. Kommunfullmäktige fastställde 2022-11-29 mål för perioden 2023–2026. Och kommunstyrelsen beslutade om anvisningar för hur nämndernas målarbete ska bedrivas.

Kontoret har i samarbete med presidiet tagit fram förslag till nya mål för perioden 2023–2026 som presenteras för beslut i nämnden 2023-04-27. Fastlagd kurs för Trosa kommun ligger till grund för nämndens mål. Målen sorteras in under kommunfullmäktiges övergripande målområden. Det har tydliggjorts när målen kan anses vare helt, delvis eller inte uppfyllda.

Enligt Trosa kommuns styrmodell ska nämndernas mål följas upp i delårs- och årsboksluten, vissa av målen kan endast följas upp vid årsboksluten och vissa enbart vartannat år i samband med Medborgarundersökningen.

# Teknik- och servicenämnden

## Avgiftsfinansierad verksamhet

**Ordförande:** John Carlsson (C)

**Produktionschef:** Kerstin Tibbling

<b>Totalt (tkr)</b>	<b>2024</b>	<b>2025</b>	<b>2026</b>
Budget föreg. år, netto	0	0	0
Återföring tidigare års resultat	0	0	0
<b>Budget, netto</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>Investering, netto</b>	<b>148 700</b>	<b>100 250</b>	<b>46 000</b>

\*Självkostnadsprincipen gäller och underskott från tidigare år ska hämtas igen under kommande treårsperiod. Underskott för 2022 var -5 944 tkr. Ovan ligger summan ej fördelad.

### VERKSAMHETSOMRÅDE

- Vattenförsörjning och avloppshantering
- Avfallshantering

Nämndens avgiftsfinansierade verksamhet drivs på entreprenad med tekniska enheten som beställare och Trotab AB som utförare.

### VERKSAMHETSUTVECKLING 2024

Verksamheten inom VA och Renhållning har haft en stor rörlighet inom personalgruppen. Det finns ett stort behov av att behålla och utveckla kompetens för att kunna möta de stora förändringar som sker inom båda områdena. Viktigt med kontinuitet och arbete för god arbetsmiljö för att säkerställa kvalitet och en attraktiv arbetsplats.

#### VA

Implementering av VA plan /Vattentjänstplan. Arbetet med projekt överföringsledning till SYVAB och åtgärder kopplat till det kommer att pågå under flera år framöver med plan att ansluta 2026.

Arbete med att reducera ovidkommande vatten samt installation av digitala vattenmätare fortsätter.

Arbetet med nya skyddsföreskrifter för Sörtuna vattentäkt pågår och kommer att intensifieras kommande år.

Under 2023 ska plan för avgifterna /taxemodell långsiktigt arbetas fram vilket kommer att verkställas from 2024.

Nytt avtal VA-drift implementeras när rättsprocess är klar. Verksamheten hoppas på att ha nytt avtal på plats hösten 2023 beroende på vilket utfall som meddelas från förvaltningsrätten.

### Renhållning

Implementering av ny renhållningsordning. Renhållningsverksamheten står inför flera större förändringar kopplat till ny lagstiftning. Kommunen kommer framöver att ansvara för fastighetsnära insamling (FNI) som ska vara fullt infört till 2027. Kommunen ska även överta ansvaret för förpackningsinsamling som idag sköts av FTI från och med januari 2024.

### Ekonomiska förutsättningar

Verksamhetens budget är enligt självkostnadsprincipen och finansieras via taxor. Inför 2024 kommer ett arbete med avgifter/taximodellen långsiktigt tas fram för att få en bild av hur taxan kommer att behöva utvecklas över tid.

### VERKSAMHETEN 2025–2026

Fortsatt arbete med att implementera VA plan /Vattentjänstplan samt renhållningsordning. Arbetet med projekt överföringsledning och åtgärder kopplat till det kommer att pågå under flera år framöver med plan att ansluta 2026. Arbetet med nya skyddsföreskrifter för Sörtuna vattentäkt pågår och kommer att intensifieras kommande år. Fastighetsnära insamling (FNI) ska vara fullt infört till 2027.

### NÄMNDENS MÅL

Se text Teknik- och servicenämnden skatt.

# Teknik- och servicenämndens mål 2023 – 2026

Trosa ska vara bra på att vara kommun.

Det uppnås genom att:

## Medborgarnas behov och önskemål

Kopplar till Kommunfullmäktiges mål:

1-Kommunens medborgare tillhör de nöjdaste med sin kommun i landet

### 1. Trosa kommuns medborgare är nöjda med underhållet av den offentliga miljön

Skötsel av allmänna platser, t.ex. parker, torg, lekplatser

Skötsel av naturområden i kommunen

Åtgärder mot skadegörelse eller annan förstörelse som uppkommer t.ex. klotter, övergivna fordon

Skötsel av byggnader där kommunen har verksamhet t.ex. skolor, äldreboende

För att uppfylla målet ska Trosa kommun tillhöra de 25 % med nöjdast invånare på alla 4 frågor.  
( grönt)

Visar 1-2 frågor lägre nöjdhet än de 25 % bästa är målet delvis uppfyllt ( gult)

Visar 3-4 frågor lägre nöjdhet än de 25 % bästa är målet ej uppfyllt (rött)

Källa : Medborgarundersökningen vartannat år (ojämna år)/ Kolada

### 2. Trosa kommuns medborgare är mer nöjda med underhåll samt snöröjning av gator, vägar och GC vägar än föregående mätning

Skötsel av gator och vägar

Snöröjning av gator och vägar

Skötsel av gång- och cykelvägar

Snöröjning av gång- och cykelvägar

Andel nöjda ska öka på 4 av 4 frågor för att målet ska uppfyllas (grönt).

Om 2 eller 3 av 4 frågor ökar är målet delvis uppfyllt ( gult)

I övriga fall är målet ej uppfyllt (rött)

Källa: Medborgarundersökningen vartannat år (ojämna år)/ Kolada

### 3. Trosa kommuns medborgare ska uppleva att måltider som serveras på skolor och särskilt boende ska vara av god kvalitet

För att uppfylla målet ska minst 70 % av eleverna samt minst 80 % av matgästerna på särskilt boende tycka att maten är bra ( grönt)

Om endast skolmåltiderna eller särskilt boende uppfyller målet enligt ovan är målet delvis uppfyllt (gult)

Annars är målet ej uppfyllt ( rött)

Källa :

Skola och särskilt boende : egen enkät årligen

## Engagemang

Kopplar till Kommunfullmäktiges mål:

3-Kommunen har engagerade medarbetare

### 4. Hållbart Medarbetar Engagemang HME

Teknik- och service verksamheter ska utifrån index vara på en nivå som matchar de 10 % bästa för att målet ska uppfyllas ( grönt )

Resultat motsvarande 11-20 % bästa kommunerna är delvis uppfyllt ( gult)

Sämre resultat är underkänt ( rött)

Källa : Kolada

## Hållbarhet och folkhälsa

Kopplar till Kommunfullmäktiges mål:

8-Kommunens omställning till ett hållbart samhälle( ekonomiskt, socialt och miljömässigt ) ska tillhöra landets mest framgångsrika

### Agenda 2030 Mål 7 Hållbar energi för alla

#### 5. Energiförbrukningen i kommunens fastigheter ska minska

2025 ska energiförbrukningen/ m2 ha minskat med minst 6,5%\_ jämfört med 2022.

2030 ska energiförbrukningen/ m2 ha minskat med minst 16 % jämfört med 2022

För att uppfylla målet 2023 resp. 2024, ska energiförbrukningen/ m2 minska med minst 2,2% (2023) resp. 4,2% (2024) jämfört med 2022 ( grönt)

För att delvis uppfylla målet 2023 resp. 2024 ska energiförbrukningen/m2 minska med minst 1,7% (2023) resp. 3,2% (2024) jämfört med 2022 ( gult)

Annars är målet ej uppfyllt ( rött)

Beräkningen baseras på kommunens fastigheter enligt sammanställd lista.

Fjärrvärmens beräknas med graddagsberäkning

Ingår ej i målet: Isrinken redovisas separat samt fastigheter som är utarrenderade och där driftansvar ligger på arrendator.

Källa : Schneider mätdata

Basår är 2022

### Agenda 2030 Mål 12 Hållbar konsumtion och produktion

#### 6. Måltiderna i Trosa kommun är hållbara

Av total mängd livsmedel som köps in ska andelen ekologiskt vara minst 60 % och andelen svensk råvara minst 55 % .

För uppfylla målet ska ekologiskt vara minst 60 % och Svensk råvara minst 55 % ( grönt)

Om eko ligger mellan 55-59 % och svensk råvara 50 – 54 % eller om enbart eko eller svenskt har uppfyllt målet är målet delvis uppfyllt. ( gult)

Övrigt resultat innebär ej uppfyllt ( rött)

Källa : inköpsstatistik (kr inköpta varor )



# Revision

**Ordförande:** Ann-sofie Soleby Eriksson (S)

Kommunfullmäktiges presidium har berett revisionens budget.

<b>Totalt (tkr)</b>	<b>2024</b>	<b>2025</b>	<b>2026</b>
Budget föreg. år, netto	918	947	966
Uppräkning	29	19	18
Ramförändring	0	0	0
<b>Budget, netto</b>	<b>947</b>	<b>966</b>	<b>985</b>

## VERKSAMHETSOMRÅDE

Revisorernas uppdrag är att granska verksamheten och pröva ansvarstagandet i styrelse och nämnder samt uttala sig i revisionsberättelsen om detta till fullmäktige. Granskningen utförs enligt kommunallagen, god revisionssed och enligt kommunens revisionsreglemente.

Revisorerna ska pröva om:

- Verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt
- Räkenskaperna är rättvisande
- Den interna kontrollen inom nämnderna är tillräcklig
- Bedöma resultat i delårsrapport och årsbokslut (årsredovisning)

## VERKSAMHETSUTVECKLING 2024

Revisionen fortsätter att utveckla arbetet med upphandlad revisionsfirma (KPMG) och Kommunfullmäktige enligt revisionsplan. Revisionens riskanalys är grunden för de olika granskningarna som ska genomföras.

## Ekonomiska förutsättningar

Budgeten är beräknad enligt gemensamma planeringsförutsättningar med uppräkning av löner på 3,5 % och priser på 2,5 % vilket resulterar i 29 tkr.

## VERKSAMHETEN 2025-2026

Revisionen kommer att arbeta enligt ett tydligt årshjul där riskanalys utifrån en helhetssyn är grunden. Den årliga grundläggande granskningen ska genomföras med kvalitet och vid behov ska fördjupad kunskap inhämtas i särskilda granskningar.

# Grundbelopp barnomsorg och grundskola

PENG KR/ÅR/BARN	Grundbelopp		
	2023	2024	Ökning%
<b>Förskola 1-3 år</b>			
- 30 tim/vecka	106 254	<b>109 426</b>	3,0%
31- tim/vecka	148 748	<b>153 196</b>	3,0%
<b>Förskola 4-5 år</b>			
- 30 tim/vecka	85 007	<b>87 541</b>	3,0%
31- tim/vecka	119 001	<b>122 557</b>	3,0%
<b>Fritids</b>			
6 år	46 963	<b>48 333</b>	2,9%
7-12 år	37 638	<b>38 736</b>	2,9%
<b>Grundskola</b>			
Förskoleklass	42 404	<b>47 080</b>	11,0%
Skolår 1-5	75 050	<b>81 587</b>	8,7%
Skolår 6	79 588	<b>86 383</b>	8,5%
Skolår 7-9	82 810	<b>89 789</b>	8,4%

Ny bas 2023, omräknat grundbelopp inkl. kompensation löneökning utöver budget samt lönesatsning 2023.

Fr o m 2024 ingår ersättning för skolsköterska och kurator i grundbeloppet för grundskola. Ersättning till friskolor och interkommunal verksamhet beslutas i Humanistiska nämnden.

# Hemtjänstpeng beviljad och utförd tid per timme

	2023 kr/timme	2024 kr/timme	ökn
Ersättning kommunal utförare	426	433	1,7%
Ersättning privat utförare av service och omvårdnad*	465	473	1,8%
Ersättning privat utförare av enbart service**	459	467	1,8%

\* Kompensation för overhead och moms ingår

\*\* Kompensation för overhead ingår

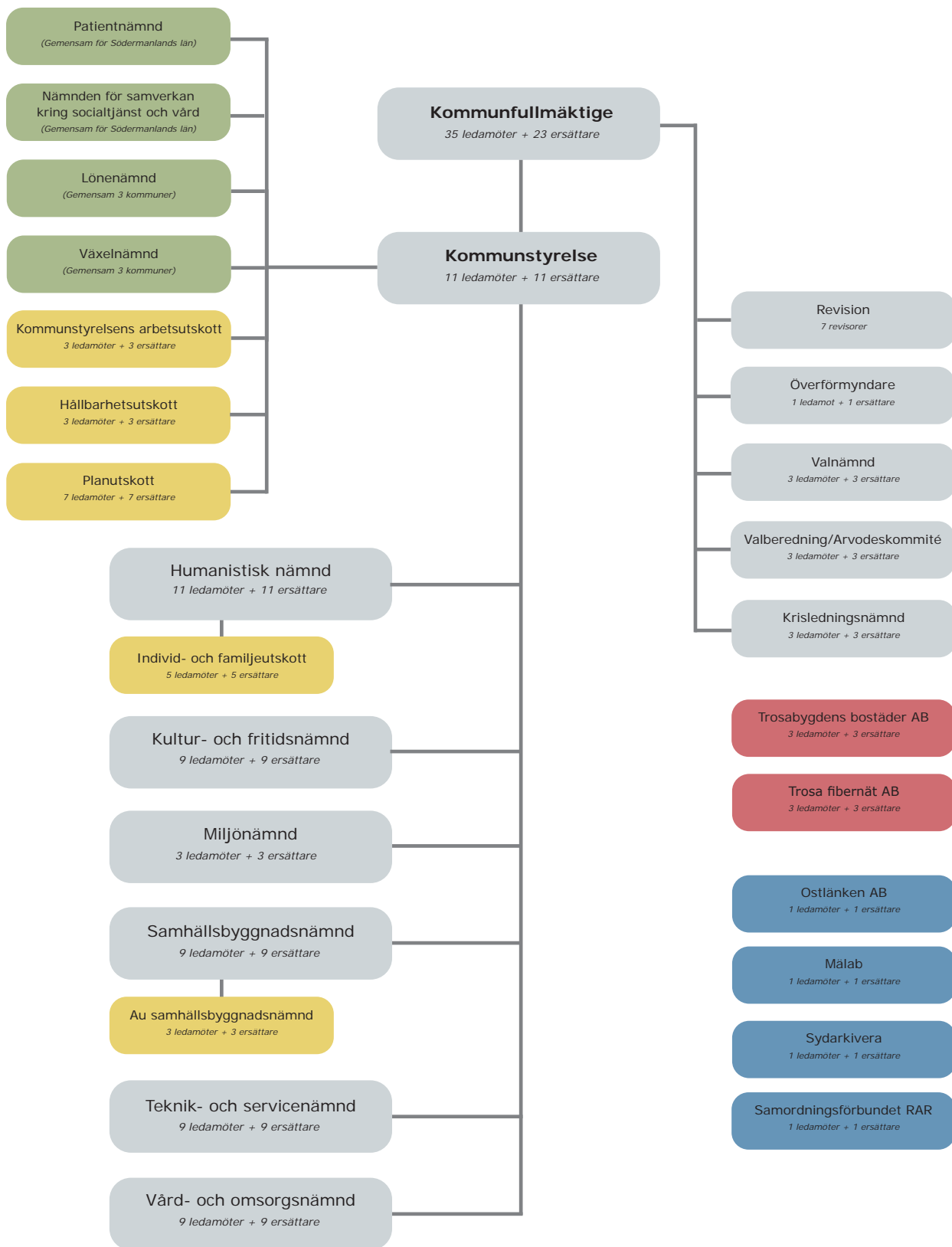
Obekvämlig arbetstid ersätts enligt verkligt utfall + PO påslag för alla utförare

# Peng särskilt boende

Individuella behov/vecka	Timmar/ vecka	2023		2024		Ökning %
		Pris/ timme	Pris/ dygn *	Pris/ timme	Pris/ dygn *	
Grundpeng (tom plats)	1,85	367	97	376	99	2,7%
Nivå 1 (7,4 timmar/vecka)	7,40	367	447	376	459	2,7%
Nivå 2 (16,7 timmar/vecka)	16,65	367	932	376	956	2,7%
Nivå 3 (22,2 timmar/vecka)	22,20	367	1223	376	1255	2,7%
Nivå 4 (25,5 timmar/vecka)	25,53	367	1398	376	1434	2,7%
Korttids (22,9 timmar/vecka)	22,94	367	1262	376	1294	2,7%
Korttids Novum (24,05 timmar/vecka)	24,05	367	1321	376	1354	2,7%
Individuella utökningar		293		303		3,5%

\*Inkluderar verksamhetskostnader 59kr/dygn

# Trosa kommunkoncern





**Trosa**  
KOMMUN

**Trosa kommun**

Västra Långgatan 4-5, 619 80 Trosa

Tel 0156-520 00

Fax 0156-520 17

[trosa@trosa.se](mailto:trosa@trosa.se)

§ 67

TSN 2023/66

## Revidering av Vatten- och avloppstaxa

### Beslut

Teknik- och servicenämndens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige antar förslag till reviderad Vatten- och avloppstaxa.
2. Taxan gäller från och med den 1 januari 2024.

---

### Ärendet

Tekniska enheten har sett över VA taxan i syfte att skapa en budget i balans samt för kommande kostnadsökning i samband med ökade investeringskostnader, drift- och energikostnader, verksamhetsutveckling samt för återställa underskottet i 2022 års resultat under en treårsperiod.

Verksamheten har och kommer att investera framöver i åtgärder inom befintliga installationer men även i förnyelse i form av exempelvis överföringsledning till SYVAB. Drift- och energikostnader har ökat markant under de senaste åren. Kompetensförstärkning har behövts för att säkerställa verksamheten och den utveckling som behöver ske när Trosa kommun växer. Utöver detta krävs utredningar i form av förstudier och modelleringar.

Arbete med att upprätta en långsiktig taxemodell har påbörjats.

För en normalvilla enligt nedan definition motsvarar den nu föreslagna höjningen av brukningstaxan med 15% en kostnadsökning med 2 365 kr/år eller 197 kr/mån inkl moms. För en normalvilla som ansluts till det kommunala VA-nätet enligt nedan definition motsvarar den nu föreslagna höjningen av anläggningstaxan med 15% en kostnadsökning med 36 205 kr inkl moms. Bruknings- och anläggningsavgift för särtaxan Småskalig spillanläggning (SSA) påverkas inte av denna höjning.

*Definition: En normalvilla "Typhus A" omfattar ett friliggande källarlöst enbostadshus omfattande 5 rok, badrum med WC, tvättstuga, ett extra toaletterum samt garage. Våningsyta 150 m<sup>2</sup> inkl garage 15 m<sup>2</sup>, tomtyta 800 m<sup>2</sup>, vattenförbrukning 150 m<sup>3</sup>/år. Fastigheten är ansluten till vatten, spill- och dagvatten. Avgifterna redovisas inklusive moms.*

**Källa: Svenskt Vatten**

### Ärendets beredning

- Tjänsteskrivelse från teknisk chef Ulf Hagstedt, 2023-10-04
- Förslag till reviderad Vatten- och avloppstaxa

### Kopia till:

Kommunstyrelsen

**Tekniska enheten**  
Ulf Hagstedt  
Teknisk chef  
0156-523 31  
ulf.hagstedt@trosa.se

Tjänsteskrivelse  
Datum  
2023-10-12  
Diarienummer  
TSN 2023/66



## Revidering av *Vatten- och avloppstaxa*

### Förslag till beslut

Teknik- och servicenämndens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige antar förslag till reviderad *Vatten- och avloppstaxa*.
2. Taxan gäller från och med den 1 januari 2024.

### Ärendet

Taxan för anläggnings- och brukningsavgifter bygger på Svenskt vatten VAV P96 och Lagen om Allmänna Vattentjänster (2006:412). Gällande vatten- och avloppstaxa inom Trosa kommun antogs av kommunfullmäktige 2023-06-07 för att sedan gälla från 2023-07-01. Revidering då gällde höjning av både brukningsavgifter och anläggningsavgifterna.

Tekniska enheten har sett över VA taxan i syfte att skapa en budget i balans samt för kommande kostnadsökning i samband med ökade investeringskostnader, drift- och energikostnader, verksamhetsutveckling samt återställa underskottet i 2022 års resultat under en tre års period.

Verksamheten har och kommer att investera framöver i åtgärder inom befintliga installationer men även i förnyelse i form av exempelvis överföringsledning till SYVAB. Drift- och energikostnader har ökat markant under de senaste åren.

Kompetensförstärkning har behövts för att säkerställa verksamheten och den utveckling som behöver ske när Trosa kommun växer. Utöver detta krävs utredningar i form av förstudier och modelleringar. Dessa kommer att belasta framför allt driftbudgeten, exempel på detta är reservvatten, dagvattenlösningar och nya verksamhetsområden.

VA genomför nu en omfattande kartläggning av ovidkommande vatten i centrala delar av Trosa. Detta är ett viktigt förberedande projekt inför driftsättning av överföringsledning om några år för att minska inkommande volymer till SYVAB.

Arbete med att upprätta en långsiktig modell har påbörjats. Mål och syfte med arbetet är att skapa en rättvis och skälig taxa utifrån Trosa kommuns förutsättningar, tillämpa branschstandard framtagna av svenskt vatten och få en kontroll över långsiktig ekonomi-

För en normalvilla enligt nedan definition motsvarar den nu föreslagna höjningen av brukningstaxan med 15% en kostnadsökning med 2 365 kr/år eller 197 kr/mån inkl moms. För en normalvilla som ansluts till det kommunala VA-nätet enligt nedan definition motsvarar den nu föreslagna höjningen av anläggningstaxan med 15% en kostnadsökning med 36 205 kr inkl moms. Bruknings- och anläggningsavgift för sårtaaxan Småskalig spillanläggning (SSA) påverkas inte av denna höjning.

*Definition: En normalvilla "Typhus A" omfattar ett friliggande källarlöst enbostadshus omfattande 5 rok, badrum med WC, tvättstuga, ett extra toaletterum samt garage. Våningsyta 150 m<sup>2</sup> inkl garage 15 m<sup>2</sup>, tomtyta 800 m<sup>2</sup>, vattenförbrukning 150 m<sup>3</sup>/år. Fastigheten är ansluten till vatten, spill- och dagvatten. Avgifterna redovisas inklusive moms.*

**Källa: Svenskt Vatten**

Ulf Hagstedt  
Teknisk chef

Bilaga  
Förslag till reviderad vatten- och avloppstaxa

Beslut till  
Kommunstyrelsen



# Vatten- och avloppstaxa

Trosa kommuns allmänna  
vatten- och avloppsanläggningar

Gäller fr.o.m. 2024-01-01

---

Antagen av:	Kommunfullmäktige 2023-XX-XX, § X, Dnr KS 2023/X
Dokumentkategori:	Styrdokument
Dokumenttyp:	Föreskrift

## Innehållsförteckning

<b>Inledande bestämmelser</b> .....	<b>2</b>
§ 1 .....	2
§ 2 .....	2
§ 3 .....	2
§ 4 .....	3
<b>Anläggningsavgifter</b> .....	<b>4</b>
§ 5 .....	4
§ 6 .....	6
§ 7 .....	7
§ 8 .....	8
§ 9 .....	8
§ 10 .....	9
§ 11 .....	9
§ 12 .....	9
§ 13 .....	10
<b>Brukningsavgifter</b> .....	<b>11</b>
§ 14 .....	11
§ 15 .....	13
§ 16 .....	13
§ 17 .....	13
§ 18 .....	14
§ 19 .....	14
§ 20 .....	15
§ 21 .....	15
§ 22 .....	15
<b>Taxans införande</b> .....	<b>15</b>
§ 23 .....	15

## Inledande bestämmelser

### **Taxa för Trosa kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning**

Denna taxa bygger på svenskt vatten VAV P96 och Lagen om Allmänna Vattentjänster (2006:412). Huvudman för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen är Trosa kommun. Avgifter enligt denna taxa ska betalas till Trosa kommun.

Taxan för anläggningsavgifter och bruksavgifter är antagen av kommunfullmäktige ~~2022-11-29~~.

### **§ 1**

För att täcka nödvändiga kostnader för Trosa kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning ska ägare av fastighet eller annan avgiftsskyldig inom anläggningens verksamhetsområde betala avgifter enligt denna taxa. Avgiftsskyldig är alternativt den som enligt 2 och 5 § lagen om allmänna vattentjänster (2006:412) jämföras med fastighetsägare. Avgiftsskyldig för ändamålet Dg är även den som ansvarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls, som förutsättningarna i 27 § i lagen om allmänna vattentjänster är uppfyllda.

### **§ 2**

Avgifterna utgörs av anläggningsavgifter och bruksavgifter

### **§ 3**

I dessa taxeföreskrifter avses med

#### **Bostadsfastighet:**

Fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd eller enligt beviljat bygglov avser att bebyggas för bostadsändamål. Med bostadsfastighet jämföras fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd, eller enligt beviljat bygglov avser att bebyggas, för vissa andra ändamål där lokalytan är det viktigaste sett från användarsynpunkt.

#### **Exempel på sådana byggnader är:**

Kontor	Förvaltning	Stormarknader
Butiker	Utställningslokaler	Sporthallar
Hotell	Restauranger	Hantverk
Småindustri	Utbildning	Sjukvård

#### **Annan fastighet:**

Fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd eller enligt beviljat bygglov avser att bebyggas för annat ändamål än bostadsändamål och som inte enligt ovan jämföras med bostadsfastighet.

#### **Obebyggd fastighet:**

Fastighet som enligt detaljplan är avsedd för bebyggande, men inte ännu bebyggs.

### Lägenhet:

Ett eller flera utrymmen i byggnad som i upplåtelsehänseende bildar en enhet. I fråga om sådana utrymmen i bostadsfastighet, eller därmed jämställd fastighet, räknas varje påbörjat 150 m<sup>2</sup> bruttoarea (BTA) enligt svensk standard SS 021053 som en lägenhet.

### SSA, Småskalig spillvatten anläggning

Anläggningar som installeras på fastighetsmark. Toalett- (KL-) och Bad, dusch och tvätt- (BDT-) anläggningar för spillvatten som ingår i kommunalt verksamhetsområde för SSA.

### Allmän platsmark:

Mark som i detaljplan enligt plan- och bygglagen (1978:10) redovisas som allmän plats, eller om marken inte omfattas av detaljplan, väg eller mark som övrigt motsvarar sådan mark.

## § 4

### 4.1 Avgift tas ut för nedan angivna ändamål

Ändamål	Anläggningsavgift	Brukningsavgift
V, vattenförsörjning	Ja	Ja
S, spillvattenavlopp	Ja	Ja
Ssa, småskalig spillvattenanläggning	Ja	Ja
Df, dag- och dränvattenavlopp från fastighet	Ja	Ja
Dg, dagvattenavlopp från allmän platsmark	Ja	Ja

### 4.2 Avgiftsskyldighet

Avgiftsskyldighet för vart och ett av ändamålen V, S, och Df inträder när huvudmannen upprättat förbindelsepunkt för ändamålet och informerat fastighetsägaren om förbindelsepunktens läge.

Avleds Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt upprättas, inträder avgiftsskyldighet när åtgärder för bortledandet av dagvatten blivit utförda och fastighetsägaren informerats om detta.

Avgiftsskyldighet för Ssa inträder när huvudmannen har upprättat verksamhetsområde för Ssa, informerat fastighetsägare om förbindelsepunkt och levererat utrustning för KL- och BDT- ändamål.

*Härvid förutsätts att samtliga i 24 § första stycket 1 och 2 i lagen om allmänna vattentjänster angivna förutsättningar för avgiftsskyldighet är uppfyllda.*

### 4.3 Avgiftsskyldighet för ändamålet Dg

inträder när åtgärder för bortledande av dagvatten blivit utförda och fastighetsägaren informerats om detta.

#### 4.4 Avgiftsskyldighet för ändamålet Dg gäller även

den som ansvarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls, om förutsättningarna i 27 § i lagen om allmänna vattentjänster är uppfyllda.

#### 4.5 Anläggningsavgiften ska beräknas

Enligt taxa som gäller vid den tidpunkt när avgiftsskyldighet inträder.

### Anläggningsavgifter

*Avgifter för allmänna vattentjänster är belagda med lagstadgad mervärdeskatt*

## § 5

### 5.1 För bostadsfastighet och därmed jämställd fastighet ska det erläggas anläggningsavgift.

Avgift utgår per fastighet med:		Exk I mo ms	Inkl moms
a)	En avgift avseende framdragnings av varje uppsättning servisledning till förbindelsepunkter för V, S och Df	76 833 kr <del>66 811 kr</del>	96 041kr <del>83 514 kr</del>
b)	En avgift avseende upprättande av varje uppsättning förbindelsepunkter för V, S och Df	76 833 kr <del>66 811 kr</del>	96 041kr <del>83 514 kr</del>
c)	En avgift per m <sup>2</sup> tomtyta	60,18 kr <del>52,33 kr</del>	75,22 kr <del>65,41 kr</del>
d)	En avgift per lägenhet	20 246 kr <del>17 605 kr</del>	25 305kr <del>22 006 kr</del>
e)*	En grundavgift för bortledning av Df, om bortledning av dagvatten sker utan att förbindelsepunkt för Df upprättas	14 635 kr <del>12 726 kr</del>	18 294 kr <del>15 908 kr</del>

Avgift utgår per fastighet med Småskalig spillvattenlösning (Ssa)			
f)	En avgift för KL- anläggning	34 360 kr	42 950 kr
g)	En avgift för BDT- anläggning	34 360 kr	42 950 kr

\*Avgift enligt 5.1 e) tas ej ut om avgift uttages för Df enligt 5.1 a) och b). I det fall avgift enligt 5.1 e) tas ut reduceras avgift enligt 5.1 a) och 5.1 b) enligt § 8 eftersom servisledning och förbindelsepunkt i detta inte lagts respektive upprättas.

Avgift enligt 5.1 f), g), h) erläggs endast om verksamhetsområde för enbart Ssa upprättas

## **5.2 Gemensam förbindelsepunkt**

Är förbindelsepunkt gemensam för två eller flera fastigheter, fördelas avgifter enligt 5.1 a) lika mellan fastigheterna.

## **5.3 Tomtyta**

Tomtytan utgörs av fastighetens areal enligt förrättningskarta, nybyggnadskarta eller annan karta som huvudmannen godkänner. Vid tredimensionella fastigheter fördelas den tomtyta som är gemensam för fastigheterna i proportion till byggnadernas bruttoarea (BTA).

Tomtyteavgiften tas icke ut för verksamhetsområden för enbart Ssa.

### **5.3.1 Begränsningsregel tomtyta**

Tomtyteavgift enligt 5.1 c), tas ut intill ett belopp som motsvaras av avgifterna 5.1 a och b) och 5.1 d), eller i det fall förbindelsepunkt för Df inte upprättas, summan av avgifterna 5.1 a och b), 5.1 d) och 5.1 e)

## **5.4 Lägenheter**

Lägenhetsantalet bestäms efter de ritningar enligt vilka bygglov beviljats, eller annan ritning eller uppmätning som huvudmannen godkänner.

## **5.5 Ytterliga servisledningar och förbindelsepunkter**

Dras ytterliga servisledningar fram och upprättas ytterliga förbindelsepunkter, ska det erläggas avgifter enligt 5.1 a) och 5.1 b).

Ska det ytterligare installeras anläggningar (Ssa), ska det erläggas avgifter enligt 5.1 f), 5.1 g).

## **5.6 Ökas fastighetens tomtyta**

Ökas fastighetens tomtyta ska det erläggas avgift enligt 5.1 c) och för tillkommande tomtyta som härrör från fastighet för vilken tomtyteavgift inte ska anses vara förut erlagd. Vid beräkning av avgift för tillkommande tomtyta iakttas begränsningsregeln i 5.3.

## **5.7 Om- eller tillbyggnad**

Sker om- eller tillbyggnad, uppförs ytterligare byggnad eller ersätts riven bebyggelse på fastighet ska det erläggas avgift enligt 5.1 d) och 5.1 h) för varje tillkommande lägenhet.

## **5.8 Bortledning av Df**

Tillkommer bortledning av Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt för Df upprättas, ska det erläggas avgift enligt 5.1 e).

## § 6

### 6.1 För annan fastighet ska erläggas anläggningsavgift.

Avgift utgår per fastighet med:		Exkl moms	Inkl moms
a)	En avgift avseende framdragnings av varje uppsättning servisledningar till förbindelsepunkter för V, S och Df.	76 833 kr <del>66 811kr</del>	96 041 kr <del>83 514 kr</del>
b)	En avgift avseende upprättande av varje uppsättning förbindelsepunkter för V, S och Df.	76 833 kr <del>66 811kr</del>	96 041 kr <del>83 514 kr</del>
c)	En avgift per m <sup>2</sup> tomtyta.	105,40 kr <del>91,65 kr</del>	131,74 kr <del>114,56 kr</del>
d)*	En grundavgift för bortledande av Df, om bortledande av dagvatten sker utan att förbindelsepunkt för Df upprättas.	21 821 kr <del>18 975 kr</del>	27 277 kr <del>23 719 kr</del>

\*Avgift enligt 6.1 d) tas ej ut om avgift uttages för Df enligt 6.1 a) och 6.1 b). I det fall avgift enligt 6.1 d) tas ut reduceras avgift enligt 6.1 a) och 6.1 b) enligt § 8 eftersom servisledning och förbindelsepunkt i detta inte lagts respektive upprättas.

### 6.2 Gemensam förbindelsepunkt

Är förbindelsepunkt gemensam för två eller flera fastigheter, fördelas avgifter enligt 6.1 a) lika mellan fastigheterna.

### 6.3 Tomtyta

Tomtytan utgörs av fastighetens areal enligt förrättningskarta, nybyggnadskarta eller annan karta som huvudmannen godkänner.

### 6.4 Anstånd med erläggande av tomtteavgift

Huvudmannen kan, om godtagbar säkerhet ställs, medge anstånd med erläggande av tomtteavgift för andel av fastighetens areal, motsvarande mark som tillsvidare inte utnyttjas för verksamheten på fastigheten. Anstånd medges för viss tid, högst 10 år. Om mark under anståndstiden genom fastighetsbildningsåtgärder frångår fastigheten upphör anståndsmedgivandet att gälla och resterande tomtteavgift förfaller till betalning.

Utestående belopp löper med ränta enligt 5 § räntelagen (SFS 1975:635) från den dag anståndet beviljades tills anståndet upphör. För tid därefter utgår dröjsmålsränta enligt §6 räntelagen.

### 6.5 Ytterligare servisledningar och förbindelsepunkter

Dras ytterligare servisledningar fram och upprättas ytterligare förbindelsepunkter ska det erläggas avgifter enligt 6.1 a) och 6.1 b).

### 6.6 Tomtyta

Ökas fastighets tomtyta, ska det erläggas avgift enligt 6.1 c) för tillkommande tomtyta som härrör från fastighet för vilken tomtteavgift inte ska anses förut erlagd.

### 6.7 Bortledning av Df

Tillkommer bortledning av Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt för Df upprättas, ska det erläggas avgift enligt 6.1 d).

## § 7

### 7.1 Obebyggd fastighet

För obebyggd fastighet ska det erläggas del av full anläggningsavgift.

Avgift utgår per fastighet med:	Bostads-Fastighet		Annan fastighet	
Servisavgift	5.1 a)	100 %	6.1 a)	100 %
Avgift per uppsättning FP	5.1 b)	100 %	6.1 b)	100 %
Tomtyteavgift	5.1 c)	100 %	6.1 c)	70 %
Lägenhetsavgift	5.1 d)	0 %	-	-
Grundavgift för Df, om FP för Df inte upprättats	5.1 e)	100 %	6.1 d)	100 %

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

Avgift enligt 5.1 c) tas ut endast till ett belopp som motsvarar summan av avgifterna 5.1 a) och 5.1 b), eller i det fall dagvatten bortleds till den allmänna anläggningen men förbindelsepunkt för Df inte upprättats, summan av avgifterna enligt 5.1 a), 5.1 b) och 5.1 e), jfr 5.3 andra stycket.

### 7.2 Bebyggnad av obebyggd fastighet

Bebyggs obebyggd fastighet ska det erläggas resterande avgifter enligt följande

Avgift utgår per fastighet med:	Bostadsfastighet		Annan fastighet	
Tomtyteavgift	5.1 c)	*)	6.1 c)	30 %
Lägenhetsavgift	5.1 d)	100 %	-	-

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

\*Bebyggs bostadsfastighet tas ut ytterligare avgift enligt 5.1 c) om föreskriften i 5.3 andra stycket så medger.



## § 8

### 8.1 Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga 4.1

Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål, ska det erläggas reducerade avgifter enligt följande.

Avgifter för framdragen servisledning	
En ledning	70 % av avgift enligt 5.1 a) respektive 6.1 a)
Två ledningar	85 % av avgift enligt 5.1 a) respektive 6.1 a)
Tre ledningar	100 % av avgift enligt 5.1 a) respektive 6.1 a)

Avgifter i övrigt		V	S	Df	Dg
Avgift per uppsättning FP	5.1 b)	30 %	50 %	20 %	-
Tomtyteavgift	5.1 c)	30 %	50 %	-	20 %
Lägenhetsavgift	5.1 d)	30 %	50 %	-	20 %
Grundavgift Df utan FP	5.1 e)	-	-	100 %	-
Avgift per uppsättning FP	6.1 b)	30 %	50 %	20 %	-
Tomtyteavgift	6.1 c)	30 %	50 %	-	20 %
Grundavgift	6.1 d)	-	-	100 %	-

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift. För avgiftsändamålet Df tas endast en av avgifterna ut enligt 5.1 b) respektive 5.1 e), eller 6.1 b) respektive 6.1 d)

### 8.2 Inträder avgiftsskyldighet

Inträder avgiftsskyldighet för ändamål, för vilket avgiftsskyldighet inte tidigare förelegat, ska det erläggas avgifter enligt 8.1.

Vid tillämning av begränsningsregeln enligt 5.3 inräknas de sammanlagda avgifterna för tillkommande servisledningar inte till högre belopp än 100 % av avgiften enligt 5.1 a) respektive 6.1 a), även om servisledningarna lagts vid olika tillfällen och avgifterna därmed blivit högre

### 8.3 Servisledningar som på fastighetsägarens begäran utförs senare

För servisledningar som på fastighetsägarens begäran utförs senare än övriga servisledningar för fastigheten, utöver avgift enligt 8.1, ska erläggas en etableringsavgift om **12 %** av avgiften enligt 5.1 a). Etableringsavgiften avses täcka huvudmannens merkostnader till följd av att arbetet inte utförs i samband med framdragning av övriga servisledningar.

## § 9

Den som svarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls ska betala anläggningsavgift. Avgiftens storlek fastställs genom avtal vid varje enskilt tillfälle.

## § 10

Avgifter enligt §§ 5-7 är baserade på entreprenadindex/vägt VA-index. När detta index ändras, har huvudmannen rätt att reglera avgiftsbeloppen därefter, dock inte oftare än en gång årligen.

## § 11

Om för viss eller vissa fastigheter kostnaden för att förse fastigheterna med vatten och avlopp i beaktansvärd omfattning avviker från fastigheterna inom verksamhetsområdet i övrigt, ska enligt lagen om allmänna vattentjänster avgifter utgå enligt särskilt särtaxa antagen av huvudmannen.

Är det inte skäligt att för viss fastighet beräkna avgift enligt §§5-7 får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

## § 12

### 12.1 Sedan avgiftsskyldighet inträtt

ska avgift betalas inom tid som anges i räkning.

### 12.2 Betalas debiterat belopp inte inom tid som anges i räkningen

ska dröjsmålsränta betalas enligt 6 § räntelagen från den dag betalningen skulle ha skett.

### 12.3 Enligt 36 § lagen om allmänna vattentjänster

ska en anläggningsavgift fördelas på årliga inbetalningar under en viss tid, längst tio år, om avgiften uppgår till belopp som är betungande med hänsyn till fastighetens ekonomiska bärkraft och övriga omständigheter, om fastighetsägaren så begär och godtagbar säkerhet ställs. Ränta ska betalas enligt 5 § räntelagen på varje del av avgiften som förfaller till betalning i framtiden från den dag då den första inbetalningen ska ske till dess ifrågavarande del av avgiften betalas eller ränta ska betalas enligt 12.2.

### 12.4 Avgiftsskyldighet enligt 5.6, 5.7, 6.6, eller 7.2 föreligger,

då bygglov för avsett ändrat förhållande meddelats eller ändrat förhållande – t.ex. ökning av tomtyta – inträtt utan att bygglov erfordrats eller meddelats. Det åligger fastighetsägaren att omgående anmäla till huvudmannen när det ändrade förhållandet inträtt. Försummar fastighetsägaren denna anmälningsplikt, tas dröjsmålsränta ut enligt 12.2 för tiden från det två månader förflutit sedan avgiftsskyldighet inträdde och fram till dess tilläggsavgiften betalas.

## **§ 13**

### **13.1 Om fastighetsägare begärt och kommit överens med huvudmannen om att ledningar**

1. utförts på annat sätt
2. försetts med andra anordningar än huvudmannen bedömt nödvändigt ska fastighetsägaren betala överenskommen ersättning till huvudmannen.

### **13.2 Begär fastighetsägaren ny servisledning**

och huvudmannen samtycker, ska fastighetsägaren betala

1. den nya servisledningens allmänna del (med skäligt avdrag för ålder och skick av den gamla)
2. kostnaden för avstängning ("proppning") av den gamla servisledningens allmänna del.

### **13.3 Om huvudmannen anser det nödvändigt**

att utföra ny servisledning med annat läge än redan befintlig, är huvudmannen skyldig att betala fastighetsägaren

1. kostnaden för fastighetens del av den nya servisledningen (med skäligt avdrag för ålder och skick av den gamla)
2. kostnaden för dess inkoppling.

## Brukningssavgifter

*Avgifter för lagstadgade vattentjänster är belagda med lagstadgad mervärdesskatt.*

### § 14

#### 14.1 För bebyggd fastighet ska brukningssavgift betalas.

Avgift utgår per fastighet med:

14.1 a) en fast avgift per år per mätställe och mätarkapacitet	Exkl moms	Inkl moms
1 * qn 2,5	5850 kr <del>5 087 kr</del>	7313 kr <del>6 359 kr</del>
2 * qn 2,5	22 871 kr <del>19 888 kr</del>	28 589 kr <del>24 860 kr</del>
3 * qn 2,5	53 348 kr <del>46 390 kr</del>	66 686 kr <del>57 987 kr</del>
4 * qn 2,5	88 510 kr <del>76 965 kr</del>	110 637 kr <del>96 206 kr</del>
1 * qn 6	28 725 kr <del>24 978 kr</del>	35 906 kr <del>31 222 kr</del>
2 * qn 6	112 252 kr <del>97 610 kr</del>	140 314 kr <del>122 012 kr</del>
3 * qn 6	261 835 kr <del>227 683 kr</del>	327 294 kr <del>284 603 kr</del>
1 * qn 10	76 190 kr <del>66 252 kr</del>	95 237 kr <del>82 814 kr</del>
2 * qn 10	182 296 kr <del>158 518 kr</del>	227 870 kr <del>198 147 kr</del>

14.1 b)	Exkl moms	Inkl moms
en avgift per år och per fastighet utan mätare om	5 850 kr <del>5 087 kr</del>	7 313 kr <del>6 359 kr</del>

14.1 c)	Exkl moms	Inkl moms
en avgift per m3 levererat vatten om	48,51 kr <del>42,18 kr</del>	60,63 kr <del>52,72 kr</del>

14.1 d)	Exkl moms	Inkl moms
en avgift per år för avledning av dagvatten för bostadsfastighet med högst två lägenheter om	1 372 kr <del>1 193 kr</del>	1 715 kr <del>1 491 kr</del>

--	--	--

<b>14.1 e)</b>	<b>Exkl moms</b>	<b>Inkl moms</b>
en dagvattenavgift per år och per varje påbörjat antal 500 m2 tomtyta för övriga bostadsfastigheter samt för annan fastighet om	704 kr <del>612 kr</del>	881 kr <del>766 kr</del>

<b>14.1 f)</b>	<b>Exkl moms</b>	<b>Inkl moms</b>
En avgift per år och per fastighet (Ssa)	3 554 kr	4 442 kr

**14.2** Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål betalas del av full avgift. Följande avgifter ska därvid betalas för resp. ändamål:

Avgifter i övrigt		V	S	Df	Dg
Fast avgift	14.1 a), b)	30 %	70 %	-	-
Avgift per m <sup>3</sup>	14.1 c)	35 %	65 %	-	-
Dagvattenavgift	14.1 d)	-	-	70 %	30 %
Avgift per 500-tal tomtyta	14.1 e)	-	-	70 %	30 %

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

För fastighet som vidtagit anpassningsåtgärd som minskar belastningen på den allmänna avloppsanläggningen och som godkänts av huvudmannen ges möjlighet till reduktion av avgiften enligt 14.1 d) respektive e), för ändamål Df, dagvatten fastighet, efter överenskommelse med huvudmannen.

**14.3** Fastighetsägaren är betalningsansvarig för allt vatten som levereras till fastigheten. Har huvudmannen bestämt att för bebyggd fastighet vattenförbrukningen tillsvidare inte ska fastställas genom mätning, tas avgift enligt 14.1 c), kubikmeteravgift, ut efter en antagen förbrukning om 150 m<sup>3</sup>/lägenhet i permanentbostad, 50 m<sup>3</sup>/lägenhet för fritidsbostad.

**14.4** För s.k. byggvatten ska bruksavgift betalas enligt 14.1 c). Om mätning inte sker, antas den förbrukade vattenmängden uppgå till 30 m<sup>3</sup> per lägenhet.

**14.5** Antas mätaren visa annan förbrukning än den verkliga, låter huvudmannen undersöka mätaren, om huvudmannen finner det nödvändigt eller om fastighetsägaren begär det.

Vid ovan avsedd undersökning eller prövning bestäms mätarens felvisning i två kontrollpunkter enligt SWEDAC´s föreskrifter om vatten- och värmemätare, STAFS 2007:2.

Kan mätfelets storlek inte bestämmas eller har mätaren inte fungerat, har huvudmannen rätt att uppskatta förbrukningen.

Fastighetsägare, som inte godtar huvudmannens beslut efter genomförd undersökning eller huvudmannens uppskattning av förbrukningen, kan begära prövning av frågan hos Mark- och miljödomstolen.

**14.6** Har fastighetsägare begärt undersökning av vattenmätare och mätaren härvid godkänns, ska fastighetsägaren ersätta huvudmannen för undersökningskostnaderna i enlighet med vad som framgår i § 18.14.7 för spillvattenmängd, som enligt huvudmannens medgivande avleds till dagvattennätet (kylvatten o dyl.), ska avgift betalas motsvarande 20 % av avgiften enligt 14.1 c).

## § 15

Den som ansvarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls ska betala bruksavgift

Avgift utgår med:	Exkl moms	Inkl moms
en fast avgift per m <sup>2</sup> allmän platsmark för bortledning av dagvatten om	4,41 kr- 3,07 kr	5,52 kr- 3,84 kr

## § 16

Tillförs avloppsnätet större spillvattenmängd än som svarar mot levererad vattenmängd eller avleds inte hela den levererade vattenmängden till avloppsnätet ska avgift för spillvattenavlopp betalas efter den mängd spillvatten som avleds till avloppsnätet.

Mängden ska bestämmas genom mätning på fastighetsägarens bekostnad av ifrågavarande vatten- eller spillvattenmängd eller på annat sätt som överenskommit mellan huvudmannen och fastighetsägaren.

En förutsättning för att avgiften för avlett spillvatten ska debiteras efter annan grund än efter levererad mängd vatten är att skillnaden mellan mängderna vatten och spillvatten är avsevärd.

## § 17

För obebyggd fastighet inom detaljplan ska bruksavgift betalas enligt 14.1 b) fast årsavgift.

Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 V, S, Df och Dg angivna ändamål betalas del av den fasta avgiften. Följande avgifter ska därvid betalas för resp. ändamål:

Avgifter i övrigt	V	S	Df	Dg	
Fast avgift	14.1 b)	30 %	70 %	-	-

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

## § 18

Har huvudmannen på fastighetsägarens begäran vidtagit åtgärd eller har på grund av att fastighetsägarens åsidosatt sin skyldighet vattentillförseln avstängts eller reducerats eller annan åtgärd vidtagits av huvudmannen avgifter för följande tjänster:

Avgift utgår med	Exkl moms	Inkl moms
Nedtagning av vattenmätare	1 738 kr <del>1 390 kr</del>	2 172 kr <del>1 738 kr</del>
Uppsättning av vattenmätare	1 738kr <del>1 390 kr</del>	2 172 kr <del>1 738 kr</del>
Avstängning av vattentillförsel	776 kr <del>621 kr</del>	970 kr <del>776 kr</del>
Påsläpp av vattentillförsel	776 kr <del>621 kr</del>	970 kr <del>776 kr</del>
Undersökning av vattenmätare	Självkostnad	Självkostnad
Länsning av vattenmätarbrunn	1 709 kr <del>1 367 kr</del>	2 136 kr <del>1 709 kr</del>
Vattenmätare ej tillgänglig för byte enligt ABVA*	1 521 kr <del>1 217 kr</del>	1 901 kr <del>1 521 kr</del>
Förgävesbesök	936 kr <del>749 kr</del>	1 170 kr <del>936 kr</del>
Byte av frusen mätare**	1 738 kr <del>1 390 kr</del>	2 172 kr <del>1 738 kr</del>
Tömning av tank vid felanvändning SSA	Självkostnad	Självkostnad

(\* Avgiften tas ut månadsvis till dess att mätarbyte har genomförts.)

(\*\* Utöver denna avgift tillkommer kostnaden för vattenmätaren/vattenmätarna.)

Övriga arbeten faktureras enligt självkostnadsprincipen. För arbete som på fastighetsägarens begäran utförs utanför ordinarie arbetstid debiteras ett tillägg om 100 %.

## § 19

Om för viss eller vissa fastigheter kostnaden för att förse fastigheterna med vatten och avlopp i beaktansvärd omfattning avviker från fastigheterna inom verksamhetsområdet i övrigt, ska enligt lagen om allmänna vattentjänster avgifterna utgå enligt särskild antagen särtaxa.

Är det inte skäligt att för viss fastighet beräkna avgift enligt §§ 14-17 får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.



## § 20

Avgift enligt 14.1 a), b) d) och e) debiteras i efterskott per månad, kvartal, tertial eller halvår enligt beslut av huvudmannen. Avgift enligt 14.1 c) debiteras i efterskott på grundval av enligt mätning förbrukad vattenmängd eller annan grund som anges i §§ 14§ och 16.

Betalas debiterat belopp inte inom tid som anges i räkningen, ska dröjsmålsränta betalas på obetalt belopp enligt 6 § räntelagen från den dag betalningen skulle ha skett.

Sker enligt huvudmannens beslut mätaravläsning inte för varje debitering, får mellanliggande debiteringar ske efter uppskattad förbrukning. Mätaravläsning och debitering efter verklig förbrukning bör ske i genomsnitt minst en gång per år. Avläsning och debitering bör därjämte ske på fastighetsägarens begäran med anledning av fastighetsöverlåtelse.

## § 21

Har fastighetsägare begärt att huvudmannen ska företa åtgärd för att underlätta eller möjliggöra hans brukande av anläggningen i visst fall eller avseende eller har i övrigt särskild åtgärd påkallats på grund av fastighetens va-förhållande, får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

## § 22

Brukningsavgifter och prislistan under paragraf 18 uppräknas årligen enligt entreprenadindex/vägt VA-index.

## Taxans införande

## § 23

Taxan för anläggningsavgifter och taxan för brukningsavgifter träder i kraft **2024-01-01**.

De brukningsavgifter enligt 14.1, 14.4, 14.7 samt § 16, som är baserade på uppmätning hos fastighetsägare, ska därvid tillämpas i fråga om den vattenmängd som levereras och den spillvattenmängd som släpps ut efter den ovan angivna dagen för taxans ikraftträdande.

\*\*\*

Mål som rör tvist mellan fastighetsägare och huvudmannen beträffande tillämpning och tolkning av denna taxa prövas av Mark- och miljödomstolen jämlikt 53 § vattentjänstlagen.

**§ 44**

**KFN 2023/26**

## Revidering av Taxor för uthyrning av kommunala lokaler

### Beslut

Kultur- och fritidsnämndens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige antar revidering av Taxor för uthyrning av kommunala lokaler.
2. Taxan gäller från och med 1 januari 2024.

---

### Ärendet

Trosa kommuns prislista för uthyrning av kommunala lokaler och anläggningar behöver genomgå en generell höjning. Kontorets förslag är att samtliga hyresavgifter höjs med 4,5 %, att en ny uthyrningsmodell för lägerverksamhet med övernattningsvis indexuppräknas varje år, inför kommande kalenderår.

### Ärendets beredning

- Tjänsteskrivelse från kultur- och föreningschef Sara Fältskog Eldros, 2023-09-21
- Förslag till revidering av Taxa för uthyrning av kommunala lokaler.
- Taxor för uthyrning av kommunala lokaler

**Kopia till:**  
Kommunstyrelsen

**KFTS-kontoret**  
Kultur och förening  
Sara Fältskog Eldros  
Kultur- och föreningschef  
0156-522 19  
sara.faltskogeldros@trosa.se

Tjänsteskrivelse  
Datum  
2023-09-21  
Diarienummer  
KFN 2023/26



## Revidering av Taxor för uthyrning av kommunala lokaler

### Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämndens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige antar revidering av Taxor för uthyrning av kommunala lokaler.
2. Taxan gäller från och med 1 januari 2024.

### Ärendet

Trosa kommuns prislista för uthyrning av kommunala lokaler och anläggningar behöver genomgå en generell höjning. Kontorets förslag är att samtliga hyresavgifter höjs med 4,5 %, att en ny uthyrningsmodell för lägerverksamhet med övernattningsvis indexuppräknas varje år, inför kommande kalenderår.

Sara Fältskog Eldros  
Kultur- och föreningschef

### Bilagor

1. Förslag till revidering av Taxa för uthyrning av kommunala lokaler.
2. Taxor för uthyrning av kommunala lokaler

### Beslut till

Kommunstyrelsen

# Taxor för uthyrning av kommunala lokaler

---

Antagen av:	Kommunfullmäktige 2023-XX-XX, § X, dnr KS 2023/X
Dokumentkategori:	Styrdokument
Dokumenttyp:	Föreskrift



## Innehållsförteckning

<b>Allmänt om hyrestaxor .....</b>	<b>2</b>
Hyrestaxor .....	3

## Allmänt om hyrestaxor

Taxorna för Trosa kommuns uthyrningsbara lokaler finns i tre prisklasser: privat, förening och företag, där privattaxan utgör normbeloppet X, föreningstaxan 40% av X och företagstaxan 150% av X.

Exempel:

Förening	Privat	Företag
40 kr	100 kr	150 kr

### Föreningstaxa gäller för:

- Bidragsberättigade föreningar
- Icke bidragsberättigade föreningar eller organisationer för öppna sammankomster av vällovlig, ideell och politiskt/religiöst obunden karaktär (bedöms av handläggare vid bokningsförfrågan)

### Privattaxa gäller för:

- Privatpersoner
- Icke bidragsberättigade föreningar för sammankomster av sluten eller kommersiell karaktär

### Företagstaxa gäller för:

- Företag

### Årlig uppräknings av taxa

Omräkning av avgiften inför kommande kalenderår sker automatiskt vid Konsumentverkets beräkning av konsumentprisindex. Oktober månads KPI ska gälla för omräkning.

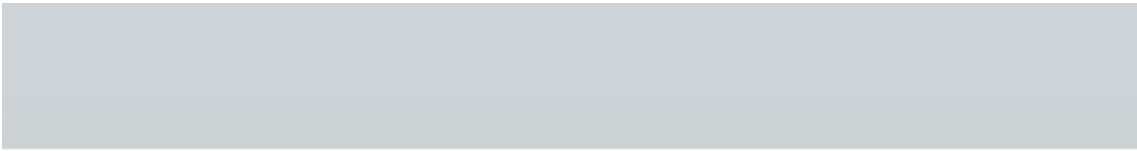
## Hyrestaxor

Lokal/anläggning	Förening	Privat	Företag	Yta/max antal
	kr/h	kr/h	kr/h	m <sup>2</sup> /pers
<b>Idrottshallar</b>				
<b>Multum</b>				
Hel plan	191	477	715	1 110/550
Halv plan A	107	266	400	570/280
Halv plan B	84	211	317	400/200
Spegelsalen	177	443	665	110/54
Tomtaklinthallen	97	243	365	675/450
Lånestahallen	191	477	715	1 200/800
<b>Hedebyhallen</b>				
Hel plan	191	477	715	1 032/800
Halv plan A	107	266	400	576/440
Halv plan B	84	211	317	456/360
<b>Lägerverksamhet max fem dagar i följd</b>				
Gäller enbart under skollov i idrottshallarna Multum, Tomtaklinthallen, Hedebyhallen				
	5 000	ingen uthyrning till privat/företag		Se resp. lokal
<b>Gymnastiksalar</b>				
Vitalisskolan	71	178	266	160/150
Skärlagskolan	71	178	266	150/150
Kyrkskolan	75	188	282	200/150
Hedeby lilla	75	188	282	200/150
<b>Kulturlokaler</b>				
Tomtaklintskolans aula	204	510	765	180 pers
Sockenstugan	61	153	229	70/100
<b>Skärborgarnas hus</b>				
A-salen	188	470	705	500/130 möblerat
B-salen	48	120	180	50/30
Festtaxa (A+B fre-sön)*	3 260	8 151	12 227	640/160 möblerat
Studierum	42	105	157	20/10

\* = Festtaxa innebär att hyresgästen bokar hela anläggningen under tre dagar (fre-sön) för en sluten, privat sammankomst. Hyresgästen förväntas återställa lokalen vad gäller möbler, kök, avfallshantering och övrig städning. Om lokalerna behöver återställas ytterligare efter avslutad bokning debiteras detta enligt angiven taxa.

Lokal/anläggning	Förening	Privat	Företag	Yta/max antal
	kr/h	kr/h	kr/h	m <sup>2</sup> /pers
<b>Idrottsanläggningar</b>				
Tomtaklints Idrottsplats	155	388	582	
<b>Häradsvallen</b>				
Konstgräsplan 11+11	89	222	332	
Naturgräsplan 11+11	89	222	332	
Klubbstuga + kök	44	111	166	30 pers
<b>Skärlagsvallen</b>				
Naturgräsplan 11+11	89	222	332	
Klubbstuga + kök	44	111	166	30 pers
<b>Isrinken</b>				
	<b>100</b>			1800 m <sup>2</sup>
Ej bidragsberättigad förening	475	ingen uthyrning till privat/företag		
<b>Övriga lokaler</b>				
Boulebana Lånestahallen	14	36	53	
Hedebyskolans matsal	177	443	665	104/110
Fritidsgårdarna	168	421	632	300 pers
Delblancrummet (Biblioteket Navet)	0	ingen uthyrning till privat/företag		20/15
<b>Övriga avgifter</b>				
Förlorad nyckelbricka	200 kr			
Förlorad nyckel	700 kr			
Extra nyckel	Självkostnadspris			
Extra städning/fastighetsservice	1 500 kr/h			
Jourutryckning (bomkörning)	1 500 kr			





# Taxor för uthyrning av kommunala lokaler

---

Antagen av:	Kommunfullmäktige 2022-06-08, § 48, Dnr KS 2022/77
Dokumentkategori:	Styrdokument
Dokumenttyp:	Taxa

## Innehållsförteckning

<b>Allmänt om hyrestaxor .....</b>	<b>2</b>
Hyrestaxor .....	3

## Allmänt om hyrestaxor

Taxorna för Trosa kommuns uthyrningsbara lokaler finns i tre prisklasser: privat, förening och företag, där privattaxan utgör normbeloppet X, föreningstaxan 40% av X och företagstaxan 150% av X.

Exempel:

Förening	Privat	Företag
40 kr	100 kr	150 kr

### Föreningstaxa gäller för:

- Bidragsberättigade föreningar
- Icke bidragsberättigade föreningar eller organisationer för öppna sammankomster av vällovlig, ideell och politiskt/religiöst obunden karaktär (bedöms av handläggare vid bokningsförfrågan)

### Privattaxa gäller för:

- Privatpersoner
- Icke bidragsberättigade föreningar för sammankomster av sluten eller kommersiell karaktär

### Företagstaxa gäller för:

- Företag

### Årlig uppräknings av taxa

Samtliga taxor uppräknas årligen enligt kostnadsuppräkningsarna i budgetförutsättningarna.

### Avgifter

Förlorad nyckelbricka	200 kr
Förlorad nyckel	700 kr
Extra städning/fastighetservice	1 500 kr/h
Jourutryckning (bomkörning)	1 500 kr

## Hyrestaxor

Lokal/anläggning	Förening kr/h	Privatperson kr/h	Företag kr/h	Yta/max antal m <sup>2</sup> /pers
<b>Nya idrottshallen</b>				
Hel plan	182	456	684	1 110/550
Halv plan A	102	255	383	570/280
Halv plan B	81	202	303	400/200
Multirummet	170	424	636	110/54
<b>Tomtaklintskolan</b>				
Gymnastiksal	93	233	350	675/450
Aula	195	488	732	180 pers
<b>Vitalisskolan</b>				
Gymnastiksal	68	170	255	160/150
<b>Skärlagskolan</b>				
Gymnastiksal	68	170	255	150/150
<b>Kyrkskolan</b>				
Gymnastiksal	72	180	270	200/150
<b>Hedebyskolan</b>				
Matsal	170	424	636	104/110
<b>Hedebyhallen</b>				
Hel plan	182	456	684	1 032/800
Halv plan A	102	255	383	576/440
Halv plan B	81	202	303	456/360
Gymnastiksal	72	180	270	200/150
<b>Friidrottsarenan</b>				
Friidrott	148	371	557	
<b>Länestahallen</b>				
Hallen	182	456	684	1 200/800
Boulebona	14	34	51	
<b>Sockenstugan</b>				
	58	146	219	70/100
<b>Skärborgarnas hus</b>				
A-salen	180	450	675	500/130 möblerat
B-salen	46	115	173	50/30
Festtaxa (A+B fre-sön)	3 120	7 800	11 700	640/160 möblerat
Studierum	40	100	150	20/10
<b>Häradsvallen</b>				
Konstgräsplan	85	212	318	11-plan
Naturgräsplan	85	212	318	11-plan
Klubbstuga + kök	42	106	159	30 pers
Lokal/anläggning	Förening kr/h	Privatperson kr/h	Företag kr/h	Yta/max antal m <sup>2</sup> /pers

<b>Lokal/anläggning</b>	<b>Förening</b>	<b>Privatperson</b>	<b>Företag</b>	<b>Yta/max antal</b>
	kr/h	kr/h	kr/h	m <sup>2</sup> /pers
<b>Skärlagsvallen</b>				
Naturgräsplan	85	212	318	11-plan
Klubbstuga + kök	42	106	159	30 pers
<b>Fritidsgårdarna</b>	161	403	605	300 pers
<b>Biblioteken</b>				
Delblanccrummet	0	ingen uthyrning till privat/företag		20/15
<b>Isrinken</b>	100	ingen uthyrning till privat/företag		1 800
Ej bidragsberättigad förening	475			

§ 45

KFN 2023/27

## Taxa för uthyrning av kommunal båtplats

### Beslut

Kultur- och fritidsnämndens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige antar Taxa för uthyrning av kommunal båtplats.
2. Taxa för uthyrning av kommunal båtplats gäller från och med 1 januari 2024.
3. Taxor för kommunala båtplatser upphävs från och med den 1 januari 2024.

### Ärendet

Trosa kommuns prislista för uthyrning av kommunala båtplatser har varit orörd sedan 215, då en generell höjning om 20 % genomfördes (KF 2015-06-17, § 47). Den nu gällande prislistan innehåller 19 olika prisklasser för de totalt 698 båtplatser som är till uthyrning, där den lägsta avgiften ligger på 826 kr/år exkl. moms (1 032 kr inkl. moms) och den högsta på 3 504 kr/år exkl. moms (4 380 kr inkl. moms). För att förenkla handläggningen av kommunal båtplatsuthyrning och skapa en mer lättöverskådlig prislista för kunden föreslår kontoret att antalet prisklasser minskas ner till sex. Dessa prisklasser ser ut enligt nedan:

	Prisklass 1	Prisklass 2	Prisklass 3	Prisklass 4	Prisklass 5	Prisklass 6
Kr/år	1 100	1 500	1 800	2 100	2 800	3 800
Inkl. moms	1 375	1 875	2 250	2 625	3 500	4 750
Antal platser	98	20	73	188	127	31

Samtliga båtplatser får med detta förslag höjd taxa, men på grund av det stora antal prisklasser som finns idag blir höjningen olika stor för varje plats (mellan 7 och 25 % höjning, eller 144 resp. 274 kr/år). Utslaget till ett medelvärde blir den generella prishöjningen 13 %.

### Ärendets beredning

- Tjänsteskrivelse från kultur- och föreningschef Sara Fältskog Eldros, 2023-09-21
- Förslag till Taxa för uthyrning av kommunal båtplats
- Taxor för kommunala båtplatser

### Kopia till:

Kommunstyrelsen

## Taxa för uthyrning av kommunal båtplats

### Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämndens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige antar Taxa för uthyrning av kommunal båtplats.
2. Taxa för uthyrning av kommunal båtplats gäller från och med 1 januari 2024.
3. Taxor för kommunala båtplatser upphävs från och med den 1 januari 2024.

### Ärendet

Trosa kommuns prislista för uthyrning av kommunala båtplatser har varit orörd sedan 215, då en generell höjning om 20 % genomfördes (KF 2015-06-17, § 47). Den nu gällande prislistan innehåller 19 olika prisklasser för de totalt 698 båtplatser som är till uthyrning, där den lägsta avgiften ligger på 826 kr/år exkl. moms (1 032 kr inkl. moms) och den högsta på 3 504 kr/år exkl. moms (4 380 kr inkl. moms). För att förenkla handläggningen av kommunal båtplatsuthyrning och skapa en mer lättöverskådlig prislista för kunden föreslår kontoret att antalet prisklasser minskas ner till sex. Dessa prisklasser ser ut enligt nedan:

	<b>Prisklass 1</b>	<b>Prisklass 2</b>	<b>Prisklass 3</b>	<b>Prisklass 4</b>	<b>Prisklass 5</b>	<b>Prisklass 6</b>
Kr/år	1 100	1 500	1 800	2 100	2 800	3 800
Inkl. moms	1 375	1 875	2 250	2 625	3 500	4 750
Antal platser	98	20	73	188	127	31

Samtliga båtplatser får med detta förslag höjd taxa, men på grund av det stora antal prisklasser som finns idag blir höjningen olika stor för varje plats (mellan 7 och 25 % höjning, eller 144 resp. 274 kr/år). Utslaget till ett medelvärde blir den generella prishöjningen 13 %.

Sara Fältskog Eldros  
Kultur- och föreningschef

### Bilagor

1. Förslag till Taxa för uthyrning av kommunal båtplats
2. Taxor för kommunala båtplatser

**Beslut till**  
Kommunstyrelsen



## Taxa för uthyrning av kommunal båtplats

Antagen av: Kommunfullmäktige 2023-xx-xx, § x, dnr KS 2023/xx  
Dokumentkategori: Styrdokument  
Dokumenttyp: Taxa



## Taxa för uthyrning av kommunal båtplats

### Förteckning över kommunala båtplatser

Brygga	Adress	Plats nr	Förtöjning	Bredd/längd (m)	Djup (m)	Prisklass
<b>ABC-bryggorna</b>						
<i>A-bryggan</i>	Askögatan	2–10	Akterpålar	3,0/	0,3–1,0	1
		11–33		3,0/	0,3–1,0	2
		34–78		3,0/	0,3–1,0	3
<i>B-bryggan</i>	Askögatan	1–10	Y-bom	2,6/4,0	0,4–1,0	3
		11–38		2,6/4,0	0,4–1,0	4
		39–76		3,1/6,0	0,4–1,0	4
		77–116		3,1/8,0	0,4–1,0	5
<i>C-bryggan</i>	Askögatan	1–10	Y-bom	2,8/6,0	0,4–1,0	4
		11–57		2,8/6,0	0,4–1,0	4
		58–94		2,8/6,0	0,4–1,0	5
<b>Baltic</b>	Trosa gästhamn	1–7	Akterpålar/boj	4,0/12,0	1,5	6
		8–83			1,5–2,0	5
<b>Trosaån</b>						
<i>Västra</i>	Västra Långgatan	1–18	Längs kaj	2,0/6,0	1,0	3
		19–73		2,0/6,0	1,0	1
		74–108		2,0/6,0	1,0	1
<i>Östra</i>	Östra Långgatan	1–19	Längs kaj	2,0/6,0	1,0	3
		20–70		2,0/6,0	1,0	1
		71–100		2,0/6,0	1,0	1
<b>Västra Stadsfjärden</b>	V Långg/Kustvägen	1–28	Akterpålar	3,0/	1,5	4
		29–40	Längs kaj	3,0/	1,0	1
		41–50		3,0/	1,0	4
		51–56		3,0/	1,0	1

Brygga	Adress	Plats nr	Förtöjning	Bredd/längd (m)	Djup (m)	Prisklass
Kajen Karlsborg	Strandvägen	1–55	Akterpålar	2,4–3/	1,2	4
Fiskebryggan	Ö hamnplan	1–24	Längs kaj	4,0/10–14	2,0	6
Jungfrutomten	V hamnplan	1–7	Akterpålar	3,0/	1,2	5
Inre hamnen	V hamnplan	6–10, 15	Akterpålar	3,8–4,4	2,0	6

### Taxa för kommunala båtplatser

Taxan anges i kr/år.

	Prisklass 1	Prisklass 2	Prisklass 3	Prisklass 4	Prisklass 5	Prisklass 6
Exkl. moms	1 100	1 500	1 800	2 100	2 800	3 800
Inkl. moms	1 375	1 875	2 250	2 625	3 500	4 750

Omräkning av avgiften sker automatiskt vid Konsumentverkets beräkning av konsumentprisindex och gäller inför varje nytt kalenderår. Oktober månads KPI-värde används.

## Taxor för kommunala båtplatser

Brygga	Adress	Plats nr	Förtöjning	Bredd/längd	Djup	Pris inkl moms
A-Bryggan	Askögatan	2-10	Akterpålar	3.0/	0.3-1.1	1140
A-Bryggan	Askögatan	11-33	Akterpålar	3.0/	0.3-1.2	1632
A-Bryggan	Askögatan	34-78	Akterpålar	3.0/	0.3-1.3	1956
B-Bryggan	Askögatan	1-10	Y-bom	2.6/4	0.4-1.1	2016
B-Bryggan	Askögatan	11-38	Y-bom	2.6/4	0.4-1.1	2364
B-Bryggan	Askögatan	39-76	Y-bom	3.1/6	0.4-1.1	2364
B-Bryggan	Askögatan	77-116	Y-bom	3.1/8	0.4-1.1	2940
C-Bryggan	Askögatan	1-10	Y-bom	2.8/6	0.4-1.2	2100
C-Bryggan	Askögatan	11-57	Y-bom	2.8/6	0.4-1.2	2364
C-Bryggan	Askögatan	58-94	Y-bom	2.8/6	0.4-1.2	2688
Kajen Karlsborg	Strandvägen	1-55	Akterförtöj	2.4-3/	1.2	2130
Ån Västra	V: a Långg	1-18	Längs kaj	2m/6m		2280
Ån Västra	V: a Långg	19-73	Längs kaj	2m/6m		1230
Ån Västra	V: a Långg	74-108	Längs kaj	2m/6m		1032
Ån Östra	Ö Långg	1-19	Längs kaj	2m/6m		2280
Ån Östra	Ö Långg	20-70	Längs kaj	2m/6m		1230
Ån Östra	Ö Långg	71-100	Längs kaj	2m/6m		1032
V: a Stadsfjärden	V Långg/Kustv	1-28	Akterpålar	3/	1.5	2364
V: a Stadsfjärden	V Långg/Kustv	29-40	Längs kaj	3/	1	1140
V: a Stadsfjärden	V Långg/Kustv	41-50	Längs kaj	3/	1	1956
V: a Stadsfjärden	V Långg/Kustv	51-56	Längs kaj	3/	1	1188

Brygga	Adress	Plats nr	Förtöjning	Bredd/längd	Djup	Pris inkl moms
Fiskebryggan	Ö Hamnplan	1-24	Längs kaj	4/	2	3876
Jungfrutomten	V Hamnplan	1-7	Akterförtöj	3/	1.2	3180
Inre Hamn	V Hamnplan	1-15	Akterförtöj	3.8-4.4	2	4380
Baltic	Gästhamn	1-7	Akterförtöj	se pärm	2	4380
Baltic	Gästhamn	8-83	Akterförtöj	se pärm	2	3270

#### EI

Sommartid

400 kr/säsong

Vintertid (15/10-15/4)

Faktisk förbrukning (separata elmätare)

#### Båtplatskö

Köavgift

200 kr/år

§ 54

MN 2023/25

## Revidering av taxa för provning och tillsyn utifrån miljöbalken och strålskyddslagen

### Beslut

Miljönämndens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige antar reviderad *Taxa för provning och tillsyn utifrån miljöbalken och strålskyddslagen*.
2. Taxan gäller från och med 1 januari 2024.

---

### Ärendet

Tillsynsmyndigheten får ta ut en avgift för tillsyn enligt miljöbalken och dess förordningar samt enligt Strålskyddslagen, som i stort ska täcka myndighetens kostnader för tillsynen. Miljönämnden har inte höjt timavgiften för tillsyn under perioden 2018 till 2023, medan nämndens utgifter för löner och andra omkostnader har ökat under perioden. Timavgiften behöver därför höjas för att täcka nämndens ökade utgifter. Miljönämnden föreslår att uppräknings av timavgiften sker enligt Sveriges Kommuner och Regioners prisindex för kommunal verksamhet, PKV.

Miljönämnden föreslår vidare att avgiften höjs med index för 2023 års nivå, 6% samt index för 2024 års nivå, 4,1%. Dessa uppräknings skulle resultera i en höjning från dagens 1050 kronor till 1160 kronor, som blir den aktuella timavgiften från och med 1 januari 2024. Ändringen införs under 4 §. I 8 § står att kommunfullmäktige beslutar om revideringar av denna taxa.

Miljönämnden föreslår att uppräknings av timavgiften också har möjlighet att ske årligen enligt Sveriges Kommuner och Regioners prisindex för kommunal verksamhet, PKV, och att miljönämnden får besluta om en sådan höjning. Tillägget införs under 8a §.

### Anmälan om slamspridning

Den generella anmälningsplikten för spridning av slam har tagits bort ur gällande lagstiftning. Miljönämnden föreslår därmed att avgift för handläggning av anmälan tas bort ur taxan.

### Ärendets beredning

Tjänsteskrivelse från samhällsbyggnadschef Mats Gustafsson och miljöchef Susanne Rosqvist 2023-09-29.

Förslag till reviderad taxa med bilagor.

### Kopia till

Kommunstyrelsen



## Revidering av taxa för provning och tillsyn utifrån miljöbalken och strålskyddslagen

### Förslag till beslut

Miljönämndens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige antar reviderad *Taxa för provning och tillsyn utifrån miljöbalken och strålskyddslagen*.
2. Taxan gäller från och med 1 januari 2024.

### Ärendet

#### Uppräkning timavgift

Tillsynsmyndigheten får ta ut en avgift för tillsyn enligt miljöbalken och dess förordningar samt enligt Strålskyddslagen, som i stort ska täcka myndighetens kostnader för tillsynen. Miljönämnden har inte höjt timavgiften för tillsyn under perioden 2018 till 2023, medan nämndens utgifter för löner och andra omkostnader har ökat under perioden. Timavgiften behöver därför höjas för att täcka nämndens ökade utgifter.

Miljönämnden föreslår att uppräkning av timavgiften sker enligt Sveriges Kommuner och Regioners prisindex för kommunal verksamhet, PKV. Miljönämnden föreslår vidare att avgiften höjs med index för 2023 års nivå, 6% samt index för 2024 års nivå, 4,1%.

Dessa uppräknings skulle resultera i en höjning från dagens 1050 kronor till **1160 kronor**, som blir den aktuella timavgiften från och med 1 januari 2024. Ändringen införs under 4 §.

I 8 § står att kommunfullmäktige beslutar om revideringar av denna taxa. Miljönämnden föreslår att uppräkningsen av timavgiften också har möjlighet att ske årligen enligt Sveriges Kommuner och Regioners prisindex för kommunal verksamhet, PKV, och att miljönämnden får besluta om en sådan höjning. Tillägget införs under 8a §.

#### Anmälan om slamspridning

Den generella anmälningsplikten för spridning av slam har tagits bort ur gällande lagstiftning. Miljönämnden föreslår därmed att avgift för handläggning av anmälan

tas bort ur taxan. Ändringen införs i Taxebilaga 1, sidan 3.

Mats Gustafsson  
Samhällsbyggnadschef

Susanne Rosqvist  
Miljöchef

## Bilagor

1. Förslag till reviderad taxa med bilagor, tillägg är gulmarkerade och borttagen text genomstruken.

## Beslut till

Kommunstyrelsen

# Taxa för prövning och tillsyn utifrån miljöbalken och strålskyddslagen

---

Antagen av: Kommunfullmäktige 2023-XX-XX, § XX. MN 2023/25  
Dokumentkategori: Styrdokument  
Dokumenttyp: Föreskrift



## Innehållsförteckning

<b>Inledande bestämmelser .....</b>	<b>2</b>
<b>Avgiftssättning .....</b>	<b>3</b>
Årsavgift.....	3
Timavgift .....	3
<b>Avgiftsnedsättning .....</b>	<b>3</b>
<b>Avgiftsbestämmelser .....</b>	<b>4</b>
Avgift för prövning.....	4
Avgift med anledning av anmälan .....	5
Avgift för tillsyn .....	5
Nedsättning av avgift .....	6
Företag som infört miljöledningssystem.....	6
Avgiftens erläggande m.m. ....	7
Verkställighetsfrågor m.m.....	7
<b>Bilagor</b>	
Taxebilaga 1 Avgifter för prövning av ansökan, handläggning av anmälan samt övrig tillsyn.....	8
Taxebilaga 2 Avgiftsklasser för miljöfarlig verksamhet och hälsoskyddsverksamheter .....	12
Taxebilaga 3 Risk- och erfarenhetsbedömning (inplacering i riskkolumn och årlig tillsynstid) .....	82

## Inledande bestämmelser

### 1 §

Taxan gäller avgifter för Trosa kommun, miljönämndens kostnader för provning och tillsyn enligt miljöbalken eller med anledning av EU: s förordningar inom följande verksamhetsområden: Hälsoskydd, naturvård, miljöfarlig verksamhet, förorenade områden, täkter, kemiska – och biotekniska produkter, skötsel av lantbruksmark samt avfall och producentansvar. Taxan gäller även för tillsyn enligt Strålskyddslagen.

Utöver vad som anges i taxan kan ersättning till miljönämnden utgå bl.a. enligt 26 kap. 22 § miljöbalken för undersökningskostnader m.m. och enligt 25 kap. 2 § Miljöbalken förrättegångskostnader.

### 2 §

Avgift ska betalas av den som inom kommunen utövar verksamheter inom miljöbalken och strålskyddslagen.

Avgift tas ut för handläggning och liknande åtgärder med anledning av ansökningar, anmälningar, godkännanden, registreringar, dispensansökningar samt befogade klagomålsärenden.

Avgift kan tas ut för restid i samband med inspektion/kontroll där verksamhetsutövaren ej infinner sig enligt överenskommelse.

### 3 §

Avgift tas ej ut för handläggning av klagomål som är obefogade samt handläggning med anledning av nämndbeslut som överklagas.

### 4 §

Vid tillämpning av taxan är timtaxan ~~4050~~ **1160 kronor** för tillsyn enligt miljöbalken och tillsyn enligt Strålskyddslagen räknat per hel timme handläggningstid. Fasta årliga avgifter beräknas efter gällande taxa i januari varje år.

### 5 §

Betalning av avgift enligt taxan ska vara Trosa kommun tillhanda inom den tid som anges på fakturan. Betalas inte avgiften inom 30 dagar från debiteringstillfället ska en betalningspåminnelse skickas. Om full betalning inte erlagts inom 14 dagar efter att betalningspåminnelse skickats kommer ärendet att skickas till inkasso.

## Avgiftssättning

### Årsavgift

#### 6 §

För årsdebiterad prövning och tillsyn gäller följande:

För regelbunden (årsbasis eller liknande) tillsyn betalas en årlig tillsynsavgift som är baserad på den tillsynstid som miljönämnden tilldelar verksamheten.

Om bristande efterlevnad av lagen medför tillsyn och/eller tillsynsåtgärder som går utöver den normala tillsynen ska en avgift för den extra tillsynen debiteras (antalet extra timmar multiplicerat med timtaxan).

### Timavgift

#### 7 §

För timdebiterad prövning och tillsyn gäller följande:

Timavgift debiteras för varje halvtimme nedlagd handläggning. Med handläggning avses den totala tid som varje tjänsteperson vid nämnden har använt för inläsning av ärendet, kontakt med parter, samråd med andra myndigheter, inspektioner, restid, beredning av ärendet samt föredragning och beslut.

Restiden består av en uppskattad schablontid på 0,5h/resa ToR.

För inspektioner, mätningar och andra kontroller som på grund av verksamheten art endast kan utföras vardagar mellan 19.00 – 07.00, lördagar, söndagar eller helgdagar tas en avgift ut motsvarande 1,5 gånger gällande timtaxa.

#### 8 §

Fullmäktige beslutar om revidering av denna taxa. ~~Miljönämnden får för varje kalenderår (avgiftsår) besluta att höja i denna taxa fastställd timtaxa (timavgift).~~

#### **Indexuppräknig**

**8a §** Timavgiften i denna taxa är bestämd med utgångspunkt från kostnadsläge och Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) oktober månad året före det år taxan börjar gälla.

Miljönämnden får för varje kalenderår (avgiftsår) därefter besluta att höja timavgiften med den procentsats för PKV som är publicerad på SKR:s webbplats för oktober månad året före avgiftsåret.

## Avgiftsnedsättning

#### 9 §

Avgiften får sättas ner eller slopas om det med hänsyn till verksamhetens

omfattning och tillsyn samt handläggningstid finns särskilda skäl till det.

## Avgiftsbestämmelser

### 10 §

Enligt 27 kap 3 § miljöbalken är alla som bedriver verksamhet enligt miljöbalken och som är skyldiga att betala avgift enligt taxan eller enligt 26 kap 22 § miljöbalken skyldiga att lämna de uppgifter som behövs för att avgiftens eller ersättningens storlek ska kunna bestämmas.

### 11 §

Avgift enligt denna taxa tas ut för:

1. Handläggning och andra åtgärder med anledning av ansökningar om tillstånd, dispens eller undantag
2. Handläggning och andra åtgärder med anledning av anmälan av verksamhet eller åtgärd
3. Handläggning och andra åtgärder vid övrig tillsyn

### 12 §

Avgift enligt denna taxa tas inte ut för:

Tillsyn som föranleds av klagomål som visar sig uppenbart obefogat.  
Handläggning som föranleds av ett beslut av nämnd enligt miljöbalken eller bestämmelser meddelade med stöd av miljöbalken överklagas.

## Avgift för prövning

### 13 §

Avgift för prövning av ansökningar om tillstånd, dispens eller undantag tas ut enligt vad som anges i taxebilagorna 1 och 2 med angivet belopp (fast avgift), eller med en halv timavgift per påbörjad halvtimme nedlagd arbetstid i ärendet (timdebitering) eller enligt de grunder som i övrigt anges i taxan.

Avgift för prövning ska betalas för varje avgiftsbelagt ärende som ansökan avser.

### 14 §

Om det i ett beslut om tillstånd föreskrivs att en anordning inte får tas i bruk förrän den har besiktigats och godkänts av miljönämnden, ingår kostnaden för en sådan besiktning i den fasta avgiften. Om anordningen/anläggningen ej kan godkännas vid första besiktningen tas timavgift ut för kommunens kostnader med hänvisning till handläggningstid vid ytterligare besiktning.

### 15 §

Avgift av prövning ska erläggas av sökanden.

### 16 §

Sökanden ska betala avgift för prövning även om ansökan avslås eller återkallas efter att handläggningen påbörjats. I de fall en fullvärdig prövning ej görs och den nedlagda handläggningstiden blir avsevärt mindre än vid en komplett prövning ska avgift erläggas med halva beloppet som prövningen skulle ha kostat vid tillämpning av fast avgift.

#### **17 §**

I ärenden som avser ansökan om tillstånd till miljöfarlig verksamhet som prövas av kommunen är sökanden i förekommande fall också skyldig att ersätta kommunens kostnader enligt 19 kap. 4 och 5 §§ i miljöbalken för sakkunniga som har tillkallats av kommunen och för kungörelser i ärendet. Sökanden är även skyldig att ersätta kommunens kostnader för kungörelser i ärenden om tillstånd eller dispens enligt 7 kap. miljöbalken eller förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken.

### Avgift med anledning av anmälan

#### **18 §**

Avgift för handläggning av anmälan av verksamhet eller åtgärd tas ut enligt vad som anges i taxebilaga 1 med angivet belopp (fast avgift) eller med timavgift per påbörjad halvtimme (timdebitering) i ärendet eller enligt de grunder i övrigt som anges i taxan.

#### **19 §**

Avgift för handläggning av anmälan ska betalas av den som bedriver eller avser att bedriva verksamheten eller vidta åtgärden. I ärenden gällande miljöfarlig verksamhet med beteckningen C i miljöprövningsförordningen (2013:251) är anmälaren/sökanden i förekommande fall skyldig att ersätta kommunens kostnader för en eventuell kungörelse i ärendet.

#### **20 §**

Utöver avgift med anledning av handläggning av anmälan, kan avgift för tillsyn i övrigt komma att tas ut för den verksamhet eller åtgärd anmälan avser enligt vad som anges i denna taxa.

### Avgift för tillsyn

#### **21 §**

Avgift för tillsyn tas ut enligt vad som framgår i taxebilagorna 1 och 3 med angivet belopp (fast årligavgift) eller med timavgift per påbörjad halvtimme nedlagd handläggningstid (timdebitering) i ärendet eller enligt de grunder i övrigt som anges i taxan.

#### **22 §**

Avgift för tillstånds- eller anmälningspliktiga miljöfarliga verksamheter enligt miljöprövningsförordningen (2013:251) ska betalas med belopp enligt taxebilagorna 1 och 3. Om en fabrik, anläggning eller annan inrättning omfattar

flera miljöfarliga verksamheter enligt taxans bilaga ska full avgift betalas för den verksamhet som medför den högsta avgiften med tillägg av 25 procent av summan av de belopp som anges för de övriga verksamheterna. Utöver fast avgift ska byggnader där PCB kan förekomma och kyl- och värmepumpsanläggningar innehållande CFC påföras avgift för denna tillsyn.

### **23 §**

Fast årlig avgift omfattar kalenderår och ska betalas i förskott enligt faktura. Avgiften ska betalas från och med det kalenderår som följer efter det att beslut om tillstånd till verksamheten har meddelats eller anmälan skett eller i de fall tillstånd eller anmälan inte krävs och verksamheten har påbörjats. För tillsyn som sker dessförinnan och som inte ingår i avgift för provning eller för handläggning av anmälan tas timavgift ut. Fast årlig avgift ska betalas med helt avgiftsbelopp för varje påbörjat kalenderår som verksamheten bedrivs.

Inspektioner och andra tillsynsåtgärder med anledning av driftstörningar, förekomst av förorenad mark, att verksamhetsutövaren bryter mot villkor eller inte åtlyder förelägganden eller förbud ingår inte i den fasta årsavgiften. För sådana åtgärder tas timavgift ut för extra nedlagd handläggningstid.

Föreligger behov av efterbehandling/utredning av miljöskada som t.ex. förorenad mark sedan en tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet upphört, tas timavgift ut för nedlagd handläggningstid från och med året efter det att verksamheten upphört.

### **24 §**

Avgift för tillsyn ska betalas av den som bedriver eller avser att bedriva verksamhet eller vidta åtgärd som föranleder avgiften.

För tillsyn över förorenade områden eller verksamheter, ska tillsynsavgiften betalas av den som enligt 10 kap. miljöbalken är ansvarig för undersökning och/eller efterbehandling.

## **Nedsättning av avgift**

### **25 §**

Om det finns särskilda skäl med hänsyn till verksamhetens art och omfattning, tillsynsbehovet, nedlagd handläggningstid och övriga omständigheter, får avgift enligt denna taxa sättas ned eller efterskänkas.

## **Företag som infört miljöledningssystem**

### **26 §**

Företag som infört något av miljöledningssystemen enligt ISO eller EMAS kan erbjudas att erlägga timavgift. Beloppet under ett år ska dock ej överskrida den fasta avgiften

### Avgiftens erläggande m.m.

#### **27 §**

Betalning av avgift enligt denna taxa ska ske till Trosa kommun. Betalning ska ske inom tid som anges i beslutet om avgift eller i faktura.

### Verkställighetsfrågor m.m.

#### **28 §**

Av 1 kap. 2 § och 9 kap 5 § förordningen (1998:940) om avgifter för prövning framgår att miljönämnden får förordna att dess beslut ska gälla omedelbart även om det överklagas.

#### **29 §**

Enligt 19 kap. 1 § miljöbalken framgår att miljönämndens beslut om avgift får överklagas hos länsstyrelsen.

## Taxebilaga 1 Avgifter för prövning av ansökan, handläggning av anmälan samt övrig tillsyn

ALLMÄNNA HÄNSYNSREGLER M.M. ENL. 2 KAP. MILJÖBALKEN	AVGIFT
<b>Tillsyn i övrigt</b>	
Tillsyn över att miljöbalkens hänsynsregler (2 kap. 2-5 §§) efterlevs	Timdebitering i de fall tillsynen inte ingår i den årliga tillsynsavgiften enligt taxebilaga 2

MILJÖFARLIG VERKSAMHET ENL. 9 KAP MILJÖBALKEN	
Handläggning av ärenden med åtgärdskrav såsom förelägganden och förbud med lagstöd i 9 kap miljöbalken	Timdebitering
<b>Prövning små avlopp</b>	
Prövning av ansökan om inrättande av avloppsanordning eller anslutning av vattentoalett enligt 13 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd avseende:	
1. Inrättande av vattentoalett med sluten tank	4 h
2. Inrättande av vattentoalett med avloppsutsläpp till mark eller vatten	7 h
3. Inrättande av avloppsanordning med tillståndsplikt enligt lokala hälsoskyddsföreskrifter	Timdebitering
4. Inrättande av annan avloppsanordning enligt vad kommunen föreskrivit	Timdebitering
5. Inrättande av flera avloppsanordningar enligt punkterna 1, 2 eller 3 på samma fastighet och vid samma tillfälle	Timdebitering
6. Prövning av ansökan om inrättande av vattentoalett med sluten tank och handläggning av ansökan/anmälan om inrättande av avloppsanordning utan vattentoalett enligt 13§ förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd vid samma tillfälle	7h
7. Anslutning av vattentoalett till befintlig avloppsanordning	Timdebitering
8. Inrättande av gemensam tillståndspliktig avloppsanordning för 6-25 personekvivalenter	9 h
9. Inrättande av gemensam tillståndspliktig avloppsanordning för 26-100 personekvivalenter	Timdebitering
10. Inrättande av gemensam tillståndspliktig avloppsanordning för 101-200 person- ekvivalenter	Timdebitering
11. Ändring eller omprövning av tillstånd, exempelvis förnya tillstånd eller ändring av nytt tillstånd på grund av byte till likvärdig teknik	Timdebitering
<b>Anmälan små avlopp</b>	
Handläggning av anmälan avseende:	
1. Inrättande av avloppsanordning utan vattentoalett enligt 13 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	5 h



2. Ändring av avloppsanordning enligt 14 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, exempelvis på grund av byte till likvärdig teknik eller förändrad placering av infiltrerande del	Timdebitering
3. Anmälningsskyldig verksamhet enligt miljöprövningsförordningen (2013:251)	Belopp som motsvarar den årliga tillsynsavgiften som utgår för verksamhet enligt taxebilaga 2 enligt riskkolumn 0
4. Ändring av anmälningsskyldig verksamhet enligt miljöprövningsförordningen (2013:251)	Timdebitering
<b>Tillsynsärenden små avlopp</b>	
Inventering av små avlopp, per anläggning	3h
Tillsyn av avloppsanläggning <200 pe	Timdebitering
<b>Anmälan eller ansökan om värmepumpsanläggning</b>	
Handläggning av anmälan eller ansökan om tillstånd avseende inrättande av värmepumpsanläggning för utvinning av värme ur mark, ytvatten eller grundvatten enligt 17 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet avseende:	
1. Anmälan yttjordvärme- eller bergvärmepump ≤ 2 borrhål	2 h
2. Anmälan bergvärmepump ≥ 3 borrhål	timdebitering
3. Anmälan övriga anläggningar	timdebitering
4. Ansökan om tillstånd alla typer av anläggningar	timdebitering
<b>Tillsyn miljöfarlig verksamhet</b>	
Återkommande tillsyn över miljöfarlig verksamhet enligt förteckning i taxebilaga 2.	Årlig tillsynsavgift enligt taxebilaga 2
Tillsyn över miljöfarlig verksamhet utan fast årlig avgift	Timdebitering
<b>Anmälan miljöfarlig verksamhet</b>	
Anmälningsskyldig verksamhet enligt miljöprövningsförordningen (2013:251)	Belopp som motsvarar den årliga tillsynsavgiften som utgår för verksamhet enligt taxebilaga 2 enligt riskkolumn 0

<b>HÄLSOSKYDD ENL. 9 KAP MILJÖBALKEN</b>	
<b>Prövning</b>	
Prövning av ansökan om att hålla vissa djur inom område med detaljplan eller områdesbestämmelser enligt vad kommunen föreskrivit med stöd av 39 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet	
1. Nötkreatur, häst, get, får eller svin	Timdebitering
2. Pälsdjur eller fjäderfä som inte är sällskapsdjur	Timdebitering
3. Orm som ej avses i 4	Timdebitering
4. Giftig orm	Timdebitering

Prövning av ansökan om spridning av slam inom område med detaljplan eller intill sådant område enligt vad kommunen föreskrivit med stöd av 40 och 42 §§ förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	3 h
--	-----

<b>Anmälan</b>	
Handläggning av anmälan om spridning av naturligt gödsel och annan orenlighet inom område med detaljplan eller intill sådant område enligt vad kommunen föreskrivit med stöd av 40 och 42 §§ förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	2 h
<del>Handläggning av anmälan om spridning av slam enligt vad kommunen föreskrivit med stöd av 40 och 42 §§ förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd</del>	<del>2 h</del>
Handläggning av anmälan att inrätta annat slag av toalett än vattentoalett enligt vad kommunen föreskrivit med stöd av 40 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	2 h
Förmultningstoalett	2 h
Handläggning av anmälan om att anlägga gödselstad eller annan upplagsplats för djurspillning enligt 37 och 42 §§ förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Timdebitering
Handläggning av anmälan enligt 38 § förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd om att driva eller arrangera	
1. Verksamhet där allmänheten yrkesmässigt erbjuds hygienisk behandling som innebär risk för blodsmitta eller annan smitta genom användning av skalpeller, akupunktur- nålar, piercningsverktyg eller andra liknande skärande eller stickande verktyg	Timdebitering
Nivå 1, påtaglig hälsorisk: tatuering, piercing	
Nivå 2, måttlig hälsorisk: fotvård, öronhåltagning, akupunktur, rakkniv	
2. Bassängbad som är upplåtna åt allmänheten eller som annars används av många människor	Timdebitering
3. Skol- och fritidsverksamhet	Timdebitering
Skola med mer än 400 elever	
Skola med mer än 100 och mindre än 400 elever	
Skola med högst 100 elever	
Förskola, öppen förskola, fritidshem, öppen fritidsverksamhet eller förskoleklass	
<b>Tillsyn</b>	
Tillsyn över solarier och verksamheter som anmälts enligt 38 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Årlig tillsynsavgift enligt taxebilaga 2 och 3
Tillsyn i övrigt av hälsoskydd	Timdebitering
<b>Uppdrag</b>	
Avgift för provtagning:	
1. Strandbad	1 h
2. Badanläggningar	1 h
3. Enstaka bassänger	1 h
4. Plaskdammar	1 h

Ersättning ut för att täcka kostnader för analyser, transporter och frakt.	Timdebitering
--	---------------

<b>MILJÖSKADOR ENLIGT 10 KAP. MILJÖBALKEN</b>	
<b>Prövning</b>	
Prövning enligt 10 kap. 14 § miljöbalken om de åtgärder som en verksamhetsutövare har redogjort för enligt 10 kap. 12 eller 13 §§ miljöbalken är lämpliga och tillräckliga.	Timdebitering
<b>Anmälan</b>	
Handläggning enligt 10 kap. 11 - 13 §§ miljöbalken med anledning av underrättelse från verksamhetsutövare.	Timdebitering
<b>Tillsyn</b>	
Återkommande tillsyn enligt 10 kap. miljöbalken av följande mark- och vattenområden, grundvatten, byggnader eller anläggningar samt allvarliga miljöskador:	
1. Område 1	Timdebitering
2. Område 2	Timdebitering
Tillsyn i övrigt av mark- och vattenområden, grundvatten, byggnader och anläggningar samt allvarliga miljöskador enligt 10 kap. miljöbalken	Timdebitering

<b>JORDBRUK OCH ANNAN VERKSAMHET ENLIGT 12 KAP. MILJÖBALKEN</b>	
<b>Anmälan</b>	
Handläggning av anmälan för samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken	Timdebitering
<b>Tillsyn</b>	
Tillsyn över verksamhet som berörs av föreskrifter som meddelats enligt 12 kap. 10 § miljöbalken	
1. Verksamhet 1	Timdebitering
2. Verksamhet 2	Timdebitering
Tillsyn i övrigt av jordbruk och annan verksamhet	Timdebitering

<b>KEMISKA PRODUKTER ENLIGT 14 KAP. MILJÖBALKEN</b>	
<b>Prövning</b>	
Prövning av ansökan enligt 2 kap 40 § Naturvårdsverkets förordning (2014:425) om bekämpningsmedel	Timdebitering
<b>Anmälan</b>	

Handläggning av anmälan enligt 2 kap 41 § Naturvårdsverkets förordning (2014:425) om bekämpningsmedel	Timdebitering
---	---------------

<b>Tillsyn</b>	
Återkommande tillsyn av anläggningar som innehåller köldmedier vilka ska lämna rapport enligt 15 § förordning (SFS 2016:1128) om fluorerade växthusgaser	2 h/år
Handläggning av informationsärende gällande spridning av biocider på allmän plats enligt 4 kap 2 § Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2015:3) om spridning av biocidprodukter	1 h
Handläggning av informationsärende enligt Naturvårdsverkets föreskrifter om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor, NFS 2017:5	1 h
Tillsyn i övrigt av kemiska produkter	Timdebitering

<b>AVFALL OCH PRODUCENTANSVAR ENLIGT 15 KAP. MILJÖBALKEN</b>	
<b>Anmälan</b>	
Handläggning av anmälan från fastighetsägare om att på fastigheten kompostera eller på annat sätt återvinna eller bortskaffa annat hushållsavfall än trädgårdsavfall enligt 15 kap. 15 § avfallsförordningen (2020:614)	2h
Handläggning av anmälan enligt kommunala renhållningsföreskrifter, 9 kap. 1 och 2 §§ avfallsförordningen	Timdebitering
<b>Prövning</b>	
Handläggning av ansökan om dispens från kommunala renhållningsföreskrifter, 9 kap. 1 och 2 §§ avfallsförordningen	
Ansökan om ändrad hämtningsintervall av slam från enskilt avlopp	2h
Övriga ärenden	Timdebitering
<b>Tillsyn</b>	
Återkommande tillsyn över transportörer av farligt avfall med tillstånd enligt 26 eller 27 §§ avfallsförordningen (2001:1063)	2 h/år
Tillsyn i övrigt av avfallshantering och producentansvar	Timdebitering

## Taxebilaga 2 Avgiftsklasser för miljöfarlig verksamhet och hälsoskyddsverksamheter

Följande förkortningar används i tabellen:

**MPF**= Miljöprövningsförordning (2013:251)

**VK/KK**= Verksamhetskod/Klassningskod

**AK**= Avgiftsklass

**PN**= Prövningsnivå

**A** och **B**= tillståndsplikt **C**= anmälningsplikt **U**= utan prövnings-/anmälningsplikt

Lagrum i MPF	VK/ KK	AK	PN	Beskrivning
				<b>JORDBRUK</b>
				<b>Djurhållning</b>
2 kap 1 §	1.10-i	7	B	Anläggning för djurhållning med 1. mer än 40 000 platser för fjäderfän, 2. mer än 2 000 platser för växande grisar som är tyngre än 30 kilogram och avsedda för produktion, eller
2 kap 2 §	1.11	6	B	Anläggning med stadigvarande djurhållning av nötkreatur, hästar eller minkar med mer än 400 djurenheter, dock inte inhägnad.  Med en djurenhet avses 1. en mjölkko eller sinko inklusive kalv upp till en månads ålder, 2. sex kalvar från en månads upp till sex månaders ålder, 3. tre övriga nöt, sex månader eller äldre, 4. en häst, inklusive föl upp till sex månaders ålder, eller 5. tio minkhonor för avel, inklusive valpar upp till åtta månaders ålder och avelshannar.

Lagrum i MPF	VK/ KK	AK	PN	Beskrivning
2 kap 3 §	1.20		C	<p>Anläggning med stadigvarande djurhållning med mer än 100 djurenheter, dock inte inhägnad.</p> <p>Med en djurenhet avses</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. en mjölkko eller sinko, inklusive kalv upp till en månads ålder,</li> <li>2. sex kalvar från en månads upp till sex månaders ålder,</li> <li>3. tre övriga nöt, sex månader eller äldre,</li> <li>4. tre suggor eller betäckta gylltor, inklusive smågrisar upp till tolv veckors ålder,</li> <li>5. tio slaktsvin, obetäckta gylltor eller avelsgaltar, tolv veckor eller äldre,</li> <li>6. en häst, inklusive föl upp till sex månaders ålder,</li> <li>7. tio minkhonor för avel, inklusive valpar upp till åtta månaders ålder och avelshannar,</li> <li>8. etthundra kaniner,</li> <li>9. etthundra värphöns eller kycklingmödrar, sexton veckor eller äldre,</li> <li>10. tvåhundra unghöns upp till sexton veckors ålder,</li> <li>11. tvåhundra slaktkycklingar,</li> <li>12. etthundra kalkoner, gäss eller ankor, inklusive kycklingar och ungar upp till en veckas ålder,</li> <li>13. femton strutsfåglar av arterna struts, emu eller nandu, inklusive kycklingar upp till en veckas ålder,</li> <li>14. tio får eller getter, sex månader eller äldre,</li> <li>15. fyrtio lamm eller killingar upp till sex månaders ålder, eller</li> <li>16. i fråga om andra djurarter, det antal djur som har en årlig sammanlagd utsöndring motsvarande 100 kilogram kväve eller 13 kilogram fosfor i färsk träck eller urin.</li> </ol> <p>Vid beräkningen av antalet djur enligt första stycket 16 ska det alternativ av kväve eller fosfor väljas som ger det lägsta antalet djur.</p> <p>Anmälningssplikten gäller inte</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. renskötsel, eller</li> <li>2. om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 eller 2 §.</li> </ol>
	1.20-1	4		- Mer än 200 djurenheter
	1.20-2	3		- Mer än 100 djurenheter
-	1.2001	2	U	<p>Anläggning med stadigvarande djurhållning med mer än 30 djurenheter (det högsta antalet djurenheter under året) men högst 100 djurenheter, dock inte inhägnad.</p> <p>Med en djurenhet avses samma som under 1.20.</p> <p>Denna beskrivning gäller inte renskötsel.</p>

Lagrum i MPF	VK/ KK	AK	PN	Beskrivning
-	1.2002	1	U	Anläggning med stadigvarande djurhållning med minst 2 men högst 30 djurenheter (det högsta antalet djurenheter under året), dock inte inhägnad. Med en djurenhet avses samma som under 1.20. Denna beskrivning gäller inte renskötsel.
				<b>Uppodling av annan mark än jordbruksmark för jordbruksproduktion</b>
2 kap 4 §	1.30	4	C	Uppodling av annan mark än jordbruksmark för produktion av foder, livsmedel eller annan liknande jordbruksproduktion.
				<b>Odling</b>
-	1.3001	3	U	Växthus eller kemikalieintensiv odling med en odlingsyta som är större än 5000 kvadratmeter.
-	1.3002	2	U	Växthus eller kemikalieintensiv odling med en odlingsyta som är större än 2000 men högst 5000 kvadratmeter.
-	1.3003	2	U	Anläggning för torkning av gödsel.
-	1.3004	2	U	Odling av jordbruksmark som är större än 100 hektar för produktion av foder, livsmedel eller annan liknande jordbruksproduktion.
-	1.3005	1	U	Odling av jordbruksmark som är större än 10 hektar men högst 100 hektar för produktion av foder, livsmedel eller annan liknande jordbruksproduktion.
-	1.3006	2	U	Fruktodling med en odlingsyta som är större än 1 hektar.
				<b>FISKODLING OCH ÖVERVINTRING AV FISK</b>
3 kap 1 §	5.10	7	B	Fiskodling eller övervintring av fisk där mer än 40 ton foder förbrukas per kalenderår.
3 kap 2 §	5.20	3	C	Fiskodling eller övervintring av fisk där mer än 1,5 ton foder förbrukas per kalenderår, om inte verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 §.
-	5.2001	1	U	Fiskodling eller övervintring av fisk där högst 1,5 ton foder förbrukas per kalenderår.
				<b>UTVINNING, BRYTNING OCH BEARBETNING AV TORV, OLJA, GAS, KOL, MALM, MINERAL, BERG, NATURGRUS OCH ANNAT</b>
				<b>Berg, naturgrus och andra jordarter</b>
4 kap 1 §	10.10	14	B	Täkt av torv med ett verksamhetsområde som är större än 150 hektar, om verksamheten inte 1. omfattas av en bearbetningskoncession enligt lagen (1985:620) om vissa torvfyndigheter, eller 2. endast innebär uppläggning och bortforsling av redan utbrutet och bearbetat material efter det att tillsynsmyndigheten meddelat beslut om att täkten är avslutad.

Lagrum i MPF	VK/ KK	AK	PN	Beskrivning
-	10.1001	2	U	Uppläggning och bortforsling av redan utbrutet och bearbetat material (torv) efter det att tillsynsmyndigheten meddelat beslut om att täkten är avslutad.
4 kap 2 §	10.11	22	B	Täkt av berg med ett verksamhetsområde som är större än 25 hektar, om verksamheten inte endast innebär uppläggning och bortforsling av redan utbrutet och bearbetat material efter det att tillsynsmyndigheten meddelat beslut om att täkten är avslutad.
4 kap 3 §	10.20		B	Täkt för annat än markinnehavarens husbehov av berg, naturgrus eller andra jordarter, om verksamheten inte <ol style="list-style-type: none"> <li>1. omfattas av en bearbetningskoncession enligt lagen (1985:620) om vissa torvfyndigheter,</li> <li>2. är tillståndspliktig enligt lagen (1966:314) om kontinentalsockeln,</li> <li>3. är tillståndspliktig enligt 1 eller 2 §, eller</li> <li>4. endast innebär uppläggning och bortforsling av redan utbrutet och bearbetat material efter det att tillsynsmyndigheten meddelat beslut om att täkten är avslutad.</li> </ol>
	10.20-1	20		- Mer än 5 000 000 ton tillståndsgiven mängd berg.
	10.20-2	18		- Mer än 1 000 000 ton tillståndsgiven mängd berg.
	10.20-3	16		- Mer än 200 000 ton tillståndsgiven mängd berg.
	10.20-4	14		- Mer än 50 000 ton tillståndsgiven mängd berg.
	10.20-5	12		- Högst 50 000 ton tillståndsgiven mängd berg.
	10.20-6	10		- Mer än 1 000 000 ton tillståndsgiven mängd naturgrus eller andra jordarter.
	10.20-7	9		- Mer än 500 000 ton tillståndsgiven mängd naturgrus eller andra jordarter.
	10.20-8	8		- Mer än 200 000 ton tillståndsgiven mängd naturgrus eller andra jordarter
	10.20-9	7		- Mer än 50 000 ton tillståndsgiven mängd naturgrus eller andra jordarter.
	10.20-10	6		- Högst 50 000 ton tillståndsgiven mängd
-	10.2001	5	U	Anläggning för tillverkning av stenvaror genom bearbetning av block ur bruten sten, där den totalt bearbetade stenytan är större än 1 000 kvadratmeter per kalenderår eller den totalt hanterade mängden är större än 800 ton per kalenderår.
-	10.2002	1	U	Anläggning för tillverkning av stenvaror genom bearbetning av block ur bruten sten, där den totalt bearbetade stenytan är högst 1 000 kvadratmeter per kalenderår eller den totalt hanterade mängden är högst 800 ton per kalenderår.



Lagrum i MPF	VK/ KK	AK	PN	Beskrivning
-	10.2003	2	U	Uppläggning och bortforsling av redan utbrutet och bearbetat material (berg, naturgrus eller andra jordarter) efter det att tillsynsmyndigheten meddelat beslut om att täkten är avslutad.
4 kap 4 §	10.30	5	C	Täkt för markinnehavarens husbehov av mer än 10 000 ton totalt uttagen mängd naturgrus.
-	10.3001	3	U	Täkt för markinnehavarens husbehov av högst 10 000 ton naturgrus (totalt uttagen mängd).
4 kap 5 §	10.40	3	C	Täkt för markinnehavarens husbehov av 1. mer än 10 000 ton totalt uttagen mängd berg, 2. torv med ett verksamhetsområde större än 5 hektar, eller 3. mer än 50 000 kubikmeter totalt uttagen mängd torv. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten 1. omfattas av bearbetningskoncession enligt lagen (1985:620) om vissa torvfyndigheter, eller 2. är tillståndspliktig enligt 1 eller 2 §.
	10.4001	1	U	Täkt för markinnehavarens husbehov av 1. högst 10 000 ton berg (totalt uttagen mängd), 2. torv med ett verksamhetsområde på högst 5 hektar, eller 3. högst 50 000 kubikmeter torv (totalt uttagen mängd).
4 kap 6 §	10.50	1	C	Anläggning för sortering eller krossning av berg, naturgrus eller andra jordarter 1. inom område som omfattas av detaljplan eller områdesbestämmelser, eller 2. utanför område som omfattas av detaljplan eller områdesbestämmelser, om verksamheten bedrivs på samma plats under en längre tid än trettio kalenderdagar under en tolv månadersperiod.
-	10.5001	1	U	Anläggning för sortering eller krossning av berg, naturgrus eller andra jordarter utanför område som omfattas av detaljplan eller områdesbestämmelser, om verksamheten bedrivs på samma plats under högst trettio kalenderdagar under en tolv månadersperiod.
4 kap 7 §	10.60	4	C	Anläggning för framställning, bearbetning eller omvandling av bränsle eller bränsleprodukt som baseras på mer än 500 ton torv per kalenderår.
-	10.6001	2	U	Anläggning för framställning, bearbetning eller omvandling av bränsle eller bränsleprodukt som baseras på högst 500 ton torv per kalenderår.

Lagrum i MPF	VK/ KK	AK	PN	Beskrivning
				<b>Råpetroleum, naturgas och kol</b>
4 kap 8 §	11.10	10	A	Utvinning av råolja eller naturgas inom de fjällområden som anges i 4 kap. 5 § miljöbalken.
4 kap 9 §	11.20	7	B	Utvinning av råolja eller naturgas inom andra områden än de som avses i 8 §.
4 kap 10 §	11.30	5	C	Industriell tillverkning av briketter av kol eller brunkol.
				<b>Malm och mineral</b>
4 kap 11 §	13.10	28	A	Gruvdrift eller gruvanläggning för brytning av malm, mineral eller kol, om verksamheten inte är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 1, 2, 3, 4 eller 5 §.
4 kap 12 §	13.20-i	18	A	Anläggning för rostning eller sintring av metallhaltig malm, inbegripet sulfidmalm.
4 kap 13 §	13.30	14	B	Anläggning för rostning eller sintring av metallhaltig malm för provändamål.
4 kap 14 §	13.40	28	A	Anläggning för annan bearbetning eller anrikning av malm, mineral eller kol än rostning och sintring, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 15 §.
4 kap 15 §	13.50	15	B	Provbrytning inklusive annan bearbetning eller anrikning av malm, mineral eller kol än rostning och sintring.
4 kap 16 §	13.60	9	B	Anläggning för utvinning av asbest.
				<b>Annan utvinningsindustri</b>
4 kap 17 §	13.70	3	C	Djupborrning som inte är tillståndspliktig enligt 8 eller 9 §.
				<b>LIVSMEDEL OCH FODER</b>
				<b>Slakterier</b>
5 kap 1 §	15.10-i		B	Slakteri med en produktion baserad på en slaktvikt av mer än 50 ton per dygn eller mer än 12 500 ton slaktvikt per kalenderår
	15.10-i1	19		- Mer än 50 000 ton slaktvikt per kalenderår.
	15.10-i2	11		- Mer än 12 500 men högst 50 000 ton slaktvikt per kalenderår.
5 kap 2 §	15.20	8	B	Slakteri med en produktion baserad på mer än 7 500 ton men högst 12 500 ton slaktvikt per kalenderår
5 kap 3 §	15.30	4	C	Slakteri med en produktion baserad på mer än 50 ton men högst 7 500 ton slaktvikt per kalenderår
-	15.3001	2	U	Slakteri för en produktion baserad på högst 50 ton slaktvikt per kalenderår  Punkten gäller inte restauranger, butiker, caféer och liknande med huvudsaklig servering eller försäljning till allmänheten.

Lagrum i MPF	VK/ KK	AK	PN	Beskrivning
				<b>Livsmedel av animaliska råvaror</b>
5 kap 4 §	15.40-i	20	B	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av enbart animaliska råvaror med en produktion av mer än 75 ton per dygn eller mer än 18 750 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten endast avser mjölkprodukter eller endast innebär paketering.
5 kap 5 §	15.45	10	B	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av enbart animaliska råvaror med en produktion av mer än 2 000 ton men högst 18 750 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten endast avser mjölkprodukter eller glass eller endast innebär paketering.
5 kap 6 §	15.50		C	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av enbart animaliska råvaror med en produktion av mer än 50 ton men högst 2 000 ton per kalenderår. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten endast avser mjölkprodukter eller glass eller endast innebär paketering.
	15.50-1	8		- Beredning och behandling med en produktion av mer än 500 ton men högst 2000 ton per kalenderår.
	15.50-2	5		- Beredning och behandling med en produktion av mer än 50 ton men högst 500 ton per kalenderår.
-	15.5001	3	U	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av enbart animaliska råvaror med en produktion av högst 50 ton per kalenderår. Punkten gäller inte restauranger, butiker, caféer och liknande med huvudsaklig servering eller försäljning till allmänheten.
				<b>Rökeri</b>
5 kap 7 §	15.80		C	Rökeri för en produktion av mer än 50 ton men högst 18 750 ton rökta produkter per kalenderår.
	15.80-1	5		- Mer än 500 ton men högst 18 750 ton rökta produkter per kalenderår.
	15.80-2	3		- Mer än 50 ton men högst 500 ton rökta produkter per kalenderår.

Lagrum i MPF	VK/ KK	AK	PN	Beskrivning
-	15.8001	2	U	Rökeri för en produktion av högst 50 ton rökta produkter per kalenderår.  Punkten gäller inte restauranger, butiker, caféer och liknande med huvudsaklig servering eller försäljning till allmänheten.
				<b>Livsmedel av vegetabiliska råvaror</b>
5 kap 8 §	15.90-i	17	B	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av enbart vegetabiliska råvaror med en produktion av 1. mer än 75 000 ton produkter per kalenderår, eller 2. mer än a) 600 ton per dygn, om anläggningen är i drift i högst 90 dygn i rad under ett kalenderår, eller b) 300 ton per dygn i övriga fall.  Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten endast innebär paketering.
5 kap 9 §	15.95	17	B	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av enbart vegetabiliska råvaror med en produktion av mer än 10 000 ton men högst 75 000 ton per kalenderår.  Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten 1. är tillståndspliktig enligt 8 §, eller 2. endast avser kvarnprodukter, glass, råsprit, alkoholhaltig dryck, malt, maltdryck, läskedryck, jäst eller kafferostning eller endast innebär paketering.
5 kap 10 §	15.101	9	C	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av enbart vegetabiliska råvaror med en produktion av mer än 2 000 ton men högst 10 000 ton per kalenderår.  Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten 1. är tillståndspliktig enligt 8 §, eller 2. endast avser kvarnprodukter, glass, råsprit, alkoholhaltig dryck, malt, maltdryck, läskedryck, jäst eller kafferostning eller endast innebär paketering.
-	15.9001	4	U	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av enbart vegetabiliska råvaror för en produktion av högst 2 000 ton produkter per kalenderår.  Punkten gäller inte om verksamheten endast innebär paketering. Punkten gäller inte heller restauranger, butiker, caféer och liknande med huvudsaklig servering eller försäljning till allmänheten.

Lagrum i MPF	VK/ KK	AK	PN	Beskrivning
				<b>Kvarnprodukter</b>
5 kap 11 §	15.125  15.125-1 15.125-2	  9 5	C	Framställning av livsmedel med tillverkning av kvarnprodukter samt beredning och behandling av kvarnprodukter, med en produktion av mer än 1 000 ton men högst 75 000 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 8 § eller endast innebär paketering. - Mer än 50 000 ton per kalenderår. - Mer än 1 000 ton men högst 50 000 ton per kalenderår.
-	15.12501	1	U	Framställning av livsmedel med tillverkning av kvarnprodukter samt beredning och behandling av kvarnprodukter, med en produktion av högst 1 000 ton per kalenderår.  Punkten gäller inte restauranger, butiker, caféer och liknande med huvudsaklig servering eller försäljning till allmänheten.
-	15.12502	2	U	Siloeffekt för torkning, rensning eller lagring av spannmål med en lagringskapacitet av mer än 10 000 ton.
				<b>Livsmedel av kombinerade råvaror</b>
5 kap 12 §	15.131-i	18	B	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av både animaliska och vegetabiliska råvaror, i kombinerade eller separata produkter, med en produktion av en slutprodukt vars innehåll av animaliskt ursprung uppgår till 1. mer än 10 viktprocent och produktionen uppgår till mer än 75 ton per dygn eller mer än 18 750 ton per kalenderår, eller 2. högst 10 viktprocent och produktionen uppgår till en mängd a) per dygn som i antal ton överstiger animalievärdet, b) per kalenderår som i antal ton överstiger talet 250 multiplicerat med animalievärdet. Med animalievärdet avses talet 300 minskat med det tal som bestäms genom att multiplicera 22,5 med talet för det animaliska materialets viktprocent av slutprodukten. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten innebär endast paketering.

Lagrum i MPF	VK/ KK	AK	PN	Beskrivning
5 kap 13 §	15.141	15	B	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av både animaliska och vegetabiliska råvaror, i kombinerade eller separata produkter, med en produktion av mer än 5 000 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten 1. är tillståndspliktig enligt 12 §, eller 2. endast avser glass eller endast innebär paketering.
5 kap 14 §	15.151	8	C	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av både animaliska och vegetabiliska råvaror, i kombinerade eller separata produkter, med en produktion av mer än 400 ton men högst 5 000 ton per kalenderår. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten 1. är tillståndspliktig enligt 12 §, eller 2. endast avser glass eller endast innebär paketering.
	15.13101	3	U	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av både animaliska och vegetabiliska råvaror, i kombinerade eller separata produkter, med en produktion av högst 400 ton per kalenderår.
				<b>Mjolkprodukter</b>
5 kap 15 §	15.170-i	12	B	Anläggning för framställning av mjolkprodukter med en produktion baserad på en invägning av mer än 200 ton per dygn som kalenderårsmedelvärde.
5 kap 16 §	15.180		C	Anläggning för framställning av mjolkprodukter med en produktion baserad på en invägning av mer än 500 ton per kalenderår men högst 200 ton per dygn som kalenderårsmedelvärde. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten endast avser glass.
	15.180-1	9		- Mer än 50 000 ton per kalenderår.
	15.180-2	8		- Mer än 20 000 ton men högst 50 000 ton per kalenderår.
	15.180-3	5		- Mer än 500 ton men högst 20 000 ton per kalenderår.
-	15.18001	1	U	Anläggning för framställning av mjolkprodukter med en produktion baserad på en invägning av högst 500 ton per kalenderår.  Punkten gäller inte restauranger, butiker, caféer och liknande med huvudsaklig servering eller försäljning till allmänheten.

Lagrum i MPF	VK/ KK	AK	PN	Beskrivning
				<b>Oljor och fetter</b>
5 kap 17 §	15.185-i	17	B	Anläggning för framställning eller raffinering av vegetabiliska eller animaliska oljor eller fetter eller produkter av sådana oljor eller fetter med en produktion av 1. mer än 18 750 ton per kalenderår, om produktionen baseras på animaliska råvaror, eller 2. mer än 75 000 ton per kalenderår, om produktionen baseras på enbart vegetabiliska råvaror. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 4, 5, 8, 9, 12, 13 eller 15 §.
5 kap 18 §	15.190	11	B	Anläggning för framställning eller raffinering av vegetabiliska eller animaliska oljor eller fetter eller produkter av sådana oljor eller fetter med en produktion av 1. mer än 5 000 ton men högst 18 750 ton per kalenderår, om produktionen baseras på animaliska råvaror, eller 2. mer än 5 000 ton men högst 75 000 ton per kalenderår, om produktionen baseras på vegetabiliska råvaror. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 4, 5, 8, 9, 12, 13, 15 eller 17 §.
5 kap 19 §	15.200	5	C	Anläggning för framställning eller raffinering av vegetabiliska eller animaliska oljor eller fetter eller produkter av sådana oljor eller fetter med en produktion av mer än 100 ton men högst 5 000 ton kalenderår. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningsspliktig enligt 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, eller om verksamheten endast avser mjölkprodukter.
-	15.20001	1	U	Anläggning för framställning eller raffinering av vegetabiliska eller animaliska oljor eller fetter eller produkter av sådana oljor eller fetter för en produktion av högst 100 ton per kalenderår. Punkten gäller inte restauranger, butiker, caféer och liknande med huvudsaklig servering eller försäljning till allmänheten.

Lagrum i MPF	VK/ KK	AK	PN	Beskrivning
				<b>Glass</b>
5 kap 20 §	15.210	11	B	Anläggning för tillverkning av glass med en produktion av 1. mer än 15 000 ton men högst 18 750 ton per kalenderår om produktionen baseras på animaliska råvaror, eller 2. mer än 15 000 ton men högst 18 750 ton per kalenderår om produktionen baseras på endast vegetabiliska råvaror. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 4, 8, 9, 12 eller 15 §.
5 kap 21 §	15.220	3	C	Anläggning för tillverkning av glass med en produktion av mer än 10 ton men högst 15 000 ton per kalenderår. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 4, 8, 9, 12 eller 15 §.
-	15.22001	1	U	Anläggning för tillverkning av glass för en produktion av högst 10 ton per kalenderår. Punkten gäller inte restauranger, butiker, caféer och liknande med huvudsaklig servering eller försäljning till allmänheten.
				<b>Råsprit och alkoholhaltiga drycker</b>
5 kap 22 §	15.230	19	B	Anläggning för framställning av råsprit eller alkoholhaltig dryck genom jäsning eller destillation med en produktion av mer än 5 000 ton men högst 75 000 ton ren etanol per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 8 §.
5 kap 23 §	15.240		C	Anläggning för framställning av råsprit eller alkoholhaltig dryck genom jäsning eller destillation motsvarande en årlig produktion av mer än 10 ton men högst 5 000 ton ren etanol per kalenderår. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 8 §.
	15.240-1	9		- Mer än 500 ton men högst 5 000 ton ren etanol per kalenderår.
	15.240-2	7		- Mer än 100 ton men högst 500 ton ren etanol per kalenderår.
	15.240-3	5		- Mer än 10 ton men högst 100 ton ren etanol per kalenderår.
-	15.24001	1	U	Anläggning för framställning av råsprit eller av alkoholhaltiga drycker genom jäsning eller destillation, motsvarande högst 10 ton ren etanol per kalenderår. Punkten gäller inte restauranger, butiker, caféer och liknande med huvudsaklig servering eller försäljning till allmänheten.



Lagrum i MPF	VK/ KK	AK	PN	Beskrivning
-	15.24002	5	U	Anläggning för blandning eller tappning av destillerade alkoholhaltiga drycker eller för framställning, blandning eller tappning av vin, cider eller andra fruktviner. Punkten gäller inte restauranger, butiker, caféer och liknande med huvudsaklig servering eller försäljning till allmänheten.
				<b>Malt, maltdrycker och läskedrycker</b>
5 kap 24 §	15.250	11	B	Bryggeri eller annan anläggning för framställning av malt, maltdryck eller läskedryck med en produktion av mer än 10 000 ton men högst 75 000 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 8 §.
5 kap 25 §	15.260	8	C	Bryggeri eller annan anläggning för framställning av malt, maltdryck eller läskedryck med en produktion av mer än 1 000 ton men högst 10 000 ton per kalenderår. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 8 §.
-	15.26001	4	U	Bryggeri eller annan anläggning för framställning av malt, maltdryck eller läskedryck med en produktion av högst 1 000 ton per kalenderår.  Punkten gäller inte restauranger, butiker, caféer och liknande med huvudsaklig servering eller försäljning till allmänheten.
				<b>Jäst</b>
5 kap 26 §	15.270	17	B	Tillverkning av jäst med en produktion av mer än 100 ton men högst 75 000 ton per kalenderår eller för framställning av startkulturer av mikroorganismer för livsmedelsindustri eller jordbruk, om anläggningen har en sammanlagd reaktorvolym om minst tio kubikmeter. Tillståndsplikt gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 8 §.
-	15.27001	4	U	Tillverkning av jäst med en produktion av högst 100 ton per kalenderår eller för framställning av startkulturer av mikroorganismer för livsmedelsindustri eller jordbruk, om anläggningen har en sammanlagd reaktorvolym om högst tio kubikmeter.

Lagrum i MPF	VK/ KK	AK	PN	Beskrivning
				<b>Kafferostning</b>
5 kap 27 §	15.280		C	Anläggning för rostning av mer än 100 ton men högst 75 000 ton kaffe per kalenderår. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 8 §.
	15.280-5	9		- Rostning av mer än 3 000 ton kaffe per kalenderår.
	15.280-6	5		- Rostning av mer än 100 ton men högst 3 000 ton kaffe per kalenderår.
-	15.28001	1	U	Anläggning för rostning av högst 100 ton kaffe per kalenderår. Punkten gäller inte restauranger, butiker, caféer och liknande med huvudsaklig servering eller försäljning till allmänheten.
				<b>Paketering av livsmedel</b>
5 kap 28 §	15.310	3	C	Anläggning för yrkesmässig industriell förpackning av animaliska eller vegetabiliska produkter som inte sker i någon tillstånds- eller anmälningsspliktig verksamhet enligt någon av 1–27 §§.
				<b>Foder av animaliska råvaror</b>
5 kap 29 §	15.330-i	11	B	Anläggning för framställning av foder med beredning och behandling av enbart animaliska råvaror med en produktion av mer än 75 ton foder per dygn eller mer än 18 750 ton foder per kalenderår. Tillståndssplikten gäller inte om verksamheten endast avser mjölk eller endast innebär paketering.
5 kap 30 §	15.340		C	Anläggning för framställning av foder med beredning och behandling av enbart animaliska råvaror med en produktion av mer än 500 ton men högst 18 750 ton foder per kalenderår. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten 1. är tillståndspliktig enligt 29 §, eller 2. endast avser mjölk eller endast innebär paketering.
	15.340-1	9		- Mer än 5 000 ton men högst 18 750 ton produkter per kalenderår.
	15.340-2	5		- Mer än 500 ton men högst 5 000 ton produkter per kalenderår.
-	15.34001	1	U	Anläggning för framställning av foder med beredning och behandling av enbart animaliska råvaror med en produktion av högst 500 ton produkter per kalenderår. Punkten avser inte produktion av endast mjölk eller endast innebär paketering.

Lagrum i MPF	VK/ KK	AK	PN	Beskrivning
				<b>Foder av vegetabiliska råvaror</b>
5 kap 31 §	15.350-i	9	B	Anläggning för framställning av foder med beredning och behandling av enbart vegetabiliska råvaror med en produktion av 1. mer än 75 000 ton per kalenderår, eller 2. mer än a) 600 ton per dygn, om anläggningen är i drift i högst 90 dygn i rad under ett kalenderår, eller b) 300 ton per dygn i övriga fall Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten endast innebär paketering.
5 kap 32 §	15.360	5	C	Anläggning för framställning av foder med beredning och behandling av enbart vegetabiliska råvaror med en produktion av mer än 5 000 ton men högst 75 000 ton produkter per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten 1. är tillståndspliktig enligt 31 § 2. endast avser oljekakor från vegetabiliska oljor eller fetter eller endast innebär paketering.
-	15.36001	1	U	Anläggning för framställning av foder med beredning och behandling av enbart vegetabiliska råvaror med en produktion av högst 5 000 ton per kalenderår.  Punkten gäller inte om verksamheten endast innebär paketering.
				<b>Foder av kombinerade råvaror</b>
5 kap 33 §	15.370-i	10	B	Anläggning för framställning av foder med beredning och behandling av animaliska och vegetabiliska råvaror, i kombinerade eller separata produkter, med en produktion av en slutprodukt vars innehåll av animaliskt material uppgår till 1. mer än 10 viktprocent och produktionen uppgår till mer än 75 ton per dygn eller mer än 18 750 ton per kalenderår, eller 2. högst 10 viktprocent och produktionen uppgår till en mängd a) per dygn som i antal ton överstiger animalievärdet, b) per kalenderår som i antal ton överstiger talet 250 multiplicerat med animalievärdet. Med animalievärdet avses talet 300 minskat med det tal som bestäms genom att multiplicera 22,5 med talet för det animaliska materialets viktprocent av slutprodukten. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten endast innebär paketering.

Lagrum i MPF	VK/ KK	AK	PN	Beskrivning
				<b>TEXTILVAROR</b>
6 kap 1 §	17.10-i		B	Anläggning för förbehandling eller färgning av mer än 10 ton textilfibrer eller textilier per dygn eller mer än 2 500 ton textilfibrer eller textilier per kalenderår.
	17.10-i1	24		-Mer än 20 000 ton textilfibrer eller textilier per kalenderår.
	17.10-i2	22		- Mer än 2 500 ton men högst 20 000 ton textilfibrer eller textilier per kalenderår.
6 kap 2 §			B	Anläggning för förbehandling eller färgning av mer än 200 ton men högst 2 500 ton textilfibrer eller textilier per kalenderår eller för annan beredning av mer än 200 ton textilmaterial per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten 1. är tillståndspliktig enligt 1 §, eller 2. medför utsläpp av avloppsvatten och utsläpp till luft av högst 3 ton flyktiga organiska föreningar per kalenderår.
	17.20-1	14		- Annan beredning än förbehandling eller färgning av mer än 2500 ton textilmaterial per kalenderår.
	17.20-2	13		- Förbehandling eller färgning av mer än 1000 ton men högst 2500 ton textilfibrer eller textilier per kalenderår eller för annan beredning av mer än 1000 ton men högst 2500 ton textilmaterial per kalenderår.
	17.20-3	11		- Förbehandling eller färgning av mer än 200 ton men högst 1000 ton textilfibrer eller textilier per kalenderår eller för annan beredning av mer än 200 ton men högst 1 000 ton textilmaterial per kalenderår.
6 kap 3 §	17.30	5	C	Anläggning för förbehandling, färgning eller annan beredning av mer än 10 ton men högst 200 ton textilmaterial per kalenderår. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 §.
-	17.3001	3	U	Anläggning för förbehandling, färgning eller annan beredning av högst 10 ton textilmaterial per kalenderår.
				<b>PÄLS, SKINN OCH LÄDER</b>
7 kap 1 §	18.10-i	18	B	Anläggning för garvning av mer än 12 ton hudar eller skinn per dygn eller mer än 3 000 ton hudar eller skinn per kalenderår.
7 kap 2 §	18.20	18	B	Anläggning för garvning av mer än 100 ton men högst 3 000 ton hudar eller skinn per kalenderår eller för annan beredning av mer än 100 ton hudar eller skinn. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 §.

Lagrum i MPF	VK/ KK	AK	PN	Beskrivning
7 kap 3 §	18.30	5	C	Anläggning för garvning eller annan beredning av mer än 2 ton men högst 100 ton hudar eller skinn per kalenderår. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 §.
-	18.3001	1	U	Anläggning för garvning eller annan beredning av högst 2 ton hudar eller skinn per kalenderår.
				<b>TRÄVAROR</b>
				<b>Kemikaliebehandling av trä och träprodukter</b>
8 kap 1 §	20.05-i	10	B	Anläggning för behandling av trä eller träprodukter med kemikalier med en produktion av mer än 75 kubikmeter behandlat trä eller träprodukter per dygn eller mer än 18 750 kubikmeter behandlat trä eller träprodukter per kalenderår. Tillståndsplikt gäller inte om verksamheten endast avser behandling mot blånadssvamp.
8 kap 2 §	20.10	8	C	Anläggning för behandling av trä eller träprodukter med kemikalier med en produktion av högst 75 kubikmeter behandlat trä eller träprodukter per dygn eller högst 18 750 kubikmeter behandlat trä eller träprodukter per kalenderår. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten endast avser behandling mot blånadssvamp.
				<b>Sågning, hyvling och svarvning av trä</b>
8 kap 3 §	20.20  20.20-1 20.20-2  20.20-3	  17 14  11	B	Sågverk eller annan anläggning för tillverkning av träprodukter genom sågning, hyvling eller svarvning för en produktion av mer än 70 000 kubikmeter per kalenderår.  - Mer än 500 000 kubikmeter per kalenderår. - Mer än 200 000 kubikmeter men högst 500 000 kubikmeter per kalenderår. - Mer än 70 000 kubikmeter men högst 200 000 kubikmeter per kalenderår.
8 kap 4 §	20.30		C	Sågverk eller annan anläggning för tillverkning av träprodukter genom sågning, hyvling eller svarvning för en produktion av mer än 6 000 kubikmeter per kalenderår. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 3 §.

Lagrum i MPF	VK/ KK	AK	PN	Beskrivning
	20.30-1			- Mer än 30 000 kubikmeter men högst 70 000 kubikmeter per kalenderår.
	20.30-2	7		- Mer än 6 000 kubikmeter men högst 30 000 kubikmeter per kalenderår.
-	20.3001	3	U	Sågverk eller annan anläggning för tillverkning av träprodukter genom sågning, hyvling eller svarvning för en produktion av mer än 500 kubikmeter men högst 6 000 kubikmeter per kalenderår.
	20.3002	1	U	Sågverk eller annan anläggning för tillverkning av träprodukter genom sågning, hyvling eller svarvning för en produktion av högst 500 kubikmeter per kalenderår.
				<b>Träbaserade bränslen och bränslen av jordbruksprodukter</b>
8 kap 5 §	20.40			Anläggning för framställning eller bearbetning av träbaserat bränsle, eller av bränsleprodukter som är baserade på skogs- eller jordbruksprodukter, i form av 1. träull, trämjöl, flis, spån eller liknande, baserad på mer än 1 000 kubikmeter fast mått eller 3 000 kubikmeter löst mått råvara per kalenderår, eller 2. pellets eller briketter, baserad på mer än 5 000 kubikmeter råvara per kalenderår. Anmälningssplikten gäller inte tillfällig flisning.
	20.40-1	8		- I form av träull, trämjöl, flis, spån eller liknande, baserad på mer än 100 000 kubikmeter fast mått per kalenderår.
	20.40-2	7		- I form av träull, trämjöl, flis, spån eller liknande, baserad på mer än 10 000 kubikmeter men högst 100 000 kubikmeter fast mått per kalenderår.
	20.40-3	4		- I form av träull, trämjöl, flis, spån eller liknande, baserad på mer än 1 000 kubikmeter men högst 10 000 kubikmeter fast mått per kalenderår.
	20.40-4	8		- I form av träull, trämjöl, flis, spån eller liknande, baserad på mer än 1 000 kubikmeter men högst 10 000 kubikmeter fast mått per kalenderår.
	20.40-5	7		- I form av träull, trämjöl, flis, spån eller liknande, baserad på mer än 150 000 kubikmeter löst mått råvara per kalenderår.
	20.40-6	4		- I form av träull, trämjöl, flis, spån eller liknande, baserad på mer än 20 000 kubikmeter men högst 150 000 kubikmeter löst mått råvara per kalenderår.

Lagrum i MPF	VK/ KK	AK	PN	Beskrivning
	20.40-6	4		- I form av träull, trämjöl, flis, spån eller liknande, baserad på mer än 3 000 kubikmeter men högst 20 000 kubikmeter löst mått råvara per kalenderår.
	20.40-7	5		- I form av pellets eller briketter, baserad på mer än 5 000 kubikmeter råvara per kalenderår.
-	20.4001	1	U	Anläggning för framställning eller bearbetning av träbaserat bränsle, eller av bränsleprodukter som är baserade på skogs- eller jordbruksprodukter, i form av träull, trämjöl, flis, spån eller liknande, baserad på högst 1 000 kubikmeter fast mått per kalenderår.
-	20.4002	1	U	Anläggning för framställning eller bearbetning av träbaserat bränsle, eller av bränsleprodukter som är baserade på skogs- eller jordbruksprodukter, i form av träull, trämjöl, flis, spån eller liknande, baserad på högst 3 000 kubikmeter löst mått råvara per kalenderår.
-	20.4003	1	U	Anläggning för framställning eller bearbetning av träbaserat bränsle, eller av bränsleprodukter som är baserade på skogs- eller jordbruksprodukter, i form av pellets eller briketter, baserad på högst 5 000 kubikmeter råvara per kalenderår.
				<b>Träbaserade skivor, fanér, plywood och spån</b>
8 kap 6 §	20.50-i	18	B	Anläggning med en produktion av mer än 600 kubikmeter per dygn eller mer än 150 000 kubikmeter per kalenderår av OSB-skivor, träfiberskivor eller spånskivor.
8 kap 7 §	20.60		C	Anläggning för tillverkning av 1. fanér eller plywood, eller 2. högst 600 kubikmeter per dygn eller högst 150 000 kubikmeter per kalenderår av OSB-skivor, träfiberskivor, spånskivor eller andra produkter av spån.
	20.60-1	9		-fanér eller plywood
	20.60-2	9		- mer än 500 kubikmeter men högst 150 000 kubikmeter per kalenderår av OSB-skivor,
	20.60-3	7		- högst 500 kubikmeter per kalenderår av OSB-skivor, träfiberskivor, spånskivor eller andra

Lagrum i MPF	VK/ KK	AK	PN	Beskrivning
				<b>Lagring av timmer</b>
8 kap 8 §	20.70		B	Anläggning för lagring av 1. mer än 20 000 kubikmeter timmer fast mått under bark (m <sup>3</sup> fub) på land med begjutning av vatten, eller 2. mer än 10 000 kubikmeter timmer fast mått under bark (m <sup>3</sup> fub) i vatten. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är anmälningspliktig enligt 10 §.
	20.70-1	9		- 1. mer än 200 000 kubikmeter på land med begjutning av vatten, eller 2. mer än 100 000 kubikmeter i vatten.
	20.70-2	8		- 1. Mer än 80 000 kubikmeter men högst 200 000 kubikmeter på land med begjutning av vatten, eller 2. Mer än 10 000 kubikmeter men högst 40 000 kubikmeter i vatten.
	20.70-3	7		- 1. Mer än 20 000 kubikmeter men högst 80 000 kubikmeter med begjutning av vatten, eller
8 kap 9§	20.80		C	Anläggning för lagring av 1. mer än 2 000 kubikmeter timmer fast mått under bark (m <sup>3</sup> fub), om lagringen sker på land utan vattenbegjutning, 2. mer än 500 kubikmeter timmer fast mått under bark (m <sup>3</sup> fub), om lagringen sker på land med vattenbegjutning och inte är tillståndspliktig enligt 8 §, eller 3. mer än 500 kubikmeter timmer fast mått under bark (m <sup>3</sup> fub) i vatten, om lagringen inte är tillståndspliktig enligt 8 §.
	20.80-1	7		- Mer än 10 000 kubikmeter men högst 20 000 kubikmeter på land med vattenbegjutning.
	20.80-2	5		- Mer än 500 kubikmeter men högst 10 000 kubikmeter på land med vattenbegjutning.
	20.80-3	3		- Mer än 2 000 kubikmeter på land utan vattenbegjutning.
	20.80-4	7		- Mer än 5 000 kubikmeter men högst 10 000 kubikmeter i vatten.
	20.80-5	5		- Mer än 500 kubikmeter men högst 5 000 kubikmeter i vatten.



Lagrum i MPF	VK/ KK	AK	PN	Beskrivning
-	20.8001	3	U	Anläggning för lagring av mer än 500 kubikmeter timmer men högst 2000 kubikmeter fast mått under bark (m <sup>3</sup> fub), om lagringen sker på land utan vattenbegjutning.
-	20.8002	1	U	Anläggning för lagring av högst 500 kubikmeter timmer fast mått under bark (m <sup>3</sup> fub) i vatten.
8 kap 10 §	20.90	3	C	Anläggning för lagring av timmer som inte sker i eller nära vattentäkt, om lagringen har pågått mer än sex veckor, behövs med anledning av storm eller orkan och omfattar 1. mer än 20 000 kubikmeter timmer fast mått under bark (m <sup>3</sup> fub) på land med begjutning av vatten, eller 2. mer än 10 000 kubikmeter timmer fast mått under bark (m <sup>3</sup> fub) i vatten.
-	20.9001	1	U	Anläggning för lagring av timmer som inte sker i eller nära vattentäkt, om lagringen har pågått mer än sex veckor, behövs med anledning av storm eller orkan och omfattar 1. högst 20 000 kubikmeter timmer fast mått under bark (m <sup>3</sup> fub) på land med begjutning av vatten, eller 2. högst 10 000 kubikmeter timmer fast mått under bark (m <sup>3</sup> fub) i vatten.
				<b>Behandling av blånadssvamp</b>
8 kap 11 §	20.91	6	C	Anläggning för behandling av trä och träprodukter mot blånadssvamp. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 1 eller 2 §.
				<b>MASSA, PAPPER OCH PAPPERSVAROR</b>
9 kap 1 §	21.10-i		A	Anläggning för framställning i industriell skala av pappersmassa av trä, returfiber eller andra fibrösa material.
	21.10-i1	25		- Mer än 300 000 ton massa (sulfat/sulfit) med blekning per kalenderår.
	21.10-i2	22		- Högst 300 000 ton massa (sulfat/sulfit) med blekning per kalenderår.
	21.10-i3	18		- Massa (sulfat/sulfit) utan blekning per kalenderår.
	21.10-i4	19		- Mer än 200 000 ton massa (mekanisk/kemimekanisk) per kalenderår.
	21.10-i5	16		- Högst 200 000 ton massa (mekanisk/kemimekanisk) per kalenderår.

Lagrum i MPF	VK/ KK	AK	PN	Beskrivning
-	21.1001	4	U	Anläggning för framställning av pappersmassa om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 1§
9 kap 2§	21.30-i	15	A	Anläggning för framställning av mer än 20 ton per dygn eller mer än 7 300 ton per kalenderår av papper, papp eller kartong.
9 kap 3 §	21.40	9	B	Anläggning för framställning i industriell skala av högst 20 ton per dygn eller högst 7 300 ton per kalenderår av papper, papp eller kartong.
-	21.4001	3	U	Anläggning för framställning av papper, papp eller kartong om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 1 eller 2§.
				<b>FOTOGRAFISK OCH GRAFISK PRODUKTION</b>
10 kap 1 §	22.10	9	C	Rulloffsettryckeri där tryckning sker med heatsetfärg. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningsspliktig enligt 19 kap. 2, 3 eller 4
10 kap 2	22.20	5	C	Anläggning med tillverkning av metallklichéer.
10 kap 3 §	22.30	8	B	Anläggning med utsläpp av processavloppsvatten där mer än 50 000 kvadratmeter fotografiskt material i form av film eller papperskopior
10 kap 4 §	22.40		C	Anläggning 1. utan utsläpp av processavloppsvatten där mer än 50 000 kvadratmeter fotografiskt material i form av film eller papperskopior framkallas per kalenderår, eller 2. med utsläpp av processavloppsvatten där mer än 5 000 kvadratmeter fotografiskt material i form av film eller papperskopior framkallas per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 3 §.
	22.40-1	3		- Utan utsläpp av processavloppsvatten där mer än 50 000 kvadratmeter framkallas per kalenderår.
	22.40-2	6		- Med utsläpp av processavloppsvatten där mer än 15 000 kvadratmeter men högst 50 000 kvadratmeter framkallas per kalenderår.
	22.40-3	4		- Med utsläpp av processavloppsvatten där mer än 5 000 kvadratmeter men högst 15 000 kvadratmeter framkallas per kalenderår.
-	22.4001	2	U	Anläggning utan utsläpp av processavloppsvatten där mer än 15 000 kvadratmeter men högst 50 000 kvadratmeter fotografiskt material i form av film eller papperskopior framkallas per kalenderår.

Lagrum i MPF	VK/ KK	AK	PN	Beskrivning
-	22.4002	1	U	Anläggning utan utsläpp av processavloppsvatten där mer än 5 000 kvadratmeter men högst 15 000 kvadratmeter fotografiskt material i form av film
-	22.4003	1	U	Anläggning utan utsläpp av processavloppsvatten där högst 5 000 kvadratmeter fotografiskt material i form av film eller papperskopior framkallas per
-	22.4004	2	U	Anläggning med utsläpp av processavloppsvatten där mer än 1 000 kvadratmeter men högst 5 000 kvadratmeter fotografiskt material i form av film eller papperskopior framkallas per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 22.30.
-	22.4005	1	U	Anläggning med utsläpp av processavloppsvatten där högst 1 000 kvadratmeter fotografiskt material i form av film eller papperskopior framkallas per
				<b>STENKOLSPRODUKTER, RAFFINERADE PETROLEUMPRODUKTER OCH KÄRNBRÄNSLE</b>
11 kap 1 §	23.05	25	A	Anläggning för överföring av bituminös skiffer till gas- eller vätskeform.
11 kap 2 §	23.10-i	19	A	Anläggning för tillverkning av koks.
11 kap 3 §	23.11-i	25	A	Anläggning för förgasning eller förvätskning av kol.
11 kap 4 §	23.12-i	28	A	Anläggning för framställning av kol (hårt kol).
11 kap 5 §	23.13	28	A	Anläggning för tillverkning av grafit som inte är tillståndspliktig enligt 17 kap 4 §.
11 kap 6 §	23.20	19	B	Anläggning för tillverkning av produkter ur kol, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt
11 kap 7 §	23.30 23.30-1 23.30-2	32 28	A	Anläggning för raffinering av mineralolja eller gas. - Mer än 500 000 ton per kalenderår. - Högst 500 000 ton per kalenderår.
11 kap 8 §	23.40	16	A	Anläggning för 1. upparbetning av bestrålat kärnbränsle, 2. framställning eller anrikning av kärnbränsle, eller 3. behandling, lagring eller slutförvaring av bestrålat kärnbränsle.
11 kap 9 §	23.50	16	A	Behandling eller lagring av obestrålat kärnbränsle.
				<b>KEMISKA PRODUKTER</b>
				<b>Organiska kemikalier</b>
12 kap 1 §	24.01-i	26	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton enkla kolväten per kalenderår
12 kap 2 §	24.02-i	21	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton enkla kolväten per kalenderår
12 kap 3 §	24.03-i	26	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton syrenehållande organiska föreningar per

Lagrum i MPF	VK/ KK	AK	PN	Beskrivning
12 kap 4 §	24.04-i	21	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton syreinhållande organiska föreningar per kalenderår
12 kap 5 §	24.05-i	26	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton svavelinnehållande organiska föreningar per kalenderår
12 kap 6 §	24.06-i	21	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton svavelinnehållande organiska föreningar per kalenderår
12 kap 7 §	24.07-i	26	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton kväveinhållande organiska föreningar per kalenderår
12 kap 8 §	24.08-i	21	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton kväveinhållande organiska föreningar per kalenderår
12 kap 9 §	24.09-i	26	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton fosforinnehållande organiska föreningar per kalenderår
12 kap 10 §	24.10-i	21	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton fosforinnehållande organiska föreningar per kalenderår
12 kap 11 §	24.11-i	26	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton halogenerade kolväten per kalenderår
12 kap 12 §	24.12-i	21	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton halogenerade kolväten per kalenderår
12 kap 13 §	24.13-i	26	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton metallorganiska föreningar per kalenderår
12 kap 14 §	24.14-i	21	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton metallorganiska föreningar per kalenderår
12 kap 15 §	24.15-i	26	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton plaster per kalenderår
12 kap 16 §	24.16-i	21	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton plaster per kalenderår

Lagrum i MPF	VK/ KK	AK	PN	Beskrivning
12 kap 17 §	24.17-i	26	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton syntetgummi per kalenderår
12 kap 18 §	24.18-i	21	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton syntetgummi per kalenderår
12 kap 19 §	24.19-i	26	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton färgämnen eller pigment per kalenderår
12 kap 20 §	24.20-i	21	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton färgämnen eller pigment per kalenderår
12 kap 21 §	24.21-i	26	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton ytaktiva ämnen eller tensider per kalenderår
12 kap 22 §	24.22-i	21	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton ytaktiva ämnen eller tensider per kalenderår
				<b>Oorganiska kemikalier</b>
12 kap 23 §	24.23-i	30	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton gaser per kalenderår
12 kap 24 §	24.24-i	21	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton gaser per kalenderår
12 kap 25 §	24.25-i	26	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton syror per kalenderår
12 kap 26 §	24.26-i	21	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton syror per kalenderår
12 kap 27 §	24.27-i	26	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton baser per kalenderår
12 kap 28 §	24.28-i	21	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton baser per kalenderår
12 kap 29 §	24.29-i	26	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton salter per kalenderår
12 kap 30 §	24.30-i	21	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton salter per kalenderår

Lagrum i MPF	VK/ KK	AK	PN	Beskrivning
12 kap 31 §	24.31-i	26	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton icke-metaller, metalloxider eller andra oorganiska föreningar per kalenderår
12 kap 32 §	24.32-i	21	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton icke-metaller, metalloxider eller andra oorganiska föreningar per kalenderår
				<b>Gödselmedel</b>
12 kap 33 §	24.33-i	30	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala per kalenderår tillverka mer än 20 000 ton enkla eller sammansatta gödselmedel baserade på fosfor, kväve eller kalium
12 kap 34 §	24.34-i	21	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala per kalenderår tillverka högst 20 000 ton enkla eller sammansatta gödselmedel baserade på fosfor, kväve eller kalium
				<b>Växtskyddsmedel och biocider</b>
12 kap 35 §	24.35-i	30	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 1 000 ton växtskyddsmedel eller biocider per kalenderår
12 kap 36 §	24.36-i	21	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 1 000 ton växtskyddsmedel eller biocider per
12 kap 37 §	24.37	26	B	Anläggning för tillverkning i industriell skala av biotekniska organismer för bekämpningsändamål
				<b>Läkemedel</b>
12 kap 38 §	24.38-i	26	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 1 000 ton läkemedel, även mellanprodukter, per kalenderår
12 kap 39 §	24.39-i	21	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 1 000 ton läkemedel, även mellanprodukter, per kalenderår
12 kap 40 §	24.40		C	Anläggning för att genom endast fysikaliska processer tillverka läkemedel (farmaceutisk tillverkning). Anmälningsplikten gäller inte apotek eller sjukhus eller om verksamheten är tillståndspliktig enligt 19 kap 3 §.

Lagrum i MPF	VK/ KK	AK	PN	Beskrivning
	24.40-1	11		- Mer än 100 ton kalenderår.
	24.40-2	8		- Mer än 10 ton men högst 100 ton per kalenderår.
	24.40-3	6		- Mer än 500 kg men högst 10 ton per kalenderår.
	24.40-4	3		Högst 500 kg per kalenderår.
12 kap 41 §	24.41	8	C	Anläggning för behandling av mellanprodukter. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningsspliktig enligt någon av 1-40 eller 42-47 §§.
				<b>Sprängämnen</b>
12 kap 42 §	24.42-i	26	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 1 000 ton sprängämnen per kalenderår
12 kap 43 §	24.43-i	21	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 1 000 ton sprängämnen per kalenderår
				<b>Annan kemisk tillverkning</b>
12 kap 44 §	24.44	8	C	Anläggning för att genom kemiska eller biologiska reaktioner yrkesmässigt tillverka organiska eller oorganiska ämnen, i försöks-, pilot- eller laboratorieskala eller annan icke industriell skala.
12 kap 45 §	24.45		B	Anläggning för att genom endast fysikaliska processer i industriell skala tillverka 1. gas- eller vätskeformiga kemiska produkter, 2. läkemedelssubstanser genom extraktion ur biologiskt material, 3. sprängämnen, 4. pyrotekniska artiklar, eller 5. ammunition. Tillståndssplikten gäller inte 1. tillverkning av mindre än 100 ton per kalenderår, om det i verksamheten inte används eller tillverkas någon kemisk produkt som a) enligt föreskrifter som har meddelats av Kemikalieinspektionen är klassificerad eller uppfyller kriterierna för att klassificeras med de riskfraser som ingår i faroklasserna "mycket giftig", "giftig", "frätande", "cancerframkallande", "mutagen", "reproduktionstoxisk" eller "miljöfarlig", eller

Lagrum i MPF	VK/ KK	AK	PN	Beskrivning
				b) enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006 uppfyller kriterierna för att klassificeras i faroklasserna "akut toxicitet kategori 1", "akut toxicitet kategori 2", "akut toxicitet kategori 3", "specifik organtoxicitet enstaka exponering kategori 1", "specifik organtoxicitet upprepad exponering kategori 1", "frätande på huden kategori 1A", "frätande på huden"
	24.45-1	10		-verksamheten avser gas- eller vätskeformiga kemiska produkter
	24.45-2	16		- verksamheten avser läkemedelssubstanser
	24.45-3	10		- verksamheten avser sprängämnen
	24.45-4	10		-verksamheten avser pyrotekniska artiklar
	24.45-5	6		- verksamheten avser ammunition
12 kap 46 §	24.46		C	Anläggning för att genom endast fysikaliska processer i industriell skala tillverka 1. naturläkemedel genom extraktion ur biologiskt material, 2. mer än 10 ton färg eller lack per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 45 §, 3. mer än 10 ton rengöringsmedel eller kroppsvårds-, kosmetik- eller hygienprodukter per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 45 §, 4. mer än 5 000 ton gasformiga kemiska produkter per kalenderår, om tillverkningen sker genom destillation, eller 5. andra kemiska produkter, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 45 §. 6. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 19 kap. 3 §.
	24.46-1	9		- Mer än 10 ton färg eller lack per kalenderår, eller mer än 5 000 ton gasformiga kemiska produkter per kalenderår genom destillation, eller tillverkning av andra kemiska produkter.
	24.46-2	8		- Naturläkemedel genom extraktion ur biologiskt material.
	24.46-3	6		- Mer än 1 000 ton men högst 2 000 ton rengöringsmedel eller kroppsvårds-, kosmetik- eller hygienprodukter per kalenderår.
	24.46-4	5		- Mer än 10 ton men högst 1 000 ton rengöringsmedel eller kroppsvårds-, kosmetik- eller hygienprodukter per kalenderår.



-	24.4601	4	U	Anläggning för att genom endast fysikaliska processer i industriell skala tillverka högst 10 ton färg eller lack per kalenderår.
-	24.4602	2	U	Anläggning för att genom endast fysikaliska processer i industriell skala tillverka högst 10 ton rengöringsmedel eller kroppsvårds-, kosmetik- eller
-	24.4603	4	U	Anläggning för att genom endast fysikaliska processer i industriell skala tillverka högst 5 000 ton gasformiga kemiska produkter per kalenderår, om tillverkningen sker genom destillation.
12 kap 47 §	24.47	8	C	Anläggning för att genom endast fysikaliska processer, i försöks-, pilot- eller laboratorieskala eller annan icke industriell skala, yrkesmässigt tillverka 1. sprängämnen,
-	24.4701	4	U	Anläggning för att genom endast fysikaliska processer, i försöks-, pilot- eller laboratorieskala
				<b>GUMMI OCH PLASTVAROR</b>
13 kap 1 §	25.10		B	Anläggning för att genom vulkning tillverka gummivaror, om produktionen baseras på mer än 2 000 ton ovulkad gummiblandning per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 19 kap. 3 §.
	25.10-1	16		- Mer än 10 000 ton ovulkad gummiblandning per kalenderår.
	25.10-2	12		- Mer än 2 000 ton men högst 10 000 ton ovulkad gummiblandning per kalenderår.
13 kap 2 §	25.11		C	Anläggning för att genom vulkning tillverka gummivaror, om produktionen baseras på mer än 1 ton ovulkad gummiblandning per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 1 § eller 19 kap. 3 eller 4 §.
	25.11-1	10		- Mer än 500 ton men högst 2 000 ton ovulkad gummiblandning per kalenderår.
	25.11-2	8		- Mer än 100 ton men högst 500 ton ovulkad gummiblandning per kalenderår.
	25.11-3	6		- Mer än 50 ton men högst 100 ton ovulkad gummiblandning per kalenderår.
	25.11-4	4		- Mer än 1 ton men högst 50 ton ovulkad gummiblandning per kalenderår.

Lagrum i MPF				
	VK/ KK	AK	PN	Beskrivning
-	25.1101	1	U	Anläggning för att genom vulkning tillverka gummivaror, om produktionen baseras på högst 1 ton ovulkad gummiblandning per kalenderår.
13 kap 3 §	25.20		B	Anläggning för att genom ytterligare polymerisation tillverka produkter av 1. polyuretan utan användning av toluendiisocyanat, om produktionen baseras på mer än 200 ton plastråvara per kalenderår, 2. polyuretan med användning av toluendiisocyanat, om produktionen baseras på mer än 20 ton plastråvara per kalenderår, eller 3. annan plast, om produktionen baseras på mer än 20 ton plastråvara per kalenderår.
	25.20-1	9		- Polyuretan utan användning av toluendiisocyanat, om produktionen baseras på mer än 200 ton plastråvara per kalenderår.
	25.20-2	10		- Polyuretan med användning av toluendiisocyanat, om produktionen baseras på mer än 500 ton plastråvara per kalenderår, eller annan plast om produktionen baseras på mer än 500 ton plastråvara per kalenderår.
	25.20-3	8		- Polyuretan med användning av toluendiisocyanat, om produktionen baseras på mer än 20 ton men högst 500 ton plastråvara per kalenderår, eller annan plast om produktionen baseras på mer än 20 men högst 500 ton plastråvara per kalenderår.
13 kap 4 §	25.30	6	C	Anläggning för att genom ytterligare polymerisation tillverka produkter av plast, om 1. produktionen baseras på mer än 1 ton plastråvara per kalenderår, och 2. verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 3 §.
-	25.3001	1	U	Anläggning för att genom ytterligare polymerisation tillverka produkter av plast, om produktionen baseras på högst 1 ton plastråvara per kalenderår.
13 kap 5 §	25.40	8	B	Anläggning för flamlaminering med plast.
13 kap 6 §	25.50		C	Anläggning där produktionen baseras på mer än 1 ton plastråvara per kalenderår och inte omfattar ytterligare polymerisation, för 1. tillverkning av produkter av plast förutom endast mekanisk montering eller mekanisk bearbetning, eller 2. beläggning eller kalandrering med plast. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig eller anmälningsspliktig enligt 19 kap. 3 eller 4 §.

Lagrum i MPF	VK/ KK	AK	PN	Beskrivning
	25.50-1	7		- Mer än 200 ton plastråvara per kalenderår.
	25.50-2	4		- Mer än 20 ton men högst 200 ton plastråvara per kalenderår.
	25.50-3	3		- Mer än 1 ton men högst 20 ton plastråvara per kalenderår.
	25.50-4	9		- Mer än 20 ton plastråvara per kalenderår för beläggning eller kalandrering med plast.
	25.50-5	7		- Mer än 10 ton men högst 20 ton plastråvara per kalenderår för beläggning eller kalandrering med plast.
	25.50-6	5		- Mer än 5 ton men högst 10 ton plastråvara per kalenderår för beläggning eller kalandrering med plast.
	25.50-7	4		- Mer än 3 ton men högst 5 ton plastråvara per kalenderår för beläggning eller kalandrering med plast.
	25.50-8	3		- Mer än 1 ton men högst 3 ton plastråvara per kalenderår för beläggning eller kalandrering med plast.
-	25.5001	1	U	Anläggning där produktionen baseras på högst 1 ton plastråvara per kalenderår och inte omfattar ytterligare polymerisation, för tillverkning av produkter av plast förutom endast mekanisk montering eller mekanisk bearbetning.
-	25.5002	1	U	Anläggning där produktionen baseras på högst 1 ton plastråvara per kalenderår och inte omfattar ytterligare polymerisation, för beläggning eller
				<b>MINERALISKA PRODUKTER</b>
				<b>Glas, glasvaror och keramiska produkter</b>
14 kap 1 §	26.05-i	14	B	Anläggning för tillverkning av glas inklusive glasfiber med smältning av mer än 20 ton per dygn eller mer än 5 000 ton per kalenderår.
14 kap 2 §	26.10-i	14	B	Anläggning för smältning av mineraler, inklusive tillverkning av mineralull, med smältning av mer än 20 ton per dygn eller mer än 5 000 ton per kalenderår.
-	26.1001	5	U	Anläggning för tillverkning av varor av glasfiber.
14 kap 3 §	26.20		B	Anläggning för tillverkning av glas eller glasvaror som omfattar blandning av glasråvaror (mäng), smältning eller syrabehandling av glas, om verksamheten innebär att 1. mer än 5 ton glasråvaror med tillsats av bly- eller arsenikföreningar förbrukas per kalenderår, eller 2. mer än 500 ton andra glasråvaror förbrukas per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 eller 2 §.

Lagrum i MPF	VK/ KK	AK	PN	Beskrivning
	26.20-1	11		- Mer än 1 000 ton glasråvaror med tillsats av bly- eller arsenikföreningar förbrukas per kalenderår.
	26.20-2	8		- Mer än 5 ton men högst 1 000 ton glasråvaror med tillsats av bly- eller arsenikföreningar förbrukas per kalenderår.
	26.20-3	11		- Mer än 2 000 ton andra glasråvaror (än sådana med tillsats av bly- eller arsenikföreningar) förbrukas per kalenderår.
	26.20-4	8		- Mer än 500 ton men högst 2 000 ton andra glasråvaror (än sådana med tillsats av bly- eller arsenikföreningar) förbrukas per kalenderår.
14 kap 4 §	26.30	5	C	Anläggning för tillverkning av glas eller glasvaror som omfattar blandning av glasråvaror (mäng), smältning eller syrabehandling av glas, om verksamheten innebär att 1. mer än 500 kilogram glasråvaror med tillsats av bly- eller arsenikföreningar förbrukas per kalenderår, eller 2. mer än 5 ton andra glasråvaror förbrukas per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1, 2 eller 3 §.
-	26.3001	2	U	Anläggning för tillverkning av glas eller glasvaror som omfattar blandning av glasråvaror (mäng), smältning eller syrabehandling av glas, om verksamheten innebär att 1. högst 500 kilogram glasråvaror med tillsats av bly- eller arsenikföreningar förbrukas per kalenderår, eller 2. högst 5 ton andra glasråvaror förbrukas per kalenderår.
14 kap 5 §	26.40	8	C	Anläggning för tillverkning av glasfiber. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 §.
14 kap 6 §	26.50-i	11	B	Anläggning för att tillverka keramiska produkter genom bränning, särskilt takpannor, tegel, eldfast sten, kakel, stengods eller porslin, med en 1. produktion av mer än 75 ton per dygn eller mer än 18 750 ton per kalenderår, eller 2. ugnskapacitet på mer än fyra kubikmeter och med en satsningsdensitet på mer än 300 kilogram per kubikmeter.
14 kap 7 §	26.51	11	B	Anläggning för att genom bränning tillverka mer än 50 ton keramiska produkter per kalenderår, om glasyr med tillsats av tungmetaller används.

Lagrum i MPF	VK/ KK	AK	PN	Beskrivning
-	26.5101	3	U	Anläggning för att genom bränning tillverka högst 50 ton keramiska produkter per kalenderår, om glasyr med tillsats av tungmetaller används.
14 kap 8 §	26.60	9	C	Anläggning för tillverkning av mer än 100 ton keramiska produkter per kalenderår Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 6 eller 7 §.
-	26.6001	2	U	Anläggning för tillverkning av högst 100 ton keramiska produkter per kalenderår.
				<b>Cement, betong, kalk, krita och gips</b>
14 kap 9 §	26.70-i	27	A	Anläggning för att 1. i roterugn tillverka mer än 500 ton per dygn eller mer än 125 000 ton cement per kalenderår, eller 2. i annan ugn tillverka mer än 50 ton per dygn eller mer än 12 500 ton cement per kalenderår.
-	26.7001	4	U	Anläggning för att 1. i roterugn tillverka högst 125 000 ton cement per kalenderår, eller 2. i annan ugn tillverka högst 12 500 ton cement per kalenderår.
14 kap 10 §	26.80	27	B	Anläggning för tillverkning av cement. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 9 §.
14 kap 11 §	26.90-i	10	B	Anläggning för tillverkning i ugn av mer än 50 ton kalk per dygn eller mer än 12 500 ton kalk per
14 kap 12 §	26.100	8	C	Anläggning för tillverkning av mer än 5 ton kalk, krita eller kalkprodukter per kalenderår Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 9, 10
-	26.10001	3	U	Anläggning för tillverkning av kalk, krita eller kalkprodukter för en produktion på högst 5 ton per kalenderår.
14 kap 13 §	26.110	6	C	Anläggning för tillverkning av mer än 500 ton 1. betong eller lättbetong per kalenderår, eller 2. varor av betong, lättbetong eller cement per kalenderår.
-	26.11001	3	U	Anläggning för tillverkning av högst 500 ton 1. betong eller lättbetong per kalenderår, eller 2. varor av betong, lättbetong eller cement per
14 kap 14 §	26.120	9	C	Anläggning för tillverkning av mer än 500 ton varor av gips per kalenderår.
-	26.12001	3	U	Anläggning för tillverkning av högst 500 ton varor av gips per kalenderår.
				<b>Andra mineraliska produkter</b>
14 kap 15 §	26.130-i	15	B	Anläggning för tillverkning av asbest eller av asbestbaserade produkter.

Lagrum i MPF	VK/ KK	AK	PN	Beskrivning
14 kap 15 §	26.130-i	15	B	Anläggning för tillverkning av asbest eller av asbestbaserade produkter.
14 kap 16 §	26.140	15	B	Anläggning för behandling eller omvandling av asbest. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 15 §
14 kap 17 §	26.150		C	Asfaltverk eller oljegrusverk 1. som ställs upp inom område med detaljplan eller områdesbestämmelser, eller 2. som ställs upp utanför område med detaljplan eller områdesbestämmelser i mer än 90 kalenderdagar under en tolv månadersperiod.
	26.150-1	8		- Inom område med detaljplan eller områdesbestämmelser.
	26.150-2	7		- Utanför område med detaljplan eller områdesbestämmelser i mer än 90 kalenderdagar under en tolv månadersperiod.
-	26.15001	1	U	Asfaltverk eller oljegrusverk som ställs upp utanför område med detaljplan eller områdesbestämmelser i högst 90 kalenderdagar under en tolv månadersperiod.
14 kap 18 §	26.160	5	C	Anläggning för tillverkning av varor av asfalt
14 kap 19 §	26.170-i	10	B	Anläggning för tillverkning i ugn av mer än 50 ton per dygn eller mer än 12 500 ton magnesiumoxid
	26.17001	5	U	Anläggning för tillverkning i ugn av högst 12 500 ton magnesiumoxid per kalenderår.
14 kap 20 §	26.180	7	C	Anläggning för tillverkning av konstgjorda mineralfiber. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningsspliktig enligt någon annan bestämmelse i denna förordning
				<b>STÅL OCH METALL</b>
15 kap 1 §	27.10-i		A	Anläggning för att producera järn eller stål (primär eller sekundär produktion), med eller utan utrustning för kontinuerlig gjutning, om produktionen är mer än 2,5 ton per timme eller mer än 21 900 ton per kalenderår.
	27.10-i1	29		- Om produktionen överstiger 1 000 000 ton per kalenderår.
	27.10-i2	24		- Om produktionen överstiger 100 000 ton men inte 1 000 000 ton per kalenderår.
	27.10-i3	16		- om produktionen överstiger 21 900 ton men inte 100 000 ton per kalenderår.
	27.10-i4	14		- Anläggning med induktionsugnar ESR-anläggning, om produktionen överstiger 21 900 ton per kalenderår.
15 kap 2 §	27.20		A	Anläggning för att 1. producera järn eller stål (primär eller sekundär produktion), eller

Lagrum i MPF	VK/ KK	AK	PN	Beskrivning
	27.20-1 27.20-2	18 16		2. behandla järnbaserade metaller genom varmvalsning. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 eller 3 §. - Mer än 50 000 ton men högst 120 000 ton per kalenderår. - Högst 50 000 ton per kalenderår.
15 kap 3 §	27.25-i		A	Anläggning för att behandla järnbaserade metaller genom varmvalsning av mer än 20 ton råstål per timme eller mer än 175 200 ton råstål per kalenderår.  - Varmvalsning av mer än 500 000 ton råstål per kalenderår - Varmvalsning av mer än 175 200 ton men högst 500 000 ton råstål per kalenderår.
	27.25-i1	26		
	27.25-i2	20		
15 kap 4 §	27.26-i	20	A	Anläggning för att behandla järnbaserade metaller genom hammarsmide, om slagenergin per hammare är mer än 50 kilojoule och den använda värmeeffekten är mer än 20 megawatt.
15 kap 5 §	27.27-i		A	Anläggning för att behandla järnbaserade metaller genom att anbringa skyddsbeläggningar av smält metall med en inmatning av mer än 2 ton råstål per timme eller mer än 17 500 ton råstål per kalenderår.
	27.27-i1	16		- Anbringande av skyddsbeläggningar av smält metall med en inmatning som överstiger 17 500 ton råstål per kalenderår och varmförzinkning med en förbrukning av mer än 10 000 ton zink per kalenderår.
	27.27-i2	14		- Anbringande av skyddsbeläggningar av smält metall med en inmatning som överstiger 17 500 ton råstål per kalenderår och varmförzinkning med en förbrukning av mer än 1 000 ton men högst 10 000 ton zink per kalenderår.
	27.27-i3	10		- Anbringande av skyddsbeläggningar av smält metall med en inmatning som överstiger 17 500 ton råstål per kalenderår och varmförzinkning med en förbrukning av mer än 100 ton men högst 1 000 ton zink per kalenderår.
	27.27-i4	7		- Anbringande av skyddsbeläggningar av smält metall med en inmatning som överstiger 17 500 ton råstål per kalenderår och varmförzinkning med en förbrukning av högst 100 ton zink per kalenderår.
	27.27-i5	16		- Annat anbringande av skyddsbeläggningar av smält metall med en inmatning som överstiger 17 500 ton råstål per kalenderår och med utsläpp av mer än 10 000 m <sup>3</sup> process- eller skölvatten.

Lagrum i MPF	VK/ KK	AK	PN	Beskrivning
	27.27-i6	14		- Annat anbringande av skyddsbeläggningar av smält metall med en inmatning som överstiger 17 500 ton råstål per kalenderår och med utsläpp av mer än 1 000 m <sup>3</sup> men högst 10 000 m <sup>3</sup> process- eller sköljvatten.
	27.27-i7	10		- Annat anbringande av skyddsbeläggningar av smält metall med en inmatning som överstiger 17 500 ton råstål per kalenderår och med utsläpp av mer än 100 m <sup>3</sup> men högst 1 000 m <sup>3</sup> process- eller sköljvatten.
	27.27-i8	7		- Annat anbringande av skyddsbeläggningar av smält metall med en inmatning som överstiger 17 500 ton råstål per kalenderår och med utsläpp av högst 100 m <sup>3</sup> process- eller sköljvatten.
15 kap 6 §	27.31	12	A	Anläggning för att behandla järnbaserade metaller genom kallvalsning av mer än 100 000 ton stål per kalenderår.
15 kap 7 §	27.32		B	Anläggning för att behandla järnbaserade metaller genom kallvalsning av högst 100 000 ton stål per kalenderår.
	27.32-1	13		- Mer än 20 000 ton men högst 100 000 ton per kalenderår.
	27.32-2	10		- Högst 20 000 ton per kalenderår.
15 kap 8 §	27.40-i		B	Anläggning för att gjuta järn eller stål, om produktion är mer än 20 ton per dygn eller mer än 5 000 ton per kalenderår.
	27.40-i1	12		- Mer än 10 000 ton järn eller stål per kalenderår där form- eller gjutsand används.
	27.40-i2	11		- Mer än 5 000 ton men högst 10 000 ton järn eller stål per kalenderår där form- eller gjutsand används.
	27.40-i3	9		- Mer än 10 000 ton järn eller stål per kalenderår
15 kap 9 §	27.50		B	Anläggning för att gjuta järn, stål, aluminium, zink eller magnesium, om produktionen är mer än 500 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 8 eller 14 §.
	27.50-1	9		- mer än 1000 ton men högst 5 000 ton järn eller stål per kalenderår, eller mer än 1000 ton men högst 5 000 ton aluminium, zink eller magnesium per kalenderår.
	27.50-2	8		- mer än 500 ton men högst 1 000 ton järn eller stål per kalenderår, eller mer än 500 ton men högst 1 000 ton aluminium, zink eller magnesium per kalenderår.



Lagrum i MPF	VK/ KK	AK	PN	Beskrivning
	27.50-3	7		- mer än 1000 ton men högst 5 000 ton järn eller stål per kalenderår, eller mer än 1 000 ton men högst 5 000 ton aluminium, zink eller magnesium per kalenderår.
	27.50-4	7		- mer än 500 ton men högst 1 000 ton järn eller stål per kalenderår, eller mer än 500 ton men högst 1 000 ton aluminium, zink eller magnesium per kalenderår.
15 kap 10 §	27.60	3	C	Anläggning för att gjuta järn, stål, aluminium, zink eller magnesium, om produktionen är mer än 10 ton per kalenderår. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 8, 9 eller 14 §.
-	27.6001	1	U	Anläggning för att gjuta järn, stål, aluminium, zink eller magnesium, om produktionen är högst 10 ton per kalenderår.
15 kap 11 §	27.70-i		A	Anläggning för att av malm, koncentrat eller sekundärt råmaterial producera mer än 1 000 ton icke-järnmetall per kalenderår, om produktionen sker genom metallurgiska, kemiska eller elektrolytiska processer. Tillståndsplikten gäller inte gjuterier.
	27.70-i1	26		- Av malm eller koncentrat producera mer än 80 000 ton icke-järnmetall per kalenderår.
	27.70-i2	18		- Av malm eller koncentrat producera mer än 20 000 ton men högst 80 000 ton icke-järnmetall per kalenderår.
	27.70-i3	11		- Av malm eller koncentrat producera mer än 3 000 ton men högst 20 000 ton icke-järnmetall per kalenderår.
	27.70-i4	10		- Av malm eller koncentrat producera mer än 1 000 ton men högst 3000 ton icke-järnmetall per kalenderår.
	27.70-i5	24		- Av sekundärt råmaterial (skrot m.m.) producera mer än 80 000 ton icke-järnmetall per kalenderår.
	27.70-i6	14		- Av sekundärt råmaterial (skrot m.m.) producera mer än 20 000 ton men högst 80 000 ton icke-järnmetall per kalenderår.
	27.70-i7	11		- Av sekundärt råmaterial (skrot m.m.) producera mer än 3 000 ton men högst 20 000 ton icke-järnmetall per kalenderår.
	27.70-i8	10		- Av sekundärt råmaterial (skrot m.m.) producera mer än 1 000 ton men högst 3 000 ton icke-järnmetall per kalenderår.

Lagrum i MPF	VK/ KK	AK	PN	Beskrivning
15 kap 12 §	27.80-i	9	B	Anläggning för att av malm, koncentrat eller sekundärt råmaterial producera högst 1 000 ton
15 kap 13 §	27.100-i		A	I gjuteri eller annan anläggning smälta eller legera icke- järnmetaller, oavsett om metallerna är återvinningsprodukter eller inte, om produktion av bly eller kadmium är mer än 4 ton per dygn eller mer än 1 000 ton per kalenderår.
	27.100-i1	27		- Mer än 50 000 ton bly eller kadmium per kalenderår.
	27.100-i2	23		- Mer än 10 000 ton men högst 50 000 ton bly eller kadmium per kalenderår.
	27.100-i3	18		- Mer än 1 000 ton men högst 10 000 ton bly eller kadmium per kalenderår.
-	27.10001	4	U	I gjuteri eller annan anläggning smälta eller legera icke- järnmetaller, oavsett om metallerna är återvinningsprodukter eller inte, om produktion av bly eller kadmium är högst 1 000 ton per kalenderår.
15 kap 14 §	27.101-i		B	I gjuteri eller annan anläggning smälta eller legera icke- järnmetaller, oavsett om metallerna är återvinningsprodukter eller inte, om produktion är mer än 20 ton per dygn eller mer än 5 000 ton per kalenderår.
	27.101-i1	21		- Mer än 20 000 ton metaller per kalenderår.
	27.101-i2	19		- Mer än 5000 ton men högst 20 000 metaller per kalenderår.
15 kap 15 §	27.110		B	Anläggning för att smälta eller legera icke-järnmetaller, oavsett om metallerna är återvinningsprodukter eller inte. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 13 eller 14 § eller endast avser gjuterier.
	27.110-1	11		- Mer än 1 000 ton men högst 5 000 ton icke-järnmetall eller återvinningsprodukter.
	27.110-2	9		- Högst 1 000 ton icke-järnmetall eller återvinningsprodukter.
15 kap 16 §	27.120		B	Anläggning för att yrkesmässig smälta eller raffinera icke- järnmetall ur annan råvara och genom andra processer än de som anges i 11–15 §§. Tillståndsplikten gäller inte gjuterier.
	27.120-1	26		- Mer än 80 000 ton per kalenderår.
	27.120-2	21		- Mer än 20 000 ton men högst 80 000 ton per kalenderår.
	27.120-3	13		- Mer än 3 000 ton men högst 20 000 ton per kalenderår.
	27.120-4	9		- Högst 3 000 ton per kalenderår.

Lagrum i MPF	VK/ KK	AK	PN	Beskrivning
15 kap 17 §	27.130		B	Anläggning för att gjuta andra metaller än järn, stål, zink, aluminium och magnesium, om produktionen är mer än 50 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 13 eller 14 §.
	27.130-1 27.130-2 27.130-3  27.130-4  27.130-5  27.130-6	22 14 11  9  8  7		- Mer än 20 000 ton per kalenderår. - Mer än 10 000 ton men högst 20 000 ton per kalenderår. - Mer än 3 000 ton men högst 10 000 ton per kalenderår. - Mer än 1 000 ton men högst 3 000 ton per kalenderår. - Mer än 200 ton men högst 1 000 ton per kalenderår.
15 kap 18 §	27.140	4	C	Anläggning för att gjuta andra metaller än järn, stål, zink, aluminium och magnesium, om produktionen är mer än 1 ton per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 13, 14 eller 17 §.
-	27.14001	1	U	Anläggning för att gjuta andra metaller än järn, stål, zink, aluminium och magnesium, om produktionen är högst 1 ton per kalenderår.
				<b>METALL- OCH PLASTYTBEHANDLING, AVFETTNING OCH</b>
16 kap 1 §	28.10-i  28.10-i1  28.10-i2  28.10-i3  28.10-i4	  13  11  8  7	B	Anläggning för kemisk eller elektrolytisk ytbehandling av metall eller plast, om behandlingsbaden har en sammanlagd volym av mer än 30 kubikmeter.  - Verksamheten ger upphov till mer än 10 000 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår. - Verksamheten ger upphov till mer än 1 000 kubikmeter men högst 10 000 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår. - Verksamheten ger upphov till mer än 100 kubikmeter men högst 1 000 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår. - Verksamheten ger upphov till högst 100 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.

Lagrum i MPF	VK/ KK	AK	PN	Beskrivning
16 kap 2 §	28.20		B	Anläggning för kemisk eller elektrolytisk ytbehandling av metall eller plast, om 1. behandlingsbadet har en sammanlagd volym av mer än 1 kubikmeter men högst 30 kubikmeter, och 2. verksamheten ger upphov till mer än 10 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte betning med betpasta
	28.20-1	12		- Verksamheten ger upphov till mer än 10 000 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
	28.20-2	9		- Verksamheten ger upphov till mer än 1 000 kubikmeter men högst 10 000 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
	28.20-3	7		- Verksamheten ger upphov till mer än 100 kubikmeter men högst 1 000 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
	28.20-4	7		- Verksamheten ger upphov till mer än 10 kubikmeter men högst 100 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
16 kap 3 §	28.25		C	Anläggning för kemisk eller elektrolytisk ytbehandling av metall eller plast. Anmälningsplikten gäller inte betning med betpasta eller om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 eller 2 §.
	28.25-1	4		-om verksamheten ger upphov till mer än 1 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
	28.25-2	2		-om verksamheten ger upphov till högst 1 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
16 kap 4 §	28.30		B	Anläggning för 1. beläggning med metall på annat sätt än genom kemisk eller elektrolytisk ytbehandling, om verksamheten ger upphov till mer än 10 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår, eller 2. våttrumling av annan metall än aluminium eller stål, om verksamheten ger upphov till mer än 10 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte beläggning med metall som sker med vakuummetod.
	28.30-1	12		- Mer än 10 000 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
	28.30-2	9		- Mer än 1 000 kubikmeter men högst 10 000 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
	28.30-3	8		- Mer än 100 kubikmeter men högst 1 000 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
	28.30-4	7		- Mer än 10 kubikmeter men högst 100 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.

Lagrum i MPF	VK/ KK	AK	PN	Beskrivning
16 kap 5 §	28.40	4	C	Anläggning för annan beläggning med metall än genom kemisk eller elektrolytisk ytbehandling, om verksamheten ger upphov till mer än 1 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår. Anmälningssplikten gäller inte beläggning med metall som sker med vakuummetod eller om verksamheten är tillståndspliktig enligt 4 §.
-	28.4001	1	U	Anläggning för 1. beläggning med metall på annat sätt än genom kemisk eller elektrolytisk ytbehandling, om verksamheten ger upphov till högst 1 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår, eller 2. våttrumling av annan metall än aluminium eller stål, om verksamheten ger upphov till högst 10 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
16 kap 6 §	28.50		B	Anläggning för termisk ytbehandling i form av varmdoppning eller termisk sprutning med en metallförbrukning av mer än 2 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 15 kap. 3 §.
	28.50-1	12		- Metallförbrukning av mer än 10 000 ton per kalenderår utan uppsamling och filter.
	28.50-2	9		- Metallförbrukning av mer än 1 000 ton men högst 10 000 ton per kalenderår utan uppsamling och filter.
	28.50-3	7		- Metallförbrukning av mer än 100 ton men högst 1 000 ton per kalenderår utan uppsamling och filter.
	28.50-4	5		- Metallförbrukning av mer än 2 ton men högst 100 ton per kalenderår utan uppsamling och filter.
	28.50-5	9		- Metallförbrukning av mer än 10 000 ton per kalenderår med uppsamling och filter.
	28.50-6	7		- Metallförbrukning av mer än 1 000 ton men högst 10 000 ton per kalenderår med uppsamling och filter.
	28.50-7	5		- Metallförbrukning av mer än 100 ton men högst 1 000 ton per kalenderår med uppsamling och filter.
	28.50-8	4		- Metallförbrukning av mer än 2 ton men högst 100 ton per kalenderår med uppsamling och filter.
16 kap 7 §	28.71	1	C	Blästra mer än 500 kvadratmeter yta. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är anmälningsspliktig enligt 10 §.
-	28.7101	1	U	Blästra högst 500 kvadratmeter yta.

Lagrum i MPF	VK/ KK	AK	PN	Beskrivning
16 kap 8 §	28.80	9	B	Anläggning för att med kemiska eller termiska metoder yrkesmässigt ta bort lack eller färg från mer än 50 ton metallgods per kalenderår Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 19 kap. 2 eller 3 §.
16 kap 9 §	28.90	7	C	Anläggning för att med kemiska eller termiska metoder yrkesmässigt ta bort lack eller färg Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 8 §
16 kap 10 §	28.95		C	Anläggning för 1. vattenbaserad avfettning som ger upphov till mer än 10 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår, om verksamheten inte är en fordonstvätt eller tillståndspliktig enligt 19 kap. 2, 3, 4 eller 6 §, 2. betning med mer än 50 kilogram betpasta per kalenderår, om verksamheten ger upphov till avloppsvatten, 3. blästring av mer än 500 kvadratmeter yta per kalenderår, 4. våttrumling av mer än 1 ton metaller per kalenderår eller härdning av mer än 1 ton gods per kalenderår, 5. termisk ytbehandling med en metallförbrukning av mer än 50 kilogram men högst 2 ton per kalenderår, eller 6. metallbeläggning med vakuummetod med en metallförbrukning av mer än 500 kilogram per kalenderår.
	28.95-1	6		- Anläggning för produktion som omfattas av mer än två punkter ovan.
	28.95-2	4		- Anläggning för produktion som omfattas av högst två punkter ovan.
-	28.9501	1	U	Anläggning, som omfattas av någon eller några av följande punkter, för 1. vattenbaserad avfettning som ger upphov till högst 10 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår, om verksamheten inte är fordonstvätt eller tillståndspliktig enligt någon av beskrivningarna i 39.10-39.50, 2. betning med högst 50 kilogram betpasta per kalenderår, om verksamheten ger upphov till avloppsvatten, 3. blästring av högst 500 kvadratmeter yta per kalenderår, 4. våttrumling av högst 1 ton metaller per kalenderår eller härdning av högst 1 ton gods per kalenderår,

Lagrum i MPF	VK/ KK	AK	PN	Beskrivning
				5. termisk ytbehandling med en metallförbrukning av högst 50 kilogram per kalenderår, eller 6. metallbeläggning med vakuummetod, om metallförbrukningen uppgår till högst 500 kilogram per kalenderår.
				<b>ELEKTRISKA ARTIKLAR</b>
17 kap 1 §	31.10	26	A	Anläggning för att tillverka batterier eller ackumulatörer som innehåller kadmium, bly eller kvicksilver.
17 kap 2 §	31.20	15	B	Anläggning för att tillverka batterier eller ackumulatörer som inte innehåller kadmium, bly eller kvicksilver.
17 kap 3 §	31.30	5	C	Anläggning för att tillverka eller reparera ljuskällor som innehåller kvicksilver.
17 kap 4 §	31.40-i	28	A	Anläggning för att tillverka grafitelektroder genom bränning eller grafitisering.
17 kap 5 §	31.50	28	A	Anläggning för att tillverka kol- eller grafitelektroder. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 4 §.
17 kap 6 §	31.60	7	C	Anläggning för att tillverka elektrisk tråd eller elektrisk kabel.
				<b>METALLBEARBETNING</b>
				<b>Motorer, turbiner och reaktorer</b>
18 kap 1 §	34.10	7	C	Anläggning för tillverkning av fler än 100 fordonsmotorer per kalenderår.
-	34.1001	2	U	Anläggning för tillverkning av högst 100 fordonsmotorer per kalenderår.
18 kap 2 §	34.20	4	C	Provbänk för motorer, turbiner eller reaktorer.
				<b>Motorfordon</b>
18 kap 3 §	34.30		B	Anläggning för tillverkning och sammansättning per kalenderår av 1. fler än 25 000 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till högst 3,5 ton, eller fler än 1 000 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till mer än 3,5 ton.
	34.30-1	28		- Fler än 200 000 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till högst 3,5 ton.
	34.30-2	24		- Fler än 100 000 motorfordon men högst 200 000 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till högst 3,5 ton.
	34.30-3	20		- Fler än 50 000 motorfordon men högst 100 000 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till högst 3,5 ton.

Lagrum i MPF	VK/ KK	AK	PN	Beskrivning
	34.30-4	12		- Fler än 25 000 motorfordon men högst 50 000 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till högst 3,5 ton.
	34.30-5	24		- Fler än 20 000 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till mer än 3,5 ton.
	34.30-6	16		- Fler än 5 000 motorfordon men högst 20 000 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till mer än 3,5 ton.
	34.30-7	10		- Fler än 1 000 motorfordon men högst 5 000 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till mer än 3,5 ton.
18 kap 4 §	34.40	9	C	Anläggning för tillverkning och sammansättning per kalenderår av 1. fler än 100 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till högst 3,5 ton, eller 2. fler än 10 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till mer än 3,5 ton. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 3 §.
-	34.4001	3	U	Anläggning för tillverkning och sammansättning per kalenderår av 1. högst 100 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till högst 3,5 ton, eller 2. högst 10 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till mer än 3,5 ton.
				<b>Järnvägsutrustning och flygplan</b>
18 kap 5 §	34.50	9	C	Anläggning för 1. tillverkning av järnvägsutrustning, 2. tillverkning av flygplan, eller 3. reparation av flygplan.
				<b>Maskinell metallbearbetning</b>
18 kap 6 §	34.60	22	A	Anläggning där det förekommer maskinell metallbearbetning med en tillverkningsyta (utom yta för endast montering) större än 100 000 kvadratmeter.
18 kap 7 §	34.70		B	Anläggning där det förekommer maskinell metallbearbetning och där total tankvolym för skärvätskor, processoljor och hydrauloljor i metallbearbetningsmaskinerna är större än 20 kubikmeter, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 3 eller 6 §.  Med total tankvolym avses såväl volymen i ett fast centralt system för vätskor som volymen i lösa behållare som är kopplade antingen till metallbearbetningsmaskin eller till öppnade behållare som används för påfyllning av metallbearbetningsmaskin.



Lagrum i MPF	VK/ KK	AK	PN	Beskrivning
	34.70-1	16		- Total tankvolym för skärvätskor, processoljor och hydrauloljor i metallbearbetningsmaskinerna är större än 75 kubikmeter.
	34.70-2	14		- Total tankvolym för skärvätskor, processoljor och hydrauloljor i metallbearbetningsmaskinerna är större än 20 kubikmeter men högst 75 kubikmeter.
18 kap 8 §	34.80		C	Anläggning där det förekommer maskinell metallbearbetning och där total tankvolym för skärvätskor, processoljor och hydrauloljor i metallbearbetningsmaskinerna är större än 1 kubikmeter, om verksamheten inte är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9 eller 10§. Med total tankvolym avses det samma som i 7 § andra stycket.
	34.80-1	9		- Total tankvolym för skärvätskor, processoljor och hydrauloljor i metallbearbetningsmaskinerna är större än 10 kubikmeter men högst 20 kubikmeter.
	34.80-2	6		- Total tankvolym för skärvätskor, processoljor och hydrauloljor i metallbearbetningsmaskinerna är större än 5 kubikmeter men högst 10 kubikmeter.
	34.80-3	4		- Total tankvolym för skärvätskor, processoljor och hydrauloljor i metallbearbetningsmaskinerna är större än 1 kubikmeter men högst 5 kubikmeter.
-	34.8001	1	U	Anläggning där det förekommer maskinell metallbearbetning och där total tankvolym för skärvätskor, processoljor och hydrauloljor i metallbearbetningsmaskinerna är högst 1 kubikmeter. Med total tankvolym avses det samma som i 7 § andra stycket.
				<b>Gas- och oljeplattformar</b>
18 kap 9 §	35.10	28	A	Byggnad av en plattform som är avsedd att användas vid utvinning av olja eller gas inom havsområden, om verksamheten inte provas enligt 11 kap. miljöbalken.
-	35.1001	18	U	Plattform för verkstad på vattnet när fråga är om förläggning nära kusten för montering, utrustning, ombyggnad, reparation, underhåll eller liknande åtgärd.
				<b>Skeppsvarv</b>
18 kap 10 §	35.20	4	C	Skeppsvarv.
				<b>FÖRBRUKNING AV ORGANISKA LÖSNINGSMEDEL</b>

Lagrum i MPF	VK/ KK	AK	PN	Beskrivning
19 kap 1 §				Med förbrukning avses i detta kapitel lösningsmedelstillförseln minskad med den mängd som i tekniskt eller kommersiellt syfte återvinns för återanvändning där även återanvändning av lösningsmedel som bränsle ingår men inte lösningsmedel som slutligt bortskaffas som avfall.
19 kap 2 §	39.10-i	19	B	Anläggning för att appretera, trycka, bestryka, avfetta, vattenskyddsimpregnera, limma, måla, rengöra, impregnera eller på annat sätt ytbehandla material, föremål eller produkter, om förbrukningen av organiska lösningsmedel är mer än 150 kilogram per timme eller mer än 200 ton per kalenderår.
9 kap 3 §	39.15		B	Anläggning där det per kalenderår förbrukas 1. mer än 5 ton halogenerade organiska lösningsmedel, 2. mer än totalt 25 ton organiska lösningsmedel, 3. mer än 50 ton organiska lösningsmedel i tillverkning av farmaceutiska produkter, eller 4. mer än 100 ton organiska lösningsmedel i tillverkning av lack, tryckfärg, lim eller andra belägningspreparat. Vid tillämpningen av första stycket ska inte sådana organiska lösningsmedel medräknas som omfattas av förordningen (2007:846) om fluorerade växthusgaser och ozonnedbrytande ämnen eller av föreskrifter som har meddelats med stöd av den förordningen. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 2 §. Tillståndsplikten enligt första stycket 2 gäller inte sjukhus.

	39.15-1	17		- 2. mer än totalt 200 ton organiska lösningsmedel
	39.15-2	15		- 1. mer än 5 ton halogenerade organiska lösningsmedel, - 2. mer än totalt 50 ton men högst 200 ton organiska lösningsmedel
	39.15-3	14		- 2. mer än totalt 25 ton men högst 50 ton organiska lösningsmedel,
	39.15-4	17		- 3. mer än 200 ton organiska lösningsmedel i tillverkning av farmaceutiska produkter
	39.15-5	15		- 3. mer än 50 ton men högst 200 ton organiska lösningsmedel i tillverkning av farmaceutiska produkter
	39.15-6	17		- 4. mer än 200 ton organiska lösningsmedel i tillverkning av lack, tryckfärg, lim eller andra beläggningspreparat.
	39.15-7	15		- 4. mer än 100 ton men högst 200 ton organiska lösningsmedel i tillverkning av lack, tryckfärg, lim eller andra beläggningspreparat.

Lagrum i MPF	VK/ KK	AK	PN	Beskrivning
19 kap 4 §	39.30	5	C	<p>Anläggning där organiska lösningsmedel förbrukas per kalenderår med</p> <p>1. mer än 1 ton i ytrenigering, om lösningsmedlet innehåller någon kemisk produkt, som</p> <p>a) enligt föreskrifter som har meddelats av Kemikalieinspektionen har klassificerats med riskfraserna "misstänks kunna ge cancer" (R40), "kan ge cancer" (R45), "kan ge ärftliga genetiska skador" (R46), "kan ge cancer vid inandning" (R49), "kan ge nedsatt fortplantningsförmåga" (R60) eller "kan ge fosterskador" (R61), eller</p> <p>b) enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006 uppfyller kriterierna för att klassificeras i faroklasserna "cancerogenitet kategori 1A", "cancerogenitet kategori 1B", "cancerogenitet kategori 2", "mutagenitet i könsceller kategori 1A", "mutagenitet i könsceller kategori 1B", "reproduktionstoxicitet kategori 1A", eller "reproduktionstoxicitet kategori 1B",</p> <p>2. mer än 2 ton i annan ytrenigering,</p> <p>3. mer än 500 kilogram i fordonslackering, eller</p> <p>4. mer än 1 kilogram i kemtvätt.</p> <p>Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 2 eller 3 §.</p>
19 kap 5 §	39.35	5	C	<p>Anläggning där organiska lösningsmedel förbrukas per kalenderår med mer än 500 kilogram i lackering av vägfordon till följd av reparation, underhåll eller dekoration som sker utanför tillverkningsanläggningar. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 2 eller 3 §.</p>
19 kap 6 §	39.50		C	<p>Anläggning där det per kalenderår förbrukas</p> <p>1. mer än 1 ton halogenerade organiska lösningsmedel, eller</p> <p>2. mer än totalt 5 ton organiska lösningsmedel.</p> <p>Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 2, 3 eller 4 §.</p>

Lagrum i MPF	VK/ KK	AK	PN	Beskrivning
	39.50-1	8		- 1. Mer än 1 ton halogenerade organiska lösningsmedel förbrukas per kalenderår.
	39.50-2	8		- 2. Mer än totalt 10 ton men högst totalt 25 ton organiska lösningsmedel förbrukas per kalenderår.
	39.50-3	6		2. Mer än totalt 5 ton men högst totalt 10 ton organiska lösningsmedel förbrukas per kalenderår.
-	39.5001	4	U	Anläggning där det per kalenderår förbrukas högst 1 ton halogenerade organiska lösningsmedel
-	39.5002	4	U	Anläggning där det per kalenderår förbrukas mer än 2,5 ton men högst 5 ton organiska lösningsmedel.
-	39.5003	3	U	Anläggning där det per kalenderår förbrukas mer än 500 kg men högst 2,5 ton organiska lösningsmedel.
	39.5004	1	U	Anläggning där det per kalenderår förbrukas högst 500 kg organiska lösningsmedel.
				<b>HANTERING AV BRÄNSLEN OCH ANDRA KEMISKA PRODUKTER</b>
20 kap 1 §	39.60		B	Anläggning för lagring eller annan hantering av 1. gasformiga eller flytande petrokemiska produkter, oljor, petroleumprodukter eller brännbara gaser, om anläggningen har kapacitet för lagring av mer än 50 000 ton vid ett och samma tillfälle eller hantering av mer än 500 000 ton per kalenderår, 2. andra kemiska produkter, om lagringen eller hanteringen omfattar mer än 5 000 ton vid ett och samma tillfälle eller mer än 50 000 ton per kalenderår och produkterna a) enligt föreskrifter som har meddelats av Kemikalieinspektionen har klassificerats med de riskfraser som ingår i faroklasserna "mycket giftig", "giftig", "frätande", "cancerframkallande", "mutagen", "reproduktionstoxisk" eller "miljöfarlig", eller b) enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006 uppfyller kriterierna för att klassificeras i faroklasserna "akut toxicitet kategori 1", "akut toxicitet kategori 2", "akut toxicitet kategori 3", "specifik organtoxicitet enstaka exponering kategori 1", "specifik organtoxicitet upprepad exponering kategori 1", "frätande för huden kategori 1A", "frätande för huden kategori 1B",

Lagrum i MPF	VK/ KK	AK	PN	Beskrivning
	39.60-1	16		<p>"frätande för huden kategori 1C", "cancerogenitet kategori 1A", "cancerogenitet kategori 1B", "cancerogenitet kategori 2", "mutagenitet i könsceller kategori 1A", "mutagenitet i könsceller kategori 1B", "mutagenitet i könsceller kategori 2", "reproduktionstoxicitet kategori 1A", "reproduktionstoxicitet kategori 1B", "reproduktionstoxicitet kategori 2", "farligt för vattenmiljön kategori akut 1", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 1", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 2", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 3", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 4" eller "farligt för ozonskiktet, eller</p> <p>3. andra kemiska produkter än som avses i 1 och 2, om det i anläggningen lagras mer än 200 000 ton vid ett och samma tillfälle.</p> <p>- Anläggning för lagring eller annan hantering enligt punkt 1 om anläggningen har kapacitet för lagring av mer än 500 000 ton vid ett och samma tillfälle eller hantering av mer än 5 000 000 ton per kalenderår, enligt punkt 2 om det i anläggningen lagras mer än 50 000 ton vid ett och samma tillfälle eller hanteras mer än 500 000 ton per kalenderår, eller enligt punkt 3 om det i anläggningen lagras mer än 2 000 000 ton vid ett och samma tillfälle.</p>
	39.60-2	12		<p>- Anläggning för lagring eller annan hantering enligt punkt 1 om anläggningen har kapacitet för lagring av mer än 250 000 ton men högst 500 000 ton vid ett och samma tillfälle eller hantering av mer än 2 500 000 ton men högst 5 000 000 ton per kalenderår, enligt punkt 2 om det i anläggningen lagras mer än 25 000 ton men högst 50 000 ton vid ett och samma tillfälle eller hanteras mer än 250 000 ton men högst 500 000 ton per kalenderår, eller enligt punkt 3 om det i anläggningen lagras mer än 1 000 000 ton men högst 2 000 000 ton vid ett och samma tillfälle.</p>

Lagrum i MPF	VK/ KK	AK	PN	Beskrivning
	39.60-3	8		<p>- Anläggning för lagring eller annan hantering enligt punkt 1 om anläggningen har kapacitet för lagring av mer än 50 000 ton men högst 250 000 ton vid ett och samma tillfälle eller hantering av mer än 500 000 ton men högst 2 500 000 ton per kalenderår,</p> <p>enligt punkt 2 om det i anläggningen lagras mer än 5 000 ton men högst 25 000 ton vid ett och samma tillfälle eller hanteras mer än 50 000 ton men högst 250 000 ton per kalenderår, eller enligt punkt 3 om det i anläggningen lagras mer än 200 000 ton men högst 1 000 000 ton vid ett och samma tillfälle.</p>
20 kap 2 §	39.70	6	C	<p>Anläggning för lagring av</p> <p>1. gasformiga eller flytande petrokemiska produkter, oljor, petroleumprodukter eller brännbara gaser, om det i anläggningen lagras mer än 5 000 ton vid ett och samma tillfälle,</p> <p>2. andra kemiska produkter än som avses i 1, om anläggningen avser verksamhet för energiproduktion eller kemisk industri och har kapacitet för lagring av mer än 1 ton vid ett och samma tillfälle och</p> <p>a) någon produkt enligt föreskrifter som har meddelats av Kemikalieinspektionen har klassificerats med de riskfraser som ingår i faroklasserna "mycket giftig", "giftig", "frätande", "cancerframkallande", "mutagen", "reproduktionstoxisk" eller "miljöfarlig", eller</p> <p>någon produkt enligt förordning (EG) nr 272/2008 uppfyller kriterierna för att klassificeras i faroklasserna "akut toxicitet kategori 1", "akut toxicitet kategori 2", "akut toxicitet kategori 3", "specifik organtoxicitet enstaka exponering kategori 1", "specifik organtoxicitet upprepad exponering kategori 1", "frätande för huden kategori 1A", "frätande för huden kategori 1B", "frätande för huden kategori 1C", "cancerogenitet kategori 1A", "cancerogenitet kategori 1B", "cancerogenitet kategori 2", "mutagenitet i könsceller kategori 1A", "mutagenitet i könsceller kategori 1B", "mutagenitet i könsceller kategori 2", "reproduktionstoxicitet kategori 1A", "reproduktionstoxicitet kategori 1B", "reproduktionstoxicitet kategori 2", "farligt för vattenmiljön kategori akut 1",</p>

Lagrum i MPF	VK/ KK	AK	PN	Beskrivning
				<p>"farligt för vattenmiljön kategori kronisk 1", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 2", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 3", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 4" eller "farligt för ozonskiktet", eller</p> <p>3. andra kemiska produkter än som avses i 1 och 2, om det i anläggningen lagras mer än 50 000 ton vid ett och samma tillfälle.</p>
-	39.7001	1	U	<p>Anläggning för lagring av</p> <p>1. gasformiga eller flytande petrokemiska produkter, oljor, petroleumprodukter eller brännbara gaser, om det i anläggningen lagras högst 5 000 ton vid ett och samma tillfälle,</p> <p>2. andra kemiska produkter än som avses i 1, om anläggningen avser verksamhet för energiproduktion eller kemisk industri och har kapacitet för lagring av högst 1 ton vid ett och samma tillfälle och</p> <p>a) någon produkt enligt föreskrifter som har meddelats av Kemikalieinspektionen har klassificerats med de riskfraser som ingår i faroklasserna "mycket giftig", "giftig", "frätande", "cancerframkallande", "mutagen", "reproduktionstoxisk" eller "miljöfarlig", eller</p> <p>b) någon produkt enligt förordning (EG) nr 272/2008 uppfyller kriterierna för att klassificeras i faroklasserna "akut toxicitet kategori 1", "akut toxicitet kategori 2", "akut toxicitet kategori 3", "specifik organtoxicitet enstaka exponering kategori 1", "specifik organtoxicitet upprepad exponering kategori 1", "frätande för huden kategori 1A", "frätande för huden kategori 1B", "frätande för huden kategori 1C", "cancerogenitet kategori 1A", "cancerogenitet kategori 1B", "cancerogenitet kategori 2", "mutagenitet i könsceller kategori 1A", "mutagenitet i könsceller kategori 1B", "mutagenitet i könsceller kategori 2", "reproduktionstoxicitet kategori 1A", "reproduktionstoxicitet kategori 1B", "reproduktionstoxicitet kategori 2", "farligt för vattenmiljön kategori akut 1", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 1", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 2", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 3", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 4" eller "farligt för ozonskiktet", eller</p> <p>3. andra kemiska produkter än som avses i 1 och 2, om det i anläggningen lagras högst 50 000 ton vid ett och samma tillfälle.</p>



Lagrum i MPF	VK/ KK	AK	PN	Beskrivning
20 kap 3 §	39.80	7	B	Anläggning för lagring av mer än 50 miljoner normalkubikmeter naturgas per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 §.
-	39.8001	1	U	Anläggning för lagring av högst 50 miljoner normalkubikmeter naturgas per kalenderår.
20 kap 4 §	39.90	3	C	Anläggning för lagring av mer än 5 000 ton kol, torv eller bränsleflis eller annat träbränsle per kalenderår.
-	39.9001	1	U	Anläggning för lagring av högst 5 000 ton kol, torv eller bränsleflis eller annat träbränsle per kalenderår.
				<b>GAS- OCH VÄTSKEFORMIGA BRÄNSLEN, EL, VÄRME OCH KYLA</b>
21 kap 1 §				Med <i>avfall</i> och <i>farligt avfall</i> avses i detta kapitel detsamma som i 15 kap. miljöbalken och avfallsförordningen (2020:614).
				<b>Anaerob biologisk behandling</b>
21 kap 2 §	40.01	11	B	Anläggning som genom anaerob biologisk behandling av stallgödsel, grödor eller annat biologiskt material producerar mer än 3 000 megawattimmar biogas per kalenderår. Tillståndsplikten gäller även om stallgödseln är avfall och även om det material som inte är stallgödsel består av högst 500 ton icke-farligt avfall per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 29 kap. 65 §.
21 kap 3 §	40.02	7	C	Anläggning som genom anaerob biologisk behandling av stallgödsel, grödor eller annat biologiskt material producerar biogas. Anmälningssplikten gäller även om stallgödseln är avfall och även om det material som inte är stallgödsel består av högst 500 ton icke-farligt avfall per kalenderår. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 2 §.
				<b>Framställning av gas- och vätskeformiga</b>
21 kap 4 §	40.05-i	15	B	Anläggning för förgasning eller förvätskning av andra bränslen än kol där anläggningen har en kapacitet att överföra 20 megawatt tillförd bränsleeffekt eller mer.

Lagrum i MPF	VK/ KK	AK	PN	Beskrivning
21 kap 5 §	40.15	11	B	Anläggning för att uppgradera eller för att på annat sätt än genom anaerob biologisk behandling tillverka mer än 1 500 megawattimmar gas eller vätskeformigt bränsle per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 4 § eller 12 kap. 1 eller 2 §.
21 kap 6 §	40.20	7	C	Anläggning för att uppgradera eller för att på annat sätt än genom anaerob biologisk behandling tillverka högst 1 500 megawattimmar gas eller vätskeformigt bränsle per kalenderår.
				<b>Kärnkraft</b>
21 kap 7 §	40.30		A	Kärnkraftsreaktor eller annan kärnreaktor.
				<b>Förbränning</b>
21 kap 8 §	40.40-i		A	Anläggning för förbränning med en total installerad tillförd effekt av mer än 300 megawatt.
	40.40-i1	24		- Total installerad tillförd effekt av mer än 300 megawatt.
	40.40-i2	12		- Gasturbin.
21 kap 9 §	40.50-i		B	Anläggning för förbränning med en total installerad tillförd effekt av minst 50 megawatt men högst 300 megawatt.
	40.50-i1	17		- Total installerad tillförd effekt av mer än 100 megawatt men högst 300 megawatt.
	40.50-i2	12		- Total installerad tillförd effekt av mer än 50 megawatt men högst 100 megawatt.
21 kap 10 §	40.51	11	B	Anläggning för förbränning med en total installerad tillförd effekt av mer än 20 megawatt men mindre än 50 megawatt.
21 kap 11 §	40.60		C	Anläggning för förbränning med en total installerad tillförd effekt av 1. mer än 500 kilowatt men högst 20 megawatt, om annat bränsle används än enbart fossil eldningsolja eller biogen eller fossil bränslegas, eller 2. mer än 10 megawatt men högst 20 megawatt, om inget annat bränsle används än fossil eldningsolja eller biogen eller fossil bränslegas. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är anmälningsspliktig enligt 12 § eller avser en stationär förbränningsmotor avsedd endast som reservaggregat vid elavbrott.

Lagrum i MPF	VK/ KK	AK	PN	Beskrivning
	40.60-1	5		- Total installerad tillförd effekt av mer än 5 megawatt men högst 20 megawatt, om annat bränsle används än enbart fossil eldningsolja eller biogen eller fossil bränslegas.
	40.60-2	3		- Total installerad tillförd effekt av mer än 500 kilowatt men högst 5 megawatt, om annat bränsle används än enbart fossil eldningsolja eller biogen eller fossil bränslegas.
	40.60-3	5		- Total installerad tillförd effekt av mer än 10 megawatt men högst 20 megawatt, om inget annat bränsle än fossil eldningsolja eller biogen eller fossil bränslegas.
-	40.6001	2	U	Anläggning för förbränning med en total installerad tillförd effekt av 1. högst 500 kilowatt, om annat bränsle används än enbart fossil eldningsolja eller biogen eller fossil bränslegas, eller 2. högst 10 megawatt, om inget annat bränsle används än fossil eldningsolja eller biogen eller fossil bränslegas.
21 kap 12 §	40.70	9	C	Gasturbinanläggning med en total installerad tillförd effekt av högst 20 megawatt.
				<b>Vindkraft</b>
21 kap 13 §	40.90	4	B	Verksamhet med 1. två eller flera vindkraftverk som står tillsammans (gruppstation), om vart och ett av vindkraftverken inklusive rotorblad är högre än 150 meter, 2. ett vindkraftverk som inklusive rotorblad är högre än 150 meter och står tillsammans med en sådan gruppstation som avses i 1, eller 3. ett vindkraftverk som inklusive rotorblad är högre än 150 meter och står tillsammans med ett annat sådant vindkraftverk, om verksamheten påbörjas efter att verksamheten med det andra vindkraftverket påbörjades.
21 kap 14 §	40.95	3	B	Verksamhet med 1. sju eller fler vindkraftverk som står tillsammans (gruppstation), om vart och ett av vindkraftverken inklusive rotorblad är högre än 120 meter, 2. ett vindkraftverk som inklusive rotorblad är högre än 120 meter och står tillsammans med en sådan gruppstation som avses i 1, eller

Lagrum i MPF	VK/ KK	AK	PN	Beskrivning
				3. ett eller fler vindkraftverk som vart och ett inklusive rotorblad är högre än 120 meter och står tillsammans med så många andra sådana vindkraftverk att gruppstationen sammanlagt består av minst sju vindkraftverk, om verksamheten påbörjas efter det att verksamheten eller verksamheterna med de andra vindkraftverken påbörjades. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 13 §.
21 kap 15 §	40.100	2	C	Verksamhet med 1. ett vindkraftverk som inklusive rotorblad är högre än 50 meter, 2. två eller fler vindkraftverk som står tillsammans (gruppstation), eller 3. ett vindkraftverk som står tillsammans med ett annat vindkraftverk, om verksamheten påbörjas efter det att verksamheten med det andra vindkraftverket påbörjades. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 13 eller 14 §.
-	40.10001	1	U	Verksamhet med ett vindkraftverk som inklusive rotorblad är lägre än 50 meter.
				<b>Värme- och kylanläggningar</b>
21 kap 16 §	40.110	7	C	Värmepump eller kylanläggning för uttag eller tillförsel av värmeenergi från mark, vattenområde, grundvatten eller avloppsvatten för en uttagen eller tillförd effekt av mer än 10 megawatt. Anmälningsplikten gäller inte uttag eller tillförsel genom vattentäkt.
21 kap 17 §	40.120	3	C	Anläggning för lagring av värme i mark, vattenområde eller i grundvatten för en tillförd energimängd av mer än 3 000 megawattimmar.
-	40.12001	1	U	Anläggning för lagring av värme i mark, vattenområde eller i grundvatten för en tillförd energimängd av högst 3 000 megawattimmar.
				<b>VATTENFÖRSÖRJNING</b>
-	41.9001	6	U	Vattenverk med kemsteg för mer än 25 000 personer, eller utan kemsteg för mer än 50 000
-	41.9002	4	U	Vattenverk med kemsteg för mer än 5 000 personer men högst 25 000 personer, eller utan kemsteg för mer än 5 000 personer men högst 50 000 personer.
-	41.9003	2	U	Vattenverk för högst 5 000 personer.

Lagrum i MPF	VK/ KK	AK	PN	Beskrivning
				<b>AVVECKLING AV KÄRNREAKTORER</b>
22 kap 1 §	45.10		A	Verksamhet varigenom en kärnkraftsreaktor eller annan kärnreaktor monteras ned eller avvecklas, från det att reaktorn stängs av till dess att reaktorn efter avställningsdrift, servicedrift och rivning har upphört genom att allt kärnbränsle och annat radioaktivt kontaminerat material varaktigt har avlägsnats från anläggningsplatsen.
				<b>FORDONSSERVICE OCH DRIVMEDELSHANTERING</b>
23 kap 1 §	50.10		C	Anläggning för tvättning av 1. fler än 5 000 personbilar per kalenderår, 2. fler än 100 tåg eller flygplan per kalenderår, 3. fler än 500 tågvagnar eller lok per kalenderår, eller 4. fler än 1 000 andra motordrivna fordon per kalenderår.
	50.10-1	8		- Tvättning av 1. fler än 15 000 personbilar per kalenderår, 2. fler än 1 000 tåg eller flygplan per kalenderår, 3. fler än 5 000 tågvagnar eller lok per kalenderår, eller 4. fler än 3 000 andra motordrivna fordon per kalenderår.
	50.10-2	7		- Tvättning av 1. fler än 5 000 personbilar per kalenderår, 2. fler än 100 tåg eller flygplan per kalenderår, 3. fler än 500 tågvagnar eller lok per kalenderår, eller 4. fler än 1 000 andra motordrivna fordon per kalenderår..
-	50.1001	4	U	Anläggning för tvättning av 1. fler än 1 250 personbilar per kalenderår, 2. färre än eller lika med 100 tåg eller flygplan per kalenderår, 3. färre än eller lika med 500 tågvagnar eller lok per kalenderår, eller 4. fler än 250 andra motordrivna fordon per kalenderår.
-	50.1002	2	U	Anläggning för tvättning av 1. fler än 250 personbilar per kalenderår, 2. fler än 50 andra motordrivna fordon per kalenderår.
-	50.1003	1	U	Anläggning för tvättning av 1. högst 250 personbilar per kalenderår, 2. högst 50 andra motordrivna fordon per kalenderår.

Lagrum i MPF	VK/ KK	AK	PN	Beskrivning
23 kap 2 §	50.20		C	Anläggning där det per kalenderår hanteras 1. mer än 1 000 kubikmeter flytande motorbränsle, eller 2. mer än 1 miljon normalkubikmeter gas avsedd som motorbränsle. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningsspliktig enligt 20 kap. 1, 2 eller 3 §.
	50.20-1	7		- Anläggning där det per kalenderår hanteras mer än 10 000 kubikmeter flytande motorbränsle.
	50.20-2	5		- Anläggning där det per kalenderår hanteras mer än 5 000 kubikmeter flytande motorbränsle.
	50.20-3	4		- Anläggning där det per kalenderår hanteras mer än 1 000 kubikmeter flytande motorbränsle.
	50.20-4	5		- Anläggning där det per kalenderår hanteras mer än 1 miljon normalkubikmeter gas avsett som motorbränsle.
-	50.2001	1	U	Anläggning där det per kalenderår hanteras högst 1 000 kubikmeter flytande motorbränsle för försäljning.
-	50.2002	1	U	Anläggning där det per kalenderår hanteras högst 1 miljon normalkubikmeter gas avsett som motorbränsle för försäljning.
-	50.2003	2	U	Fordonsverkstad mer än 500 kvadratmeter.
-	50.2004	1	U	Fordonsverkstad högst 500 kvadratmeter.
-	50.2005	1	U	Parkeringsgarage med oljeavskiljare med fler än 400 platser för motorfordon.
				<b>HAMNAR OCH FLYGPLATSER</b>
				<b>Hamnar</b>
24 kap 1 §	63.10		B	Gäller för hamn där trafik medges för fartyg med en bruttodräktighet på mer än 1 350. Tillståndssplikten gäller inte 1. hamn för Försvarsmakten, eller 2. färjekaj med högst tio planerade fartygsanlöp per kalenderår.
	63.10-1	29		- Hamn med mer än 5 000 anlöp per kalenderår
	63.10-2	24		- Hamn med 2 000 – 5 000 anlöp per kalenderår
	63.10-3	18		- Hamn med 300 – 2 000 anlöp per kalenderår
	63.10-4	12		- Hamn med 50 – 300 anlöp per kalenderår
	63.10-5	8		- Hamn med 10 – 50 anlöp per kalenderår
	63.10-6	7		- Hamn med högst 10 anlöp per kalenderår
	63.1001	4	U	Gäller för hamn där trafik medges för fartyg med en bruttodräktighet på högst 1 350. Punkten gäller inte hamn för Försvarsmakten.

Lagrum i MPF	VK/ KK	AK	PN	Beskrivning
24 kap 2 §	63.20	7	C	Fiskehamn eller hamn för Försvarsmakten. Anmälningssplikten gäller inte fiskehamn som är tillståndspliktig enligt 1 §.
-	63.2001	4	U	Fritidsbåtshamn, för mer än 600 båtar, med uppläggning eller upptag
-	63.2002	3	U	Fritidsbåtshamn, för mer än 200 men högst 600 båtar, med uppläggning eller upptag
	63.2003	2	U	Fritidsbåtshamn, för mer än 50 men högst 200 båtar, med uppläggning eller upptag
	63.2004	1	U	Fritidsbåtshamn, för högst 50 båtar, med uppläggning eller upptag
	63.2005	1	U	Fritidsbåtshamn utan uppläggning eller upptag
				<b>Flygplatser</b>
24 kap 3§	63.30		A	Civil flygplats med en instrumentbana som är längre än 1 200 meter. Tillståndsplikten gäller inte flygplats som är tillståndspliktig enligt 4 §.
	63.30-1	28		- Mer än 50 000 landningar per kalenderår.
	63.30-2	20		- Mer än 20 000 landningar men högst 50 000 landningar per kalenderår.
	63.30-3	16		- Mer än 5 000 landningar men högst 20 000 landningar per kalenderår.
	63.30-4	10		- Högst 5 000 landningar per kalenderår.
24 kap 4 §	63.40	13	B	Flottiljflygplats eller civil flygplats med infrastruktur för militär flygverksamhet, om instrumentbanan på flottiljflygplatsen eller den civila flygplatsen är längre än 1 200 meter.
-	63.4001	4	U	Flottiljflygplats eller civil flygplats med infrastruktur för militär flygverksamhet, om instrumentbanan på flottiljflygplatsen eller den civila flygplatsen är kortare än 1 200 meter.
24 kap 5 §	63.50	4	C	Flygplats för motordrivna luftfartyg där mer än 500 flygrörelser per kalenderår äger rum. Anmälningssplikten gäller inte om flygplatsen är tillståndspliktig enligt 3 eller
-	63.5001	1	U	Flygplats för motordrivna luftfartyg där högst 500 flygrörelser per kalenderår äger
				<b>Annan trafikinfrastruktur</b>
-	63.10001	26	U	Väganläggning i drift upplåten för allmän trafik, med en sammanlagd trafik med mer än 1 000 miljoner <sup>1</sup> fordonskilometer per kalenderår.
-	63.10002	19	U	Väganläggning i drift upplåten för allmän trafik, med en sammanlagd trafik med mer än 500 miljoner <sup>2</sup> fordonskilometer per kalenderår.

Lagrum i MPF	VK/ KK	AK	PN	Beskrivning
-	63.10003	16	U	Väganläggning i drift upplåten för allmän trafik, med en sammanlagd trafik med mer än 100 miljoner <sup>3</sup> fordonskilometer per kalenderår.
-	63.10004	1	U	Parkering
-	63.10101	19	U	Spåranläggning i drift för lokal kollektivtrafik med en sammanlagd spårlängd över 80
-	63.10102	13	U	Spåranläggning i drift för regional kollektivtrafik eller nationell person och/eller godstrafik med en sammanlagd spårlängd över 30 kilometer.
-	63.10103	8	U	Övriga spåranläggningar.
				<b>LABORATORIER</b>
25 kap 1 §	73.10	7	C	Kemiska eller biologiska laboratorier med en total golvyta som är större än 5 000 kvadratmeter. Anmälningssplikten gäller inte laboratorier som 1. ingår i verksamhet som är tillstånds- eller anmälningsspliktig enligt någon annan bestämmelse i denna förordning, 2. är tillstånds- eller anmälningsspliktiga enligt 13 kap. miljöbalken, eller 3. ingår i utbildningslokaler som är anmälningsspliktiga enligt 38 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.
-	73.1001	7	U	Kemiska eller biologiska laboratorier för utbildning med en total golvyta som är större än 5 000 kvadratmeter.
-	73.1002	2	U	Kemiska eller biologiska laboratorier med en total golvyta som är större än 20 kvadratmeter men högst 5 000 kvadratmeter.
	73.1003	1	U	Kemiska eller biologiska laboratorier med en total golvyta som är högst 20 kvadratmeter.

<sup>1</sup> Motsvarar en vägsträcka på c:a 55 km med 50.000 fordonspassager per dygn <sup>2</sup>

Motsvarar en vägsträcka på c:a 55 km med 25.000 fordonspassager per dygn <sup>3</sup> Motsvarar en vägsträcka på c:a 25 km med 10.000 fordonspassager per dygn



Lagrum i MPF	VK/ KK	AK	PN	Beskrivning
				<b>TANKRENGÖRING</b>
26 kap 1 §	74.10		B	<p>Anläggning för rengöring av cisterner, tankar eller fat som i annan verksamhet än den egna används för förvaring eller transport av kemiska produkter och där någon kemisk produkt,</p> <p>a) enligt föreskrifter som har meddelats av Kemikalieinspektionen har klassificerats med de riskfraser som ingår i faroklasserna "mycket giftig", "giftig", "frätande", "cancerframkallande", "mutagen", "reproduktionstoxisk" eller "miljöfarlig", eller</p> <p>b) enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006 uppfyller kriterierna</p> <p>för att klassificeras i faroklasserna "akut toxicitet kategori 1", "akut toxicitet kategori 2", "akut toxicitet kategori 3", "specifik organtoxicitet enstaka exponering kategori 1", "specifik organtoxicitet upprepad exponering kategori 1", "frätande för huden kategori 1A", "frätande för huden kategori 1B", "frätande för huden kategori 1C", "cancerogenitet kategori 1A", "cancerogenitet kategori 1B", "cancerogenitet kategori 2", "mutagenitet i könsceller kategori 1A", "mutagenitet i könsceller kategori 1B", "mutagenitet i könsceller kategori 2", "reproduktionstoxicitet kategori 1A", "reproduktionstoxicitet kategori 1B", "reproduktionstoxicitet kategori 2", "farligt för vattenmiljön kategori akut 1", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 1", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 2", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 3", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 4" eller "farligt för ozonskiktet".</p>
	74.10-1	9		- Rengöring av cisterner, tankar eller fat som i annan verksamhet än den egna används för förvaring eller transport av mer än 500 kubikmeter per kalenderår.
	74.10-2	7		- Rengöring av cisterner, tankar eller fat som i annan verksamhet än den egna används för förvaring eller transport av högst 500 kubikmeter per kalenderår.

Lagrum i MPF	VK/ KK	AK	PN	Beskrivning
26 kap 2 §	74.20	6	C	Anläggning för rengöring av cisterner, tankar eller fat som används för förvaring eller för transport av kemiska produkter. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 §.
				<b>HÄLSO- OCH SJUKVÅRD</b>
27 kap 1	85.10	9	C	Sjukhus med fler än 200 vårdplatser.
-	85.1001	6	U	Sjukhus med högst 200 vårdplatser.
27 kap 2 §	85.20	5	C	Anläggning för sterilisering av sjukvårdsartiklar, om etylenoxid används som steriliseringsmedel.
-	85.3001	1	U	Tandläkarmottagning.
	85.4001	1	U	Djursjukhus och liknande
				<b>RENING AV AVLOPPSVATTEN</b>
28 kap 1 §	90.10		B	Avloppsreningsanläggning som omfattas av lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster och som tar emot avloppsvatten med en föroreningsmängd som motsvarar mer än 2 000 personekvivalenter.
	90.10-1	20		- mottagande av en föroreningsmängd som motsvarar mer än 100 000 personekvivalenter.
	90.10-2	16		- mottagande av en föroreningsmängd som motsvarar mer än 20 000 personekvivalenter men högst 100 000 personekvivalenter.
	90.10-3	12		- mottagande av en föroreningsmängd som motsvarar mer än 2 000 personekvivalenter men högst 20 000 personekvivalenter.
28 kap 2 §	90.11		B	Avloppsreningsanläggning med en anslutning av 2 000 personer eller fler. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 §.
	90.11-1	20		- Anslutning av fler än 100 000.
	90.11-2	16		- Anslutning av fler än 20 000 personer men högst 100 000 personer.
	90.11-3	12		- Anslutning av fler än 2 000 personer men högst 20 000 personer.
28 kap 3 §	90.15-i	16	B	Avloppsreningsanläggning som tar emot avloppsvatten från en eller flera sådana anläggningar som avses i 1 kap. 2 § industriutsläppsförordningen (2013:250). Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är

Lagrum i MPF	VK/ KK	AK	PN	Beskrivning
28 kap 4 §	90.16		C	Avloppsreningsanläggning som tar emot avloppsvatten med en föroreningsmängd som motsvarar mer än 200 men högst 2 000 personekvivalenter.
	90.16-1	8		-mottagande av en föroreningsmängd som motsvarar mer än 500 personekvivalenter men högst 2000 personekvivalenter.
	90.16-2	7		- mottagande av en föroreningsmängd som motsvarar mer än 200 personekvivalenter men högst 500 personekvivalenter.
-	90.2001	6	U	Avloppsreningsanläggning som tar emot avloppsvatten med en föroreningsmängd som motsvarar mer än 100 men högst 200 personekvivalenter.
-	90.2002	5	U	Avloppsreningsanläggning som tar emot avloppsvatten med en föroreningsmängd som motsvarar mer än 25 men högst 100 personekvivalenter.
	90.2003	1	U	Avloppsledningsnät, inklusive pumpstationer mm
				<b>AVFALL</b>
29 kap 1 §				Med <i>avfall, återvinna avfall, förbereda avfall för återanvändning, materialåtervinna avfall, bortskaffa avfall, samla in avfall</i> och <i>uttjänt bil</i> avses i detta kapitel detsamma som i 15 kap. miljöbalken.
29 kap 2 §				Med <i>farligt avfall</i> och <i>deponering</i> avses i detta kapitel detsamma som i avfallsförordningen (2020:614).
29 kap 3 §				Med <i>inert avfall</i> avses i detta kapitel detsamma som i 3 a § förordningen (2001:512) om deponering av avfall.
29 kap 4 §				Med <i>förbränningsanläggning</i> och <i>samförbränningsanläggning</i> avses i detta kapitel detsamma som i förordningen (2013:253) om förbränning av avfall.
				<b>Förbränning</b>
29 kap 5 §	90.180-i		A	Samförbränningsanläggning där farligt avfall förbränns, om den tillförda mängden farligt avfall är mer än 10 ton per dygn eller mer än 2 500 ton per kalenderår.
	90.180-i1	31		- Den tillförda mängden farligt avfall är mer än 25 000 ton per kalenderår.
	90.180-i2	28		- Den tillförda mängden farligt avfall är mer än 10 000 ton men högst 25 000 ton per kalenderår.
	90.180-i3	20		- Den tillförda mängden farligt avfall är mer än 2 500 ton men högst 10 000 ton per kalenderår.

Lagrum i MPF	VK/ KK	AK	PN	Beskrivning
29 kap 6 §	90.181-i		A	Avfallsförbränningsanläggning där farligt avfall förbränns, om den tillförda mängden farligt avfall är mer än 10 ton per dygn eller mer än 2 500 ton per kalenderår.
	90.181-i1	31		- Den tillförda mängden farligt avfall är mer än 25 000 ton per kalenderår.
	90.181-i2	28		- Den tillförda mängden farligt avfall är mer än 10 000 ton men högst 25 000 ton per kalenderår.
	90.181-i3	20		- Den tillförda mängden farligt avfall är mer än 2 500 ton men högst 10 000 ton per kalenderår.
29 kap 7 §	90.190	10	B	Samförbränningsanläggning där farligt avfall förbränns, om den tillförda mängden avfall är högst 10 ton per dygn men högst 2 500 ton per kalenderår.
29 kap 8 §	90.191	10	B	Avfallsförbränningsanläggning där farligt avfall förbränns, om den tillförda mängden avfall är högst 10 ton per dygn eller högst 2 500 ton per kalenderår.
29 kap 9 §	90.200-i	26	A	Samförbränningsanläggning där icke-farligt avfall förbränns, om den tillförda mängden avfall är mer än 100 000 ton per kalenderår. I den tillförda mängden inräknas inte rent träavfall eller avfall som anges i 17 § 1-3 och 5 i förordningen (2013:253) om förbränning av avfall.
29 kap 10 §	90.201-i	26	A	Avfallsförbränningsanläggning där icke-farligt avfall förbränns, om den tillförda mängden avfall är mer än 100 000 ton per kalenderår. I den tillförda mängden inräknas inte rent träavfall eller avfall som anges i 17 § 1-3 och 5 i förordningen (2013:253) om förbränning av avfall.
29 kap 11 §	90.210-i	20	B	Samförbränningsanläggning där icke-farligt avfall förbränns, om den tillförda mängden avfall är 1. mer än 3 ton per timme, eller 2. mer än 18 000 ton men högst 100 000 ton per kalenderår. I den tillförda mängden inräknas inte rent träavfall eller avfall som anges i 17 § 1-3 och 5
29 kap 12 §	90.211-i	20	B	Avfallsförbränningsanläggning där icke-farligt avfall förbränns, om den tillförda mängden avfall är 1. mer än 3 ton per timme, eller 2. mer än 18 000 ton men högst 100 000 ton per kalenderår. I den tillförda mängden inräknas inte rent träavfall eller avfall som anges i 17 § 1-3 och 5 i förordningen (2013:253) om förbränning av avfall.

Lagrum i MPF	VK/ KK	AK	PN	Beskrivning
29 kap 13 §	90.212-i	13	B	Samförbränningsanläggning där animaliskt avfall förbränns om den tillförda mängden avfall är 1. mer än 10 ton per dygn, eller 2. mer än 2 500 ton men högst 18 000 ton per
29 kap 14 §	90.213-i	13	B	Avfallsförbränningsanläggning där animaliskt avfall förbränns om den tillförda mängden avfall är 1. mer än 10 ton per dygn, eller 2. mer än 2 500 ton men högst 18 000 ton per
29 kap 15 §	90.220		B	Samförbränningsanläggning där icke-farligt avfall förbränns, om den tillförda mängden avfall är 1. högst 3 ton per timme, eller 2. mer än 50 ton men högst 18 000 ton per kalenderår. I den tillförda mängden inräknas inte rent träavfall eller avfall som anges i 17 § 1-3 och 5 i förordningen (2013:253) om förbränning av avfall.
	90.220-1	10		- Den tillförda mängden avfall är större än 10 000 ton men högst 18 000 ton per kalenderår.
	90.220-2	8		- Den tillförda mängden avfall är större än 1000 ton men högst 10 000 ton per kalenderår.
	90.220-3	7		Den tillförda mängden avfall är större än 50 ton men högst 1 000 ton per kalenderår.
29 kap 16 §	90.221		B	Avfallsförbränningsanläggning där icke-farligt avfall förbränns, om den tillförda mängden avfall är 1. högst 3 ton per timme, eller 2. mer än 50 ton men högst 18 000 ton per kalenderår. I den tillförda mängden inräknas inte rent träavfall eller avfall som anges i 17 § 1-3 och 5 i förordningen (2013:253) om förbränning av avfall.
	90.221-1	10		- Den tillförda mängden avfall är större än 10 000 ton men högst 18 000 ton per kalenderår.
	90.221-2	8		- Den tillförda mängden avfall är större än 1000 ton men högst 10 000 ton per kalenderår.
	90.221-3	7		- Den tillförda mängden avfall är större än 50 ton men högst 1 000 ton per kalenderår.
29 kap 17 §	90.230	3	C	Samförbrännings- eller avfallsförbränningsanläggning där icke-farligt avfall förbränns yrkesmässigt, om den tillförda mängden är högst 50 ton per kalenderår. Anmälningssplikten gäller inte anläggning som endast förbränner rent träavfall eller avfall som anges i 17 § 1-3 och 5 i förordningen (2013:253) om förbränning av avfall

Lagrum i MPF	VK/ KK	AK	PN	Beskrivning
-	90.23001	2	U	Samförbrännings- eller avfallsförbränningsanläggning där icke-farligt avfall förbränns om den tillförda mängden är högst 50 ton per kalenderår. Punkten gäller inte anläggning som endast förbränner rent träavfall eller avfall som anges i 17 § 1-3 och 5 i förordningen (2013:253) om förbränning av avfall
				<b>Deponering</b>
29 kap 18 §	90.271		B	Uppläggning av muddermassa 1. på ett sätt som kan förorena mark, vattenområde eller grundvatten, om föroreningsrisken inte endast är ringa, eller 2. i större mängd än 1 000 ton.
	90.271-1	10		- Där föroreningsrisken inte endast är ringa, eller i större mängd än 2 500 ton.
	90.271-2	7		- Där föroreningsrisken inte endast är ringa, eller i större mängd är 1 000 ton men högst 2 500 ton.
29 kap 19 §	90.281	3	C	Deponering av icke-farliga muddermassor på land längs små sund, kanaler eller vattenvägar som massorna har muddrats från, om 1. mängden massor är högst 1 000 ton, eller 2. föroreningsrisken endast är ringa.
-	90.28001	1	U	Uppläggning av snö från gaturenhållning.
29 kap 20 §	90.290-i	26	A	Deponering av icke-farligt avfall som inte är inert, om den tillförda mängden avfall är mer än 100 000 ton per kalenderår.
29 kap 21 §	90.300-i		B	Deponering av icke-farligt avfall som inte är inert, om 1. den tillförda mängden är mer än 2 500 ton men högst 100 000 ton avfall per kalenderår, eller 2. mängden avfall som deponeras är mer än 25 000 ton. Tillståndsplikten gäller inte om deponeringen är tillståndspliktig enligt 20 §.
	90.300-i1	15		- Den tillförda mängden avfall är mer än 20 000 ton men högst 100 000 ton per kalenderår.
	90.300-i2	10		- Den tillförda mängden avfall är mer än 10 000 ton men högst 20 000 ton per kalenderår.
	90.300-i3	8		- Den tillförda mängden avfall är mer än 2 500 ton men högst 10 000 ton per kalenderår.

Lagrum i MPF	VK/ KK	AK	PN	Beskrivning
29 kap 22 §	90.310		B	Deponering av icke-farligt avfall. Tillståndsplikten gäller inte om deponeringen är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 18, 19, 20 eller 21 §.
	90.310-1	12		- Den tillförda mängden avfall är mer än 10 000 ton per kalenderår.
	90.310-2	9		- Den tillförda mängden avfall är mer än 2 500 ton men högst 10 000 ton per kalenderår.
	90.310-3	7		- Den tillförda mängden avfall är högst 2 500 ton per kalenderår.
29 kap 23 §	90.320-i		A	Deponering av farligt avfall, om deponin tillförs mer än 10 000 ton farligt avfall per kalenderår.
	90.320-i1	32		- Den tillförda mängden avfall är mer än 100 000 ton per kalenderår.
	90.320-i2	29		- Den tillförda mängden avfall är mer än 25 000 ton men högst 100 000 ton per kalenderår.
	90.320-i3	26		- Den tillförda mängden avfall är mer än 10 000 ton men högst 25 000 ton per kalenderår
29 kap 24 §	90.330-i	18	B	Deponering av farligt avfall, om 1. den tillförda mängden farligt avfall är mer än 2 500 ton men högst 10 000 ton per kalenderår, eller 2. mängden farligt avfall som deponeras är mer än 25 000 ton. Tillståndsplikten gäller inte om deponeringen är tillståndspliktig enligt 23 §.
29 kap 25 §	90.340		B	Deponering av farligt avfall, om deponeringen inte är tillståndspliktig enligt 23 eller 24 §.
	90.340-1	12		- Den tillförda mängden avfall är mer än 1 000 ton men högst 2 500 ton per kalenderår.
	90.340-2	7		- Den tillförda mängden avfall är högst 1 000 ton per kalenderår.
29 kap 26 §	90.341	3	C	Sluttäckt deponi där sluttäckningen har godkänts enligt 32 § förordningen (2001:512) om deponering av avfall, fram till dess åtgärder inte längre behöver vidtas enligt 33 § samma förordning.
	90.34101	1	U	Sluttäckt deponi som inte omfattas av anmälningsplikt enligt 26 §.

Lagrum i MPF	VK/ KK	AK	PN	Beskrivning
				<b>Återvinning eller bortskaffande av avfall som uppkommit i egen</b>
29 kap 27 §	90.381	6	B	1. Återvinning av farligt avfall som har uppkommit i egen verksamhet, om mängden avfall är mer än 500 ton men högst 2 500 ton per kalenderår, eller 2. Bortskaffning av farligt avfall som har uppkommit i egen verksamhet, om mängden avfall är högst 2 500 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om behandling är anmälningspliktig enligt 38 §.
29 kap 28 §	90.383	6	B	Behandling av farligt avfall som har uppkommit i egen verksamhet, om mängden avfall är mer än 2 500 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om behandling är anmälningspliktig enligt 67 §.
29 kap 29 §	90.391	4	C	Återvinning av farligt avfall som har uppkommit i egen verksamhet, om 1. mängden avfall är högst 500 ton per kalenderår, och 2. behandlingen leder till materialåtervinning
				<b>Biologisk behandling</b>
29 kap 30 §	90.161	7	B	Behandling av icke-farligt avfall genom biologisk behandling om avfallet inte är park- och trädgårdsavfall och 1. den tillförda mängden avfall är mer än 500 ton men högst 18 750 ton per kalenderår, eller 2. om behandlingen enbart sker genom anaerob biologisk nedbrytning och den tillförda mängden avfall är mer än 500 ton men högst 25 000 ton per kalenderår Tillståndsplikten gäller inte om behandlingen 1. är tillståndspliktig enligt 66 §, eller 2. är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 21 kap. 2 eller 3 §
29 kap 31 §	90.171		C	Behandling av icke-farligt avfall genom biologisk behandling, om 1. avfallet inte är park- och trädgårdsavfall och den tillförda mängden är mer än 10 ton men högst 500 ton per kalenderår, eller 2. avfallet är park- och trädgårdsavfall och den tillförda



Lagrum i MPF	VK/ KK	AK	PN	Beskrivning
	90.171-1	5		mängden är mer än 50 ton men högst 18 750 ton per kalenderår. Anmälningssplikten gäller inte om behandlingen är tillstånds- eller anmälningsspliktig enligt 21 kap. 2 eller 3 §
	90.171-2	4		- Den tillförda mängden annat avfall än park- och trädgårdsavfall är mer än 100 ton men högst 500 ton per kalenderår.
	90.171-3	3		- Den tillförda mängden annat avfall än park- och trädgårdsavfall är mer än 10 ton men högst 100 ton per kalenderår. - Den tillförda mängden park- och trädgårdsavfall är mer än 50 ton men högst 18 750 ton per kalenderår.
-	90.17001	1	U	Behandling av icke-farligt avfall genom biologisk behandling, om 1. avfallet inte är park- och trädgårdsavfall och den tillförda mängden är högst 10 ton per kalenderår, eller 2. avfallet är park- och trädgårdsavfall och den tillförda mängden är högst 50 ton per kalenderår.
				<b>Animaliskt avfall</b>
29 kap 32 §	90.241-i		B	Behandling av animaliskt avfall på annat sätt än genom biologisk behandling eller förbränning, om den tillförda mängden avfall är mer än 10 ton per dygn eller mer än 2 500 ton per kalenderår.
	90.241-i1	16		- behandla mer än 10 000 ton animaliskt avfall.
	90.241-i2	10		- behandla mer än 2 500 ton men högst 10 000 ton animaliskt avfall.
29 kap 33 §	90.251	10	C	Yrkesmässig behandling av animaliskt avfall på annat sätt än genom biologisk behandling eller förbränning, om den tillförda mängden avfall är högst 10 ton per dygn eller högst 2 500 ton per

Lagrum i MPF	VK/ KK	AK	PN	Beskrivning
				<b>Återvinning för anläggningsändamål</b>
29 kap 34 §	90.131		B	Återvinning av icke-farligt avfall för anläggningsändamål på ett sätt som kan förorena mark, vattenområde eller grundvatten, om föroreningsrisken inte endast är ringa.
	90.131-1	11		- Mer än 10 000 ton totalt upplagda massor på en och samma sammanhängande plats.
	90.131-2	10		- Mer än 2 500 ton men högst 10 000 ton totalt upplagda massor på en och samma sammanhängande plats.
	90.131-3	9		- Mer än 1 000 ton men högst 2 500 ton totalt upplagda massor på en och samma sammanhängande plats.
	90.131-4	8		- Mer än 50 ton men högst 1 000 ton totalt upplagda massor på en och samma sammanhängande plats.
	90.131-5	7		- Högst 50 ton totalt upplagda massor på en och samma sammanhängande plats.

Lagrum i MPF	VK/ KK	AK	PN	Beskrivning
29 kap 35 §	90.141	1	C	Återvinning av icke-farligt avfall för anläggningsändamål på ett sätt som kan förorena mark, vattenområde eller grundvatten, om föroreningsrisken är ringa.
				<b>Uppgrävda massor</b>
29 kap 36 §	90.361	8	B	Behandling av farligt avfall som utgörs av uppgrävda massor, om mängden avfall är högst 2 500 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om behandlingen är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 25 eller 37 §.
29 kap 37 §	90.370	1	C	Behandling av avfall som utgörs av uppgrävda förorenade massor från den plats där behandlingen sker, om behandlingen pågår under högst en tolv månadersperiod och inte är tillståndspliktig enligt 21, 22, 23, 24 eller 25 §.
				<b>Konvertering av smittförande avfall</b>
29 kap 38 §	90.382	1	C	Konvertera smittförande avfall på ett sjukhus
				<b>Avvattning</b>
29 kap 39 §	90.375	7	C	Avvattning av icke-farligt avfall, om mängden avfall som behandlas är högst 2 000 ton
				<b>Mekanisk bearbetning och sortering</b>
29 kap 40 §	90.100		B	Återvinning av mer än 10 000 ton icke-farligt avfall per kalenderår genom mekanisk bearbetning. Tillståndsplikten gäller inte 1. för att genom krossning, siktning eller motsvarande mekanisk bearbetning återvinna avfall för byggnads- eller anläggningsändamål, eller 2. om återvinningen är tillståndspliktig enligt 65 §.
	90.100-1	20		- Den hanterade avfallsmängden är större än 50 000 ton per kalenderår.
	90.100-2	12		- Den hanterade avfallsmängden är större än 10 000 ton men högst 50 000 ton per kalenderår.
29 kap 41 §	90.110		C	1. Yrkesmässigt återvinna icke-farligt avfall genom mekanisk bearbetning, om den tillförda mängden avfall är högst 10 000 ton per kalenderår, eller 2. genom krossning, siktning eller motsvarande mekanisk bearbetning återvinna avfall för byggnads- eller anläggningsändamål.
	90.110-1	8		- Den hanterade avfallsmängden är större än 5 000 ton men högst 10 000 ton avfall per kalenderår.
	90.110-2	7		- Den hanterade avfallsmängden är högst 5 000 ton avfall per kalenderår.
	90.110-3	1		- Tillfällig krossning/återvinning för byggnads- eller anläggningsändamål

Lagrum i MPF	VK/ KK	AK	PN	Beskrivning
29 kap 42 §	90.70		B	Sortering av icke-farligt avfall, om mängden avfall är mer än 10 000 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte för att sortera avfall för byggnads- eller anläggningsändamål.
	90.70-1	11		- Den hanterade avfallsmängden är mer än 75 000 ton per kalenderår.
	90.70-2	10		- Den hanterade avfallsmängden är mer än 10 000 ton men högst 75 000 ton per kalenderår
29 kap 43 §	90.80	6	C	Sortering av icke-farligt avfall, om mängden avfall är 1. mer än 1 000 ton per kalenderår och avfallet ska användas för byggnads- eller anläggningsändamål, eller 2. mer än 1 000 ton men högst 10 000 ton per kalenderår i andra fall.
-	90.8001	1	U	Sortering av icke-farligt avfall, om mängden avfall är högst 1 000 ton per kalenderår.
				<b>Elavfall</b>
29 kap 44 §	90.90	6	C	Yrkesmässigt sortera, demontera eller på annat sätt behandla avfall som utgörs av elektriska eller elektroniska produkter innan ytterligare behandling. Anmälningsplikten gäller inte behandling av komponenter eller utrustning som innehåller isolerolja.
				<b>Uttjänta fordon</b>
29 kap 45 §	90.119		B	Tömna, demontera eller på annat sätt yrkesmässigt återvinna sådana uttjänta motordrivna fordon som inte omfattas av bilskrotningsförordningen (2007:186). Tillståndsplikten gäller inte om återvinningen är anmälningspliktig enligt 46 § 2.
	90.119-1	14		- Den hanterade avfallsmängden är större än 10 000 ton per kalenderår.
	90.119-2	8		- Den hanterade avfallsmängden är högst 10 000 ton per kalenderår.
29 kap 46 §	90.120	6	C	Tömna, demontera eller på annat sätt yrkesmässigt återvinna 1. uttjänta bilar som omfattas av bilskrotningsförordningen (2007:186), eller 2. andra uttjänta motordrivna fordon vars totalvikt inte överstiger 3 500 kilogram, om fordonen återvinns av en bilskrotare som är auktoriserad enligt bilskrotningsförordningen.

Lagrum i MPF	VK/ KK	AK	PN	Beskrivning
				<b>Förberedelse för återanvändning</b>
29 kap 47 §	90.29	1	C	Förbereda avfall för återanvändning
				<b>Lagring som en del av att samla in avfall</b>
29 kap 48 §	90.30		B	Lagring av icke-farligt avfall som en del av att samla in det, om mängden avfall vid något tillfälle är 1. mer än 30 000 ton och avfallet ska användas för byggnads- eller anläggningsändamål, eller 2. mer än 10 000 ton annat icke-farligt avfall i andra fall.
	90.30-1	11		-1. mer än 300 000 ton och avfallet ska användas för byggnads- eller anläggningsändamål, eller 2. mer än 100 000 ton i andra fall.
	90.30-2	9		-1. mer än 150 000 ton men högst 300 000 ton och avfallet ska användas för byggnads- eller anläggningsändamål, eller 2. mer än 50 000 ton men högst 100 000 ton i andra fall.
	90.30-3	8		-1. mer än 30 000 ton men högst 150 000 ton och avfallet ska användas för byggnads- eller anläggningsändamål, eller 2. mer än 10 000 ton men högst 50 000 ton i andra fall.
29 kap 49 §	90.40	6	C	Lagring av icke-farligt avfall som en del av att samla in det, om mängden avfall vid något tillfälle är 1. mer än 10 ton men högst 30 000 ton och avfallet ska användas för byggnads- eller anläggningsändamål, eller 2. mer än 10 ton men högst 10 000 ton annat icke-farligt avfall i andra fall.
-	90.4001	2	U	Lagring av icke-farligt avfall som en del av att samla in det, om mängden avfall vid något tillfälle är högst 10 ton.
	90.4002	2	U	Återvinningsplatser för producentavfall (förpackningar) avsedda för allmänheten

Lagrum i MPF	VK/ KK	AK	PN	Beskrivning
29 kap 50 §	90.50		B	<p>Lagring av farligt avfall som en del av att samla in det, om mängden avfall vid något tillfälle är</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. mer än 5 ton och utgörs av olja,</li> <li>2. mer än 30 ton och utgörs av blybatterier,</li> <li>3. mer än 50 ton och utgörs av elektriska eller elektroniska produkter,</li> <li>4. mer än 30 ton och utgörs av impregnerat trä,</li> <li>5. mer än 50 ton och utgörs av motordrivna fordon, eller</li> <li>6. mer än 1 ton i andra fall.</li> </ol> <p>- Om mängden farligt avfall vid något tillfälle är mer än 50 ton</p> <p>- Om mängden farligt avfall vid något tillfälle uppgår till</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>6. mer än 10 ton men högst 50 ton annat farligt avfall.</li> </ol> <p>- Om mängden farligt avfall vid något tillfälle uppgår till</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. mer än 25 ton men högst 50 ton olja, eller</li> <li>6. mer än 5 ton men högst 10 ton annat farligt avfall.</li> </ol> <p>- Om mängden farligt avfall vid något tillfälle uppgår till</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. mer än 15 ton men högst 25 ton olja, eller</li> <li>6. mer än 2,5 ton men högst 5 ton annat farligt avfall.</li> </ol> <p>- Om mängden farligt avfall vid något tillfälle uppgår till</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. mer än 5 ton men högst 15 ton olja,</li> <li>2. mer än 30 ton men högst 50 ton blybatterier,</li> <li>4. mer än 30 ton men högst 50 ton impregnerat trä, eller</li> <li>6. mer än 1 ton men högst 2,5 ton annat farligt avfall.</li> </ol>
29 kap 51 §	90.60	3	C	<p>Lagring av farligt avfall som en del av att samla in det, om mängden avfall vid något tillfälle är</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. mer än 200 kilogram men högst 5 ton och utgörs av olja,</li> <li>2. mer än 1 500 kilogram men högst 30 ton och utgörs av blybatterier,</li> <li>3. mer än 1 ton men högst 50 ton och utgörs av elektriska eller elektroniska produkter,</li> <li>4. mer än 200 kilogram men högst 30 ton och utgörs av impregnerat trä,</li> <li>5. högst 50 ton och utgörs av motordrivna fordon, eller</li> <li>6. mer än 200 kilogram men högst 1 ton i andra fall.</li> </ol>

Lagrum i MPF	VK/ KK	AK	PN	Beskrivning
	90.6001	1	U	Lagring av farligt avfall som en del av att samla in det, om mängden avfall vid något tillfälle är 1. högst 200 kilogram och utgörs av olja, 2. högst 1 500 kilogram och utgörs av blybatterier, 3. högst 1 ton och utgörs av elektriska eller elektroniska produkter, 4. högst 200 kilogram och utgörs av impregnerat trä, 5. högst 200 kilogram i andra fall.
				<b>Långtidslagring, djupt bergförvar och underjordsförvar</b>
29 kap 52 §	90.454-i	26	A	Underjordsförvara mer än 50 ton farligt avfall.
29 kap 53 §	90.455	26	A	Permanent lagring av kvicksilveravfall med minst 0,1 viktprocent kvicksilver i djupt bergförvar. Tillståndsplikten gäller inte om lagringen är tillståndspliktig enligt 52 §.
29 kap 54 §	90.457	17	A	Underjordsförvara högst 50 ton farligt avfall.
29 kap 55 §	90.458	20	B	Underjordsförvara icke-farligt avfall
				<b>Lagring i avvaktan på återvinning eller</b>
29 kap 56 §	90.408-i	12	B	Lagring av farligt avfall i avvaktan på sådan behandling som kräver tillstånd enligt 5, 6, 7, 8 eller 67 §, om mängden avfall vid något tillfälle är mer än 50 ton.
				<b>Fartygsåtervinning</b>
29 kap 57 §	90.451	30	A	Återvinning av avfall genom sådant yrkesmässigt omhändertagande av fartyg som omfattas av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1257/2013 av den 20 november 2013 om återvinning av fartyg och om ändring av förordning (EG) nr 1013/2006 och direktiv 2009/16/EG, i den ursprungliga lydelsen.
				<b>Radioaktivt avfall</b>
29 kap 58 §	90.460	24	A	Behandling av högaktivt radioaktivt avfall, slutförvara radioaktivt avfall eller lagra radioaktivt avfall.
29 kap 59 §	90.470	24	A	Bearbeta, lagra, slutförvara eller på annat sätt hantera använt kärnbränsle, kärnavfall eller annat radioaktivt avfall enligt lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet eller strålskyddslagen (1988:220), om hanteringen inte är tillståndspliktig enligt 58 §.

Lagrum i MPF	VK/ KK	AK	PN	Beskrivning
				<b>Lagring och avskiljning av koldioxid</b>
29 kap 60 §	90.480	32	A	Anläggning för geologisk lagring av koldioxid, om mängden koldioxid som är planerad att lagras är mer än 100 000 ton
29 kap 61 §	90.485	27	B	Anläggning för geologisk lagring av koldioxid, om mängden koldioxid som är planerad att lagras är högst 100 000 ton
29 kap 62 §	90.500-i	27	B	Avskiljning av koldioxidströmmar för geologisk lagring av koldioxid från industriutsläppsverksamheter som beskrivs i 1 kap
29 kap 63 §	90.510	27	B	Avskiljning av koldioxidströmmar för geologisk lagring av koldioxid från anläggningar som inte är tillståndspliktiga enligt 62 §
29 kap 64 §	90.520	6	C	Borring i syfte att bedöma om en plats är lämplig för geologisk lagring av koldioxid
				<b>Andra verksamheter med återvinning eller bortskaffande</b>
29 kap 65 §	90.406-i	14	B	Återvinna eller både återvinna och bortskaffa icke-farligt avfall, om den tillförda mängden avfall är mer än 75 ton per dygn eller mer än 18 750 ton per kalenderår och verksamheten avser <ol style="list-style-type: none"> <li>1. biologisk behandling,</li> <li>2. behandling innan förbränning eller samförbränning</li> <li>3. behandling i anläggning för fragmentering av metallavfall, eller</li> <li>4. behandling av slagg eller aska.</li> </ol> Om behandlingen enbart avser anaerob biologisk nedbrytning gäller tillståndsplikten endast om den tillförda mängden avfall är mer än 100 ton per dygn eller mer än 25 000 ton per kalenderår.
29 kap 66 §	90.405-i	12	B	Bortskaffa icke-farligt avfall, om den tillförda mängden avfall är mer än 50 ton per dygn eller mer än 12 500 ton per kalenderår och verksamheten avser <ol style="list-style-type: none"> <li>1. biologisk behandling,</li> <li>2. fysikalisk-kemisk behandling,</li> <li>3. behandling innan förbränning eller samförbränning</li> <li>4. behandling i anläggning för fragmentering av metallavfall, eller</li> <li>5. behandling av slagg eller aska.</li> </ol>
29 kap 67 §	90.435-i		A	Återvinna eller bortskaffa farligt avfall, om den tillförda mängden avfall är mer än 10 ton per dygn eller mer än 2 500 ton per kalenderår och verksamheten avser <ol style="list-style-type: none"> <li>1. biologisk behandling,</li> <li>2. fysikalisk-kemisk behandling,</li> <li>3. materialåtervinning av lösningsmedel</li> </ol>



Lagrum i MPF	VK/ KK	AK	PN	Beskrivning
				<p>4. materialåtervinning av oorganiskt material, utom metaller och metallföreningar,  5. regenerering av syror eller baser,  6. återvinning av komponenter som används till att minska föroreningar,  7. återvinning av katalysatorer  8. omräffinerig eller annan behandling för återanvändning av olja,  9. invallning,  10. sammansmältning eller blandning innan behandling i en samförbrännings- eller avfallsförbränningsanläggning eller innan avfallet behandlas enligt någon av de andra punkterna i denna paragraf, eller  11. omförpackning innan behandling i en samförbrännings- eller avfallsförbränningsanläggning eller innan behandling av avfall enligt någon av de andra punkterna i denna paragraf.</p>
	90.435-i1	32		- Den tillförda mängden avfall är mer än 25 000 ton per kalenderår.
	90.435-i2	28		- Den tillförda mängden avfall är mer än 10 000 ton men högst 25 000 ton per kalenderår.
	90.435-i3	17		- Den tillförda mängden avfall är mer än 2 500 ton men högst 10 000 ton per kalenderår.
29 kap 68 §	90.410	24	A	<p>Behandling av icke-farligt avfall, om den tillförda mängden avfall är mer än 100 000 ton per kalenderår.  Tillståndsplikten gäller inte om behandlingen är tillståndspliktig enligt någon annan bestämmelse</p>
29 kap 69 §	90.420		B	<p>Behandling av icke-farligt avfall, om den tillförda mängden avfall är mer än 500 ton men högst 100 000 ton per kalenderår.  Tillståndsplikten gäller inte om behandlingen är tillståndspliktig enligt någon annan bestämmelse i detta kapitel.</p>
	90.420-1	20		- Den tillförda mängden avfall är mer än 20 000 ton men högst 100 000 ton per kalenderår.
	90.420-2	14		- Den tillförda mängden avfall är mer än 10 000 ton men högst 20 000 ton per kalenderår.
	90.420-3	10		- Den tillförda mängden avfall är mer än 2 500 ton men högst 10 000 ton per kalenderår.
	90.420-4	8		- Den tillförda mängden avfall är mer än 1 000 ton men högst 2 500 ton per kalenderår.
	90.420-5	7		- Den tillförda mängden avfall är mer än 500 ton men högst 1 000 ton per kalenderår.

Lagrum i MPF	VK/ KK	AK	PN	Beskrivning
29 kap 70 §	90.430	3	C	Yrkesmässig behandling av icke-farligt avfall, om den tillförda mängden avfall är högst 500 ton per kalenderår.  Anmälningssplikten gäller inte om behandlingen är anmälningss- eller tillståndsspliktig enligt någon annan bestämmelse i detta kapitel.
29 kap 71 §	90.440		A	Behandling av farligt avfall, om den tillförda mängden avfall är mer än 2 500 ton per kalenderår.  Tillståndssplikten gäller inte om behandlingen är tillståndsspliktig enligt någon annan bestämmelse i detta kapitel.
	90.440-1	32		- den tillförda mängden avfall är mer än 25 000 ton per kalenderår.
	90.440-2	28		- den tillförda mängden avfall är mer än 10 000 ton men högst 25 000 ton per kalenderår.
	90.440-3	17		- den tillförda mängden avfall är mer än 2 500 ton men högst 10 000 ton per kalenderår.
29 kap 72 §	90.450		B	Yrkesmässig behandling av farligt avfall, om den tillförda mängden avfall är högst 2 500 ton per kalenderår.  Tillståndssplikten gäller inte om behandlingen är tillståndsspliktig enligt någon annan bestämmelse i detta kapitel.
	90.450-1	15		- den tillförda mängden avfall är mer än 1 000 ton men högst 2 500 ton per kalenderår
	90.450-2	12		- den tillförda mängden avfall är mer än 50 ton men högst 1 000 ton per kalenderår
	90.450-3	8		- den tillförda mängden avfall är högst 50 ton per kalenderår
				<b>SKJUTFÄLT, SKJUTBANOR OCH SPORTANLÄGGNINGAR</b>
30 kap 1 §	92.10	7	B	Skjutfält för skjutning med grovkalibriga vapen (kaliber större än 20 millimeter) eller för sprängningar av ammunition, minor eller andra
30 kap 2 §	92.20		C	Skjutbana som är stadigvarande inrättad för skjutning utomhus med skarp ammunition till finkalibriga vapen (kaliber mindre än 20 millimeter) för mer än 5 000 skott per kalenderår.
	92.20-1	5		- Mer än 100 000 skott per kalenderår.
	92.20-2	4		- Mer än 20 000 skott men högst 100 000 skott per kalenderår.
	92.20-3	2		- Mer än 5 000 skott men högst 20 000 skott per kalenderår.

Lagrum i MPF	VK/ KK	AK	PN	Beskrivning
-	92.2001	1	U	Skjutbana som är stadigvarande inrättad för skjutning utomhus med skarp ammunition till finkalibriga vapen (kaliber högst 20 millimeter) för högst 5 000 skott per kalenderår.
30 kap 3§	92.30	4	C	Permanent tävlings-, tränings- eller testbana för motorfordon.
-	92.10001	6	U	Golfbana med sammanlagt mer än 18 hål.
-	92.10002	4	U	Golfbana med sammanlagt högst 18 hål.
-	92.10003	2	U	Golfbana med sammanlagt högst 9 hål.
				<b>TEXTILTVÄTTERIER</b>
31 kap 1 §	93.10	5	C	Tvätterier för mer än 2 ton tvättgods per dygn. Anmälningsplikten gäller inte om 1. utsläpp av vatten från verksamheten leds till ett avloppsreningsverk som är tillståndspliktigt enligt 28 kap. 1 eller 2 §, eller 2. verksamheten är anmälningspliktig enligt 19 kap. 4 §.
-	93.1001	4	U	Tvätterier för mer än 2 ton tvättgods per dygn om utsläpp av vatten från verksamheten leds till ett avloppsreningsverk som är tillståndspliktigt enligt 90.10.
-	93.1002	1	U	Tvätterier för högst 2 ton tvättgods per dygn.
				<b>BEGRAVNINGSVERKSAMHET</b>
32 kap 1	93.20	7	B	Krematorium.
				<b>ÖVRIGA MILJÖFARLIGA VERKSAMHETER</b>
				<b>Lackering m.m.</b>
-	100.1001	6	U	Förbrukning av mer än 20 ton färg eller lack eller mer än 10 ton pulver per kalenderår.
-	100.1002	3	U	Förbrukning av minst 4 men högst 20 ton färg eller lack eller minst 2 men högst 10 ton pulver per
				<b>Hantering av brom- eller fluorkarboner</b>
-	101.1001	6	U	Omtappning av mer än 1 ton fullständigt halogenerade brom- eller klorfluorkarboner per år.
-	101.1002	3	U	Omtappning av mer än 100 kg men högst 1 ton fullständigt halogenerade brom- eller klorfluorkarboner per år.
-	101.1003	1	U	Omtappning av högst 100 kg fullständigt halogenerade brom- eller klorfluorkarboner per
-	101.1004	7	U	Omtappning av mer än 10 ton ofullständigt halogenerade brom- eller klorfluorkarboner per år.
-	101.1005	3	U	Omtappning av mer än 1 ton men högst 10 ton ofullständigt halogenerade brom- eller klorfluorkarboner per år.

Lagrum i MPF	VK/ KK	AK	PN	Beskrivning
-	101.1006	1	U	Omtappning av högst 1 ton ofullständigt halogenerade brom- eller klorfluorkarboner per år.
				<b>HÄLSOSKYDDSVERKSAMHETER<sup>4</sup></b>
				<b>Utbildningsverksamhet och liknande</b>
-	200.10-2	5	C	Gymnasieskola eller gymnasiesärskola med mer än 50 elever.
-	200.10-3	4	C	Gymnasieskola eller gymnasiesärskola med högst 50 elever.
-	200.10-4	4	C	Internationell skola.
-	200.10-5	4	C	Grundskola, grundsärskola, specialskola, sameskola.
-	200.10-6	4	C	Förskola.
-	200.10-7	1	C	Förskoleklass, öppen förskola.
-	200.10-8	1	U	Familjedaghem.
				<b>Samlingslokaler och liknande</b>
-	200.20-1	1	U	Samlingslokaler, folkhögskola utan boende, universitet och högskolor.
-	200.20-2	1	C	Fritidshem och öppen fritidsverksamhet.
-	200.20-3	1	U	Fritidsgård och liknande.
				<b>Skönhetsvård och liknande</b>
-	200.30-1	2	U	Solarium.
-	200.30-2	1	U	Skönhetsvård, hudvård, manikyr, pedikyr.
-	200.30-3	1	U	Frisersalong.
				<b>Vård och hälsa</b>
-	200.40-1	4	U	Lokaler för vård eller annat omhändertagande >5
-	200.40-2	2	C	Fotvård.
-	200.40-3	3	C	Tatuering, akupunktur eller piercing som egen
-	200.40-4	2	U	Kiropraktor, naprapat, sjukgymnastik och liknande.
-	200.40-5	1	U	Övriga alternativa behandlingar.
				<b>Idrott och liknande</b>
-	200.50-1	4	U	Idrottsanläggning, gym eller motsvarande.
-	200.50-2	3	C	Bassängbad som är upplåtna åt allmänheten eller som annars används av många
-	200.50-3	3	U	Strandbad.

Lagrum i MPF	VK/ KK	AK	PN	Beskrivning
				<b>Boende</b>
-	200.60-1	6	U	Bostäder med mer än 500 lägenheter inom samma bostadsområde.
-	200.60-2	5	U	Bostäder mer än 200 lägenheter men högst 500 lägenheter inom samma bostadsområde.
-	200.60-3	4	U	Bostäder mer än 25 lägenheter men högst 200 lägenheter inom samma bostadsområde.
-	200.60-4	3	U	Bostäder med högst 25 lägenheter inom samma bostadsområde.
-	200.60-5	4	U	Hotell, kursgård med övernattningsmöjlighet, folkhögskola med boende, vandrarhem,
-	200.60-6	3	U	Camping/stuganläggning.
-	200.60-7	1	U	Bed & breakfast.
-	200.60-8	3	U	Övrigt tillfälligt boende.
				<b>Förvaring av djur</b>
-	200.70-1	1	U	Lokaler för förvaring av djur.

## Taxebilaga 3 Risk- och erfarenhetsbedömning (inplacering i riskkolumn och årlig tillsynstid)

### Årlig tillsynstid

Verksamheten inplaceras först i en avgiftsklass enligt taxebilaga 2 och 3. Verksamheten inplaceras därefter i en riskkolumn med tillämpning av en riskbedömning enligt denna taxebilaga. Den årliga tillsynstiden för varje avgiftsklass och riskkolumn framgår av riskbedömningstabellen. En erfarenhetsbedömning sker fortlöpande i samband med den ordinarie tillsynen för att fastställa ev. tillkommande tillsynsavgifter eller förflyttningar i riskkolumnerna.

### Riskbedömning

Verksamheten placeras inledningsvis i riskkolumn 0 i sin avgiftsklass, varefter riskbedömningens påverkan beräknas. Varje fråga i riskbedömningen genererar ett antal riskpoäng. Det finns 6 riskkolumner, men den maximala riskpoängssumma som en verksamhet erhåller kan bli högre. Om en verksamhet skulle få fler än 6 riskpoäng, placeras den i kolumn 6. Summan av riskpoängen ligger till grund för inplacering i rätt riskkolumn inom den aktuella avgiftsklassen enligt riskbedömningstabellen. Verksamheten placeras in i rätt kolumn genom att det antal riskpoäng som verksamheten erhåller i riskbedömningen motsvarar antalet kolumnsteg åt höger i tabellen med utgångspunkt från kolumn 0.

För ett företag som omfattas av två eller flera miljöfarliga verksamheter (klassningskoder) tas full avgift ut för huvudverksamheten. För övriga verksamheter reduceras avgiften med den procentsats som anges i kommunens taxa. För hälsoskyddsverksamheter sker reducering på så sätt att det bara är huvudverksamheten som riskbedöms, men den tillförs extra riskpoäng för ev. övriga verksamheter som förekommer inom företaget.

### Erfarenhetsbedömning

Erfarenhetsbedömningen ger underlag för ställningstagande till ev. tillkommande avgifter utöver den fasta årliga avgiften för tillsynen. Den ger även underlag för en eventuell premierad kolumnförflyttning åt vänster i tabellen. **För att en sådan kolumnförflyttning ska kunna ske även för verksamheter som i riskbedömningen placerats i kolumn 0, har två extra kolumner skapats – A och B – som används enbart för detta ändamål.**

En erfarenhetsbedömning och premiering kan tidigast göras efter första tillsynsbesöket och sker alltså i de flesta fall inte i samband med riskbedömningen. Uppgifterna i erfarenhetsbedömningen och premieringen uppdateras efter varje genomfört tillsynsbesök, då man vunnit ny erfarenhet av verksamheten.

Avgiftsklass	Riskkolumner <sup>6</sup>								
	A <sup>7</sup>	B	0	1	2	3	4	5	6
1	T	T	T	T	2	3	4	5	6
2	T	T	2	3	4	5	6	7	8
3	2	3	4	5	6	7	8	9	1

<sup>4</sup> T= Timdebitering

<sup>5</sup> Kolumnerna A och B = se förklaring föregående sida

4	4	5	6	7	8	9	10	11	12
5	6	7	8	9	10	11	12	13	15
6	7	8	9	10	12	13	14	16	18
7	9	10	12	14	15	16	17	20	25
8	12	13	16	18	20	21	23	26	30
9	15	17	20	23	25	26	29	33	40
10	18	20	24	27	30	32	35	39	45
11	21	23	28	32	35	37	40	46	55
12	24	26	32	36	40	42	46	52	60
13	27	30	36	41	45	47	52	59	70
14	30	33	40	45	50	53	58	65	75
15	33	36	44	50	55	58	63	72	85
16	36	40	48	54	60	63	69	78	90
17	39	43	52	59	65	69	75	85	100
18	42	46	56	63	70	74	81	91	105
19	45	50	60	68	75	79	86	98	115
20	48	53	64	72	80	84	92	104	120
21	51	56	68	77	85	90	98	111	130
22	54	59	72	81	90	95	10	117	135
23	57	63	76	86	95	10	10	124	145
24	60	66	80	90	10	10	11	130	150
25	66	73	88	99	11	11	12	143	165
26	72	79	96	108	12	12	13	156	180
27	78	86	104	117	13	13	15	169	195
28	84	92	112	126	14	14	16	182	210
29	96	10	128	144	16	16	18	208	240
30	10	11	144	162	18	19	20	234	270
31	12	13	160	180	20	21	23	260	300
32	13	14	180	203	22	23	25	293	340
33	15	16	200	225	25	26	28	325	375

### Riskbedömning

Faktorer, bedömningsgrunder och riskpoäng som används:

Faktor och bedömningsgrund	Riskpoäng
1. Markförhållanden, lokalisering m.m.	
a) Historisk förorening i mark eller byggnad	1
b) Närhet till bostäder, skola, förskola, sjukhus, vårdlokaler eller inom vattenskyddsområde	1
c) Påverkar miljö kvalitetsnorm	1
2. Kemiska produkter	
Särskilt farliga kemikalier, utfasningsämnen eller prioriterade risk- minskningsämnen	1
3. Tillägg av riskpoäng	
a) Verksamheten berörs av specialbestämmelser	1
b) Använder ej förnybar energi	1
c) Särskilt transportintensiv verksamhet	1
d) Ytterligare delar i en hälsoskyddsverksamhet som medför öka- de risker eller ökat tillsynsbehov	1-6

**Ytterligare delar i en hälsoskyddsverksamhet som medför ökade risker eller ökat tillsynsbehov utöver övriga bedömningsfaktorer**

<b>Verksamhetsdel eller liknande</b>	<b>Kriterier</b>	<b>Risk-poäng</b>
Alla typer av verksamheter	Användning av produkter och ämnen som innehåller kemikalier vilka kan tas upp genom inandning eller hudkontakt och då är skadliga för människors hälsa	1
Alla typer av verksamheter	Babysim	1
Alla typer av verksamheter	Bad med högtempererad bassäng	1
Alla typer av verksamheter	Bad med manuell rengöring <sup>8</sup>	1
Alla typer av verksamheter	Bad med äventyrskaraktär	1
Alla typer av verksamheter	Bassäng, bubbelpool, floating, spa o. dyl.	1
Alla typer av verksamheter	Diatermi	1
Alla typer av verksamheter	Enskilt vatten <sup>9</sup>	1
Alla typer av verksamheter	Förskola/fritids som extra verksamhet i annan lokal eller verksamhet enligt 38 § FMVH	1
Alla typer av verksamheter	Försäljning av hygieniska och kosmetiska produkter	1
Alla typer av verksamheter	Gym som extra verksamhet	1
Alla typer av verksamheter	Hög musik	1
Alla typer av verksamheter	Nagelvård, nagelskulpturering och liknande	1
Alla typer av verksamheter	Piercing	1
Alla typer av verksamheter	Silikoninjicering	1

<sup>6</sup> I vissa anläggningar används badanordningar som rengörs manuellt, t.ex. bubbelpooler, badtunnor m.fl. Här ställs krav på särskild kontroll mellan bytena av de badande.

<sup>7</sup> Endast om livsmedelslagstiftningen inte är tillämplig.



Verksamhetsdel eller liknande	Kriterier	Risk-poäng
Alla typer av verksamheter	Solarium som extra verksamhet	1
Alla typer av verksamheter	Uteservering <sup>10</sup>	1
Alla typer av verksamheter	Verksamhet som bedrivs i bostad eller utnyttjar vatten, WC o.s.v. i bostad	1
Alla typer av verksamheter	Yrkesmässig hygienisk verksamhet som extra verksamhet under samma organisationsnummer	1 per del
Alla typer av verksamheter	Återanvändning av stickande och skärande verktyg <sup>11</sup>	1
Camping, stugbyar, strandbad o. dyl., i förekommande fall även andra typer av verksamheter	Användning av torrtoalett	1
Camping, stugbyar samt annan form av boende i grupp (t.ex. logi för bärplockare o. dyl.)	> 25 campingenheter eller stugor/lägenheter	1
Förskola/fritids	> 5 avdelningar	1
Idrottsanläggning	> 3 salar	1
Samlingslokaler	> 200 personer	1
Skolor och undervisningslokaler	> 400 elever	1
Skolor och undervisningslokaler	Gymnastiksal	1
Skolor och undervisningslokaler	Kemi- eller fysiksal	1
Skolor och undervisningslokaler	Kvällsuthyrning	1
Skolor och undervisningslokaler, förskolor samt vård/boende i omsorg	Nära bulleralstrande kommunikationsanläggning, industri eller liknande	1
Skolor och undervisningslokaler	Salar för yrkesinriktad utbildning <sup>12</sup>	1
Skolor och undervisningslokaler	Slöjdsal	1
Solarium	> 5 bäddar	1
Solarium	Obemannat	1
Strandbad	EU-bad	1
Strandbad	Närhet till dagvattenutsläpp	1
Strandbad	Närhet till utsläpp av avloppsvatten	1
Tillfälligt boende	> 50 bäddar	1
Bed and breakfast	> 10 bäddar	1
Vård/boende i omsorg	Blöjbyten	1
Vård/boende i omsorg	> 5 avdelningar	1
Yrkesmässig hygienisk verksamhet	> 4 utövare av hygienisk verksamhet under samma organisationsnummer	1

<sup>8</sup> Används i de fall där uteserveringen direkt kan knytas till annan hälsoskyddsverksamhet – hotell, musik- tillställning m.m. – och då utgör risk för störningar för närboende genom buller, röklukt m.m.

<sup>9</sup> Gäller inte fotvård då detta redan återfinns i klassningskodens grundbedömning.

<sup>10</sup> Poäng ges för varje typ av yrkesmässig verksamhet, t.ex. snickeri, metallbearbetning o.s.v.

### Erfarenhetsbedömning

Följande faktorer och bedömningsgrunder används vid erfarenhets- bedömning:  
Efter varje **ordinarie** tillsynsbesök görs en erfarenhetsbedömning med ledning av följande frågor.

Frågor med alternativa svar	Erfarenhetspoäng
<b>1. Hur hanterar verksamheten sin egenkontroll?</b>	
a) Rutiner för egenkontroll finns och följs	0
b) Rutiner för egenkontroll finns och följs, men anmärkningar på verksamheten som kan härledas till brister i egenkontrollen finns.	1
c) Rutiner för egenkontroll finns, men används inte eller endast i obetydlig omfattning	2
d) Rutiner för egenkontroll saknas	3
<b>2. Erfarenheter sedan senaste tillsynsbesöket</b>	
a) Ändamålsenliga åtgärder har vidtagits mot samtliga tidigare avvikelser	0
b) Ändamålsenliga åtgärder har vidtagits mot vissa, men inte samtliga, tidigare avvikelser	1
c) Ändamålsenliga åtgärder har inte vidtagits mot samtliga tidigare avvikelser	2
<b>3. Värdering av aktuell inspektion</b>	
a) Inga brister upptäcks vid inspektionen	0
b) Brister upptäcks, men endast smärre ej allvarliga brister, vilka inte kräver återbesök	1
c) En eller flera allvarliga brister upptäcks vid inspektionen av sådan art att de motiverar återbesök	2

## Erfarenhetsbedömningens påverkan på tillsynstid och extra avgift

Bedömningen görs utifrån resultatet av inspektion med hjälp av checklistan för erfarenhetsbedömning.

Erfarenhetspoäng	Resultat
0 – 1	Ingen påverkan på tillsynstid eller avgift.
2	Verksamhetsutövaren får en varning i inspektionsrapporten om att extra tillsynstid kan påföras om bristerna inte har åtgärdats inom meddelad tid. Har bristerna inte åtgärdats i tid påförs timdebitering för den tid som den extra kontrollen tar.
3	Avgift för två timmars extra tillsynstid faktureras efter genomförd inspektion
4	Avgift för fyra timmars extra tillsynstid faktureras efter genomförd inspektion.
5	Avgift för sex timmars extra tillsynstid faktureras efter genomförd inspektion.
6	Avgift för åtta timmars extra tillsynstid faktureras efter genomförd inspektion.
7	Avgift för tio timmars extra tillsynstid faktureras efter genomförd inspektion.

### Eventuell premiering

Premieringen är inriktad såväl på hur företaget sköter sin egenkontroll och sitt miljöarbete som på faktorer som påverkar klimatet.

### Följande faktorer och bedömningsgrunder används vid bedömning av eventuell premiering:

Efter varje ordinarie tillsynsbesök görs en bedömning av eventuell premiering med ledning av följande frågor.

Frågor med alternativa svar	Premiepoäng
<b>1. Vilken är summan av erfarenhetspoängen under frågorna 1, 2 och 3 i "Checklista för erfarenhetsbedömning"</b>	
a) 0 eller 1 erfarenhetspoäng	2
b) 2 erfarenhetspoäng	0
c) 3 – 7 erfarenhetspoäng	-2
<b>2. Har verksamheten en dokumenterad miljö- inriktad transportstrategi som man följer?</b>	
a) Ja	1
b) Nej	0
<b>3. Har verksamheten en dokumenterad miljö- inriktad energistrategi som man följer?</b>	
a) Ja	1
b) Nej	0



### Premieringssystemets inverkan på den årliga tillsynsavgiften

1. Verksamheten är grundklassad i Avgiftsklass och det antal riskkolumner som riskbedömningen har lett fram till och en årlig tillsynsavgift har fastställts
2. Om skäl för premiering finns, ändras verksamhetens ursprungliga placering i riskkolumn genom en stegvis förflyttning åt vänster eller, i vissa fall, höger på följande sätt
  - a) 1 – 2 premiepoäng ger ett kolumnsteg till vänster
  - b) 3 – 4 premiepoäng ger två kolumnsteg till vänster
  - c) En verksamhet kan erhålla högst 2 stegs kolumnförflyttning.
  - d) En verksamhet sparar sina intjänade premiepoäng från tidigare tillsynsbesök och adderar de premiepoäng som det aktuella besöket eventuellt ger upphov till, dock sammanlagt högst 4 premiepoäng.
  - e) Om verksamheten vid något tillfälle, efter att man erhållit premiepoäng och kolumnförflyttning åt vänster, får minuspoäng (orsakas av att man i Erfarenhetssystemet erhåller mer än 2 erfarenhetspoäng) dras dessa ifrån den ihopsamlade premiepoängssumman och verksamheten flyttas ett steg åt höger i riskkolumnerna. Den då nya placeringen får inte vara högre än den som erhöles vid grundklassningen.
  - f) Ett företag som tidigare inte uppnått någon premiepoäng kan inte få förflyttning åt höger i riskkolumnerna.
  - g) Avgiftsnedsättningen träder i kraft vid nästkommande faktureringsstillfälle av den fasta årliga avgiften.

§ 53

MN 2023/24

## Revidering av Taxa för offentlig kontroll inom livsmedelslagstiftningen

### Beslut

Miljönämndens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige antar reviderad *Taxa för offentlig kontroll inom livsmedelslagstiftningen*.
2. Taxan gäller från och med 1 januari 2024.

---

### Ärendet

Mot bakgrund av att EU:s kontrollförordning 2017/625 började gälla i december 2019 och att det i april 2021 gjordes anpassningar av svenska lagar och förordningar, bland annat förordning (2021:176) om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel och vissa jordbruksprodukter, har Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) uppdaterat underlagen för kommunernas taxesättning inom livsmedelskontrollen. Bland annat har det nya begreppet *annan offentlig verksamhet* införts och det är från och med 1 januari 2024 krav på övergång till efterhandsdebitering. Det finns också flera andra nyheter i underlaget, till exempel möjliggörs en ökad avgiftsfinansiering för RASFF-ärenden.

### Uppräkning timavgift

Tillsynsmyndigheten får ta ut en avgift för offentlig kontroll enligt förordning (2021:176) om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel och vissa jordbruksprodukter, som i stort ska täcka myndighetens kostnader för kontrollen. Miljönämnden har inte höjt timavgiften för offentlig kontroll under perioden 2018 till 2023, medan nämndens utgifter för löner och andra omkostnader har ökat under perioden. Timavgiften behöver därför höjas för att täcka nämndens ökade utgifter. Miljönämnden föreslår att uppräkning av timavgiften sker enligt Sveriges Kommuner och Regioners prisindex för kommunal verksamhet, PKV. Miljönämnden föreslår vidare att avgiften höjs med index för 2023 års nivå, 6% samt index för 2024 års nivå, 4,1%. Dessa uppräknings skulle resultera i en höjning från dagens 1100 kronor till 1215 kronor, som blir den aktuella timavgiften från och med 1 januari 2024. Bestämmelsen finns under 6 §. Miljönämnden föreslår att uppräknings av timavgiften har möjlighet att ske årligen enligt SKR:s prisindex för kommunal verksamhet, PKV, och att miljönämnden får besluta om en sådan höjning. Bestämmelsen finns under 8 §.

### Ärendets beredning

Tjänsteskrivelse från samhällsbyggnadschef Mats Gustafsson och miljöchef Susanne Rosqvist 2023-09-29.

Förslag till reviderad Taxa för offentlig kontroll inom livsmedelslagstiftningen.

### Kopia till

Kommunstyrelsen

## Revidering av Taxa för offentlig kontroll inom livsmedelslagstiftningen

### Förslag till beslut

Miljönämndens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige antar reviderad *Taxa för offentlig kontroll inom livsmedelslagstiftningen*.
2. Taxan gäller från och med 1 januari 2024.

### Ärendet

#### **Ny riskklassning och efterhandsdebitering**

Mot bakgrund av att EU:s kontrollförordning 2017/625 började gälla i december 2019 och att det i april 2021 gjordes anpassningar av svenska lagar och förordningar, bland annat förordning (2021:176) om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel och vissa jordbruksprodukter, har Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) uppdaterat underlagen för kommunernas taxesättning inom livsmedelskontrollen. Bland annat har det nya begreppet *annan offentlig verksamhet* införts och det är från och med 1 januari 2024 krav på övergång till efterhandsdebitering. Det finns också flera andra nyheter i underlaget, till exempel möjliggörs en ökad avgiftsfinansiering för RASFF-ärenden.

Enligt 7 § ska miljönämnden fatta beslut om livsmedelsverksamhetens riskklass som ska ligga till grund för kontrollintervall för verksamheten.

Avgiftsuttag sker i förhållande till faktiskt nedlagd kontrolltid i varje ärende eller enligt de andra grunder som anges i taxan.

Avgift för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som hänger samman med kontrollen ska debiteras efter det att kontrollen har utförts, om inte annat följer av denna taxa.

Kontrollen utförs med det kontrollintervall som föranleds av anläggningens gällande riskklassningsbeslut som fastställs av miljönämnden.

### Uppräkning timavgift

Tillsynsmyndigheten får ta ut en avgift för offentlig kontroll enligt förordning (2021:176) om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel och vissa jordbruksprodukter, som i stort ska täcka myndighetens kostnader för kontrollen. Miljönämnden har inte höjt timavgiften för offentlig kontroll under perioden 2018 till 2023, medan nämndens utgifter för löner och andra omkostnader har ökat under perioden. Timavgiften behöver därför höjas för att täcka nämndens ökade utgifter.

Miljönämnden föreslår att uppräkning av timavgiften sker enligt Sveriges Kommuner och Regioners prisindex för kommunal verksamhet, PKV. Miljönämnden föreslår vidare att avgiften höjs med index för 2023 års nivå, 6% samt index för 2024 års nivå, 4,1%.

Dessa uppräknings skulle resultera i en höjning från dagens 1100 kronor till **1215 kronor**, som blir den aktuella timavgiften från och med 1 januari 2024. Bestämmelsen finns under 6 §.

Miljönämnden föreslår att uppräknings av timavgiften har möjlighet att ske årligen enligt SKR:s prisindex för kommunal verksamhet, PKV, och att miljönämnden får besluta om en sådan höjning. Bestämmelsen finns under 8 §.

Mats Gustafsson  
Samhällsbyggnadschef

Susanne Rosqvist  
Miljöchef

### Bilagor

1. Förslag till reviderad *Taxa för offentlig kontroll inom livsmedelslagstiftningen*

### Beslut till

Kommunstyrelsen

# Taxa för offentlig kontroll inom livsmedelslagstiftningen

---

Antagen av:	Kommunfullmäktige 2023-XX-XX § XX, MN 2023/24
Dokumentkategori:	Styrdokument
Dokumenttyp:	Föreskrift



## Innehållsförteckning

Inledande bestämmelser .....	2
Allmänna bestämmelser om avgift .....	2
Särskilda bestämmelser om avgifter .....	2
<b>Timavgift</b> .....	3
<b>Indexuppräkning</b> .....	3
<b>Avgift för registrering av anläggningar och verksamheter</b> .....	3
<b>Avgift för uppföljande kontroll</b> .....	3
<b>Avgift för utredning av klagomål</b> .....	4
<b>Avgift för korrigerande åtgärder</b> .....	4
<b>Avgift exportkontroll</b> .....	4
<b>Avgift importkontroll</b> .....	4
<b>Justering av avgift i enskilt fall</b> .....	5
Avgiftens erläggande .....	5
Överklaganden .....	5
Ikraftträdande och övergångsbestämmelser .....	5

## Inledande bestämmelser

1 § Denna taxa gäller avgifter för Trosa kommuns kostnader för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet enligt livsmedelslagen (2006:804), lagen (2009:1424) om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel och lagen (2013:363) om kontroll av ekologisk produktion samt de föreskrifter som har meddelats med stöd av denna lagstiftning, inklusive förordning (2021:176) om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel och vissa jordbruksprodukter, och de EU-bestämmelser som lagstiftningen kompletterar.

Med livsmedel i denna taxa avses även det som enligt 3 § 2 st. livsmedelslagen jämställs med livsmedel:

1. vatten, från och med den punkt där det tas in i vattenverken till den punkt där det tappas ur kran till konsument<sup>1</sup>,
2. snus, snusliknande produkter och tuggtobak.

Enligt 3 a § livsmedelslagen inbegrips även material och produkter avsedda att komma i kontakt med livsmedel.

## Allmänna bestämmelser om avgift

2 § Avgift enligt denna taxa betalas av den aktör vars verksamhet är föremål för nämndens offentliga kontroll och annan offentlig verksamhet som hänger samman med kontrollen enligt 1 §, om inte annat följer av denna taxa. Med aktör avses varje livsmedelsföretagare, annan verksamhetsutövare och aktör inom ekologisk produktion som åläggs ansvar och skyldigheter enligt regleringen i 1 §.

3 § Avgift enligt denna taxa tas inte ut för handläggning som föranleds av att beslut enligt livsmedelslagstiftningen eller enligt lagen om kontroll av ekologisk produktion överklagas.

4 § Beslut om avgift eller nedsättning av avgift i enskilda fall fattas av miljönämnden efter handläggning.

## Särskilda bestämmelser om avgifter

5 § För offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som utförs enligt de bestämmelser som avses i 1 § ska en avgift betalas för nämndens nedlagda kontrolltid enligt 6 §.

I 9–16 §§ finns särskilda bestämmelser om avgift för

1. registrering av anläggningar och verksamheter (9 §)
2. uppföljande kontroll (10 §)
3. utredning av klagomål (11-12 §§)
4. kostnader för korrigerande åtgärder (13 §)
5. exportkontroll och utfärdande av exportintyg (14 §)

---

<sup>1</sup> enligt artikel 6 i rådets direktiv 98/83/EG av den 3 november 1998 om kvaliteten på dricksvatten, ändrat genom Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1882/2003

6. importkontroll (15 §) samt
7. avgift för inköp under dold identitet (16 §)

## **Timavgift**

6 § Vid tillämpningen av denna taxa är timavgiften **1215** kronor per timme kontrolltid.

Med kontrolltid avses den sammanlagda tid som varje tjänsteperson vid nämnden har använt för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som hänger samman med kontrollen så som inläsning av ärendet, handläggning och beslut, kontakter med parter, samråd med experter och myndigheter, inspektioner, revisioner, provtagning och kontroller i övrigt.

7 § Nämnden ska fatta beslut om verksamhetens riskklass som ska ligga till grund för kontrollintervall för verksamheten.

Avgiftsuttag sker i förhållande till faktiskt nedlagd kontrolltid i varje ärende eller enligt de andra grunder som anges i taxan.

Avgift för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som hänger samman med kontrollen ska debiteras efter det att kontrollen har utförts, om inte annat följer av denna taxa.

Kontrollen utförs med det kontrollintervall som föranleds av anläggningens gällande riskklassningsbeslut som fastställs av miljönämnden.

## **Indexuppräknig**

8 § Timavgiften i denna taxa är bestämd med utgångspunkt från kostnadsläge och Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) oktober månad året före det år taxan börjar gälla.

Miljönämnden får för varje kalenderår (avgiftsår) därefter besluta att höja timavgiften med den procentsats för PKV som är publicerad på SKR:s webbplats för oktober månad året före avgiftsåret.

## **Avgift för registrering av anläggningar och verksamheter**

9 § Den som anmäler en livsmedelsanläggning för registrering ska betala avgift för en timme kontrolltid enligt 6 §. Detsamma gäller för den som anmäler en anläggning eller verksamhet som ska registreras enligt regelverket för material i kontakt med livsmedel. Av 1 § 2 st. i taxan framgår att anläggningar för det som enligt livsmedelslagen definieras som livsmedel omfattas av taxan. Avgiftsskyldigheten gäller även den som anmäler registrering av en anläggning med anledning av att den övergått till en ny aktör.

## **Avgift för uppföljande kontroll**

10 § För offentlig kontroll som ursprungligen inte var planerad, och annan offentlig verksamhet som hänger samman med kontrollen, ska en avgift för nämndens nedlagda kontrolltid enligt 6 § betalas om kontrollen blivit nödvändig efter det att bristande efterlevnad upptäckts under en offentlig kontroll och utförs för att bedöma omfattningen och konsekvenserna av denna bristande efterlevnad eller för att verifiera att korrigerande åtgärder har vidtagits.

### **Avgift för utredning av klagomål**

11 § För utredning av klagomål ska en avgift för nämndens nedlagda kontrolltid enligt 6 § betalas för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som hänger samman med kontrollen i de fall där bristande efterlevnad hos aktören kan bekräftas.

12 § För offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som hänger samman med kontrollen som utförs efter ett meddelande inom systemet för snabb varning (RASSF) enligt artikel 50 Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 av den 28 januari 2002 om allmänna principer och krav för livsmedelslagstiftning, om inrättande av Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet och om förfaranden i frågor som gäller livsmedelssäkerhet, ska en avgift för nämndens nedlagda kontrolltid enligt 6 §, om det efter det att aktören erhöll meddelandet blivit nödvändigt för nämnden att vidta åtgärder för att spåra eller återkalla de varor som omfattas av meddelandet.

Avgiften ska betalas av den aktör som innehar eller har importerat, producerat, bearbetat, framställt eller distribuerat de varor som omfattas av meddelandet.

### **Avgift för korrigerande åtgärder**

13 § För korrigerande åtgärder som blivit nödvändiga efter att bristande efterlevnad har konstaterats i syfte att åtgärda eller förebygga upprepning av den bristande efterlevnaden ska en avgift betalas motsvarande nämndens faktiska utgifter som hänger samman med åtgärden.

### **Avgift exportkontroll**

14 § För exportkontroll som föranleds av införselbestämmelser i tredje land ska en avgift för nämndens nedlagda kontrolltid enligt 6 § betalas för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som hänger samman med kontrollen samt för utfärdande av exportintyg och andra intyg.

Avgiften ska betalas av den aktör som innehar den exportkontrollerade anläggningen.

### **Avgift importkontroll**

15 § För kontroll av varor som importeras från ett tredjeland ska en avgift enligt 6 § betalas av den aktör som ansvarar för sändningen, med ett belopp som motsvarar nämndens nedlagda kontrolltid för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som hänger samman med kontrollen.

För uppföljning av prover som har lett till anmärkning ska en avgift enligt 6 § betalas med ett belopp som motsvarar nämndens nedlagda kontrolltid samt nämndens övriga faktiska utgifter. Avgiften ska betalas av importören, dennes ombud eller den som annars ansvarar för livsmedlen.

### **Avgift för inköp under dold identitet**

16 § För inköp under dold identitet som är nödvändiga för att kontrollera att ett livsmedel uppfyller kraven i livsmedelslagstiftningen ska en avgift motsvarande nämndens faktiska utgifter för köpet betalas.

Om ett inköp under dold identitet utförs som ett led i en klagomålskontroll enligt 11-12 §§ tas avgift enligt första stycket ut endast om bristande efterlevnad kan bekräftas.

### **Justering av avgift i enskilt fall**

17 § Om det finns särskilda skäl med hänsyn till en verksamhets art, omfattning, tillsynsbehov eller övriga omständigheter, får miljönämnden i ett enskilt ärende besluta att sänka en avgift enligt denna taxa.

Första stycket gäller dock inte en avgift enligt 10 §. En sådan avgift får endast ändras enligt de förutsättningar som anges i artikel 79.3 förordning (EU) 2017/625.

18 § Om den sammanlagda kontrolltiden understiger en halv timme under ett och samma kalenderår får nämnden besluta att ingen timavgift ska tas ut av aktören under det kalenderåret.

Detsamma gäller andra avgifter enligt denna taxa än timavgift om beloppet i det enskilda fallet är så lågt att det inte är ekonomiskt motiverat att ta ut avgiften.

### **Avgiftens erläggande**

19 § Betalning av avgift enligt denna taxa ska ske till Trosa kommun genom dess miljönämnd. Betalning ska ske inom tid som anges i beslutet om avgift eller i faktura.

### **Överklaganden**

§ 20 Nämndens beslut om avgift överklagas till länsstyrelsen.

### **Ikraftträdande och övergångsbestämmelser**

§ 21 Denna taxa träder i kraft den **1 januari 2024** och tillämpas på ärenden som kommer in från och med denna dag. För ärenden som påbörjats innan denna taxas ikraftträdande tillämpas tidigare gällande taxa.

5

§ 25

KS 2023/37

## Revidering av Energi- och klimatplan för Trosa kommun

### Beslut

Hållbarhetsutskottet godkänner samrådsredogörelsen för Energi- och klimatplan för Trosa kommun.

Hållbarhetsutskottet förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige antar Energi- och klimatplan för Trosa kommun.

---

### Ärendet

Hållbarhetsutskottet ansvarar för att revidera kommunens Energi- och klimatplan. Syftet med Energi- och klimatplanen är att uppfylla kommunfullmäktiges hållbarhetsmål. På så sätt medverkar Trosa kommun även till att de regionala och nationella energi- och klimatmålen uppnås. Energi- och klimatarbetet i kommunen följs kontinuerligt upp och bygger på samverkan och helhetssyn. Målsättningen är att kunskap, medvetenhet och samverkan ska leda till en säker, effektiv och långsiktigt hållbar energianvändning och minskade utsläpp av växthusgaser.

Planen omfattar energi- och klimatfrågor inom hela kommunens geografiska område. Framtidsbilder för Trosa 2030 pekar ut riktningen för energi- och klimatarbetet i kommunen. Till framtidsbilderna är en åtgärdsplan kopplad. Åtgärderna i planen genomförs utav Trosa kommun och de kommunala bolagen. Åtgärdsplanen består av totalt 46 åtgärder som ska utföras under 2024–2026.

### Ärendets beredning

Tjänsteskrivelse från kommunekolog och enhetschef ekologienheten Elin van Dooren, 2023-10-30.

Energi- och klimatplan för Trosa kommun.

Samrådsredogörelsen för Energi- och klimatplan för Trosa kommun.

### Protokollsanteckning

Gitte Jutvik Guterstam (V) och Thomas Jansson (C) lämnar följande protokollsanteckning:

*Föreslå kommunfullmäktige att inför nästa revidering av mål- och strategidokumentet påbörja ett förändringsarbete med att utveckla målen.*

### Kopia till

Kommunstyrelsen

**Ekologienheten**  
Elin van Dooren  
Kommunekolog  
Enhetschef ekologienheten  
0156–520 24  
elin.vandooren@trosa.se

Tjänsteskrivelse  
Datum  
2023-10-30  
Diarienummer  
KS 2023/37



## Revidering av Energi- och klimatplan för Trosa kommun

### Förslag till beslut

Hållbarhetsutskottet godkänner samrådsredogörelsen för Energi- och klimatplan för Trosa kommun.

Hållbarhetsutskottet förslag till kommunfullmäktige:  
Kommunfullmäktige antar Energi- och klimatplan för Trosa kommun.

### Ärendet

Hållbarhetsutskottet ansvarar för att revidera kommunens Energi- och klimatplan. Syftet med Energi- och klimatplanen är att uppfylla kommunfullmäktiges hållbarhetsmål. På så sätt medverkar Trosa kommun även till att de regionala och nationella energi- och klimatmålen uppnås. Energi- och klimatarbetet i kommunen följs kontinuerligt upp och bygger på samverkan och helhetssyn. Målsättningen är att kunskap, medvetenhet och samverkan ska leda till en säker, effektiv och långsiktigt hållbar energianvändning och minskade utsläpp av växthusgaser.

Planen omfattar energi- och klimatfrågor inom hela kommunens geografiska område. Framtidsbilder för Trosa 2030 pekar ut riktningen för energi- och klimatarbetet i kommunen. Till framtidsbilderna är en åtgärdsplan kopplad. Åtgärderna i planen genomförs utav Trosa kommun och de kommunala bolagen. Åtgärdsplanen består av totalt 46 åtgärder som ska utföras under 2024–2026.

I samrådsredogörelsen redovisas inkomna synpunkter och yttranden som inkommit remissprocessen och hur dessa har beaktats och tagits hänsyn till i utformningen av Energi- och klimatplanen.

Elin van Dooren  
Kommunekolog  
Enhetschef ekologienheten

### Bilagor

1. Energi- och klimatplan för Trosa kommun
2. Samrådsredogörelsen för Energi- och klimatplan för Trosa kommun



# Energi- och klimatplan för Trosa kommun



---

Antagen av: Kommunfullmäktige 2023-xx-xx § x (Dnr KS 2023/37)

Dokumentkategori: Styrdokument

Dokumenttyp: Plan

## Innehållsförteckning

<b>Inledning</b> .....	<b>2</b>
Syfte och omfattning.....	2
Utmaningen.....	2
Kommunens roll.....	3
Hur energi- och klimatplanen har tagits fram.....	4
Resultat av energi- och klimatarbetet 2018–2023.....	4
<b>Framtidsbilder för Trosa kommun 2030</b> .....	<b>4</b>
Kommunala organisationen som föregångare.....	4
Hållbara transporter och samhällsplanering.....	5
Förnybar energi.....	5
Hållbart företagande.....	5
Hållbar konsumtion och beteende.....	5
<b>Energi- och klimatmål</b> .....	<b>6</b>
Kommunfullmäktiges mål.....	6
Regionala mål.....	6
Nationella mål.....	7
Globala mål.....	7
Energi- och klimatplanen i förhållande till andra styrande dokument.....	8
<b>Uppföljning</b> .....	<b>9</b>
Ansvar.....	9
Nyckeltal.....	10
Åtgärder.....	10
<b>Bilaga 1. Åtgärdsplan 2024–2026</b> .....	<b>11</b>
A. Framtidsbild Kommunala organisationen som föregångare.....	11
B. Framtidsbild Hållbara transporter och samhällsplanering.....	14
C. Framtidsbild Förnybar energi.....	16
D. Framtidsbild Hållbart företagande.....	16
E. Framtidsbild Hållbar konsumtion och beteende.....	17
<b>Bilaga 2. Miljöbedömning av Trosa kommuns Energi- och klimatplan</b> .....	<b>20</b>
Potentiella effekter utav framtidsbilderna.....	20
Samlad miljöbedömning.....	21
<b>Bilaga 3. Nulägesanalys - Energisituationen i Trosa kommun</b> .....	<b>25</b>
Inledning.....	25
Måluppfyllelse för Energi- och klimatplan antagen 2018.....	25
Genomförda åtgärder 2018–2022.....	26
Energi- och klimatstatistik för Trosa kommun.....	28

## Inledning

### Syfte och omfattning

Syftet med Energi- och klimatplanen är att uppfylla kommunfullmäktiges hållbarhetsmål. På så sätt medverkar Trosa kommun även till att de regionala och nationella energi- och klimatmålen uppnås. Energi- och klimatarbetet i kommunen följs kontinuerligt upp och bygger på samverkan och helhetssyn. Målsättningen är att kunskap, medvetenhet och samverkan ska leda till en säker, effektiv och långsiktigt hållbar energianvändning och minskade utsläpp av växthusgaser.

Planen omfattar energi- och klimatfrågor inom hela kommunens geografiska område. För att nå målen måste alla som bor, vistas och verkar i kommunen medverka i energi- och klimatarbetet. Kommunen ska bidra till att skapa goda förutsättningar för det. Åtgärderna i planen genomförs utav Trosa kommun och de kommunala bolagen.

Åtgärder i planen kan utöver planens huvudsyfte även bidra positivt till andra områden, så som elberedskap och klimatanpassning. Klimatanpassning hanteras dock företrädesvis inom kommunens Översiktsplan och elberedskap som en del av kommunens krisberedskap. Tillsynsfrågor hanteras inom ordinarie tillsynsplan.

### Utmaningen

Energianvändning är en av de största miljöbelastningarna och klimatförändringar är en av vår tids stora utmaningar. Dessutom har energiläget i Sverige och Europa markant förändrats under senare år. Energisituationen förväntas periodvis vara fortsatt ansträngd under kommande år med risk för effektbrist i det svenska elsystemet, med fränkoppling och elbortfall som följd. Energianvändningen står även för en övervägande del av utsläppen av klimatpåverkande växthusgaser. Hur stor miljöpåverkan blir beror på hur mycket energi som används, vilket energislag och vilken teknik som används för att omvandla energin.

Klimatförändringarna kommer med största sannolikhet att få betydande konsekvenser för Sverige eftersom temperaturen i Skandinavien bedöms stiga mer än det globala genomsnittet. Om inte insatser för klimatet genomförs så är risken stor att översvämningar, ras, skred, värmeböljor, stormar och skogsbränder blir allt vanligare. Effekterna av klimatförändringarna berör alla oavsett var utsläppen sker. Det är därför viktigt att arbeta med klimatfrågan på ett målinriktat och långsiktigt sätt inom alla områden i samhället.

Trosa är en växande kommun i en expansiv region. Den vackra naturen och skärgårdsmiljön kombinerat med närheten till Stockholm bidrar till att många bosätter sig i kommunen och befolkningsökningen har varit stor de senaste åren. Det byggs nya bostäder och fritidshus omvandlas till permanentbostäder. En stor del av kommunens småhus värms fortfarande med direktverkande el. Energianvändningen per invånare i Trosa kommun minskade med över 30 % mellan

2015–2020, men har sedan under 2021 istället ökat något. En trend som gäller både småhus, flerbostadshus och fritidshus. De stora utmaningarna i Trosa kommun inom energi- och klimatområdet är att energianvändningen fortfarande är hög, att mycket el används till uppvärmning samtidigt som den lokala elproduktionen fortfarande är liten, att det körs förhållandevis mycket bil och att transportererna drivs till övervägande del av fossila bränslen.

Lokala energitillgångar utgör idag en mindre del av energiförsörjningen i kommunen. Det finns två fjärrvärmeverk som drivs helt med förnybart bränsle. Det finns många som har anlagt bergvärme i kommunen. Matavfall från kommunen transporteras till grannkommun för rötning till biogas. Vindenergi nyttjas mycket lite och det finns endast ett fåtal vindkraftverk i kommunen. Energimyndigheten har definierat ett område i havet ca 1 mil söder om Askö som riksintresseområde för vindbruk och ett företag undersöker möjligheterna för att anlägga en havsbaserad vindpark i området. Intresset för solenergi i form av solfångare och solceller är stort och produktionen av solceller har ökat fjorton gånger om de senaste fem åren.

### Kommunens roll

Enligt lagen om kommunal energiplanering (1977:439) ska det i alla kommuner finnas en aktuell plan för tillförsel, distribution och användning av energi. Kommunen har en viktig roll att spela inom energi- och klimatarbetet, inte minst genom sitt ansvar för fysisk planering, bygglov, tillsyn, teknisk försörjning och infrastruktur. Kommunen kan också verka som föregångare genom energieffektivisering av den egna verksamheten. Samverkan mellan förvaltningar och externa aktörer skapar förutsättningar för ett effektivt energi- och klimatarbete. Som upphandlare av varor och tjänster har kommunen även möjlighet att påverka marknaden i en mer hållbar riktning. Det är dessutom viktigt att medvetenheten om energi- och klimatfrågor, samt det egna beteendet vad gäller boende, transport och konsumtion ökar i samhället. Där har kommunen goda möjligheter att påverka utvecklingen genom sitt ansvar för information, utbildning och rådgivning. Kommunen anordnar årligen hållbarhetsevent av olika slag med fokus på bland annat energi- och klimatfrågor. Trosa kommun erbjuder kostnadsfri och opartisk energi- och klimatrådgivning till invånare, företag och föreningar. Sedan 2018 tillhandahåller kommunen även en solkarta som visar potentialen för solceller och solfångare.

### Elberedskap

Under 2022 bidrog flera faktorer på kort tid till att skapa en situation i landet med reell risk för kapacitetsbrist med elbortfall som följd. Myndigheter, regioner och kommuner fick i uppdrag att minska sin elförbrukning för att undvika elbortfall. I Trosa aktiverades en förvaltningsövergripande projektgrupp med målbilden att minska energiförbrukningen i kommunal verksamhet för att undvika elbortfall samt att vid ett eventuellt elbortfall kunna upprätthålla samhällsviktig verksamhet. Trosa kommun har arbetat med att energieffektivisera sina verksamheter under lång tid och de av staten föreslagna åtgärderna var därför sedan länge genomförda. Men två övergripande inriktningar för ytterligare åtgärder identifierades, tekniska

insatser och beteendeförändringar inom energiintensiva verksamheter. Detta genomfördes med goda resultat såväl inom energieffektivisering som åtgärder för att skapa en mer robust kommun. Risken för effektbrist är sedan senvintern 2023 låg enligt Energimyndigheten, men bedömningen är dock att risken kan gå upp till reell igen vilket gör att Trosa kommun anser det motiverat att fortsätta arbetet med samma målinriktning som tidigare och som en del av krisberedskapsarbetet. Under 2024 kommer uppdraget inom den kommunala energi- och klimatrådgivningen dessutom utvecklas till att även omfatta civil energiberedskap. I samband med planering och etablering av ny verksamhetsmark förs dialog med nätägare om utvecklingen kring kapaciteten i elnätet i förhållande till framtida behov.

### Hur energi- och klimatplanen har tagits fram

Kommunstyrelsens hållbarhetsutskott ansvarar för revidering av planen. Ordföranden samt 1:a och 2:a vice ordföranden i tekniska nämnden och planutskottet har bjudits in att jämte hållbarhetsutskottet delta som politisk referensgrupp. Utifrån de utmaningar som kommunen står inför och som visualiseras i nulägesanalysen har ett antal framtidsbilder tagits fram som beskriver visionen för Trosa 2030. Efter en översyn har de framtidsbilder som togs fram i Energi- och klimatplanen 2018 bibehållits med mindre justeringar. Till varje framtidsbild har ett åtgärds paket tagits fram. I en förvaltningsövergripande åtgärdsworkshop som genomfördes under revideringsprocessen framkom flera åtgärdsförslag. Den åtgärdslista som presenteras i bilaga 1 är de åtgärder som prioriterats fram utifrån en bruttolista. I samband med uppföljning av planen kan nya åtgärder läggas till. Samtliga förvaltningar och bolag har bjudits in till att medverka i åtgärdsplanens framtagande.

### Resultat av energi- och klimatarbetet 2018–2023

Planen uppdaterades senast under 2018. Då togs fem framtidsbilder fram som pekade ut riktningen för energi- och klimatarbetet, samt en tillhörande åtgärdsplan. Uppföljning av åtgärderna har årligen redovisats till kommunfullmäktige och nya åtgärder har tillkommit under den årliga uppdateringen av planen. Resultat och nulägesbeskrivning finns i bilaga 3.

### Framtidsbilder för Trosa kommun 2030

Följande framtidsbilder har tagits fram för att peka ut riktningen för energi- och klimatarbetet i Trosa kommun. De är baserade på nulägesanalysen och temaområden som bedöms vara viktiga för att kommunfullmäktiges hållbarhetsmål ska kunna uppnås. Till framtidsbilderna är en åtgärdsplan kopplad. Åtgärderna presenteras i bilaga 1.

### Kommunala organisationen som föregångare

*Kommunen verkar som förebild genom att kontinuerligt arbeta med energieffektiviseringsåtgärder inom den egna organisationen. I kommunens*

*byggnader används endast förnybar energi till uppvärmning och el. Vid nybyggnation anläggs solceller på alla lämpliga kommunala byggnader. Poolbilarna drivs med el eller förnybart drivmedel. I kommunens verksamheter serveras hållbara måltider med låg klimatpåverkan. Kommunen verkar pådrivande i utvecklingen mot ett mer hållbart samhälle genom att ställa höga miljökrav i upphandlingar.*

## Hållbara transporter och samhällsplanering

*De bostäder som byggs i Trosa kommun är energieffektiva och uppvärms med förnybar energi. Energieffektiviseringsåtgärder och bränslekonverteringar genomförs i stor utsträckning. Det finns en hög medvetenhet hos exploatörer och det byggs hållbart. Det finns ett väl utvecklat fjärrvärmenät och nya flerbostadshus ansluts. Trosa kommun är ett föregångsexempel inom energieffektiv hållbar stadsplanering. Hållbara färdssätt är normen. Täta tågavgångar med matartrafik anpassad efter tågtiderna samt flera direktbussar till strategiska platser gör att en majoritet av arbetspendlarna väljer att åka kollektivt. Gång- och cykelstråken inom och mellan tätorterna är väl utbyggda och det finns flera centralt placerade cykelparkeringar.*

## Förnybar energi

*Produktionen av förnybar energi har ökat i kommunen. Det finns ett stort antal solceller, både på offentliga och privata byggnader. Fjärrvärmen är helt förnybar och väl utbyggd. Vindkraft är ett väl etablerat energislag i kommunen. Matavfall från kommunen rötas till biogas. Det finns ett stort utbud av olika sorters förnybara drivmedel i kommunen och goda laddningsmöjligheter för elbilar. Majoriteten av alla bilar i kommunen drivs av förnybara bränslen eller el.*

## Hållbart företagande

*Det finns ett gott företagsklimat som skapar goda arbetsmöjligheter och gör att fler väljer att arbeta i kommunen istället för att pendla till andra orter. Medvetenheten om energi- och klimatfrågor hos företagare är hög och lokala initiativ till hållbart företagande lyfts fram. Goda relationer mellan kommun och företag möjliggör kunskapsutbyte och samverkan inom energi- och klimatområdet. Det finns etablerade nätverk för hållbart företagande vilket skapar nya möjligheter för minskad klimatpåverkan.*

## Hållbar konsumtion och beteende

*Utbud och efterfrågan av lokalproducerade, miljömärkta och rättvisemärkta produkter i kommunen är god. Kommunens invånare är motiverade och medvetna om sin konsumtions miljöpåverkan. Många väljer att odla en del av vardagsmaten själva och det finns ett gott utbud av tillgängliga odlingsytor i kommunen. Kommunen uppmuntrar till lokala initiativ för hållbar konsumtion. Avfallsmängderna minskar stadigt och produkter återanvänds, repareras och återvinns i stor utsträckning.*

## Energi- och klimatmål

Syftet med Energi- och klimatplanen är att uppfylla kommunfullmäktiges hållbarhetsmål. Genom det bidrar Trosa kommun även till att uppfylla regionala och nationella energi- och klimatmål. I kommunfullmäktiges hållbarhetsmål ingår även att verka för uppfyllelse av de globala Agenda 2030-målen.

### Kommunfullmäktiges mål

Energi- och klimatplanens huvudsakliga syfte är att uppfylla de delar av kommunfullmäktiges hållbarhetsmål som avser energianvändning och utsläpp av växthusgaser. Kommunfullmäktiges mål om Hållbarhet och folkhälsa, anger att kommunens omställning till ett hållbart samhälle (ekonomiskt, socialt och miljömässigt) ska tillhöra landets mest framgångsrika. Agenda 2030 har 15 övergripande mål som mäts på kommunnivå. Trosa mäter de 13 mål som är relevanta och följer upp utvalda nyckeltal. Målet uppfylls om Trosa tillhör de 25 % bästa kommunerna i landet i minst 11 av de valda Agenda 2030-målen. Följande berör energi- och klimatområdet:

- Mål 7 Hållbar energi för alla  
Nyckeltal: Slutanvändning av energi totalt inom det geografiska området (Mwh/inv.)
- Mål 12 Hållbar konsumtion och produktion  
Nyckeltal: Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet (%)
- Mål 13 Bekämpa klimatförändringarna  
Nyckeltal: Utsläpp av luft till växthusgaser totalt (ton CO<sub>2</sub>-ekv/inv.)  
Fossiloberoende fordon i kommunorganisationen (%)

### Regionala mål

I Klimat- och energistrategi för Södermanland anges följande vision för Södermanland 2045:

*År 2045 bidrar inte Södermanlands län med några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären. Vi är oberoende av fossila bränslen och energianvändningen är effektiv och i huvudsak baserad på förnyelsebara energikällor. Samhället präglas av en cirkulär ekonomi där restprodukter från en samhällsfunktion vidareutnyttjas i en annan.*

Länsstyrelsen har låtit ta fram en koldioxidbudget för Södermanlands län för perioden 2020–2040. Den visar att länet i sin helhet, för att leva upp till Parisavtalet, årligen måste minska sina utsläpp av koldioxid med 16 procent.

## Nationella mål

Trosa kommuns energi- och klimatplan ska utöver att uppfylla kommunfullmäktiges hållbarhetsmål även bidra till att Sveriges energi- och klimatmål uppnås. Nedan redovisas de nationella mål som Energi- och klimatplanen ska bidra till att uppnå.

- Senast år 2045 ska Sverige inte ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären, för att därefter uppnå negativa utsläpp.  
(Negativa utsläpp innebär att utsläppen av växthusgaser från verksamheter i Sverige är mindre än t.ex. den mängd koldioxid som tas upp av naturen som en del av kretsloppet, eller mindre än de utsläpp Sverige bidrar till att minska utomlands genom att investera i olika klimatprojekt. De kvarvarande utsläppen från verksamheter inom svenskt territorium ska dock vara minst 85 % lägre än utsläppen år 1990).
  - Utsläppen av växthusgaser ska vara 63 % lägre 2030 jämfört med 1990 (gäller verksamheter som inte omfattas av EU:s system för handel med utsläppsrätter).
- Målet år 2040 är 100 % fossilfri elproduktion.  
(Detta är ett mål, inte ett stoppdatum som förbjuder kärnkraft och innebär inte heller en stängning av kärnkraft med politiska beslut).
- Energianvändningen ska vara 50 % effektivare 2030 jämfört med 2005 (genom minskad energiintensitet).
- Utsläppen för inrikes transporter exklusive inrikes flyg ska vara 70 % lägre år 2030 jämfört med 2010.

## Sveriges miljökvalitetsmål

Sverige har 16 miljökvalitetsmål, varav målet för Begränsad Klimatpåverkan anses vara relevant för den här planen. Riksdagen definition av miljömålet lyder:  
*Halten av växthusgaser i atmosfären ska i enlighet med FN:s ramkonvention för klimatförändringar stabiliseras på en nivå som innebär att människans påverkan på klimatsystemet inte blir farlig. Målet ska uppnås på ett sådant sätt och i en sådan takt att den biologiska mångfalden bevaras, livsmedelsproduktionen säkerställs och andra mål för hållbar utveckling inte äventyras. Sverige har tillsammans med andra länder ett ansvar för att det globala målet kan uppnås.*

## Globala mål

År 2015 antog FN:s medlemsländer Agenda 2030, en universell agenda för hållbar utveckling som innehåller 17 globala mål som ska uppnås till 2030, se figur 1. Syftet med målen är att till år 2030 avskaffa extrem fattigdom, minska ojämlikheter och orättvisor i världen och att lösa klimatkrisen.





**Figur 1.** FN:s Globala mål för hållbar utveckling.

Energi- och klimatplanen har stark koppling till flera av de Globala hållbarhetsmålen, bl.a. följande:

- Mål 7. Hållbar energi för alla  
Säkerställa att alla har tillgång till tillförlitlig, hållbar och modern energi till en överkomlig kostnad.
- Mål 11. Hållbara städer och samhällen  
Städer och bosättningar ska vara inkluderande, säkra, motståndskraftiga och hållbara.
- Mål 12. Hållbar konsumtion och produktion  
Främja hållbara konsumtions- och produktionsmönster.
- Mål 13. Bekämpa klimatförändringen  
Vidta omedelbara åtgärder för att bekämpa klimatförändringarna och dess konsekvenser.

Energi- och klimatplanen i förhållande till andra styrande dokument

Trosa kommun har sedan bildandet arbetat utifrån Fastlagd kurs för Trosa kommun. För Energi- och klimatplanen är framförallt tre mål tydliga vägvisare.

- Miljöhänsyn skall genomsyra den kommunala verksamheten vid planering och beslutsfattande.
- Kommunens verksamhet skall präglas av ett helhetsperspektiv och bygga på samordning/samverkan mellan resurser inom och utom kommunen. Kommunen ska uppmuntra samarbete, okonventionella och alternativa lösningar.
- Kommunen skall verka för utökad kollektivtrafik såväl lokalt som regionalt.

Utöver Fastlagd kurs för Trosa kommun har energi- och klimatplanen koppling till en rad andra styrdokument. Däribland Riktlinjer för Trosa kommuns miljöledningssystem, Översiktsplan, Kollektivtrafikplan, VA-plan, Rese- och fordonspolicy, Avfallsplan och Måltidspolicy.

## Uppföljning

Utvecklingen går stadigt framåt inom energiområdet, nya möjligheter öppnas genom att mer energieffektiva produkter tas fram, nya lösningar uppenbaras och nya samarbetsmöjligheter tar form. Det är därför viktigt att energi- och klimatarbetet ständigt fortgår och utvecklas i takt med förändrade förutsättningar och möjligheter.

Framtidsbilderna för hur ett energi- och klimatsmart Trosa ser ut år 2030 pekar ut riktningen för det fortsatta energiarbetet. Åtgärdslistan däremot hålls levande och följs upp årligen. Energi- och klimatplanen i sin helhet revideras en gång per mandatperiod. Hållbarhetsutskottet ansvarar för revideringen.

Hållbarhetsutskottet ansvarar för årlig uppföljning av Energi- och klimatplanen och redovisning till kommunfullmäktige med start 2025. I redovisningen framgår nyckeltal, status för åtgärder samt nya åtgärdsförslag. Respektive åtgärdsägare är ansvariga för att årligen rapportera till energi- och klimatplansgruppen, som består av kommunekolog, energi- och klimatrådgivare, samhällsbyggnadschef och teknisk chef. Därutöver ska samtliga förvaltningar vara delaktiga i energi- och klimatplansarbetet. Detta för att skapa ett brett forum för idéutveckling och samverkan. Berörda nämnder ansvarar för att åtgärderna genomförs och lyfts in i respektive mål och budgetdokument samt verksamhetsplaner.

## Ansvar

Uppföljning och redovisning till kommunfullmäktige

Ansvarig: Hållbarhetsutskottet

Uppföljning och utvärdering av åtgärder samt framtagande av nya åtgärdsförslag

Ansvarig: Ekologienheten med stöd av övriga i energi- och klimatplansgruppen.

Genomförande av åtgärder

Ansvarig: Respektive åtgärdsansvarig. Berörda nämnder ansvarar för att åtgärderna genomförs och lyfts in i mål, budget och verksamhetsplan.

Revidering av Energi- och klimatplanen

Ansvarig: Hållbarhetsutskottet

## Nyckeltal

Följande nyckeltal redovisas vid uppföljning.

- Energianvändning/invånare
- Andel förnybar energi
  - inkl. el (uppskattning baserat på nationella andelen förnybar el)
  - exkl. el (visar på effekt från lokala åtgärder)
- Andel förnybar energi i transportsektorn
- Utsläpp av växthusgaser/invånare
- Koldioxidutsläpp/invånare
- Antal resor med kollektivtrafik/invånare
- Körsträcka/invånare

## Åtgärder

I uppföljningen kategoriseras åtgärdernas status som klart (grönt), pågående (gult) eller ej påbörjat (rött). Till varje åtgärd följer en förklarande text om status för åtgärden.

## Bilaga 1. Åtgärdsplan 2024–2026

I Energi- och klimatplanen målas ett antal framtidsbilder för Trosa kommun upp, vilka pekar ut riktningen för energi- och klimatarbetet till år 2030. Till varje framtidsbild har ett antal åtgärder tagits fram. Många av åtgärderna bidrar dock till att uppfylla fler än en framtidsbild. Åtgärderna ska genomföras under perioden 2024–2026 och kommer att följas upp och utvärderas årligen. Nya åtgärdsförslag kan tas fram under genomförandetiden. Åtgärderna i planen genomförs utav den kommunala verksamheten och de helägda kommunala bolagen.

Utöver de åtgärder som nu pekas ut specifikt i planen så sker det ett kontinuerligt arbete i kommunen för att uppnå framtidsbilderna och ett mer hållbart samhälle. Det kan handla om allt från energieffektivisering av egna lokaler, utbyggnad av gång- och cykelvägar, kollektivtrafik, miljö- och energifrågor inom utbildningsuppdraget och att tillhandahålla kostnadsfri energi- och klimatrådgivning som att ta till vara på möjligheter som dyker upp längs vägen, tex i form av olika samverkansprojekt med näringsliv, föreningar eller myndigheter. Genom en särskild Miljö- och folkhälsopot kan kommun också ge bidrag till projekt som bidrar till hållbar utveckling. På hemsidan informeras löpande om hållbarhetsarbetet i Trosa kommun.

### A. Framtidsbild Kommunala organisationen som föregångare

*Kommunen verkar som förebild genom att kontinuerligt arbeta med energieffektiviseringsåtgärder inom den egna organisationen. I kommunens byggnader används endast förnybar energi till uppvärmning och el. Vid nybyggnation anläggs solceller på alla lämpliga kommunala byggnader. Poolbilarna drivs med el eller förnybart drivmedel. I kommunens verksamheter serveras hållbara måltider med låg klimatpåverkan. Kommunen verkar pådrivande i utvecklingen mot ett mer hållbart samhälle genom att ställa höga miljökrav i upphandlingar.*

Nr	Åtgärder - Kommunala organisationen som föregångare	Precisering	Ansvar	Tidsplan
A.1	Tekniska handböcker till VA, gata/park och fastighet som omfattar energikrav, LCA och materialval tas fram.	Genomförd när samtliga handböcker är klara och vedertaget används i berörda verksamheter.	Tekniska	2025
A.2	Vid nybyggnation av kommunala byggnader ställs krav på minst energiklass B, dvs. 25–50 % energieffektivare än lagkrav.	Följs upp inför nästa nybyggnation.	Tekniska	Vid nybyggnation

Nr	Åtgärder - Kommunala organisationen som föregångare	Precisering	Ansvar	Tidsplan
A.3	Solelspotentialen i kommunens och Trobos befintliga fastighetsbestånd inventeras och solceller installeras på lämpliga platser.	Genomförd när solceller installerats på fler platser jmf med 2023.	Tekniska Trobo	2026
A.4	En handledning för ett systematiskt arbete med LCA/LCC-analyser i byggprojekt tas fram.	Genomförd när handledningen är klar och används.	Tekniska	2025
A.5	En översyn av de krav på kemiskt innehåll som ställs vid ny- och ombyggnation av kommunala byggnader genomförs. Vid behov förstärks kraven.	Genomförd när en översyn är klar och kraven har bedömts som tillräckliga eller har förstärkts.	Tekniska	2025
A.6	Undersöka möjligheter till återbruk av byggmaterial samt utvärdera de pilotprojekt som genomförts.	Genomförd när en rapport har tagits fram innehållande utvärdering av pilotprojekt och möjliga lösningar.	Tekniska	2026
A.7	Ett pilotprojekt genomförs där miljöcertifieringskrav används som underlag för standardiserat arbete med byggnader i drift och förvaltning.	Genomförd när pilotprojekt är klart och resultatet sammanställt.	Ekologi Tekniska	2025
A.8	Succesivt koppla på kommunens och Trobos byggnader till det övergripande styrsystemet för att effektivisera energiuppföljning och ta fram prioriterade åtgärder.	Genomförd när alla lämpliga byggnader är påkopplade.	Tekniska Trobo	2024– 2026
A.9	Ta fram en genomförandeplan och kontinuerligt genomföra prioriterade åtgärder enligt A.8	Genomförd när en plan är framtagen och prioriterade åtgärder succesivt genomförs.	Tekniska Trobo	2024– 2026
A.10	Installera ett energibesparande styrsystem för gatubelysningen.	Genomförd när ett styrsystem är installerat.	Tekniska	2026

Nr	Åtgärder - Kommunala organisationen som föregångare	Precisering	Ansvar	Tidsplan
A.11	Utöka antalet laddplatser för elbil i anslutning till kommunens verksamhetslokaler, både för intern verksamhet och för anställda/besökare till kommunen (mot avgift).	Genomförd när antalet laddplatser motsvarar verksamheternas behov.  Samt att laddplatser för anställda/besökare finns i anslutning till minst två av kommunens verksamheter.	Tekniska	2024–2026
A.12	Tillsätta en övergripande fordonsgrupp för att utreda och planera för hur kommunens fordonsflotta (inkl. cykel och andra färdmedel) ska se ut framåt utifrån klimat, beredskap och verksamhetsbehov.	Genomförd när fordonsgruppen har startat upp och satt formerna för det fortsatta arbetet.	Driften/ fordon  Resp. förvaltning med fordon  Upphandling	2024
A.13	Genomföra en intern resvaneundersökning om resor i tjänsten samt till och från arbetet. Resultatet utvärderas som underlag för att kunna vidta åtgärder som underlättar miljövänliga resvanor.	Genomförd när resvaneundersökningen är klar och resultatet utvärderats.	Kommunikation  Ekologi  SBK/ kollektivtrafik	2024
A.14	Genomföra en översyn av livscykelhanteringen av IT-produkter och genomföra insatser för att öka andelen återanvända och återvunna enheter.	Genomförd när en översyn är klar och minst en prioriterad insats är utförd.	IT  Ekologi	2024
A.15	Måltidernas upphov till växthusgasutsläpp mäts och följs upp. En handlingsplan tas fram för att minska utsläppen, inkl. från matsvinn.	Genomförd när handlingsplanen är klar.	Driften/ måltid	2024
A.16	Genomföra en riktad informationsinsats med skolpersonal, elever och föräldrar för att skapa delaktighet och acceptans för måltider med låg	Genomförd när minst en informationsinsats har nått ut till de utvalda målgrupperna.	Driften/ måltid  Skolkontoret	2025

Nr	Åtgärder - Kommunala organisationen som föregångare	Precisering	Ansvar	Tidsplan
	klimatpåverkan.			
A.17	Årligen informera om kommunens hållbarhetsarbete, mål och åtgärder för att öka personalens och invånarnas kunskap och delaktighet.	Genomförd när minst en informationsinsats per år har genomförts.	Ekologi Kommunikation	2024–2026
A.18	Kommunen deltar i regional utbildningsinsats om miljö och klimat i upphandling.	Kommunen medverkar i åtgärd HS 8. <i>Riktad utbildningsinsats; Upphandling miljö och klimat</i> inom Åtgärdsprogram för Södermanlands miljö.	Upphandling	2024–2026

## B. Framtidsbild Hållbara transporter och samhällsplanering

*De bostäder som byggs i Trosa kommun är energieffektiva och uppvärms med förnybar energi. Energieffektiviseringsåtgärder och bränslekonverteringar genomförs i stor utsträckning. Det finns en hög medvetenhet hos exploatörer och det byggs hållbart. Det finns ett väl utvecklat fjärrvärmenät och nya flerbostadshus ansluts. Trosa kommun är ett föregångsexempel inom energieffektiv hållbar stadsplanering. Hållbara färdssätt är normen. Täta tågavgångar med matartrafik anpassad efter tågtiderna samt flera direktbussar till strategiska platser gör att en majoritet av arbetspendlarna väljer att åka kollektivt. Gång- och cykelstråken inom och mellan tätorterna är väl utbyggda och det finns flera centralt placerade cykelparkeringar.*

Nr	Åtgärder – Hållbara transporter och samhällsplanering	Precisering	Ansvar	Tidsplan
B.1	Genomföra resvaneundersökning med syfte att kartlägga val av transportmedel till skolor/förskolor. Resultatet utvärderas som underlag för att kunna vidta åtgärder för att få fler att gå eller cykla till skolan.	Genomförd när resvaneundersökningen är klar och resultatet utvärderats.	Skolkontor Kommunikation Tekniska Ekologi SBK/kollektivtrafik	2025
B.2	Genomföra prioriterade åtgärder i GC-analysen.	Genomförd när prioriterade åtgärder är utförda.	Tekniska SBK	2024–2026

Nr	Åtgärder – Hållbara transporter och samhällsplanering	Precisering	Ansvar	Tidsplan
B.3	Tydliggöra befintliga GC-vägar med enhetliga skyltar.	Genomförd när minst en prioriterad GC-sträcka har märkts upp.	Tekniska Kommunikation	2025
B.4	Genomföra en riktad insats per år för att främja hållbart resande och minskad biltrafik.	Genomförd när minst en insats per år har genomförts.	SBK/kollektivtrafik Ekologi	2024–2026
B.5	Anpassa busstrafiken till och från Vagnhärads station till Nyköpings-tågtiderna.	Genomförd när det finns bussar till och från Vagnhärads station som är anpassade till Nyköpings-tågtiderna.	SBK/kollektivtrafik	2025
B.6	Ta fram en katalog med lämpliga krav att utgå från vid markanvisning; innehållande bl.a. krav på anläggande av GC-väg, busshållplats, laddningsinfrastruktur, anslutning till fjärrvärme och energikrav på byggnader.	Genomförd när en markanvisningskatalog är framtagen.	SBK	2024
B.7	Utöka möjligheter till elbilsaddning i anslutning till kommunala bostäder.	Genomförd när antalet laddplatser har utökats jmf med 2023.	Trobo	2024–2026
B.8	Kommunen deltar i regionalt forum för att vidareutveckla arbetet med metoder och verktyg för klimatmålen i planprocessen.	Kommunen medverkar i åtgärd BK 6. <i>Metoder och verktyg för klimatmålen i planprocessen</i> inom Åtgärdsprogram för Södermanlands miljö.	SBK	2024–2026
B.9	Kommunen deltar i regionalt forum kring insatser för att främja hållbart resande.	Kommunen medverkar i åtgärd BK 8. <i>Insatser för att främja hållbart resande</i> inom Åtgärdsprogram för Södermanlands miljö.	SBK	2024–2026
B.10	Kommunen deltar årligen i Sörmlands klimatvecka.	Kommunen medverkar i åtgärd BK 13. <i>Klimatvecka Södermanland</i> inom Åtgärdsprogram för	Ekologi	2024–2026



Nr	Åtgärder – Hållbara transporter och samhällsplanering	Precisering	Ansvar	Tidsplan
		Södermanlands miljö.		

### C. Framtidsbild Förnybar energi

*Produktionen av förnybar energi har ökat i kommunen. Det finns ett stort antal solceller, både på offentliga och privata byggnader. Fjärrvärmesystem är helt förnybara och väl utbyggda. Vindkraft är ett väl etablerat energislag i kommunen. Matavfall från kommunen röts till biogas. Det finns ett stort utbud av olika sorters förnybara drivmedel i kommunen och goda laddningsmöjligheter för elbilar. Majoriteten av alla bilar i kommunen drivs av förnybara bränslen eller el.*

Nr	Åtgärder - Förnybar energi	Precisering	Ansvar	Tidsplan
C.1	Krav ställs på förnybara bränslen/eldrift i upphandlingar av transporttjänster och driftentreprenader.	Genomförd när krav på förnybara bränslen/eldrift finns med i relevanta upphandlingar.	Upphandling Resp. förvaltning som genomför relevant upphandling.	2024–2026
C.2	Visualisera och kommunicera kommunens solelsproduktion som inspiration till invånare/företag samt hänvisa till Trosa kommuns solkarta.	Genomförd när kommunens solelsproduktion kan följas och hänvisning till solkartan finns.	Tekniska Kommunikation Ekologi	2024
C.3	Uppmuntra byggentreprenörer att alltid föranmäla solcellsplanering till elnätsbolag för planering och anpassning av elnätet.	Genomförd när byggentreprenörer rutinmässigt informeras om fördelarna med att föranmäla solcellsplanering.	SBK	2024–2026

### D. Framtidsbild Hållbart företagande

*Det finns ett gott företagsklimat som skapar goda arbetsmöjligheter och gör att fler väljer att arbeta i kommunen istället för att pendla till andra orter. Medvetenheten om energi- och klimatfrågor hos företagare är hög och lokala initiativ till hållbart företagande lyfts fram. Goda relationer mellan kommun och företag möjliggör kunskapsutbyte och samverkan inom energi- och klimatområdet. Det finns etablerade nätverk för hållbart företagande vilket skapar nya möjligheter för minskad klimatpåverkan.*

Nr	Åtgärder - Hållbart företagande	Precisering	Ansvar	Tidsplan
D.1	Undersöka och visualisera vilka företagskategorier som saknas i kommunen som ett led i att minska pendlande till andra kommuner.	Genomförd när undersökningen är klar och resultatet åskådliggjorts.	Näringsliv	2024
D.2	Undersöka möjligheten för måltidsverksamheten att kunna ta in utsorterat frukt och grönt från lokala livsmedelsbutiker samt frukt och grönt från trädgårdar i serveringen.	Genomförd när undersökningen är klar och resultatet sammanställt.	Driften/ måltid	2024
D.3	Genomföra ett hållbarhetsevent för och med lokala företagare. Resultatet utvärderas för att se behov och efterfråga på återkommande event eller andra typer av nätverksstöd från kommunen i hållbarhetsfrågor.	Genomförd när temadag har genomförts och resultatet utvärderats.	Näringsliv Ekologi	2024
D.4	Delta i förundersökning av energigemenskap (närliggande byggnader sammankopplade i ett system där man kan producera och dela energi) och bevaka möjligheterna att ingå i en sådan gemenskap.	Genomförd när kommunen deltar i förundersökningen.	Näringsliv Tekniska	2024– 2026
D.5	Kommunen deltar i regionalt forum för att stärka en hållbar lokal livsmedelsproduktion.	Kommunen medverkar i åtgärd BK 11. <i>Insatser för att stärka hållbar lokal livsmedelsproduktion inom Åtgärdsprogram för Södermanlands miljö.</i>	Kostenhet en	2024– 2026

## E. Framtidsbild Hållbar konsumtion och beteende

*Utbud och efterfrågan av lokalproducerade, miljömärkta och rättvisemärkta produkter i kommunen är god. Kommunens invånare är motiverade och medvetna om sin konsumtions miljöpåverkan. Många väljer att odla en del av vardagsmaten själva och det finns ett gott utbud av tillgängliga odlingsytor i kommunen. Kommunen uppmuntrar till lokala initiativ och samverkan för hållbar konsumtion. Avfallsmängderna minskar stadigt och produkter återanvänds, repareras och återvinns i stor utsträckning.*

Nr	Åtgärder - Hållbar konsumtion och beteende	Precisering	Ansvar	Tidsplan
E.1	Projektet Odlas vardagsmaten utökas till att även omfatta kommunens verksamheter, t.ex. förskola och särskilda boenden.	Genomförd när projektet utökats till att även omfatta kommunala verksamheter.	Näringsliv Ekologi	2024
E.2	Möjliggöra mark för fler odlingslotter.	Genomförd när fler odlingslotter finns med i detaljplan.	SBK	2024– 2026
E.3	Undersöka möjligheterna att upplåta kvartersmark för odling. Även privata bostadsbolag i kommunen involveras.	Genomförd när undersökning är klar och resultatet är sammanställt.	Tekniska Trobo	2024
E.4	Utveckla ÅVC till förmån för återbruk och materialåtervinning.	Genomförd när möjligheterna till återbruk och materialåtervinning på ÅVC har utökats jmf med 2023.	Tekniska	2026
E.5	Genomföra insatser för att minska vattenförbrukningen i kommunen i enlighet med VA-planen.	Genomförd när minst en insats per år utförts.	Tekniska/ VA	2024– 2026
E.6	Verka för att Fritidsbanken öppnar i kommunen och tillhandahålla utlåning av sport- och friluftsutrustning till invånare, skolor och besökare.	Genomförd när Fritidsbanken eller motsvarande finns etablerad i kommunen.	Kultur- och fritid	2024– 2026
E.7	Sätta upp avfallskärl med fler fraktioner i välbesökta offentliga miljöer, tex badplatser, idrottsplatser mm.	Genomförd när prioriterade platser försetts med avfallskärl med fler fraktioner.	Tekniska Kultur- och fritid	2025
E.8	Genomföra minst en riktad insats per år om hållbar konsumtion och beteende för boende i Trobos fastigheter.	Genomförd när minst en insats per år har genomförts.	Trobo	2024– 2026
E.9	Se över och uppdatera kommunens hemsida med mer information om hur man kan leva hållbart, inkl. stöd och bidrag.	Genomförd när relevanta delar av hemsidan setts över och uppdaterats.	Kommun- ikation Ekologi	2024

Nr	Åtgärder - Hållbar konsumtion och beteende	Precisering	Ansvar	Tidsplan
E.10	Tillhandahålla energiväska för utlåning till kommuninvånare. Energiväskan ska innehålla mätinstrument för enkel mätning av husets klimatskal.	Genomförd när energiväska finns för utlåning på minst ett av biblioteken i kommunen.	Ekologi Bibliotek	2024

## Bilaga 2. Miljöbedömning av Trosa kommuns Energi- och klimatplan

Enligt miljöbalken 6 kap 11§ och förordningen (1998:905) ska en miljöbedömning göras när en kommun upprättar en ny energiplan. Syftet med miljöbedömning är att integrera miljöaspekter i planen för att främja en hållbar utveckling.

Trosa kommuns Energi- och klimatplan bygger på ett antal önskvärda framtidsbilder. Till varje framtidsbild har ett antal åtgärder tagits fram. Åtgärderna ska genomföras under perioden 2024–2026 och kommer att följas upp och utvärderas årligen. Nya åtgärdsförslag kan tas fram under genomförandetiden, medan Energi- och klimatplanen gäller för en längre tidsperiod.

Den här miljöbedömningen lyfter fram potentiella effekter av den förändring av energisystemet i Trosa kommun som avses med de framtagna framtidsbilderna. Miljöbedömningen följer de 16 nationella miljömålen som beslutades av riksdagen 1999. Energi- och klimatplanen bedöms inte medföra betydande miljöpåverkan enligt miljöbalken 6 kap. 11 § och därför görs heller ingen miljökonsekvensbeskrivning enligt bestämmelserna i miljöbalken. Där så krävs görs en miljökonsekvensbeskrivning för specifika åtgärder i samband med att dessa detaljplaneras.

All energiomvandling för produktion av el och värme påverkar miljön i någon form och utsträckning. Energieffektivisering och övergång till förnybara bränslen innebär i normalfallet en minskad användning av fossila bränslen och/eller kärnenergi. Minskad energianvändning har generellt sett även en positiv effekt på människors hälsa genom minskade utsläpp till luft. Vid en jämförelse med nollalternativet, att framtidsbilder och åtgärder inte skulle genomföras, så bedöms planalternativet ge väsentligt bättre förutsättningar för en bättre miljö.

### Potentiella effekter utav framtidsbilderna

Framtidsbilden "Kommunala organisationen som föregångare" syftar främst till att minska utsläpp från fordon, minska energianvändningen, öka produktionen av förnybar energi, att färre resurser förbrukas och att utsläpp från livsmedel minskar.

Framtidsbilden "Hållbara transporter och samhällsplanering" syftar främst till att minska utsläpp från fordon genom övergång till kollektivtrafik och cykel, att fler förnybara drivmedel tillgängliggörs samt att minska energianvändningen. Bebyggelsestrukturen har stor betydelse för transportbehov och energianvändning och samhällsplaneringen är ett av de viktigaste verktygen för energieffektivisering och minskade utsläpp av växthusgaser.

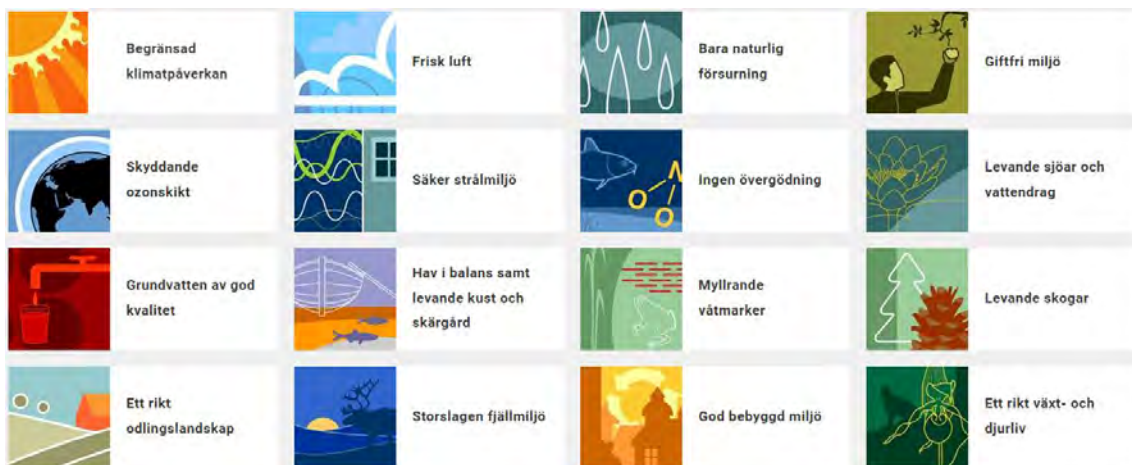
Framtidsbilden "Förnybar energi" syftar främst till att öka el- och värmeproduktion baserad på sol, vind och bioenergi i kommunen samt att fler förnybara drivmedel tillgängliggörs och att andelen fossilfria bilar i kommunen ökar.

Framtidsbilden "Hållbart företagande" syftar främst till att höja kunskapsnivå, intresse och erfarenhetsutbyte kring energi- och klimatfrågor hos företagare i kommunen samt att genom goda arbetsmöjligheter i kommunen minska bilpendlandet.

Framtidsbilden "Hållbar konsumtion och beteende" syftar främst till att höja kunskapsnivå och intresse för energi- och klimatfrågor hos kommunens invånare, öka odlingsintresset samt att minska avfallsmängderna.

### Samlad miljöbedömning

Då miljöpåverkan av framtidsbilderna i många fall går ihop, görs en samlad miljöbedömning baserad på effekter från samtliga framtidsbilder och åtgärder med utgångspunkt från Sveriges miljö kvalitetsmål. Se figur 1.



**Figur 1.** Sveriges 16 miljö kvalitetsmål.

### Energieffektivisering

Energieffektiv bebyggelse leder till mindre elanvändning, ett minskat behov av användning av fossila bränslen, biobränslen och uran och därmed också mindre restprodukter från bränslepannor och kärnkraftverk. Fossila bränslen och uran är ändliga resurser. Förändringen innebär i viss mån att mer material går åt till isolering och/eller styrsystem. Denna ökade resursanvändning är dock liten sett till byggnadens livslängd. Om fler ansluter till fjärrvärmesystemet kan det innebära ökade lokala utsläpp av framförallt kväveoxider och partiklar. Värmeverken har idag rökgasrening som minskar utsläppet av partiklar till luft. Utsläpp relaterade till elproduktion, t.ex. koldioxid minskar eftersom fjärrvärmesystemet är helt förnybart i Trosa kommun.

#### *Påverkan på miljö kvalitetsmålen*

Positiv påverkan: Begränsad klimatpåverkan, Bara naturlig försurning, Ingen övergödning, God bebyggd miljö.

Eventuell negativ påverkan: Frisk luft.

### **Minskad biltrafik**

Biltrafiken är en av de största utmaningarna i kommunen. Om fler väljer att cykla eller åka kollektivt istället för att ta bilen minskar användningen av fossila bränslen vilket leder till minskade utsläpp av växthusgaser till atmosfären. Effekten blir särskilt stor eftersom Sörmlandstrafiken kör på förnybart bränsle. Minskad förbränning av kol och olja bidrar också till minskade utsläpp av svaveloxid och kväveoxider som bidrar till försurning och övergödning. Minskad biltrafik innebär också minskade partikelutsläpp från bl.a. däckslitage.

#### *Påverkan på miljö kvalitetsmålen*

Positiv påverkan: Begränsad klimatpåverkan, Bara naturlig försurning, Ingen övergödning, Frisk luft.

### **Flera förnybara drivmedel**

Den miljöpåverkan det innebär att tillgängliggöra fler förnybara drivmedel i kommunen beror på vilka bränslen som tillkommer. Idag finns etanol, HVO och laddningsmöjligheter för elbilar tillgängligt i kommunen. Förnybara bränslen innebär att användningen av ändliga resurser minskar och leder till mindre utsläpp av koldioxid. Inget drivmedel är perfekt och den bästa milen ur miljösynpunkt är den som inte körs alls. Etanol är ett förnybart drivmedel som oftast tillverkas av odlade grödor. De vanligaste råvarorna till den etanol vi använder som drivmedel i Sverige är majs, vete, sockerrör och sockerbetor. Etanol E85 består av 85 % etanol och 15 % bensin. Att köra på etanol E85 istället för på bensin minskar utsläppen av växthusgaser med nästan 50 procent. Etanol har låga utsläpp av växthusgaser, men kan i vissa fall konkurrera med matproduktion. HVO är ett dieselbränsle som framställs från vegetabiliska oljor och animaliska fetter och fungerar kemiskt snarligt vanlig diesel. HVO förekommer som inblandad i fossil diesel i olika hög grad beroende på tankbolag. Att köra på HVO100 (100-procentig HVO) istället för på vanlig diesel minskar utsläppen av växthusgaser med nästan 80 procent.

#### *Påverkan på miljö kvalitetsmålen*

Positiv påverkan: Begränsad klimatpåverkan, Bara naturlig försurning, Ingen övergödning.

### **Fler elbilar**

Antalet elbilar och laddhybrider i kommunen ökar i snabb takt. Elmotorer är avsevärt mycket effektivare på att omvandla energi än förbränningsmotorer. Hur resurseffektiva elbilar är beror även på elens ursprung. Ju mer förnybar elproduktion som kommer in i energisystemet, desto effektivare kommer elbilarna bli ur ett resursperspektiv. Klimatpåverkan vid biltillverkning är dock högre för elbilar än för konventionella bilar. Det beror på att det krävs mycket fysiska resurser och energi för att tillverka elbilsbatteriet. Trots det ger en elbil mindre koldioxidutsläpp än en motsvarande fossilbil ur ett livscykelperspektiv. Studier visar att om bilen drivs på genomsnittlig europeisk el blir en elbil nästan 30 % renare under sin livscykel jämfört med de mest effektiva fordonen med förbränningsmotor (ICCT). Då Sveriges elmix innehåller mer förnybar energi än snittet i Europa blir de

positiva effekterna än större. Skillnaderna i utsläpp vid tillverkning minskar dessutom i takt med att batteritillverkningen optimeras och batteriåtervinning kommer igång. Inom EU håller ett regelverk på att tas fram som ska säkerställa hållbar batteritillverkning och återvinning.

#### *Påverkan på miljökvalitetsmålen*

Positiv påverkan: Begränsad klimatpåverkan, Bara naturlig försurning, Ingen övergödning, Frisk luft.

Eventuell negativ påverkan: Giftfri miljö, Ett rikt växt- och djurliv.

#### **Fler solceller/solpaneler**

Att ersätta eluppvärmning med solvärme innebär minskad användning av fossila bränslen. Miljöpåverkan från solfångare är väldigt liten. De medför inga nämnvärda utsläpp vid driften och den miljöpåverkan som uppstår när solfångarna produceras är försumbar i förhållande till deras livslängd och den energi som de kan ersätta i ett värmesystem. Inte heller solceller ger upphov till nämnvärda utsläpp vid drift. Men till skillnad från solfångare kan miljöpåverkan i samband med produktionen av solcellerna vara betydande.

Den negativa miljöpåverkan från solceller störst vid tillverkningen. Det beror bland annat på att de allra flesta solceller som produceras idag innehåller kisel. Kisel är vanligt förekommande i jordskorpan men mycket energikrävande att utvinna och rena. Ur ett livscykelperspektiv väger dock klimatnyttan med att sätta upp solceller högre och den energi som gått åt under tillverkningsfasen tjänas vanligtvis in under ett par år.

#### *Påverkan på miljökvalitetsmålen*

Positiv påverkan: Begränsad klimatpåverkan, Bara naturlig försurning, Ingen övergödning, Frisk luft, God bebyggd miljö.

Eventuell negativ påverkan: Giftfri miljö, Ett rikt växt- och djurliv.

#### **Mer vindkraft**

Vinden är en betydande och förnybar resurs och den lämpar sig dessutom bra tillsammans med vattenkraft som vi har mycket av i Sverige. Förändringen bidrar till minskad efterfrågan på fossila bränslen, biobränslen och uran och därmed också mindre restprodukter från fastbränslepannor och kärnkraftverk. Det leder till minskade utsläpp av bland annat koldioxid, partiklar, flyktiga organiska ämnen, dioxiner, kväveoxider och svavelföreningar. Efterfrågan på de ändliga naturresurser som krävs för att bygga ett vindkraftverk ökar dock.

Vindkraftverk kan få negativa konsekvenser för fåglar och fladdermöss som riskerar att dödas genom att flyga in i vindkraftverket. Rovfåglar är särskilt sårbara. Om vindkraftverken placeras i sjöar eller till havs kan monteringen riskera att skada den marina miljön. Genom att tidigt utreda artförekomster, flygstråk och övriga naturvärden i förhållanden till placering av vindkraftverk kan risken för dessa skador minskas. För att undvika kollisioner kan en åtgärd för vindkraftverk inom flygstråk för fladdermöss vara att stoppa vindkraftsanläggningen vid vindstyrkor



mindre än 4 meter per sekund under den årstid då mest fladdermusaktivitet förekommer. Vindkraftverk ger upphov till buller som kan upplevas som störande för de som bor och vistas nära vindkraftverken. Vindkraftverk anses av vissa ha en förfulande effekt på landskapsbilden och kan även ge upphov till ljusreflexer som kan upplevas som störande för närboende. Det är därför viktigt att närboende som kan påverkas av vindkraftsetableringar erbjuds delaktighet i planeringen av sådana i ett tidigt skede.

#### *Påverkan på miljö kvalitetsmålen*

Positiv påverkan: Begränsad klimatpåverkan, Bara naturlig försurning, Ingen övergödning, Frisk luft.

Eventuell negativ påverkan: God bebyggd miljö, Ett rikt växt- och djurliv.

### **Mer lokalproducerad och ekologiska livsmedel**

Satsning på lokalproducerade och ekologiska livsmedel med låg klimatpåverkan stimulerar till omställning på den lokala marknaden vilket leder till minskad användning av bekämpningsmedel och ökad biologisk mångfald. Om fler väljer att odla en del av vardagsmaten själv minskar också transportbehovet.

#### *Påverkan på miljö kvalitetsmålen*

Positiv påverkan: Giftfri miljö, Ett rikt växt- och djurliv, Begränsad klimatpåverkan.

### **Mindre avfall**

Minskade avfallsmängder leder till mindre energiförbrukning vid tillverkning och återvinning, färre transporter och mindre resursanvändning.

#### *Påverkan på miljö kvalitetsmålen*

Positiv påverkan: Begränsad klimatpåverkan, Giftfri miljö.

### **Ökade kunskaper om energi- och klimatfrågor**

Flera av åtgärderna syftar till långsiktigt informations- och utbildningsarbete, såväl i den kommunala organisationen som hos kommuninvånare och företagare. Det är svårt att bedöma effekterna av detta. Men ökade kunskaper och insikter om vilken miljöpåverkan som ens handlingar och beteenden ger upphov till leder sannolikt till ett ökande intresse att minska den miljöpåverkan. I många fall krävs också djupare kunskap om ett område för att kunna veta vilka val som är de bästa ur ett miljöperspektiv.

#### *Påverkan på miljö kvalitetsmålen*

Positiv påverkan: Begränsad klimatpåverkan.

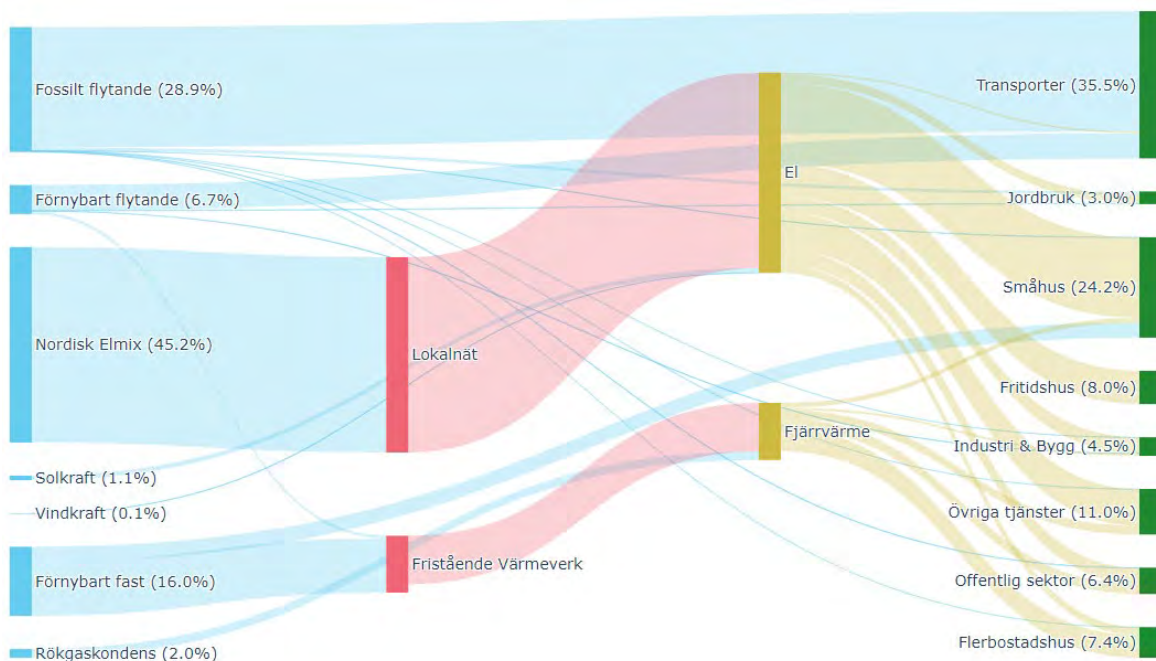
### **Sammanfattning av miljöbedömningen**

Vid en jämförelse med nollalternativet, dvs. att framtidsbilder och åtgärder inte skulle genomföras, så bedöms energi- och klimatplanen inklusive åtgärdsplanen ge väsentligt bättre förutsättningar för en bättre miljö med utgångspunkt från Sveriges miljö kvalitetsmål.

## Bilaga 3. Nulägesanalys - Energisituationen i Trosa kommun

### Inledning

Syftet med nulägesanalysen är att på ett överskådligt sätt kartlägga de övergripande energiflödena i Trosa kommun och få ett faktaunderlag som visar var möjligheterna och behoven finns. Den ligger sedan till grund för det fortsatta energi- och klimatarbetet i kommunen. Se figur 1 nedan som visar energiflöden i Trosa kommun.



**Figur 1:** Energiflöden i Trosa Kommun 2021. Källa: Energikontoret i Mälardalen.

Statistik är inhämtad från Statistiska Centralbyrån (SCB), Regional Utveckling och Samverkan i miljömålssystemet (RUS), Energikontoret i Mälardalen, Sörmlandstrafiken, Sveriges Ekokommuner, Kolada och det lokala fjärrvärmebolaget. Senast tillgänglig statistik är använd, vilket varierar något mellan olika områden. Inom vissa områden släpar statistiken efter med flera år. Sammanställning av energi- och klimatstatistik bygger på data som hämtas från undersökningar som primärt är avsedda att redovisas på riksnivån och bör därför användas med viss försiktighet på kommunal nivå.

### Måluppfyllelse för Energi- och klimatplan antagen 2018

Kommunens tidigare energi- och klimatplan antogs 2018 och syftade till att bidra till att de nationella energi- och klimatmålen till 2020 skulle uppnås. Nedan följer en sammanställning av måluppfyllelse för Trosa kommun och för Sverige. Observera att det är den totala förändringen och inte per capita som anges i tabellen. Trosa kommun uppnådde målet om minst 10 % förnybar energi i transportsektorn och

var nära att uppnå målet om 40 % minskning av utsläppen av klimatgaser. De övriga nationella målen uppnåddes inte i Trosa kommun. Nationellt uppnåddes tre av de fyra målen (tabell 1, källa SCB).

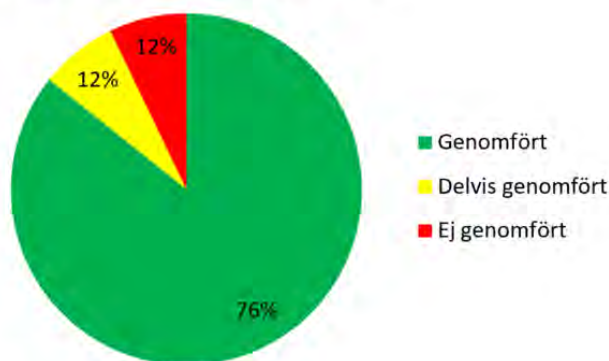
**Tabell 1. Måluppfyllelse nationella energi- och klimatmål till 2020.**

Nationella mål	Trosa kommun	Sverige
40 % minskning av utsläppen av klimatgaser (jämfört med 1990)	Ej uppnått. 1990–2020: - 37 %	Ej uppnått. 1990–2020: - 35 %
Andelen förnybar energi i förhållande till den totala energianvändningen ska vara 50 %	Ej uppnått. 2020: 24 %	Uppnåddes. 2020: 60 %
20 % effektivare energianvändning (jämfört med 2008)	Ej uppnått. 2008–2020: - 10 %	Uppnåddes. 2008–2020: - 23 %
Minst 10 % förnybar energi i transportsektorn	Uppnåddes. 2020: 15 %	Uppnåddes. 2020: 24 %

## Genomförda åtgärder 2018–2022

Av de totalt 42 åtgärder som var planerade att utföras under tidsperioden 2018–2022 har 76 % genomförts; 12 % har delvis genomförts och 12 % har ej genomförts (figur 2).

**Måluppfyllelse 2018-2022**



**Figur 2. Måluppfyllelse av åtgärder 2018–2022.**

### Genomförda åtgärder:

*Kommunala organisationen som föregångare*

- Kommunens fordonsflotta byts successivt ut mot fossilfria fordon och körs

- med förnybara drivmedel.
- Höga miljökrav ställs vid upphandlingar av transport, tillverkning, livsmedel, drift mm.
  - Fler solceller/solpaneler anläggs på lämpliga kommunala byggnader, t.ex. Safiren.
  - Fler solceller/solpaneler anläggs på lämpliga byggnader tillhörande Trobo.
  - Ställa energikrav vid anvisning av kommunal mark.
  - Hushållsnära återvinning underlättas, bl.a. genom fler återvinningsstationer.
  - Återvinning genom fastighetsnära sortering i samarbete med FTI undersöks.
  - Matsvinn i måltidsverksamheterna vägs och synliggörs.
  - Undersöka hela matsvinnskedjan i de kommunala verksamheterna och åtgärda där behovet är störst.
  - Fortsatt energi- och klimatrådgivning och ytterligare informationsinsatser.
  - Skolprojekt inom energi- och klimatområdet genomförs.
  - Möjliggöra och förenkla för personalen att anordna och delta i resfria möten samt öka den interna kompetensen genom utbildning.

#### *Hållbara transporter och samhällsplanering*

- Nyexploatering genom förtätning. Exploatering inifrån och ut där det är möjligt.
- Verka för lokal biogasmack, t.ex. genom riktad information om bidragsmöjligheter.
- Undersöka antalet tågtrafikanter för att få en bättre bild av kollektivtrafikresandet.
- Fortsätta utveckla snabbbusstrafiken samt införa matartrafik anpassad efter tågtiderna.
- Kontinuerlig uppdatering av GC-analys.
- Komplettera med fler GC-vägar och cykelparkeringar centralt, bl.a. ett utökat cykelstall vid resecentrum.
- Informera om var det finns samåkningsparkeringar.
- Kollektivtrafik byggs ut längs Stensundsvägen med nya hållplatslägen och anslutande GC-infrastruktur.
- Ta fram en kollektivtrafikplan med konkreta åtgärdsförslag.

#### *Förnybar energi*

- Informera om miljövinsterna utav insamling av matavfall i gröna påsen.
- Informera om energi- och klimatrådgivning och möjligheter till förnybar energiproduktion vid bygglov.
- Införa solcellsguide på kommunens hemsida.

#### *Hållbart företagande*

- Fortsatt verka för ett gott företagsklimat genom goda relationer och snabba handläggningstider.
- Information och utbildning till företagare, bl.a. genom uppsökande energi- och klimatrådgivning.
- Medverka på företagsfrukostar och informera om energi- och klimatfrågor.

- Skapa goda förutsättningar för lokala initiativ med fokus på närproducerat, t.ex. "Torgtorsdagar".

#### Hållbar konsumtion och beteende

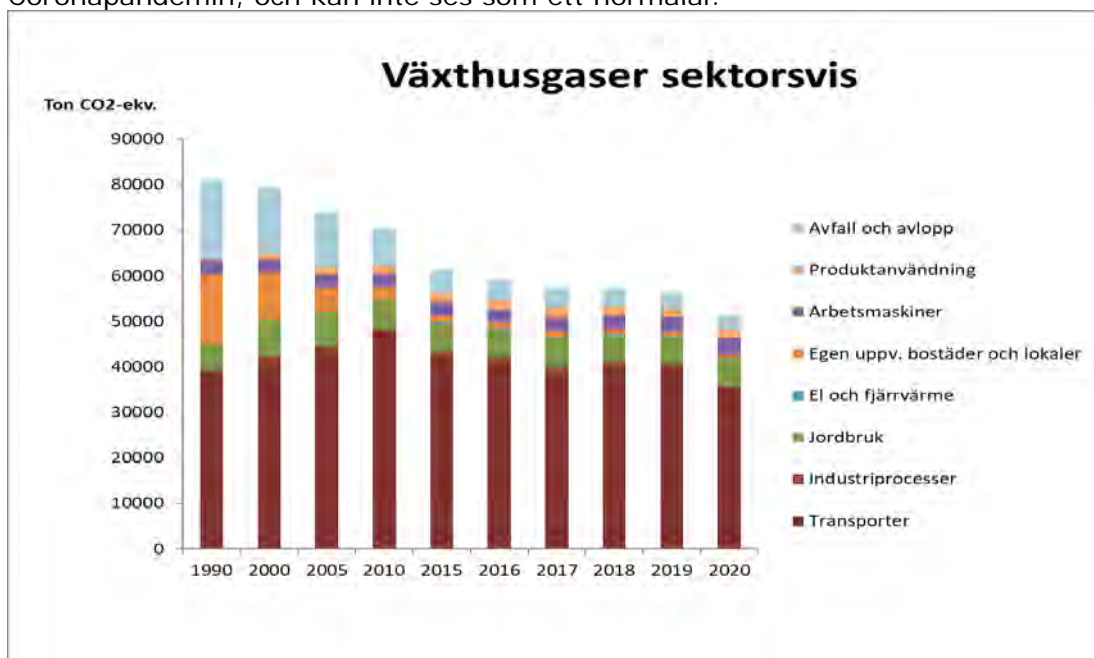
- Genomföra informationskampanjer om konsumtion och svinn.
- Utnyttja informationskanaler, t.ex. skolor för att främja hållbar konsumtion och ändrade beteenden.
- Presentera information, tips och idéer om hållbar konsumtion på kommunens och Turistcenters hemsidor.
- Delta i Minimeringsmästarna 2.0

### Energi- och klimatstatistik för Trosa kommun

Som ett underlag för energi- och klimatarbetet i kommunen och framtagandet av ny Energi- och klimatplan följer en beskrivning av energisituationen i Trosa kommun med senast tillgängliga statistik.

#### Utsläpp av växthusgaser

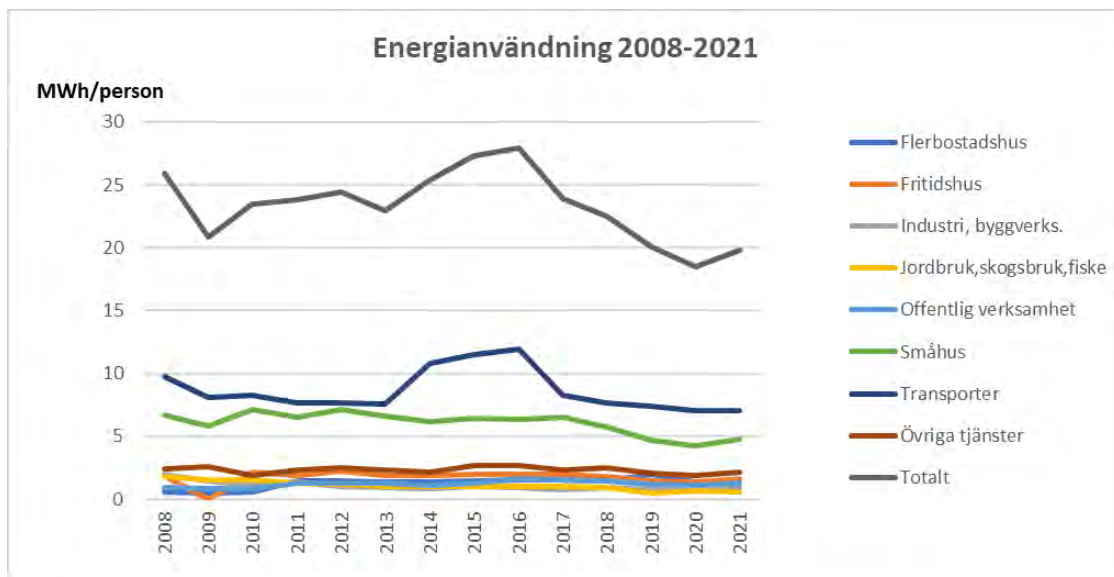
Den totala mängden utsläpp av växthusgaser i Trosa kommun har minskat med totalt 37 % mellan 1990 och 2020 (figur 3). Det nationella målet för 2020 att minska utsläppen med 40 % jämfört med 1990 var nära, men uppnåddes inte. Det är framför allt utsläppen från uppvärmning av bostäder och lokaler samt avfall och avlopp som har minskat i Trosa kommun. Transporter är den sektor som står för de klart största utsläppen av växthusgaser. Utsläppen från transporter i kommunen ökade mellan 1990 och 2010, men har sedan 2010 en minskande trend. Minskningen har sedan dess fortgått, så att det 2020 var mindre utsläpp än referensåret 1990. Observera att år 2020 var ett år som präglades av Coronapandemin, och kan inte ses som ett normalår.



**Figur 3.** Utsläpp av växthusgaser i Trosa kommun uppdelat per sektor 1990-2020. Källa: SMHI.

### Energianvändning i Trosa kommun

Energianvändningen per invånare har minskat med 10 % mellan 2008 och 2020 (figur 4). Det nationella målet till 2020 ska vara 20 % effektivare jämfört med 2008, uppnåddes inte. Observera att den totala energianvändningen ökade 2021. Transporter och bostäder står för den största delen av energianvändningen i kommunen. Transportsektorns energianvändning ökade mellan 2014–2016. Småhusens energianvändning har minskat något från 2016 till 2020.



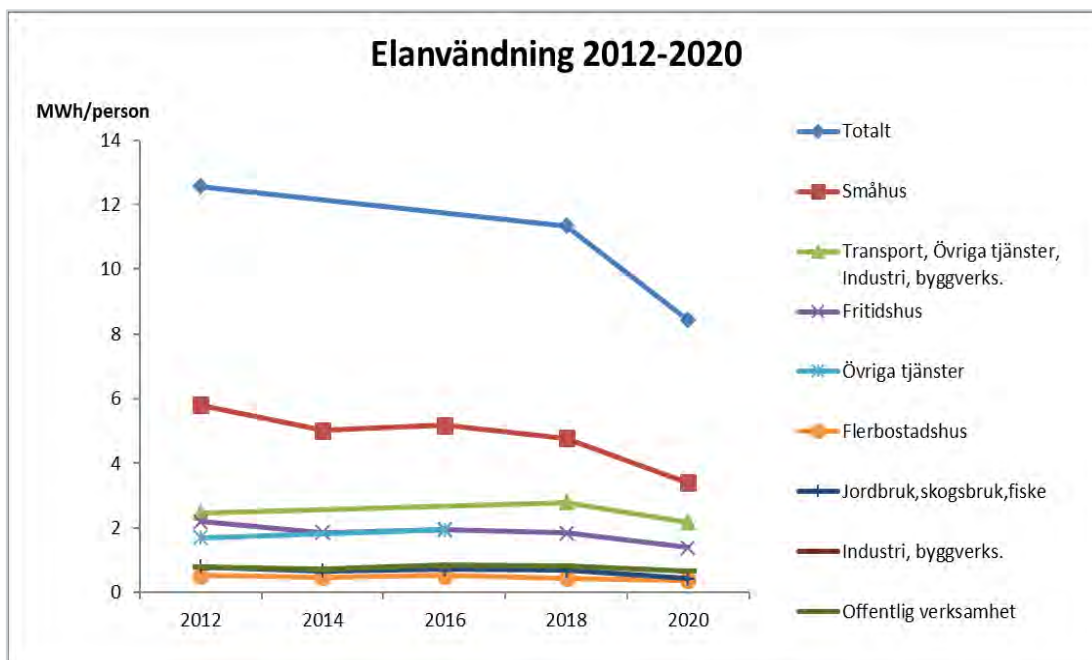
**Figur 4.** Sektorsvis energianvändning 2008–2021. Källa: Energikontoret Mälardalen

Sammanlagt så står hushållen (småhus, fritidshus och flerbostadshus) för 40 % av kommunens totala energianvändning. Transporter, industri och byggverksamhet står för ytterligare 40 % (figur 5). På grund av att viss information är sekretessbelagda så kan inte transportsektorn redovisas separat.



**Figur 5.** Energianvändningen i Trosa kommun 2021 uppdelat sektorsvis. Källa: Energikontoret Mälardalen

Elanvändningen per invånare har minskat med 33 % mellan 2012 och 2020 (figur 6). Småhus och transporter står för den största delen av elanvändningen i kommunen och har minskat något sedan 2012.

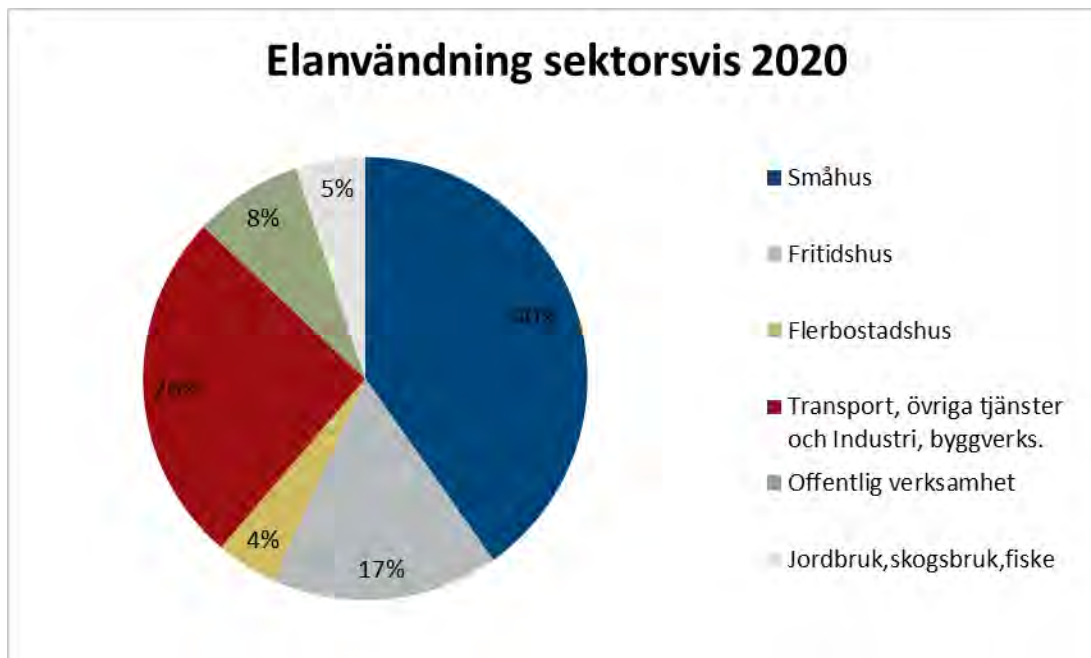


**Figur 6.** Sektorsvis elanvändning 2012–2020. Källa: SCB

Hushållen (småhus, flerbostadshus, fritidshus) står för den klart största elanvändningen i kommunen med 61 % (figur 7). Därefter följer transporter, övriga



tjänster (restauranger, kontor och affärer) och industri med 26 %. En stor del av elanvändningen går till uppvärmning.



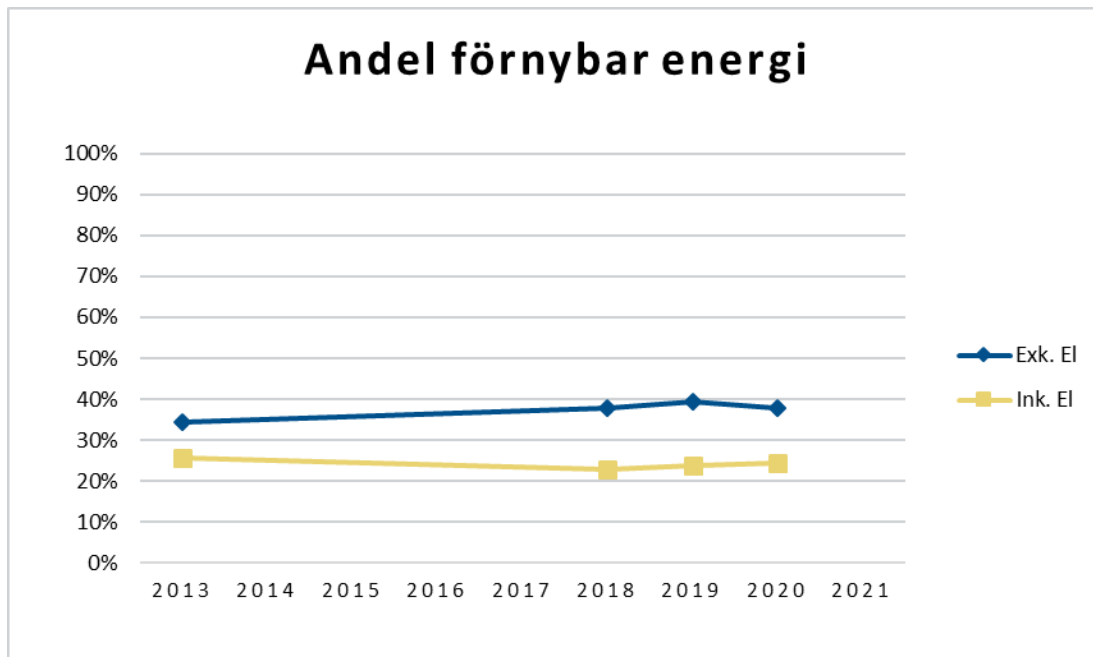
**Figur 7.** Elanvändningen 2020 uppdelad sektorsvis. Källa: SCB

Tätorterna i kommunen är anslutna till elnätet via två fördelningsstationer varifrån matning sker till de olika transformatorstationerna. De elnätanläggningar som finns inom kommunen behövs för att möjlighet ska finnas att upprätthålla en fullgod leveranssäkerhet och leveranskvalitet. Elnätanläggningarna måste underhållas och förnyas. Då nya eller förändrade verksamheter och boenden blir aktuella kan elnätanläggningarna behöva byggas om och byggas till. Kommunen för en dialog med Vattenfall om utvecklingen kring kapaciteten i elnätet.

### Förnybar energi

Som förnybar energi räknas t.ex. E85, etanol, biogas, FAME, bioolja, träbränsle, flis, bark, spån, briketter och pellets. Icke förnybar energi är bl.a. diesel, bensin, eldningsolja, naturgas, och gasol. Andel förnybar energi exklusive el i Trosa kommun har ökat från 34 % till 38 % mellan 2013 och 2020. Andel förnybar energi inklusive el har däremot minskat något från 26 % till 24 % (figur 8). Andelen förnybar el baseras på den nordiska elmixen, vilket varierar årligen och är svårt att påverka lokalt. På nationell nivå var målet 50 % förnybar energi till 2020. Trosa kommun uppnådde inte det målet.





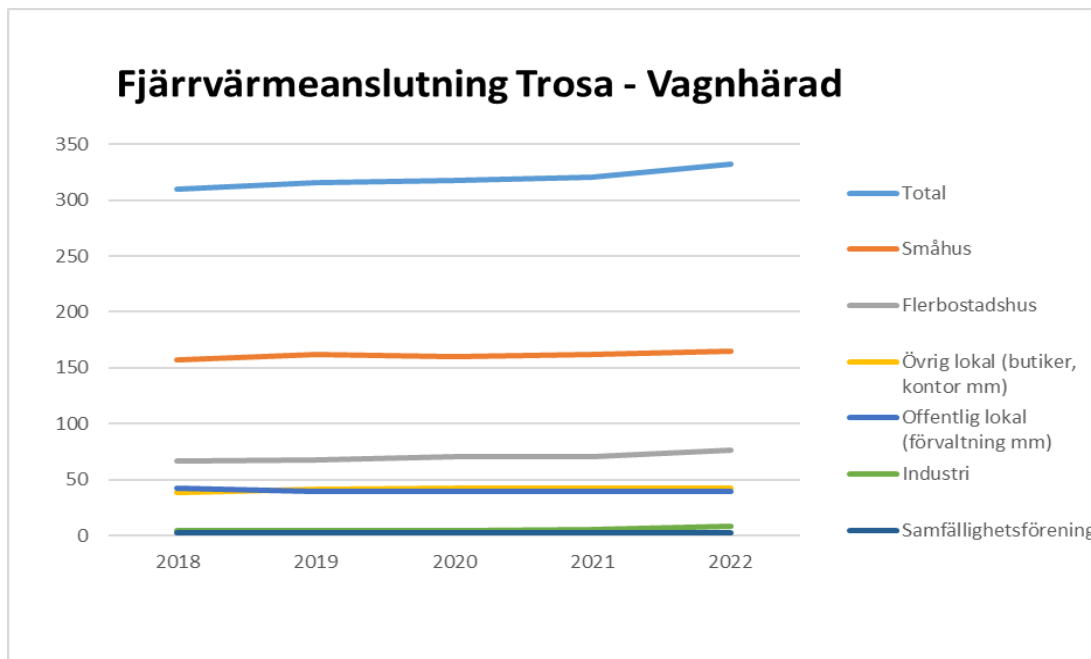
**Figur 8.** Andel förnybar energi i Trosa kommun 2018–2020 exklusive och inklusive el. Källa: SCB.

I dagsläget finns två mindre anläggningar för vindenergi i kommunen. Intresse har funnits för flera men av olika skäl har dessa inte genomförts ännu. Kommunen är generellt positiv inställd till förnybar energiproduktion i form av exempelvis vindkraft, men menar att varje enskilt projekt måste prövas utifrån såväl lagstiftning som rådande riksintresseområden samt andra intressen. Kommunen vill därför inte uttala sig generellt om något område som särskilt lämpligt eller olämpligt för etableringar.

Under 2023 har ett vindkraftsbolag ansökt om tillstånd för en havsbaserad vindkraftspark som berör kustområdet i kommunerna Trosa, Nyköping, Oxelösund, Norrköping och Söderköping. Det aktuella området är utpekad som riksintresse för energiproduktion, men omfattas även av flera andra riksintressen såsom naturvård, friluftsliv, sjöfart, högexploaterad kust och rörligt friluftsliv. Norr om projektområdet finns riksintressen för kulturmiljö och för totalförsvaret. I anslutning till projektområdet finns flera naturreservat, Natura 2000-områden samt fågel- och salskyddsområden. Kraftverkens kustnära placering, omfattning samt utformning med inverkan på natur, riksintressen och totalförsvaret är de främsta motiven till att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att avstyrka den del av projektansökan som ligger inom Trosa kommun. Ärendet behandlas i kommunfullmäktige under november 2023.

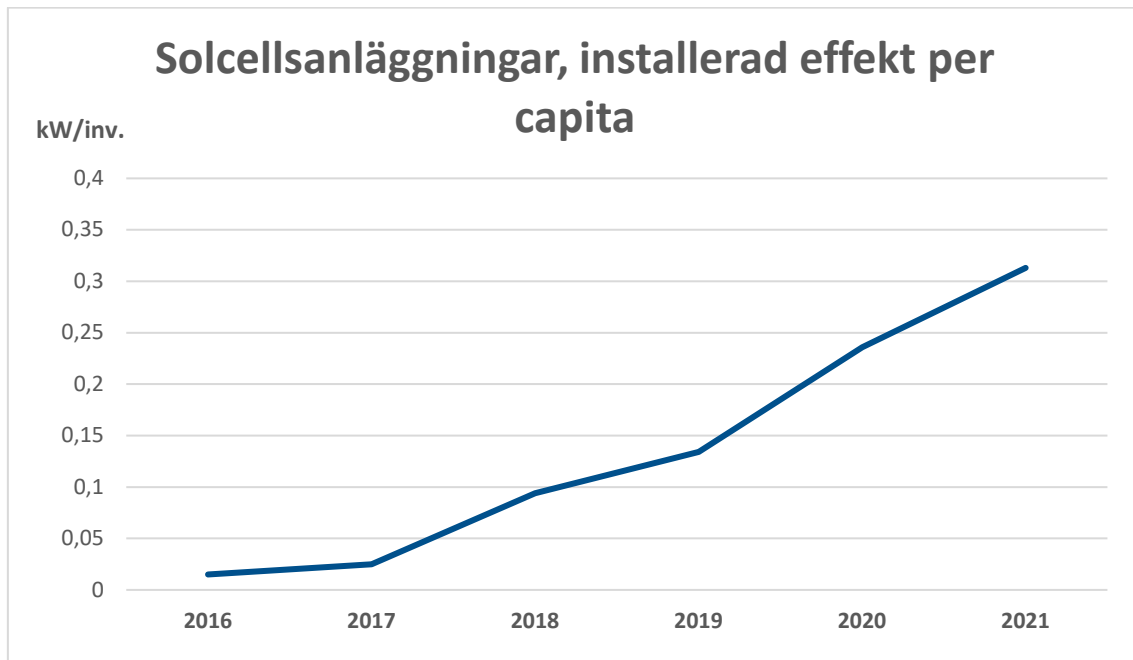
Idag finns två fjärrvärmeverk i Trosa kommun, ett i Trosa och ett i Vagnhärad. Dessa samt ledningsnätet ägs av Statkraft. Utbyggnad av fjärrvärme är positivt ur ett klimatperspektiv eftersom fjärrvärmens i Trosa kommun sedan 2019 har en produktionsmix som är 100 % förnybar (källa Statkraft). Anslutning till fjärrvärme i kommunen har ökat något mellan 2018–2022 (figur 9). Men fortfarande står

fjärrvärmens endast för en liten del av den totala uppvärmningen i kommunen och finns bara tillgänglig i och omkring tätorterna. För att underlätta vidare utbyggnad är planering för värmetäthet nödvändig då investeringskostnaden är förhållandevis hög för utbyggnad av ledningsnätet. Kommunen för en nära dialog med företaget i syfte att få till stånd en fortsatt utbyggnad av fjärrvärmensnätet.



**Figur 9.** Fjärrvärmeanslutning i Trosa kommun anggett som antal kundabonnemang. Källa: Statkraft.

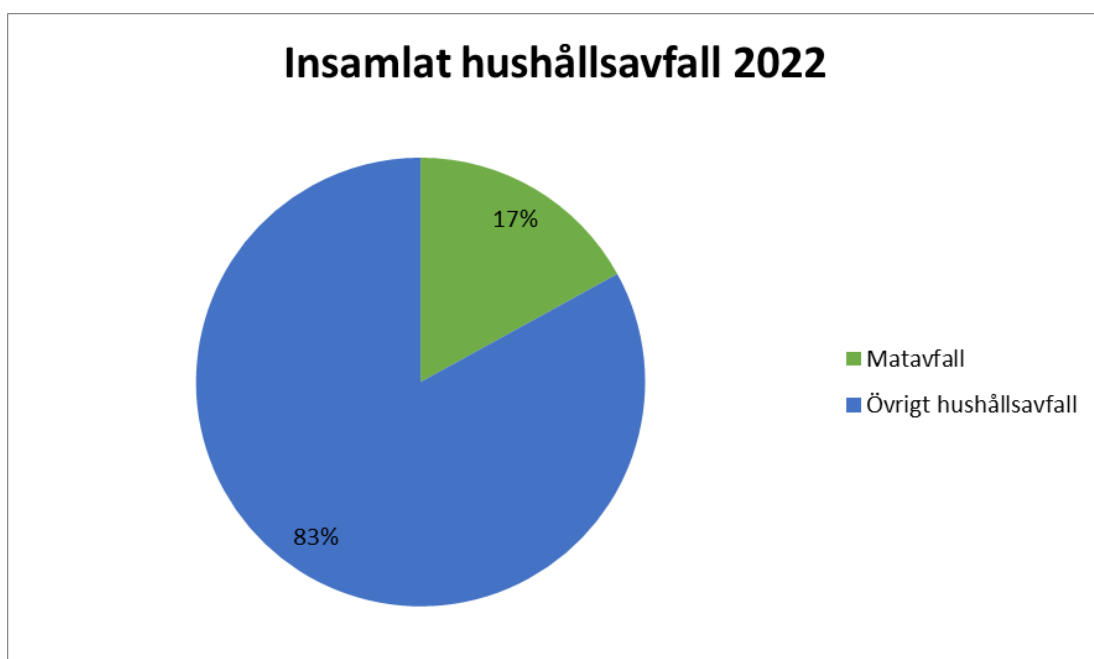
I Trosa kommun var den installerade effekten utav solceller 0,313 kW/inv. år 2021. (figur 10). Sedan 2017 har installerad effekt från solceller ökat markant.



**Figur 10.** Solceller, installerad effekt per capita 2016–2021.

Källa: Gröna nyckeltal, SEKOM.

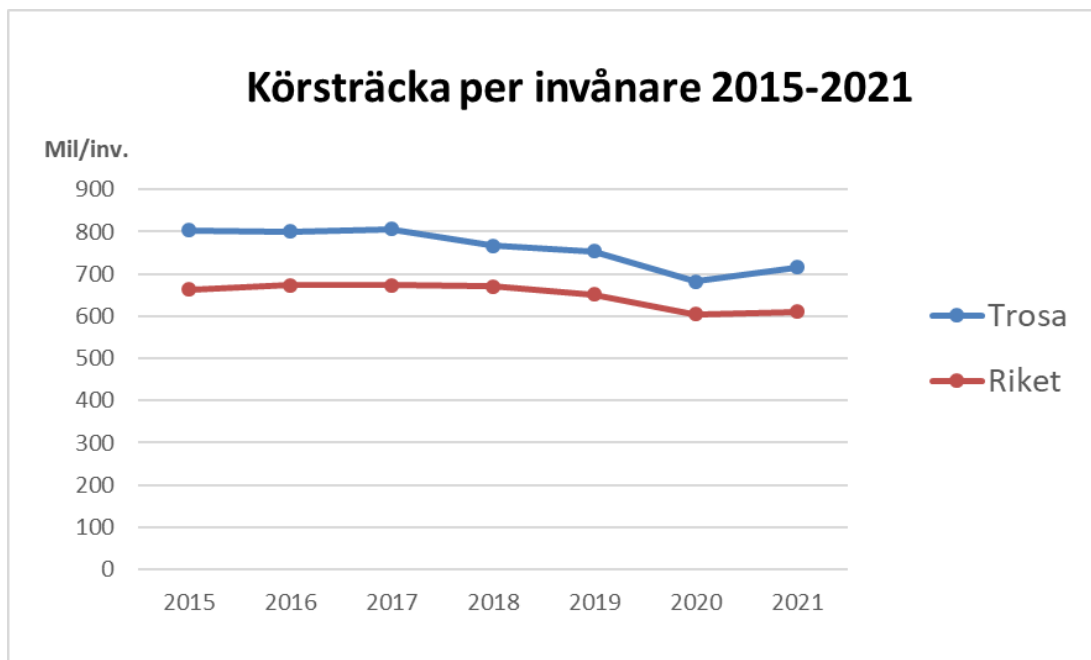
I Trosa kommun samlas matavfall in i gröna påsen och rötas till metangas som i sin tur används för uppvärmning. Det sker dock utanför kommunen. Insamling av matavfall var 2022 17 % av totalt insamlat hushållsavfall (figur 11). Andelen insamlat matavfall har legat på ungefär samma nivå de senaste åren. Verksamhetsavfall räknas inte in i de här siffrorna.



**Figur 11.** Andelen insamlat matavfall 2022 av totalt invägt hushållsavfall till sorteringsverket. Källa: Telge återvinning AB.

## Transporter

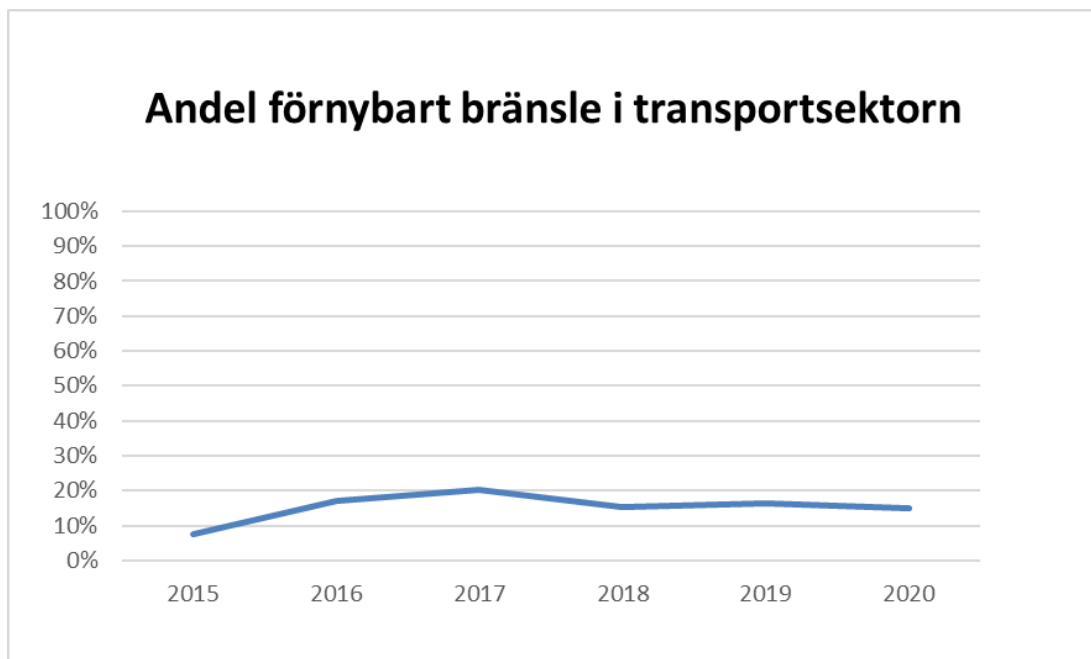
Minskade transporter är av högsta vikt för att nå målen för minskade koldioxidutsläpp och minskad energianvändning. Trosa är en pendlarkommun och trosaborna kör jämförelsevis mer än genomsnittet i landet (figur 12). Körsträcka per invånare har minskat något de senaste 6 åren. År 2020 var det en markant minskning, troligen beroende på COVID19 pandemin. Men år 2021 så återgick det till ungefär samma nivå som det var innan pandemin.



**Figur 12.** Körda mil per inv. i Trosa kommun och riket 2015-2021.

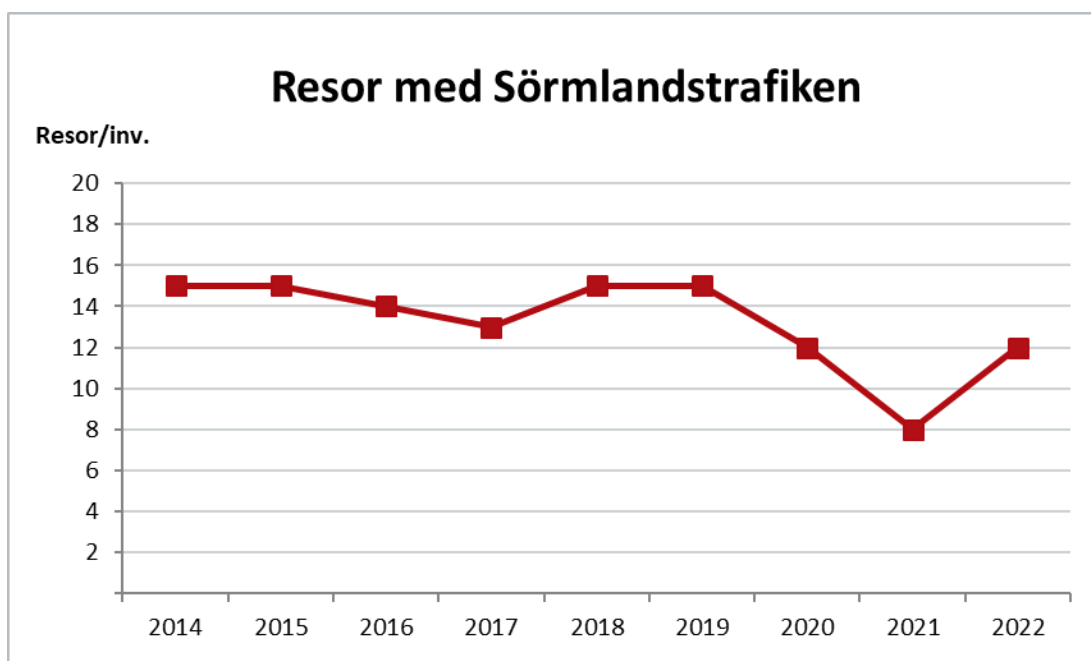
Källa: SCB.

Andelen förnybara transportbränslen i kommunen har ökat från 7 % till 15 % mellan 2015 och 2020 (figur 13). Det nationella målet att andelen förnybar energi i transportsektorn skulle vara minst 10 % till år 2020, vilket uppnåddes för Trosa kommun med marginal.



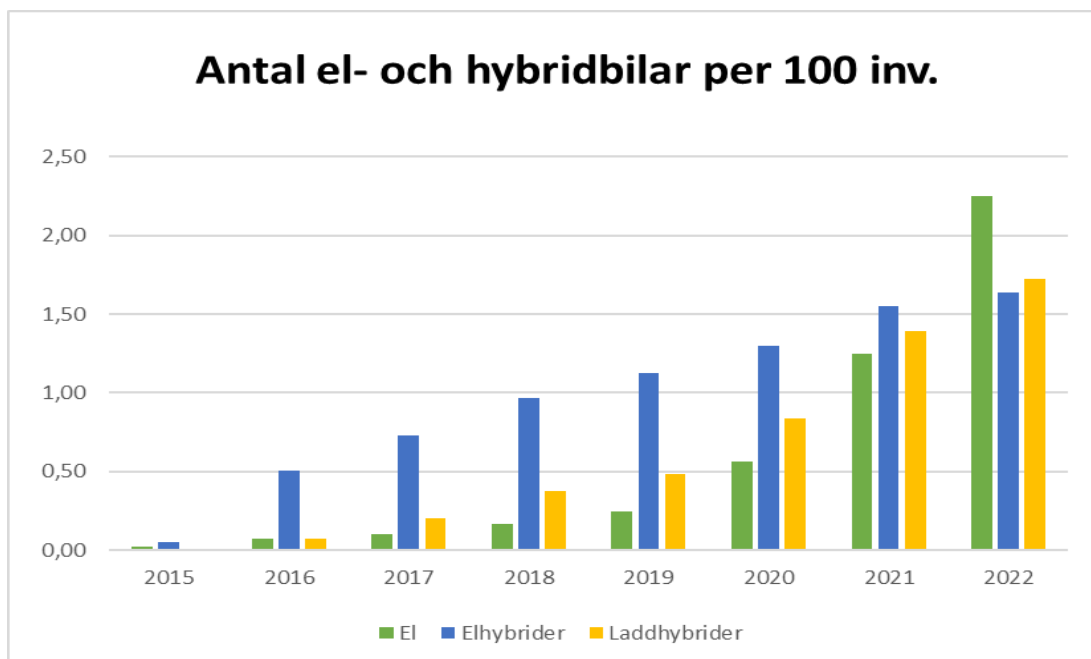
**Figur 13.** Andel förnybara transportbränslen i Trosa kommun 2015-2020. Källa: SCB

Resande med Sörmlandstrafiken har minskat något sedan 2014 (figur 14). Resor med tåg är ej medräknade på grund av sekretess och det är möjligt att viss busstrafik har gått över till tåg. År 2021 var det en markant minskning, troligen beroende på COVID19 pandemin. Men år 2022 så återgick resandet till ungefär samma nivå som det var innan pandemin.



**Figur 14.** Antal resor per invånare med Sörmlandstrafiken i Trosa 2014-2022. Källa: Sörmlandstrafiken.

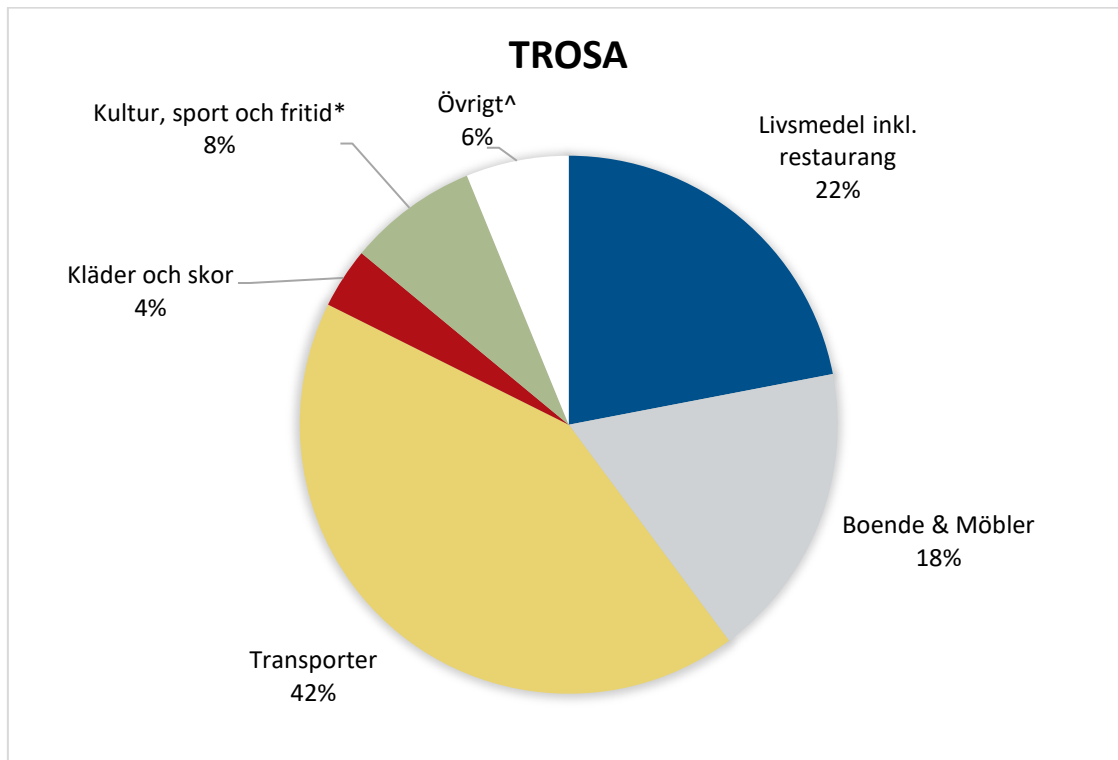
Antal el och hybridbilar per invånare har de senaste åtta åren ökat markant, och i synnerhet elbilar mellan 2021 och 2022 (figur 15). Totalt antal fordonregistrerade bilar i Trosa kommun 2022 är 7652 stycken, där andelen el och hybridbilar står för 11 %. Trosa kommun har de senaste åren installerat publika laddplatser för laddning av el- och hybridbil på flera platser i kommunen. Under 2023 så tillkom ytterligare platser i Trosa och Vagnhärad vilket för totalen till 34 uttag. Fler platser undersöks och kan komma att ingå i framtida satsningar på utökade laddplatser. Aktuell nulägesbild av befintliga och planerade fossilfria tank- och laddstationer går att hitta på [Drivmedla.se](https://drivmedla.se) - Omställningskarta Trosa.



**Figur 15.** Antal el och hybridbilar per 100 invånare i Trosa kommun 2015-2022.  
Källa: Trafikanalys

### Hållbar konsumtion

Statistik över hushållens konsumtionsbaserade koldioxidutsläpp (figur 16) visar att transporter står för den klart största delen (42 %) följt av livsmedel inklusive restaurang (22 %) och boende och möbler (18 %). Medelvärdet i Sverige för konsumtionsbaserade utsläpp per person ligger på 6 272 kg CO<sub>2</sub>-ekvivalenter/år. I Trosa kommun är utsläppen dock högre och ligger på 6 538 kg CO<sub>2</sub>-ekvivalenter/år (SEI Konsumtionskompassen).



**Figur 16.** Utsläppen från hushållens konsumtion i Trosa kommun fördelas i olika kategorier 2022. \*Inkl. trädgård, husdjur, paketresor mm. ^Inkl. tex telefontjänster, försäkringar, finansiella tjänster, personlig omvårdnad, smycken och tjänster som frisör och tandläkare. Källa: SEI Konsumtionskompassen

# **Uppgraderad klimat- och energiplan för Trosa kommun**

**2024 till 2030**

**Socialdemokraternas förslag**



# Innehåll

Sammanfattning .....	<b>Fel! Bokmärket är inte definierat.</b>
Innehåll.....	ii
Förord.....	iii
1. Inledning.....	1
2. Lägesbeskrivning .....	2
2.1 Territoriella utsläpp .....	2
2.2 Utsläpp orsakade av Trosas invånare, företag och organisationer .....	5
2.2.1 Utsläpp av koldioxid .....	5
2.2.2 Utsläpp av övriga växthusgaser.....	7
3. Kommunens roller och vägledande planeringsprinciper.....	8
3.1 Avgränsningar och principer.....	8
3.2 Kommunens olika roller och rådighet.....	8
4. Klimatmål och utsläppsmål.....	10
4.1 Parisavtalets klimatmål .....	10
4.2 Globala utsläppsmål .....	10
4.3 Sveriges utsläppsmål .....	11
4.3.1 Mål enligt klimatpolitiska ramverket från 2017.....	11
4.3.2 Tänkbar anpassning till aktuell forskning.....	11
4.4 Trosa kommuns utsläppsmål.....	13
4.4.1 Mål enligt remissutgåvan .....	13
4.4.2 Förslag till reviderade utsläppsmål fram till 2030 .....	14
5. Trosa kommuns vision för 2030.....	15
5.1 Kommunala organisationen som föregångare.....	15
5.2 Samhällsplanering för hållbarhet .....	15
5.3 Hållbart företagande.....	15
5.4 Hållbar konsumtion och beteende .....	15
5.5 Förnybar energi .....	16
6. Åtgärdsplan .....	17
6.1 Kommunen som föregångare .....	17
6.1.1 Hållbara transporter och resor .....	17
6.1.2 Hållbar förvaltning .....	18
6.1.3 Hållbar kommunal service .....	19
6.1.4 Hållbar upphandling.....	19
6.1.5 Minskade utsläpp från avfallsdeponier .....	20
6.1.6 Ökad produktion av fossilfri elenergi.....	20
6.1.7 Effektivare energianvändning .....	21
6.2 Samhällsplanering och verksamhetsstyrning för hållbarhet.....	22
6.2.1 Hållbara transporter.....	22
6.2.5 Bibehållen och ökad kolsänka.....	24
6.2.2 Hållbar uppvärmning.....	25
6.2.3 Stabil fossilfri elförsörjning .....	26
6.3 Underlättande av hållbar livsstil och konsumtion .....	28
6.3.1 Minskade lokala koldioxidutsläpp .....	28
6.3.2 Minskade nationella växthusgasutsläpp orsakade av konsumtion .....	28
6.4 Utbildning och information.....	29
Bilaga 1. Miljöbedömning av Trosa kommuns Klimat- och energiplan.....	31

## Förord

Företrädare för Socialdemokraterna har tillsammans med ett antal engagerade medborgare bildat en informell arbetsgrupp för diskussion av uppdateringen av miljö och klimatplanen med syfte att formulera konstruktiva förslag till förbättringar. Arbetsgruppen har funnit att remissutgåvans beskrivningar av utmaningarna, kommunens roll i energiomställningen och visionen för Trosa kommuns energiförsörjning 2030 väl avspeglar vad som kan krävas i en ambitiös energi- och klimatplan, men att det saknas konkreta målsättningar för utsläppsminskningar som kan ligga till grund för en åtgärdsplan och uppföljning av effekterna av åtgärderna. Planförslaget motsvarar inte de riktlinjer som presenterats av nätverket Sveriges klimatkommuner.

Arbetsgruppen har noterat att Strängnäs har en central roll i nätverket Sveriges klimatkommuner och har därför tagit del av motsvarande dokument för Strängnäs kommun, som enligt arbetsgruppens bedömning, betydligt bättre motsvarar vad som kan krävas.

Baserat på arbetsgruppens diskussioner och Björn Kjällströms långvariga erfarenhet som forskare och som konsult, nationellt och internationellt, när det gäller omställning till en mer hållbar energiförsörjning, har vi tagit fram föreliggande alternativ klimat- och energiplan för Trosa kommun.

Trosa 2023-11-13

Magnus Johansson  
Oppositionsråd (S)

# 1. Inledning<sup>1</sup>

Liksom i Strängnäs, skall Trosa kommunkoncern på ett strategiskt och handlingskraftigt sätt ta sig an klimatutmaningen genom att bidra till att Parisavtalet och att Sveriges nationella klimatmål uppnås. Kommunkoncernen har en viktig roll när det gäller införandet av effektivare teknik och att skapa förutsättningar för kloka levnadsvanor. Insatserna som behövs berör alla typer av verksamheter och klimatfrågan behöver hanteras kraftfullt, långsiktigt och samordnat.

Trosas klimat- och energiplan skall vara vetenskapligt förankrad och ge riktning och stöd åt detta arbete. Klimat- och energiplanen skall bidra till att skilja stort från smått, ge förståelse kring helheten och varje åtgärds bidrag, samt tydliggöra uppgiften och målen. Planen har två uttalade syften: dels att uppfylla kraven i lagen om kommunal energiplanering och dels att visa hur kommunkoncernen avser uppfylla sina klimatmål. Planen är styrande för hela kommunkoncernen och bör vara vägledande för samtliga invånare och verksamhetsutövare i hela Trosa.

Klimat- och energiplanen inleds med en detaljerad lägesbeskrivning. Därefter beskrivs kommunens olika roller i den omställning som pågår. De globala och nationella klimatmålen beskrivs och ett förslag till anpassning av kommunens mål till dessa presenteras. En vision för utvecklingen fram till 2030 inom olika områden beskrivs, följd av det styrande avsnittet som beskriver planerade åtgärder inom ramen för kommunens roller, och den rådighet över omställningen som kommunen har i dessa. Tidssatta mål och, där så är möjligt, även effektmål anges för varje åtgärd. Åtgärdsförslagen skall hanteras av förvaltningen när klimat- och energiplanen är beslutad. Till planen hör en strategisk miljöbedömning, se bilaga 1.

En del utsläpp som omfattas av planen sker inom Trosa kommun, andra är betydande men sker på andra ställen i Sverige eller i övriga världen. Klimat- och energiplanen tar avstamp i antagna energi- och klimatmål på både lokal, nationell och global nivå, samt i aktuell forskning och nulägesanalys om *vad* som är stora utmaningar, och *hur* dessa utmaningar bäst kan tacklas i praktiken. Arbetet med planen har genomsyrats av insikten att kommunkoncernen är en mycket viktig aktör på det lokala planet, men också att kommunkoncernens sätt att arbeta med frågorna måste varieras beroende på om det gäller utsläpp som kommunkoncernen har ensam rådighet över, eller om fler aktörer krävs för att nå ett specifikt mål.

---

<sup>1</sup> Detta avsnitt baseras på motsvarande avsnitt i Strängnäs plan, med vissa redaktionella ändringar.

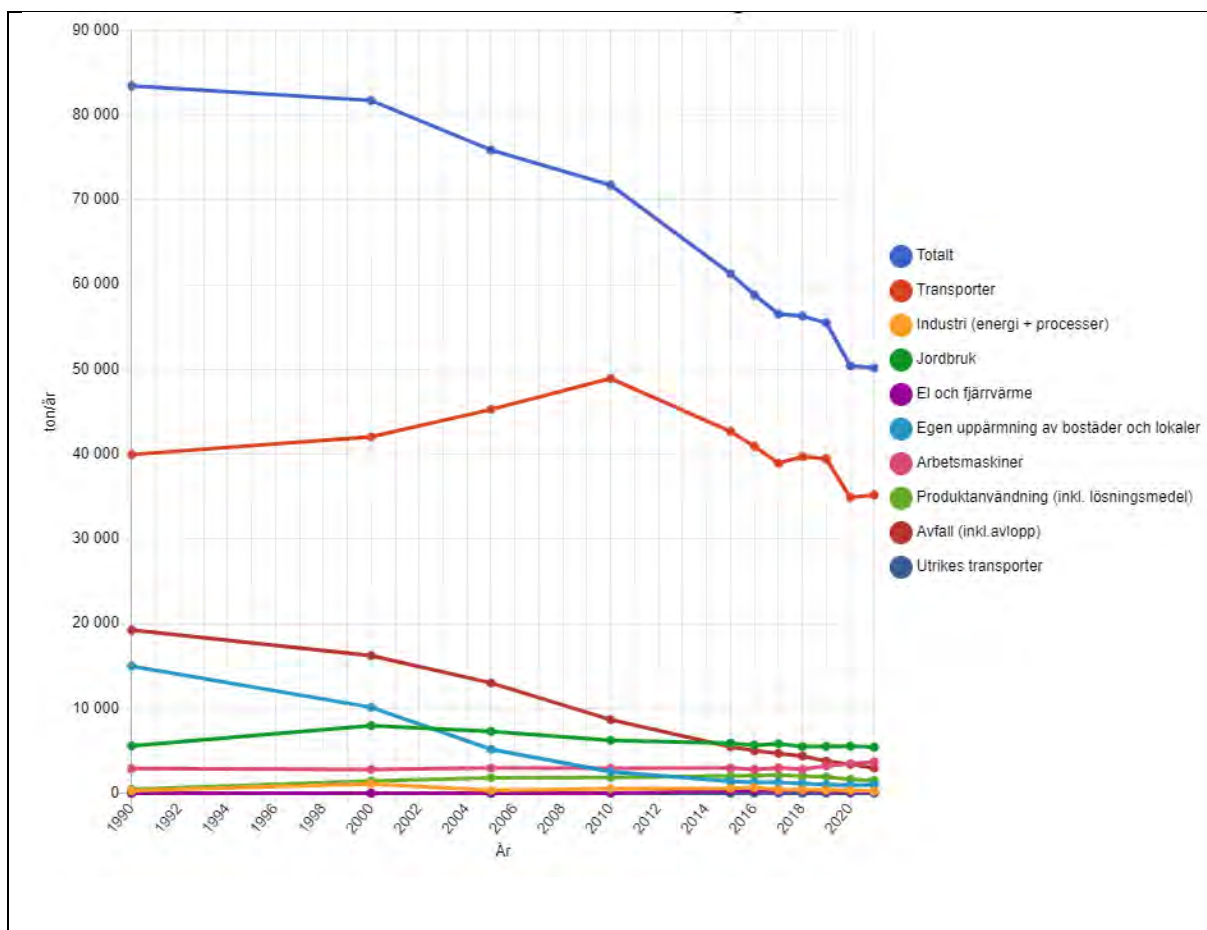
## 2. Lägesbeskrivning

### 2.1 Territoriella utsläpp

Statistik för utsläpp av CO<sub>2</sub> och växthusgaser totalt från Trosa kommuns geografiska område redovisas i den nationella emissionsdatabasen<sup>2</sup>. Statistiken publiceras med drygt ett års fördröjning. Data för 2021 är de senast tillgängliga i september 2023.

Figur 1 illustrerar hur utsläppen av växthusgaser utvecklats mellan 1990 och 2021 för olika sektorer. Tabellerna 1 – 5 visar fler detaljer.

Transporter, jordbruk och arbetsmaskiner är de dominerande utsläppskällorna för växthusgaser totalt och svarar tillsammans för 88% av de territoriella utsläppen. Koldioxidutsläppen utgör större delen av de totala utsläppen. Övriga växthusgaser, huvudsakligen metan, bidrar med c:a 20%.



Figur 1. Utsläpp av växthusgaser från Trosa kommuns område 1990 till 2023, ton CO<sub>2e</sub>

Tabell 1 visar hur CO<sub>2</sub>-utsläppen utvecklats och fördelas mellan olika källor. Koldioxidutsläppen har minskat rejält från 1990, huvudsakligen som ett resultat av att oljeeldning för egen

<sup>2</sup> <https://nationellaemissionsdatabasen.smhi.se/>

uppvärmning i stort sett upphört. Trafik och arbetsmaskiner är de dominerande utsläppskällorna. Egen uppvärmning ligger på tredje plats, men bidrar bara med 2% av koldioxidutsläppen. Det är uppenbart att fokus måste ligga på minskning av utsläppen från transporter och arbetsmaskiner.

Tabellerna 2 och 3 visar hur dessa utsläpp är fördelade mellan olika källor. Personbilarna dominerar trafikutsläppen. Industri- och byggsektorn svarar för de största utsläppen från arbetsmaskiner, med jord- och skogsbruk tätt inpå.

Tabell 1. Utsläpp av CO<sub>2</sub> från Trosa kommuns område, ton

Källa	År			
	1990	2019	2020	2021
Transporter	39 308	38 990	34 470	34 760
Industri	291	365	334	248
Jordbruk	235	162	162	162
El- och fjärrvärme	0	43	43	0
Egen uppvärmning	14 661	836	770	797
Arbetsmaskiner	2 865	3 167	3 409	3 640
Produktanvändning	356	483	185	111
Totalt	57 717	44 046	39 372	39 717

Tabell 2. Utsläpp av CO<sub>2</sub> från trafik inom Trosa kommuns område, ton

Källa	År			
	1990	2019	2020	2021
Personbilar	23518	23736	21392	21269
Tunga lastbilar	7548	7895	7550	7858
Lätta lastbilar	1724	3185	3078	3102
Bussar	2057	0	0	0
Mopeder och MC	92	205	214	226
Civil sjöfart	836	1616	1238	1348
Inrikes flyg	3501	2338	981	940
Järnväg	34	15	14	15
Totalt	39 308	38 990	34 470	34 760

Tabell 3. Utsläpp av CO<sub>2</sub> från arbetsmaskiner inom Trosa kommuns område, ton

Källa	År			
	1990	2019	2020	2021
Skotrar och fyrhjulingar	25	68	75	75
Hushållens arbetsmaskiner	332	234	280	348
Kommersiella och offentliga verksamheter	289	354	348	360
Jord- och skogsbruk	1004	977	855	1206
Industri- och byggsektorn	902	1440	1623	1455
Fiskebåtar	142	36	169	134
Övrigt	171	57	57	60
Totalt	2 865	3 167	3 409	3 640

Tabell 4 visar utsläppen av övriga växthusgaser från olika källor. De består framförallt av metan, men också lustgas (N<sub>2</sub>O) och freoner, Jordbruket är den största källan, men avfall och produktanvändning ger betydande bidrag. Utsläppen har mer än halverats sedan 1990 som ett resultat av bättre avfallshantering men utsläppen från produktanvändning har ökat kraftigt. Övriga växthusgaser svarar nu för c:a 20% av de totala territoriell utsläppen.

Tabell 4. Utsläpp av övriga växthusgaser från Trosa kommuns område, ton CO<sub>2e</sub>

Källa	År			
	1990	2019	2020	2021
Transporter	646	449	437	426
Industri	1	7	6	5
Jordbruk	5353	5364	5393	5262
El- och fjärrvärme	0	150	138	159
Egen uppvärmning	340	189	184	183
Arbetsmaskiner	44	49	54	59
Produktanvändning	103	1454	1440	1398
Avfall	19243	3788	3404	2981
Totalt	25731	11452	11057	10475

Tabell 5 visar i detalj hur utsläppen av övriga växthusgaser är fördelade för de dominerande källorna. Som framgår är utsläppen från jordbruket tämligen konstanta och jämnt fördelade mellan olika delkällor. Utsläppen av freoner har ökat dramatiskt sedan 1990 men är nu i stort sett konstanta. Utsläppen från avfallsdeponier har istället minskat kraftigt sedan 1990 och fortsätter att minska.

Tabell 5. Största utsläpp av övriga växthusgaser från Trosa kommuns område, ton CO<sub>2e</sub>

Källa	År			
	1990	2019	2020	2021
Jordbruk				
Djurs matsmältning	1243	1866	1706	1725
Odling av organogena jordar	1493	1052	1046	1040
Användning av konstgödsel	1323	972	1145	1040
Lagring av gödsel	1294	1475	1496	1458
Produktanvändning				
Fluorerade gaser	17	1355	1341	1302
Övriga källor	86	100	99	96
Avfall				
Avfallsdeponier	18997	3513	3178	2691
Övriga källor	246	275	226	290

## 2.2 Utsläpp orsakade av Trosas invånare, företag och organisationer

### 2.2.1 Utsläpp av koldioxid

De territoriella utsläpp som redovisats i tabellerna 1 – 5 orsakas inte enbart av Trosa kommuns invånare, företag och organisationer. Besökande och genomresande svarar för en del av utsläppen från vägtrafik och civil sjöfart. I synnerhet genomfartstrafiken på E4 kan antas svara för en betydande del av de redovisade utsläppen.

För personbilar finns statistik som medger uppskattning av de utsläpp som bilar registrerade på ägare i Trosa. Tabell 6 visar resultat av en sådan uppskattning. De uppskattade utsläppen är c:a 70% av de territoriella utsläppen från personbilar.

Tabell 6. Uppskattade CO<sub>2</sub>-utsläpp från personbilar med ägare i Trosa kommun

År	2019	2020	2021
Körsträcka, mil/bil	1 317	1 204	1 252
Bränsleförbrukning, l/mil			
Bensinmotor	0.72	0.71	0.70
Dieselmotor	0.54	0.54	0.53
Reduktionsplikt %			
Bensin	0	4.2	6.0
Diesel	0	21.0	26.0
Antal bilar med ägare i Trosa <sup>3</sup>			
Bensinmotor	3 889	3 984	2 777
Dieselmotor	<u>2 656</u>	<u>2 736</u>	<u>6 716</u>
Totalt fossildrivna	6 545	6 720	6 716
Resultterande utsläpp, ton	17 391	14 495	14 303

En uppskattning av utsläppen från lastbilar registrerade på ägare i Trosa framgår av tabell 7. Uppskattningen förutsätter att dessa lastbilar i genomsnitt används på liknande sätt som övriga svenska lastbilar. Skillnaderna mellan de redovisade territoriella utsläppen och de uppskattade utsläpp som lastbilar med ägare i Trosa ger upphov till, är drygt 30% för lätta lastbilar och c:a 65% för tunga lastbilar.

De territoriella utsläppen från bussar, mopeder och MC är relativt små, och motsvarar troligen i stort sett de direkta utsläpp som Trosaborna orsakar med dessa fordon. Något underlag för att uppskatta utsläppen som båtägare i Trosa ger upphov till tycks inte finnas. Här antas de motsvara de territoriella utsläppen.

<sup>3</sup> <https://www.trafa.se/vagtrafik/fordon/>

Tabell 7. Uppskattade CO<sub>2</sub>-utsläpp från lastbilar med ägare i Trosa kommun

År	2019	2020	2021
Lätta lastbilar			
Antal med ägare inom riket	570 284	578 044	584 798
Utsläpp kton	1 406	1 361	1 373
Antal med ägare i Trosa	807	854	885
Uppskattat utsläpp, ton	1 990	2 010	2 078
Tunga lastbilar			
Antal med ägare inom riket	82 986	83 000	83 290
Utsläpp Mton	3 183	3 047	3 173
Antal med ägare i Trosa	63	74	71
Uppskattat utsläpp, ton	2 416	2 716	2 684

Även om precisionen i uppskattningarna kan diskuteras, är det uppenbart att de trafikutsläpp som direkt kan kopplas till Trosas invånare och verksamhetsutövare är betydligt mindre än vad statistiken för de territoriella utsläppen visar. Emellertid orsakar de olika aktörerna i Trosa utsläpp inom och utanför Sverige, som inte ingår i de territoriella utsläppen från kommunens område, genom konsumtion av varor och tjänster som inte produceras inom kommunen, och som genererat utsläpp vid produktion och transporter i olika delar av värdekedjan. Tabell 8 visar en uppskattning av relationen mellan dessa ytterligare utsläpp som sker inom Sverige och de direkta utsläppen, som kan uppskattas genom justering av de transportutsläpp som anges i tabell 2.

Tabell 8. Uppskattade direkta utsläpp av CO<sub>2</sub> från aktörer i Trosa och tillkommande nationella utsläpp

År	2019	2020	2021
Direkta utsläpp från aktörer i Trosa, ton			
Personbilar	17 391	14 495	14 303
Tunga lastbilar	2 416	2 716	2 684
Lätta lastbilar	1 990	2 010	2 078
Bussar	0	0	0
Mopeder och MC	205	214	226
Civil sjöfart	1 616	1 238	1 348
Industri	365	334	248
Jordbruk	162	162	162
El- och fjärrvärme	43	43	0
Egen uppvärmning	836	770	797
Arbetsmaskiner	3 167	3 409	3 640
Produktanvändning	483	185	111
Summa direkta utsläpp	28 674	25 576	25 597
Territoriella utsläpp från Sverige, Mton	41.02	36.51	38.31
Invånarantal i Trosa	13 747	14 309	14 658
Invånarantal i Sverige, millioner	10.28	10.35	10.42
Direkta utsläpp från aktörer i Trosa, ton/person	2.09	1.79	1.75
Territoriella utsläpp från Sverige, ton/person	3.99	3.53	3.68
Indirekta utsläpp från aktörer i Trosa, ton/person	1.90	1.74	1.93



Tabellen visar att de utsläpp inom Sverige, som Trosas invånare, företag och organisationer orsakar, till c:a 50% kan uppskattas bestå av direkta utsläpp och att dessa till större delen kommer från vägtrafik, med personbilar som dominerande källa, och från arbetsmaskiner, d v s bestäms av mängden fossila drivmedel som används.

### 2.2.2 Utsläpp av övriga växthusgaser

De utsläpp av övriga växthusgaser som visas i tabellerna 4 och 5 är uteslutande orsakade av aktiviteter inom kommunen.

Tabell 9 visar en jämförelse mellan utsläpp beräknade per person för Trosa och riket som helhet, när det gäller jordbruk, produktanvändning och avfall.

Jordbruksutsläppen är ungefär hälften av de som gäller för riket i genomsnitt, en konsekvens av att större delen av de svenska jordbruksprodukter som Trosaborna konsumerar, produceras på annat håll.

Utsläppen från produktanvändning avviker inte från riksgenomsnittet, vilket är föga förvånande.

Utsläppen från avfallshantering är mer än dubbelt så höga som riksgenomsnittet. Detta kan tyda på att där finns en potential för minskning av Trosas utsläpp.

Tabell 9. Utsläpp av övriga växthusgaser, ton CO<sub>2e</sub> per person, för Trosa och riket.

År	2019	2020	2021
Jordbruk			
Trosa	0.39	0.38	0.36
Riket	0.64	0.64	0.62
Produktanvändning			
Trosa	0.11	0.10	0.96
Riket	0.11	0.10	0.96
Avfall			
Trosa	0.28	0.24	0.20
Riket	0.10	0.09	0.08

## 3. Kommunens roller och vägledande planeringsprinciper<sup>4</sup>

### 3.1 Avgränsningar och principer

Klimat- och energiplanen omfattar all klimatpåverkan som kommunkoncernen, andra verksamheter och invånarna i Trosa orsakar. Åtgärder för klimatanpassning omfattas inte av planen. Dessa kommer att omfattas av en särskild plan.

De satsningar och åtgärder som föreslås skall uppfylla ett eller fler av följande kriterier:

- De leder till betydande utsläppsminskningar i närtid;
- De möjliggör betydande utsläppsminskningar på sikt;
- Kommunkoncernen har stor rådighet;
- Visar på gott exempel i viktig symbolfråga.

### 3.2 Kommunens olika roller och rådighet

För att minska utsläppen krävs omställningar inom en rad områden; samhällsplanering, mobilitet och transporter, industri och byggnadsverksamhet, kommunkoncernens och invånarnas konsumtion och resor samt livsmedelsproduktion. Kommunkoncernen har mycket att säga till om inom många av dessa områden och har därför förutsättningar att vara en effektiv motor i det lokala klimatarbetet. Den påverkar vardagen för invånarna, är en stor arbetsgivare, en viktig upphandlare och en stor fastighetsägare samt är tillsynsmyndighet och har planeringsansvar.

Det är emellertid uppenbart att kommunens möjlighet att driva ett effektivt klimatarbete är beroende dels av olika styrmedel som regering och riksdag kan införa, men också av företagens och invånarnas medverkan. Det senare förutsätter förståelse för nödvändigheten av de omställningar av energiförsörjningen och beteenden som kan minska utsläppen.

Fyra olika roller har identifierats för kommunkoncernen som aktör för hållbar omställning på lokal nivå. Dessa relaterar till de olika rådigheter/förutsättningar som kommunkoncernen har när det gäller att agera. De fyra rollerna har varit en viktig utgångspunkt och är ett verktyg i arbetet med att ta fram relevanta åtgärder för att nå uppsatta mål. Rollerna tydliggör när kommunkoncernen har hela ansvaret samt möjligheten för kommunkoncernen att agera i frågor som man inte har ensam, eller ens direkt rådighet över. De tydliggör också vikten av att säkerställa rätt förutsättningar för att en så omfattande förändringsprocess som implementering av en klimat- och energiplan ska kunna lyckas.

Rollerna är:

#### Föregångare

Kommunkoncernen går före inom sin egen verksamhet och styr denna mot klimatneutralitet. Genom detta arbete skapas efterfrågan på klimatsmarta varor och tjänster, men också arbetssätt och exempel för andra att ta efter. Kommunkoncernen har för avsikt att söka medlemskap i nätverket Klimatkommunerna.

---

<sup>4</sup> Detta avsnitt baseras på motsvarande avsnitt i Strängnäs plan, med vissa kompletteringar och redaktionella ändringar.

Kommunen har absolut rådighet i denna roll.

#### Samhällsplanering och verksamhetsstyrning för hållbarhet

Kommunkoncernen ger förutsättningar för att invånarna kan leva ett gott klimatneutralt liv genom att se till att samhällsfunktioner, infrastruktur och andra samhällssystem stöttar detta.

Kommunen har full rådighet över åtgärdernas genomförande men effekterna är beroende av statliga styrmedel och agerande hos invånare och lokala företag och organisationer.

#### Underlättande av hållbar livsstil och konsumtion

Kommunkoncernen agerar som arena och katalysator för samverkan mellan företag, föreningar och invånare när det gäller omställningen till ett hållbart och klimatneutralt samhälle. Kommunkoncernen gynnar innovationer, pilotprojekt och stöttar lokala initiativ som vågar testa nya sätt att bygga, organisera och leva i ett klimatneutralt samhälle.

Kommunen har full rådighet över åtgärdernas genomförande men effekterna är beroende av statliga styrmedel och agerande hos invånare och lokala företag och organisationer.

#### Utbildning och informationsspridning:

Kommunen bidrar till ökad förståelse för behovet av en snabb minskning av växthusgasutsläppen.

Kommunen har full rådighet över åtgärdernas genomförande men effekterna är beroende av statliga styrmedel och agerande hos invånare och lokala företag och organisationer.

Den föreslagna åtgärdsplanen i avsnitt 6 är strukturerade med beaktande av dessa fyra roller, där kommunens rådighet över omställningen skiljer sig väsentligt.

## 4. Klimatmål och utsläppsmål<sup>5</sup>

### 4.1 Parisavtalets klimatmål

Genom Parisavtalet har Sverige, tillsammans med 193 andra länder förbundit sig att bidra till att hålla ökningen i den globala medeltemperaturen långt mindre än 2 °C över förindustriell nivå samt göra ansträngningar för att begränsa temperaturökningen till 1,5 °C över förindustriell nivå<sup>6</sup>.

Uppvärmningen jämfört med förindustriell nivå är nu ca 1°C. Konsekvenserna av en ökad global medeltemperatur påverkar redan människors livsvillkor negativt direkt genom att extrem hetta, extrem torka och extrema skyfall blivit vanligare. Det vi i Sverige upplevt av detta är jämförelsevis lindrigt, men det kommer att bli betydligt värre när den globala temperaturen stiger.

Temperaturökningen påverkar också ekosystemen både på land och i sjöar och hav. De oundvikliga konsekvenserna för mänsklighetens livsvillkor blir försämrade möjligheter att försörja jordens befolkning med mat.

Utvecklingen går mot att allt liv på jorden kommer att påverkas negativt över stora områden. Enligt Parisavtalet skall alla länders insatser återspegla högsta möjliga ambition. Att acceptera större problem för de närmast kommande generationerna än vad som är absolut ofrånkomligt, är knappast etiskt försvarbart.

Det klimatmål som vi bör arbeta för är därför utan tvekan 1.5 graders målet. Vad detta innebär när det gäller minskningstakten för växthusgasutsläppen framgår av den forskning som FN:s klimatpanel, IPCC, har sammanställt och som sammanfattas i avsnitt 2.2.

### 4.2 Globala utsläppsmål

Den enda möjligheten att komma fram till vilka utsläppsmål som måste klaras för att temperaturökningen skall hålla sig vid 1.5°C är att göra teoretiska modellberäkningar som visar hur stor andel av de utsläppta växthusgaserna som stannar i atmosfären och påverkar jordens värmebalans, vid olika utsläppsscenarier. Modellerna förfinas successivt bl a genom kalibrering mot den forskning kring alla de naturfenomen som påverkar resultatet.

Den senaste sammanställning av modellberäkningar som IPCC publicerat är från 2022<sup>7</sup>. Där framgår att utsläppsscenarier som ger högst 50% sannolikhet att temperaturökningen till år 2100 skall bli 1.5°C – utan eller med liten översläng – har följande gemensamt:

- Netto-nollutsläpp av CO<sub>2</sub> senast 2050;
- Samlade CO<sub>2</sub>-utsläpp från 2020 fram till netto-noll högst 510 Gton, ”den globala koldioxidbudgeten” ;
- Utsläpp av övriga växthusgaser 2050, högst 50% av utsläpp 2020;
- Samlade utsläpp av övriga växthusgaser mellan 2020 och 2050 högst 20 gånger utsläppen 2020.

---

<sup>5</sup> Detta avsnitt är nyskrivet.

<sup>6</sup> Regeringens proposition 2016/17:16 ”*Godkännande av klimatavtalet från Paris*” se: <https://www.regeringen.se/4a75ca/contentassets/618f83b8918f4f34bb1ae06b62aae8f2/godkannande-av-klimatavtalet-fran-paris-prop.-20161716>

<sup>7</sup> ”*Climate Change 2022 – Mitigation of Climate Change*” Working Group III contribution to the Sixth Assessment Report of the Intergovernmental Panel on Climate Change, Technical summary. <https://www.ipcc.ch/report/ar6/wg3/> IPCC

Det är viktigt att förstå att det inte enbart är viktigt vilket år som utsläppen av CO<sub>2</sub> och övriga växthusgaser minskat till en viss nivå. Det är också viktigt att de ytterligare mängder som släppts ut fram till dess, inte överskrider vissa gränser.

## **4.3 Sveriges utsläppsmål**

### **4.3.1 Mål enligt klimatpolitiska ramverket från 2017**

Riksdagen beslöt med stor majoritet i juni 2017<sup>8</sup> om ett klimatpolitiskt ramverk med det långsiktiga, övergripande etappmålet att netto-utsläppen av växthusgaser 2045 skall vara noll och att de kvarvarande utsläppen då skall vara högst 15% av utsläppen år 1990, d v s högst 10.7 Mton. För att nå noll nettoutsläpp måste dessa utsläpp motsvaras av utsläppsminkningar som följd av kompletterande åtgärder av olika slag.

Det finns etappmål för 2020, 2030 och 2040 för de utsläpp som ingår i det europeiska utsläppshandelssystemet, EU ETS, samt för inrikes transporter (utom inrikes flyg som ingår i EU ETS). Det senare innebär att utsläppen 2030 skall ha minskat med 70% sedan 2010. Någon uppdatering av målen med hänsyn till aktuell forskning har inte gjorts. Det övergripande målet är ett punktmål, motsvarande de som motsvarar kriterierna för utsläpp av CO<sub>2</sub> och övriga växthusgaser 2050 enligt IPCCs senaste rapport, se 2.4. Behovet att även begränsa de sammanlagda utsläppen fram till dess har inte beaktats för revidering av utsläppsmålen.

Begreppet koldioxidbudget nämns i den tidigare regeringens klimatproposition<sup>9</sup>. Det används som ett argument för att det är viktigt att etappmålen för 2020, 2030 och 2040 uppnås. Hur stort det svenska utsläppsutrymmet kan vara och vad detta innebär för utsläppsmålen diskuteras dock inte.

### **4.3.2 Tänkbar anpassning till aktuell forskning**

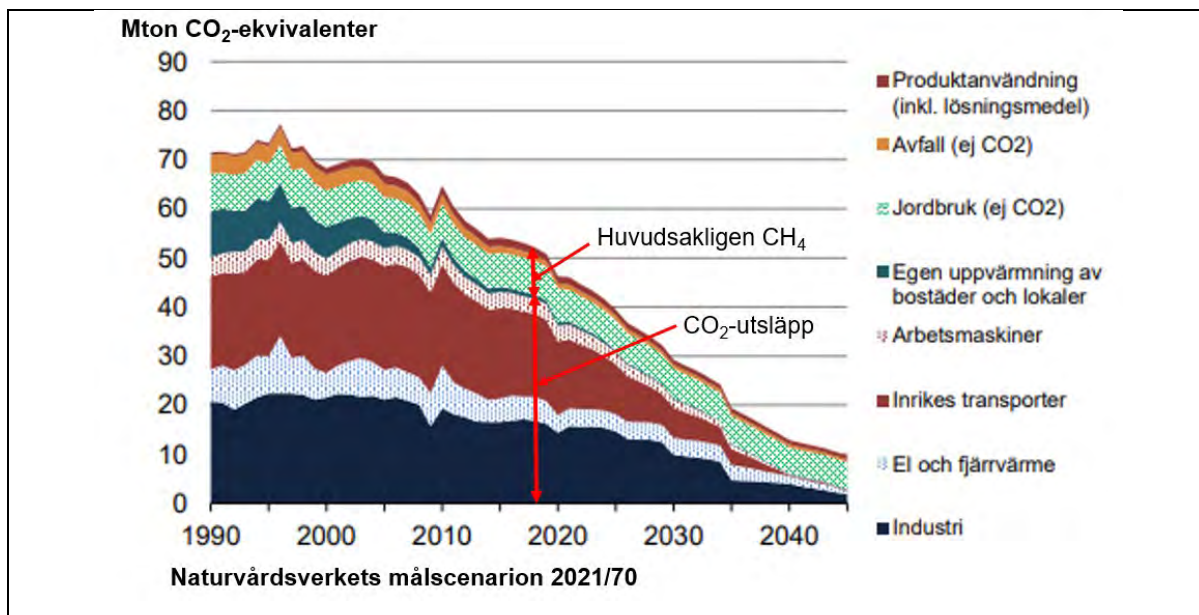
Svenska forskare vid Chalmers tekniska högskola och Uppsala universitet har intresserat sig för frågan om hur stor Sveriges rimliga andel av den globala koldioxidbudgeten kan vara. Det borde vara uppenbart att den knappast kan vara större än Sveriges andel av jordens befolkning 2020. Det skulle innebära en svensk budget på 670 Mton.

Detta kan jämföras med de samlade nationella utsläppen vid det omställningsscenario som Naturvårdsverket presenterat, se figur 1.

---

<sup>8</sup> Regeringens proposition 2016/17:146, rskr 2016/17:320

<sup>9</sup> Regeringens proposition 2019/20:65



Figur 1. Utsläppsscenario enligt Naturvårdsverket

Det scenariet leder, utan kompletterande åtgärder, till ett samlat koldioxidutsläpp mellan 2020 och 2050 på c:a 480 Mton, vilket ligger väl inom ramen för vad den svenska andelen skulle bli om utsläppsutrymmet fördelas jämnt över jordens befolkning 2020.

Emellertid innebär Parisavtalet att industriländerna skall ta ett större ansvar för utsläppsminskningarna, eftersom dessa i högre grad bidragit till den nuvarande situationen. Vad detta konkret innebär har man inte lyckats komma fram till vid de internationella klimatmötena. Klimatsekretariatet vid Uppsala universitet har försökt uppskatta hur stora utsläpp som övriga länder kan behöva göra fram till netto noll 2050. Resterande utsläppsutrymme har fördelats mellan industriländerna efter folkmängd. Enligt den senaste uppskattningen<sup>10</sup> skulle koldioxidbudgeten för de svenska nationella utsläppen då kunna vara c:a 215 Mton<sup>11</sup>.

En kompletterande åtgärd som skulle kunna börja ge effekt från c:a 2030 är koldioxidinfångning från biobränsleeldade förbränningsanläggningar. Potentialen är c:a 20 Mton minusutsläpp per år. Med rimlig utbyggnadstakt skulle belastningen på koldioxidbudgeten kunna reduceras till c:a 330 Mton, vilket innebär att det krävs antingen än snabbare omställning än Naturvårdsverket förutsatt eller ytterligare kompletterande åtgärder som t ex ändrat skogsbruk, om Sverige skall klara den koldioxidbudget Uppsalaforskarna föreslagit.

Det är uppenbart att beaktande av den aktuella forskningen, vilket Tidö-avtalet kräver, innebär att de svenska utsläppsmålen måste justeras och inkludera utsläppsbudgetar för både CO<sub>2</sub> och övriga växthusgaser. Det kan förväntas att detta kommer att hanteras i den kommande

<sup>10</sup> Stoddard I and Anderson K ” A new set of Paris Compliant CO<sub>2</sub>-Budgets for Sweden” Carbon Budget Briefing Note 1 (CBBN1), Uppsala universitet, mars 2022, [https://klimatkollen.se/Paris\\_compliant\\_Swedish\\_CO2\\_budgets-March\\_2022-Stoddard&Anderson.pdf](https://klimatkollen.se/Paris_compliant_Swedish_CO2_budgets-March_2022-Stoddard&Anderson.pdf)

<sup>11</sup> I rapporten anges 170 Mton räknat från 2022 och detta inkluderar även utsläpp från utrikes transporter, vilket inte ingår i de nationella utsläppen som omfattas av Naturvårdsverkets scenario.

klimatehandlingsplanen som skall presenteras 2023. När det gäller koldioxidbudgeten är det uppenbarligen en politisk fråga, vilket extra utsläppsutrymme som utvecklingsländerna skall få utnyttja och vad svenska politikerns "högsta möjliga ambition" visar sig vara. Det förefaller emellertid rimligt att Naturvårdsverkets utsläppsscenario i kombination åtminstone med koldioxidinfångning från biobränsleeldade anläggningar definierar en högsta nivå för en koldioxidbudget inom en ambitiös klimatpolitik som stämmer med forskning och bygger på fakta.

Utsläppsbudgeten för övriga växthusgaser kan kanske tillämpas rakt av som 20 gånger de nationella utsläppen 2020.

## 4.4 Trosa kommuns utsläppsmål

### 4.4.1 Mål enligt remissutgåvan

Trosa kommunfullmäktige har valt att inte formulera sina mål inom hållbarhet och folkhälsa i kvantitativa termer. Istället strävar man efter att vara bland de mest framgångsrika kommunerna inom området genom att vara bland de 25% bästa kommunerna i landet när det gäller minst 11 av 13 utvalda Agenda 2030-mål. Tabell 10 visar de aktuella Agenda 2030-målen, nyckeltal för jämförelser och underlag för uppföljning.

Tabell 10. Kommunfullmäktiges mål avseende energi och klimat

Agenda 2030-mål	Nyckeltal	Statistikkälla
Mål 7: Hållbar energi för alla	Slutanvändning av energi inom geografiska området MWh/invånare	SCB
Mål 12: Hållbar produktion och konsumtion	Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet %	Framgår ej
Mål 13: Bekämpa klimatförändringarna	Utsläpp av växthusgaser, ton/invånare	SMHI:s nationella databas för det geografiska området
	Fossiloberoende fordon i kommunens organisation %	Egna data

Enligt remissutgåvan till energi- och klimatplan skall kommunen dessutom bidra till att de nationella målen nås

För utsläpp gäller då:

- Netto-noll utsläpp av växthusgaser senast 2045;
- Utsläpp från inrikes transporter 70% lägre 2030 än 2010

och för energiförsörjning:

- 100% förnybar elproduktion 2040;
- Energianvändning 50% effektivare 2030 än 2005.

Det kan synas märkligt att planens mål avviker från kommunfullmäktiges mål, men är nödvändigt eftersom kommunfullmäktiges mål inte är användbara för styrning av verksamheten, som de är formulerade. Utfallet blir ju helt beroende av effekterna av andra kommuners klimatpolitik.

Inte heller de kompletterande målen är emellertid användbara för uppföljning och styrning eftersom årliga etappmål inte formulerats. Eftersom de är kopplade till de nationella målen, som beslöts 2017, är de inte heller anpassade till den aktuella forskningen.

#### **4.4.2 Förslag till reviderade utsläppsmål fram till 2030**

Anpassning av utsläppsminskningarna till Naturvårdsverkets scenarie enligt figur 1 för perioden 2020 till 2023 förefaller som det enklaste sättet att bidra till nationella utsläppsmål baserade på den senaste forskningen, enligt vilken punktmål måste kompletteras med utsläppsramar.

Det innebär:

- för CO<sub>2</sub>, årlig minskning i jämna steg under planperioden med 4% av utsläppen 2021 ;
- för övriga växthusgaser, inga ökningarna från 2021 års nivå.

Parisavtalet säger också att alla länders insatser skall återspegla högsta möjliga ambition. Det måste naturligtvis också präglade Trosa kommuns klimat- och energiplan.



## **5. Trosa kommuns vision för 2030<sup>12</sup>**

Följande framtidsbilder är baserade på temaområden som bedöms vara viktiga för att kommunfullmäktiges hållbarhetsmål ska kunna uppnås med hjälp av klimat- och energiplanen. Till framtidsbilderna är en åtgärdsplan kopplad. Åtgärderna presenteras i avsnitt 6.

### ***5.1 Kommunala organisationen som föregångare***

Kommunen verkar som förebild genom att kontinuerligt arbeta med åtgärder för energieffektivisering inom den egna organisationen. I kommunens byggnader används endast förnybar energi till uppvärmning och el. Vid nybyggnation anläggs solceller på alla lämpliga kommunala byggnader. Poolbilarna drivs med el eller förnybart drivmedel. I kommunens verksamheter serveras hållbara måltider med låg klimatpåverkan. Kommunen verkar pådrivande i utvecklingen mot ett mer hållbart samhälle genom att ställa höga miljökrav i upphandlingar.

### ***5.2 Samhällsplanering för hållbarhet***

De bostäder som byggs i Trosa kommun är energieffektiva och uppvärms med förnybar energi. Energieffektiviseringsåtgärder och bränslekonverteringar har genomförts i stor utsträckning. Det finns en hög medvetenhet hos exploatörer och det byggs hållbart. Det finns ett väl utvecklat fjärrvärmenät och nya flerbostadshus har anslutits. Trosa kommun är ett föregångsexempel inom energieffektiv hållbar stadsplanering.

Täta tågavgångar med matartrafik anpassad efter tågtiderna samt flera direktbussar till strategiska platser gör att en majoritet av arbetspendlarna väljer att åka kollektivt. Gång- och cykelstråken inom och mellan tätorterna är väl utbyggda och det finns flera centralt placerade cykelparkeringar.

### ***5.3 Hållbart företagande***

Det finns ett gott företagsklimat som skapar goda arbetsmöjligheter och gör att fler väljer att arbeta i kommunen istället för att pendla till andra orter. Medvetenheten om energi- och klimatfrågor hos företagare är hög och lokala initiativ till hållbart företagande lyfts fram. Goda relationer mellan kommun och företag möjliggör kunskapsutbyte och samverkan inom energi- och klimatområdet. Det finns etablerade nätverk för hållbart företagande vilket skapar nya möjligheter för minskad klimatpåverkan.

### ***5.4 Hållbar konsumtion och beteende***

Utbud och efterfrågan av lokalproducerade, miljömärkta och rättvisemärkta produkter i kommunen är god. Kommunens invånare är motiverade och medvetna om sin konsumtions miljöpåverkan. Många väljer att odla en del av vardagsmaten själva och det finns ett gott utbud av tillgängliga odlingsytor i kommunen. Kommunen uppmuntrar till lokala initiativ för hållbar konsumtion. Avfallsmängderna har minskat väsentligt och produkter återanvänds, repareras och återvinns i stor utsträckning.

---

<sup>12</sup> Detta avsnitt är baserat på motsvarande text i remissutgåvan. Sakliga ändringar markerade med gul överstrykning.

## ***5.5 Förnybar energi***

Produktionen av förnybar energi har ökat i kommunen. Det finns ett stort antal solceller, både på offentliga och privata byggnader. Fjärrvärmen är helt förnybar och väl utbyggd. Vindkraft är ett väl etablerat energislag i kommunen. Matavfall från kommunen rötas till biogas. Det finns ett stort utbud av olika sorters förnybara drivmedel i kommunen och goda laddningsmöjligheter för elbilar. Majoriteten av alla bilar i kommunen drivs av förnybara bränslen eller el.

## 6. Åtgärdsplan<sup>13</sup>

### 6.1 Kommunen som föregångare

#### 6.1.1 Hållbara transporter och resor

Den övervägande delen av de CO<sub>2</sub>-utsläpp som kommunkoncernens verksamhet bidrar med torde orsakas av användning av fossila drivmedel kopplad till transporter och resor.

De direkta utsläppen från de egna personbilarna, varav 34 drivs med HVO/diesel, 7 med el, 7 med etanol och en med bensin kan uppskattas till drygt 40 ton år 2022, som ett resultat av att endast 24% av bränsleinköpen avser fossilt bränsle.

Utsläpp från kommunanställdas resor till och från arbetet kan också betraktas som en följd av kommunens verksamhet. Förutsättningarna för att minska dessa utsläpp är inte kända, men bör undersökas.

I den utsträckning tjänsteresor sker med andra färdmedel än kommunens bilar och tåg orsakas ytterligare CO<sub>2</sub>-utsläpp, framför allt vid flygresor. Sådana bör därför undvikas.

##### 6.1.1.1 Minskade inköp av fossila drivmedel

###### Beskrivning

Alla nybilsinköp skall avse bilar drivna med enbart el, etanol eller gas, eller vara laddhybrider med dieselmotor med max motoreffekt 100 kW som kan använda HVO. Bilar med dieselmotor skall tankas med HVO när detta är möjligt. Gäller även tjänstebilar.

Framtida behov av bilar behöver också klarläggas enligt åtgärd A12 i remissutgåvan.

###### Tidssatta mål

Kraven vid nybilsinköp gäller från 2024. Samtliga bilar fossiloberoende senast 2035.

###### Avsedd effekt och effektmål

Minskade direkta CO<sub>2</sub>-utsläpp, helt eliminerade 2035.

###### Uppföljning

Bokföring av bränsleinköp.

##### 6.1.1.2 Kommunanställdas hållbara resor till och från arbetet

###### Beskrivning

Se åtgärd A13 i remissutgåvan

###### Tidssatta mål

Se åtgärd A13 i remissutgåvan

---

<sup>13</sup> Detta avsnitt är i huvudsak nyskrivet men innehåller flera kopplingar till åtgärdsplanen i remissutgåvan. Det övervägande antalet av åtgärderna i denna är inkluderade.

### Avsedda effekter och effektmål

Minskade CO<sub>2</sub>-utsläpp. Effektmål kan definieras först efter genomförd utredning.

### Uppföljning

Se åtgärd A13 i remissutgåvan

## **6.1.1.3 Hållbara tjänsteresor**

### Beskrivning

Tjänsteresor med flyg tillåts endast om tidsvinsten är större än fyra timmar i jämförelse med alternativa färd sätt. Tjänsteresor med privat bil förutsätter att bilen drivs med el, etanol, gas eller dieselmotor som tankas med HVO.

### Tidssatta mål

Gäller från 2024.

### Avsedd effekt och effektmål

Minskade CO<sub>2</sub>-utsläpp. Effektmål kan inte definieras eftersom underlag för uppskattning av nuvarande utsläpp från tjänsteresor inte är tillgängligt. Åtgärd A13 i remissutgåvan kan ge värdefull information.

### Uppföljning

Löpande noteringar om genomförda tjänsteresor som omfattat flygresor eller användning av privatbil utan redovisning av bränsleinköp som styrker tankning med HVO.

## **6.1.2 Hållbar förvaltning**

### **6.1.2.1 Kompetenshöjning och förbättrat beslutsunderlag**

#### Beskrivning

Se beskrivning av åtgärder A1, A4, A6, A7, A14 och B6 i remissutgåvan

#### Tidssatta mål

Se mål för åtgärder A1, A4, A6 och A7 i remissutgåvan

#### Avsedda effekter och effektmål

Bättre förutsättningar för hållbar förvaltning. Utsläppsminskningar troligen huvudsakligen utanför kommunens område. Kvantifiering inte möjlig.

#### Uppföljning

Egen dokumentation av genomförda åtgärder.

### **6.1.2.2 Återbruk av byggnadsmaterial**

#### Beskrivning

Se beskrivning av åtgärd A6 i remissutgåvan

#### Tidssatta mål

Se mål för åtgärd A6 i remissutgåvan

### Avsedda effekter och effektmål

Minskade indirekta utsläpp. Underlag för kvantifiering av effektmål saknas.

### Uppföljning

Egen dokumentation.

## **6.1.3 Hållbar kommunal service**

### **6.1.3.1 Hållbar utspisning**

#### Beskrivning

Se beskrivning av åtgärd A15 i remissutgåvan. Gäller skolor och äldreboenden.

#### Tidssatta mål

Handlingsplan klar 2024 och tillämpas därefter.

### Avsedda effekter och effektmål

Minskade CO<sub>2</sub>-utsläpp från transporter och produktion och minskade åtsläpp av övriga växthusgaser från jordbruk. Effektmål kvantifieras som del av arbetet med handlingsplanen.

### Uppföljning

Skall beskrivas i handlingsplanen

## **6.1.4 Hållbar upphandling**

Kommunernas möjligheter att påverka omställningen genom hållbar upphandling påpekas i den gällande nationella klimathandlingsplanen<sup>14</sup> och detta utnyttjas redan i många kommuner. SKL har tagit fram en informationsskrift<sup>15</sup> med användbara råd.

Störst påverkan har krav på minskad användning av fossila bränslen för transporter och arbetsmaskiner, men beroende på vad upphandlingen gäller kan kraven också gälla annat som bidrar till att minska utsläppen.

### **6.1.4.1 Ökande krav på fossilfrihet<sup>16</sup>**

#### Beskrivning

Ett krav i alla upphandlingar där transporter ingår eller arbetsmaskiner utnyttjas skall vara en begränsning av andelen fossila bränslen som utnyttjas. Inblandning av fossilfritt bränsle i fossilt bränsle får tillgodoräknas. Vid användning av eldrift uppskattas ersatt mängd fossilt bränsle med ledning av dieselmotors verkningsgrad.

Avtalet med ORCA ger referensvärde för 2021, som medger 59% fossilandel<sup>17</sup>. Avtalet med ORCA omförhandlas vad gäller återstående löptid för anpassning till de tidssatta målen.

---

<sup>14</sup> Regeringens proposition 2019/20:65

<sup>15</sup> ”Upphandla klimatsmart och hållbart” SKL 2019,

<https://skr.se/download/18.550f5b1717d613c031355d22/1638805878040/5492.pdf>

<sup>16</sup> Konkretisering av åtgärd C1 i remissutgåvan

<sup>17</sup> Kravet är 20% förnybart men då tillgodoräknas inte de 26% i dieselbränsle som reduktionsplikten innebär.

### Tidssatta mål

Genomförs under 2024.

Med hänvisning till förslag under 4.4.2 blir högsta tillåtna andel fossila bränslen enligt följande 2024 52%, 2025 49%, 2026 47%, 2027 45%, 2028 42%, 2029 40% och 2030 37%

### Avsedd effekt och effektmål

Minskade direkta och indirekta koldioxidutsläpp i takt med utsläppsmål enligt 4.4.2

### Uppföljning

Dokumentation från anlitate uppdragstagare.

## **6.1.5 Minskade utsläpp från avfallsdeponier**

Om uppgifterna i nationella emissionsdatabasen är korrekta innebär metanutsläppen från avfallsdeponier i kommunen ett av de större bidragen till de direkta utsläpp som kommunen har rådighet över. Som tabell 9 visar är utsläppet per person mer än dubbelt så högt som riksgenomsnittet. Det är angeläget att klarlägga förutsättningarna för att minska dessa utsläpp.

### **6.1.5.1 Utredning av möjligheter att minska metanutsläpp från avfallsdeponier**

#### Beskrivning

Bakgrund till uppgifterna i nationella databasen klarläggs. Tekniska förutsättningar och kostnader för att minska utsläppen klarläggs. Åtgärdsplan presenteras om kostnaderna för utsläppsminskning understiger kostnader för koldioxidinfångning och lagring.

#### Tidssatta mål

Utredningen genomförd senast 2025

#### Avsedd effekt och effektmål

Minskade metanutsläpp. Effektmål föreslås i utredningen.

#### Uppföljning

Egen dokumentation.

## **6.1.6 Ökad produktion av fossilfri elenergi**

Potentialen för produktion av solel i kommunens och Trobos fastigheter är inte fullt utnyttjad.

### **6.1.6.1 Ökad solelproduktion i kommunens och Trobos fastigheter<sup>18</sup>**

#### Beskrivning

Se beskrivning av åtgärd A3 i remissutgåvan.

#### Tidssatta mål

---

Genomförd senast 2026

Avsedd effekt och effektmål

Minskat behov av nätförstärkning och utbyggnad av nationell elproduktionskapacitet. Underlag för kvantifiering av effektmål saknas.

Uppföljning

Egen dokumentation.

## **6.1.7 Effektivare energianvändning**

### **6.1.7.1 Effektivisering av befintliga byggnader**

Beskrivning

Se beskrivningar av åtgärder A7, A8 och A9 i remissutgåvan

Tidssatta mål

Se mål för åtgärder A7, A8 och A9 i remissutgåvan

Avsedd effekt och effektmål

Minskad energianvändning. Underlag för kvantifiering av effektmål saknas.

Uppföljning

Egen dokumentation

### **6.1.7.2 Effektivare gatubelysning**

Beskrivning

Se beskrivning av åtgärd A9 i remissutgåvan

Tidssatta mål

Se mål för åtgärd A9 i remissutgåvan

Avsedd effekt och effektmål

Minskad elanvändning. Underlag för kvantifiering av effektmål saknas.

Uppföljning

Egen dokumentation

### **6.1.7.3 Höjda krav vid nybyggnad**

Beskrivning

Se beskrivning av åtgärd A2 i remissutgåvan

Tidssatta mål

Kravet gäller vid nybyggnation från 2024

Avsedd effekt och effektmål

Minskad energianvändning. Underlag för kvantifiering av effektmål saknas.

### Uppföljning

Egen dokumentation

## **6.2 Samhällsplanering och verksamhetsstyrning för hållbarhet**

### **6.2.1 Hållbara transporter**

Som framgår av tabell 8 svarar fossildrivna personbilar för större delen av de nuvarande direkta utsläppen av CO<sub>2</sub> orsakade av aktörer inom kommunen. Kortsiktigt kan utsläppen minskas genom ökande inblandning av förnybart bränsle eller att ägare till dieselbilar tankar HVO, men den långsiktiga lösningen är övergång till eldrift. För att detta skall vara möjligt krävs laddningsmöjligheter vid alla typer av bostäder och på allmänt tillgängliga platser. För de senare måste framför allt snabbaddning erbjudas. Troligen blir nätförstärkningar nödvändiga. Om inte brist på laddinfrastruktur skall verka hämmande för omställning till eldrift måste utbyggnaden motsvara minst den önskvärda tillkomsten av elbilar, vilket, enbart för bilar med ägare i Trosa, innebär c:a 400 personbilar per år<sup>19</sup>. Planering och genomförande av utbyggnad av infrastrukturen för laddning av elfordon är den absolut viktigaste åtgärden för att nå utsläppsmålen.

Minskande körsträckor är också viktiga för att minska utsläppen, i synnerhet i närtid när bensin- och dieselbilar dominerar bilparken. Ökat utnyttjande av kollektivtrafik, framför allt för arbetspendling och samhällsplanering som minskar behovet av lokala bilresor kan bidra till minskande körsträckor.

#### **6.2.1.1 Utbyggd laddinfrastruktur<sup>20</sup>**

##### Beskrivning med tidssatta mål

Framtagande av laddinfrastrukturplan omfattande hemmaladdning vid villor och flerfamiljshus, allmänt tillgänglig snabbaddning samt nätförstärkningar. Första version klar 2025.

Första snabbaddningsplatser i Trosa och Vagnhärad 2025

Utbyggnad av laddkapacitet för hemmaladdning motsvarande ökat antal elbilar med minst 400 fordon/år

##### Avsedd effekt och effektmål

Minskade utsläpp genom ökad andel eldrivna bilar.

Gemensamt effektmål för åtgärder 6.2.1.1, 6.2.1.2, 6.2.1.3 och 6.2.1.4 är minskande utsläpp i linje med utsläppsmål enligt 4.2.2. Om planerna på minskad reduktionplikt genomförs är det sannolikt att utsläppen från vägtrafiken istället ökar. Detta kan delvis kompenseras med ökad kolinbindning enligt åtgärd 6.2.5.2.

### Uppföljning

Årlig uppföljning genom Trafa-statistik

---

<sup>19</sup> Personbilar skrotas och ersätts efter i genomsnitt 17 år.

<sup>20</sup> Skärpning och konkretisering av åtgärderna A1 och B7 i remissutgåvan



### **6.2.1.2 Ökad arbetspendling med kollektivtrafik<sup>21</sup>**

#### Beskrivning

En bred resvaneundersökning genomförs för att klarlägga orsaker till att många väljer att arbetspendla med egen bil istället för att utnyttja kollektivtrafik, och identifiera åtgärder som skulle öka användningen av kollektivtrafik.

Åtgärder som bedöms ge väsentlig minskning av körsträckor till rimlig kostnad genomförs.

#### Tidssatta mål

Resvaneundersökning och åtgärdsplan klar 2025

#### Avsedd effekt

Minskade CO<sub>2</sub>-utsläpp genom kortare körsträckor.

Gemensamt effektmål för åtgärder 6.2.1.1, 6.2.1.2, 6.2.1.3 och 6.2.1.4 är minskande utsläpp i linje med utsläppsmål enligt 4.2.2. Om planerna på minskad reduktionplikt genomförs är det sannolikt att utsläppen från vägtrafiken istället ökar. Detta kan delvis kompenseras med ökad kolinbindning enligt åtgärd 6.2.5.2.

#### Uppföljning

Årlig uppföljning genom Trafa-statistik

### **6.2.1.3 Samhällsplanering för minskad lokal biltrafik**

#### Beskrivning

Undvik etablering av nya bostadsområden utanför de tre tätorterna. Överväg eldriven skyttelminibusstrafik med 30 minuters turtäthet mellan satellitområden och tätortscentrum. Se även beskrivning av åtgärderna B1, B2, B3 och B4 i remissutgåvan.

#### Tidssatta mål

Fokus på expansion i tätorterna från nästa översiktsplan. Se remissutgåvan för övriga åtgärder.

#### Avsedd effekt

Minskade CO<sub>2</sub>-utsläpp genom kortare körsträckor.

Gemensamt effektmål för åtgärder 6.2.1.1, 6.2.1.2, 6.2.1.3 och 6.2.1.4 är minskande utsläpp i linje med utsläppsmål enligt 4.2.2. Om planerna på minskad reduktionplikt genomförs är det sannolikt att utsläppen från vägtrafiken istället ökar. Detta kan delvis kompenseras med ökad kolinbindning enligt åtgärd 6.2.5.2.

#### Uppföljning

Årlig uppföljning genom Trafa-statistik

### **6.2.1.4 Samhällsplanering för minskade mattransporter<sup>22</sup>**

#### Beskrivning

---

<sup>21</sup> Skärpning och konkretisering av åtgärd B5 i remissutgåvan

<sup>22</sup> Skärpning och konkretisering av åtgärder E1 – E3 i remissutgåvan

Se beskrivning av åtgärder E1 – E3 i remissutgåvan

#### Tidssatta mål

Enligt remissutgåvan för åtgärderna E1 och E3. Vad gäller kolonilotter skall områden med areal minst 1 ha vardera i anslutning till Trosa och Vagnhärads tätorter identifieras senast i kommande översiktsplan och vara etablerade året därefter.

#### Avsedd effekt och effektmål

Minskade CO<sub>2</sub>-utsläpp genom minskade mattransporter. Effekten på marginalen är knappast mätbar.

#### Uppföljning

Egen dokumentation

### **6.2.5 Bibehållen och ökad kolsänka**

De exploateringar av naturmark som befolkningsökningen i kommunen medför, innebär att träd som fungerar som kolsänkor avverkas och inte, som vid skogsbruk, ersätts genom nyplantering. Skyldighet att återplantera gäller inte om markens användningsområde omdefinieras, men en ansvarsfull klimatpolitik borde innehålla krav på kompenserande åtgärder för att bibehålla kolsänkan.

De ökade direkta utsläppen från aktörer inom kommunen som planerna på minskad reduktionsplikt leder till, aktualiserar behov av kompenserande kolsänkor. Produktion av biokoks i en pyrolysanläggning för fjärrvärmeproduktion leder till ökat behov av biobränsle, som kommer att bli en knapp resurs som resultat av framtida inhemska produktion av biodrivmedel. Därför är fler stadsträd är troligen det mest realistiska alternativet för att öka den lokala kolsänkan. Livstidsupptaget av CO<sub>2</sub> beror på vilka trädslag som väljs, men kan ligga runt 4 – 5 ton/träd<sup>23</sup>.

De direkta CO<sub>2</sub>-utsläppen från personbilar ägda av Trosabor under åren 2024 till 2026 kommer att bli c:a 10 000 ton större med den minskade reduktionsplikten, jämfört med den skärpning som skulle skett enligt lagen från 2017. För kompensation enbart av dessa ökade utsläpp behöver minst c:a 2 000 nya träd planteras, vilket helst, men inte nödvändigtvis bör ske inom kommunens område.

---

<sup>23</sup> Lind E "Hur grönt är ett stadsträd" Sveriges Lantbruksuniversitet Alnarp, 2020

### **6.2.5.1 Kompenserande plantering efter avverkning**

#### Beskrivning

I alla exploateringsavtal som avser exploatering av skogsmark åläggs exploitören redovisa antalet större träd som avverkats och där motsvarande återplantering inte sker inom kommunen, samt bekosta etablering av hållbar kolsänka, inom eller utanför kommunen, med upptag motsvarande det som träd på platsen skulle bidra med

#### Tidsatta mål

Genomförs senast 2025

#### Avsedd effekt och effektmål

Oförändrad global kolsänka efter exploatering.

#### Uppföljning

Rapportering från exploitören.

### **6.2.5.2 Nyplantering av stadsträd**

#### Beskrivning

En trädplanteringsplan tas fram och genomförs.

#### Tidsatta mål

Plan föreligger senast 2025. Minst 2 000 nya träd planterade innan 2040.

#### Avsedd effekt och effektmål

Kompensation för extra CO<sub>2</sub>-utsläpp 2024 till 2026 vid minskad reduktionsplikt. Minst 10 000 ton av de ökade utsläppen tas upp under trädens livstid.

#### Uppföljning

Egen dokumentation av genomförda planteringar.

## **6.2.2 Hållbar uppvärmning**

CO<sub>2</sub>-utsläpp från egen uppvärmning uppgår till knappt 1000 ton/år. Övergång till värmepump borde vara lönsam i de allra flesta fallen. För planerad åtgärd se

Expansion av fjärrvärme i tätorterna Trosa och Vagnäråd kan motiveras av att behovet av elnätstärkning och ökad elproduktion för uppvärmning inte uppstår. Emellertid kan tillgång på uthålligt biobränsle bli en begränsning mot slutet av planeringsperioden, vilket skulle motivera installation av solvärme, för minskning av bränslebehovet under sommarhalvåret. Erfarenheter från Danmark tyder på att bränslebehovet kan minska med 20 – 40%, det senare om anläggningen utformas med långtidslagring av värme<sup>24</sup>.

---

<sup>24</sup> <https://www.solarthermalworld.org/sites/default/files/news/file/2019-02-18/sdh-trends-and-possibilities-ica-shc-task52-planenergi-20180619.pdf>

### **6.2.2.1 Utvidgad fjärrvärmeförsörjning**

#### Beskrivning

Vid detaljplanering av exploateringsområden med hög värmebehovstäthet skall utvidgning av fjärrvärmeområdet övervägas.

#### Tidssatta mål

Skall gälla från 2024

#### Avsedd effekt och effektmål

Minska behov av nätförstärkning och utbyggnad av den nationella elproduktionskapaciteten. Effektmål kan inte kvantifieras.

#### Uppföljning

Egen dokumentation.

### **6.2.2.2 Utbyggnad av solvärme för minskat bränslebehov till fjärrvärme**

#### Beskrivning

Identifiering av lämpliga områden för installation av solvärmeinstallationer, eventuellt med lagringssystem, kopplade till fjärrvärmenäten i Trosa och Vagnhärad.

#### Tidssatta mål

Genomförs inom arbetet med kommande översiktsplan.

#### Avsedd effekt och effektmål

Minskat behov av bibränsle. Minst 20% minskning eftersträvas.

#### Uppföljning

Egen dokumentation

### **6.2.3 Stabil fossilfri elförsörjning**

Elanvändningen inom kommunen kommer att öka, dels som resultat av fortsatt expansion, men långsiktigt framförallt på grund av elektrifiering av fordonsflottan och en kraftig utbyggnad av laddinfrastrukturen. Nätförstärkning måste planeras med god framförhållning, vilket innebär att det redan nu finns skäl att initiera framtagande av en långsiktig elförsörjningsplan.

Installerad solkrafteffekt 2021 var 4600 kW, med uppskattad årsproduktion c:a 4600 MWh, motsvarande c:a 3.6% av den totala elanvändningen i kommunen. Fortsatt installation av solceller skall främjas, men för ökad självförsörjning med elenergi måste även andra produktionstekniker utnyttjas.

Etablering av vindkraft ingår i visionen för 2030, se avsnitt 5, men underlag för bedömning av potentialen för landbaserad vindkraft, som skulle kunna bidra till den lokala kraftbalansen i kombination med energilager saknas. Inom kommunens havsområde planeras ett stort vindkraftprojekt för anslutning till det nationella elnätet utanför kommunens område.

### **6.2.3.1 Långsiktig elförsörjningsplan**

#### Beskrivning

Genomförande av utredning av elanvändningens utveckling fram mot 2040 med hänsyn till förväntad expansion av kommunen och elektrifiering av större delen av bilarna som ägs av invånare och företag. Möjligheter till ökad lokal elproduktion som bidrag till den lokala försörjningen skall beaktas.

#### Tidssatta mål

Underlag för att bedöma när utredningen måste inledas för att undvika framtida problem saknas. Frågan måste emellertid aktualiseras.

#### Avsedd effekt och effektmål

Undvika att effektbrist begränsar expansion och elektrifiering av bilarna.

#### Uppföljning

Egen dokumentation

### **6.2.3.2 Fortsatt utbyggnad av sole**

#### Beskrivning

Se beskrivning av åtgärd C2 i remissutgåvan

#### Tidssatta mål

Genomförs löpande från 2024

#### Avsedd effekt och effektmål

Förbättra lokal kraftbalans. Fördubblad solelproduktion 2030

#### Uppföljning

Gröna nyckeltal, SEKOM

### **6.2.3.3 Uppskattning av potential för landbaserad vindkraft**

#### Beskrivning

Inventering av lämpliga områden för landbaserad vindkraft inom kommunen genomförs och potentiell produktionskapacitet uppskattas.

#### Tidssatta mål

Klart senast 2026

#### Avsedd effekt och effektmål

Förbättra underlag för lokal elförsörjningsplanering.

#### Uppföljning

Egen dokumentation

#### **6.2.3.4 Etablering av havsbaserad vindkraft**

##### Beskrivning

Acceptera genomförande av projekt Långgrund under följande förutsättningar:

- Godkännande från mark- och miljödomstolen;
- Projektet har prioriterats av regeringen;
- Kommunen får intäkter baserade på producerad energi

##### Tidssatta mål

Bestäms av projektägaren

##### Avsedd effekt och effektmål

Kommunen bidrar till den nationella elförsörjningen som del av klimatomställningen

##### Uppföljning

Egen dokumentation

### ***6.3 Underlättande av hållbar livsstil och konsumtion***

#### **6.3.1 Minskade lokala koldioxidutsläpp**

CO<sub>2</sub>-utsläpp från egen uppvärmning uppgår till knappt 1000 ton/år. Övergång till värmepump borde vara lönsam i de allra flesta fallen.

##### **6.3.1.1 Eliminering av fossila bränslen för egen uppvärmning**

##### Beskrivning

Energirådgivaren kontaktar ägare av oljeeldade pannor och erbjuder rådgivning för att underlätta beslut om installation av fossilfritt alternativ.

##### Tidssatta mål

Samtliga aktuella fastighetsägare skall ha erbjudits råd för omställning senast under 2025.

##### Avsedd effekt och effektmål

Minskade CO<sub>2</sub>-utsläpp. Utsläpp från egen uppvärmning eliminerade senast 2026.

##### Uppföljning

Dokumentation från energirådgivaren och utsläppsstatistik från nationella emissionsdatabasen

### **6.3.2 Minskade nationella växthusgasutsläpp orsakade av konsumtion**

#### **6.3.2.1 Ökat återbruk**

##### Beskrivning

Se beskrivning av åtgärd E4 i remissutgåvan

##### Tidssatta mål

Genomfört senast 2026

#### Avsedd effekt och effektmål

Minskade konsumtionsutsläpp. Effektmål kan inte kvantifieras.

#### Uppföljning

Egen dokumentation

### **6.3.2.2 Utlåning av sport och friluftsutrustning**

#### Beskrivning

Se beskrivning av åtgärd E6 i remissutgåvan

#### Tidssatta mål

Genomfört senast 2025

#### Avsedd effekt och effektmål

Minskade konsumtionsutsläpp. Effektmål kan inte kvantifieras.

#### Uppföljning

Egen dokumentation

### **6.3.2.3 Rådgivning om hållbar konsumtion och livsstil**

#### Beskrivning

Se beskrivningar av åtgärder D3, E8 och E9 i remissutgåvan

#### Tidssatta mål

Se mål för åtgärder D3, E8 och E9 i remissutgåvan.

#### Avsedd effekt och effektmål

Minskade konsumtionsutsläpp. Effektmål kan inte kvantifieras.

#### Uppföljning

Egen dokumentation

## **6.4 Utbildning och information**

Om inte en bred majoritet av befolkningen stöder genomförande av de åtgärder, som krävs för att minska utsläppen av växthusgaser, kommer klimatmålen inte att kunna nås, med allvarliga konsekvenser redan för de barn som nu föds.

En viktig uppgift för de politiska ledarna är att förmedla information om situationens allvar för att motivera var och en till att medverka i omställningen. Ett brett stöd för de åtgärder som ingår i planen, men där effekterna är beroende av hur medborgarna agerar, är nödvändigt för att klara de utsläppsmål som beskrivs under 4.4.2.

Ett sätt att åstadkomma detta skulle kunna vara att ta fram och presentera aktuell information om förväntade konsekvenser av missade klimatmål, i lätt tillgänglig form, i samband med att klimat- och energiplanen fastställs.

Det är ingen brist på underlag i form av främst rapporter från IPCC, men dessa är på engelska och inte alltid särskilt lättlästa. Fokus där är också globalt och det som behövs är framförallt information om konsekvenserna för dagens barn och ungdomar i Sverige.



## **Bilaga 1. Miljöbedömning av Trosa kommuns Klimat- och energiplan**

Enligt miljöbalken 6 kap 11§ och förordningen (1998:905) ska en miljöbedömning göras när en kommun upprättar en ny energiplan. Syftet med miljöbedömning är att integrera miljöaspekter i planen för att främja en hållbar utveckling.

Trosa kommuns Energi- och klimatplan bygger på ett antal önskvärda framtidsbilder. Till varje framtidsbild har ett antal åtgärder tagits fram. Åtgärderna ska genomföras under perioden 2024-2026 och kommer att följas upp och utvärderas årligen. Nya åtgärdsförslag kan tas fram under genomförandetiden, medan Energi- och klimatplanen gäller för en längre tidsperiod.

Den här miljöbedömningen lyfter fram potentiella effekter av den förändring av energisystemet i Trosa kommun som avses med de framtagna framtidsbilderna. Miljöbedömningen följer de 16 nationella miljömålen som beslutades av riksdagen 1999. Energi- och klimatplanen bedöms inte medföra betydande miljöpåverkan enligt miljöbalken 6 kap. 11 § och därför görs heller ingen miljökonsekvensbeskrivning enligt bestämmelserna i miljöbalken. Där så krävs görs en miljökonsekvensbeskrivning för specifika åtgärder i samband med att dessa detaljplaneras.

All energiomvandling för produktion av el och värme påverkar miljön i någon form och utsträckning. Energieffektivisering och övergång till förnybara bränslen innebär i normalfallet en minskad användning av fossila bränslen och/eller kärnenergi. Minskad energianvändning har generellt sett även en positiv effekt på människors hälsa genom minskade utsläpp till luft. Vid en jämförelse med nollalternativet, att framtidsbilder och åtgärder inte skulle genomföras, så bedöms planalternativet ge väsentligt bättre förutsättningar för en bättre miljö.

### **Potentiella effekter utav framtidsbilderna**

Framtidsbilden ”Kommunala organisationen som föregångare” syftar främst till att minska utsläpp från fordon, minska energianvändningen, öka produktionen av förnybar energi, att färre resurser förbrukas och att utsläpp från livsmedel minskar.

Framtidsbilden ”Hållbara transporter och samhällsplanering” syftar främst till att minska utsläpp från fordon genom övergång till kollektivtrafik och cykel, att fler förnybara drivmedel tillgängliggörs samt att minska energianvändningen. Bebyggelsestrukturen har stor betydelse för transportbehov och energianvändning och samhällsplaneringen är ett av de viktigaste verktygen för energieffektivisering och minskade utsläpp av växthusgaser.

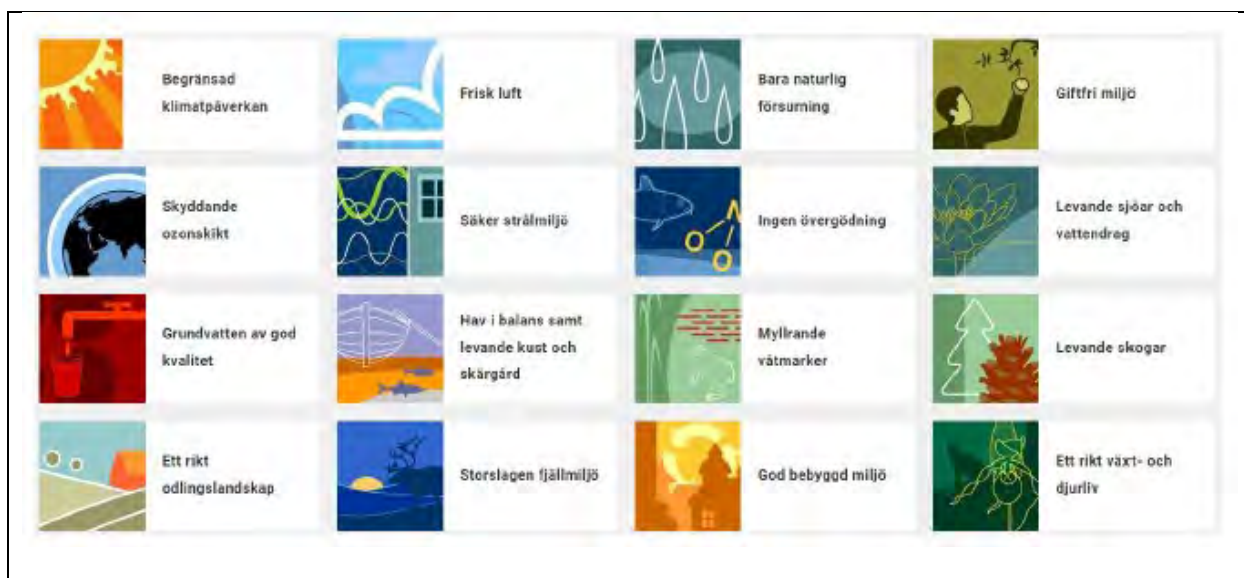
Framtidsbilden ”Förnybar energi” syftar främst till att öka el- och värmeproduktion baserad på sol, vind och bioenergi i kommunen samt att fler förnybara drivmedel tillgängliggörs och att andelen fossilfria bilar i kommunen ökar.

Framtidsbilden ”Hållbart företagande” syftar främst till att höja kunskapsnivå, intresse och erfarenhetsutbyte kring energi- och klimatfrågor hos företagare i kommunen samt att genom goda arbetsmöjligheter i kommunen minska bilpendlandet.

Framtidsbilden ”Hållbar konsumtion och beteende” syftar främst till att höja kunskapsnivå och intresse för energi- och klimatfrågor hos kommunens invånare, öka odlingsintresset samt att minska avfallsmängderna.

### Samlad miljöbedömning

Då miljöpåverkan av framtidsbilderna i många fall går ihop, görs en samlad miljöbedömning baserad på effekter från samtliga framtidsbilder och åtgärder med utgångspunkt från Sveriges miljökvalitetsmål. Se figur 1.



Figur 1. Sveriges 16 miljökvalitetsmål.

### Energieffektivisering

Energieffektiv bebyggelse leder till mindre elanvändning, ett minskat behov av användning av fossila bränslen, biobränslen och uran och därmed också mindre restprodukter från bränslepannor och kärnkraftverk. Fossila bränslen och uran är ändliga resurser. Förändringen innebär i viss mån att mer material går åt till isolering och/eller styrsystem. Denna ökade resursanvändning är dock liten sett till byggnadens livslängd. Om fler ansluter till fjärrvärmesystemet kan det innebära ökade lokala utsläpp av framförallt kväveoxider och partiklar. Värmeverken har idag rökgasrening som minskar utsläppet av partiklar till luft. Utsläpp relaterade till elproduktion, t.ex. koldioxid minskar eftersom fjärrvärmesystemet är helt förnybart i Trosa kommun.

#### Påverkan på miljökvalitetsmålen

Positiv påverkan: Begränsad klimatpåverkan, Bara naturlig försurning, Ingen övergödning, God bebyggd miljö.

Eventuell negativ påverkan: Frisk luft.

### Minskad biltrafik

Biltrafiken är en av de största utmaningarna i kommunen. Om fler väljer att cykla eller åka kollektivt istället för att ta bilen minskar användningen av fossila bränslen vilket leder till minskade utsläpp av växthusgaser till atmosfären. Effekten blir särskilt stor eftersom

Sörmlandstrafiken kör på förnybart bränsle. Minskad förbränning av kol och olja bidrar också till minskade utsläpp av svaveloxid och kväveoxider som bidrar till försurning och övergödning. Minskad biltrafik innebär också minskade partikelutsläpp från bl.a. däckslitage.

#### *Påverkan på miljö kvalitetsmålen*

Positiv påverkan: Begränsad klimatpåverkan, Bara naturlig försurning, Ingen övergödning, Frisk luft.

### **Flera förnybara drivmedel**

Den miljöpåverkan det innebär att tillgängliggöra fler förnybara drivmedel i kommunen beror på vilka bränslen som tillkommer. Idag finns etanol, HVO och laddningsmöjligheter för elbilar tillgängligt i kommunen. Förnybara bränslen innebär att användningen av ändliga resurser minskar och leder till mindre utsläpp av koldioxid. Inget drivmedel är perfekt och den bästa milen ur miljösynpunkt är den som inte körs alls. Etanol är ett förnybart drivmedel som oftast tillverkas av odlade grödor. De vanligaste råvarorna till den etanol vi använder som drivmedel i Sverige är majs, vete, sockerrör och sockerbetor. Etanol E85 består av 85 % etanol och 15 % bensin. Att köra på etanol E85 istället för på bensin minskar utsläppen av växthusgaser med nästan 50 procent. Etanol har låga utsläpp av växthusgaser, men kan i vissa fall konkurrera med matproduktion. HVO är ett dieselbränsle som framställs från vegetabiliska oljor och animaliska fetter och fungerar kemiskt snarlikt vanlig diesel. HVO förekommer som inblandad i fossil diesel i olika hög grad beroende på tankbolag. Att köra på HVO100 (100-procentig HVO) istället för på vanlig diesel minskar utsläppen av växthusgaser med nästan 80 procent.

#### *Påverkan på miljö kvalitetsmålen*

Positiv påverkan: Begränsad klimatpåverkan, Bara naturlig försurning, Ingen övergödning.

### **Fler elbilar**

Antalet elbilar och laddhybrider i kommunen ökar i snabb takt. Elmotorer är avsevärt mycket effektivare på att omvandla energi än förbränningsmotorer. Men hur resurseffektiva elbilar är beror även på elens ursprung. Ju mer förnybar elproduktion som kommer in i energisystemet, desto effektivare kommer elbilarna bli ur ett resursperspektiv. Klimatpåverkan vid biltillverkning är dock högre än för elbilar än för konventionella bilar. Det beror på att det krävs mycket fysiska resurser och energi för att tillverka elbilsbatteriet. Trots det ger en elbil mindre koldioxidutsläpp än en motsvarande bensinbil ur ett livscykelperspektiv (ICCT). Skillnaderna i utsläpp vid tillverkning minskar i takt med att batteritillverkningen optimeras och batteriåtervinning kommer igång. Inom EU håller ett regelverk på att tas fram som ska säkerställa hållbar batteritillverkning och återvinning.

#### *Påverkan på miljö kvalitetsmålen*

Positiv påverkan: Begränsad klimatpåverkan, Bara naturlig försurning, Ingen övergödning, Frisk luft.

Eventuell negativ påverkan: Giftfri miljö, Ett rikt växt- och djurliv.

### **Fler solceller/solpaneler**

Att ersätta eluppvärmning med solvärme innebär minskad användning av fossila bränslen. Miljöpåverkan från solfångare är väldigt liten. De medför inga nämnvärda utsläpp vid driften och den miljöpåverkan som uppstår när solfångarna produceras är försumbar i förhållande till deras livslängd och den energi som de kan ersätta i ett värmesystem. Inte heller solceller ger upphov till nämnvärda utsläpp vid drift. Men till skillnad från solfångare kan miljöpåverkan i samband med produktionen av solcellerna vara betydande.

Den negativa miljöpåverkan från solceller störst vid tillverkningen. Det beror bland annat på att de allra flesta solceller som produceras idag innehåller kisel. Kisel är vanligt förekommande i jordskorpan men mycket energikrävande att utvinna och rena. Ur ett livscykelperspektiv väger dock klimatnyttan med att sätta upp solceller högre och den energi som gått åt under tillverkningsfasen tjänas vanligtvis in under ett par år.

#### *Påverkan på miljö kvalitetsmålen*

Positiv påverkan: Begränsad klimatpåverkan, Bara naturlig försurning, Ingen övergödning, Frisk luft, God bebyggd miljö.

Eventuell negativ påverkan: Giftfri miljö, Ett rikt växt- och djurliv.

### **Mer vindkraft**

Vinden är en betydande och förnybar resurs och den lämpar sig dessutom bra tillsammans med vattenkraft som vi har mycket av i Sverige. Förändringen bidrar till minskad efterfrågan på fossila bränslen, biobränslen och uran och därmed också mindre restprodukter från fastbränslepannor och kärnkraftverk. Det leder till minskade utsläpp av bland annat koldioxid, partiklar, flyktiga organiska ämnen, dioxiner, kväveoxider och svavelföreningar. Efterfrågan på de ändliga naturresurser som krävs för att bygga ett vindkraftverk ökar dock.

Vindkraftverk kan få negativa konsekvenser för fåglar och fladdermöss som riskerar att dödas genom att flyga in i vindkraftverket. Rovfåglar är särskilt sårbara. Om vindkraftverken placeras i sjöar eller till havs kan monteringen riskera att skada den marina miljön. Genom att tidigt utreda artförekomster, flygstråk och övriga naturvärden i förhållanden till placering av vindkraftverk kan risken för dessa skador minskas. För att undvika kollisioner kan en åtgärd för vindkraftverk inom flygstråk för fladdermöss vara att stoppa vindkraftsanläggningen vid vindstyrkor mindre än 4 meter per sekund under den årstid då mest fladdermusaktivitet förekommer. Vindkraftverk ger upphov till buller som kan upplevas som störande för de som bor och vistas nära vindkraftverken. Vindkraftverk anses av vissa ha en

förfulande effekt på landskapsbilden och kan även ge upphov till ljusreflexer som kan upplevas som störande för närboende. Det är därför viktigt att närboende som kan påverkas av vindkraftsetableringar erbjuds delaktighet i planeringen av sådana i ett tidigt skede.

#### *Påverkan på miljö kvalitetsmålen*

Positiv påverkan: Begränsad klimatpåverkan, Bara naturlig försurning, Ingen övergödning, Frisk luft.

Eventuell negativ påverkan: God bebyggd miljö, Ett rikt växt- och djurliv.

### **Mer lokalproducerade och ekologiska livsmedel**

Satsning på lokalproducerade och ekologiska livsmedel med låg klimatpåverkan stimulerar till omställning på den lokala marknaden vilket leder till minskad användning av bekämpningsmedel och ökad biologisk mångfald. Om fler väljer att odla en del av vardagsmaten själv minskar också transportbehovet.

#### *Påverkan på miljö kvalitetsmålen*

Positiv påverkan: Giftfri miljö, Ett rikt växt- och djurliv, Begränsad klimatpåverkan.

### **Mindre avfall**

Minskade avfallsmängder leder till mindre energiförbrukning vid tillverkning och återvinning, färre transporter och mindre resursanvändning.

*Påverkan på miljö kvalitetsmålen*

Positiv påverkan: Begränsad klimatpåverkan, Giftfri miljö.

### **Ökade kunskaper om energi- och klimatfrågor**

Flera av åtgärderna syftar till långsiktigt informations- och utbildningsarbete, såväl i den kommunala organisationen som hos kommuninvånare och företagare. Det är svårt att bedöma effekterna av detta. Men ökade kunskaper och insikter om vilken miljöpåverkan som ens handlingar och beteenden ger upphov till leder sannolikt till ett ökande intresse att minska den miljöpåverkan. I många fall krävs också djupare kunskap om ett område för att kunna veta vilka val som är de bästa ur ett miljöperspektiv.

*Påverkan på miljö kvalitetsmålen*

Positiv påverkan: Begränsad klimatpåverkan

6

**Kommunstyrelsen**  
Kommunkontoret  
Torbjörn Unnebäck  
Personalchef  
0156-520 13  
torbjorn.unneback@trosa.se

Tjänsteskrivelse  
Datum  
2023-10-27  
Diarienummer  
KS 2023/120



## Hållbar Medarbetar Engagemang (HME) medarbetarenkät

### Förslag till beslut

Kommunstyrelsen förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige noterar till protokollet att fullmäktige tagit del av resultatet av medarbetarundersökningen Hållbar Medarbetar Engagemang (HME).

### Sammanfattning

Trosa kommun har för 11:e gången genomfört Sveriges kommuner och Regioner (SKR) gemensamma medarbetarenkät, Hållbar Medarbetar Engagemang "HME".

Jämförs resultatet utifrån ett index med en skala på 0-100 är det totala värdet 84 index för Trosa kommun, vilket är samma nivå jämfört med föregående års mätning. Det kan jämföras med 80 index som är medelvärdet för de ca 20 kommunerna som har rapporterat in till SKR för 2023.

### Ärendet

Den gemensamma medarbetarundersökningen som genomförs årligen kallas för Hållbar Medarbetar Engagemang (HME). Totalt rör det sig om 9 frågor som tar sin utgångspunkt från tre huvudområden d.v.s. motivation, ledarskap och styrning. Under 2013 och t.o.m. 2023 har drygt 220 kommuner och ett antal Regioner som genomförde enkätundersökningen en eller flera gånger.

I samband med att Sveriges kommuner och Regioner (SKR) tagit fram dessa gemensamma enkätfrågor kan vi räkna med att denna enkät kommer ett bli en standard för många kommuner och landsting i framtiden. Fördelen med att få en gemensam enkät där kommunerna och landstingen svarar på samma sätt är att enkätresultatet blir jämförbart. På sikt kommer det innebära att Trosa kommun kan jämföra sina resultat med andra jämförbara kommuner. Resultaten går också att bryta ner per huvudområde (motivation, ledarskap och styrning) men det går också att jämförbara mellan verksamhetsområden, d.v.s. grundskola, förskola, hemtjänst, SÄBO, kultur och fritid m.fl.

Kommunfullmäktiges mål är satt att vi ska tillhöra de 10 procent bästa av de kommuner som redovisat något resultat. I och med årets resultat kan vi konstatera att vi vida överträffar det högst ställda målet. Med de aktuella siffrorna för 2023 placerar vi oss på första plats avseende 2023, men värt att notera att det fortfarande är få kommuner som har rapporterat resultat för 2023. För att få en lite större grupp har vi också jämfört oss med alla som rapporterat in resultat för 2022 och 2023 och då placerar vi oss på plats 3, då handlar det om totalt ca 120 kommuner.

Den totala svarsfrekvensen har varje år legat på en mycket hög nivå och gör så även detta år. Totalt har 849 individer svarat på enkäten vilket motsvarar en svarsfrekvens på över 90 procent. Svarsfrekvensen är hög och jämn inom samtliga nämnder/verksamheter. Enkäten fylls i digitalt, via en s.k. e-tjänst.

Johan Sandlund  
Kommunchef

Torbjörn Unneback  
Personalchef

## Bilagor

Hållbar Medarbetar Engagemang – frågeställningar och resultat

## Beslut till

Kommunstyrelsen



## Hållbart Medarbetar Engagemang, HME

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har tagit fram nio gemensamma enkätfrågor som tar sikte på att utvärdera/utveckla medarbetarengagemanget: Motivation, Ledarskap och Styrning.

Trosa kommuns politiska nämnder har samtidigt satt upp höga ambitionsnivåer om att mäta och utveckla medarbetarengagemanget:

### **Trosa ska tillhöra de 10% bästa!**

Syftet med denna enkät är dels att få ett jämförelsematerial, dels att kunna analysera kopplingen mellan medarbetarengagemang och verksamhetsresultat.

## Hållbart MedarbetarEngagemang, HME

### **Motivation**

- 1a. Mitt arbete känns meningsfullt
- 1b. Jag lär nytt och utvecklas i mitt dagliga arbete
- 1c. Jag ser fram emot att gå till arbetet

### **Ledarskap**

- 2a. Min närmaste chef visar uppskattning för mina arbetsinsatser
- 2b. Min närmaste chef visar förtroende för mig som medarbetare
- 2c. Min närmaste chef ger mig förutsättningar att ta ansvar i mitt arbete

### **Styrning**

- 3a. Jag är insatt i min arbetsplats mål
- 3b. Min arbetsplats mål följs upp och utvärderas på ett bra sätt
- 3c. Jag vet vad som förväntas av mig i mitt arbete



## Hållbart Medarbetar Engagemang, HME 2021-2023

Totalt index Totalt 849 st (ca 90%)	2021 Totalt Index	2022 Totalt Index	2023 Totalt Index	2023 SKR Index
<b>Motivation</b>	<b>85</b>	<b>84</b>	<b>84</b>	<b>80</b>
Mitt arbete känns meningsfullt	90	90	90	
Jag lär nytt och utvecklas i mitt arbete	81	81	81	
Jag ser fram emot att gå till arbetet	80	81	80	
<b>Ledarskap</b>	<b>85</b>	<b>83</b>	<b>84</b>	<b>80</b>
Chef visar uppskattning för arbetsinsatser	81	79	81	
Chef visar förtroende för mig...	85	86	86	
Chef ger mig förutsättningar att ta ansvar	85	84	84	
<b>Styrning</b>	<b>84</b>	<b>84</b>	<b>84</b>	<b>80</b>
Insatt i arbetsplatsens mål	85	86	86	
Arbetsplatsens mål följs upp, utvärderas...	74	76	77	
Jag vet vad som förväntas av mig	88	88	88	
<b>Totalt</b>	<b>84</b>	<b>84</b>	<b>84</b>	<b>80</b>

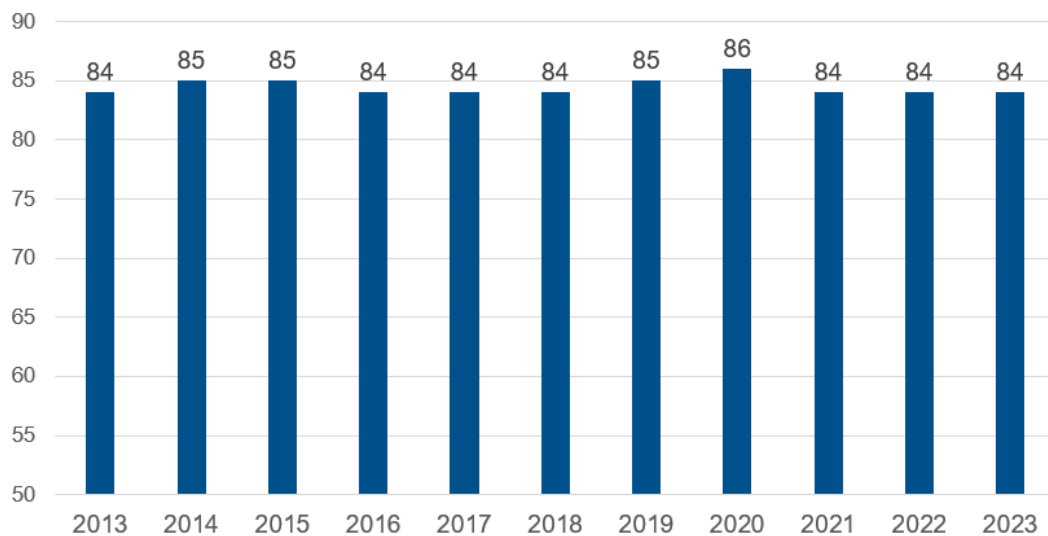
## Hållbart Medarbetar Engagemang, HME 2023

Verksamheter/nämnder index 849 st svar (ca 90%)	2023 BoU Index	2023 VoO Index	2023 KFTS index	2023 SBK Index	2023 IFO Index	2023 KK Index	2023 Trosa Index
<b>Motivation</b>	<b>85</b>	<b>81</b>	<b>82</b>	<b>91</b>	<b>75</b>	<b>88</b>	<b>84</b>
Mitt arbete känns meningsfullt	91	89	89	92	84	92	90
Jag lär nytt och utvecklas i mitt arbete	83	78	81	96	68	86	81
Jag ser fram emot att gå till arbetet	81	78	76	85	71	85	80
<b>Ledarskap</b>	<b>84</b>	<b>82</b>	<b>82</b>	<b>96</b>	<b>77</b>	<b>90</b>	<b>84</b>
Chef visar uppskattning för arbetsinsatser	81	79	80	92	76	88	81
Chef visar förtroende för mig...	87	84	84	98	79	95	86
Chef ger mig förutsättningar att ta ansvar	84	83	83	98	75	87	84
<b>Styrning</b>	<b>87</b>	<b>80</b>	<b>82</b>	<b>89</b>	<b>79</b>	<b>80</b>	<b>84</b>
Insatt i arbetsplatsens mål	89	82	84	94	87	83	86
Arbetsplatsens mål följs upp, utvärderas...	80	72	77	81	67	75	77
Jag vet vad som förväntas av mig	91	86	84	92	82	82	88
<b>Totalt</b>	<b>85</b>	<b>81</b>	<b>82</b>	<b>92</b>	<b>77</b>	<b>86</b>	<b>84</b>

→ → → → → → →

## Hållbart Medarbetar Engagemang, HME 2013-2023

Trosa kommuns utveckling 2013-2023 (index)

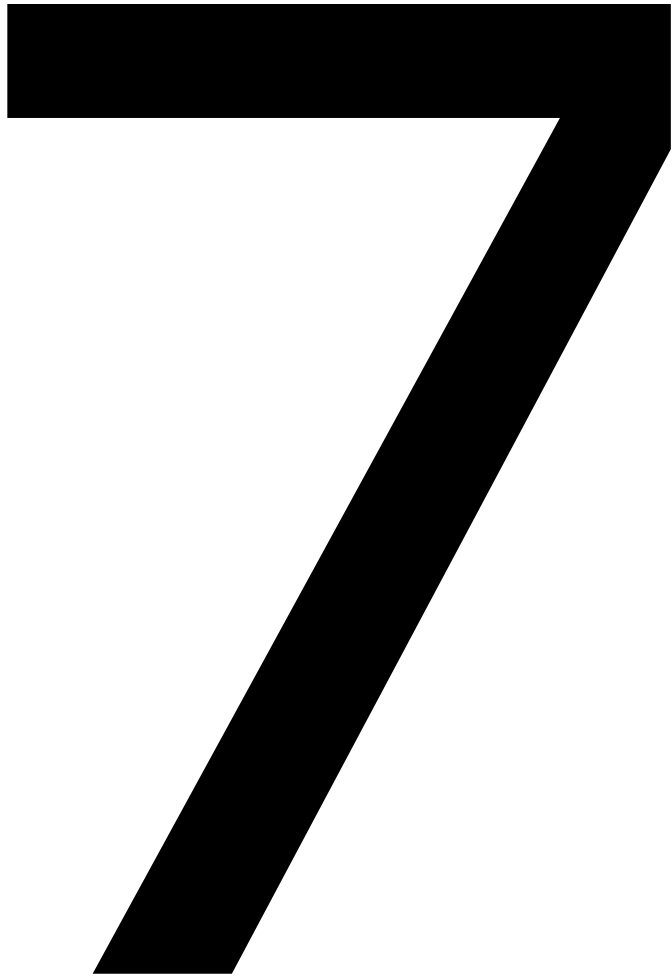


## HME 2022-2023

Rankinglista 2022-2023 (totalt ca 120 kommuner)

HME-enkäter Rankinglista	Motivation	Ledarskap	Styrning	Totalt
Vetlanda (2022)	86	87	85	86
Ätvidaberg (2022)	83	85	87	85
<b>Trosa (2023)</b>	<b>84</b>	<b>84</b>	<b>84</b>	<b>84</b>
Vingåker (2022)	82	80	81	81
Katrineholm (2023)	80	81	82	81
Strängnäs (2022)	79	82	80	80
Gnesta (2022)	80	81	78	80
Eskilstuna (2022)	79	78	80	80
Oxelösund (2022)	78	77	79	78
Nyköping (2022)	76	77	77	77
Södertälje (2022)	78	75	79	77
Åre (2022)	76	76	73	75
Finspång (2022)	74	72	77	74

Trosa 3:a



**§ 68**

**TSN 2023/62**

## Ändring av verksamhetsområdet för kommunalt VA

### Beslut

Teknik- och servicenämndens förslag till kommunfullmäktige:

Det kommunala verksamhetsområdet för vattentjänster ändras i områdena Kronstigen Östra, Stensunds gård, Vagnhärads-Djupvik, Långnäs, Lagnö, Ekebonäs, Hammarby, Väsby, Tallbacken, Öbolandet, Hökeberga – Åda dal, Björke samt Tomtaklintskogens naturreservat enligt bilaga till tjänsteskrivelse, daterad 2023-10-04.

---

### Ärendet

När den allmänna VA-anläggningen ska byggas ut av kommunen behöver även verksamhetsområdet utökas för att Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster ska bli tillämpningsbar och därmed VA-taxan samt ABVA.

År 2008 antogs verksamhetsområden i kommunfullmäktige (KS 2008/82) till följd av den då nya lagen som reglerar VA-verksamheten. Trosa kommuns verksamhetsområden för vattentjänster har genom senare beslut utökats områdesvis i takt med kommunens tillväxt. Vissa ändringar och kompletteringar kvarstår till följd av annat utfall av fastighetsbildningar än planerat samt även tillkommande och ej genomförd bebyggelse.

Utöver detta råder viss osäkerhet i äldre beslutade verksamhetsområden och vilka fastigheter som omfattas av dessa beslut, varför nya beslut anses nödvändigt av tekniska enheten.

En sammanställning över beslutade och gällande verksamhetsområden ajourhålls i digitalt kartverk hos tekniska enheten.

### Ärendets beredning

- Tjänsteskrivelse från teknisk chef Ulf Hagstedt och gruppchef VA och renhållning Åsa Westlund, 2023-10-04
- Kartor med verksamhetsområdets geografiska utbredning inkl. sammanställning av berörda fastigheter

### Kopia till:

Kommunstyrelsen

**Tekniska enheten**  
VA  
Åsa Westlund  
0156-523 01  
asa.westlund@trosa.se

Tjänsteskrivelse  
Datum  
2023-10-04  
Dnr  
TSN 2023/62



## Ändring av verksamhetsområdet för kommunalt VA

### Förslag till beslut

Teknik- och servicenämndens förslag till kommunfullmäktige:

Det kommunala verksamhetsområdet för vattentjänster ändras i områdena Kronstigen Östra, Stensunds gård, Vagnhärads-Djupvik, Långnäs, Lagnö, Ekebonäs, Hammarby, Väsby, Tallbacken, Öbolandet, Hökeberga – Åda dal, Björke samt Tomtaklinskogens naturreservat enligt bilaga till denna tjänsteskrivelse, daterad 2023-10-04.

### Sammanfattning

När den allmänna VA-anläggningen ska byggas ut av kommunen behöver även verksamhetsområdet utökas för att Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster ska bli tillämpningsbar och därmed VA-taxan samt ABVA.

År 2008 antogs verksamhetsområden i kommunfullmäktige (KS 2008/82) till följd av den då nya lagen som reglerar VA-verksamheten. Trosa kommuns verksamhetsområden för vattentjänster har genom senare beslut utökats områdesvis i takt med kommunens tillväxt. Vissa ändringar och kompletteringar kvarstår till följd av annat utfall av fastighetsbildningar än planerat samt även tillkommande och ej genomförd bebyggelse.

Utöver detta råder viss osäkerhet i äldre beslutade verksamhetsområden och vilka fastigheter som omfattas av dessa beslut, varför nya beslut anses nödvändigt av tekniska enheten.

En sammanställning över beslutade och gällande verksamhetsområden ajourhålls i digitalt kartverk hos tekniska enheten.

### Ärendet

Föreslagen ändring av det kommunala verksamhetsområdet för vattentjänster beskrivs med områdes namn, samt vilka av vattentjänsterna dricksvatten, spillvatten och dagvatten som omfattas, i bilaga till tjänsteskrivelsen.

Där behov av vattentjänster inte längre föreligger föreslås en inskränkning av verksamhetsområdet då det endast ska omfatta bebyggelse som har ett behov av allmänna vattentjänster enligt vattentjänstlagen.

#### **Kronstigen Östra**

Verksamhetsområdet för dricks- och spillvatten (VS) utökas med tio fastigheter i samband med exploatering i anslutning till befintligt verksamhetsområde.

#### **Stensunds gård**

Verksamhetsområdet för dricks- och spillvatten (VS) utökas med 13 fastigheter. Området är anslutet till kommunalt dricks- och spillvatten samt angränsar till gällande verksamhetsområde.

#### **Vagnhärads-Djupvik**

Verksamhetsområdet för dricks- och spillvatten (VS) utökas med tio fastigheter. Området är sedan tidigare anslutet till kommunala ledningsnätet men har inte omfattats av verksamhetsområde.

#### **Långnäs**

Verksamhetsområdet för dricks- och spillvatten (VS) utökas med 18 fastigheter. Området är anslutet till det kommunala ledningsnätet.

#### **Lagnö**

Verksamhetsområdet för dricks- och spillvatten (VS) utökas med 108 fastigheter. Området är anslutet till det kommunala ledningsnätet. Trosa kommun övertog ledningsnätet från 2010 och området anslöts via Öbolandet till kommunalt dricks- och spillvatten.

#### **Ekebonäs**

Verksamhetsområdet för dricks- och spillvatten (VS) utökas med fem fastigheter till följd av exploatering.

#### **Hammarby**

Verksamhetsområdet för dricks- och spillvatten (VS) utökas med nio fastigheter till följd av exploatering.

#### **Väsby**

Verksamhetsområdet för dricks-, spill- och dagvatten (VSD) utökas med 16 fastigheter till följd av utförd exploatering.

#### **Tallbacken**

Verksamhetsområdet för dricks-, spill- och dagvatten (VSD) utökas med en fastighet för förskola.

### **Öbolandet**

Verksamhetsområdet för dricks- och spillvatten (VS) utökas med 331 fastigheter. Merparten av berörda fastigheter är anslutna till det kommunala ledningsnätet. Området är till antalet fastigheter det största genomförda omvandlingsområdet i Trosa kommun och första fastigheterna anslöts år 2012.

### **Hökeberga**

Verksamhetsområdet för dricks- och spillvatten (VS) utökas med sex fastigheter till följd av exploatering.

### **Björke**

Verksamhetsområdet för dricks- och spillvatten (VS) inskränks med nio fastigheter till följd av utebliven exploatering.

### **Tomtaklinskogens naturreservat**

Verksamhetsområdet för dricksvatten, spillvatten och dagvatten (VSD) inskränks med del av en fastighet till följd av inrättat naturreservat.

Åsa Westlund  
Gruppchef VA/Renhållning

Ulf Hagstedt  
Teknisk chef

### **Bilaga**

Kartor med verksamhetsområdets geografiska utbredning inkl. sammanställning av berörda fastigheter

### **Beslut till**

Kommunstyrelsen



8

§ 46

KFN 2023/28

## Regler för föreningsbidrag 2024-2027

### Beslut

Kultur- och fritidsnämndens förslag till kommunfullmäktige:  
Kommunfullmäktige antar Regler för föreningsbidrag 2024–2027.

---

### Ärendet

*Regler för föreningsbidrag 2020-2022* antogs av fullmäktige 2019. När regelverket var på väg att upphöra påbörjades en översyn som kom fram till att det var önskvärt att invänta valresultaten från 2022 års val till riksdag, region och kommun innan ett arbete med att revidera reglerna sattes igång. Fullmäktige beslutade därför i slutet av 2022 att förlänga giltighetstiden för reglerna till dess att en reviderad version fanns att hantera.

Kontoret inledde arbetet med en revidering under hösten 2022. I enlighet med beslut i kultur- och fritidsnämnden har nämndens presidium utgjort referensgrupp.

### Sammanfattning av förändring av bidragsregler

- Mindre omformuleringar av vissa bidragsregler för att förtydliga Trosa kommuns vilja gällande föreningsbidrag
- Automatiskt startbidrag till de nystartade föreningar som beviljats bidragsberättigande
- Aktivitetsbidrag, tidigare kulturaktivitetsbidrag, blir sökbart för alla föreningskategorier
- Höjning av aktivitetsbidraget till idrotts-, sociala och pensionärsföreningar med 10 %
- Höjning av driftbidrag för lokal/anläggning med 10 %, gäller samtliga föreningskategorier.
- Höjning av verksamhetsbidraget för kulturföreningar med 10 %, gäller bidrag per medlem
- För att undvika att hamna i samma situation igen efter nästa val 2026 föreslås det reviderade dokumentet ha en giltighetstid t.o.m. 2027.

### Ärendets beredning

- Tjänsteskrivelse från kultur- och föreningschef Sara Fältskog Eldros, 2023-09-21
- Förslag till Regler för föreningsbidrag 2024-2027
- Regler för föreningsbidrag 2022-2022

### Kopia till:

Kommunstyrelsen

**KFTS-kontoret**  
Kultur och förening  
Sara Fältskog Eldros  
Kultur- och föreningschef  
0156-522 19  
sara.faltskogeldros@trosa.se

Tjänsteskrivelse  
Datum  
2023-09-21  
Diarienummer  
KFN 2023/28



## Regler för föreningsbidrag 2024–2027

### Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämndens förslag till kommunfullmäktige:  
Kommunfullmäktige antar Regler för föreningsbidrag 2024–2027.

### Ärendet

*Regler för föreningsbidrag 2020-2022* antogs av fullmäktige 2019. När regelverket var på väg att upphöra påbörjades en översyn som kom fram till att det var önskvärt att invänta valresultaten från 2022 års val till riksdag, region och kommun innan ett arbete med att revidera reglerna sattes igång. Fullmäktige beslutade därför i slutet av 2022 att förlänga giltighetstiden för reglerna till dess att en reviderad version fanns att hantera.

Kontoret inledde arbetet med en revidering under hösten 2022. I enlighet med beslut i kultur- och fritidsnämnden har nämndens presidium utgjort referensgrupp.

### Sammanfattning av förändring av bidragsregler

- Mindre omformuleringar av vissa bidragsregler för att förtydliga Trosa kommuns vilja gällande föreningsbidrag
- Automatiskt startbidrag till de nystartade föreningar som beviljats bidragsberättigande
- Aktivitetsbidrag, tidigare kulturaktivitetsbidrag, blir sökbart för alla föreningskategorier
- Höjning av aktivitetsbidraget till idrotts-, sociala och pensionärsföreningar med 10 %
- Höjning av driftbidrag för lokal/anläggning med 10 %, gäller samtliga föreningskategorier.
- Höjning av verksamhetsbidraget för kulturföreningar med 10 %, gäller bidrag per medlem
- För att undvika att hamna i samma situation igen efter nästa val 2026 föreslås det reviderade dokumentet ha en giltighetstid t.o.m. 2027.

Sara Fältskog Eldros  
Kultur- och föreningschef

## Bilagor

1. Förslag till Regler för föreningsbidrag 2024-2027.
2. Regler för föreningsbidrag 2022-2022.

## Beslut till

Kommunstyrelsen



# Regler för föreningsbidrag 2024–2027

---

Antagen av:	Kommunfullmäktige 2023-XX-XX, § X, dnr KS 2023/X
Dokumentkategori:	Styrdokument
Dokumenttyp:	Föreskrift

**Kultur- och fritidsnämnden**  
Sara Fältskog Eldros  
kultur- och föreningschef  
0156-522 19  
sara.faltskogeldros@trosa.se

Regler för föreningsbidrag  
Datum  
2023-09-21  
Diarienummer  
KFN 2023/28



## Innehållsförteckning

<b>Syfte och mål med bidragsgivningen i Trosa kommun .....</b>	<b>2</b>
Syfte .....	2
Mål .....	2
Bidragsberättigande .....	2
<b>Föreningskategorier .....</b>	<b>4</b>
<b>Idrottsföreningar .....</b>	<b>5</b>
Aktivitetsbidrag .....	5
Ledarutbildningsbidrag .....	5
<b>Kulturföreningar .....</b>	<b>7</b>
Verksamhetsbidrag .....	7
<b>Sociala föreningar och pensionärsföreningar .....</b>	<b>8</b>
Aktivitetsbidrag .....	8
<b>Alla föreningar .....</b>	<b>9</b>
Driftbidrag för lokal och anläggning .....	9
Startbidrag .....	10
Arrangemangsbidrag .....	10
Stöd för utvecklingsprojekt och särskilda insatser .....	10
<b>Stöd till studieförbund och regionala organisationer .....</b>	<b>12</b>
Sörmlandsidrotten .....	12
Länsbildningsförbundet Sörmland .....	12

## Syfte och mål med bidragsgivningen i Trosa kommun

### Syfte

Trosa kommuns stöd till föreningslivet tar avstamp i *Fastlagd kurs för Trosa kommun*, med målsättningen att verka för ett ökat samarbete med föreningslivet och andra ideella organisationer.

Bidragsgivningen ska vara ett stöd till föreningslivet i Trosa kommun, där föreningarna har en demokratisk, opolitisk, sekulär och ideell verksamhet som skapar meningsfull och innehållsrik fritid samt förutsättningar för en god folkhälsa.

### Mål

1. Föreningslivet erbjuder ett brett utbud av olika aktiviteter i hela Trosa kommun,
2. Föreningslivet främjar barns och ungas deltagande i kultur- och fritidslivet,
3. Föreningslivet främjar samverkan mellan civilsamhälle, näringsliv, entreprenörer och Trosa kommuns olika verksamheter,
4. Föreningslivet främjar integration, jämställdhet och tillgänglighet för alla kommunens invånare,
5. Föreningslivet bidrar till en aktiv livsstil och motverkar missbruk i alla dess former.

Trosa kommun har två olika typer av bidrag som ska möjliggöra för föreningar att bedriva ett rikt och hälsofrämjande aktivitetsutbud: **kontantbidrag**, t.ex. aktivitetsbidrag, driftbidrag, ledarutbildningsbidrag, arrangemangsbidrag och startbidrag, och **subventionerade lokalkostnader**. Anläggningar som kommunen har huvudansvaret för och som hyrs ut per timme subventioneras med lägre timtaxa för föreningsaktiviteter. Detta jämföras med kontantstöd.

Beslut om bidrag fattas av ansvarig tjänsteperson utifrån gällande regelverk och meddelas föreningen, om inget annat framgår av bidragsreglerna.

Bidragsreglerna utvärderas regelbundet och uppdateras vid behov, minst vart fjärde år.

### Bidragsberättigande

En förening som vill ansöka om bidragsberättigande ska uppfylla följande kriterier:

- Ha en demokratiskt vald styrelse och årliga styrelsemöten,
- Vara partipolitiskt och religiöst obunden,
- Vara öppen för alla som vill vara medlemmar,
- Ha regelbundna öppna sammankomster,
- Ta ut medlemsavgift,
- Ha organisationsnummer och bank-/postgiro eller ha pågående ansökan hos Skatteverket och bank.

Föreningar som vänder sig till barn och unga ska dessutom:

- Aktivt arbeta för att motverka mobbning, kränkningar, särbehandling, sexuellt ofredande, och användande av alkohol, narkotika, dopningspreparat, tobak, m.m. (ANDT),
- Rutinmässigt kontrollera begränsat utdrag ur belastningsregistret för idrottsledare, tränare och andra föreningsmedlemmar som arbetar med barn,
- På begäran kunna redogöra för sina rutiner för detta arbete.

### **Ansöka om bidragsberättigande**

Att vara bidragsberättigad förening innebär att föreningen har rätt att ansöka om bidrag i enlighet med Trosa kommuns regler för föreningsbidrag, samt att hyra kommunala lokaler till föreningstaxa.

Beslut om bidragsberättigande fattas i kultur- och fritidsnämnden. För att ansöka om bidragsberättigande ska föreningen registrera sig i Trosa kommuns föreningsregister. OBS: kontrollera att föreningen inte redan finns registrerad. I så fall, kontakta kultur- och föreningschefen. Ansökan behandlas i närmast kommande nämndsammanträde, under förutsättning att ärendet inkommit i tid för ärendeberedning.

Till ansökan ska bifogas:

- Information som styrker att samtliga ovannämnda kriterier för bidragsberättigande uppfylls
- Verksamhetsplan som beskriver det kommande årets verksamhet.
- Föreningar som varit verksamma längre tid än 12 månader ska även bifoga ett reviderat årsbokslut med godkänd revisionsberättelse

Nystartade föreningar (ej aktiv längre tid än 12 månader) erhåller i samband med beslut om bidragsberättigande automatiskt ett Startbidrag, se s. 8.

### **Bibehålla bidragsberättigande**

En förening som beviljats bidragsberättigande behåller inte detta berättigande per automatik. För att bibehålla bidragsberättigandet ska föreningen årligen redovisa:

- Verksamhetsberättelse för föregående år
- Årsredovisning med godkänd revisionsberättelse
- Budget för kommande år
- Verksamhetsplan för kommande år
- Ekonomisk redovisning av ungdomsverksamhet
- Medlemsantal, fördelat på ålder (0–20 år, 20+ år) och kön (kvinnor/män)

Föreningen har skyldighet att ställa sina räkenskaper och redovisningshandlingar till förfogande på så sätt som kommunen bestämmer.

Kommunen äger rätt att kontrollera närvarokort och antal betalande medlemmar i bidragsberättigad ålder, upprättad medlemsmatrikel eller upprättad genom



vederbörande riksorganisations revisor eller notarius publicus, undertecknat intyg rörande organisationens medlemstal.

Föreningen har även skyldighet att årligen uppdatera sina uppgifter i Trosa kommuns föreningsregister, delta i sammankomster som initierats av Trosa kommun samt på begäran kunna intyga att ovan beskrivna kriterier för bidragsberättigande uppfylls.

Det åligger bidragsmottagande förening att förvara vid ansökan återopande handlingar i minst fem år efter bidragsårets utgång.

Bidrag som har utbetalats på grund av felaktiga ansökningsuppgifter, eller som av någon orsak inte har kunnat utnyttjas för angivet syfte, ska återbetalas till Trosa kommun i sin helhet.

En förening som underlåter att uppfylla dessa skyldigheter kan komma att fråntas sitt bidragsberättigande. Om föreningen underlåter att redovisa efterfrågade dokument för att bibehålla sitt bidragsberättigande kommer föreningen att nekas rätten att söka bidrag och hyra lokaler till föreningstaxa till dess att dokumenten inlämnats.

## Föreningskategorier

### **Idrottsföreningar**

Hit räknas föreningar som bildats med syfte att utöva och/eller tävla i en eller flera idrotter. För att räknas som idrottsförening ska idrotten vara godkänd av Riksidrottsförbundet.

### **Kulturföreningar**

Hit räknas föreningar som bildats med syfte att utöva kulturverksamhet, t.ex. litterära sällskap, konstföreningar, hembygdsföreningar och arrangörsföreningar inom scenkonst eller musik.

### **Sociala föreningar**

Hit räknas föreningar som bildats med syfte att stärka social sammanhållning, hjälpa utsatta grupper eller främja ett ideellt syfte, t.ex. integration, tillgänglighet eller jämställdhet.

### **Pensionärsföreningar**

Hit räknas föreningar som bildats med syfte att skapa social samvaro för pensionärer och aktivt främja äldres intressen.

## Idrottsföreningar

Följande bidrag kan sökas av bidragsberättigade föreningar inom kategorin Idrottsföreningar.

### Aktivitetsbidrag

#### Syfte

Det kommunala aktivitetsstödet är avsett att stimulera till ökat antal planerade och genomförda sammankomster samt att komplettera den statliga bidragsformen.

#### Villkor

- Föreningen ska uppfylla Riksidrottsförbundets föreskrifter för statligt LOK-stöd.
- Bidraget utgår till barn och ungdomar mellan 7 och 25 år samt för ledare som är mellan 13 och 25 år.
- Bidraget utgår för sammankomster som sker i föreningens regi.
- En sammankomst ska vara en ledarledd gruppaktivitet.
- Ledare ska vara utsedd av föreningen samt vara lägst 13 år.
- En sammankomst ska pågå minst 60 minuter, inkl. omklädning, och omfatta minst tre bidragsberättigade deltagare, utöver ledare.
- Gruppen får inte, även om det finns flera ledare, delas in i mindre grupper för att erhålla flera sammankomster.
- En deltagare får endast räknas en gång/dag.
- Föreningen ska på begäran kunna redovisa antal sammankomster och deltagare.

#### Bidragets storlek

- Bidrag per sammankomst: 19,80 kr
- Bidrag per godkänd deltagare: 16,50 kr

### Ledarutbildningsbidrag

#### Syfte

Ledarutbildningsbidraget är avsett att stötta föreningarnas försörjning av ledare, vilket ur ett större perspektiv även främjar ungas demokratiska skolning samt tillgången på ledarkompetens i samhället i stort.

#### Villkor

- Föreningen ska uppfylla Riksidrottsförbundets föreskrifter för statligt LOK-stöd.
- Bidrag utgår för utbildning med inriktning att skapa kompetens eller höja kompetens inom föreningar, med syfte att underlätta föreningens möjligheter att uppnå angivna mål enligt föreningens stadgar.
- För att få ledarutbildningsbidrag förutsätts att kursdeltagarna efter utbildningen verkar inom föreningens verksamhet.
- Sökanden ska det år då utbildningen genomförs vara minst 13 år.

- Vid intern utbildning i föreningens regi ska kursplan godkännas av fritidskontoret före genomförande. Kursplanen ska innehålla kurspresentation, preliminär kostnads kalkyl och beräknat deltagarantal.
- Vid ansökan ska bevis om genomförd utbildning biläggas.
- Bidraget söks retroaktivt, efter genomförd utbildning.
- Bidrag utgår enbart till utbildningar som ägt rum under innevarande kalenderår eller senast en månad efter genomförd utbildning.
- Bidrag utgår inte för deltagande i kongress, förbundsmöte, läger eller motsvarande.
- Bidrag till ledarutbildning i förening ej tillhörig Riksorganisation kan erhållas efter särskild prövning.

### **Bidragets storlek**

Bidrag utgår med 75 % av föreningens faktiska nettokostnader för ledarutbildning, inkl. resor.

## Kulturföreningar

Dessa bidrag kan sökas av bidragsberättigade föreningar inom kategorin Kulturföreningar.

## Verksamhetsbidrag

### Syfte

Verksamhetsbidraget är avsett att stötta kulturföreningarna i deras löpande verksamhet samt att genomföra kulturverksamhet riktad mot allmänheten. Bidraget är också utformat för att stimulera planerad verksamhet gentemot de av Trosa kommun prioriterade målgrupperna barn/unga, nyanlända och personer med funktionsvariation.

### Villkor

- Bidraget baseras på planerad verksamhet under innevarande år.
- Bidraget kan sökas för halvår eller helår. Redovisningsperioder för halvår är 1/1–30/6 eller 1/7–31/12. Sista ansökningsdag för resp. redovisningsperiod är 31/3 och 30/9. Redovisningsperiod för helår är 1/1–31/12. Sista ansökningsdag för helår är 31/3.
- Bidrag utgår för aktiviteter som äger rum i Trosa kommun.
- Efter avslutad redovisningsperiod ska samtliga aktiviteter i verksamhetsplanen redovisas.

### Bidragets storlek

- Bidrag per medlem: 77 kr
- Bidrag per öppen aktivitet för allmänheten: 1 000 kronor
- Bidrag per aktivitet för prioriterade grupper: 2 000 kronor
- Bidrag för konstutställningar: 400 kronor per dag
- Bidrag utgår enligt ovanstående belopp, dock max 40 000 kr/år

## Sociala föreningar och pensionärsföreningar

Dessa bidrag kan sökas av bidragsberättigade föreningar inom kategorin Sociala föreningar och pensionärsföreningar.

### Aktivitetsbidrag

#### **Syfte**

Stödet är avsett att ge ökade möjligheter för genomförande av idéer eller sammankomster inom kommunen som främjar integration, samverkan mellan/inom åldersgrupper, eller för socialt utsatta grupper.

#### **Villkor**

- Bidraget utgår till deltagare och ledare som deltar i sammankomster i föreningens regi.
- En sammankomst ska vara en ledarledd gruppaktivitet.
- En sammankomst ska pågå minst 60 minuter.
- En sammankomst ska omfatta minst 3 deltagare utöver ledare.
- Gruppen får inte, även om det finns flera ledare, delas in i mindre grupper för att erhålla flera sammankomster.
- En deltagare får endast räknas en gång per dag.

#### **Bidragets storlek**

- Bidrag per sammankomst: 3,30 kr
- Bidrag per godkänd deltagare: 2,90 kr

## Alla föreningar

Dessa bidrag kan sökas av samtliga bidragsberättigade föreningar oavsett föreningskategori.

### Driftbidrag för lokal och anläggning

#### **Syfte**

Driftbidraget syftar till att ge föreningar som verkar i egna eller andras lokaler en subventionerad lokal- och anläggningskostnad.

#### **Villkor**

- Ideella föreningar som driver/förvaltar eller hyr icke kommunalt ägda eller subventionerade anläggningar/lokaler kan söka bidraget.
- Vid förändringar eller nyanskaffning av lokaler eller anläggningar ska kommunens godkännande alltid inhämtas innan bidrag kan utgå.
- Inget kontantbidrag utgår för lokal hyrd av kommunen enligt årligen fastställd taxa. Taxan är subventionerad.

#### **Bidragsberättigade löpande lokal- och anläggningskostnader**

- Hyra, amortering, ränta
- Uppvärmning
- Förbrukningsel
- Försäkring
- Sophämtning, sotning

#### **Bidragets storlek**

##### *Idrottsföreningar*

- Bidrag för egenägd lokal eller anläggning utgår med maximalt 60 % av föreningens faktiska nettokostnader, dock max 110 000 kr.
- Förening som hyr en icke kommunägd lokal med hyreskontrakt erhåller max 60 % av hyreskostnaden, dock max 110 000 kr.

##### *Kulturföreningar, pensionärsföreningar och sociala föreningar*

- Bidrag för egenägd lokal eller anläggning utgår med maximalt 40 % av föreningens faktiska nettokostnader, dock max 44 000 kr.
- Förening som hyr en icke kommunägd lokal med hyreskontrakt erhåller max 40 % av hyreskostnaden, dock max 44 000 kr.

## Startbidrag

Varje nystartad förening som godkänts som bidragsberättigad av Kultur- och fritidsnämnden beviljas ett startbidrag om 3 000 kr för det första verksamhetsåret. Bidraget betalas ut i samband med godkännandet av bidragsberättigande.

Med nystartad förening avses förening som har varit verksam i max 12 månader.

## Arrangemangsbidrag

### Syfte

Det kommunala arrangemangsbidraget är avsett att ge ökade möjligheter för genomförande av offentliga arrangemang inom kommunen.

### Villkor

- Aktiviteten ska äga rum i Trosa kommun och vara öppen för allmänheten.
- Föreningen ska ha andra finansieringsmöjligheter av arrangemanget.
- Aktiviteten ska vara av oplanerad karaktär som inte ingår i föreningens verksamhetsplan för innevarande år.
- Ansökan ska innehålla kostnads kalkyl och bör vara Trosa kommun tillhanda två månader före genomförandet, för att garantera fullgod hantering.
- Bidraget utbetalas efter redovisat arrangemang. Redovisning ska ske under innevarande år.

### Bidragets storlek

Bidrag utgår med max 60 % av de bidragsberättigade kostnaderna, dock max 10 000 kronor.

## Stöd för utvecklingsprojekt och särskilda insatser

### Syfte

Föreningar som vill genomföra ett längre och/eller mer fördjupat projekt kan söka stöd för genomförandet hos Trosa kommun. Det kan t.ex. handla om att testa en ny verksamhetsgren, genomföra en riktad satsning mot en särskild målgrupp eller lokalanpassning.

### Villkor

Bidrag för utvecklingsprojekt är sökbart för:

- Kulturföreningar, sociala föreningar och pensionärsföreningar som uppfyller kravet för bidragsberättigande och inte är vinstdrivande,
- Idrottsföreningar som uppfyller kravet för Aktivitetsbidrag Idrott och inte är vinstdrivande.

Bidrag för lokalanpassning är sökbart för föreningar som *dessutom* uppfyller följande krav:

- Föreningen äger sin egen lokal/anläggning eller hyr icke kommunalt ägd eller subventionerad anläggning/lokal och har förstahandskontrakt,
- Idrottsförening som för föregående verksamhetsår har redovisat minst 50

bidragsberättigade aktivitetstillfällen.

Kontoret tar vid bedömning av bidraget ställning till huruvida följande kriterier uppfylls:

- Verksamhet för prioriterade grupper (barn/unga, nyanlända, personer med funktionsvariation),
- Verksamhet med ett uttalat folkhälsoperspektiv,
- Verksamhet som medför ökad samverkan mellan olika aktörer, t.ex. föreningsliv, kommunala verksamheter, företagare, m.m.,
- Verksamhet där målgruppen ges plats och röst i planering och genomförande,
- Projektets budget innehåller minst två leverantörsofferter och tidplan.

Stöd utgår inte för projekt som kan likställas med underhållsarbete eller ordinarie föreningsverksamhet. Projektet ska efter genomförande redovisas till kontoret.

#### **Bidragets storlek**

Bidrag utgår med max ett prisbasbelopp per projekt.



## Stöd till studieförbund och regionala organisationer

Hit räknas organisationen Sörmlandsidrotten samt studieförbunden genom Länsbildningsförbundet Sörmland.

### Sörmlandsidrotten

Stödet till Sörmlandsidrotten baseras på en tvåårig överenskommelse som förnyas löpande. I överenskommelsen framgår vilket uppdrag Sörmlandsidrotten har gentemot Trosa kommun och de idrottsföreningar som är verksamma i kommunen, samt det aktuella bidragsbeloppet.

### Länsbildningsförbundet Sörmland

Kommunens syfte med sitt stöd till studieförbunden ansluter till statens fyra syften med sitt stöd till folkbildningen:

- stödja verksamhet som bidrar till att stärka och utveckla demokratin,
- bidra till att göra det möjligt för en ökad mångfald människor att påverka sin livssituation och skapa engagemang att delta i samhällsutvecklingen,
- bidra till att utjämna utbildningsklyftor och höja bildnings- och utbildningsnivån i samhället,
- bidra till att bredda intresset för och öka delaktigheten i kulturlivet.

Kommunen anslår årligen medel till de studieförbund som bedriver verksamhet i kommunen och som uppfyller statens villkor för att erhålla statsbidrag. Anslaget baseras på de verksamhetsvillkor som Folkbildningsrådet beskriver i "Statsbidrag till studieförbund - Villkor och kriterier, diarienummer 352,2018,092".

Från och med 2024 finns en ny fördelningsmodell för statsbidragsanslag till studieförbund från Folkbildningsrådet. LBF tar fram en tillfällig fördelningsmodell för 2024, då Folkbildningsrådets nya modell ännu inte är färdig.

# Regler för föreningsbidrag 2020–2022

---

Antagen av:	Kommunfullmäktige 2019-11-26, § 106. KS 2019/166
Dokumentkategori:	Styrdokument
Dokumenttyp:	Föreskrift



## Innehållsförteckning

<b>Syfte och mål med bidragsgivningen i Trosa kommun</b> .....	<b>2</b>
Syfte .....	2
Mål .....	2
Bidragsberättigande .....	2
<b>Föreningskategorier</b> .....	<b>4</b>
<b>Idrottsföreningar</b> .....	<b>5</b>
Aktivitetsbidrag .....	5
Ledarutbildningsbidrag .....	5
<b>Kulturföreningar</b> .....	<b>7</b>
Verksamhetsbidrag .....	7
Kulturarrangemangsbidrag .....	7
<b>Sociala föreningar och pensionärsföreningar</b> .....	<b>9</b>
Aktivitetsbidrag .....	9
<b>Alla föreningar</b> .....	<b>10</b>
Driftbidrag för lokal och anläggning .....	10
Startbidrag .....	11
Stöd för utvecklingsprojekt och särskilda insatser .....	11
<b>Stöd till studieförbund och regionala organisationer</b> .....	<b>12</b>
Sörmlandsidrotten .....	12
Länsbildningsförbundet Sörmland .....	12

## Syfte och mål med bidragsgivningen i Trosa kommun

### Syfte

Trosa kommuns stöd till föreningslivet tar avstamp i *Fastlagd kurs för Trosa kommun*, med målsättningen att verka för ett ökat samarbete med föreningslivet och andra ideella organisationer.

Bidragsgivningen ska vara ett stöd till föreningslivet i Trosa kommun, där föreningarna har en demokratisk, opolitisk, sekulär och ideell verksamhet som skapar meningsfull och innehållsrik fritid samt förutsättningar för en god folkhälsa.

### Mål

1. Föreningslivet erbjuder ett brett utbud av olika aktiviteter i hela Trosa kommun,
2. Föreningslivet främjar barns och ungas deltagande i kultur- och fritidslivet,
3. Föreningslivet främjar samverkan mellan civilsamhälle, näringsliv, entreprenörer och Trosa kommuns olika verksamheter,
4. Föreningslivet främjar integration, jämställdhet och tillgänglighet för alla kommunens invånare,
5. Föreningslivet bidrar till en aktiv livsstil och motverkar missbruk i alla dess former.

Trosa kommun har två olika typer av bidrag som ska möjliggöra för föreningar att bedriva ett rikt och hälsofrämjande aktivitetsutbud: **kontantbidrag**, t.ex. aktivitetsbidrag, driftbidrag, ledarutbildningsbidrag, arrangemangsbidrag och startbidrag, och **subventionerade lokalkostnader**. Anläggningar som kommunen har huvudansvaret för och som hyrs ut per timme subventioneras med lägre timtaxa för föreningsaktiviteter. Detta jämföras med kontantstöd.

Beslut om bidrag fattas av ansvarig tjänsteperson utifrån gällande regelverk och meddelas föreningen, om inget annat framgår av bidragsreglerna.

Bidragsreglerna utvärderas regelbundet och uppdateras vid behov inför varje ny mandatperiod, minst vart fjärde år.

### Bidragsberättigande

En förening som vill ansöka om bidragsberättigande ska uppfylla följande kriterier:

- Ha en demokratiskt vald styrelse och årliga styrelsemöten,
- Vara partipolitiskt och religiöst obunden,
- Vara öppen för alla som vill vara medlemmar,
- Ha regelbundna öppna sammankomster,
- Ta ut medlemsavgift,
- Ha organisationsnummer och bank-/postgiro eller ha pågående ansökan hos Skatteverket och bank.

Föreningar som vänder sig till barn och unga ska dessutom:

- Aktivt arbeta för att motverka mobbning, kränkningar, särbehandling, sexuellt ofredande, och användande av alkohol, narkotika, dopningspreparat, tobak, m.m. (ANDT),
- Rutinmässigt kontrollera begränsat utdrag ur belastningsregistret för idrottsledare, tränare och andra föreningsmedlemmar som arbetar med barn,
- På begäran kunna redogöra för sina rutiner för detta arbete.

### **Ansöka om bidragsberättigande**

Att vara bidragsberättigad förening innebär att föreningen har rätt att ansöka om bidrag i enlighet med Trosa kommuns regler för föreningsbidrag, samt att hyra kommunala lokaler till föreningstaxa.

Beslut om bidragsberättigande fattas i kultur- och fritidsnämnden. För att ansöka om bidragsberättigande ska föreningen registrera sig i Trosa kommuns föreningsregister. OBS: kontrollera att föreningen inte redan finns registrerad. I så fall, kontakta kultur- och föreningschefen. Ansökan behandlas i närmast kommande nämndsammanträde, under förutsättning att ärendet inkommit i tid för ärendeberedning.

Till ansökan ska bifogas:

- Information som styrker att samtliga ovannämnda kriterier för bidragsberättigande uppfylls
- Verksamhetsplan som beskriver det kommande årets verksamhet.

Nystartade föreningar (ej aktiv längre tid än 12 månader) kan i samband med bidragsberättigande ansöka om Startbidrag, se s. 8.

### **Bibehålla bidragsberättigande**

En förening som beviljats bidragsberättigande behåller inte detta berättigande per automatik. För att bibehålla bidragsberättigandet ska föreningen årligen redovisa:

- Verksamhetsberättelse för föregående år
- Reviderad årsredovisning
- Budget för kommande år
- Verksamhetsplan för kommande år
- Ekonomisk redovisning av ungdomsverksamhet
- Medlemsantal, fördelat på ålder (0–20 år, 20+ år) och kön (kvinnor/män)

Föreningen har skyldighet att ställa sina räkenskaper och redovisningshandlingar till förfogande på så sätt som kommunen bestämmer.

Kommunen äger rätt att kontrollera närvarokort och antal betalande medlemmar i bidragsberättigad ålder, upprättad medlemsmatrikel eller upprättad genom vederbörande riksorganisations revisor eller notarius publicus, undertecknat intyg rörande organisationens medlemstal.

Föreningen har även skyldighet att årligen uppdatera sina uppgifter i Trosa kommuns föreningsregister, delta i sammankomster som initierats av Trosa kommun samt på begäran kunna intyga att ovan beskrivna kriterier för bidragsberättigande uppfylls.

Det åligger bidragsmottagande förening att förvara vid ansökan återopande handlingar i minst fem år efter bidragsårets utgång.

Bidrag som utbetalats på grund av felaktiga ansökningsuppgifter, eller som av någon orsak inte kunnat utnyttjas, medför återbetalningsskyldighet.

En förening som underlåter att uppfylla dessa skyldigheter kan komma att fråntas sitt bidragsberättigande. Om föreningen underlåter att redovisa efterfrågade dokument för att bibehålla sitt bidragsberättigande kommer föreningen att nekas rätten att söka bidrag och hyra lokaler till föreningstaxa till dess att dokumenten inlämnats.

## Föreningskategorier

### **Idrottsföreningar**

Hit räknas föreningar som bildats med syfte att utöva och/eller tävla i en eller flera idrotter. För att räknas som idrottsförening ska idrotten vara godkänd av Riksidrottsförbundet.

### **Kulturföreningar**

Hit räknas föreningar som bildats med syfte att utöva kulturverksamhet, t.ex. litterära sällskap, konstföreningar, hembygdsföreningar och arrangörsföreningar inom scenkonst eller musik.

### **Sociala föreningar**

Hit räknas föreningar som bildats med syfte att stärka social sammanhållning, hjälpa utsatta grupper eller främja ett ideellt syfte, t.ex. integration, tillgänglighet eller jämställdhet.

### **Pensionärsföreningar**

Hit räknas föreningar som bildats med syfte att skapa social samvaro för pensionärer och aktivt främja äldres intressen.

## Idrottsföreningar

Följande bidrag kan sökas av bidragsberättigade föreningar inom kategorin Idrottsföreningar.

### Aktivitetsbidrag

#### **Syfte**

Det kommunala aktivitetsstödet är avsett att stimulera till ökat antal planerade och genomförda sammankomster samt att komplettera den statliga bidragsformen.

#### **Villkor**

- Föreningen ska uppfylla Riksidrottsförbundets föreskrifter för statligt LOK-stöd.
- Bidraget utgår till barn och ungdomar mellan 7 och 25 år samt för ledare som är mellan 13 och 25 år.
- Bidraget utgår för sammankomster som sker i föreningens regi.
- En sammankomst ska vara en ledarledd gruppaktivitet.
- Ledare ska vara utsedd av föreningen samt vara lägst 13 år.
- En sammankomst ska pågå minst 60 minuter, inkl. omklädning, och omfatta minst tre bidragsberättigade deltagare, utöver ledare.
- Gruppen får inte, även om det finns flera ledare, delas in i mindre grupper för att erhålla flera sammankomster.
- En deltagare får endast räknas en gång/dag.
- Föreningen ska på begäran kunna redovisa antal sammankomster och deltagare.

#### **Bidragets storlek**

- Bidrag per sammankomst: 18 kronor
- Bidrag per godkänd deltagare: 15 kronor

### Ledarutbildningsbidrag

#### **Syfte**

Ledarutbildningsbidraget är avsett att stötta föreningarnas försörjning av ledare, vilket ur ett större perspektiv även främjar ungas demokratiska skolning samt tillgången på ledarkompetens i samhället i stort.

#### **Villkor**

- Föreningen ska uppfylla Riksidrottsförbundets föreskrifter för statligt LOK-stöd.
- Bidrag utgår för utbildning med inriktning att skapa kompetens eller höja kompetens inom föreningar, med syfte att underlätta föreningens möjligheter att uppnå angivna mål enligt föreningens stadgar.
- För att få ledarutbildningsbidrag förutsätts att kursdeltagarna efter utbildningen verkar inom föreningens verksamhet.
- Sökanden ska det år då utbildningen genomförs vara minst 13 år.

- Vid intern utbildning i föreningens regi ska kursplan godkännas av fritidskontoret före genomförande. Kursplanen ska innehålla kurspresentation, preliminär kostnadskalkyl och beräknat deltagarantal.
- Vid ansökan ska bevis om genomförd utbildning biläggas.
- Bidraget söks retroaktivt, efter genomförd utbildning.
- Bidrag utgår enbart till utbildningar som ägt rum under innevarande kalenderår eller senast en månad efter genomförd utbildning.
- Bidrag utgår inte för deltagande i kongress, förbundsmöte, läger eller motsvarande.
- Bidrag till ledarutbildning i förening ej tillhörig Riksorganisation kan erhållas efter särskild prövning.

### **Bidragets storlek**

Bidrag utgår med 75 % av föreningens faktiska nettokostnader för ledarutbildning, inkl. resor.



## Kulturföreningar

Dessa bidrag kan sökas av bidragsberättigade föreningar inom kategorin Kulturföreningar.

### Verksamhetsbidrag

#### Syfte

Verksamhetsbidraget är avsett att stötta kulturföreningarna i deras löpande verksamhet samt att genomföra kulturverksamhet riktad mot allmänheten. Bidraget är också utformat för att stimulera planerad verksamhet gentemot de av Trosa kommun prioriterade målgrupperna barn/unga, nyanlända och personer med funktionsvariation.

#### Villkor

- Bidraget baseras på planerad verksamhet under innevarande år.
- Bidraget kan sökas för halvår eller helår. Redovisningsperioder för halvår är 1/1–30/6 eller 1/7–31/12. Sista ansökningsdag för resp. redovisningsperiod är 31/3 och 30/9. Redovisningsperiod för helår är 1/1–31/12. Sista ansökningsdag för helår är 31/3.
- Bidrag utgår för aktiviteter som äger rum i Trosa kommun.
- Efter avslutad redovisningsperiod ska samtliga aktiviteter i verksamhetsplanen redovisas.

#### Bidragets storlek

- Bidrag per medlem: 70 kronor
- Bidrag per öppen aktivitet för allmänheten: 1 000 kronor
- Bidrag per aktivitet för prioriterade grupper: 2 000 kronor
- Bidrag för konstutställningar: 400 kronor per dag
- Bidrag utgår enligt ovanstående belopp, dock max 40 000 kr/år

### Kulturarrangemangsbidrag

#### Syfte

Det kommunala arrangemangsbidraget är avsett att ge ökade möjligheter för genomförande av offentliga arrangemang inom kommunen.

#### Villkor

- Aktiviteten ska äga rum i Trosa kommun och vara öppen för allmänheten.
- Föreningen ska ha andra finansieringsmöjligheter av arrangemanget.
- Aktiviteten ska vara av oplanerad karaktär som inte ingår i föreningens verksamhetsplan för innevarande år.
- Ansökan ska innehålla kostnads kalkyl och bör vara Trosa kommun tillhanda två månader före genomförandet, för att garantera fullgod hantering.
- Bidraget utbetalas efter redovisat arrangemang. Redovisning ska ske under innevarande år.

**Bidragets storlek**

Bidrag utgår med max 60 % av de bidragsberättigade kostnaderna, dock max 10 000 kronor.

## Sociala föreningar och pensionärsföreningar

Dessa bidrag kan sökas av bidragsberättigade föreningar inom kategorin Sociala föreningar och pensionärsföreningar.

### Aktivitetsbidrag

#### **Syfte**

Stödet är avsett att ge ökade möjligheter för genomförande av idéer eller sammankomster inom kommunen som främjar integration, samverkan mellan/inom åldersgrupper, eller för socialt utsatta grupper.

#### **Villkor**

- Bidraget utgår till deltagare och ledare som deltar i sammankomster i föreningens regi.
- En sammankomst ska vara en ledarledd gruppaktivitet.
- En sammankomst ska pågå minst 60 minuter.
- En sammankomst ska omfatta minst 3 deltagare utöver ledare.
- Gruppen får inte, även om det finns flera ledare, delas in i mindre grupper för att erhålla flera sammankomster.
- En deltagare får endast räknas en gång per dag.

#### **Bidragets storlek**

- Bidrag per sammankomst: 3 kronor
- Bidrag per godkänd deltagare: 2,60 kronor

## Alla föreningar

Dessa bidrag kan sökas av samtliga bidragsberättigade föreningar oavsett föreningskategori.

### Driftbidrag för lokal och anläggning

#### **Syfte**

Driftbidraget syftar till att ge föreningar som verkar i egna eller andras lokaler en subventionerad lokal- och anläggningskostnad.

#### **Villkor**

- Ideella föreningar som driver/förvaltar eller hyr icke kommunalt ägda eller subventionerade anläggningar/lokaler kan söka bidraget.
- Vid förändringar eller nyanskaffning av lokaler eller anläggningar ska kommunens godkännande alltid inhämtas innan bidrag kan utgå.
- Inget kontantbidrag utgår för lokal hyrd av kommunen enligt årligen fastställd taxa. Taxan är subventionerad.
- Kulturföreningar som hyr lokaler vid enstaka tillfällen i samband med t.ex. arrangemang eller repetitioner ansöker om bidrag för denna verksamhet i Verksamhetsbidrag.

#### **Bidragsberättigade löpande lokal- och anläggningskostnader**

- Hyra, amortering, ränta
- Uppvärmning
- Förbrukningsel
- Försäkring
- Sophämtning, sotning

#### **Bidragets storlek**

##### *Idrottsföreningar*

- Bidrag för egen ägd lokal eller anläggning utgår med maximalt 60 % av föreningens faktiska nettokostnader, dock max 100 000 kr.
- Förening som hyr en icke kommunägd lokal med hyreskontrakt erhåller max 60 % av hyreskostnaden, dock max 100 000 kr.

##### *Kulturföreningar, pensionärsföreningar och sociala föreningar*

- Bidrag för egen ägd lokal eller anläggning utgår med maximalt 40 % av föreningens faktiska nettokostnader, dock max 40 000 kr.
- Förening som hyr en icke kommunägd lokal med hyreskontrakt erhåller max 40 % av hyreskostnaden, dock max 40 000 kr.

## Startbidrag

Varje nystartad förening som godkänts som bidragsberättigad av Kultur- och fritidsnämnden beviljas ett startbidrag om 3 000 kr för det första verksamhetsåret. Bidraget betalas ut i samband med godkännandet av bidragsberättigande.

Med nystartad förening avses förening som har varit verksam i max 12 månader.

## Stöd för utvecklingsprojekt och särskilda insatser

### Syfte

Föreningar som vill genomföra ett längre och/eller mer fördjupat projekt kan söka stöd för genomförandet hos Trosa kommun. Det kan t.ex. handla om att testa en ny verksamhetsgren, genomföra en riktad satsning mot en särskild målgrupp eller lokalanpassning.

### Villkor

Bidrag för utvecklingsprojekt är sökbart för:

- Kulturföreningar, sociala föreningar och pensionärsföreningar som uppfyller kravet för bidragsberättigande och inte är vinstdrivande,
- Idrottsföreningar som uppfyller kravet för Aktivitetsbidrag Idrott och inte är vinstdrivande.

Bidrag för lokalanpassning är sökbart för föreningar som *dessutom* uppfyller följande krav:

- Föreningen äger sin egen lokal/anläggning eller hyr icke kommunalt ägd eller subventionerad anläggning/lokal och har förstahandskontrakt,
- Idrottsförening som för föregående verksamhetsår har redovisat minst 50 bidragsberättigade aktivitetstillfällen.

Kontoret tar vid bedömning av bidraget ställning till huruvida följande kriterier uppfylls:

- Verksamhet för prioriterade grupper (barn/unga, nyanlända, personer med funktionsvariation),
- Verksamhet med ett uttalat folkhälsoperspektiv,
- Verksamhet som medför ökad samverkan mellan olika aktörer, t.ex. föreningsliv, kommunala verksamheter, företagare, m.m.,
- Verksamhet där målgruppen ges plats och röst i planering och genomförande,
- Projektets budget innehåller minst två leverantörsofferter och tidplan.

Stöd utgår inte för projekt som kan likställas med underhållsarbete eller ordinarie föreningsverksamhet. Projektet ska efter genomförande redovisas till kontoret.

### Bidragets storlek

Bidrag utgår med max ett prisbasbelopp per projekt.

## Stöd till studieförbund och regionala organisationer

Hit räknas organisationen Sörmlandsidrotten samt studieförbunden genom Länsbildningsförbundet Sörmland.

### Sörmlandsidrotten

Stödet till Sörmlandsidrotten baseras på en tvåårig överenskommelse som förnyas löpande. I överenskommelsen framgår vilket uppdrag Sörmlandsidrotten har gentemot Trosa kommun och de idrottsföreningar som är verksamma i kommunen, samt det aktuella bidragsbeloppet.

### Länsbildningsförbundet Sörmland

Kommunens syfte med sitt stöd till studieförbunden ansluter till statens fyra syften med sitt stöd till folkbildningen:

- stödja verksamhet som bidrar till att stärka och utveckla demokratin,
- bidra till att göra det möjligt för en ökad mångfald människor att påverka sin livssituation och skapa engagemang att delta i samhällsutvecklingen,
- bidra till att utjämna utbildningsklyftor och höja bildnings- och utbildningsnivån i samhället,
- bidra till att bredda intresset för och öka delaktigheten i kulturlivet.

Kommunen anslår årligen medel till de studieförbund som bedriver verksamhet i kommunen och som uppfyller statens villkor för att erhålla statsbidrag. Anslaget baseras på de verksamhetsvillkor som Folkbildningsrådet beskriver i "Statsbidrag till studieförbund - Villkor och kriterier, diarienummer 352,2018,092".

9

**§ 76**

**SBN 2023/31**

## Handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst från 2022 enligt Lagen (2003:778) om skydd mot olyckor

### Beslut

Samhällsbyggnadsnämndens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige beslutar att prolongera Handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst från 2022 enligt Lagen (2003:778) om skydd mot olyckor till att även gälla 2024.

---

### Ärendet

Trosa kommun antog under 2021 ett reviderat Handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst som gäller för 2022-2023 i enlighet med Lagen (2003:778) om skydd mot olyckor. Om det sker betydande förändringar i lokal riskbild och förmåga så att det nuvarande handlingsprogrammet inte längre överensstämmer med verkligheten behöver ett nytt handlingsprogram tas fram. Räddningstjänsten anser ej att betydande förändringar har skett och således beslutas att handlingsprogrammet kan förlängas till att gälla även under 2024. Revidering av handlingsprogrammet planeras under 2024.

### Bedömning

Samhällsbyggnadskontoret delar bedömningen från Sörmlandskustens räddningstjänst att riskbilden avseende de frågor som hanteras i handlingsprogrammet inte förändrats sedan programmet antogs. Utifrån detta är det rimligt att prolongera handlingsprogrammet ett år till och att parallellt med detta inleda arbetet med ett nytt handlingsprogram.

### Ärendets beredning

Samhällsbyggnadsnämndens arbetsutskott 2023-09-26.  
Tjänsteskrivelse från samhällsbyggnadschef Mats Gustafsson 2023-09-08.  
Handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst från 2022 enligt Lagen (2003:778) om skydd mot olyckor.

### Kopia till

Kommunstyrelsen



**Samhällsbyggnadsnämnden**

Samhällsbyggnadskontoret

Mats Gustafsson

Samhällsbyggnadschef

0156-520 27

mats.gustafsson@trosa.se

Tjänsteskrivelse

Datum

2023-09-08

Diarienummer

SBN 2023/31



## Handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst från 2022 enligt Lagen (2003:778) om skydd mot olyckor

### Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämndens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige beslutar att prolongera Handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst från 2022 enligt Lagen (2003:778) om skydd mot olyckor till att även gälla 2024.

### Ärendets bakgrund

Trosa kommun antog under 2021 ett reviderat Handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst som gäller för 2022-2023 i enlighet med Lagen (2003:778) om skydd mot olyckor. Om det sker betydande förändringar i lokal riskbild och förmåga så att det nuvarande handlingsprogrammet inte längre överensstämmer med verkligheten behöver ett nytt handlingsprogram tas fram. Räddningstjänsten anser ej att betydande förändringar har skett och således beslutas att handlingsprogrammet kan förlängas till att gälla även under 2024. Revidering av handlingsprogrammet planeras under 2024.

### Samhällsbyggnadskontorets bedömning

Samhällsbyggnadskontoret delar bedömningen från Sörmlandskustens räddningstjänst att riskbilden avseende de frågor som hanteras i handlingsprogrammet inte förändrats sedan programmet antogs. Utifrån detta är det rimligt att prolongera handlingsprogrammet ett år till och att parallellt med detta inleda arbetet med ett nytt handlingsprogram.

Mats Gustafsson

Samhällsbyggnadschef

### Bilaga

Handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst från 2022 enligt Lagen (2003:778) om skydd mot olyckor

### Beslut till

Kommunstyrelsen



# Handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst

Strategi för 2022-2023 enligt Lagen (2003:778) om skydd mot olyckor

Beslutad i: Samhällsbyggnadsnämnden 2021-12-14 § 93  
Kommunfullmäktige 2022-03-16 § 12, KS 2022/26



## Innehåll

<b>1</b>	<b>Inledning</b>	<b>4</b>
<b>2</b>	<b>Beskrivning av kommunerna</b>	<b>5</b>
2.1	Riskobjekt	6
2.2	Nyköpings kommun	7
2.2.1	Utvecklingstendenser	7
2.3	Gnesta	8
2.3.1	Utvecklingstendenser	8
2.4	Oxelösund	8
2.4.1	Utvecklingstendenser	8
2.5	Trosa	9
2.5.1	Utvecklingstendenser	9
<b>3</b>	<b>Styrning av skydd mot olyckor</b>	<b>10</b>
<b>4</b>	<b>Risker</b>	<b>11</b>
4.1	Övergripande	11
4.1.1	Inträffade händelser	12
4.2	Per olyckstyp	13
4.2.1	Brand i byggnad	13
4.2.1.1	Bostad	14
4.2.2	Brand utomhus	16
4.2.3	Trafikolycka	17
4.2.4	Olycka med farliga ämnen	20
4.2.5	Naturolycka	21
4.2.6	Drunkning	23
<b>5</b>	<b>Värdering</b>	<b>24</b>
<b>6</b>	<b>Mål</b>	<b>27</b>
<b>7</b>	<b>Förebyggande – förmåga och verksamhet</b>	<b>28</b>
7.1	Tillsyn 5 kap 1§	28
7.1.1	2 kap 4§	29
7.1.2	Hantering	29
7.2	Stöd till den enskilde 3 kap 2§	29
7.2.1	Informationskanaler	29

7.2.2	Frågor	30
7.2.3	Årsinformation	30
7.2.4	Utbildning	30
7.3	Rengöring och brandskyddskontroll 3 kap 4§	30
7.4	Övriga förebyggande åtgärder 3 kap 1§	30
7.4.1	Samhällsbyggnad	30
7.4.2	Serveringstillstånd	31
7.4.3	Polisen	31
7.4.4	Trafikverket	31
7.4.5	Länsstyrelsen	31
<b>8</b>	<b>Räddningstjänst – förmåga och verksamhet</b>	<b>32</b>
8.1	Övergripande	32
8.1.1	Tillgång till egna resurser	32
8.1.2	Tillgång till resurser i samarbete med andra kommuner	34
8.1.3	Alarmering av räddningsorganet	34
8.1.4	Brandvattenförsörjning	35
8.1.5	Tid från att larmet inkommer till 112 till att första kommunala räddningsresurs når samtliga delar av kommunen, inklusive larmhanteringen	35
8.1.6	Överlåtande åt annan att vidta inledande begränsade åtgärder	39
8.1.7	Samverkan med andra aktörer	39
8.1.8	Varning och information till allmänheten	40
8.2	Operativ förmåga per olyckstyp	41
8.2.1	Brand i byggnad	42
8.2.2	Brand utomhus	44
8.2.3	Trafikolycka	45
8.2.4	Olycka med farliga ämnen	46
8.2.5	Naturolycka	47
8.2.6	Drunkning	48
8.3	Ledning i räddningstjänsten	49
8.3.1	Övergripande ledning	50
8.3.2	Ledning av insats	51
8.3.3	Ledningsstöd	53
8.4	Samtidiga och omfattande räddningsinsatser	53
8.5	Räddningstjänst under höjd beredskap	54
<b>9</b>	<b>Uppföljning, utvärdering och lärande</b>	<b>56</b>
9.1	Uppföljning och utvärdering	56
9.2	Olycksundersökning och AAR	56
	<b>Bilaga A: Dokumentförteckning</b>	<b>57</b>
	<b>Bilaga B: Beskrivning av samråd</b>	<b>58</b>



## 1 Inledning

### Varför ett handlingsprogram?

**Varje vecka dör** nästan 60 personer och i genomsnitt 2 000 läggs in på sjukhus till följd av olyckor i Sverige. Det orsakar stort personligt lidande för de direkt inblandade och människor i deras närhet. Samhällskostnaden för olyckorna uppgår till 65 miljarder kronor varje år, främst i medicinska kostnader och produktionsbortfall.

När vi aktivt och effektivt förebygger och hanterar olyckor kan vi både minska det personliga lidandet och samtidigt göra stor samhällsekonomisk nytta.

**Kommunen ska enligt** 3 kapitlet 3§ och 8§ enligt Lagen (2003:778) om skydd mot olyckor ha ett handlingsprogram för sin förebyggande verksamhet och räddningstjänst. Kommunens handlingsprogram ska omfatta de olyckor som kan leda till räddningsinsats i fredstid och under höjd beredskap. Handlingsprogrammet ska återge det aktuella läget i kommunen avseende riskbild, mål, förmåga och verksamhet.



**Handlingsprogrammet gäller** för Nyköping, Trosa, Oxelösund och Gnesta kommun och är beskrivande på en övergripande nivå och grundar sig på andra mer detaljerade dokument, se bilaga A.

**Handlingsprogrammet följer** disposition och innehåll i enlighet med föreskriften MSBFS 2021:1.

## 2 Beskrivning av kommunerna

Det finns stora variationer mellan de fyra kommunerna med avseende på bland annat, befolkningens mängd, verksamheter samt geografiska förhållanden. Kapitlet avser att ge en allmän beskrivning av kommunernas geografiska område med fokus på befolkning, kommunernas område samt utvecklingstendenser.

Inom kommunerna bor cirka 95 000 människor på en yta om cirka 4 000 km<sup>2</sup> vilket ger en något lägre befolkningstäthet om 23,75 personer per km<sup>2</sup> jämfört med riket 25,5 personer per km<sup>2</sup>.

Tabell 1: Befolkningsstatistik för de fyra samverkanskommunerna samt riket som helhet. Siffrorna gäller 2020-12-31. Källa: SCB befolkningsstatistikdatabas.

	Folk- mängd	Kvin- nor (%)	Män (%)	0-17 år (%)	18-64 år (%)	65 år (%)	Ut- ländsk bak- grund (%)	Medel- ålder
<b>Hela riket</b>	<b>10 379 295</b>	<b>49,7</b>	<b>50,3</b>	<b>21,1</b>	<b>58,8</b>	<b>20,1</b>	<b>25,9</b>	<b>41,4</b>
Gnesta	11 421	49,6	50,4	22,0	54,3	23,6	17,0	43,1
Nyköping	57 071	50,3	49,7	21,4	54,8	23,8	21,2	43,2
Oxelösund	11 995	49,3	50,7	20,3	52,0	27,7	28,3	45,2
Trosa	14 309	50,0	50,0	21,7	53,8	24,5	19,3	43,4

Inkomstskillnader har visat sig ha en inverkan på antalet händelser där områden med sämre socioekonomiska förutsättningar tenderar att generera fler händelser dit räddningstjänsten rycker ut.

Tabell 2: Medelinkomsten i respektive kommun fördelat på Kvinnor och Män

Medelinkomst	Kvinnor	Män
<b>Riket</b>	<b>284 323</b>	<b>368 018</b>
Gnesta	275 504	351 090
Nyköping	274 514	358 718
Oxelösund	251 014	339 686
Trosa	302 946	402 603

## 2.1 Riskobjekt

Inom kommunernas område finns ett antal objekt med en förhöjd riskbild så kallade riskobjekt. Riskobjekten är av sådan art att de pekats ut som Sevesoanläggning enligt Sevesolagstiftning alternativt farlig verksamhet enligt LSO.

Sevesoanläggningar är anläggningar där stora mängder farliga kemikalier hanteras och omfattas av krav enligt Lag (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor. Lagen har sitt upphov från det så kallade Seveso-direktivet som antagits i EU för att förebygga allvarliga olyckor inom kemiindustrin och begränsa följderna för människor och miljö. I lagstiftningen finns två kravnivåer: låg och hög. Ägarna och verksamheterna har krav på sig att regelbundet genomföra riskanalyser och handlingsprogram för hur allvarliga kemikalieolyckor ska förebyggas.

Farlig verksamhet enligt LSO är en anläggning där verksamheten innebär fara för att en olycka ska orsaka allvarliga skador på människor eller miljön där anläggningens ägare eller den som utövar verksamheten på anläggningen är skyldig att i skälig omfattning hålla eller bekosta beredskap med personal och egendom och i övrigt vidta åtgärder för att begränsa sådana skador enligt LSO 2 kap. 4§. Denna beredskap ska komplettera kommunens beredskap för räddningsinsats. Det är Länsstyrelsen som beslutar vilka anläggningar i länet som omfattas av denna paragraf. Flygplatser som har godkänts enligt 6 kap. 9§ första stycket i luftfartslagen ska också omfattas av 2 kap. §4 enligt LSO. Alla Seveso-anläggningar oavsett kravnivå klassificeras som farliga verksamheter.

Tabell 3: Farlig verksamhet och Sevesoverksamheter inom kommunerna

Objekt	Kommun	Seveso	Farlig verksamhet
SSAB	Oxelösund	Högre	Ja
Oxelösunds hamn	Oxelösund	Högre	Ja
Linde Gas AB	Oxelösund	Lägre	Ja
Hagnesta bergtäkt	Nyköping	Lägre	Ja
Stockholm Skavsta flygplats	Nyköping	-	Ja
Studsvik Nuclear AB	Nyköping	-	Ja
AB Svafo	Nyköping	-	Ja
Cyclife Sweden AB	Nyköping	-	Ja
Hagby bergtäkt	Trosa	Lägre	Ja



## 2.2 Nyköpings kommun

Nyköping är en kustkommun en timme söder om Stockholm där närheten till Europas största-der via Stockholm Skavsta flygplats, skärgården och det sörmländska kulturlandskapet gör Nyköping till en attraktiv boplats. Kommunen består av tätorterna Nyköping, Aspa, Bergshammar, Buskhyttan, Enstaberga, Jönåker, Nävevarn, Runtuna, Råby, Sillekrog/Lästringe, Sjösa, Skeppsvik, Stavsjö, Stigtomta, Svalsta, Tystberga, Vrena och Ålberga. Strax över 30% av befolkningen finns utanför Nyköping tätort.

Genom kommunen löper den trafikintensiva E4:an, och det finns också järnvägar som löper genom kommunen. Järnvägarna trafikeras av både person- och godståg. Stockholm Skavsta flygplats ligger knappt 10 kilometer utanför Nyköping.

Inom tätorten finns större idrottsanläggning i form av Rosvalla med flertalet större inomhus-hallar och utomhusplaner. Intill Rosvalla finns även två av ortens fyra höga hus med ett vå-ningsantal som överstiger 16 våningar, de andra två finns inom hamnområdet. Centrum be-står av blandad bebyggelse från små tidigare fiskebodas till fyra köpcentrum och butiker. Ut-anför centrum intill E4:an återfinns två handelsområden, Påljungshage samt Gumsbacken som lockar många personer.

### 2.2.1 Utvecklingstendenser

Den demografiska utmaningen beror förenklat på att antalet äldre samt personer i behov av välfärdstjänster ökar snabbt. De närmaste 10 åren beräknas hela 56 % av den totala befolk-ningsökningen bestå av åldersgruppen 80 år eller äldre. Detta ger en kommunal utmaning om framförallt ett ökande behov hos äldreomsorgen då vi blir allt äldre och kan leva med fler och svårare sjukdomar.

Antalet invånare i Nyköping ökar och prognoser visar även framåt på en fortsatt tillväxt. Un-der 2020 ökade befolkningen i Nyköpings kommun; en ökning som var betydligt högre i kom-munen jämfört både med länet och riket. Befolkningsökningen kräver en kontinuerlig utbygg-nad av bostäder och infrastruktur. Under den senaste 10-årsperioden har Nyköping procentu-ellt sett varit en av de kommuner i Sverige som byggt flest nya bostäder. Den höga takten på byggandet fortsätter även framåt då den ökande befolkningen medför en ökad efterfrågan på bostäder samt verksamhetslokaler för skola, barnomsorg och äldreomsorg

Nyköping är en växande kommun och detta ställer inte bara krav på mer bostäder utan också infrastruktur och service. Nyköping stadskärna förtätas där både genom att verksamhetsom-råden omvandlas till bostadsområden utan också genom att tidigare obebyggda tomter be-byggs samt äldre hus rivs och ger plats för större byggnader. Det planeras fler skolor och för-skolor inom kommande år i takt med att staden växer. Flera av kommunens verksamhetsom-råden som omringar staden har utökats och fler verksamheter planeras framöver i takt med att behovet av industrimark ökar.

## 2.3 Gnesta

Gnesta är en mångfacetterad kulturkommun precis vid länsgränsen mot Stockholm som under sommaren kraftigt ökar sitt invånarantal i och med alla fritidshus som finns i kommunen. Gnesta är också en utpräglad småföretagarkommun med cirka 1 200 registrerade företag i en mängd olika branscher. Tätorterna är tre till antalet där centralorten i kommunen är Gnesta där ungefär hälften av kommuninvånarna bor. De två andra tätorterna återfinns en mil västerut i Björnlunda, samt ytterligare en mil västerut ligger Stjärnhov.

Genom kommunen och respektive tätort går järnvägen, vilken trafikeras av både persontåg (fjärrtåg och pendel) och godståg.

En stor andel av invånarna pendlar till och från Gnesta kommun, där utpendlingen mot Stockholm är störst med ca 3000 personer.

### 2.3.1 Utvecklingstendenser

Den demografiska utmaningen beror förenklat på att antalet äldre samt personer i behov av välfärdstjänster ökar snabbt. De närmaste 10 åren beräknas hela 56 % av den totala befolkningsökningen bestå av åldersgruppen 80 år eller äldre. Detta ger en kommunal utmaning om framförallt ett ökande behov hos äldreomsorgen då vi blir allt äldre och kan leva med fler och svårare sjukdomar.

I samband med en ökande befolkning planeras för ett omfattande bostadsbyggande i kommunen som i sin tur medför volymökningar inom förskola, grundskola etc. Etableringar av bostäder kommer ske i Gnesta tätort samt i mindre omkringliggande delar av kommunen.

## 2.4 Oxelösund

Oxelösunds kommun är geografiskt beläget på Sveriges östra kust i Södermanlands län. En stor del av kommunens yta utgörs av vatten, vilket präglar kommunens möjligheter och utmaningar. Kommunens geografiska läge möjliggör närhet till skärgård, natur samt goda kommunikationer såsom riksväg 53, E4, Skavsta flygplats samt regional och nationell tågtrafik. Med dessa goda kommunikationer nås enkelt omkringliggande städer såsom Nyköping, Norrköping, Linköping och Stockholm.

Oxelösund har en stark industrihistoria vilken fortfarande gör sig påmind i och med SSAB och Oxelösunds hamn, vilka är två stora arbetsgivare inom kommunen.

### 2.4.1 Utvecklingstendenser

Den demografiska utmaningen beror förenklat på att antalet äldre samt personer i behov av välfärdstjänster ökar snabbt. De närmaste 10 åren beräknas hela 56 % av den totala befolkningsökningen bestå av åldersgruppen 80 år eller äldre. Detta ger en kommunal utmaning om framförallt ett ökande behov hos äldreomsorgen då vi blir allt äldre och kan leva med fler och svårare sjukdomar.

Oxelösunds befolkningsmängd växte mellan 2011-2018. Kommunen har som mål att öka med 0,75% per år. Denna utveckling ska mötas med bostäder, skola, service och rekreation samtidigt som detta sker i samklang med bevarande av viktiga natur- och kulturvärden. Med den

tidigare uppåtgående trenden under 2015-2018 är befolkningsprognosen framöver något mer svårtolkad. Med anledning av pågående pandemi 2021 har inte befolkningstillväxten följt förväntad utveckling utan har fått justeras ned men med en fortfarande årlig ökning. Under 2021 har dock inflyttningen ökat och ligger i linje med kommunens mål.

## 2.5 Trosa

Trosa kommun är en ung kustkommun med gamla anor. Trakten runt Trosa har varit befolkad sedan mycket lång tid tillbaka. Spåren finns kvar än idag. Genom kommunen flyter stillsamt Trosaån, den gamla båtförbindelsen med Mälaren som gjorde Trosa till en viktig handelsstad.

Trosa har varit och är en kommun i stark tillväxt, mycket tack vare sin attraktivitet och sitt strategiska läge som en del av Stockholms arbetsmarknadsregion. Trosa, Vagnhärad och Västerljug tillhörde under tidigare Nyköpings kommun men 1992 delades storkommunen och Trosa kommun bildades. Sammanlagt bor här idag ca 14 500 invånare. Under sommarhalvåret fördubblas befolkningen och besöksnäringen är ett viktigt inslag.

### 2.5.1 Utvecklingstendenser

En framtida demografisk utmaning är att antalet äldre samt personer i behov av välfärdstjänster ökar snabbt. Detta ger en kommunal utmaning med framförallt ett ökande behov av äldreomsorg då vi blir allt äldre och kan leva med fler och svårare sjukdomar.

Trosa har vuxit mycket under senare år och förväntas fortsatt öka sin befolkning med omkring 2 procent per år. Alla tre huvudorter, Trosa, Vagnhärad och Västerljug, behöver varsam och väl genomtänkt tillväxt med eftersträvan att växa hållbart och med utgångspunkt i varje ords särprägel.

Mycket tyder på att exploateringstrycket trots konjunktur- och omvärldsförändringar kommer att vara fortsatt högt. Detta innebär högt tryck på så väl bygglov- som planverksamhet. Arbetet under de kommande åren kommer således att handla om att fortsätta hantera en fortsatt tydlig tillväxt i samtliga tätorter. Omfattande planerings- och genomförandeuppgifter avseende större infrastrukturprojekt kommer att fortsätta. Detta gäller såväl alternativ till Infart västra Trosa, Ostlänken som väg 218.

### 3 Styrning av skydd mot olyckor

Kapitlet avser att ge en beskrivning av hur uppgifterna enligt LSO är fördelade inom kommunerna.

Nyköpings kommun sköter genom civilrättsliga avtal förebyggande verksamhet och räddningstjänst enligt LSO åt grannkommunerna Gnesta, Oxelösund och Trosa. Arbetet utförs av Sörmlandskustens räddningstjänst.

Då handlingsprogrammet är ett övergripande flerårigt, politiskt styrdokument är bedömningen att det inte lämpligt att i detalj beskriva räddningstjänstens verksamhet i alltför detaljerade beskrivningar. Mer detaljerade beskrivningar återfinns i underliggande dokument som hänvisas till i texten och återfinns i Bilaga A: Dokumentförteckning. Detta handlingsprogram utgör en omarbetning och uppdatering av handlingsprogrammet från 2020 i syfte att leva upp till MSB:s föreskrift om handlingsprogram.

#### Kommunerna

**Kommunfullmäktige** beslutar om handlingsprogrammet med bland annat övergripande mål.

**Kommunstyrelsen** har det övergripande ansvaret för LSO i kommunen och utövar genom ansvariga tjänstemän fortlöpande uppföljning och tillsyn över arbetet.

**Nämnderna** har ansvaret för att arbetet inom sina respektive områden bedrivs enligt kommunens handlingsprogram.

**Sörmlandskustens räddningstjänst** ansvarar för utförandet inom stor del av LSO området vilket regleras i ingångna avtal med Nyköpings kommun.

**Ansvar** för uppfyllnad av LSO är fördelat på olika nämnder inom respektive kommun enligt nedan.

Nyköping	Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för Tillsyn och Sotningsärenden (5 kap 1§, 3 kap 4§), Kommunstyrelsen ansvarar för resterande delar av LSO området.
Trosa	Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för LSO området inom ramen för avtalet med Nyköpings kommun (Sörmlandskustens räddningstjänst).
Oxelösund	Kommunstyrelsen ansvarar för hela LSO området.
Gnesta	Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för LSO området inom ramen för avtalet med Nyköpings kommun (Sörmlandskustens räddningstjänst).

## 4 Risker

Kapitlet innehåller en beskrivning av kommunens risker, i form av en sammanvägd bedömning av vilka händelser inom kommunens geografiska område som kan föranleda räddningsinsatser, sannolikheten eller frekvensen för att de ska hända och konsekvenserna för de fall att de händer.

För att vi ska kunna bedöma hur mindre och större risker ska undvikas eller hanteras behöver vi också använda riskanalyser som ett dagligt arbetsverktyg. Det ska ske genom en aktiv omvärldsbevakning och ett brett perspektiv med realism och verklighetsförankring. En grundligare riskanalys vilken uppdateras på årsbasis ligger till grund för beskrivningen i detta kapitel.

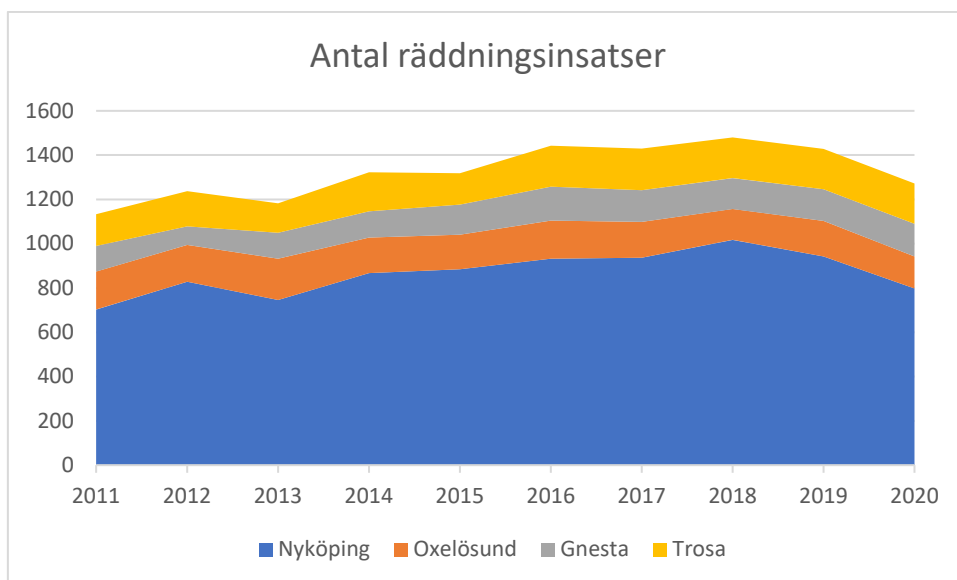
### 4.1 Övergripande

Sörmlandskustens räddningstjänsts (SKRTJ) geografiska områdesansvar omfattar fyra kommuner med varierad och komplex riskbild. Det finns stora industrier, flygplatser, stambanor, E4, stora eventanläggningar, höga hus etc som bidrar till en varierad och komplex riskbild. Stor del av området utgörs av landsbygd med dess utmaningar för tillgänglighet och närhet. Tre av kommunerna räknas som kustkommuner med en större skärgårdsmiljö.

Utifrån den varierande riskbilden finns en stor variation i vilka olyckor som kan inträffa och vilka konsekvenser det kan leda till. Olyckor som uppstår kan drabba olika värden, pågå under olika lång tid, ha olika stor omfattning, vara tillfälliga eller långvariga och kan skilja i hur pass reversibla de är. Allt går heller inte att förutsäga, men det finns flera olika situationer som det är rimligt att behöva hantera, alltifrån "vardagshändelser" som bränder i bostäder och mark samt trafikolyckor till sällanhändelser som större utsläpp av farliga ämnen, omfattande brand på fartyg, brand i undermarksanläggning eller på sjukhus, terrorattentat och allvarliga olyckor vid farliga verksamheter.

#### 4.1.1 Inträffade händelser

Antalet räddningsinsatser vilka SKRTJ larmats till per kommun är fördelade enligt Figur 1 nedan. Antalet räddningsinsatser har sedan 2011 stadigt ökat fram till ett trendbrott 2018 där en minskning och positiv nedåtgående trend påbörjades. Totalt larmas SKRTJ till ungefär 1400 händelser per år där två tredjedelar sker inom Nyköpings kommun och en mer jämn fördelning av resterande inom Trosa, Oxelösund och Gnesta.

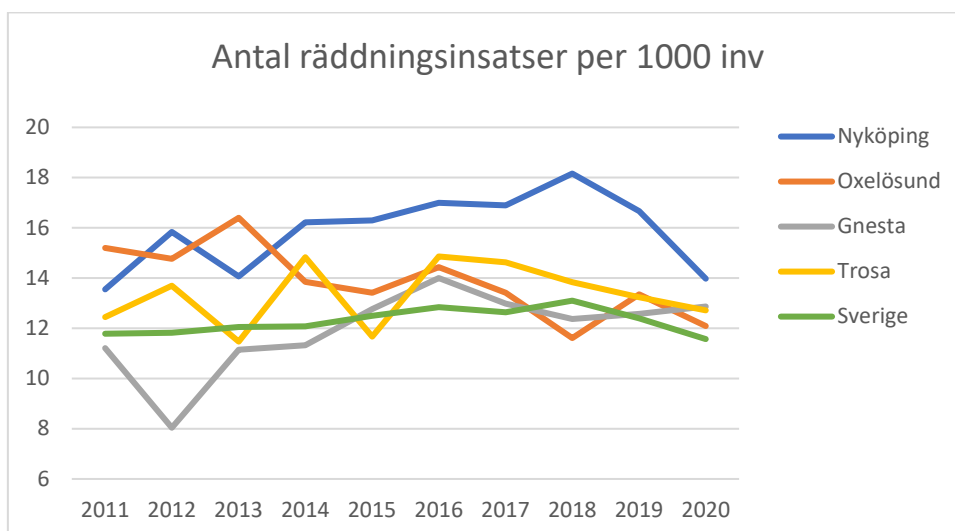


Figur 1: Graf över antalet inträffade händelser per kommun

Totalt antal insatser. Omfattar både insatser som var räddningstjänst enligt LSO samt andra uppdrag.<sup>1</sup>

Vid studerande av antalet insatser per 1000 invånare så förtydligas bilden om den positiva utvecklingen av minskat antal larm och att det är inom Nyköping kommun som skillnaden är störst och att Nyköping nu närmar sig resterande kommuner i antalet larm per 1000 invånare, vilket är positivt. I de andra kommunerna syns större svängningar vilka hänförs av att ett, i sammanhanget litet antal ökande larm, i händelse av exempelvis en koncentration av bilbränder under en helg ger ett stort utslag med tanke på att totala larmmängden är liten. Trosa, Oxelösund och Gnesta har under senare år legat inom Sverigesnittet av antal insatser.

<sup>1</sup> Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps statistik och analysverktyg IDA, Statistik om olyckor, skador och räddningsinsatser. Statisk hämtad 2021-06-17.



Figur 2: Antal insatser per 1000 invånare för respektive kommun.<sup>2</sup>

## 4.2 Per olyckstyp

Beskrivning av den lokala risken per olyckstyp visas nedan med en första generell beskrivning av olyckstypen som gäller samtliga kommuner, data som presenteras inom kapitlet utgår från åren 2018–2020.

### 4.2.1 Brand i byggnad

Kapitlet brand i byggnad delas in utifrån klassificerade verksamheter i räddningstjänstens insatsstatistik. Både bränder och tillbud är inkluderade i statistiken.

Skillnader finns mellan kommunerna där Trosa och Oxelösund sticker ut i positiv mening med ett betydligt mindre antal inträffade händelser, cirka 1 händelse per 1000 invånare, vilket är lägre än snittet i Sverige som ligger på 1,04 händelser per 1000 invånare. Gnesta och Nyköping ligger mycket över rikssnittet med cirka 1,5 inträffade händelser per 1000 invånare. Vidare kommer olyckstypen beskrivas gemensamt för alla fyra kommuner då en liten ökning av antalet inträffade händelser i de mindre kommunerna ger en kraftig statistisk ökning.

Inom SKRTJ:s område inträffar cirka 135 bränder i byggnader per år, 2020 sticker ut med en kraftig minskning med 25 procent av antalet inträffade händelser. Bedömningen är att nedgången beror till stor del på pandemin som pågick under stora delar av 2020 där fler personer tillbringat mer tid i hemmet.

Vid en djupare verksamhetsindelning framgår att 65% av de inträffade bränderna i byggnad,

	ANTAL INSATSER	1000 INV	ANDEL
BOSTAD	244	0,87	65%
VÅRD	9	0,03	2%
SKOLA	40	0,14	11%
ALLMÄN	64	0,23	17%
INDUSTRI	19	0,07	5%
<b>TOTALT</b>	<b>376</b>	<b>1,34</b>	

<sup>2</sup> Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps statistik och analysverktyg IDA, Statistik om olyckor, skador och räddningsinsatser. Statisk hämtad 2021-06-17.

244 stycken under perioden, sker i bostadsmiljö. Andra vanliga verksamheter är skola, industri och vård samt andra allmänna verksamheter och redovisas i tabellen till höger.

Det finns mycket som tyder på att vi kommer gå mot en allt mer hållbar energiförsörjning, vilket även kommer återspegla sig i hur bränderna i byggnader ser ut. Till exempel blir det allt vanligare att installera solcellspaneler på hustak, och att lagra energin i batterisystem i byggnaden. För att spara energi byggs också byggnader allt mer täta, vilket påverkar dynamiken i brandförloppen. Även nya byggnadsmaterial kommer in på marknaden, och det skapar nya förutsättningar för både brandskyddslösningarna och räddningstjänstens taktik vid bränder i byggnader.

I avsnitten nedan följer fördjupningar inom bränder i bostäder, vårdmiljöer, övriga allmänna verksamheter, skolor och förskolor och industrier.

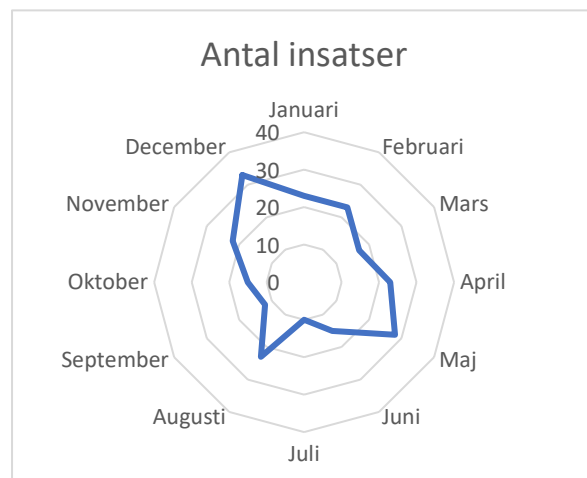
#### 4.2.1.1 Bostad

Antalet bränder i bostad har tidigare legat över snittet för Sverige med ca 1,0 inträffade händelser per 1000 invånare jämfört med 0,7 för riket. Ett trendbrott skedde 2020 när kommunerna gemensamt landade på samma nivå som sverigesnittet.

Med ett litet antal händelser är det svårt att dra specifika slutsatser men det syns ändå i statistiken att kommunerna har en ökning i samband med mörkrets intåg under november för att hålla i sig till mars.

Denna ökning beror på att personer börjar elda i kaminer/eldstäder samt att vi tänder mer levande ljus. Denna trend är tidigare känd och syns även på nationell statistik.

Cirka 90 personer omkommer i bostadsbränder varje år, där risken att omkomma inte är jämnt fördelad. Ålder och social utsatthet är tydliga delar som spelar in i risken att omkomma. Forskningen har under en längre period satsat på området för att komma fram till vad en bostadsbrand är och vad de beror på och vi har nu ett bra underlag att jobba vidare med.



Områden med sämre levnadsvillkor, låg utbildningsnivå – förvärvsfrekvens – medelinkomst, har en fyra gånger högre sannolikhet att det ska uppstå en bostadsbrand dit räddningstjänsten rycker ut jämfört med områden med goda levnadsvillkor.

Rökning är en känd riskkälla och ligger bakom nästan 50 procent av alla dödsbränder.

#### 4.2.1.2 Vårdmiljö

Enligt Boverkets byggregler ställs högre krav på brandskyddet i lokaler där det vistas människor som har begränsade eller inga förutsättningar att sätta sig själva i säkerhet, än i lokaler



där det vistas människor som förväntas kunna sätta sig själva i säkerhet. De högre brandskyddskraven gäller till exempel för behovsprövande boenden enligt Socialtjänstlagen, så som äldreboenden och stödboenden enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS-boenden), sjukhus och förskoleverksamhet. Det byggnadstekniska brandskyddet i denna typ av lokaler ställer bland annat krav på brandcellsindelning och installation av sprinkleranläggningar. Förutom högre krav på det byggnadstekniska brandskyddet, krävs det också ett väl fungerande organisatoriskt brandskydd. Personalen i vårdmiljöer behöver därför kontinuerligt öva på att hantera bränder och utrymningsituationer. I lokaler där det vistas människor som har förmåga att sätta sig själva i säkerhet bygger utrymningsstrategin i de allra flesta fall på att människorna ska utrymma byggnaden i händelse av brand. I lokaler där människor saknar förmåga att sätta sig själva i säkerhet kan det istället handla om så kallad horisontell utrymning, det vill säga att personerna i byggnaden ska förflyttas till en brandcell inom samma våningsplan och då är personalen helt avgörande för att en sådan utrymning lyckas.

En framtida utmaning är att Sverige har en allt större åldrande befolkning, och många äldre bor idag kvar hemma längre istället för att flytta in på ett särskilt boende. I praktiken innebär det att många personer som har begränsad förmåga – eller helt saknar förmågan – att själva upptäcka en brand och sätta sig i säkerhet bor kvar i lokaler som förutsätter att personerna som vistas där kan sätta sig själva i säkerhet. Äldre är överrepresenterade i dödsbrandsstatistiken, och samhället behöver hjälpa till att skapa brandsäkra hemmiljöer för äldre som bor krav hemma.

Cirka 75 procent av de som omkommer i bränder gör det i sitt hem (Brandforsk, 2019)<sup>3</sup>. Majoriteten av de som har omkommit i bränder under åren 1999–2007 har omkommit i enskilda bostäder (villa, radhus, kedjehus, flerbostadshus), och endast sju procent har avlidit i brand på äldreboende (Jonsson, 2018)<sup>4</sup>.

#### 4.2.1.3 Allmänna byggnader och verksamheter

Allmänna verksamheter och byggnader kan omfatta en rad olika objekt av varierande karaktär och komplexitet. Det kan vara allt från handel, hotell, restauranger, nattklubbar, större samlingslokaler, idrottsanläggningar till garage och andra undermarksanläggningar. Här finns det stor variation av antal människor som kan vistas i lokalerna/byggnaderna samtidigt. Vilka konsekvenser som kan uppstå varierar därför stort. I vissa anläggningar kan det finnas flera verksamheter inom samma byggnad och en del byggnader är sammanbyggda vilket kan göra en räddningsinsats mer komplicerad. Vid bränder i större allmänna byggnader kan ofta utrymning av alla människor som vistas i byggnaden vara ett av de största problemen. Utrymningsvägar sammanfaller ofta med räddningstjänstens insatsvägar för att ta sig in i byggnaden vilket kan orsaka krockar och svårigheter att påbörja räddningsinsatsen. I allmänna lokaler kan

---

<sup>3</sup> Brandforsk, 2019. Nilsson, F. m.fl. *Bostadsbränder och äldre personer – tvärvetenskapliga framgångsfaktorer för reduktion av döda och svårt skadade*. Brandforsk 2019:5.

<sup>4</sup> Jonsson, 2018. Jonsson, A. *Dödsbränder i Sverige – en analys av datakvalitet, orsaker och riskmönster*. Karlstad University Studies 2018:18.

det också finnas människor med olika funktionsnedsättningar som inte kan förväntas klara av att utrymma helt på egen hand, utan behöver hjälp av räddningstjänsten. Stora lokaler innebär för räddningstjänsten risker med stora brandgasvolymmer samt att det kan vara långa inträngningsvägar.

#### 4.2.1.4 Skolor och förskolor

Det är relativt vanligt att det brinner på skolor, men ofta är det små bränder som är anlagda inne i skolan under skoltid i exempelvis papperskorgar. De bränderna detekteras normalt sätt omgående av ett automatiskt brandlarm i byggnaden och kan antigen släckas av personer som befinner sig i lokalerna eller av räddningstjänsten som ofta snabbt är framme på plats tack vare det automatiska brandlarmet. Om det däremot börjar brinna på utsidan av byggnaden och skolan inte har detekterade takfötter och/eller vindsutrymmen kan det ta längre tid innan branden upptäckts och åtgärder för att släcka branden kan vidtas.

Sedan februari 2020 har tre skolor eller förskolor totalförstörts i bränder i Nyköpings kommun. Åtminstone två av bränderna misstänks vara anlagda. Det har även rapporterats in flertal tillbud där bränder har anlagts intill skolors fasader. Det är ovanligt att människor omkommer i samband med bränder i skolor eller förskolor, utan det är främst egendom som påverkas vid skolbränder. En skolbrand blir ofta dyr för samhället i fråga om kostnader för ersättningslokaler, förlorat värde i byggnaden och inventarier.

#### 4.2.1.5 Industri

Vid vissa industrier kan det finnas en förhöjd risk för brand, beroende på vad industrin har för verksamhet. Boverkets byggregler ställer krav på brandskyddet utifrån aspekten att människor ska hinna utrymma ur en lokal innan dess att branden har orsakat kritiska förhållanden i lokalen, och ställer således inte krav på egendomsskydd. Det innebär att en brand i en industrilokal kan få stora konsekvenser på byggnaden och därmed verksamheten och industrins ekonomi. Ofta är industrilokaler stora, vilket skapar möjlighet för stora brand- och brandgasvolymmer vilket i sin tur kan leda till intensiva brandförlopp.

### 4.2.2 Brand utomhus

En brand ute i skogen, i fordonet eller i papperskorgen är initialt ofta inte så komplex, men omständigheterna runt om kan göra att det blir en stor insats med stora konsekvenser.

Om branden startar nära en byggnad, bostad eller liknande kan spridningsrisken vara stor. Ofta är det ingen fara för liv i samband med brand utomhus, men en brand som sprider sig kan påverka egendom och miljö vilket kan få stora konsekvenser.

#### 4.2.2.1 Brand i skog eller mark

SKRTJ har larmats till ca 75 mark- och skogsbränder per år de senaste tre åren. Bränder i skog och mark är väderberoende och säsongsbaserat. I det geografiska området finns det mycket skog och mark och storleken på bränderna och insatsernas komplexitet varierar mycket från händelse till händelse.

Vid en större händelse med ogynnsamt väder kan insatsen bli mycket stor, resurskrävande och långdragen. En skogsbrand kan sprida sig fort och okontrollerat, varför evakuering utav enstaka hus eller större geografiska områden kan bli aktuellt. Det kan även vara aktuellt att spärra av vägar och järnvägar om eld eller rök sprider sig på ett sätt som innebär risker för den infrastrukturen. Att spärra av E4:an som löper genom Trosas och Nyköpings kommuner kan innebära en stor kostnad för samhället.

#### 4.2.2.2 Brand i fordon/fartyg

SKRTJ har larmats till cirka 60 fordonsrelaterade bränder per år de senaste tre åren. Ett fordon som brinner som står i närheten av andra fordon eller en byggnad kan sprida sig och leda till stora konsekvenser. Idag finns det fordon som går på alternativa bränslen exempelvis el och gas, med detta kommer även andra risker och konsekvenser som medför att insatsen blir mer komplex och krävande.

#### 4.2.2.3 Brand i avfall/återvinning

SKRTJ har larmats till ca 30 bränder relaterade till avfall/återvinning per år de senaste tre åren. De vanligaste bränderna är i container eller sopkärl och de bränderna är ofta anlagda. Även här är spridningen till närliggande byggnader eller liknande den stora risken.

Brinnande sopkärl/container är något SKRTJ relativt ofta larmas till, ofta är det vid skolor och förskolor. Står de då för nära fasaden kan det bli spridning till byggnaden.

#### 4.2.2.4 Framtidsspaning

Idag drivs våra fordon av flera olika typer av drivmedel och en utmaning för räddningstjänsten är att produktutvecklingen av nya bränslen och bränslesystem går fortare än säkerhetsutvecklingen på området. Det är möjligt att om takten för produktutvecklingen går mycket fortare än räddningstjänstens kunskapsnivå om drivmedlen höjs, så kan det leda till mer passiva räddningsinsatser vilket ökar risken för brandspridning till närliggande objekt.

Till följd av klimatförändringarna kan bränderna i skog och mark förväntas öka i framtiden. Brandrisksäsongens längd antas öka och frekvensen av perioder då det råder hög risk för skogs- och markbrand förväntas öka (MSB, 2013)<sup>5</sup>. Hur skogsbränderna uppstår och sprids påverkas i stor grad av skogsbruket. Dels handlar det om att plantera skog på ett sätt som är ogynnsamt för brandspridning, dels om att skogsbolagen genomför riskanalyser baserade på brandriskvärden innan arbeten som kan orsaka skogsbränder påbörjas.

#### 4.2.3 Trafikolycka

Trafikolyckor kan huvudsakligen delas in i tre olika kategorier:

- Vägtrafik
- Spårtrafik
- Flygtrafik

---

<sup>5</sup> MSB, 2013. *Framtida perioder med hög risk för skogsbrand. Analyser av klimatscenarier.*

Varje kategori kan delas in i vidare underkategorier så som fotgängare, cyklister, fordon, suicid och så vidare. Någon närmare indelning är den som finns i punktlistan ovan kommer inte att göras.

Vid trafikolyckor finns risk för skador på människor liv och hälsa, egendom och miljö. Människor som vistas i trafiken löper risk för att skadas, oavsett vilken typ av transportsätt som avses. Egendom kan skadas vid en krock och miljön kan ta skada vid utsläpp av drivmedel. Vid olyckor på en väg där bussar är inblandade, vid spårtrafikolyckor och flygplansolyckor finns det en överhängande risk att många personer skadas samtidigt.

Längs med både vägar och järnvägar fraktas farligt gods. En trafikolycka som involverar farligt gods kan vara med komplex att hantera än en olycka utan farligt gods. Beroende på vilket farligt gods som fraktas och hur det är involverat i olyckan kan det bli nödvändigt med stora avspärrade områden (skyddsavstånd). Vidare kan de farliga ämnena vara akut toxiska för människor eller miljö.

Utvecklingen av fordonsbränslen går framåt och idag finns det en rad olika drivmedel för vägfordon. Nya typer av bränslen innebär nya risker för räddningstjänstens personal. Ett exempel är eldrivna fordon som använder litium-jon-batterier för att lagra energin. Om litium-jon-batterierna utsätts för värme (brand) eller mekanisk påverkan (vid en krock) kan en så kallad termisk rustning initieras i batteriet och denna leder sedan till en brand i batterierna. Alla brandgaser är giftiga, och i bränderna från litium-jon-batterier finns en förhöjd halt av det giftiga ämnet vätefluorid. Denna risk måste räddningstjänstens personal förhålla sig till.

#### 4.2.3.1 Särskilda riskobjekt

Genom två av SKRTJ:s kommuner löper den trafikintensiva E4:an. Det är en viktig trafikled för transporter av människor, gods och tjänster. Störningar på E4:an kan få stora ekonomiska konsekvenser då varor och personer blir försenade. Antalet fordon som trafikerar E4 har ökat kraftigt. Under de senaste 20 åren har de fördubblats. Ett stickprov från Trafikverket visar att det varje dygn i snitt passerade drygt 14 000 fordon på E4 i höjd med trafikplats Tystberga under 2018 vilket är en dryg fördubbling jämfört med 1993 (Trafikverket, 2021)<sup>6</sup>.

I Nyköpings kommun ligger Stockholm Skavsta Flygplats. Under 2018 hade flygplatsen drygt 2,2 miljoner passagerare (Skavsta, 2021)<sup>7</sup>. Det finns risk att ett flygplan är involverat i en olycka och det kan leda till stora skador på människors liv och hälsa. På flygplatsen förvaras även stora mängder flygbränsle. Förutom passagerartrafik finns fyra skogsbrandbekämpningsflygplan lokaliserade på Skavsta, en gymnasieskola, ett hotell samt Kustbevaknings flygbas.

---

<sup>6</sup> Trafikverket, 2021. *Vägtrafikflödeskartan* (avsnitt 9710029). <https://vtf.trafikverket.se/tmg101/AGS/tmg102.aspx?punktnrlista=9710029&laenkrollista=2&typ=Stickprov> Hämtad 2021-08-27 kl. 08:30.

<sup>7</sup> Skavsta, 2021. *Om Stockholm Skavsta Flygplats*. <https://www.skavsta.se/foretag/om-flygplatsen/> Hämtad 2021-08-27 kl. 10:15.

I Tabell 4 nedan redogörs för särskilda riskobjekt i SKRTJ:s kommuner.

Tabell 4 Riskobjekt med avseende på trafikolyckor

Riskobjekt	Kommun	Beskrivning av risken
E4	Nyköping, Trosa	Hårt trafikerad mötesfri motorväg. Transport av farligt gods. Risk för miljöutsläpp. Viktiga vattentäcker utefter vägen. Tungtrafik /Busstrafik som kan innebära många skadade. Störningar i trafiken medför stora samhällskostnader.
Väg 53	Nyköping, Oxelösund	Riksväg, mötande trafik. Tung trafik/Busstrafik. Farligt gods, risk för miljöutsläpp.
Väg 52	Nyköping	Riksväg mötande trafik. Tung trafik/Busstrafik. Risk för miljöutsläpp.
Väg 57	Gnesta	Riksväg mötande trafik. Tung trafik/ Busstrafik. Risk för miljöutsläpp.
Järnvägar	Nyköping, Gnesta, Oxelösund, Trosa	Urspårning, evakuering av persontåg, brand på persontåg.
Skavsta flygplats	Nyköping	Flygplats. Risk för skador på människors liv och hälsa, egendom och miljö.

#### 4.2.3.2 Framtidsspaning

Trafikverket tar fram prognoser för hur trafikutvecklingen beräknas se ut i framtiden. Enligt dessa prognoser ser persontrafiken ut att öka både till 2040 och 2065 (Trafikverket, 2020)<sup>8</sup>. Detta gäller för alla transportslag, där flygtrafiken står för den minsta ökningen i absoluta tal (räknat i personkilometer). Även godstrafiken ser ut att öka under de kommande decennierna (Trafikverket, 2020)<sup>9</sup>.

Trafikverket planerar att bygga en ny järnväg – Ostlänken – som kommer att sträcka sig genom Nyköpings och Trosas kommuner. Till skillnad från de järnvägar som finns i kommunerna idag kommer Ostlänken att innebära långa tågtunnlar, vilket ställer andra krav på räddningstjänstens insatsförmåga vid olyckor på järnväg.

En utmaning för räddningstjänsten är att produktutvecklingen av nya fordonsbränslen ofta går snabbare än kunskapshöjningen inom räddningstjänsten.

<sup>8</sup> Trafikverket, 2020. *Prognos för persontrafiken 2040 - Trafikverkets Basprognoser 2020-06-15*. 2020-06-15. Publikationsnummer 2020:128.

<sup>9</sup> Trafikverket, 2020. *Prognos för godstransporter 2040 – Trafikverkets Basprognoser 2020*. 2020-06-15. Publikationsnummer 2020:125.

#### 4.2.4 Olycka med farliga ämnen

En olycka med farliga ämnen kan få vitt skilda konsekvenser beroende på vilka ämnen som är involverade i olyckan och var den inträffar. Vissa ämnen har en akut toxicitet på människor, vilket betyder att människor som finns i utsläppets direkta närhet omedelbart kan komma till skada. Andra ämnen är akut toxiska för miljön och kan omedelbart orsaka irreversibla miljöskador när de inträffar.

Det är ämnets fysikaliska egenskaper som avgör hur farligt det är och vad som kan vara utsatt för fara. Om det till exempel är en väldigt kall vinterdag och det sker ett utsläpp av diesel är det inte nödvändigt att brandfaran är så stor. Om det däremot är en varm sommardag och det sker ett utsläpp av diesel inne på en industri där det finns heta ytor kan risken för brand vara mycket större. Likaså behöver ett utsläpp av ett giftigt ämne på landsbygden inte utgöra någon större fara för människors liv och hälsa, men om samma ämne släppt ut i centrala delarna av en tätort kan människors liv vara direkt hotat.

Verksamheter som ska hantera större mängder farliga ämnen behöver särskilda tillstånd. Genom tillståndsgivningen ställs krav på hur ämnena ska hanteras för att utgöra en så liten risk som möjligt för omgivningen.

##### 4.2.4.1 Särskilda riskobjekt

Inom SKRTJ:s område finns flera verksamheter som använder farliga ämnen. Några industrier hanterar ämnen i sådan omfattning att krav ställs på dem genom Sevesolagstiftningen. I tabell 6 nedan listas ett par riskobjekt i kommunerna och riskerna för objektet beskrivs. För nämnare beskrivning av riskobjekt hänvisas till *Kommunal plan för räddningsinsats* (diarienummer ROS 21/3:14).

För transporter av farligt gods finns det rekommenderade vägar och järnvägar, både primära och sekundära transportleder. Sådana transportleder finns i samtliga av SKRTJ:s fyra kommuner.

Tabell 5 Riskobjekt med avseende på olyckor med farliga ämnen

Riskobjekt	Kommun	Beskrivning av risken
SSAB EMEA AB	Oxelösund	I processen bildas kolmonoxid, stenkolstjära och bensen. Gasol samt naturgas används i processen.
Studsvik	Nyköping	Inom området i Studsvik finns flera företag som på olika sätt arbetar med radioaktiva material.
Stockholm Skavsta Flygplats	Nyköping	Stora mängder flygbränsle
Oxelösunds hamn AB	Oxelösund	Stora mängder olja samt gasolcistern.

Linde Gas AB	Oxelösund	Produktion, lagring och distribution av syrgas, kvävgas samt argon.
OxGas AB	Oxelösund	Terminal för flytande naturgas (LNG).
Bergtäkter	Nyköping och Trosa	Förvaring och användning av sprängmedel

#### 4.2.4.2 Framtidsspaning

SSAB håller på att gå över till en mer hållbar ståltillverkning, vilket kommer minska produktionen av kolmonoxid och öka användningen av naturgas. I övrigt finns det inga (för SKRTJ kända) planer på några nya farliga verksamheter eller verksamheter i som klassas som Seve-soverksamheter ska startas i någon av SKRTJ:s kommuner i närtid. Riskbilden förväntas därmed inte påverkas nämnvärt.

#### 4.2.5 Naturolycka

Naturolyckor och klimatrelaterade olyckor är ett relativt brett område med allt från ringa konsekvenser för en fastighet till fullständig katastrof i global omfattning. SKRTJ:s geografiska område är ett av tio identifierade riskområden för ras, skred, erosion och översvämning i Sverige (MSB, 2021).<sup>10</sup>

I modern tid har SKRTJ:s kommuner drabbats av ett större skred i Vagnhärad 1997, samt flertalet översvämningar i samband med skyfall (senast Trosa juli 2021). Dessa händelser har inte haft några direkta konsekvenser på människors liv och hälsa, men har däremot orsakat omfattande ekonomiska konsekvenser och samhällsstörningar.

Stormar med nedfallande träd och byggnadsdelar, nederbörd i form av snö eller regn, översvämningar till följd av högt vattenstånd, ras och skred händelser som kan påverka människors liv och hälsa, egendom och miljö. Vid omfattande naturrelaterade olyckor är räddningstjänstens organisation ofta hårt belastad till följd av många inkommande larmsamtal från allmänheten. Det är därför inte ovanligt att räddningstjänsten prioriterar larmen och att många privatpersoner hänvisas till att själva ta hand om sin egendom om inget liv är i fara. Samhällets samlade resurser behöver ofta prioriteras till samhällsviktig verksamhet, till exempel eftersom farbarheten på vägar kan vara starkt påverkad.

<sup>10</sup> MSB, 2021. Här är Sveriges största riskområden för ras, skred erosion och översvämning.

<https://www.msb.se/sv/aktuellt/nyheter/2021/juni/har-ar-sveriges-storsta-riskomraden-for-ras-skred-erosion-och-oversvamning/> Hämtad 2021-08-26 kl. 16.10.

#### 4.2.5.1 Ras och skred

Det har inte förekommit några ras i naturen eller i byggnader orsakat av naturen i SKRTJ:s kommuner inom de senaste 20 åren. I området finns inga kända marksprickor som kan orsaka ras.

Skredet i Vagnhärad var ett jordskred som inträffade natten till den 23 maj 1997 i Ödesby, Vagnhärad. Skredet omfattade en cirka 200 meter lång sträcka längs med Trosaån och sträckte sig cirka 60 meter upp i en bebyggd lerslänt. Det förefaller osannolikt att ett motsvarande skred skulle starta i andra delar av SKRTJ:s kommuner.

#### 4.2.5.2 Erosion

Sannolikheten av olyckor orsakade av erosion i SKRTJ:s område är relativt liten bortsett från vid en eventuell översvämning, varför ämnet hanteras under nästa rubrik.

#### 4.2.5.3 Översvämning

En översvämning i vårt område kan orsakas av tre faktorer (rangordnat från mest sannolikt till minst sannolikt): extremt regn, extrem snösmältning, eller höjning av havsnivån.

På senare tid har SKRTJ:s geografiska område drabbats av extrema regnväder då dygnsnederbörden uppmätts till rekordhöga 136,3 mm<sup>11</sup>.

#### 4.2.5.4 Storm

I Sverige är det allt mer vanligt förekommande med blåsig väder och höststormarna avlöser varandra. Vid ön Landsort utanför Trosa har vindhastigheter upp till orkanstyrka på 33 m/s uppmäts. Vid stormar finns risken för långvariga elavbrott samt begränsad framkomlighet på väg- och järnvägsnätet.

#### 4.2.5.5 Extremt snöfall

SKRTJ:s kommuner har inte varit speciellt utsatta för stora snömängder. Högsta snödjupet som uppmätts i området uppgår till cirka 90 cm. Precis som med många andra naturolyckor kan extrema snöfall innebära en hög belastning på räddningstjänstorganisationen och det kan vara besvärligt med framkomlighet på viktiga vägar.

#### 4.2.5.6 Värmebölja

En värmebölja kan få konsekvenser på människors liv och hälsa. Det kan innebära ökad dödlighet, inte minst i särskilt utsatta grupper. En värmebölja kan även få andra, indirekta konsekvenser så som solkurvor på järnvägar vilka kan leda till urspårningar och ökade brandriskvärdet i skog och mark som leder till komplicerade skogsbränder.

---

<sup>11</sup> Detta inträffade i Trosa under sommaren 2021.



#### 4.2.6 Drunkning

Drunkning och drunkningstillbud är vanligast förekommande vid bad på sommartid och skridskoåkning på vintertid. Det inträffar även drunkningar och tillbud vid vistelse på vatten eller is vid andra tillfällen så som fiske, fritidsbåtolyckor, suicid med flera.

Inom SKRTJ område finns en kust, insjöar och vattendrag. En mängd vatten som inbjuder till transporter, vistelse och aktiviteter på både vatten och is.

SKRTJ har blivit larmade på drunkningsolyckor och drunkningstillbud mellan fem och tio gånger per år mellan åren 2017–2019. I snitt är det en person per år som omkommer i drunkning i SKRTJ:s kommuner.

Ny forskning visar att det sker ungefär 400 drunkningstillbud varje år och i hälften av drunkningarna omkommer personen. Antalet drunkningar har minskat under åren 2003–2017, förutom i åldersgruppen 0–4 år där den har ökat något. Studien visar att medianåldern för drunkning är 49 år och att drygt två tredjedelar var män. Kännetecknen för de som överlever drunkning, till skillnad till de som omkommer, är att de är yngre, kvinnor och att händelsen har varit ett olycksfall. Överlevnaden är som högst bland flickor i åldrarna 0–17 och som lägst bland män över 66 år (Karolinska institutet, 2021)<sup>12</sup>.

---

<sup>12</sup> Karolinska Institutet, 2021. *Drunkning vanligare än man tidigare trott*. <https://nyheter.ki.se/drunkning-vanligare-an-man-tidigare-trott> Hämtad 2021-08-26 kl. 15:50.

## 5 Värdering

Detta kapitel ska beskriva värderingen av i kapitel 4 beskrivna befintliga risker inom kommunerna och innehåller motiveringar till hur riskerna ska kunna reduceras genom sannolikhets- respektive konsekvensreducerande åtgärder. Värderingen och dess slutsatser ligger till grund för framtagandet av de lokala mål som beskrivs i kommande kapitel 6.

Sörmlandskustens räddningstjänst har på många sätt prövats inom den senaste 3-årsperioden vad gäller både många samtidiga trafikolyckor i samband med kraftigt snöoväder, större industriella bränder där det även funnits inslag av kärnteknisk karaktär, förskole- och skolbränder samt cirka 1400 "vardagshändelser" per år och har utifrån detta och den genomförda riskbedömningen bedömt att det inom området till stor del uppfyller målet om ett tillfredställande och likvärdigt skydd. Det finns områden som behöver utvecklas och förbättras framförallt för att möta framtiden och den snabba samhällsutvecklingen samtidigt som vi bibehåller ett tillfredställande likvärdigt skydd.

Antalet bostadsbränder har legat stadigt över rikssnittet inom området och det är även inom dessa vi ser de bränder vilka har dödlig utgång. Sett till antalet händelser så anses det inte vara en acceptabel nivå även med sänkningen under 2020. Kommunerna kommer fortsätta med pågående förebyggande åtgärder och även implementera nya för att minska antalet olyckor och dess konsekvenser. Antalet äldre bedöms kraftigt öka kommande år och hemsjukvård väntas bli vanligare. Detta medför att redan utsatta grupper blir fler och väntas behållas längre i hemmiljö. Satsningar och samarbete mot hemtjänst, sjukvård och äldreomsorgen behövs för att säkerställa ett skäligt brandskydd.

Den största utmaningen för räddningstjänstens arbete är att möta de allt snabbare förändringarna i samhället. Flertalet av de globala trenderna vi nu ser har direkt påverkan på arbetet inom skydd mot olyckor. Den demografiska utvecklingen har en stor påverkan på kommuners uppdrag där det blir nya förutsättningar för räddningstjänsten genom att äldre som redan är överrepresenterade i olyckor väntas öka kraftigt då vi lever längre. I samband med detta förväntas också sjukvården flyttas mer till hemmet, viss vård som idag bedrivs på sjukhus kommer genomföras i hemmet vilket även det gör att brandskyddet måste utvecklas och förändras. Demografins förändring har redan visat sig inom räddningsinsatser där språkförbistringar visat sig ställa nya krav på genomförande av räddningsinsatser och vår förmåga att få ett bra resultat. Denna utveckling förväntas även den öka i omfattning i samband med globaliseringen och en ökande rörlighet i världen.

För att möta denna utveckling måste vi satsa på vidareutbildning av personal genom omvärldsbevakning och implementering av forskningsresultat samt en organisation med en bred grund och förmåga till kontinuerlig förändring. Ett viktigt steg som genomförts sedan några år tillbaka är kombinerade tjänster med operativa befäl vilka har en förebyggande profil, på så sätt fångas en bra grund inom LSO-området in samt att det går att komplettera med en specialistprofil. Ett tidigare skifte till nytt verksamhetssystem har gett oss förutsättningarna att planera verksamheten på årsbasis samt att personal getts möjligheter att ta eget ansvar för planering och utförande.

Samhällsutvecklingen och förändringar i omvärlden och klimat sker i allt högre tempo vilket skapar allt större utmaningar utifrån det trygghetsskapande och skadeavhjälpande uppdraget. Att agera som enskild aktör inom den egna uppdraget kan vara begränsande för att nå effekt och åstadkomma goda resultat. Flera samhällsaktörer kan ha angränsande uppdrag, kunskap, arbetsmetoder och ha en potentiell synergi som inte tas tillvara när arbete sker som

enskild aktör. Det handlar om att i ett tidigt skede identifiera avgörande faktorer som påverkar olyckors uppkomst, dess fortsatta utveckling och konsekvenserna av en olycka. Det handlar till exempel om att synliggöra det egna uppdrag och behov samt att identifiera rätt mottagare, arenor och tidpunkter för att nå bäst effekt i aktuella frågor. SKRTJ är experter inom området brand men är också den aktör som hanterar effekterna av de olyckor som inträffar och på så sätt samlar på sig mycket erfarenheter och kunskaper. För flera olyckstyper, t ex trafikolyckor och drunkning, där risken är relativt hög i vårt geografiska område, är SKRTJ en aktör som i första hand behöver samverka med andra samhällsaktörer för att i ett förebyggande syfte kunna dra nytta av sina erfarenheter och på så sätt kunna påverka risken. Det handlar om att samverka på många olika nivåer och på många olika sätt, i olyckans alla faser samt i det långsiktiga strategiska arbetet. Samverkan och samarbete med andra aktörer ger också bättre förutsättningar för att genomföra lyckade räddningsinsatser, både genom att i det insatsföreberedande arbetet påverka hur byggnader och infrastruktur utformas, genom gemensamma övningar samt genom utbyte av kunskap och erfarenheter både från övningar och inträffade händelser. Flera av olyckstyperna och riskerna inom kommunerna kräver både planering och förberedelser för att skapa så bra förutsättningar som möjligt för att kunna genomföra lyckade räddningsinsatser.

Det geografiska området som SKRTJ verkar inom är relativt stort med mycket landsbygd vilket innebär att den som bor eller vistas långt från närmaste brandstation inte kan förvänta sig att få hjälp lika snabbt som den som bor i en av de större tätorterna. Den som har långt till närmaste brandstation har dock oftast en annan riskbild eftersom de stora riskkällorna, där en olycka kan leda till mycket stora konsekvenser, ofta ligger mer centralt. Det nationella målet säger att alla medborgare ska ha ett tillfredsställande och likvärdigt skydd mot olyckor. Ett sätt att arbeta för ett likvärdigt skydd för medborgarna är att försöka höja den enskildes förmåga och medvetenhet samt att uppmärksamma verksamhetsutövare och kommuner på vilka förutsättningar som finns. SKRTJ strävar efter att förkorta responstider och vara snabbt på plats för att kunna vidta relevanta åtgärder som bryter det negativa händelseförloppet. Tidsaspekten är mycket viktig vid många olyckor men det räcker inte att bara vara snabbt på plats, det gäller att ha rätt förmåga också. Vad som är rätt förmåga beror självklart på vilken olycka som inträffat och omständigheterna runt omkring. I ett tidigt skede av en brand kanske det inte krävs särskilt stor förmåga och en granne kan hjälpa till med utrymningen medan det i ett senare skede kan behövas en helt annan förmåga, till exempel rökdykning eller stegutrymning. Ett annat angreppssätt för att förkorta tiden till dess den drabbade får hjälp är att stärka samhällets samlade förmåga till att bryta den negativa skadeutvecklingen. Det handlar dels om att utveckla samarbeten och samverkan med andra aktörer i samhället och dels om att de som lever, bor och verkar har kunskap och förmåga att kunna göra ett initialt ingripande.

Riskbilden och förutsättningarna inom samarbetskommunerna förändras hela tiden, till exempel kan olika riskkällor tillkomma, försvinna eller förändras. Innovationer och ny teknik kan påverka vilka olyckor som uppstår och förändringar i byggnadsteknik kan påverka både brandförlopp och möjligheter att genomföra räddningsinsatser. Större samhällsförändringar påverkar också SKRTJ:s arbete, bland annat klimatförändringarna, en expansiv och föränderlig stadsbebyggelse och en åldrande befolkning som bor hemma i större utsträckning. Riskbildens föränderlighet och komplexitet innebär att SKRTJ som organisation behöver vara proaktiva och följa samhällsutvecklingen. Det är därför viktigt att både ta till sig och att dela med sig av ny kunskap och erfarenheter. Organisationen behöver ständigt utveckla sin kunskap

och förmågan att analysera, dra slutsatser och att utvärdera effekterna av det arbete som genomförs. Den komplexa riskbilden innebär också att SKRTJ i det skadeavhjälpande arbetet behöver skifta fokus något från vardagshändelser till sällanhändelser av mer komplex karaktär för att kunna hantera de olika typer av olyckor som kan inträffa. Organisationens personal behöver därför ges vidareutbildning och öva regelbundet.

Utöver att kommunerna inom SKRTJ:s geografiska område har en komplex och varierande riskbild finns det även många olika skyddsvärden inom kommunerna. Människors liv och hälsa prioriteras högst, men det finns även flera andra viktiga skyddsvärden som till exempel miljö och klimat, bebyggelse, kulturvärden, ekonomiska värden, kritisk infrastruktur och samhällsfunktioner samt förtroende för samhället. Skyddsvärdena kan ibland ställas mot varandra, till exempel vid beslut om en förebyggandeåtgärd, vid insatsplanering eller under en pågående insats, och de kan inte ges en i förväg bestämd rangordning i förhållande till varandra utan det behöver tas medvetna beslut för varje situation.

SKRTJ är en viktig samhällsaktör som är en förutsättning för att andra delar av samhället ska fungera inom samarbetskommunerna. SKRTJ behöver därför kunna verka under hela hotbildsskalan, vilket innebär alltifrån vardagsolyckor till kriser, samhällsstörningar, gråzonsproblematik och höjd beredskap. Verksamheten ska stärka sin förmåga att verka och genomföra räddningsinsats under svåra förhållanden. Under samhällsstörningar och höjd beredskap påverkas organisationen av externa faktorer som försvårar och förändrar förutsättningarna för att genomföra räddningsinsats. Det kommer alltid kunna inträffa händelser som inte har förutsetts, vilket innebär att organisationen behöver ha en robusthet och flexibilitet att kunna hantera oväntade situationer, externa störningar och större påfrestningar. SKRTJ ska analysera och utveckla organisationens förmåga att verka under höjd beredskap och krig, vilket innefattar bland annat att ta fram förslag på organisation och arbetsuppgifter under sådana förhållanden

## 6 Mål

Kapitlet redogör för framtagna lokala verksamhetsmål för den förebyggande verksamheten samt räddningstjänst och syftar till MSB:s vision inom nationell strategi för stärkt brandskydd genom stöd till den enskilde:

- *Ingen i Sverige ska omkomma eller skadas allvarligt till följd av brand.*

och de nationella målen i LSO:

- *Bestämmelserna i denna lag syftar till att i hela landet bereda människors liv och hälsa samt egendom och miljö ett med hänsyn till de lokala förhållandena tillfredsställande och likvärdigt skydd mot olyckor (LSO 1 kap 1§).*
- *Räddningstjänsten skall planeras och organiseras så att räddningsinsatserna kan påbörjas inom godtagbar tid och genomföras på ett effektivt sätt (LSO 1 kap 3§).*
- *Förebyggande verksamhet som staten och kommunerna ansvarar för enligt denna lag ska planeras och organiseras så att den effektivt bidrar till att förebygga bränder och andra olyckor samt förhindra eller begränsa skador till följd av bränder och andra olyckor. Särskild vikt ska läggas vid att förhindra människors död och andra allvarliga skador (LSO 1 kap 3a §).*

Utifrån ovanstående nationella målsättningar, den lokala riskbilden med tillhörande värderingar samt den politiska viljan har Sörmlandskustens räddningstjänst formulerat sex stycken verksamhetsmål.

1. Skadeutfallet i samband med bränder i bostadsmiljö ska minska vad gäller hälsa, miljö och egendom
2. Kunskapen om individanpassat brandskydd hos berörda verksamheter samt medborgare ska öka
3. Stärka samhällets samlade förmåga till att snabbt bryta den negativa skadeutvecklingen
4. Stärka förmågan att hantera och begränsa konsekvenserna vid sällanhändelser och komplexa räddningsinsatser
5. Förmågan att genomföra räddningsinsats vid samhällsstörningar och under höjd beredskap ska stärkas.
6. Stärka och utveckla rollen som aktiv samverkanspart och samhällsaktör

## 7 Förebyggande – förmåga och verksamhet

Kapitlet beskriver hur kommunernas förebyggande verksamhet är planerad och ordnad för att inom kommunens geografiska område skapa en förmåga att förebygga olyckor. Beskrivningen omfattar organisation och resurser.

*12 § Med förmåga att förebygga avses möjligheten att innan en olycka äger rum åstadkomma effekter genom att minska sannolikheten eller frekvensen för olyckan eller konsekvensen vid densamma.*

**“Alla har rätt till ett skäligt brandskydd oavsett förutsättningar”**

Hela organisationen bidrar på olika sätt till det olycksförebyggande arbetet. Funktionsansvar för den förebyggande verksamheten finns på funktionen Rådgivning & Myndighetsutövning där även specialistkompetens finns samlad i form av ett antal brandingenjörer och brandspektörer. Resurser vilka aktivt jobbar med frågor kopplade till det förebyggande arbetet är dynamisk och sammansättningen anpassas löpande efter verksamhetens behov.

Redovisning av det förebyggande arbetet följer MSB:s föreskrift (MSBFS 2021:1) där tillsyn, stöd till den enskilde samt rengöring och brandskyddskontroll särredovisas. Efter det beskrivs annat förebyggande arbete som SKRTJ bedriver.

### 7.1 Tillsyn 5 kap 1§

SKRTJ är tillsynsmyndighet enligt LSO inom Nyköping, Trosa, Oxelösund och Gnesta kommun. Vid tillsyn enligt LSO kontrolleras att kraven i lagstiftningen (2 kap. 2 §) och tillhörande föreskrifter uppfylls. Tillsynen består till huvudsak av att kontrollera den tillsynade verksamhetens systematiska brandskyddsarbete (SBA) samt en stickprovskontroll av det byggnadstekniska brandskyddet.

Vid tillsyn kontrolleras endast om gällande krav uppfylls på delar av verksamheten/byggnaden och tillhörande dokumentation av det systematiska brandskyddsarbetet. En tillsyn, av räddningstjänsten, utan anmärkning innebär inte att verksamhetens eller byggnadens totala brandskydd uppfyller gällande krav. Det är den enskildes ansvar att säkerställa att gällande krav uppfylls.

SKRTJ har möjlighet att genomföra tillsyn på samtliga byggnader eller andra anläggningar inom kommunerna men prioriterar objekt där tillsynsverktyget gör störst effekt. Byggnader och anläggningar som omfattas av ett eller flera av nedanstående kriterier prioriteras för tillsyn i enlighet med ny föreskrift från MSB<sup>13</sup> som förväntas träda ikraft 1 januari 2022.

1. Hög frekvens av bränder eller tillbud
2. En brand eller annan olycka kan medföra stor risk för många människors liv och hälsa
3. En brand kan innebära stora ekonomiska kostnader
4. En brand eller annan olycka kan innebära stora skador på miljön
5. En brand kan innebära allvarliga skador på kulturhistoriska värden

---

<sup>13</sup> MSBFS Remissutgåva 2021, Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter och allmänna råd om hur kommunen ska planera och utföra sin tillsyn enligt lagen (2003:778) om skydd mot olyckor

### 7.1.1 2 kap 4§

För anläggningar och verksamheter som klassas som farlig verksamhet kompletteras ovanstående tillsyn enligt LSO 2 kap. 2 § med tillsyn enligt LSO 2 kap. 4 §. Tillsynerna genomförs normalt vid två olika tillfällen och med olika tillsynsintervaller. Vid tillsyn av farlig verksamhet kontrolleras i huvudsak företagets möjlighet att hantera större händelser inom verksamheten, t.ex. stora bränder, kriser, olyckor, osv.

### 7.1.2 Hantering

Planering av genomförandet av tillsyner sker årsvis och redovisas i SKRTJ:s tillsynsplan, objektlistan för året finns som beting i verksamhetssystemet Daedalos. Planen har sin utgångspunkt i anläggningar prioriterade enligt kriterier ovan och kompletteras med verksamheter som utifrån den lokala riskbilden bedöms ha stora risker i händelse av brand och där tillsynsverktyget är en effektiv åtgärd. Regelbundna tillsyner planeras enligt tidsfrister. SKRTJ har också möjlighet att på begäran, tips från allmänheten eller vid funna brister i andra sammanhang (insats, utbildning etc) genomföra tillsyn på objekt som inte ligger inom årets plan.

Vid brister funna vid tillsyn meddelas fastighetsägare eller nyttjanderättshavare ett beslut i form av föreläggande om åtgärder för att höja brandskyddet till en skälig nivå.

Kompetenskravet på den som genomför tillsyn varierar beroende på komplexiteten i den verksamhet eller anläggning som är föremål för tillsyn. Personal som jobbar med tillsynsverksamhet ska så snabbt som möjligt genomföra kursen Tillsyn A. För tillsyn av komplexa objekt ska tillsyneföräntaren ha genomfört flertalet tillsyner samt genomfört kursen Tillsyn B. Brandingenjörer bedöms ha erforderlig kompetens att genomföra både enkla samt komplexa tillsyner.

Handlägga tillsynsärenden enligt LSO sker på delegation från respektive ansvarig nämnd och framgår i respektive delegationsordning.

## 7.2 Stöd till den enskilde 3 kap 2§

Intentionen i lagstiftningen är att den enskilde själv utifrån sina förutsättningar ska hantera sina risker. Kommunens skyldighet är att stödja och underlätta för den enskilde att själv hantera sina risker. Detta görs genom att informera och utbilda i såväl förebyggande som skadeavhjälpanande åtgärder samt att medvetandegöra om riskerna. Viktiga målgrupper för arbetet är fastighetsägare, barn- och skolungdomar samt kommunens anställda.

Generellt sker arbetet genom nedanstående kanaler/arbetssätt:

### 7.2.1 Informationskanaler

I dagens alltmer digitaliserade samhälle finns möjligheten för allmänheten att snabbt finna svar på sina frågor genom att räddningstjänsten kontinuerligt har en uppdaterad webbplats med information med beröring mot LSO. Med hjälp av webbplatsen kan allmänheten själv få svar på sina frågor utan att behöva ta direktkontakt med kommunen eller räddningstjänsten. Även sociala medier används för att nå ut med information, om till exempel brandskydd, en inträffad händelse eller liknande, men också för att skapa dialog med medborgarna.

### 7.2.2 Frågor

Räddningstjänsten har en viktig roll i att vara tillgänglig för frågor från allmänheten i syfte att stödja dem i att uppfylla deras åtaganden enligt LSO. Detta sker genom en kontaktväg in direkt till räddningstjänsten via mail, via kommunens växel eller via sociala medier.

Ett stort antal ärenden vilka kategoriseras som rådgivning sker via mail eller telefon. Räddningstjänsten får in ett stort antal frågeställningar varje år inom området brandskydd och säkerhet. Många frågor kommer in i samband med exempelvis utfärdade eldningsförbud, brandvarnardagen, inför hösten och elda i kamin samt nu på senare år frågor om solceller och elbilar.

### 7.2.3 Årsinformation

Genom att studera statistiken över inträffade olyckor och forskning har flertalet återkommande perioder under året identifierats där antalet olyckor av en viss olyckstyp ökar och där har räddningstjänsten tagit fram riktad information som "pushas" extra i våra kanaler under dessa perioder. Dessa perioder utgörs bland annat av Valborg och gräsbrandssäsongens inledning, badplatsernas öppning i samband med sommaren och antalet levande ljus och eldning i kamin i samband med mörkrets intåg framåt vintern.

### 7.2.4 Utbildning

I samband med förfrågningar eller egna initiativ hålls utbildningar inom området för att stärka den enskilde. Exempelvis kan det vara att prata brandskydd för äldre på en äldremässa, delta vid större föreningsmöten och presentera vårt budskap eller besöka en bostadsrättsförening.

Vi bidrar både med generell kunskap till den breda allmänheten och även riktade insatser till fokusgrupper.

## 7.3 Rengöring och brandskyddskontroll 3 kap 4§

I lagen om skydd mot olyckor (LSO) står det att en kommun ansvarar för sotning och brandskyddskontroll. Kommunen kan tillhandahålla en upphandlad utförare av detta. Inom de fyra kommunerna har samtliga avtal med en sotningsentreprenör som utför den lagstadgade rengöringen och kontrollen som ska ske av eldstäder.

Det finns en del av sotningsprocessen som ligger kvar inom kommunen och denna är ansökan om egensotning. Vill en medborgare inte använda kommunens upphandlade entreprenör ska denne ansöka om tillstånd för egensotning. Blankett för ansökan om egensotning skickas till räddningstjänsten för bearbetning och beslut. I dessa fall tar räddningstjänsten hjälp av sotarens kompetens i bedömningen av inkommit material och avslår eller godkänner ansökan om egensotning.

## 7.4 Övriga förebyggande åtgärder 3 kap 1§

### 7.4.1 Samhällsbyggnad

Inom kommunen stödjer räddningstjänsten samhällsbyggnad i ärenden enligt PBL (2010:900). Det innebär bland annat att vara sakkunnig i brandfrågor i stora delar av byggprocessen. Det handlar också om att i kommunens planprocesser beakta risker som ras- och skred, översvämning, avstånd till olika former av riskfylld verksamhet samt beakta sådant



som kan ha betydelse för kommunens förmåga att genomföra insatser som behov av livräddning med räddningstjänstens stegutrustning, brandposter och behov av framkomlighet för räddningstjänstfordon.

#### **7.4.2 Serveringstillstånd**

I frågor om serveringstillstånd enligt alkohollagen (2010:1622) bistår räddningstjänsten ansvarig förvaltning i frågor om lokalernas brandskydd är anpassat för det personantal samt verksamhet som anges i ansökan.

#### **7.4.3 Polisen**

Räddningstjänsten är remissinstans till Polismyndigheten i frågor kring säkerhet vid allmän sammankomst, offentlig tillställning, användande av offentlig plats, idrottsevenemang eller fyrverkeri, scenfyrverkeri eller annan pyroteknik enligt ordningslagen (1993:1617) samt tillstånd till hotell- och pensionatverksamhet enligt lag (1966:742) om hotell- och pensionatsrörelse.

#### **7.4.4 Trafikverket**

Räddningstjänsten bistår också Trafikverket i trafikplanering vid ny- eller ombyggnation av vägar, järnvägar där man beaktar saker som:

- insatsfrågor
- risk för ras och skred
- översvämningsrisk
- avstånd till olika former av riskobjekt och närhet till vattenskyddsområde

#### **7.4.5 Länsstyrelsen**

Räddningstjänsten är remissinstans till länsstyrelsen i frågor om tillstånd till miljöfarlig verksamhet enligt 9 kap. Miljöbalken samt bidrar till och samarbetar i deras arbete med tillsyn enligt Sevesolagstiftningen.

## 8 Räddningstjänst – förmåga och verksamhet

### 8.1 Övergripande

Räddningstjänstens operativa resurser är organiserade och syftar till att bereda ett så likvärdigt skydd mot olyckor som möjligt inom vårt geografiska område. Vi vet att snabbheten är en viktig faktor då tiden till dess att olycksförloppets utveckling kan brytas är av stor betydelse för att begränsa skadorna och konsekvenserna av en olycka. För att uppnå så stor effekt som möjligt och att snabbt kunna hjälpa den som drabbats av en olycka, jobbar räddningstjänsten för att via samarbeten och samverkan utveckla samhällets samlade förmåga till att genomföra en räddningsinsats.

Det finns tillfällen då den enskilde hamnar i en olycka som hen själv inte kan hantera. Då har Sörmlandskustens räddningstjänst beredskap och förmåga att hjälpa den enskilde att hantera olyckan. SKRTJ har inte förmåga att hantera alla olyckor inom egen organisation, utan genom avtal finns även andra aktörer till hands för att hantera olika typer av olyckor som kan inträffa.

#### 8.1.1 Tillgång till egna resurser

SKRTJ har tio räddningsstyrkor som är fördelade på nio brandstationer. Tabell 7 ger en överblick över räddningsstyrkornas geografiska utgångspunkter, personella resurser och anspänningstider. Resurserna kan användas inom hela det geografiska området, samt i områden där SKRTJ har avtal med andra räddningstjänstorganisationer, se avsnitt 8.1.2.

Första insatsperson (FIP) är idag ett väl inarbetat koncept där räddningstjänsten har räddningspersonal i beredskap (RIB). FIP finns idag också på orter där organisationen inte har någon övrig personal i beredskap, i Näveklarn och i Vagnhärad. FIP innebär att en brandman/arbetsledare har ett utryckningsfordon med sig under beredskapen och vid larm åker FIP direkt till skadeplatsen vilket innebär att hjälpen kan komma fram tidigare.

På orterna Gåsinge, Kila, Näveklarn och Tystberga finns räddningsvårn/frivilliga brandkårer. Eftersom verksamheten bygger på frivillighet är målet att fyra personer med räddningsfordon rycker ut inom tio minuter efter larm. Idag är personalen från ett av värnen anställda i organisationen, medan de övriga värnen är egna föreningar som har avtal med SKRTJ. Vi ser värnen som en viktig resurs i samhällets samlade förmåga till att genomföra räddningsinsatser och har ambitionen att utveckla och stärka värnens verksamhet genom att stärka både medarbetarnas kompetens och resurser i form av fordon och material.

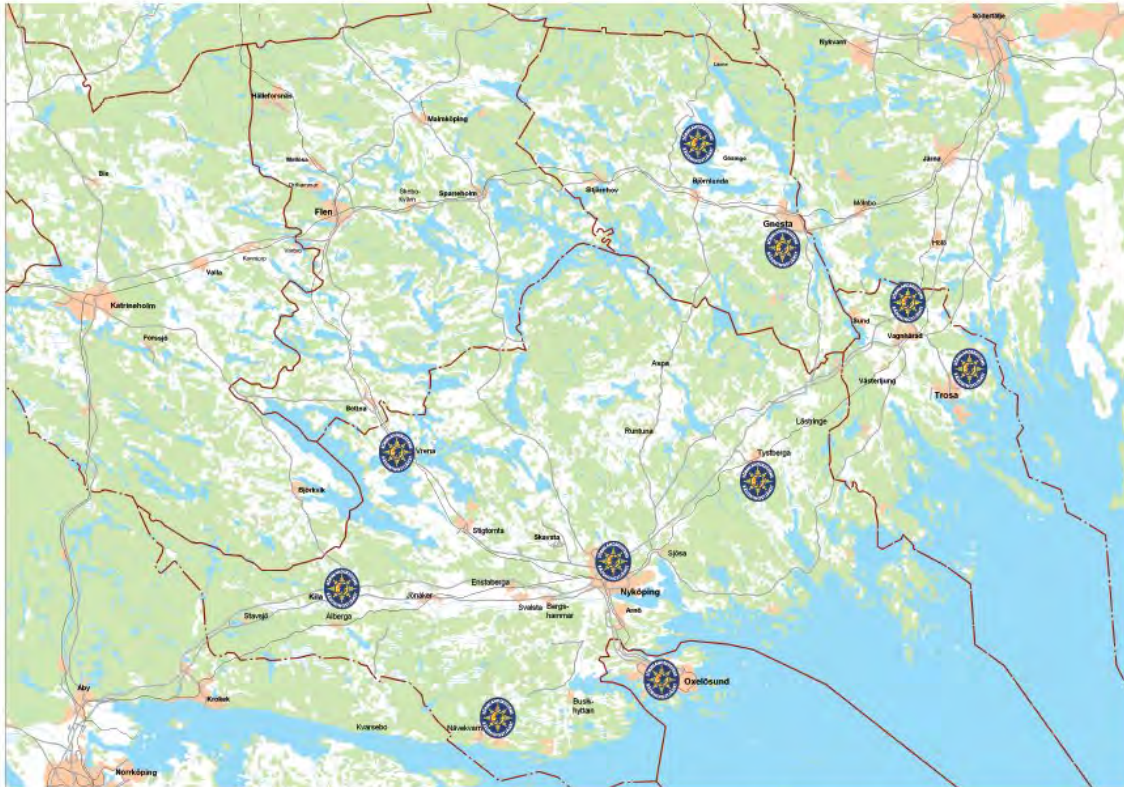
Sedan 2020 har SKRTJ även ett frivilligt beredskapsvårn som utgår från brandstationen i Nyköping men som kan nyttjas i alla fyra kommuner<sup>14</sup>. Beredskapsvårnet är en resurs som ska kunna nyttjas vid både räddningstjänsthändelser och krishändelser i en kommun vilka är personellt resurskrävande eller där det behövs personal med särskilda kunskaper, till exempel språkkunskaper.

---

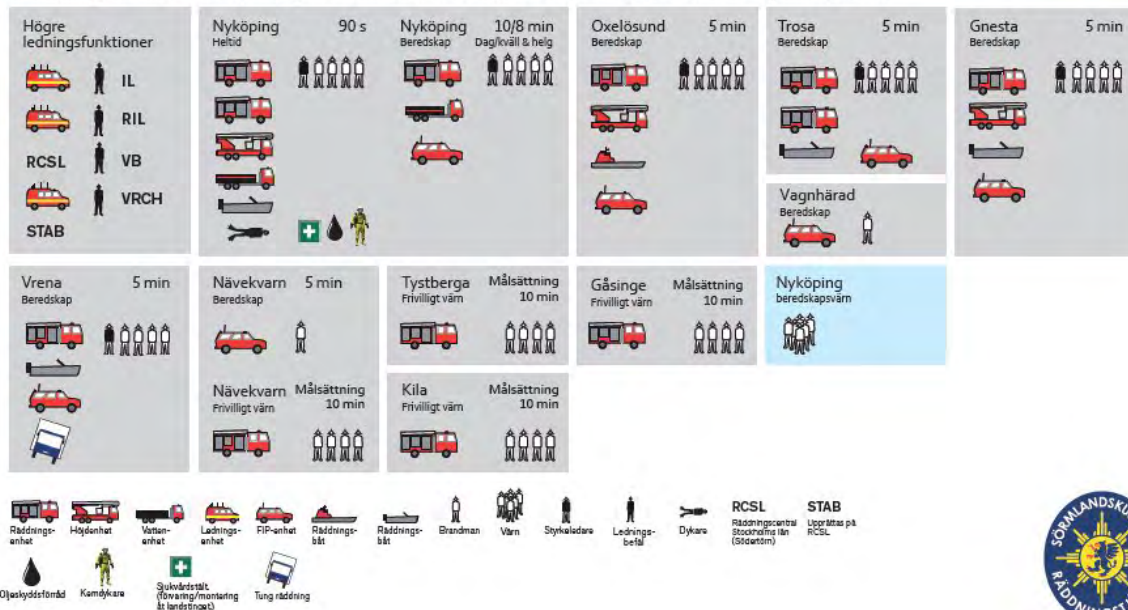
<sup>14</sup> Beredskapsvårnet drivs som ett integrationsprojekt under 2020 och 2021, och när detta handlingsprogram tas fram är det inte fattat något beslut om fortsättningen för beredskapsvårnet.

# Operativ grundbemanning

Den operativa beredskapen och fördelningen av räddningsresurser kan tillfälligt förändras eller omorganiseras för att möta en bedömd förändrad riskbild eller andra förutsättningar.



Bemanning, områden och anspänningstider (maxtid från att larmet når räddningstjänsten till att styrkan rycker ut):



Figur 3 Översikt över räddningsstyrkornas geografiska placering, personella resurser och anspänningstider. Tabellen återger grundbemanningen, avvikelser kan förekomma

### 8.1.2 Tillgång till resurser i samarbete med andra kommuner

De senaste tio åren har antalet larm inom SKRTJ ökat från cirka 1100 larm per år till cirka 1600 larm per år innan pandemin. Mot den bakgrunden slöt SKRTJ ett samverkansavtal med Södertörns brandförsvarsförbund i november 2019 med avseende på ledning och utalarmering. Avtalet innebär i korthet att SKRTJ:s resurser larmas ut från Räddningscentralen Stockholms län (RCSL) och att vissa ledningsresurser är gemensamma mellan våra organisationer.

SKRTJ har avtal om så kallad gränslös räddningstjänst med räddningstjänsterna i Sörmland, Räddningstjänsten Östra Götaland samt med regionens räddningstjänster i Gotlands, Stockholms, Uppsalas och Västmanlands län. Räddningstjänstorganisationerna ska hjälpa varandra både som förstärkning under en pågående insats och vid första insats. Överenskommelsen innebär att närmaste styrka alltid larmas.

Samverkansavtalet med räddningstjänsterna i Gotlands, Stockholms, Uppsalas och Västmanlands län inkluderar Brandkåren Attunda, Räddningstjänsten Norrtälje kommun, Räddningstjänsten Enköping-Håbo, Storstockholms brandförvar, Södertörns brandförsvarsförbund, Uppsala brandförvar, Räddningstjänsten Sala-Heby och Räddningstjänsten Gotland, vilket benämns Räddningsregion Östra Svealand (RRÖS). Detta avtal finns för att uppnå god effektivitet och förmåga inom verksamhetsområdet räddningstjänst. Till detta avtal finns även underavtal avseende samverkan gällande specialresurser för hantering av farliga ämnen. För närmare beskrivning av samverkan med avseende på ledning inom det geografiska området där samverkansavtalet gäller, se avsnitt 8.3.

### 8.1.3 Alarmering av räddningsorganet

SKRTJ har avtal med Södertörns brandförsvarsförbund (SBFF) angående alarmering av räddningsresurser genom Räddningscentralen Stockholms län (RSCL). SBFF, inklusive RCSL, har avtal med SOS Alarm. Räddningscentralen är placerad på stationen Lindvreten i Vårby Gård och är navet för alarmering och ledning av samtliga räddningsinsatser.

När larmsamtal inkommer via SOS är det RCSL som larmar SKRTJ:s resurser. När samtal inkommer utgår ledningsoperatörerna ifrån en larmplan som är beslutad av räddningschefen. Ledningsoperatören har även en flexibilitet att frångå larmplanen utefter den tillgängliga den tillgängliga informationen. Larmplanerna är framtagna så att tillräckliga resurser ska kunna larmas när systemet är intakt, det vill säga när respektive räddningsstyrka har normal anspänningstid och bemanning (enligt figur 3). Larmplanerna är dynamiska så till vida att det vakthavande befälet och/eller larmoperatör kan anpassa resurserna efter rådande omständigheter.

Utalarmeringen sker på två av varandra oberoende vägar där den primära är via det digitala nätet och den sekundära via Rakel. Alarmeringssystemet är utformat så att även Räddningscentral Mitt kan larma de styrkor som i ordinarie fall larmas av RCSL.

Vid avbrott eller störningar i telenäten, då det inte går att ringa 112, ska allmänheten ges möjlighet att larma kommunen på annat sätt. Det kan ordnas genom att bemanna våra brandstationer och genom att öppna upp trygghetspunkter. Information om eventuellt övriga platser, som kan användas när det inte går att ringa 112, ska meddelas som "Viktigt meddelande till allmänheten". Systemet Rakel används i huvudsak för kommunikation.

RCSL uppfyller relevanta säkerhetsföreskrifter och är certifierad enligt SSF 136:5.

#### 8.1.4 Brandvattenförsörjning

Brandvattenförsörjning är en grundläggande del av den operativa förmågan. En förutsättning för att genomföra effektiva räddningsinsatser inom tätort är tillgången till brandvatten via brandposter i det kommunala vattenledningsnätet. Både tillgängligt flöde och närhet till brandposterna är avgörande för räddningstjänstens förmåga vid exempelvis brand i byggnad inom tätort.

Brandposter i det kommunala vattenledningsnätet finns främst i kommunernas tätorter, men kan även finnas i varierad omfattning i samlad bebyggelse utanför tätorterna. Brandposternas antal och placering bestäms av kommunernas förvaltningar/bolag med ansvar för vattenförsörjning i samråd med räddningstjänsten. I framtagandet av nya detaljplaner beaktas brandvattenförsörjningen. Vid bränder i delar av kommunerna där det saknas brandpostnät används räddningstjänstens tankbilar för brandvattenförsörjning.

#### 8.1.5 Tid från att larmet inkommer till 112 till att första kommunala räddningsresurs når samtliga delar av kommunen, inklusive larmhanteringen

Tiden har en stor påverkan på vilken effekt som kan åstadkommas vid en räddningsinsats och hur stora konsekvenserna av olyckan blir. Responstiden är tiden från att ett larm inkommer till 112, tills att första räddningstjänstresurs är framme på olycksplatsen.

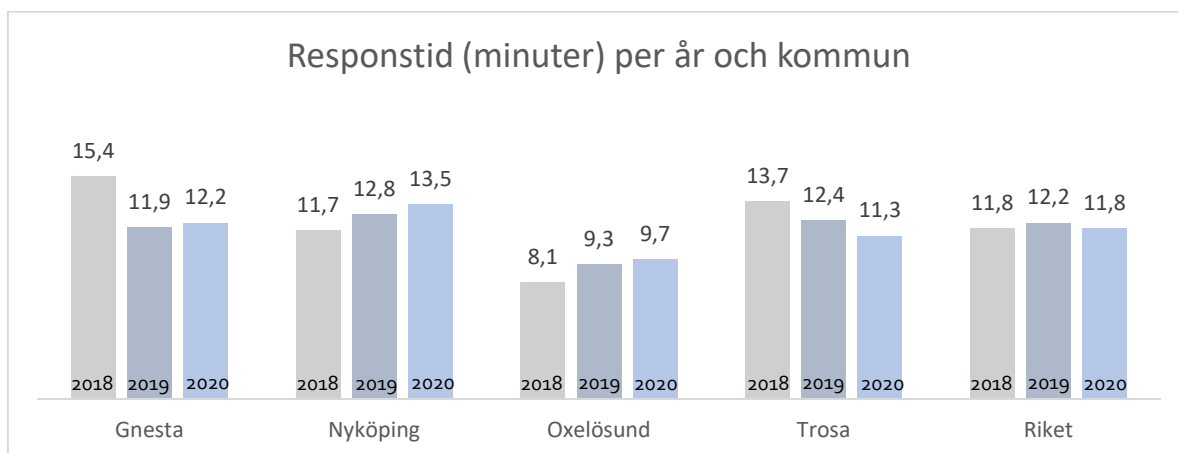
Det finns vissa begränsningar med att räkna ut och använda responstiden. Samtliga larmade räddningstjänstresurser kan via Rakel markera när de är framme vid olyckan och responstiden utgörs av tid från att larmsamtalet når SOS Alarm, tills att första resursen markerar sig framme. Det kan till exempel vara när en FIP-enhet parkerar bilen för att sedan kliva ut och påbörja skadebegränsande åtgärder så som att använda en handbrandsläckare. Men det kan också vara när en FIP-enhet parkerar vid en skogsväg i händelse av en skogsbrand och att det sedan är ett par hundra meter fram till själva branden, i otillgänglig terräng. I det senare fallet visar responstiden tiden då FIP-enheten parkerade, och inte var framme vid själva olyckan. Det kan också vara så att en olycka är alldeles för stor för en ensam resurs att hantera och att något skadebegränsande arbete inte kan påbörjas förrän fler resurser har anlänt till olycksplatsen.

Eftersom responstiden kräver en aktiv handling från räddningstjänstpersonalen kan tiden också bli fel på grund av att personalen glömmer att markera sig som framme, eller gör det mycket senare än när resursen faktiskt anlände till platsen.

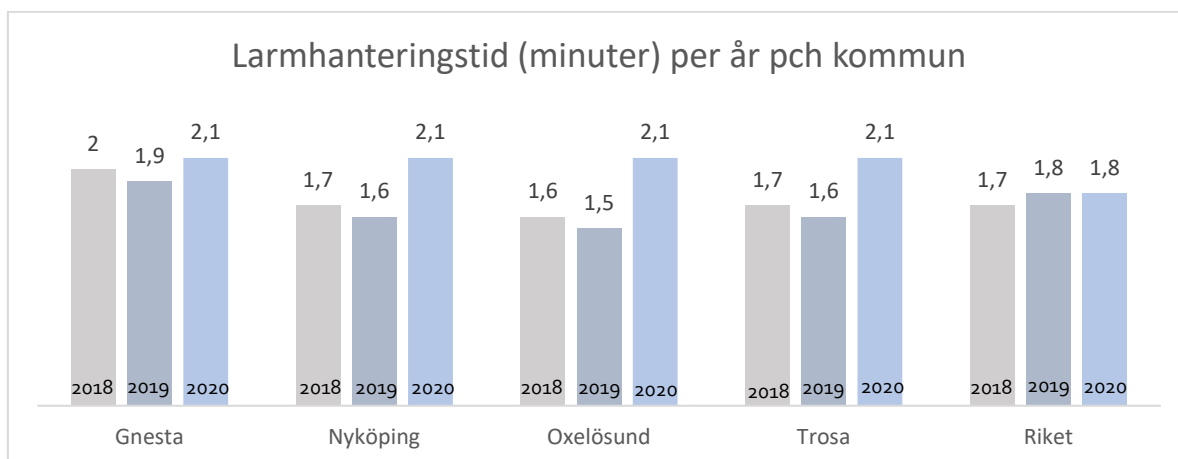
Sveriges kommuner och regioner (SKR) publicerar varje år öppna jämförelser mellan kommuner med avseende på trygghet och säkerhet (SKR, 2018–2020). I den fördjupande statistiken går det att hämta data för responstiden för räddningstjänst. Det är en mediantid som presenteras och responstiden för våra kommuner framgår ur tabell 8. I tabell 9 presenteras även larmhanteringstiden, vilket är tiden från att anrop inkommer till 112 till dess att utalarmering sker på aktuell brandstation.



Tabell 6 Responstiden (mediantid) för 2018–2020 redovisad per år och kommun.



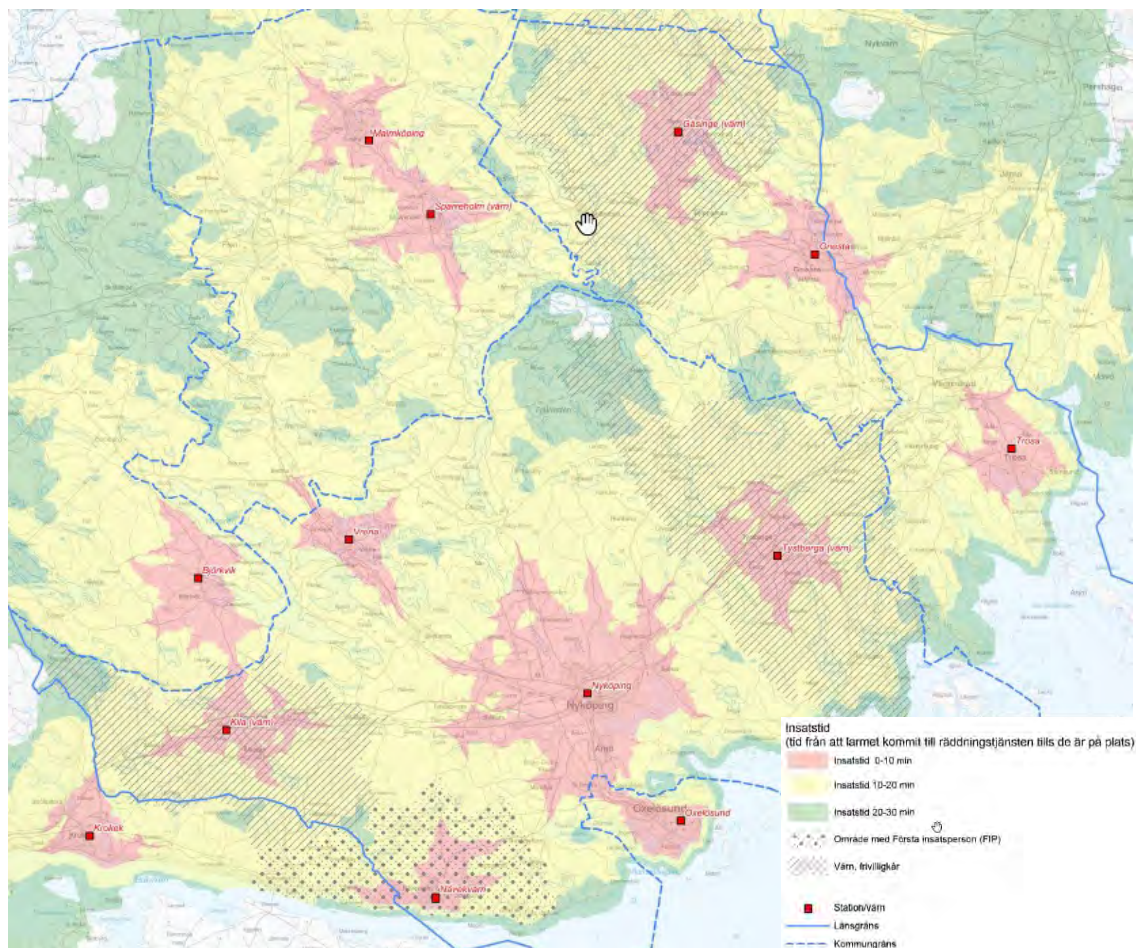
Tabell 7 Larmhanteringstiden (mediantid) för 2018–2020 redovisad per år och kommun. Statistiken för 2020 är inhämtad mellan 1 juni 2019 och 1 maj 2020. Mitt i statistikperioden bytte SKRTJ utalarmeringstjänst från SOS Alarm till RCSL.



MSB har tagit fram kartunderlag som visar responstider för landets kommuner (MSB, 2021). Responstiderna är baserade på de händelserapporter som räddningstjänsterna skickar till MSB. De presenteras i tabell 10, och skiljer sig marginellt från tiderna ur Öppna jämförelser. Underlaget i kartorna visar att SKRTJ har en lägre responstid i de tätorter där kommunen har räddningsresurser placerade och att ju längre ifrån en brandstation en olycka inträffar desto längre tid tar det innan den olycksdrabbade får hjälp.

Tabell 8 Responstid fördelat per kommun (MSB, 2021).

Kommun	Responstid 2018–2020 MSB (minuter)
Gnesta	13,16
Nyköping	11,77
Oxelösund	8,15
Trosa	11,35
Mediantid för riket	-



Figur 4 Insatstider för SKRTJ - tid från att larmet kommit till räddningstjänsten tills de är på plats

Responstid består av larmhanteringstid plus insatstid. Insatstiden är en kombination av anspänningstid och körtider för räddningstjänsten innan de är framme på skadeplats och kan påbörja insats. Figur 4 ovan visar beräknade insatstider för SKRTJ geografiska område som baseras på körtidsanalyser. Dessa insatstider har speciellt betydelse för bostadsbränder (se kapitel 8.2.1) där räddningstjänstens utrustning är en del av alternativ utrymningsväg.

I tabellerna 9-12 presenteras hur snabbt SKRTJ har varit på plats för fyra olika olyckstyper, fördelat per kommun. Statistiken bygger på händelserapporter mellan åren 2019–2020. Responstider som är ofullständiga (till exempel då anrop till SOS saknas) är borttagna. Inga större förändringar i infrastrukturen kommer att ske i någon av SKRTJ:s kommuner i närtid och därför är det inte heller troligt att responstiden kommer minska till följd av ändrad infrastruktur. Hur placeringen och dimensioneringen av räddningsresurserna är utformad påverkar tiden till dess att räddningsinsatser kan ge effekt vid en inträffad olycka.

I tabellerna 9-12 redovisas responstiden som i hur stor andel av fallen första resurs varit på plats inom 10 minuter från 112-samtal, mellan 10–20 minuter, mellan 20–30 minuter och över 30 minuter.

Naturolycka och olycka med farligt ämne är inte specificerade i tabellerna. Vad gäller naturolycka är det svårt att hämta rättvisande statistik ur händelserapporteringssystemet Daedalos. Det går till exempel att få fram hur många översvämningar i avlopp/dagvatten som har förekommit under tidsperioden, men det går inte att utläsa om översvämningen orsakats av en naturolycka. Olyckor med farliga ämnen har endast förekommit tre gånger i samtliga kommuner under tidsperioden, därmed finns ingen rättvisande statistik.

*Tabell 9 Tid från att larmsamtalet besvaras av SOS (larmcentralen) till dess att första räddningstjänstresurs är framme på plats, brand i byggnad*

	≤ 10 minuter	10 ≤ 20 minuter	20 ≤ 30 minuter	≥ 30 minuter
<b>Gnesta</b>	54 %	25 %	14 %	7 %
<b>Nyköping</b>	62 %	31 %	5 %	2 %
<b>Oxelösund*</b>	87 %	9 %	0 %	4 %
<b>Trosa</b>	46 %	50 %	0 %	4 %

\*en tredjedel av larmen från 2019 saknar uppgift om anrop till SOS.

*Tabell 10 Tid från att larmsamtalet besvaras av SOS (larmcentralen) till dess att första räddningstjänstresurs är framme på plats, brand utomhus*

	≤ 10 minuter	10 ≤ 20 minuter	20 ≤ 30 minuter	≥ 30 minuter
<b>Gnesta</b>	18 %	53 %	18 %	12 %
<b>Nyköping</b>	32 %	48 %	13 %	7 %
<b>Oxelösund</b>	75 %	9 %	9 %	7 %
<b>Trosa</b>	33 %	49 %	5 %	13 %



Tabell 11 Tid från att larmsamtalet besvaras av SOS (larmcentralen) till dess att första räddningstjänstresurs är framme på plats, trafikolycka

	≤ 10 minuter	10 ≤ 20 minuter	20 ≤ 30 minuter	≥ 30 minuter
<b>Gnesta</b>	37 %	41 %	15 %	7 %
<b>Nyköping</b>	35 %	51 %	12 %	3 %
<b>Oxelösund</b>	64 %	36 %	0 %	0 %
<b>Trosa</b>	45 %	53 %	1 %	1 %

Tabell 12 Tid från att larmsamtalet besvaras av SOS (larmcentralen) till dess att första räddningstjänstresurs är framme på plats, drunkning

	Inom 10 min	Inom 20 min	Inom 30 min	Över 30 min
<b>Gnesta*</b>	50 %	50 %	0 %	0 %
<b>Nyköping**</b>	29 %	57 %	14 %	0 %
<b>Oxelösund</b>	Finns endast en händelserapport under tidsperioden.			
<b>Trosa***</b>	0 %	100 %	0 %	0 %

\*det finns endast två händelserapporter under tidsperioden

\*\*det finns endast sju händelserapporter under tidsperioden

\*\*\*det finns endast tre händelserapporter under tidsperioden

### 8.1.6 Överlåtande åt annan att vidta inledande begränsade åtgärder

Inom SKRTJ finns två frivilliga brandvårn som är föreningar. SKRTJ har överlåtit till dessa värn att vidta inledande begränsade åtgärder. Värnen är placerade i Kila och Tystberga.<sup>15</sup>

### 8.1.7 Samverkan med andra aktörer

SKRTJ har i olika omfattning en etablerad samverkan med flera aktörer, så som Länsstyrelsen Södermanlands län, Region Sörmland, Trafikverket, Kustbevakningen, Sjöräddningssällskapet, Polisen och Försvarsmakten.

<sup>15</sup> Totalt finns fyra frivilliga brandvårn inom SKRTJ:s område. Gåsinge är ett kommunalt värn, och således har inte SKRTJ överlåtit åt annan att vidta åtgärder. Värnet i Nävekvarn är en förening, precis som Kila och Tystberga, men där finns en FIP anställd enligt RIB-avtalet och det får därför anses som att FIP:en vidtar "inledande begränsande åtgärder" och värnet sedan hjälper till att bryta skadeförloppet.

SKRTJ har avtal med följande aktörer:

- Region Sörmland, avseende I Väntan På Ambulans (IVPA).
- Räddningstjänstorganisationer i Sörmland - Eskilstuna kommun, Strängnäs kommun, Västra Sörmlands räddningstjänst och Flens kommun. Avtal om samverkan för räddningstjänst.
- Avtal om gränslös räddningstjänst med Räddningstjänsten Östra Götaland.
- Brandskyddsföreningen Restvärdesräddning.
- Stockholm Skavsta flygplats avseende befattningen räddningschef vid flygplatsen.
- Avtal med SBFF om anslutning till Räddningscentralen Stockholms län, avseende samverkan i ett gemensamt ledningssystem
- Samverkansavtal med Brandkåren Attunda, Räddningstjänsten Norrtälje kommun, Räddningstjänsten Enköping-Håbo, Storstockholms brandförsvarens förbund, Uppsala brandförsvarens förbund, Räddningstjänsten Sala-Heby och Räddningstjänsten Gotland.
- Underavtal till samverkansavtalet ovan med regionens räddningstjänster avseende gemensamma specialresurser för hantering av farliga ämnen.
- Samarbetsavtal gällande oljeskydd med Oxelösunds hamn
- Tystberga räddningsvårn
- Kila frivilliga brandkår
- Nävekvarns räddningsvårn

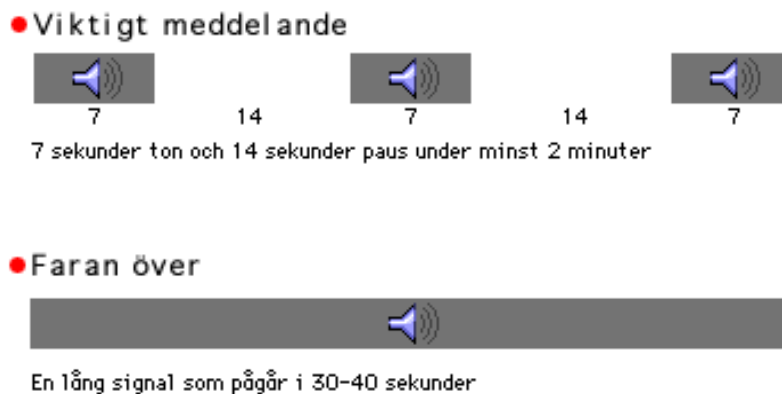
### 8.1.8 Varning och information till allmänheten

Viktigt Meddelande till Allmänheten (VMA) är ett system för att varna människor om att något allvarligt har hänt och att händelsen omedelbart hotar människors liv och hälsa, egendom eller miljö. I händelse av ett VMA ska allmänheten alltid följa de anvisningar som framgår i informationen. Grunden är att alla som nås av ett VMA ska gå inomhus, stänga fönster, dörrar och ventilation samt söka mer information via radio, TV, kommunens webbplats eller informationsnumret 113 13. Det finns två typer av meddelanden, varnings- och myndighetsmeddelanden.

Varningsmeddelande används vid allvarliga händelser och sänds omedelbart på begäran av räddningsledare eller myndighet och företag i situationer då omedelbar risk bedöms föreligga för skada på liv, egendom eller i miljö. Meddelandet kan gå ut via följande kanaler:

- Tyfoner, vilka finns i Nyköpings och Oxelösunds tätorter samt Studsvik
- TV
- Radio
- Talmeddelande till fast telefon inom det drabbade området
- SMS till personer som är adressregistrerade eller befinner sig i det drabbade området
- Krisinformation.se (webbplats, app och sociala medier)
- 112-appen

Utomhuslarmet via tyfonerna består av upprepade sju sekunder långa signaler med fjorton sekunders tystnad emellan, under minst två minuter. Faran över signaleras genom en 30–40 sekunders lång signal.



Figur 5 Visualisering över utomhussignalerna för VMA

Myndighetsmeddelande används vid mindre allvarliga händelser och sänds, utan krav på omedelbarhet, på begäran av räddningsledare eller myndighet och företag för att förebygga och begränsa skador på liv, egendom eller i miljö. Myndighetsmeddelande används vid svårigheter i trafiken på grund av oväder, svaga isar, eller ett giftutsläpp som inte är farligt för hälsan. Meddelandet går ut via:

- Radio
- Krisinformation.se (webbplats, app och sociala medier)
- 112-appen

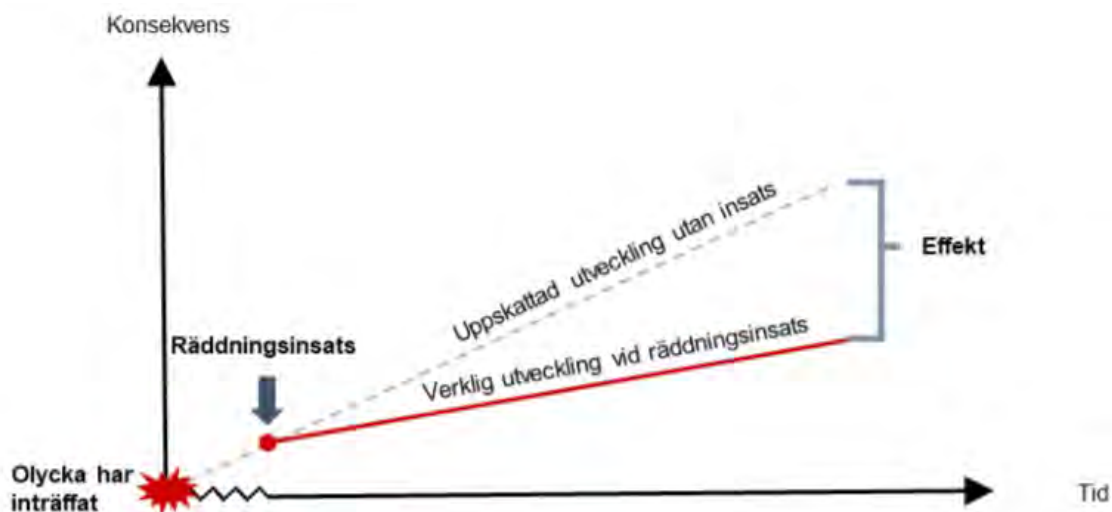
Vissa anläggningar inom SKRTJ:s område bedriver verksamhet som kan orsaka allvarliga skador på människor, egendom och miljö se kapitel 4.1.5 avsnitt om särskilda riskobjekt. Dessa verksamheter klassas därför som farliga verksamheter. Om det skulle inträffa en olycka eller om det är en överhängande fara för en olycka på en farlig verksamhet varnas allmänheten genom ett VMA. Allmänheten uppmanas då att gå inomhus, stänga dörrar, fönster och ventilation samt lyssna på radio eller TV.

## 8.2 Operativ förmåga per olyckstyp

I detta kapitel beskrivs SKRTJ:s operativa förmåga per olyckstyp. Figur 5 beskriver skillnaden i effekter om en räddningsinsats inleds i förhållande till om en räddningsinsats inte inleds.

Punkten för då räddningsinsatsen inleds kan brytas ner för att förstå hur förmågan och effekten hänger ihop. Vi vill att figur 5 ses som en dynamisk bild, där punkten för räddningsinsatsen kan förflyttas längs med kurvan för "uppskattad utveckling utan insats" och förflyttningen är beroende på hur räddningsinsatsen är dimensionerad. Dimensioneringen beror bland annat på tillgång till resurser (material, personal, kompetens) och geografiska förutsättningar. Till exempel kan det antas att effekten kan bli större (mer positiv utveckling av det negativa skadeförloppet) ju tidigare en räddningsinsats initieras.

Hur stor effekten blir kan även antas bero på hur "stor" räddningsinsats som initieras. Ett exempel är vid en omfattande brand i en byggnad där det finns liv att rädda. Då krävs att det kommer tillräckligt många resurser inom godtagbar tid för att räddningsinsatsen ska få önskad effekt (rädda liv och begränsa brandspridning).



Figur 6 Schematisk bild över vilken skillnaden i effekt om räddningsinsats inleds eller inte inleds<sup>16</sup>

I beskrivningarna av förmåga per olyckstyp nedan har vi valt att fokusera på den samlade förmågan i SKRTJ:s område. Det innebär att de nyckelresurser som anges kan disponeras över hela den geografiska ytan. En nyckelresurs som är placerad i Nyköping har således kortare responstid till områden i Nyköpings geografiska närhet, än till områden i exempelvis Gnestas kommun. I praktiken innebär det att tiden till dess att nyckelresursen kan vara med och bidra till den positiva effektutvecklingen vid olyckan varierar över den geografiska ytan. Varken uppgifterna av särskild vikt eller nyckelresurserna är listade enligt någon som helst inbördes ordning nedan, utan alla uppgifter och resurser bedöms vara lika viktiga.

För mer detaljerad förmågebeskrivning hänvisas till underliggande interna dokument.

### 8.2.1 Brand i byggnad

Räddningstjänstens förmåga vid brand i byggnad varierar beroende på vilken typ av byggnad som är drabbad. Boverkets byggregler reglerar hur det byggnadstekniska brandskyddet ska utformas i olika byggnader och lokaler. Därtill ska verksamheter bedriva ett systematiskt brandskyddsarbete som dimensionerar det organisatoriska brandskyddet, vilket bland annat ska innehålla instruktioner för hur en utrymningsituation ska gå till.

<sup>16</sup> Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, publikation nr MSB1789 – juni 2021. Handbok - Innehåll och struktur i kommunala handlingsprogram enligt lagen om skydd mot olyckor

Från i stort sett alla lokaler ska det finnas två av varandra oberoende utrymningsvägar. En av utrymningsvägarna i flervåningsbyggnader som innehåller kontor och/eller bostäder kan utgöras av räddningstjänstens höjdfordon eller bärbara stegar under vissa förutsättningar<sup>17</sup>. På stationerna i Nyköping, Oxelösund och Gnesta finns höjdfordon som kan vara alternativ utrymningsväg i byggnader upp till 23 meter över mark. På alla brandstationer (heltid och RIB) finns bärbara stegar som kan utgöra alternativ utrymningsväg för byggnader upp till elva meter över mark. Båda alternativen förutsätter att det byggnadstekniska brandskyddet i byggnaden är dimensionerat för denna typ av lösning, med avseende på bland annat tillgängliga uppställningsplatser för räddningstjänstens fordon och räddningsvägar som underhålls regelbundet.

Brandstationerna inom SKRTJ har idag en sådan bemanning att invändig livräddning genom rökdykning och utvändigt livräddning via höjdfordon inte kan påbörjas samtidigt. Den räddningsstyrka som anländer till platsen först kan därför behöva prioritera mellan invändig och utvändigt livräddning, till dess att förstärkande enheter (med erforderliga resurser) har anlåtit till skadeplatsen.

Vad gäller byggnader som innehåller vårdlokaler, så som sjukhus, särskilda boenden och kriminalvårdsanstalter, sätts stor vikt vid verksamhetens organisatoriska brandskydd. Ofta bygger utrymningsstrategin i denna typ av byggnader på så kallad horisontell utrymning, då personalen ska förflytta personer i lokalerna till angränsande brandcell i samma våningsplan. Vid en brand i en vårdlokal är det därför viktigt att räddningstjänsten så tidigt som möjligt får information om var människor finns i byggnaden, så att rätt skadebegränsande åtgärder kan initieras.

Vid bränder i höga byggnader, över 16 våningsplan, är räddningstjänsten till stor del beroende av det byggnadstekniska brandskyddet. Exempelvis är det viktigt att system för att evakuera rök- och brandgaser från byggnadens trapphus fungerar. Även installationer så som räddningshissar, stigarledningar och eventuella sprinklersystem är viktiga komponenter för att räddningstjänsten ska kunna nå önskad effekt med insatsen.

Många byggnader har särskilda risker som behövas tas i beaktande vid en räddningsinsats, inte minst för insatspersonalens säkerhet. Det kan till exempel vara en industri där det förvaras gasflaskor, eller där det finns gaser som går genom olika rörledningar i byggnaden. Det finns också byggnader som har objekt som är skyddsvärda, inte minst ur kulturhistoriskt perspektiv så som värdefulla ting i kyrkor eller på muséer. För denna typ av anläggningar är insatsplaner till stor hjälp för räddningstjänstens personal vid en räddningsinsats. Insatsplanerna utgör ett mycket viktigt beslutsunderlag i genomförandet av räddningsinsatsen.

---

<sup>17</sup> Förutsättningarna regleras i Boverkets byggregler.

Effekt	Uppgifter av särskild vikt	Nyckelresurser
Efter att räddningstjänsten har påbörjat skadebegränsande åtgärder ska personer som är utsatta för fara i byggnaden förflyttas till säker plats, och ingen brandspridning ska ske utanför redan drabbad(e) brandcell(er) <sup>18</sup> . Räddningstjänstens åtgärder för att bekämpa branden ska minimera negativ miljöpåverkan.	<p>För att begränsa skadeförloppet:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Omedelbar släckinsats</li> <li>• Omedelbar livräddning</li> <li>• Utrymma eller inrymma personer i fara</li> <li>• Riskbedömning</li> </ul> <p>För att bryta skadeförloppet:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Invändig och utvändig släckning</li> <li>• Invändig och utvändig evakuering</li> <li>• Förhindra spridning till annan brandcell</li> <li>• Förhindra spridning till annan byggnad</li> <li>• Restvärdesräddning</li> <li>• Akut omhändertagande</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Organisation för rökdykning</li> <li>• Höjdfordon</li> <li>• Tankfordon</li> <li>• Extra rödskyddsutrustning</li> </ul>

### 8.2.2 Brand utomhus

En stor del av de larm som SKRTJ responderar på är bränder utomhus. Till denna olyckstyp hör allt från skogsbränder till bränder i containrar och fordon. Förmågebeskrivningen nedan fokuserar på bränder i skog- och mark eftersom dessa ofta är svårare att hantera och kräver andra typer av nyckelresurser än andra bränder utomhus. Vi vill dock lyfta ett par aspekter som är viktiga att tänka på vid andra typer av bränder utomhus och gör det här i inledningen av avsnittet.

Bränder i fristående objekt utomhus, så som containrar och fordon är vanliga i samtliga av SKRTJ:s kommuner. Många av dem är anlagda. Vid en insats till en brand utomhus behöver räddningsinsatsen som alltid prioritera att rädda liv, egendom och miljö. Ofta är det fristående objekt som brinner, varför räddningstjänsten behöver inrikta insatsen till att förhindra spridning till intilliggande objekt. Det kan till exempel handla om bilar som är parkerade intill en annan brinnande bil, eller sopkärl som står tätt intill varandra. Värt att beakta är att en händelse som inleds som brand utomhus kan sprida sig till en byggnad; till exempel om ett sopkärl är placerad intill en fasad och en brand utbryter i sopkärlet. Då menar vi att det blir en brand i byggnad och förmågebeskrivningen framgår därmed i avsnitt 8.2.1.

<sup>18</sup> Med tanke på responstiden och om det byggnadstekniska brandskyddet är korrekt utfört bör ett rimligt antagande vara att den drabbade brandcellen är startbrandcellen. Det vill säga, branden bör kunna begränsas till startbrandcellen.

I förmågebeskrivningen nedan är fokus på mark- och skogsbränder.

Effekt	Uppgifter av särskild vikt	Nyckelresurser
Branden ska vara begränsad och under kontroll inom 20 timmar från dess att larmet inkommer till räddningscentralen. Räddningstjänstens insats ska sträva efter att minimera störningar på samhällsviktig verksamhet och begränsa skador på egendom.	<p>För att begränsa skadeförloppet:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Positionering</li> <li>• Ringa in branden och inleda släckning</li> <li>• Upprätta lägesbild och prognos</li> <li>• Riskbedömning</li> <li>• Tidig resurssättning</li> </ul> <p>För att bryta skadeförloppet:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Upprätta begränsningslinjer</li> <li>• Släcka brand</li> <li>• Skapa uthållighet</li> <li>• Samverka med markägare</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Terrängfordon</li> <li>• Motorsprutor</li> <li>• Tankfordon</li> <li>• Tolka brandriskdata</li> <li>• Skogsbrandsläp</li> <li>• Flygande resurser så som helikopter och skopande flygplan*</li> <li>• Förstärkningsresurs skogsbrand*</li> </ul>

\* läs mer i kapitel 8.1.2 och 8.1.7

### 8.2.3 Trafikolycka

I den här typolyckan ryms ett par olika olyckstyper; olycka på väg, järnväg och flyg.

Det är svårt att renodla olyckstyper. Till exempel är många olyckor som händer på eller intill järnvägen inte att klassa som "järnvägsolycka", utan istället suicid, påkörda djur eller bränder intill banvallen. Järnvägsolyckor som är just järnvägsolyckor, och inte något annat, inträffar relativt sällan i SKRTJ:s område och kommer därför inte att beskrivas djupare i detta avsnitt. Precis som för alla olyckstyper är insatspersonalens säkerhet viktig att beakta, och vad gäller arbete på järnväg handlar det specifikt om risker kopplade till el och järnvägstrafik. SKRTJ:s förmåga vid räddningsinsatser på järnväg beskrivs närmare i räddningstjänstens interna dokument för beskrivning av operativ förmåga som är under arbete.

I Nyköpings kommun är Stockholm Skavsta flygplats belägen. För förmågebeskrivning kopplat till flygplatsen hänvisas dels till insatsplanerna för Skavsta, dels till interna dokument för förmågebeskrivning. Vid mindre flygplansolyckor är det viktigt att säkra platsen mot brand, prioritera livräddning och därefter miljöräddning inte minst med tanke på eventuellt läckage av flygbränsle. Vad gäller ansvarsfördelningen vid flygplansolyckor är Sjöfartsverket ansvariga för lokalisering av luftfartyg vid inträffat eller befarat haveri, eller då fara hotar lufttrafiken. När luftfartyget är lokaliserat övergår ansvaret till den kommunala räddningstjänsten.

Vid en inträffad trafikolycka med skadade personer är det viktigt att de skadade personerna kommer till sjukhus så fort som möjligt. I många sammanhang används begreppet "golden hour", vilket betyder att för att personer ska ha så god chans som möjligt att överleva efter en trafikolycka ska de vara på sjukhus inom en timme.

Något som är oerhört viktigt vid SKRTJ:s arbete på vägar är insatspersonalens säkerhet, därför är det av största vikt att etablera en säker arbetsplats i samband med trafikolyckor.

Effekt	Uppgifter av särskild vikt	Nyckelresurser
Vid en trafikolycka på väg ska skadade personer vara på sjukhus inom en timme från dess att olyckan inträffade. Vi ska sträva efter att minimera miljö- och samhällspåverkan, utan att göra avkall på säkerheten för insatspersonalen.	<p>För att begränsa skadeförloppet:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Etablera säker arbetsplats</li> <li>• Säkra mot brand i drabbade fordon</li> <li>• Stabilisera olycksfordon</li> <li>• Akut omhändertagande</li> <li>• Riskbedömning</li> </ul> <p>För att bryta skadeförloppet:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Losstagning</li> <li>• Uppsamling och sanering av läckage</li> <li>• Restvärdesräddning</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Verktyg för avancerad losstagning</li> <li>• Buffertfordon</li> <li>• Tung räddning</li> <li>• Kunskap om risker med olika typer av bränslen</li> </ul>

#### 8.2.4 Olycka med farliga ämnen

Sedan 2020 ingår SKRTJ i ett regionalt avtal gällande olyckor med farliga ämnen, se avsnitt 8.1.2. Vid olyckor med farliga ämnen som inträffar i SKRTJ:s respektive kommuner kommer SKRTJ:s resurser högst troligt att vara första räddningsresurs på plats och därför är behöver SKRTJ ha en viss förmåga att hantera denna olyckstyp.

För de Sevesoanläggningar och farliga verksamheter som finns i våra fyra kommuner finns planer för kommunal räddningsinsats där räddningstjänstens förmåga beskrivs.<sup>19</sup>

En olycka med farliga ämnen kan ta sig många olika uttryck. Det kan till exempel vara vid en brand i en byggnad där det förvaras stora mängder farliga ämnen, trafikolyckor med transporter av farligt gods eller utsläpp av farliga ämnen från en industri. Det utsläppta ämnet kan ha olika aggregationstillstånd och vara farligt på olika sätt för omgivningen. Oavsett olyckstyp och vilket ämne det handlar om är det viktigt att räddningspersonalen kan identifiera det utsläppta ämnet och tolka dess viktiga data med hjälp av de beslutsstöd som finns att tillgå, och därefter påbörja skadeavhjälpande åtgärder.

<sup>19</sup> Den kommunala planen för räddningsinsats är indelad i en allmän del och en intern del. Den allmänna delen har diarienummer ROS21/3:14. Vid dags dato håller den interna delen på att upprättas.



Effekt	Uppgifter av särskild vikt	Nyckelresurser
Efter räddningstjänstens framkomst ska inga ytterligare människor som befinner sig i närheten av utsläppet skadas eller omkomma. Utsläppet eller dess miljökonsekvenser ska inte heller förvärras efter att räddningstjänsten initierat skadeavhjälpanande åtgärder.	<p>För att begränsa skadeförloppet:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Utrymma eller inrymma personer i fara</li> <li>• Varna personer som kan utsättas för fara</li> <li>• Spärra av riskområde</li> <li>• Omedelbar livräddning (exempelvis livräddande personsanering)</li> <li>• Identifiera och indikera ämne</li> </ul> <p>För att bryta skadeförloppet:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Begränsa eller stoppa utflödet</li> <li>• Sanering (personer, egendom och miljö)</li> <li>• Restvärdesräddning</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Organisation för att hantera kemolyckor enligt regiongemensamt avtal*</li> <li>• Kunskap om att tolka data för farliga ämnen</li> <li>• Tankfordon</li> <li>• Förstärkningsresurs CBRN*</li> <li>• Förstärkningsresurs oljeutsläpp*</li> </ul>

\* läs mer i kapitel 8.1.2 och 8.1.7

### 8.2.5 Naturolycka

Naturolyckor kommer i olika former och olika intensitet. Det kan handla om allt ifrån ras och skred till översvämningar och stormar. Förmågebeskrivningen för naturolycka hålls generell, eftersom effekten som eftersträvas bedöms vara den samma oavsett vilken typ av naturolycka som har inträffat.

Effekt	Uppgifter av särskild vikt	Nyckelresurser
Nödställda personer ska evakueras till säker plats och störningar i samhällsviktiga verksamheter ska minimeras.	<p>För att begränsa skadeförloppet:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Säkra framkomlighet på vägar</li> <li>• Evakuera människor</li> <li>• Säkra eller avlägsna (konstruktions)delar som hotar att skada människor, egendom eller miljö</li> </ul> <p>För att bryta skadeförloppet:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Pumpa vatten</li> <li>• Invallning</li> <li>• Losstagning</li> <li>• Sågarbete</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Terrängfordon</li> <li>• Motorsprutor</li> <li>• Förstärkningsresurs översvämning*</li> <li>• Förstärkningsresurs sök och räddning (NUSAR)*</li> </ul>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Samverkan med andra aktörer</li> <li>• Restvärdesräddning</li> </ul>	
--	---	--

\* läs mer i kapitel 8.1.2 och 8.1.7

### 8.2.6 Drunkning

Ett larm om drunkning är ett väldigt tidskritiskt larm; det krävs att räddningsresurser kommer fram snabbt till platsen och kan lokalisera den drabbade för att sedan få upp personen över vattenytan. På samtliga RIB-stationer i SKRTJ:s område finns ytlivräddare och på heltidsstationen i Nyköping finns räddningsdykare.

Effekt	Uppgifter av särskild vikt	Nyckelresurser
Den skadedrabbade ska komma ovanför vattenytan så fort som möjligt för att möjliggöra akut omhändertagande och avtransport till sjukhus.	<p>För att begränsa skadeförloppet:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Snabb larmhantering och positionering</li> <li>• Lokalisering av personen</li> </ul> <p>För att bryta skadeförloppet:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ytlivräddning eller dykning</li> <li>• Akut omhändertagande</li> <li>• Samverkan med andra aktörer</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Räddningsdykare</li> <li>• Ytlivräddare</li> <li>• Båtar</li> <li>• Hansabrädor</li> </ul>

### 8.3 Ledning i räddningstjänsten

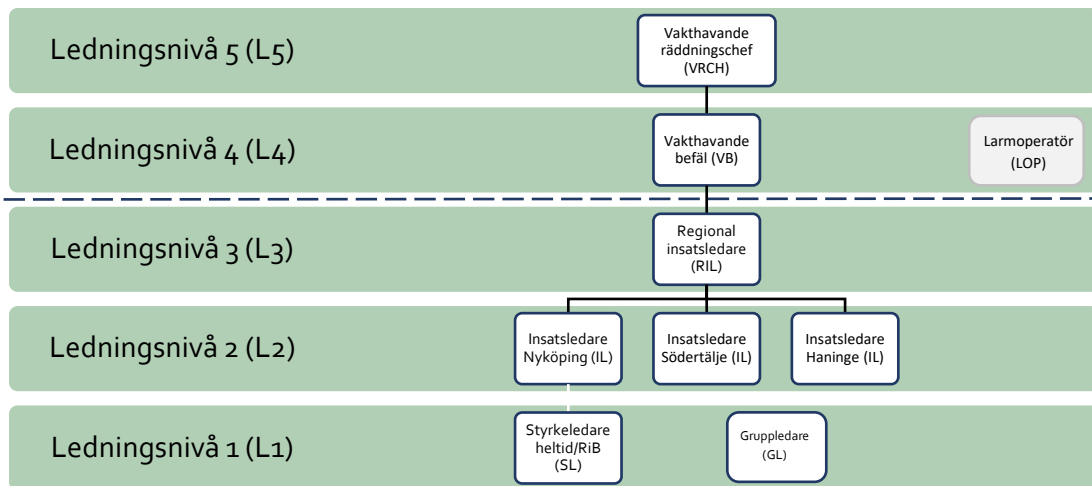
Räddningstjänsten ska vara ändamålsenligt ordnad och räddningsinsatser ska kunna påbörjas inom godtagbar tid och genomföras på ett effektivt sätt (LSO 1 kap § 3). För att kunna uppnå detta behövs ett väl anpassat räddningsledningssystem. SKRTJ har, dels enskilt, dels genom samverkan med andra, ett räddningsledningssystem som är dimensionerat för att leda de räddningsinsatser som behövs utifrån både den lokala och den regionala riskbilden. Räddningsledningssystemet har tillräcklig kapacitet och robusthet för att hantera flera räddningsinsatser samtidigt och för att hantera omfattande räddningsinsatser.

För att nå en effektiv hantering av olyckor krävs en ledningsorganisation som är väl anpassad för den situation som råder. Principiellt delas vår ledningsförmåga inom två domäner. Dels ska varje enskild räddningsinsats, stor som liten kunna ledas på ett effektivt sätt. Vi har ett flexibelt system med flera ledningsnivåer som kan formas efter olyckans karaktär och omfattning, mängden personal och funktioner som hanterar olyckan och behovet av att samverka med andra aktörer. Målet är alltid att minimera påverkan för de drabbade och på samhället. Den andra domänen inom ledning som ständigt måste hanteras är ledning av räddningstjänsten som system, d.v.s. den centrala ledning som behövs för att genomföra omvärldsbevakning, tolka inkommande larm och skeenden, tillsätta resurser till respektive insats samt prioritera och följa upp dessa, delta i regionala samverkansforum m.m. För detta finns en ständigt bemannad ledningscentral med ett ansvarigt befäl.

SKRTJ samarbetar med Brandkåren Attunda, Uppsala Brandförsvaret, Räddningstjänsten Norrtälje, Räddningstjänsten Enköping Håbo, Räddningstjänsten Gotland, Räddningstjänsten Sala-Heby, Storstockholms brandförsvaret och Södertörns brandförsvarsförbund (SBFF), vilket benämns Räddningsregion Östra Svealand. Syftet med samarbetet är att skapa bättre förutsättningar för snabb resursupbyggnad, uthållighet, tillgång till spetskompetens och förmåga att bibehålla god beredskap. Genom att arbeta enhetligt underlättas samverkan. Samarbetet regleras i ett samverkansavtal och innebär att den resurs som snabbast kan vara på plats, och som är lämplig för händelsen, används vid nödlägen oavsett kommun- eller organisationstillhörighet. Både räddnings- och ledningsresurser larmas gränslöst i syfte att möta de hjälpsökandes behov på ett effektivt sätt.

Inom räddningsregionen där avtalet om gränslös samverkan gäller finns två larm- och ledningscentraler: Räddningscentral Mitt som samlar sju av de nio nämnda räddningstjänstorganisationerna, och Räddningscentralen Stockholms Län (RCSL) som SKRTJ och SBFF larmas och leds från.

I figur 7 illustreras de ledningsfunktioner som är knutna till RCSL. I avsnitt 8.3.1 och 8.3.2 finns en sammanfattande beskrivning över den övergripande ledningen respektive ledning av insats. För djupare beskrivning hänvisas till gemensam ledningsdoktrin för alla de räddningstjänstorganisationer i den räddningsregion som hanteras av Räddningscentral Mitt och Räddningscentralen Stockholms Län.



Figur 7 Ledningsstrukturen inom SKRTJ och SBFF

### 8.3.1 Övergripande ledning

RCSL bedriver, dygnet runt och året om, övergripande ledning för de 13 kommuner som tillsammans ingår i SKRTJ och SBFF. Den övergripande ledningen bedrivs utifrån en helhetssyn för räddningstjänstverksamheten inom dessa kommuner. Genom RCSL kan SKRTJ anpassa ledning och användning av räddningsresurser utifrån aktuell riskbild och pågående räddningsinsatser.

Den övergripande ledningen bedriver hela tiden omvärldsbevakning för att kunna upptäcka händelser och skeenden som kan föranleda att beredskapen behöver anpassas. Det kan till exempel vara hög brandrisk i skog och mark, stora demonstrationer, social oro eller andra händelser i samhället som kan öka risken för olyckor eller påverka framkomligheten för räddningsresurser. Beredskapen anpassas normalt genom strategiska förflyttningar av olika resurser eller genom att systemet förstärks med ytterligare resurser.

I den övergripande ledningen verkar ledningsnivåerna vakthavande räddningschef (VRCH) (Ledningsnivå 5) och vakthavande befäl (VB) (ledningsnivå 4) samt larmoperatörer (LOP), som alltid finns i tjänst dygnet runt, året om. VB rapporterar till vakthavande räddningschef som är ledningssystemets högsta beslutsfattare och verkar på uppdrag av de två räddningscheferna. VRCH kontaktas vid särskilda händelser eller där organisationen är ansträngd. Vakthavande räddningschef ska kunna leda stora och/eller komplexa insatser eller hårt ansträngda lägen. VRCH finns i beredskap, förväntas kunna verka direkt på distans och ska kunna inställa sig på RCSL inom en timme från att funktionen aktiverats.

Inne på räddningscentralen på Lindvreten, Vårby gård, tjänstgör det vakthavande befälet som tillsammans med ledningsoperatörerna utför övergripande ledning.

RCSL tar emot medlyssningar från samtal till SOS och bedömer om det finns behov av insats från räddningstjänsten. LOP:arna deltar vid behov i samtalen och kan ställa kompletterande frågor. Om det finns ett konstaterat behov, eller om misstanke om behov inte kan undanröjas, larmas resurser enligt framtagna larmplaner.

Ledning av räddningsinsatser påbörjas direkt när räddningscentralen kopplas in i samtalet och börjar göra en bedömning av vad som har inträffat. Övergripande ledning fattar beslut om avsikt och ram för insatsen samt gör prioriteringar gentemot andra pågående insatser och beredskapsläget. Den övergripande ledningen kan fatta beslut om att omfördela resurser utifrån behovet vid den enskilda händelsen och utifrån det aktuella beredskapsläget. Det kan till exempel handla om att prioritera om en specialfunktion som räddningsdykare, tak- och spräng-enhet eller kemresurs. Vid behov initierar den övergripande ledningen samverkan med andra aktörer och säkerställer information till allmänheten om till exempel risker i samband med insatser.

Vaktstående befälets (VB) funktion är att vara ansvarigt befäl och arbetsledare i RCSL. VB disponerar samtliga operativa resurser i de båda organisationerna och är ansvarig för de insatser som genomförs. VB är aktiv och följer händelseutvecklingen i regionen och i möjligaste mån planerar för förväntade hot och insatser. Att identifiera det drabbade sammanhanget, d v s den samlade samhällskonsekvensen av en olycka, är centralt och ligger till grund för att rätt åtgärder och kontakter initieras. VB har rätt att frångå de larmplaner som respektive organisation har angett om det föreligger ett reellt skäl.

De resurser som VB förfogar över används utifrån det behov som förväntas och uppstår. Ledstjärna för resursuppbyggnaden i samband med insatser och förväntat hårt ansträngda lägen är att säkerställa tillräcklig mängd resurser direkt och sedan ta tillbaka dem om det visar sig att de inte behövs. Detta avser såväl räddningsstyrkor som ledningsorganisation. Insatsledningsenheter kan även förflyttas till en mer strategisk placering under perioder då övriga ledningsenheter är upptagna vid långdragna händelser.

Ledningssystemet beskrivs mer utförligt i ett regiongemensamt styrdokument om ledning.

### 8.3.2 Ledning av insats

Med insatsledning avses ledning och samordning av enskild räddningsinsats. I varje räddningsstyrka finns ett befäl med kompetens för insatsledning av begränsade insatser. Vid olyckor som kräver flera insatta styrkor finns särskilda ledningsresurser för att hantera ett större behov av ledning och samordning.

Vilka resurser som larmas för att leda en räddningsinsats beror på ledningsbehovet för den aktuella händelsen. Den som leder en räddningsinsats kallas för räddningsledare. Denne ansvarar bland annat för att sätta målet med insatsen, fördela uppgifter och resurser utifrån målet och följa upp genomförandet. Räddningsledaren ska kontinuerligt rapportera till den övergripande ledningen hur insatsen genomförs och vilken effekt den ger samt säkerställa samverkan med andra aktörer på skadeplats.

Den som leder det direkta arbetet på skadeplatsen kallas insatschef och är i normalfallet tillika räddningsledare. I vissa fall kan det vara brandmän som arbetar utan befäl på en skadeplats. Om inget annat beslut fattas är högsta befäl på en skadeplats insatschef. Detta fråntar inte högre chefer att under framkörning ta ansvar för insatsen och bidra till insatsens genomförande.

Ambitionen är att alltid bibehålla en stark ledningsorganisation under så lång tid som möjligt vid en inträffad händelse. Detta för att behålla initiativet och för att skapa goda förutsättningar att verka utifrån den inriktning och de helhetsbeslut som är fattade. Ledningsorganisationen är dimensionerad för att kunna hantera omfattande räddningsinsatser men vid extrema behov kan förmågan stärkas ytterligare genom inkallning av extra personal och genom regional samverkan.

Inom RCSL finns i dagsläget tre ledningsnivåer för skadeplatsnära ledning. Dessa är bemannade dygnet runt, årets alla dagar. De tre ledningsnivåerna är:

- Ledningsnivå 1 (L1), styrkeledare (SL). Finns placerad på respektive brandstation med heltids- och RIB-bemanning. Värnen har gruppleddare (GL), vilket även i undantagsfall kan förekomma på RIB-stationerna.
- Ledningsnivå 2 (L2), insatsledare (IL). Finns normalt sett placerad på brandstationen i Nyköping. Inom det gemensamma ledningssystemet (för SBFF och SKRTJ), finns det även insatsledare (L2) som utgår från Haninge respektive Södertälje.
- Ledningsnivå 3 (L3), regional insatsledare (RIL). Utgår normalt sett från Lindvreten brandstationen i Vårby gård, Huddinge.

Ledningsnivå 2 och 3 är resurser för hela det gemensamma ledningssystemet, vilket innebär att de inte är låsta till ett specifikt område utan ska kunna befinna sig och verka inom hela SKRTJ:s och SBFF:s geografiska område.

Inom samverkansavtalet med SBFF finns även en sambands- och ledningsoperatör (SOL) att tillgå för den skadeplatsnära ledningen. SOL är normalt sett placerad på Lindvreten och kan larmas tillsammans med antingen L2 eller L3. Väl framme på skadeplatsen stödjer ledningsoperatören ledningsarbetet med exempelvis radiosamband och dokumentation.

För att förstärka yttre ledning finns en regionsgemensam rutin benämnd Förstärkningsresurs Yttre ledning (FRYL) vilket innebär att den yttre ledningen förstärks med ledningsstöd vilket kan innebära en eller flera personer. Ledningsplats och en yttre stab lokaliseras normalt vid skadeplatsen med hjälp av ledningsfordon och dess utrustning. Vid omfattande och långdragna händelser kan det dock finnas ett behov av att skapa bättre förutsättningar för att leda vilket i regel görs bäst inomhus. Det innebär att ledningsplats och yttre stab kan behöva uppställas i en för ändamålet bra lokal.

Ansvariga roller, både i övergripande ledning och i insatsledning, har ett ständigt ansvar att ompröva ledningsbehov, organisering och enskilda insatsers inriktning utifrån det behov som kan finnas. Med andra ord har VRCH eller VB rätt att fatta beslut som direkt eller indirekt påverkar en enskild räddningsinsats, detta bland annat utifrån att man från den övergripande ledningen har systemperspektivet som inte finns hos insatsledningen.

Responstiden för någon av ledningsenheterna är mindre än 20 minuter för majoriteten av kommunernas tätorter. Ett mindre antal tätorter nås inom en responstid på närmare 30 minuter.

### 8.3.3 Ledningsstöd

Vid en belastning som medför att VB behöver ledningsstöd ska behovet av inkallning av ledningspersonal eller larmoperatör beaktas.

Vad gäller förstärkt ledning i det lite längre tidsperspektivet så finns ett regionsgemensamt synsätt för upprättande av en stab för ledning av systemet och/eller för ledning av en räddningsinsats eller annan händelse. Det regionsgemensamma synsättet innebär att ett antal olika funktionsbenämningar i regel ska användas, dessa numreras även R1-R9. Observera att flera olika funktioner kan bemannas av en och samma person beroende på typ och dignitet av händelse.

Gemensam stabschefsutbildning har genomförts i räddningsregionen vilket innebär att räddningscentralerna har ett liknande synsätt för hur en stab ska ledas. En stab kommer företrädesvis att upprättas på RC utifrån att ledning av systemet och delar av en eller flera räddningsinsats/-er eller annan händelse behöver samordnas.

### 8.4 Samtidiga och omfattande räddningsinsatser

Flera av de olyckstyper som kan inträffa inom SKRTJ:s område kan föranleda omfattande räddningsinsatser som tar många resurser i anspråk under lång tid, till exempel en omfattande skogsbrand. Det är dock inte bara enstaka omfattande händelser som kan belasta SKRTJ:s skadeavhjälpande organisation, även flera samtidiga händelser kan innebära att många resurser behöver vara aktiva under en längre tid.

RCSL har god erfarenhet att hantera hög belastning till följd av omfattande och flera samtidiga händelser. SKRTJ har genom samverkansavtalet med SBFF god tillgång till ledningsresurser. Den här möjligheten, att gränslöst förstärka varandra med ledningsresurser inom räddningsregionen, innebär att SKRTJ kan säkerställa en god förmåga till skadeplatsnära ledning även vid hög belastning.

När en olycka inträffar larmas resurser från den eller de närmaste brandstationerna till platsen för att genomföra insatsen. Vid omfattande insatser samlas resurser från ett större område, ofta även från angränsande räddningstjänstorganisationer. Omvänt stöttar även SKRTJ med våra räddningsresurser till andra kommuner när de har behov.

Inom ledningsregionen SKRTJ/SBFF är rutinen, för att upprätthålla beredskapen, normalt sett att inte kalla in extra brandpersonal vid en omfattande händelse. Istället nyttjas det faktum att det inom regionen är relativt tätt mellan räddningsresurser, och en lägre men för stunden acceptabel beredskap för nya insatser kan uppnås genom att fördela kvarvarande resurser över ytan på ett effektivt sätt. Detta innebär att en räddningsstyrka kan flyttas från en plats till en annan för att kompensera för styrkor som redan är insatta. Detta arbete baseras på inhämtade underrättelser från andra organisationer, erfarenheter och riskbedömning kring sannolikheten för nya händelser samt tiden det beräknas ta för att kunna hantera en ny händelse i samma område.

Vid torra och varma perioder är det vanligt förekommande med mark- och skogsbränder. Vid särskilda väderlekar, såsom starka vindar och låg fuktighet, är det vanligt att mark- och skogs-

bränderna blir insatser av en mer resurskrävande karaktär. Sker det då flera mark- och skogsbränder inom kommunerna kan beredskapen och organisationen bli hårt ansatt. Vid sådana situationer kan det även vara så att angränsande förbund och räddningstjänster upplever samma ansträngda läge, vilket leder till att utomstående resurser kan vara upptagna. För att hantera ett sådant läge nyttjas organisationernas samlade resurser heltid, RIB och värn på ett så optimalt sätt som möjligt. Detta för att kunna frigöra brandstyrkorna från insatserna och återupprätta bästa möjliga beredskap i kommunerna och tätorterna. Under alla insatser, oavsett vilken typ av händelse, sker en kontinuerlig resursbedömning av befälen på plats. När resursbehovet är mindre än resurserna på plats ska det meddelas till VB vilka resurser som är dragbara. Detta för att systemledningen och resursfördelningen ska kunna prioriteras och användas effektivt.

Vid extrema situationer med många eller extremt resurskrävande insatser kan det förekomma behov av att vidta mer omfattande åtgärder för att kunna hantera situationen. Inkallning av ledig personal, utökad regional och nationell samverkan med andra räddningstjänster, begäran av stöd från andra myndigheter exempelvis Försvarsmakten, frivilligorganisationer, lokala näringslivsaktörer samt internationella resurser kan förekomma. Vid dessa extrema situationer blir SKRTJ och SBFF en del av den regionala och statliga samordningen som upprättas för ändamålet med möjlighet att både få hjälp, men också en skyldighet att bistå med hjälp till andra som drabbats av en svår situation. Vid en allvarlig händelse eller i ett nödläge har även räddningsregionen en förmåga att kunna bistå med ledning utanför den egna regionen. Räddningscentralen RCSL i Lindvreten har en praktisk erfarenhet av att på mycket kort tid kunna upprätta och systemleda ett annat område för att avlasta och stödja vid omfattande olyckor eller vid systembortfall. Vid förfrågan av externa resurser är det VB, ibland i samråd med VRCH, som upprättar och hanterar kontakten med extern part.

Utifrån de senaste årens omfattande räddningsinsatser, exempelvis skogsbränderna 2014 och 2018, finns för Räddningsregion Östra Svealand förberedda rutiner för givande och mottagande av omfattande stöd till och från andra räddningstjänster i Sverige.

RCSL samverkar kontinuerligt med RCM, till exempel strävar man efter att fördela räddnings- och ledningsresurser för att förbättra beredskapsläget i regionen när olika resurser är upptagna. Ledningscentralerna kan även stötta varandra vid hög belastning. Det finns även etablerad redundans vid händelse av störningar i RCSL.

## 8.5 Räddningstjänst under höjd beredskap

Räddningstjänst under höjd beredskap (RUHB) bygger på freds räddningstjänstens grund och dimensioneras efter den aktuella hotbilden. Utgångspunkten för arbetet med civilt försvar är krisberedskapen.

I avvaktan på planeringsinriktningar från centrala myndigheter inriktas planeringsarbetet på att säkerställa förmåga och uthållighet i händelse av fredstida kriser och samhällsstörningar. Planeringsarbete genomförs utifrån den nu gällande kommunöverenskommelsen för civilt försvar som omfattar arbete med krigsorganisation, kompetenshöjande åtgärder samt säkerhetskydd.

Att planera för framtiden under höjd beredskap handlar om att bygga in en flexibilitet och robusthet i organisationen för att kunna verka under alla värsta tänkbara förutsättningar som



påverkar hela samhället och räddningstjänsten. En stor påverkan kan bland annat få effekter på kritisk infrastruktur med bortfall av el och brist i livs- och drivmedelsförsörjning. För räddningstjänstens del innebär det bland annat att flera samtida räddningsinsatser av större omfattning och komplexitet kan komma att behöva hanteras.

Kontinuitetshantering är ett prioriterat område i planeringen för räddningstjänst under höjd beredskap. Genom kontinuitetshantering skapas en robusthet och det säkerställs att verksamheten kan fortsätta att fungera oavsett vad som händer. I den här planeringen ingår bland annat personal, ledningssystem, livsmedel och drivmedelsförsörjning. All planering för räddningstjänst under höjd beredskap utgår från den fredstida förmågan men ska täcka hela hot-skalan från olyckor, samhällsstörningar till höjd beredskap och krig. Stora delar av planeringen sker tillsammans med samarbetskommunerna och i samverkan med länsstyrelsen i Södermanland och andra berörda aktörer.

Räddningstjänstens förmåga och uppgifter ska vara motsvarande vid "normal" krishantering och räddningsinsats som vid höjd beredskap. Under höjd beredskap förväntas dock andra typer av händelser med särskilda konsekvenser gällande skadefall och hjälpbehov. I LSO kap 8 anges några särskilda uppgifter för kommunal räddningsinsats att utföra under höjd beredskap:

- upptäckande, utmärkning och röjning av farliga områden
- indikering, sanering och andra åtgärder för skydd mot kärnvapen och kemiska stridsmedel
- delta i åtgärder för första hjälpen och transport av skadade personer och befolkningskydd
- att personal inom en kommuns organisation för räddningstjänst får tas i anspråk för uppgifter som inte rör den egna kommunen.

Gällande de specifika uppgifter som tillkommer enligt LSO 8 kap 2§ i händelse av höjd beredskap så krävs vägledning från centrala myndigheter för att i detalj kunna fortsätta planeringen avseende dessa uppgifter. Den fredstida organisationen innehåller dock förmågor som har relevans även för delar av de tillkommande uppgifterna.

Under handlingsprogramsperioden avser SKRTJ återuppta förmåga för händelser kopplat till höjd beredskap och väpnat angrepp. Beroende på inriktning och ambition i förutsättningarna som regeringen fastställer kan SKRTJ:s arbete för att stärka det civila försvaret och den egna organisationens förmåga att genomföra räddningsinsats under höjd beredskap behöva ändra omfattning och prioritering i förhållande till övrig verksamhet.

## 9 Uppföljning, utvärdering och lärande

Kapitlet beskriver hur verksamheten följs upp och utvärderas samt hur arbetet med olycksundersökningar fungerar.

### 9.1 Uppföljning och utvärdering

Målen i handlingsprogrammet följs kontinuerligt upp i olika instanser under verksamhetsåret.

- Uppföljning sker mot tjänsteorganisationen inom respektive kommun i samband med kontinuerliga verksamhetsuppföljningar 4 gånger per år.
- Mot styrande nämnder sker uppföljning i samband med delårsbokslut och årsbokslut.

Målen i handlingsprogrammet är övergripande och utfallet av uppföljningarna i form av åtgärder eller justeringar arbetas in i kommande års verksamhetsplan i syfte att leverera en agil organisation med ständiga förbättringar och tydlig målstyrning.

**Utvärdering:** I samband med sammanställningen av årsbokslutet genomförs en utvärdering av resultatet för föregående år. Utvärderingen genomförs av respektive ansvarig funktion/avdelning.

Utvärderingen av uppfyllnaden av verksamhetsmålen sker via verksamhetsvisa uppföljningar av respektive verksamhet. Resultat och måluppfyllnad dokumenteras löpande i dokumentet Verksamhetsplan och budget för respektive år.

Verksamheten ska utvärderas under sista året av handlingsprogrammets giltighetstid utifrån målen i handlingsprogrammen. Utvärderingen syftar till att dels kvantifiera effekterna av de egna verksamheterna, dels uppskatta hur utfallet har påverkats av samhällsutvecklingen i övrigt.

### 9.2 Olycksundersökning och AAR

SKRTJ undersöker olyckor och tillbud utifrån lag (2003:778) om olyckor (3 kap. 1 §) med syftet att klarlägga orsakerna till olyckan, olycksförloppet och hur insatsen genomfördes.

Undersökningarna har ett lärande perspektiv och syftar till att undvika att liknande händelser inträffar igen samt att dra lärdomar från insatser för att förbättra den egna organisationen. Våra undersökningar syftar däremot inte till att hitta fel eller misstag av enskilda personer.

Storleken på olycksundersökningen samt fokus kan variera kraftigt utifrån inträffad händelse allt ifrån den lilla olyckan som dokumenteras i händelserapporten till en större händelse vilken medför en större fördjupande rapport.

## Bilaga A: Dokumentförteckning

Följande avtal gällde vid tidpunkten för handlingsprogrammets fastställande:

- Avtal om gemensam räddningstjänst med Oxelösunds kommun
- Avtal om gemensam räddningstjänst med Trosa kommun
- Avtal om gemensam räddningstjänst med Gnesta kommun
- Avtal med Tystberga räddningsvårn
- Avtal med Kila frivilliga brandkår
- Avtal med Nävekvarns räddningsvårn
- Samverkansavtal med Södertörns Brandförsvarsförbund om anslutning till Räddningscentralen Stockholms län, avseende samverkan i ett gemensamt ledningssystem
- Samverkansavtal Räddningstjänsten Enköping-Håbo
- Samverkansavtal Räddningstjänsten Sala-Heby
- Samverkansavtal Brandkåren Attunda
- Samverkansavtal Räddningstjänsten Norrtälje
- Samverkansavtal Storstockholms brandförsvår
- Samverkansavtal Södertörns Brandförsvårsförbund
- Samverkansavtal Räddningstjänsten Gotland
- Samverkansavtal Uppsala Brandförsvår
- Underavtal till samverkansavtal ovan med regionens räddningstjänster avseende gemensamma specialresurser för hantering av farliga ämnen, benämns Regionskem
- Samverkansavtal Räddningstjänsten Östra Götaland
- Samverkansavtal med räddningstjänsterna i Södermanland; Eskilstuna kommun, Strängnäs kommun, Flens kommun, Västra Sörmlands Räddningstjänst (Katrineholm och Vingåker)
- Försäkringsbranschens restvärdesräddning AB
- Region Södermanland
- SOS Alarm AB via Södertörns Brandförsvårsförbund SBFF
- Stockholm Skavstas flygplats avseende befattningen räddningschef vid flygplatsen
- Samarbetsavtal gällande oljeskydd med Oxelösunds hamn

Följande referensdokument hänvisas till i handlingsprogrammet:

- Riskanalys Sörmlandskustens räddningstjänst – underlag till handlingsprogram från 2019
- Tillsynsplan, beslutad av räddningschef 2019-09-23
- Kommunal plan för räddningsinsats vid verksamheter som använder farliga ämnen, beslutad av Räddningschefen 2021-06-23, (allmän del)
- Kommunal plan för räddningsinsats vid verksamheter som använder farliga ämnen, under arbete, (intern del)
- Sörmlandskustens räddningstjänst operativa förmåga - under arbete
- Regiongemensamt styrdokument om ledning – under arbete

## Bilaga B: Beskrivning av samråd

Detta handlingsprogram utgör en omarbetning och uppdatering av handlingsprogrammet från 2020 i syfte att leva upp till MSB:s föreskrift om handlingsprogram. Samråd med direkt berörda aktörer, intressenter och allmänheten skedde under framtagandet av handlingsprogrammet som antogs under 2020.

Inget nytt samråd har bedömts nödvändigt vid framtagandet av denna version av handlingsprogrammet, då det har betraktats som en omarbetning och revidering av hur handlingsprogrammet är strukturerat och utformat och inget har tillförts eller ändrats innehållsmässigt.

## Bilaga C: Hamnar och dess gränser i vatten

Hamnar och deras gränser i vattnet

Den kommunala räddningstjänsten ansvarar för räddningsinsatser inom hamnområdet. I följande bilder förklarar vi detta område genom avvikande färgmarkering.

I **Nyköping**, bild 1 nedan begränsas området av Stadsfjärden, väster om meridianen genom Brandholmens fyr.



Bild 1

I **Studsvik**, bild 2 nedan begränsas området av den del av hamnområdet som enligt sjökortet är stängt för obehöriga och markeras av bojar i Tvären.

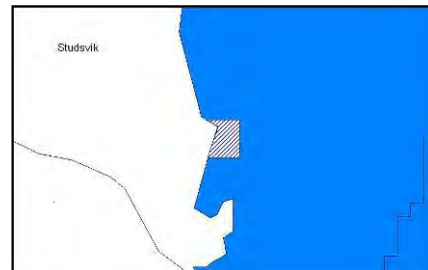


Bild 2

I **Trosa**, bild 3 nedan begränsas området till vattnen Hållsviken, Trosa Hamn och Östra stadsfjärden, begränsade av en linje från nordöstra udden vid Eknäs rakt österut mot Öbolandet i väster och i öster en linje från Stora Kronskares sydligaste udde rakt västerut mot Lilla Kronskares.

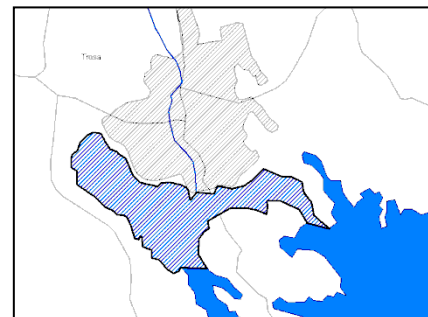


Bild 3

I **Oxelösund**, bild 4 nedan begränsas området till vattnen innanför linjen Djursgravens västra sida till Jogersös nordvästra udde, via Kättingen till Femöre, linjen östra spetsen Ljungholmen till nordvästra udden Furön (Bjurshalsen), Furöns norra strandlinje till nordöstra spetsen Furön, via kumlet nordöst Furön till Danviksholmens norra spets där efter nordvärt via västra sidan om Hästholmen, Höga Hästholmen och Korpholmen och slutligen rakt in mot Brännäs.

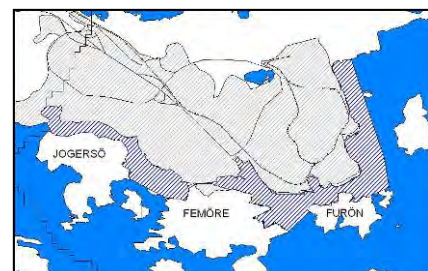


Bild 4

10

**Kanslienheten**  
Sandra Berwing  
Nämndsekreterare  
0156-522 78  
Sandra.berwing@trosa.se

Tjänsteskrivelse  
Datum  
2023-11-07  
Diarienummer  
KS 2023/64



## Uppföljning av beslut/uppdrag från kommunstyrelsen och kommunfullmäktige

### Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige noterar till protokollet att de har tagit del av redovisningen.

---

### Ärendet

Kommunkontoret har gjort en sammanställning av de uppdrag som kommunstyrelsen och kommunfullmäktige beslutat om. Uppdrag angivna i sammanställningen bereds av berörd nämnd/styrelse.

Sandra Berwing  
Nämndsekreterare

### Bilaga

Redovisning av beslut/uppdrag från kommunstyrelsen och kommunfullmäktige,  
2023-11-07.

## Redovisning av beslut/uppdrag från kommunstyrelsen och kommunfullmäktige

	Datum för beslut	Uppdrag	Ansvarig nämnd	Status
1	KF 2010-06-16, § 40	Uppdrag till TSN/SBN avs. reningsverket:  1. <b>att</b> reningsverket ska flyttas ifrån sin nuvarande lokalisering.	TSN/SBN	Beslutsats 3 är genomförd. Beslutsatserna 2 och 4 utgick i samband med beslut i KF 2015-11-04, § 99
2	KF 2021-06-09	1. Teknik- och servicenämnden får i uppdrag att utreda och projektera alternativ överföringsledning till Himmerfjärdsverket, SYVAB. 2. Eget reningsverk i Trosa kommun med teknisk lösning Aktivslam med Bio-P kvarstår som alternativ om alternativ överföringsledning till Himmerfjärdsverket, SYVAB inte genomförs.	TSN	Utredning pågår
3	KS 2021-11-24, § 99	3. Kultur- och fritidsnämnden uppdras att utreda hur de kulturarv som finns på ön bäst bevaras och tillgängliggörs.	KFN	Beslutsats 2 är genomförd. Utredning av Kråmös kulturarv pågår
4	KS 2022-10-26, § 99	Kommunstyrelsen uppdrar åt planutskottet att ta fram en översiktlig utredning i syfte att redovisa en långsiktig strategi för tillkomst av ytterligare verksamhetsmark.	KS-plan	Utredning pågår



1

1

**Kommunkontoret**  
Sandra Berwing  
Nämndsekreterare  
0156-522 78  
Sandra.berwing@trosa.se

Tjänsteskrivelse  
Datum  
2023-10-27  
Diarienummer  
KS 2023/1



## Anmälan av delegeringsbeslut

<b>Löpnr/ Dnr</b>	<b>Punkt i del. ordning</b>	<b>Ärende och beslut</b>	<b>Datum för beslut</b>	<b>Delegat, titel</b>
KS 2023/118	1.10	Överenskommelse (avtal) om samordnad energi- och klimatrådgivning mellan kommunerna Nyköping, Oxelösund, Gnesta och Trosa	2023-10-18	Kommunchef

12

**Kommunkontoret**  
Sandra Berwing  
Nämndsekreterare  
0156-522 78  
Sandra.berwing@trosa.se

Tjänsteskrivelse  
Datum  
2023-11-15  
Diarienummer  
KS 2023/2



## Anmälningssärenden

### **Kommunfullmäktige**

- Motion om Kameraövervakning (Dnr KF 2023/13).

### **Kommunstyrelsens arbetsutskott**

- Protokoll 2023-10-16.

### **Kommunstyrelsens planutskott**

- Protokoll 2023-10-12.

### **Kommunstyrelsens hållbarhetsutskott**

- Protokoll 2023-11-06.

### **Region Sörmland, Regionstyrelsen**

- Protokollsutdrag 2023-11-07 § 188/23. Aktivitetsplan 2024 inom Kulturplan Sörmland 2023-2026.

### **Trosabygdens Bostäder AB**

- Protokoll 2023-10-16.

Sandra Berwing  
Nämndsekreterare